

Catàleg de la col·lecció
de naips de l'Arxiu
Històric de la Ciutat de
Barcelona (1529-1988)

DE MACIÀ,
Barcelona.

PIGUILLEM Y RIERA
BARNA

Ajuntament de
Barcelona

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

Edita:
Ajuntament de
Barcelona
Institut de Cultura

Arxiu Històric
de la Ciutat de
Barcelona
Director:
Xavier Tarraubella

Autores:
Esther Sarrà
Paloma Sánchez

Coordinació editorial i
enllaços:
Esteve Barandica
Carme Martínez

Digitalització imatges:
Alicia Torres

© del text: les autores

© de l'edició:
Arxiu Històric de la
Ciutat de Barcelona
(Institut de Cultura,
Ajuntament de
Barcelona)
Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

© de les imatges: AHCB

Octubre 2018

Ajuntament
de Barcelona

Sumari

004	PRESENTACIÓ
005	BREU ESTUDI DE LA COL·LECCIÓ Presentació i procedència de la col·lecció
006	Breu aproximació als naips
007	Orígens
008	Els primers naips a Catalunya
010	La fiscalitat
010	La procedència dels naipers
011	Una nova etapa
014	L'ESTUDI I LA IDENTIFICACIÓ DE LES BARALLES DE LA COL·LECCIÓ
015	Les subcol·leccions creades
016	Ordenació/agrupació
016	Els elements descriptius
028	CATÀLEG DE LA COL·LECCIÓ DE NAIPS DE L'AHCB (AHCB4-237/C07) Notes al catàleg
029	C07.01 Colls italoespanyols: antiquaria
047	C07.02 Colls italoespanyols: producció forana
064	C07.03 Colls italoespanyols: producció espanyola
376	C07.04 Colls italoespanyols: miscel·lània
387	C07.05 Colls francobritànics
417	C07.06 Colls germanicosuïssos
426	C07.07 Tarots
447	C07.08 Orientals
451	C07.09 Jocs
487	ÍNDEX FABRICANTS
489	ANNEX. DISSENYADORS I DIBUIXANTS
492	BIBLIOGRAFIA

Presentació

Una de les col·leccions més desconegudes de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB) és la formada per la reunió de baralles i naips que, al llarg del temps, s'ha anat aplegant fins a configurar la present col·lecció. La riquesa d'alguns documents, la seva originalitat i la seva rellevància ens van animar a fer una identificació prèvia del seu contingut i, posteriorment, realitzar un breu estudi que facilités, tant als experts com als aficionats, la informació del seu contingut. Dels resultats obtinguts, es va decidir, d'una banda, iniciar la catalogació de tots els documents i, de altra, fer l'edició d'aquest llibre.

Per establir els criteris de catalogació hem pres com a models els sistemes emprats per dos grans centres especialitzats: el Museo Fournier, a Vitòria, que reuneix un dels més importants fons de naips espanyols i de la resta del món, i el del Deutches Spielkartenmuseum, a Leinfelden, perquè utilitza un sistema de catalogació que ens va semblar molt útil per a la present col·lecció. Com a bibliografia de referència, hem triat obres que preferiblement incorporen imatge: el catàleg del Museo Fournier i la revista *La Sota*, publicació editada per l'Asociación Española de Coleccionismo e Investigación del Naip (ASESCOIN), que publica estudis monogràfics realitzats pels col·leccionistes.

Per a la datació, ens hem servit de dues publicacions de Salvador Tena, el pioner dels col·leccionistes en la investigació sobre naips: una relació ordenada cronològicament i alfabètica de fabricants de naips espanyols, en autoedició, i la monografia *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per Naipes y Especialidades Gráficas SA (Barcelona, 1994). També hem utilitzat les dues obres de Víctor Ferro Torrelles, també col·leccionista privat: un estudi, imprescindible i molt útil, sobre els diferents sistemes de recaptació i la manera com són visualitzats, que ens permet acotar les dates —si no les de fabricació, sí les de posada en circulació i les de venda—: *Los impuestos sobre los naipes*, i un *Registro de naiperías*, totes dues malauradament inèdites.

Per als tarots hem utilitzat *La Grande Encyclopédie du Tarot*, de Stuart R. Kaplan. Per a la casa Fournier també hem emprat la tesi doctoral de Juan Arroyo Salom, *Diseño y pintan bastos*, que ens aporta algunes dades d'utilitat, ja que va tenir accés privilegiat a la documentació privada. I, finalment, hem fet servir la monografia d'Alberto Pérez González *Los naipes de Cádiz*, en què fa un recull de les naiperies gaditanes i la seva producció del 1812 al 1940.

També ha estat força interessant i de gran ajut la consulta de les col·leccions del Museo Fournier, de la Biblioteca Nacional de Madrid, del British Museum i de la Bibliothèque Nationale de France, totes accessibles a través dels seus webs.

Finalment, per obtenir informació addicional, ens ha calgut la col·laboració dels col·leccionistes actuals, sense l'ajut dels quals no hauríem pogut realitzar el catàleg. En aquest sentit, volem agrair-ne la col·laboració desinteressada. En primer lloc, i molt especialment, al col·leccionista i estudiós del tema Víctor Ferro Torrelles. I, també, al col·leccionista Alberto Pérez González i als investigadors de l'Arxiu de Protocols Rosa Nacente, Emili Ascaso, Xevi Camprubí, Josep Antoni Cerdà, Maria Heras i de l'historiador Albert Garcia Espuche. I, per descomptat, al personal de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Paloma Sánchez Matamoros
Esther Sarrà Martín

BREU ESTUDI DE LA COL·LECCIÓ

Presentació i procedència de la col·lecció

A l'Àmbit de Gràfics de la Secció de Fons Documentals de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB) es conserva una de les col·leccions públiques de naips que, juntament amb la del Museu Marès, ens permet l'aproximació a aquesta branca peculiar de les arts gràfiques i revelar-nos-en l'interès. Hi ha baralles en altres institucions barcelonines, però o bé són col·leccions monogràfiques (exemplars de la Casa Comas, a l'antic Museu de les Arts Gràfiques, ara Disseny Hub) o bé hi tenen una presència testimonial (a l'antic Museu d'Arts i Tradicions Populars, a la Biblioteca Nacional de Catalunya o al Museu Etnològic i de Cultures del Món). En canvi, la present col·lecció és molt variada i està formada per material divers: cartes comunes, tarots, jocs de saló, naips temàtics (heràldics, de transformació, etc.). Podríem dir que el caràcter de la col·lecció és heterogènia perquè:

- els registres engloben baralles completes i incompletes, naips repetits, naips solts i mostraris
- la categoria de les baralles: són senzilles, de poca qualitat, facsímils, proves de motlles, exemplars antics, plec sense tallar, projectes de baralla i baralles realment esplèndides
- la forma i les mides són heterogènies: n'hi ha de rectangulars, de rodones, de totes les mides possibles, des de 2 cm d'alçària fins a 15 cm
- la procedència de fabricació es força variada: espanyoles, franceses, alemanyes, suïsses, russes, japoneses, xineses, etc.

Malgrat la varietat de procedència, hi domina la producció local, representada principalment per un gran nombre de baralles barcelonines,¹ i alguns exemplars d'altres centres productors catalans, com ara Igualada i Girona. Segueixen en nombre les procedents dels altres grans focus de producció espanyola (València, Cadis, Madrid, Pamplona, Burgos i Vitòria), que, juntament amb la producció forana, permeten observar la gran varietat de facetes d'aquest material.

El fons s'inicia el 1929 a partir de la compra de la col·lecció i documentació personal de Josep Brunet i Bellet. Brunet estudià humanitats al seminari i fou propietari de la primera indústria mecànica de teixits de Barcelona. Un cop retirat, als seixanta anys, es dedicà a cultivar la seva faceta d'historiador, d'agitador cultural (Jocs Florals) i de col·leccionista. La seva col·lecció de naips, força heterogènia, està formada per jocs espanyols i estrangers. El 1932 Josep Duran va fer donació de la seva col·lecció de naips, prop d'un centenar, fet que aportà nous elements i formes dins del conjunt inicial. El 1936 hi entrà la col·lecció del doctor Rossend Klein de Noriega, personatge barceloní conegut per la invenció d'unes píndoles de clorat de potassi (Pastillas Nielk), sovint anunciades als diaris, i per portar l'aigua potable a Cardedeu el 1887. Les donacions i les compres no finalitzaren fins l'any 1954.

El 1943 hi entrà la col·lecció de naips d'Apel les Mestres i Oñós. El 1945 s'havia adquirit la col·lecció de Joaquim Cortada, que, a més de naips, inclou una gran varietat de retalls de motllos dels símbols dels naips numerals: oros, copes, etc., i dibuixos de prototips de baralles. I el 1946 s'hi traspassaren 37 jocs de cartes procedents de la Junta de Museus.

Completen el fons altres donacions i compres puntuals de jocs solts, com la del

¹ 243 exemplars, més del 53 % del total.

músic [Ferran de Sagarra](#), amb una interessant baralla antiga del naiper Jean de Virida; d'[Armand de Fluvià i Vendrell](#); de l'historiador i diplomàtic [Eduard Toda i Güell](#); de l'impressor Àngel Aguiló, amb uns plecs i facsímils del naiper mallorquí Maties Savall; la donació el 1954 d'[Adelaida Ferrer Ruiz de Narváez](#); de Ramon Borràs (1948); de José Colomines (1929), i de la Casa Dou.

La major part de les baralles no presenten cap senyal, segell o signe distintiu d'impostos, tot i que gairebé sempre han estat sotmeses a contribucions especials obligatòries, perquè es suposa que la majoria pertany a un dels pocs períodes en què van restar exemptes de pagaments (entre el 1850 i el 1900), o perquè podrien ser restes de fabricació, per això els naips repetits o els mostraris. Aquest fet ens fa pensar que els col·leccionistes aprofitaren la conjuntura que es donà al tombant del segle XIX quan bona part de les petites indústries van fer passos per associar-se entre si o per cercar nous socis inversors o capitalistes. Tot i així, no s'evità la desaparició, a la segona dècada del segle XX, atès que no van poder fer-se càrrec del cost de modernització de la producció i acabaren essent absorbides per les fàbriques més fortes.

Breu aproximació als naips

Malgrat que avui dia ja són considerats la branca pionera de les arts gràfiques, els naips encara pateixen una certa marginació i un cert menyspreu dins dels estudis de les arts aplicades, perquè són:

- de producció seriada;
- objectes, en molts casos, de poca qualitat;
- objectes d'ús quotidià que tenen una utilitat molt determinada: el joc.

En una societat hereva de la tradició catòlica, el joc continua tenint unes fortes connotacions negatives, perquè és considerat bàsicament un vici i una addicció moralment reprobable i portadora de grans desgràcies. Per mostrar el mal que ha arribat a fer aquesta percepció social tan pejorativa, ens sembla reveladora la dissertació que fa Antoni Aluja, metge de Reus, en una topografia mèdica, recollida per Llorenç Prats a *La Catalunya rànica*:² «Entre ellas [les passions], la que está más arraigada en todas las esferas sociales de nuestra localidad es la del juego, este execrable vicio que trae en sí la pronta ruina de fortunas más o menos respetables y adquiridas tal vez después de largos años y no pocos sacrificios, que ocasiona el malestar de las familias, la apatía y la misma hipocondría, que conduce al suicidio y al asesinato, o sea, el primer peldaño de la temible escala del patíbulo».

Resumint, el joc és una via cap al suïcidi o cap al patíbul. Aquesta era la percepció que majoritàriament se'n tenia, compartida per la major part de l'elit cultural. Percepció que continuava viva en [Joan Amades](#)³ i en [Montserrat Galí Boadella](#) a *Imatges de la memòria*.⁴

Per tot això, els naips difícilment han estat apreciats com a obra d'art i, com observa Joan Amades, han estat catalogats, en el millor dels casos, com a objecte d'artesanía tradicional o com una mera curiositat etnològica o arqueològica. Menystenint que, des dels seus inicis, les cartes s'utilitzaren per als jocs d'atzar o de «ventura», diu Amades, però també per als d'estratègia o de càlcul (joc de l'home,

² PRATS, Llorenç. *La Catalunya rànica: condicions de vida materials de les classes populars a la Catalunya de la Restauració segons les topografies mèdiques*. Barcelona: Ed. Alta Fulla 1996, pàg. 189.

³ Reconegut folklorista de mitjan segle XX i un dels pocs erudits que s'ha interessat pel tema.

⁴ GALÍ, Montserrat. *Imatges de la memòria*. Barcelona: Ed. Alta Fulla, 1999.

tresillo, bridge, etc.), que proporcionaven incomptables hores d'entreteniment innocent, durant segles, a persones de totes les generacions i escales socials.

La qüestió és que el tema ha estat deixat de banda per un motiu o altre, per la qual cosa hi ha molt poca bibliografia especialitzada. No existeix, per exemple, una història general dels naips, sinó només estudis monogràfics dispersos i, majoritàriament, del tombant del segle XIX, època daurada de la fabricació i del col·leccionisme de naips a Catalunya. Per això, continuen sent recomanables els escrits de [Josep Brunet i Bellet](#), [Josep Puiggarí i Llobet](#), [Josep Gudiol i Cunill](#), [Ramon Miquel i Planas](#), els del ja citat [Joan Amades](#) i les obres posteriors d'[Enric Tormo Freixe](#) i de l'inevitable [Josep Madurell Marimon](#). I per a la baralla francesa encara és imprescindible la consulta de l'obra del 1906 d'[Henri-René d'Allemagne](#) (*Les cartes à jouer du XIVè au XXè siècle*⁵). Les úniques publicacions actualitzades procedeixen del món del col·leccionisme, de les revistes editades per les associacions de col·leccionistes que acullen estudis particulars. De manera tangencial, també es parla dels naips en algunes tesis doctorals, la majoria no publicades. Per això, quan algú estudia el món dels naips li cal arriscar-se i recórrer a la particularitat per explicar el que és més general. Com que és un tema poc conegut i les fonts bibliogràfiques són de consulta complicada, ens ha semblat útil incloure aquesta breu aproximació al tema, centrant-nos en la fabricació barcelonina, d'on procedeix la major part del fons conservat a l'AHCB.

Orígens

Es pot dir que sobre l'origen dels naips hi ha tantes teories com investigadors s'han dedicat al tema (derivació dels daus o dels escacs; invenció europea o índia, etc.). No és, per tant, una qüestió resolta i, com que de moment només se'n poden fer especulacions, deixarem de banda la qüestió. No obstant això, el que sí que sembla acceptat de manera general és que aparegueren a l'Europa mediterrània, a mitjan segle XIV, i que van néixer com a objecte de luxe destinat a la cort. Una de les primeres imatges de jugadors de naips que es conserva és una miniatura d'una versió de *Du Roman de Roi Méliadus*, conservada al British Museum i datada de finals del segle XIV, en què es fan servir cartes de colls o símbols espanyols: oros, copes, espases i bastos. Tanmateix, es discuteix sobre si les primeres baralles foren les de símbols francesos: diamants, cors, piques i trèvols.

Els primers naips eren veritables miniatures, pintats a mà, peça a peça, daurats i il·luminats sobre suports diversos com, per exemple, els de plata realitzats per Frommer per a la Casa Reial portuguesa, els de vori, els de pell i els de pergami, entre d'altres. Posteriorment hi predominaria el paper, material que en aquell moment no era precisament barat. Però de seguida, en una societat en què les possibilitats d'entreteniment eren molt reduïdes, i amb el progressiu abaratiment del paper, el seu ús es generalitzà i s'expandiren per tot el continent. Prova d'aquesta popularització és l'aparició simultània, entre el 1375 i el 1385, de diferents referències documentals, sobretot relacionades amb les prohibicions del joc i les relacions de béns testamentaris, als principals països productors (vegeu l'obra de Stuart R. Kaplan *La Grande Encyclopédie du Tarot*⁶). Aquesta ràpida expansió es va veure afavorida i, en part, n'era conseqüència, per l'aplicació de determinats mètodes per multiplicar-ne i abaratir-ne considerablement la producció, com poden ser l'ús de trepes, primer, i després, de

⁵ ALLEMAGNE, Henri-René d'. *Les cartes à jouer du XIVe au XXe siècle*. Bibliothèque de l'École des chartes. París: Librairie Droz 1905.

⁶ KAPLAN, Stuart R. *La Grande Encyclopédie du Tarot*. Ed. Tchou, París, 1978.

motlles de fusta (la xilografia), ja utilitzats per a la fabricació de teles estampades. Els naips són, doncs, anteriors a la impremta.

Per tant, ja hem vist que des dels inicis apareixen més d'un tipus de baralles: les estàndards o comunes, utilitzades per als jocs de càlcul i per als jocs d'atzar; les de fantasia, i les de tarots. Les de fantasia eren de més qualitat i podien ser utilitzades per al joc, però eren també un objecte de curiositat o ostentació, una reminiscència de les primeres baralles de luxe. Els tarots, al seu torn, eren baralles nascudes a Itàlia, amb les seves figures característiques anomenades arcans, i es desconeix el joc al qual estaven destinades, però amb el temps derivaren vers l'esoterisme i l'endevinació. Aquest tema quedarà desenvolupat en l'apartat «Tarot», dins «Criteris per a la identificació i la descripció».

Els primers vestigis són realment escassos i més tardans, ja del segle XV. Alguns són exemplars luxosos, com el tarot [Visconti-Sforza](#) o els [naips de Stuttgart](#), però també hi ha baralles comunes, molt senzilles, gairebé gargots, com les alemanyes de [Stukeley](#), les de [Jörg Schwemer](#) o les conservades al [Museo Fournier](#).⁷ La majoria d'aquests exemplars antics, alemanys inclosos, han arribat a l'AHCB en forma de plec sense tallar, formant part del reforç de les cobertes de llibres, ja que en aquella època s'inicià el costum de relligar-los amb tapes de cartró, substituint el pergami de les edicions més antigues. Que hi ha una relació entre els primers impressors i els primers naipers, arreu, és cosa documentada. De fet, aquí tenim el cas de [Carles Amorós](#), impressor barceloní de començaments del segle XVI, del qual Manuel Llanas, a *L'edició a Catalunya: segles XV a XVII*,⁸ indica que la fabricació de naips era una de les bases del seu negoci. No obstant això, pensem, com [Joan Amades](#) a *Els naips o cartes de jugar*,⁹ que foren dues activitats separades o, si més no, paral·leles. En el cas d'Amorós, en concret, es tractava d'una mena de subcontracte, ja que, com diu Llanas, per fer els naips [Amorós](#) va haver de recórrer a naipers francesos perquè, tot i compartir algunes tècniques i materials, la seva fabricació requereix una precisió de tall amb eines adients i un brunyiment especial amb sabó per facilitar-ne el lliscament que difícilment es podien fer als tallers dels impressors. D'aquí que els impressors i naipers acabessin agrupant-se en dos gremis independents a tot Europa.

Els primers naips a Catalunya

A Catalunya l'escassetat de troballes es contraposa amb una gran quantitat d'informació escrita sobre naipers actius, recollida per Madurell Marimon a *Notas documentales de naiperos barceloneses, Documentos y Estudios*.¹⁰ Inclou una relació de naipers que comença al segle XIV, només amb tres noms: els dels pintors Roderic de Borges, [Miquel d'Alcanyís](#)¹¹ i els fills de [Bartolomé Pérez](#). Després, al segle XV, en el moment en què s'incorporà el gravat com a mètode d'estampació i quan els naipers s'uniren, el 1455, formant gremi, però no se'n doblaria el nombre fins al segle XVI.

⁷ Ressenyades en el catàleg, vol. I, núm. 9 i 12, en l'apartat dels països germànics.

⁸ LLANAS, Manuel. *L'edició a Catalunya: segles XV a XVII*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2002.

⁹ AMADES I GELAT, Joan. *Els naips o cartes de jugar. Tradició i vigència dels jocs de cartes a Catalunya*. Barcelona: Col. El Tresor Popular de Catalunya, 9. Ed. Selecta, 1983.

¹⁰ Que és, encara avui, una font bàsica per iniciar-se en l'estudi dels naips.

¹¹ Representant del gòtic internacional, documentat a València, Barcelona i Mallorca entre el 1407 i el 1447 i autor del retaule de la Santa Creu de València, del de la Mercè d'Alcúdia i del díptic de la Verònica.

Gràcies a altres estudis que hem realitzat sobre el tema,¹² hem descobert que a finals del segle XVI es donà un punt d'inflexió en la producció de naips barcelonina, amb l'establiment dels Grosset, família de grans naipers francesos, de llarga tradició, procedent de Tièrn (Alvèrnia).¹³ Nicolau Grosset Ponseta fou el primer a instal·lar-se a Barcelona, i hi aportà una nova manera d'organitzar el treball, una forma de protoindústria que permetia un augment notable de la producció. Pensem que, a la França de finals del segle XVI, amb només sis centres productors s'abastia tot el país. Aquest mètode fou aplicat després per altres fabricants formats sota el seu guiatge: els Carmini i els [Rotxotxo](#).¹⁴ Aquests últims eren també, com els Grosset, de procedència francesa, de Saint Genès, a prop de Bordeus, però, a diferència d'aquells, procedien d'una família de sastres, sense cap lligam previ amb la fabricació de naips.

Tot plegat faria que, per primera vegada, la producció barcelonina esdevingués el principal focus de producció de Catalunya i pogués competir, d'igual a igual, amb els potents fabricants francesos Jean Volay i Jean Virida, de Tièrn i de Lió, respectivament, que inundaven la Península amb l'exportació massiva de la seva producció. Aquest canvi es manifestà també en altres tipologies documentals, com poden ser els llibres d'esposalles, les informacions matrimonials i altres llibres sacramentals, que ofereixen dades sobre els oficis que es practicaven a l'època, els quals, a partir de llavors, especificaven clarament la feina que realitzaven. A més a més de l'antic ofici de naiper, carter, «carterer» o pintor de naips o cartes de joc, ara hi apareixien els de gravador de naips, fabricant de motlles, dibuixant de naips, etc. Barcelona esdevingué el focus productor més important de Catalunya, i els naipers s'uniren al [Gremi dels Julians Mercers](#), que fins llavors havia estat format per ullerers, barreters, quincallaires, passamaners i ferreters. No obstant això, la fabricació a gran escala, com a França, restà només en mans de dues o tres famílies, que aplegaven al seu voltant un cert nombre de fadrins i aprenents. Aquestes famílies convisqueren amb un reduït nombre de petits productors, per als quals la fabricació de naips no era la dedicació exclusiva, atès que també es dedicaven als altres oficis propis de la mateixa confraria de Julians Mercers.

La majoria dels exemplars antics de baralles comunes que s'han trobat, tant a Catalunya com a Espanya, són ja del segle XVI i tenen un disseny molt més elaborat i proper al dels naips actuals que als alemanys abans esmentats. Excepcionalment ens han arribat dos plecs de baralles de fantasia datats als segles XV i XVI, dels quals, en part, tenim notícia per referència bibliogràfica. El primer és la baralla de [Joan Rosembach](#), també coneguda com a baralla de Vic, un plec amb quatre dames (en lloc de sotes), quatre asos i quatre numerals de bastos (4, 5, 6 i 7), i trobada al segle XIX en la relligadura d'un llibre del segle XV. El segon és el plec conegut amb el nom del seu primer propietari, Enric Claudi Girbal,¹⁵ aparegut també al reforç d'un altre llibre, un manuscrit de *Gasto y recibo* del 1519. El plec està format per quinze naips: set figures amb quatre dames (en lloc de sotes) i tres cavalls, els quatre asos i els quatre dosos. Alguns autors diuen que hi figurava un nom: Agustí de Bosch. El plec de Girbal és de més bona factura, cosa que ha fet pensar a alguns estudiosos que l'autoria no era espanyola. A més, l'estil i la indumentària són molt nòrdics, sobretot en les dames: una

¹² Vegeu, de diversos autors, *Jocs, triquets i jugadors. Barcelona 1700*, Barcelona, 2009.

¹³ Ciutat dedicada a les indústries de les arts gràfiques, que exportava naips cap a Espanya, via Nantes.

¹⁴ SÁNCHEZ, Paloma i SARRÀ, Esther. «Els Rotxotxo, una nissaga de naipers de Barcelona amb dos-cents anys d'història (1637-1821)». A: *Estudis històrics i documents dels arxius de protocols*, núm. 33, Barcelona, 2015, p. 189-238.

¹⁵ Que no hem pogut localitzar, però creiem, per referències bibliogràfiques, que es pot trobar al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC).

porta *hennin*, una mena barret en forma de cucurulla;¹⁶ dues, *escoffion*, pentinat en forma de doble corn, subjectat amb una ret, i una altra, cabells llargs subjectats amb una *ferronière* o joia al front, subjectada amb una cinta. En els numerals hi apareixen tota mena d'*amorets*¹⁷ jugant amb els símbols. El plec de Vic, o de Rosembach, és estilísticament molt diferent: les figures, de factura rígida, arcaïtzant i hieràtica, estan emmarcades a la manera d'un retaule i reposen els peus sobre una mena d'*escambell*. La indumentària de les dames és molt semblant: porten capa talar sobre vestits de mànigues penjants. Els pentinats són molts senzills, recollits cap al darrere, sense cap mena de capell ni joia. Els numerals no presenten decoració i els asos omplen l'espai amb animals i ornamentació floral estilitzats. Tots dos plecs són absolutament diferents estilísticament l'un de l'altre. La manca d'altres vestigis coetanis fa gairebé impossible determinar si són realment de producció catalana o no.

La fiscalitat

L'èxit ràpid del joc arreu d'Europa, sumat al fet que els naips no eren precisament un material de primera necessitat, va fer que es convertissin en un material idoni per obtenir rendes fiscals. Per això, a partir del segle XVI, en la pràctica totalitat dels països productors els naips, foren gravats, d'una manera o una altra, amb un impost especial que intentava controlar-ne la producció. A Castella, fins i tot, es va arribar a estancar-se'n la venda. L'efecte, però, fou justament el contrari, atès que encaria el producte. Com a conseqüència d'això, va produir-se una intensa circulació de producció il·legal de manera continuada i incontrolada, tant estrangera com pròpia, que provocà innumbrables queixes. Aquest fet, d'altra banda, no va pas desanimar ni fer canviar d'idea els recaptadors ni els defraudadors.

La paradoxal falta de vestigis que contrasta amb la sobradament documentada forta circulació de naips, legal i il·legal, que traspassava les fronteres, és una circumstància que podríem fer extensiva als segles XVII i XVIII. Durant aquest període la producció havia de ser en teoria controlada pel sistema fiscal, però també pel sistema gremial, que dificultava l'accés a l'ofici amb un llarg procés de no menys de quatre anys entre l'aprenentatge, el fadrinatge i la mestria.

La procedència dels naipers

La certesa que el nombre d'impressors de llibres a Espanya era molt reduït, i que molts procedien del nord d'Europa, principalment d'Alemanya, juntament amb la constatació documentada de la introducció i venda constant de naips legals i il·legals fabricats a fora, ha fet pensar a alguns autors que el nombre o la fabricació de naips era també molt escassa i que la majoria de fabricants i impressors eren estrangers, instal·lats al país o no. La manca de vestigis sembla avalar aquesta idea, però entra en contradicció amb les fonts documentals (nombroses prohibicions, llegats testamentaris i fonts literàries) que ens parlen de la gran afecció al joc que hi havia al país, i amb el fet que algú (Carles I, abans que ningú altre) pensés a obtenir rendes creant uns impostos especials per gravar una producció que aquests estudiosos consideren inexistent. I, més directament, es contradiu amb la dada que durant el regnat de Felip II s'obtingueren de la renda de naips uns ingressos equiparables als provinents d'algunes de les *rentas mayores*.

¹⁶ Lligadura que té la forma d'un con llarg i estret.

¹⁷ Figura d'infant nu i amb ales que originàriament representa l'amor humà, però sovint esdevé un mer recurs ornamental.

Quant a l'origen dels naipers, certament es constata la presència de francesos, com fou el cas dels Grosset o dels [Rotxotxo](#), o d'italians com els [Solesio](#), que acabarien convertint-se en grans nissagues de fabricants arrelades al país. Però això no succeiria fins a finals del segle XVI. Curiosament tampoc Madurell no va constatar la presència de cap naiper alemany, tan lligats com estaven al món de la impremta del moment.

També s'oblida sovint que si tenim pocs naips antics es deu en gran part al fet que eren un material summament fràgil, molt susceptible al desgast per l'ús. Els naips estaven fets d'una cartolina que, per aconseguir opacitat i consistència,¹⁸ s'obtenia mitjançant l'encolatge de no menys de tres fulls de paper més o menys gruixuts segons la qualitat del naip, que tendien a esfullar-se amb la simple manipulació del joc. Aquest és el procediment de fabricació que trobem documentat al segle XVIII. Però pensem que ja devia ser utilitzat al segle XVI i fins i tot al XV, atès que es feia ús d'un sistema similar per obtenir el cartró de les relligadures dels llibres.

Barcelona continuava sent un dels focus productors de referència documental al segle XVIII, ja que coneixem la fluctuació del nombre de fabricants i de la producció a través dels llibres gremials. Sabem que amb la Guerra de Successió s'inicià un període de decadència per a la fabricació de cartes. El 1741 ja només consten en actiu dos naipers: Pere Pau Rotxotxo Castanys i Joan Grosset Dalmau (fill de Bonaventura Grosset Bianya), tots dos descendents de les dues grans nissagues del segle XVII. Però ara sabem del cert que Grosset ja no posseïa cap fàbrica pròpia. A partir d'aquesta data començaria una lenta recuperació, i al llarg de la segona meitat del segle anirien incorporant-se al gremi nous naipers: Joan Francisco Macià, Josep Murlanch, Ramon Ginestà, Antoni Maria Celèsio (o Solesio), Francisco Bulbena, Josep Rabella, Domingo Pauner (un dels pocs gravadors coneguts), Esteban Llovet, Lorenzo Ensaldo i Francisco Solanich, entre d'altres. De nou, trobem convivint dues potents famílies de fabricants, els Macià i els Rotxotxo, amb altres petits naipers com Murlanch, la producció dels quals és residual. Certament, no tots es podien permetre tenir un obrador propi, perquè la fabricació requeria una forta inversió inicial per temporada, de no menys de 600 [lliures barcelonines](#), i es necessitava un local de grans dimensions per poder-hi desenvolupar la feina a l'engròs. Però l'obtenció de la mestria sí que els permetia treballar per a d'altres o vendre naips, també produïts per d'altres, de manera legal, sense que s'empenyoressin amb el gremi.

De tots els citats només ens han arribat vestigis de la producció dels dos més importants: els Rotxotxo i els Macià. Al voltant d'aquestes dues grans fàbriques orbitava un gran nombre de treballadors qualificats, que van facilitar la implantació de la fabricació d'indianes, indústria amb la qual la fabricació de naips comparteix mètodes similars de producció. A més, ambdues compatibilitzaven l'estacionalització de la producció: les indianes tenien el pic de producció de l'estampació a l'estiu, i dels naips a l'hivern.

Una nova etapa

La dissolució del gremi, l'any 1801, donà pas a l'inici del procés progressiu d'alliberament de la producció i venda dels naips. La invasió francesa suposà un cert daltabaix: alguns naipers es van haver d'exiliar. Juan José Macià fou empresonat i jutjat, però va fugir a Palma de Mallorca, on s'establí fins al final de la guerra. Cayetano Forns obrí una fàbrica a Vilanova i la Geltrú associant-se amb Félix Bonafont sota la raó social de Félix Miralles i Cía., el 1813. I d'altres van marxar de Barcelona per precaució

¹⁸ Fou una assignatura pendent de la producció a l'època.

o por. El naiper francès Josef Benoît/Benait, la producció del qual era reduïda, va tenir fàbrica durant els anys d'ocupació, i la manufactura de baralles franceses, dominada per la família Rotxotxo, es va veure incrementada. Però no seria fins a la promulgació de la Reial ordre del 1815 que s'aconseguiria l'alliberament efectiu de la circulació, fabricació i venda a tot l'Estat, a diferència d'altres activitats artesanals, que encara mantenien vives les estructures gremials. A partir d'aquell moment, a aquell qui volgués fabricar naips només li calia adreçar-se a Intendència, entitat encarregada de concedir la llicència pertinent. Per primera vegada, la incorporació de nous naipers suposava l'existència real d'una indústria al darrere. Al primer terç del segle trobem ja en actiu, a Barcelona, a més dels [Comas](#)¹⁹ i els Macià, els principals fabricants barcelonins del segle XIX: Samuel Bertschinger, Francesc Torres i Lleó, Agustí Sanmartí o Josep Samsó. També apareixen nous focus productors, ara més potents, a Catalunya i a Espanya.

Animats, potser, per un alliberament temporal de les càrregues impositives, cap a la primeria de la segona meitat del segle es produeix una nova i nombrosa incorporació de fabricants reals i d'editors puntuals: Jaume Sabatés, Feliciano Juncosa, Francisco Fulladosa, Climent Martorell, Jaume Camps (de Camps e Hijo), l'impressor Narcís Ramírez, etc. Ignorem com aquests nous fabricants adquiriren els coneixements i la formació necessaris per portar una indústria d'aquest tipus, però sí que sabem que uns provenien del món de les indies (Cayetano Forns o Samuel Bertschinger), del de la impremta (Narcís Ramírez o Joaquim Bacó), del de les arts gràfiques (litògrafs com Josep Alier, tipògrafs com Antonio López, gravadors o cartògrafs com [Domingo Estruch](#)) i d'altres només eren inversors capitalistes (Francisco Fulladosa, la família Morera Buxó/Bussó, etc.). La fabricació de naips continuava essent bàsicament artesana, fonamentada en l'ús de les tècniques d'impressió en relleu per a les cartes comunes, dels gravats en metall i, des de la seva introducció el 1820, algunes escassíssimes litografies, per a les de fantasia o de luxe.²⁰

Si el nombre de naipers augmentà, també ho van fer els tipus de baralles, les estàndards i les de fantasia. A Catalunya, com a la resta de la Península, cada regió amb tradició productora en creà nous patrons. La majoria són derivacions d'aquell model que s'imposà de manera generalitzada a finals del segle XV.²¹ Potser la diversitat també es deu a les dues innovacions de disseny que s'hi incorporaren a finals del segle XVIII: les pintes i els índexs. Les pintes són uns requadres amb talls que varien en nombre segons el coll: els oros presenten el requadre sencer; les copes tenen un tall; les espases, dos, i els bastos, tres. Els índexs són la transcripció numèrica del valor de la carta i ocupen els angles de la superfície: l'1 és l'as, el 2, el 3, fins al 12 del rei. Només amb aquests dos recursos el jugador pot conèixer la jugada sense haver de desplegar les cartes; pot amagar-les de les mirades indiscretes i aconseguir l'opacitat total. Aquests recursos, que permeten un reconeixement ràpid dels naips només per les vores, alliberarien el disseny de les figures i els símbols.

El punt d'esplendor s'assolí cap a la dècada dels setanta, quan es produïren dos nous fenòmens imbricats. El primer fou la incorporació progressiva dels nous mètodes de reproducció de les arts gràfiques: el gravat sobre zinc el 1864, la cromolitografia o litografia en color i la fototípia o fotogravat/heliografia, ambdós cap al 1870. I, el segon, les primeres premses mogudes per vapor i l'aparició de nous tipus de paper al mercat, fruit de la industrialització de la producció des del 1850 i que tindria, com a

¹⁹ Família de naipers originària de Mataró.

²⁰ Trobareu una explicació més acurada dels diferents tipus de baralles a l'apartat «Els elements descriptius».

²¹ Vegeu l'apartat «Model» a «Els elements descriptius».

conseqüència, un augment de les baralles de fantasia i de les baralles especials o altres tipus de jocs. Els naipers tradicionals es dedicarien principalment a les cartes de joc, mentre que les publicitàries serien editades pels tallers litogràfics i altres empreses d'arts gràfiques.

A les acaballes del segle XVIII havia aparegut un tipus de baralla de més qualitat, amb un disseny acurat, que no semblava gens adient ni útil per al joc tradicional, i destinada a un incipient col·leccionisme, atès que aquesta afició realment popular a Catalunya no arrencaria fins al darrer terç del segle XIX, coincidint amb l'eclosió, ja citada, de les arts gràfiques.

Cap a la dècada dels trenta, durant el Romanticisme, aparegueren també els primers jocs de saló o de preguntes i respostes. Eren un passatemps en forma de baralla (cartonets de mides semblants) que mostraven uns personatges o unes escenes amb preguntes i respostes. Eren de contingut sentimental o de festeig, i destinats a distreure un públic majoritàriament femení, de classe benestant, que gaudia de molt de temps lliure i d'una vida social activa. Però no va ser fins al darrer terç del segle XIX que es començaren a editar, en grans quantitats, les baralles «col·leccionables»,²² molt semblants als cromos. Per això, sovint, es convertien en un vehicle publicitari com, per exemple, les de la xocolata. Hi havia altres temàtiques: les satíriques, les polítiques, les commemoratives, les pedagògiques, etc.

Paradoxalment fou també aquesta necessitat progressiva d'usar nous procediments de fabricació, realment industrials, el fet que posà fi a moltes de les petites fàbriques que havien proliferat i que no tenien la capacitat financera per adquirir la nova maquinària. Alguns fabricants optaren per unir-se, de vegades amb poc èxit, per tal de fer front a la situació, com el cas de Fabricantes de Naipes de España. Fou una empresa creada el 1917 gràcies a l'associació de [Lluís Guarro Casas](#) amb Francisco Torras Baseda (de [Torras i Lleó](#)). I el cas del valencià Josep Durà Gil (litògraf) i de Ròmul Gavarró. De fet, fou aquest fenomen el que afavorí el naixement de les grans empreses naiperes europees: [Grimaud](#), a França; [Dondorf](#), a Alemanya; [Thomas de la Rue i Goodall](#), a Anglaterra; [Fournier](#), a Espanya; i [Comas](#), a Catalunya, entre d'altres. Com hem dit, és gràcies a aquest doble fenomen, és a dir, l'aparició del col·leccionisme de naips i la desaparició d'empreses, que ens ha arribat el material d'aquesta col·lecció.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

²² De toreros, futbol, episodis històrics, etc.

L'ESTUDI I LA IDENTIFICACIÓ DE LES BARALLES DE LA COL·LECCIÓ

La baralla, és a dir, un joc complet de cartes, és la unitat bàsica de catalogació. De baralles, n'hi ha de diversos tipus. Les baralles occidentals comunes o estàndards (de joc) estan formades de quatre sèries, anomenades colls o popularment també pals, amb un nombre variable de naips, i representades per un símbol o objecte en què els números més alts són substituïts per figures. Atenent a aquests símbols, les baralles se subdivideixen en quatre grans grups:

- *Italoespanyoles*, amb oros, copes, espases i bastos.
- *Francobritàniques*, amb diamants, piques, cors i trèvols.
- *Germanosuïsses*, amb picarols/escuts, cors, fulles i aglans/flors.
- *Oriental*s, no presenten unes característiques tan unitàries com les occidentals, i no comparteixen colls ni sèries simbòliques; cada país té els seus propis patrons i símbols, que varien també en nombre.

En les baralles italoespanyoles i en les germanosuïsses varia entre 32, 48 i 52 el nombre de naips segons el joc al qual van destinades. En canvi, en les francobritàniques són 52 més els jòquers. Les figures reben diferents noms segons el país. En les italoespanyoles generalment són tres figures, i masculines, anomenades *sota/fante*, *cavall/cavallo*, *rei/re*, tret d'algunes baralles italianes que presenten una quarta figura, la *regina*. Les germanosuïsses, més properes a les italoespanyoles quant a les figures i a la terminologia, presenten l'*unter* (davall o sota), l'*ober* (més alt o superior) i el *könig* (rei). En les francobritàniques, les reines o dames substitueixen els cavallers i són el *knave/valet* (lacaï), la *queen/dame* (reina/dama) i el *king/roi* (rei).

Els tarots serien un subgrup de les baralles occidentals, ja que són posteriors a les convencionals. Aparegueren a les corts del nord d'Itàlia a mitjan segle XV (Ferrara, Milà, etc.), i van rebre, primerament, el nom de *Trionfi*. Nasqueren com a joc i no va ser fins al segle XVIII que van derivar cap a un ús específic i limitat: l'endevinació. A diferència del naip estàndard, sí que desperten actualment un cert interès, i podem trobar publicacions recents en què se n'estudia l'origen clarament europeu i la iconografia. A més de les clàssiques obres de Stuart R. Kaplan, recomanem l'obra de Giodano Berti *Storia dei Tarocchi: verità e leggende sulle carte più misteriose del Mondo*²³ o els estudis iconogràfics realitzats per [Andrea Vitali](#).

Presenten tant colls italoespanyols com francobritànics. Es distingeixen principalment per incloure un major nombre de figures, denominades arcans majors, als quals s'uneixen els numerals, i les figures de les baralles estàndards (els arcans menors). N'hi ha diverses versions lligades als diferents focus de producció: Marsella, Minchiate o florentí, Tarocchino o bolonyès, les versions de Milà, de Ferrara, etc. El nombre de naips és variable i oscil·la entre els 62 del Tarocchino i els 97 del Minchiate. Els arcans majors són els que presenten una iconografia més diversa i variada, ja que alguns inclouen, a més dels 22 habituals, els símbols del zodíac, els quatre elements o les virtuts teològiques i, de vegades, sobretot abans que se'n fixés l'estàndard, altres temes molt diversos.

Els jocs són un altre subgrup de les baralles occidentals. N'hi ha de dues classes. Uns combinen escenes o imatges diverses amb un joc estàndard. I d'altres, apareguts

²³ BERTI, Giodano. *Storia dei Tarocchi: verità e leggende sulle carte più misteriose del Mondo*. Milà: Mondadori, 2007.

sobretot al segle XIX, no tenen res a veure amb les baralles tradicionals i no presenten colls ni cap mena de símbol. Poden ser jocs de tot tipus: alguns poden derivar de jocs antics com el joc de l'oca o el dòmino. També aprofiten el caràcter seriat dels naips, sobretot els pedagògics, per crear jocs que afavoreixen la capacitat mnemotècnica o ajuden a desenvolupar-la (els geogràfics, amb plànols; per aprendre a llegir, amb sil·labaris, etc.), i d'altres són de pur entreteniment, com els jocs de preguntes i respostes, endevinatoris, etc., denominats genèricament de saló.

Les subcol·leccions creades

Aquestes característiques de les baralles ens serveixen de punt de partida per distribuir la col·lecció, d'un total de 457 registres, en sis grups: italoespanyols, francobritànics, germanosuïssos, tarots, orientals i jocs. Aquests sis grups no corresponen a les subcol·leccions creades, ja que, per motius de tractament tècnic, el grup de colls italoespanyols s'ha subdividit en quatre grups: *antiquària*, de *producció forana*, de *producció espanyola* i un darrer amb la denominació *miscel·lània*. El resultat del tractament ha estat la creació de nou subcol·leccions, que són les següents:

Taula 1. Col·lecció de naips de l'AHCB (AHCB4-237/C07)

Subcol·lecció		Plecs	Baralles	Naips
07.01	Colls italoespanyols: antiquària (1529-1766)	4	12	242
07.02	Colls italoespanyols: producció forana (1860-1950)		15	623
07.03	Colls italoespanyols: producció espanyola (1810-1968)	19	335	15.402
07.04	Colls italoespanyols: miscel·lània (1840-1920)	11	6	419
07.05	Colls francobritànics (1790-1960)	1	27	1.296
07.06	Colls germanosuïssos (1880-1932)		7	204
07.07	Tarots (1820-1890)		9	549
07.08	Oriental (1890-1910)		3	294
07.09	Jocs (1820-1988)		19	795
		35	433	
			468	19.824

07.01/07.04 *Subcol·leccions de colls italoespanyols*: amb 368 registres i 16.686 naips, recull la producció d'Espanya, Itàlia, França, Portugal i l'Amèrica del Sud. Són baralles estàndards i de fantasia. A França, a més de baralles de models espanyols, hi ha les destinades al joc propi de l'*alulette*. Aquestes subcol·leccions representen el cos més important de tota la col·lecció en nombre i qualitat.

07.05 *Subcol·lecció de colls francobritànics*: amb 27 registres i 1.296 naips. El cos més important d'aquest grup és de producció francesa, però també n'hi ha d'alemanyes, de portugueses, alguns exemplars britànics i nord-americans i un exemplar rus.

07.06 *Subcol·lecció de colls germanosuïssos*: amb 7 registres i 204 naips. Amb poca presència, recull producció d'Alemanya i de Suïssa.

07.07 *Subcol·lecció de tarots*: amb 9 registres i 549 naips. També es tracta d'un conjunt testimonial. La majoria són fets a França i Itàlia, més un exemplar alemany.

07.08 *Subcol·lecció de naips orientals*: amb 3 registres i 294 naips. Conjunt testimonial però excepcionalment interessant, perquè aquesta zona de producció es troba sota la influència de la baralla francobritànica i ara són difícils de trobar. Només consta de dues baralles de la Xina, tipus dòmino, i una del Japó, de flors.

07.09 *Subcol·lecció de naips de jocs*: amb 19 registres i 795 naips. N'hi ha d'espanyols (pedagògics i de saló), de francesos, d'alemanys i algun d'italià.

Ordenació/agrupació

La majoria dels catàlegs de naips presenten una ordenació feta a partir dels països productors, seguint la cronologia dels exemplars, de les baralles. Ara bé, el fet d'haver de tractar amb especial cura la producció local (més del 80 % del total, el grup del qual hem pogut reunir una major informació) ens ha determinat a utilitzar un sistema diferent. D'acord amb això, ens ha semblat més adient oferir la producció classificada per les subcol·leccions i dins de cada subcol·lecció, per fabricants. La producció dels fabricants es presenta seguida i ordenada cronològicament partint de l'exemplar de baralla més antic, en comptes de partir de la constitució de la indústria. D'aquesta manera es completa la visió fragmentada que ofereixen les altres obres de referència. Fem una excepció amb les baralles que presenten altres colls, com els tarots i els jocs, que aniran en els grups corresponents.

Els elements descriptius

Trobarem, a la primera part de la fitxa, els camps comuns, obligatoris o tancats, presents en qualsevol tipus de fitxa de catalogació (datació, mides, material, etc.) i en la segona d'altres de relatius al material de la col·lecció (fabricant, marca, senyal, etc.) i que, potser, poden semblar reiteratius. Aquesta segona part de la fitxa inclou camps que s'omplen amb informació externa. La subdividim en dues parts: l'autoria i la que fa referència a la baralla. L'autoria quedarà desglossada en tres entrades diferents:

- *Fabricant/editor*. És el nom de la persona que ocupa en aquell moment la direcció de la naiperia, o aquella empresa que, sense posseir una naiperia, edita puntualment una baralla. Emprarem el terme *atribuït* només quan tinguem la certesa de l'autoria, però sense que consti enlloc ni el nom ni la marca. Les dates entre parèntesis són les de funcionament de l'empresa o la persona.
- *Marca*. És el nom que consta a la baralla (en determinats naips), però no es correspon necessàriament amb el *fabricant*, ja que pràcticament totes les naiperies van néixer com a empreses familiars i, per això, de vegades es manté el nom del fundador o del predecessor, o bé hi apareix la raó social.
- *Senyal*. És un camp íntimament lligat a l'anterior i característic de la baralla espanyola. És una imatge, un astre, un animal o una alegoria que col·locaven a l'espai central del 4 d'oros i/o de copes, i que, a manera d'imatge, identifica gràficament i visual l'empresa; perdura en el temps i, rarament, a diferència d'altres oficis que n'utilitzen, com els impressors, té modificacions importants. Podia ser també el reclam col·locat a la botiga i un indicador, en l'etapa gremial, del fet que es posseïa la mestria.

Completen aquest bloc les entrades corresponents a *col·laboracions* (promotors, dibuixants, gravadors) i *localitat*, en lloc de país, ja que, com a producte medieval, neix molt lligat a determinades ciutats que n'han conservat una tradició productora. Molts d'aquests camps sovint estaran buits, en espera de nous estudis que ens permetin d'omplir-los.

El bloc dedicat a la descripció física de la baralla està format, evidentment, per camps tancats:

- *Mides*. Sabem, per diferents fonts documentals, que, des dels inicis, es feien naips grans i petits. En certs casos d'exemplars antics, alguns naips d'una mateixa baralla

(els tallats manualment) poden presentar diferències d'un o dos mil límetres, tant d'alçària com d'amplada.

- *Forma*. No és un camp tan obvi com pot semblar, ja que no sempre són rectangulars.
- *Llegendes*. Transcrites literalment; en determinades baralles són reiteratives i formen part del disseny del model (*v. gr.* les tipus Cadis).
- *Bolla/timbre*. Designa les marques fiscals que apareixen als naips i que es manifesten de diverses maneres. La bolla és la més antiga i pròpia de la baralla espanyola; és una o dues signatures manuscrites del/s recaptador/s, que apareixen en determinats naips (el 3, el 4, el 6 i el 7 de copes, o el 3 d'oros, etc.) segons la llei vigent del moment. Després foren substituïdes per segells i timbres, presents en les baralles de tota procedència. Si tenim la sort que hi consti ens n'acota molt la datació, atès que ens facilita l'any de posada en circulació però no el de fabricació, perquè les baralles podien haver estat realitzades molt abans i rarament porten data de fabricació (tret de les tipus Cadis). Els timbres són uns elements que també ens indiquen si foren venudes al mateix país o si eren destinades a l'exportació.
- *Índexs*. Numeració als angles que apareix en la baralla espanyola a partir de finals del segle XVII.
- *Perfils*. Traç que ressegueix el dibuix, que acostuma a ser negre, però després s'hi incorporen més colors.
- *Pintes*. El requadre amb talls, lligat als colls. Aquesta és l'accepció del mot en tots els diccionaris, encara que, curiosament, per a la majoria dels naipers catalans, a partir de la segona meitat del segle XIX, la pinta és també la decoració del dors. Per això sabem que aquesta última entrada pot ser discutida, ja que només presenten aquest recurs de disseny les baralles espanyoles, però la mantenim perquè és un bon marcador cronològic.
- *Dors*. Entrada que fa referència al dibuix del revers, que ajudava a obtenir l'opacitat necessària i que és també un marcador cronològic. A partir de finals del segle XVIII, els naipers empraven la paraula *mosqueta* per designar el dibuix dels dorsos i, al XIX, almenys alguns naipers barcelonins en deien *pinta*. Potser és l'entrada que més necessitaria el reforç de la imatge, ja que les descripcions literàries es presten a confusió. Els primers dorsos eren blancs, llisos, però al segle XVI van començar a incorporar dibuixos que en reforcen l'opacitat. Les baralles sense decoració, les *blanques*, eren les de més qualitat, més cares, fetes amb paper bo. Durant anys convisqueren amb les *reixades*, més barates, que necessitaven la decoració a l'anvers a causa de la mala qualitat de la cartolina. Però el recurs es generalitzà i les cartes blanques van desaparèixer. Els motius evolucionaren des d'una senzilla trama geomètrica²⁴ fins a una trama ornamental molt complexa, amb temes figuratius, fotografies, textos o combinacions de tot plegat.
- *Observacions*. Camp absolutament obert: inclou des de similituds amb altres exemplars de la mateixa col·lecció fins a tota aquella informació sobre l'exemplar o el fabricant; és a dir, tot allò que no té cabuda en els camps obligatoris o tancats i que completa la informació sobre la baralla. També pot presentar-se buit.
- *Referències*. Camp obert, que inclou la bibliografia existent fins avui.
- *Model*. Potser és l'entrada més complexa de la fitxa, i necessita ser explicada amb una atenció especial. En aquest apartat trobarem quatre tipus bàsics de naips: els naips *comuns* o *estàndards*, els de *fantasia*, els *jocs* i els *tarots*. Els detallem a continuació.

²⁴ De puntes de fletxa, flors de lis, quadrícules simples. D'aquí el nom de reixades que rebien les primeres.

ESTÀNDARDS

Són les baralles de jugar. En tots els països productors, els patrons van quedar fixats a finals del segle XIV o començaments de XV, coincidint amb la gran expansió del joc: els jugadors necessitaven reconèixer el naip ràpidament i per això no admetien grans variacions. D'altra banda, alguns països adoptaren uns sistemes per controlar el pagament dels impostos que també afavoriren l'esclerosi del patró. És el cas de la França del segle XVIII, on els naipers no disposaven dels motlles de les figures, que restaven en mans del recaptadors, de manera que aquests naips s'imprimien al moment del pagament. Les baralles comunes són, en general, de dissenys molt lineals, plans, geometritzants, adaptats al marc o hieràtics, defugint de factors externs, és a dir, no reflectien les modes i els gustos de l'època. Però se'n poden establir tipologies i influències, ja que cada regió amb tradició productora hi aportava certes peculiaritats, hi imprimia el seu caràcter.²⁵ Aquesta tendència es mantindria fins a finals del segle XVIII. Després, al segle XIX, a Catalunya, com a la resta de la Península, es multiplicarien les tipologies estàndards, a diferència dels països on predominava l'ús de la baralla francobritànica que, sobretot a l'àrea d'influència anglesa, admetien cada vegada menys variacions. Per tant, a gairebé tot Europa i l'Amèrica del Nord, hi dominà una versió del patró de Rouen, menys a França, que mantingué encara els tipus locals propis fins a l'època napoleònica, amb l'intent, fracassat, de la imposició del patró únic encarregat al pintor David.

A Barcelona es desenvoluparen, a més dels models propis, els dels altres focus de producció (Cadis, València, Pamplona, etc.). També és al segle XIX que es multiplica el nombre de fabricants, i s'incorporen als dissenys elements nous, alguns provinents de la imatgeria popular i d'altres camps de les arts gràfiques. Si les figures presenten característiques més repetitives, però amb una certa evolució estilística,²⁶ els símbols, per contra, varien enormement. Els oros deixen de ser monedes recognoscibles ràpidament; les copes incorporen tapes, nanses, garlandes, etc.; les espases deixen de ser medievals, i s'hi incorporen els florets, els sabres, els estilets, les alfanges, les simitarres i les dagues, entre d'altres, i quant als bastos, n'hi ha de formes naturalistes o de més abstractes. Al mateix AHCB es conserva una col·lecció de motlles dels numerals alts que presenten 32 versions diferents d'oros, 33 de copes, 17 d'espases i 22 de bastos. Un mateix fabricant, combinant tots aquests recursos, pot editar múltiples variants d'un mateix model. Per exemple, podem trobar dos models que comparteixen tots els elements tret dels bastos, que presenten una variació, o de les espases, o tots dos alhora.

Per tant, per establir un model partirem bàsicament del dibuix de les figures. Per al grup de baralla espanyola, proposem 11 tipus diferents d'estàndards. Molts d'ells ja han estat descrits pels col·leccionistes, d'altres són proposta nostra. Altres focus de producció europeus, a més dels italians, editen models amb colls espanyols per a jocs propis. Seria el cas de la baralla anomenada *alurette*, derivació del joc de l'home, que encara es practica a França, o el del *trappola*, joc que es practica als països germànics, tant amb baralles de símbols germànics com amb baralles de model italià. Els models italians es caracteritzen principalment perquè els reis estan asseguts i els numerals són poc llegibles, ja que presenten espases i bastos enllaçats. Potser per això alguns models espanyols van ser adaptats pels italians i es convertiren en característics d'un focus determinat. Per a la baralla estrangera ens remetem a la classificació

²⁵ A França hi ha els tipus de Rouen, Lió, Alvèrnia, París, Borgonya, etc.; a Alemanya, els de Stuttgart, Ulm, Munic, Nuremberg, etc.; a Itàlia, els de Bolonya, Milà, Trieste, etc.

²⁶ Tendeixen a un major naturalisme, amb més moviment, i segueixen, ara sí, i en certa manera, els corrents pictòrics del moment: modernisme, historicisme, etc.

utilitzada en els catàlegs existents i, per tant, com que són tipus establerts, no en farem la descripció. La nomenclatura adoptada parteix bàsicament de la utilitzada en el món del col·leccionisme, amb algunes variants.

Tipus d'estàndards:

- El *gòtic*, *gòtic català* o *catalanoaragonès*. És el patró que arrenca dels segles XIV-XV i que restà fixat fins a finals del segle XVIII. És compartit amb l'Aragó, com ha descobert recentment Víctor Ferro Torrelles. A Catalunya i a l'Aragó presenta diferències en relació amb altres centres productors de la Península, que tenen més similituds tipològiques amb els francesos.²⁷ La producció dels francesos presenta figures amb un moviment més sinuós, els cavalls de vegades estan d'esquena, la sota d'espases porta el símbol cap per avall en comptes d'enlairat i els reis, que duen un gran mantell, deixen veure almenys una cama. No tenim exemplars d'aquests models a la col·lecció. En canvi, el prototipus d'aquest gòtic català seria més esquemàtic: s'allunya de la pressió del marc; les sotes duen calça curta (fins als genolls), la de copes, una sobrevesta d'amples mànigues penjants, creuada amb un cinturó; els cavalls, amb les potes enlairades, estan en una postura de 3/4, i els reis també porten un gran mantell, en forma de X, però que no deixa veure les cames. Els oros presenten estilitzacions de la creu que portaven al revers la majoria de les monedes emeses al Principat des de l'època comtal. Les copes són de tipus calze i són diferents en els numerals de la que figura en l'as, que acostuma a ser una mena d'urna amb tapa. Les espases són medievals, amb empunyadura de creu. Els bastos són molt simples i poc naturalistes, amb una mena de nusos molt característics. L'exemplar complet més proper que podem contemplar-ne és la baralla de la Casa Rotxotxo que es conserva al Museu Marès (S-4283), o la que reproduïx el catàleg del Museo Fournier (vol. I, núm. 9, pàg. 29 i 31). En conjunt, és un disseny clar i net, molt atractiu, que resulta més pròxim al model actual de les baralles francobritàniques i que, curiosament, és més «modern» que el que restà fixat al final del segle XIX: el model Rius de la Casa Fournier. En la col·lecció no es conserva cap baralla completa d'aquest tipus, només naips solts en la secció Antiquària.
- El *català I*. És la derivació més clara d'aquest patró gòtic catalanoaragonès. Apareix al segle XVIII. La diferència principal n'és que, tot i que els reis porten el mantell en forma de X fins a terra, es deixen veure els peus. És un model que encara continua sent produït per alguna de les naiperies més antigues, com la Casa Comas (vegeu núm. 26118).
- El *català II*. És, al seu torn, una derivació del català I, nascuda probablement a la segona dècada del segle XIX, i que ha quedat en desús. Molt naïf, la seva característica principal és que el mantell dels reis s'escurça i arriba ara fins al mig del tou de la cama, perd la forma de X i cau recte als costats. Vegeu els núm. 26049 i 26050, de Cayetano Forns.
- El *català d'Igualada*. Derivació del català I, pròpia d'aquest focus de producció. Potser la diferència principal la marquen la sota i el cavall de copes, que porten una indumentària més inspirada en el segle XVIII, amb una mena de casaca curta lligada a la cintura amb un cinturó, calçons fins als genolls, mitges i sabates amb sivella. Els reis porten mantell fins a terra, en X, però la gramalla s'escurça fins al genoll, la qual

²⁷ Coneguts també com a francoespanyols, denominació defensada per alguns estudiosos procedents del món del col·leccionisme, però que nosaltres descartem perquè pensem que la producció de França estava destinada al mercat espanyol i no al consum propi; s'adaptava, per tant, als gustos dels consumidors.

cosa deixa veure'n els peus i part de les cames. Vegeu el núm. [26237](#), de Fulladosa. El col·leccionista i historiador Enrique García Marín ha fet una proposta de classificació dels models espanyols, que enquadra aquest patró com una derivació dels models anteriors.

- El *valencià*. Propi d'aquest focus productor, és també una derivació del gòtic catalanoaragonès. La indumentària de les figures segueix les mateixes pautes, tret de la sota d'oros, que porta una sobrevesta que penja pel darrere. Potser la característica més distintiva n'és que les figures són rabassudes. Vegeu el núm. [26177](#), de José Argente.
- *Cadis*. Deriva del model creat a la fàbrica malaguenya de Macharaviaya, que va tenir el monopoli fins a l'any 1811 de l'exportació a les colònies, on no hi havia indústries pròpies legals fins a la segona meitat del segle XIX. És semblant al naip conegut com a *nacional*.²⁸ Potser és el model espanyol que s'ha mantingut més inalterat. Totes les figures, menys el rei, porten calçons fins al genoll, i una sobrevesta ajustada i curta fins a la cintura, de mànigues abombollades, també curtes, que deixen veure les mànigues del gipó. Tant la sobrevesta com els calçons tenen un encoixinat molt característic, una mena de [perpunt](#). El rei porta el gran mantell en forma de X. Vegeu el núm. [26260](#), de Segundo de Olea.
- *Pamplona*. Es tracta d'una altra derivació del tipus francoespanyol. Com a distintiu principal destaquem el gos que acompanya la sota d'oros. Altres centres de producció francesos o belgues en realitzen un model molt similar. Vegeu el núm. [26269](#), de José Serrano.
- *Castellà*. És un model tardà, molt allunyat del gòtic i del francoespanyol: més vuitcentista, per dir-ho d'alguna manera. Algunes figures presenten indumentària propera als uniformes militars de l'època. En destaquem com a diferències notables les casaques amb molts botons, característiques dels húsars, i la sota de bastos, que de vegades porta pantalons en comptes de calces. Vegeu el núm. [26228](#), de Juan de Humanes. En el món del col·leccionisme espanyol és conegut com a *model Madrid*, perquè aquesta ciutat n'és el focus productor principal.
- *Alabarders*. Les sotes i els cavalls presenten vestidures que recorden l'uniforme que portava el cos de la guàrdia reial, que es pot observar, per exemple, en les representacions gràfiques de les [moixigangues](#) de Carles IV a Barcelona. Els reis porten el mantell semblant al *català II*, és a dir, recte, i les figures, la característica gorra amb plomes dels [alabarders](#). Vegeu el núm. [26234](#), de Fulladosa y Cía. Enrique García Martín classifica aquest model dins el grup «diseños primitivos», entenent primitiu com a primigeni.
- *Catxutxa*. També s'allunya del gòtic. Algunes figures com les sotes i els cavalls de bastos presenten la gorra (catxutxa) típica que duïen els liberals durant el Tercer Trienni. Les figures dels oros porten capell d'ala ampla i les d'espases, una mena de gorra amb plomes, similar a la dels [alabarders](#). Vegeu el núm. [26124](#), de Comas. Igual que en el cas anterior, Enrique García Martín classifica aquest model dins el grup «diseños primitivos».
- *Fi de segle*. Al final del segle XIX els fabricants abandonen progressivament la majoria dels tipus nascuts durant el primer terç i fan models nous que segueixen unes pautes estilístiques similars però no en la indumentària; és a dir, s'allunyen dels arquetipus populars i de la simplicitat esquemàtica del disseny primitiu per adoptar un realisme falsament historicista, una mica *pompier*, que s'acosta formalment al

²⁸ Versió castellana del francoespanyol, comercialitzat per la Real Fábrica de Madrid.

model dissenyat per Augusto Rius per a la Casa Fournier. La creació de Rius va agradar tant que, de fet, ha quedat fixada com el patró actual de la baralla espanyola. Durant aquest període, algunes de les baralles editades fan que sigui difícil distingir si es tracta de la creació d'un model de fantasia o d'un intent de fer un estàndard alternatiu al model de Fournier. A més del model de Rius (núm. 26195, de Fournier), trobem el núm. 26087, de José Samsó y Cía. Enrique García Martín agrupa encertadament aquest model sota la terminologia d'«hacia un modelo nacional», com ens informa Arroyo en la seva monografia sobre els Fournier.

FANTASIA

Nasqueren abans que les estàndards, com a producte de luxe destinat a un públic minoritari i relativament culte; de vegades, fins i tot, com a peça única. Tenen acabats acurats i s'acosten més a un original, ja que podem rastrejar-hi la mà d'un artista, sigui el pintor o el gravador, o tots dos alhora, encara que rarament van signades. Ens n'han arribat exemplars antics molt bells d'Alemanya, Àustria, França, Itàlia o Anglaterra. Generalitzant podríem dir que hi ha dos tipus de baralles de fantasia: les clarament *temàtiques* i les de *joc*.

Amb les primeres, les clarament temàtiques, difícilment podríem jugar a jocs tradicionals de naips (*tresillo*, *botifarra*...), ja que combinen imatges o escenes que, juntament amb un text explicatiu, ocupen gairebé tota la superfície de l'anvers, i els colls pràcticament queden reduïts a la mínima expressió. Els temes eren, en un principi, limitats: hi havia baralles heràldiques (com la molt imitada de Brianville), geogràfiques, bíbliques (la de Zuccarelli), mitològiques i històriques (sobretot angleses, com la de la reina Anna o la de l'Armada Espanyola).

Les de *joc*, molt més cultes que les estàndards encara que sembli contradictori, també presenten, en certa manera, un tema. Podien obtenir imatges de repertoris iconogràfics coneguts; ara bé, tot i que permeten el *joc*, rarament s'utilitzen per jugar, ja que són poc llegibles a causa del seu disseny complex i lliure que dificulta la identificació visual ràpida i, per tant, l'agilitat de la jugada. Les més antigues presenten els colls habituals. Les diferències de disseny apareixen sobretot en les figures i és aquí on trobem consignat el tema: de vegades són reis regnants, al·legories dels continents (les conegudes com dels *quatre continents* o *quatre parts del món*), polítics, nens, de tipus regional, etc. La disposició dels símbols en els numerals no és l'habitual, i ara poden aparèixer acompanyats de personatges o escenes relacionats amb el tema desenvolupat per les figures (caçadors, *amoretts*, animals, etc.). D'espanyoles, de clarament temàtiques, realitzades abans del segle XIX, no en tenim notícia. La majoria de baralles de fantasia són de *joc*, tret de les dues edicions de l'heràldica de Francisco de Gazán de mitjan segle XVIII –versions de la de Brianville, amb colls espanyols– impreses a Madrid –l'una, per Pedro José Alonso y Padilla i l'altra per Antonio Marín– i, segons ens n'informa Víctor Ferro Torrelles, la de *Las Fortificaciones*, una baralla del segle XVIII que es troba a la Biblioteca Nacional, una versió de la qual és deguda a Pablo Minguet e Iral. Potser els exemplars antics (anteriors al segle XIX) més coneguts són els dos plecs del segle XV descrits anteriorment: la baralla de Rosenbach i la d'Enric Claudi Girbal Nadal.

Els vestigis conservats són mínims i pràcticament han arribat tots a partir de les noves enquadernacions o noves relligadures de llibres; per tant, només en coneixem el rebuig de producció. L'estat de la investigació no permet afirmar taxativament que no es produís aquest tipus de baralles. Potser no eren apreciades com a objecte, eren menystingudes com a peces de mer entreteniment o ha faltat sensibilitat per apreciar

aquest tipus de material. Per això, és simptomàtica la coincidència de l'aparició del col·leccionisme il·lustrat amb un major nombre de baralles conservades. Destaquen les baralles realitzades per la Real Calcografia de Madrid, que inclouen el nom del dibuixant, del gravador i de l'inventor. Alguns models van tenir tant d'èxit que se'n realitzaren versions més senzilles i van esdevenir models estàndards, com el cas de la baralla coneguda com a neoclàssica, de Clemente de Rojas, que es convertí en baralla estàndard a Sardenya, o com la baralla dels Macià, que fou imitada o copiada per la majoria dels naipers barcelonins.

Entre aquestes primeres baralles destaquen, pel nombre d'edicions i fabricants que les realitzaren, les dels *quatre continents* o *quatre parts del món*. Nosaltres ens estimem més denominar-les dels *quatre continents*, si en la baralla no s'hi consigna cap altra cosa, ja que aquesta fou la terminologia emprada en l'origen iconogràfic del tema. Aquest tema nasqué a la cartografia del segle XV, en forma de quatre al·legories (Europa, Àsia, Àfrica i Amèrica) que guarnien les quatre cantonades dels mapes. Gaudí d'un èxit immediat i ràpidament fou recollit en un dels repertoris iconogràfics il·lustrats més utilitzats: en la *Iconologia ovvero Descrittione dell'Imagini universali* (Roma, 1593), de [Cesare Ripa](#), adoctrinada, al seu torn, per les indicacions del cartògraf Fausto Rughese de Montepulciano. Als segles XVI i XVII fou adoptada per altres manifestacions artístiques, com les màscares i festes reials (entrada triomfal de Felip II a Anvers, les bodes de Lluís XIII amb Anna d'Àustria i de Felip IV amb Isabel de Borbó, etc.), ballets, actes sacramentals (els més famosos, els de Calderón de la Barca), etc. Al segle XVIII passà a l'escultura ornamental dels jardins reials ([Versalles](#), [La Granja de San Ildefonso](#), etc.) i a la pintura ([Palau del Marquès de Dosaigües](#)). A València fou adoptada pel gremi de la seda. Com a tema escultòric tingué una revifalla a mitjan segle XIX ([Jardins de la Tamarita](#) i pati de la Llotja, a Barcelona). S'incorporà al món dels naips a finals del segle XVIII, i a mitjan segle XIX gairebé cada indústria n'edità la seva pròpia versió. Podríem dir que fou el gran tema dels naips de fantasia de les baralles espanyoles, el qual, a més, s'adaptava molt fàcilment a les característiques pròpies de les baralles, als quatre grups en què se subdivideixen. A finals del segle XIX el tema es pervertí: s'allunyà molt dels repertoris iconogràfics erudits de les primeres edicions i derivà vers una cosa que podríem descriure, en les versions més acurades, com a *quatre cultures* o *quatre episodis històrics*, però que en d'altres era quatre... el que fos. Tot s'hi valia. I és que al segle XIX tot es complicà, sobretot a partir de la segona meitat, amb la ja esmentada eclosió de les arts gràfiques. L'aplicació dels nous sistemes d'estampació industrial en la fabricació de les baralles de fantasia va fer, com hem dit, que es popularitzessin molt, però en molts casos perderen qualitat i exclusivitat en el disseny i en l'acabat final del producte. I no sols es multiplicaren en nombre, sinó que arribaren a més mans; per tant, deixarien de ser definitivament només un producte de luxe. I ara sí que serien un reflex del conjunt de la societat: la indumentària –encara que també es mantindrien molt vius els anacronismes–, els costums i tota mena de novetats i esdeveniments serien les fonts d'inspiració de les baralles de fantasia vuitcentistes. Els naips es convertiren en un mitjà idoni per a la sàtira política. Aparegueren baralles republicanes o anticlericals, amb la participació de dibuixants coneguts que, com en les revistes i els setmanaris satírics, transformaren les figures en personatges del moment, caricaturitzant-les. Es convertiren en un vehicle efectiu i barat per a la publicitat. Els naips com a objecte seriat, com els cromos, van arribar al públic com a col·leccionables. El cas més conegut, com ja hem dit, és el de les rajoles de xocolata (baralles d'actors de cinema, futbolistes, toreros, etc.) de les quals s'editaren moltes versions. A més, oferien una gran superfície al revers que podia acollir còmodament totes les dades de l'anunciant.

Un altre tret distintiu d'aquestes baralles és que, de vegades, s'hi fa constar

l'autoria. L'elaboració dels naips de fantasia podia implicar la participació de diversos artistes: un dissenyador, un dibuixant, un gravador, un fotògraf, etc. Els primers a signar-les, a Espanya, foren els membres de la Real Calcografía de Madrid, a finals del segle XVIII, però a Barcelona, malauradament, era una pràctica encara poc habitual. Aquest fet no ens ha permès de conèixer l'autoria de les dues excepcionals versions de la baralla Macià: ni la de la primera, la més antiga, potser obra de [Blas Ametller](#), col·laborador de la Real Calcografía de Madrid, que devia estar familiaritzat amb el tema; ni la de la segona versió, la més coneguda i que podeu consultar a l'AHCB. La signatura continuà sent una excepció fins a mitjan segle XIX, quan els creadors decidiren per fi fer-hi constar la seva participació.

La majoria eren professionals procedents del món de les arts aplicades, de la il·lustració, la publicitat o les arts gràfiques, que vivien un gran moment d'esplendor. I normalment es triaven especialistes en el tema a desenvolupar; per exemple, per a una baralla de sàtira política, s'escollien els caricaturistes que treballaven en les revistes satíriques del moment ([Eduardo Sáenz-Hermúa Mecachis](#), [Ramon Puiggarí](#), [Francisco Ortego](#), etc.), per a les esportives, dibuixants procedents de revistes i diaris esportius (com [Jacint Bofarull](#) o [Valentí Castanys](#)), per a les de tema historicista, especialistes en indumentària d'època que ja havien realitzat les populars col·leccions de *Trajes* com Magí Pujades o [Lluís Labarta](#)), i així successivament.

En comptades excepcions es constata la participació d'artistes de renom, de les grans arts, que, en la major part dels casos, se sentien particularment atrets pel món de les cartes de joc o perquè també conreaven les arts gràfiques professionalment. Fou el cas d'[Apelles Mestres](#) i d'[Alexandre de Riquer](#). Però ni Mestres ni Riquer no dissenyaren les seves creacions, adoptant l'estil modernista que els era característic, i tampoc cap dels dos no seguí els cànons estètics propis de la indústria del moment, aquella mena d'historicisme, una mica *pompier*, que tant agradava. Totes dues baralles són difícils d'enquadrar. Sí que podríem catalogar com a clarament d'estil modernista, en canvi, la realitzada per l'alemany Julius Diez. Totes tres es poden consultar a l'AHCB. No hi és present, perquè és notablement més tardana, la de Dalí, que, indubtablement mogut pel seu particular interès per l'esoterisme, va concebre un tarot.

Un altre tipus de baralla temàtica de què tenim notícies o referències escrites i que es fabricava, almenys des del 1777, és la de tema eròtic. La informació ens ha arribat a través de les prohibicions del [Sant Ofici](#). Considerades lascives, obligaren els autors a destruir-les, tant les ja editades en paper com les planxes per realitzar-les. Algunes devien ser d'una certa qualitat, ja que eren gravades en coure i per gravadors d'un cert renom. També se sap que van entrar en grans quantitats, procedents de França, durant la Guerra del Francès. De tota manera, en aquell període també s'elaboraren aquí, aprofitant les circumstàncies d'una certa obertura moral. No hem trobat cap testimoni d'aquest tipus de baralla d'aquesta època. El tema es va recuperar sense problemes al darrer terç del segle XIX, i d'aquesta etapa sí que se'n conserven exemplars, però no són presents en la col·lecció de l'AHCB.

Finalment, com que la majoria dels dissenyadors i dibuixants no són gaire coneguts, ja que eren professionals del món de les arts gràfiques, ens ha semblat útil d'incloure en annex una petita relació biogràfica d'alguns dels artistes dels quals hem pogut obtenir informació, que són majoritàriament els dibuixants. Els gravadors, litògrafs, etc., són encara més difícils de localitzar.

TAROTS

Estan formats per la unió de dos conjunts de naips força diferenciats, anomenats, en l'argot propi, arcans menors i arcans majors. Els arcans menors no són altra cosa que la

baralla estàndard italiana. I els arcans majors són un conjunt de naips formats per una sèrie determinada de figures al·legòriques. Com hem dit, els arcans menors presenten, en la majoria de models, colls italoespanyols, però després i en versions molt lliures, també s'utilitzaren els colls francobritànics. Segons el model, poden tenir un nombre variable de naips, que oscil·la entre la baralla italiana completa de 56 naips, o la tria d'una part dels numerals que en la majoria dels casos són l'as més els números més alts a partir del 6, més les 4 figures. Els arcans majors acostumen a ser 22, però poden presentar variacions, tant en el nombre com en el tipus de representació al·legòrica, des de **virtuts cardinals** fins a signes del zodíac, elements astronòmics, etc. Els principals models de tarots neixen, com sempre, lligats als focus de producció. Atenent al nombre total de naips i al tipus de figures al·legòriques que els formen, són:

- a) Tarots de 78 naips: piemontès, milanès, venecià, de Marsella i la seva derivació posterior, l'**Etteilla**. És el tarot prototípic. Aquests 78 naips es distribueixen de la manera següent: 56 naips de la baralla estàndard, és a dir, 14 naips per coll, que són els numerals de l'1 al 10, més 4 figures: **valet**, dama, cavall i rei, i 22 arcans majors. Els arcans majors normalment van numerats amb xifres romanes, tret del Boig, que no porta cap número i són:

El Boig	VIII La Justícia	XV El Diable
I El Mag o Bateleur	IX L'Ermità	XVI La Torre
II La Papessa o Juno	X La Roda de la Fortuna	XVII Les Estrelles
III L'Emperadriu	XI La Força	XVIII La Lluna
IV L'Emperador	XII El Penjat	XIX El Sol
V El Summe Pontífex o Papa	XIII La Mort	XX El Judici
VI Els Enamorats	XIV La Temprança	XXI El Món
VII El Carro		

L'**Etteilla** és una derivació vuitcentista i marcadament esotèrica del tarot de Marsella, amb el mateix nombre de 78 naips, però que modifica notablement la iconografia dels arcans majors i la numeració. La distribució és la següent: els 56 arcans menors habituals, 14 naips per coll, repartits en 10 numerals i 4 figures. Presenten una numeració aràbiga i correlativa que va del 22 al 77, i els 22 arcans majors, que es distribueixen de la manera següent:

1. El Consultor

Del 2 al 8 són els dies de la creació, amb la descripció corresponent, és a dir:

2. La llum, primer dia	6. Els ocells i peixos, cinquè dia
3. El cel, segon dia	7. L'home i els quadrúpedes, sisè dia
4. Les plantes, tercer dia	8. Descans, setè dia
5. Els astres, quart dia	

Del 9 al 21 són la resta d'arcans majors, més la Follia, que ocupa el número 78. La distribució és la següent:

9. La Justícia	16. El Judici
10. La Temprança	17. La Mortalitat
11. La Força	18. El Traïdor
12. La Prudència	19. La Misèria
13. El Matrimoni	20. La Fortuna
14. La Força Major	21. La Disputa
15. La Malaltia	78. La Follia

- b) Tarots de 62 naips: [Mitelli](#) i bolonyès o [Tarocchino](#). Tots dos presenten el mateix nombre i tipus d'arcans menors. 40 naips distribuïts en 10 naips per coll: as, 6, 7, 8, 9, 10, i les 4 figures: [valet](#), dama, cavall i rei, i 22 arcans majors, que en el Mitelli són els habituals en els tarots de 78 naips, però amb certes diferències. Alguns no porten numeració, i són:

El Boig	El Summe Pontífex o Papa
El Mag o Bateleur	La Lluna
La Papessa o Juno	El Sol
L'Emperadriu	El Judici
L'Emperador	El Món

Els numerats porten xifres aràbigues, però comencen al 5, i són:

5. Els Enamorats	11. L'Ermità
6. El Carro	12. El Traïdor o Penjat
7. La Temprança	13. La Mort
8. La Justícia	14. El Diable
9. La Força	15. La Torre
10. La Roda de la Fortuna	16. Les Estrelles o l'Estrella

El tarot bolonyès, o Tarocchino, era igual que el Mitelli fins a començaments del segle XVI, quan canvià les figures del Papa, la Papessa, l'Emperadriu i l'Emperador per quatre moros o [sàtrapes](#).

- c) Tarots de 97 naips: [Minchiate](#) o florentí. Presenta els 56 arcans menors habituals de la baralla estàndard, és a dir: 14 naips per coll, numerals de l'1 al 10, i les 4 figures, que presenten certes peculiaritats. Els [valets](#) d'oros i copes són dones, i els cavalls, monstres de mig home, mig dragó. Els cavalls d'espases i bastos són centaures. Quant als arcans majors, són 41, dels quals 35 porten numeració romana correlativa:

I. El Mag	XIII. La Mort	XXV. Verge
II. El Gran Duc	XIIII. El Diable	XXVI. Escorpió
III. L'Emperador d'Occident	XV. La Torre	XXVII. Àries
IV. L'Emperador d'Orient	XVI. L'Esperança	XXVIII. Capricorn
V. Els Enamorats	XVII. La Prudència	XXVIII. Sagitari
VI. La Temprança	XVIII. La Fe	XXX. Cranc
VII. La Força	XVIII. La Caritat	XXXI. Peixos
VIII. La Justícia	XX. El Foc	XXXII. Aquari
VIII. La Roda de la Fortuna	XXI. L'Aigua	XXXIII. Lleó
X. El Carro	XXII. La Terra	XXXIII. Taure
XI. L'Ermità	XXIII. L'Aire	XXXV. Bessons
XII. El Traïdor o Penjat	XXIII. Balança	

Els 6 restants apareixen sense numerar: l'Estrella, la Lluna, el Sol, el Món, el Judici Final i el Boig.

- d) Tarots de nombre variable de 54 o 78 naips: al·legòrics i d'animals. Són una altra derivació vuitcentista curiosa dels tarots d'origen italià, més pròpia dels països germànics.
- En els de 78 naips, aquests es distribueixen de la manera següent: els 56 naips de la baralla estàndard, però amb colls francobritànics, i 22 arcans majors, dels quals 21 porten numeració correlativa, bé aràbiga, o bé romana, i un músic o arlequí sense numerar. Els arcans majors, la majoria en forma de doble figura, poden ser animals en els tarots d'animals, i de tema lliure com, per exemple, històric, escenes orientalizants i òperes, entre d'altres, en els al·legòrics.
 - Els de 54 naips són iguals, però la baralla estàndard queda reduïda només a 32 naips: as, 8, 9, 10 i les 4 figures.

Hi ha altres tipus de tarots, com el sicilià de 64 naips o el de Mantegna de 50, la descripció dels quals deixarem de banda, atès que no tenen presència en la col·lecció.

JOCS

Com hem dit quan parlàvem dels grups, nasqueren lligats a les baralles de fantasia, i també es multiplicaren i diversificaren al segle XIX, que és quan van aparèixer els anomenats jocs de saló amb escenes o personatges amb una llegenda: una sentència o una pregunta. Tenen un cert component endevinatori, però més lúdic que els tarots, i eren destinats, en la seva majoria, a un públic femení de classe social benestant. Denominats també baralles de l'amor, en alguns exemplars el joc només ocupa el revers de la baralla. Molts no presenten colls ni cap mena de símbol estàndard. Sabem, però, encara que només per la literatura, que n'hi havia de més «intel·lectuals», en què les preguntes podien versar sobre geografia, història, o altres temes més seriosos: Elisabeth Gaskell, a *Cranford* (1852-1853), ens narra que al saló de l'honorable senyora Jamieson, la dama que gaudia de major prestigi social al poble de Cranford, tenia sobre una tauleta d'estil Pembroke, «dedicada a les Belles Arts», al costat d'un calidoscopi, un feix de «targetes de conversa i enigmes» lligades amb una cinteta de setí gastat. Aquesta presència dels naips dins aquest àmbit social, burgès i femení es pot rastrejar també en els àlbums personals, i són presents en els fulls coneguts com a *mesas revueltas*. A l'AHCB es poden consultar alguns d'aquests exemplars.

Un dels models més populars va ser la Sybille des Salons. En la col·lecció es conserva una baralla amb inscripcions manuscrites per part del propietari, que són una interpretació lliure i curiosa de les llegendes franceses.

També són característics de l'època els jocs pedagògics com, per exemple, els alfabètics, els geogràfics, els d'oficis i els sil·labaris, entre d'altres, ja que són molt útils i atractius per afavorir les capacitats mnemotècniques dels nens. Hi ha baralles que reuneixen més d'un joc alhora utilitzant, combinats, els anversos i els dorsos (dòmino, més joc de cartes, més temàtic, etc.). Les possibilitats de combinació són enormes, per la qual cosa n'aparegueren infinitat de models.

Hem vist que els naips han demostrat, des dels seus orígens, al segle XIV, una capacitat insòlita de supervivència, d'adaptació als grans canvis generats durant sis-cents anys d'història, gràcies a la seva versatilitat. S'han mantingut tan vius que inclús s'han adaptat a les noves tecnologies, fins al punt que han perdut, per primera vegada, la forma física tangible per convertir-se en jocs d'ordinador que conviuen, sense complexos, amb els nous i sofisticats jocs virtuals.

**CATÀLEG DE LA COL·LECCIÓ DE
NAIPS DE L'AHCB (1529-1988)
(AHCB4-237/C07)**

Notes al catàleg:

- Abreviatures: per facilitar la consulta de les fitxes, sobretot les llegendes, hem incorporat el sistema d'abreviatures utilitzat pels col·leccionistes per denominar els naips. És una combinació de la inicial del coll més el numeral corresponent i, per a les figures i asos, la inicial del nom més la inicial del coll. Exemples: A-O per a l'as d'oros, 2-E per al 2 d'espases, R-B serà el rei de bastos. Per a les baralles de colls francobritànics i germanosuïssos hem emprat la inicial del terme traduït. Exemples: D-D per a la dama de diamants; 4-F per al 4 de fulles.
- Les tres obres principals de referència són el [Catálogo del Museo Fournier](#), *Testimoni històric de Testimoni històric de Naipes Comas*²⁹ i *La Grande Encyclopédie du Tarot*³⁰. També s'ha fet ús de la revista *La Sota* i de *Los naipes de Cádiz*³¹.
- Les mides de les baralles antigues són clarament irregulars; els naips poden presentar variacions de dos i fins i tot tres mil·límetres, perquè eren tallats a mà. Hem triat una mitjana resultant de la mesura de quatre naips.
- Els camps referents a l'autoria, que ocupa la primera part de la fitxa, només s'ompliran quan es disposi d'informació.
- En les baralles incompletes es designaran els naips que falten de la manera següent: fins a un total de cinc, de la manera habitual, per exemple: A-O, 5-B. Quan superin la xifra de cinc, agrupats per colls i per la seqüència numerada corresponent, per exemple: *oros* (as, 5, 8). Quan el nombre de naips conservats és molt baix, no es designaran els naips que falten, sinó que es faran constar només els conservats.
- Les baralles van catalogades segons els grups: Estàndard, Fantasia, Joc, etc. I per models: Gòtic català, [Alabarders](#), Cadis, etc. que aniran consignats en majúscules. En el cas d'alguns jocs es farà una petita descripció que anirà consignada en minúscules.
- Algunes baralles tenen títol, que moltes vegades es fa aparèixer en determinats naips, o figura en l'embolcall; aquest títol anirà en itàlica. D'altres l'adquireixen mitjançant la popularització posterior, aquest anirà entre cometes.
- Els plec trepat de les baralles infantils dels anys seixanta són considerats com a baralla normal, no com a plec.
- L'índex de fabricants ve determinat pel camp Marca i el número de registre. De vegades es trobarà desdoblada.
- Les relacions entre baralles, és a dir, si són el mateix model, si presenten similituds, o altres qüestions, s'establiran pel número de registre, i no per número d'ordre.
- En el camp Colls s'utilitzarà la terminologia popular. És a dir, en lloc d'italoespanyols, direm espanyols; en lloc de francobritànics, francesos; etc.
- S'ha optat per regularitzar la grafia dels noms dels fabricants.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

²⁹ TENA, Salvador. *Testimoni històric de Testimoni històric de Naipes Comas*. Barcelona: Naipes y Especialidades Gráficas SA, 1994.

³⁰ KAPLAN, Stuart R. *La Grande Encyclopédie du Tarot*. Ed. Tchou, Paris, 1978

³¹ PÉREZ GONZÁLEZ, Alberto. *Los naipes de Cádiz*. Punto Rojo Libros, Cádiz, 2015

C07.01 SUBCOL ·LECCIÓ DE COLLS ITALOESPANYOLS: ANTIQUÀRIA (1529-1766)

Núm. Registre: 26453

Procedència:

Datació: darrera dècada del s. XV, primera dècada del s. XVI

Objecte: plec

Dimensions: 293 x 202 mm (plec); 106 x 54 mm (naip)

Forma: rectangular

Núm. de naips: 12 naips [40 o 48?]

Estat de conservació: regular, amb taques

Colls: espanyols

Tècnica: xilografia

Suport: dos papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia [?]. Coneguda com baralla de [Rosenbach](#)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: aprofitat, inclou un esborrany manuscrit en llatí.

Observacions: els naips són segons l'ordre al plec: 5-B, S-B, S-C, S-O, S-E, 4-B a la fila superior; 6-B, A-B, A-C, A-O, A-E, 7-B a la fila inferior. Pèrdua de material al lateral dret que afecta el 7-B i 4-B. Taca de cola important al dors. Per notícies donades a la revista *Bibliofilia*, a l'article de [Ramon Miquel i Planas](#), sabem que el plec es va trobar formant part de les tapes d'una relligadura de pell, d'estil mudèjar, d'un exemplar del *Llibre de les dones* (de [Francesc Eiximenis](#) (1495), editat per l'impressor [Joan Rosenbach](#) (Heidelberg - Barcelona, 1530), propietat de [Pau Font de Rubinat](#). Rosenbach es dedicà principalment a la impressió de llibres, encara que també fou l'autor d'algun gravat, està descartat que mai treballés com a naiper. I, a més, se sap, per fonts notarials ([Joan Fluvià](#), notari 1495, notícia de Rosa Nacente), que acostumava a encarregar els dibuixos preparatoris per realitzar les seves il·lustracions a dibuixants o argenters locals. Les relligadures d'estil mudèjar es realitzaren entre finals del s. XV i començaments del s. XVII, i els principals focus d'elaboració foren Barcelona i Toledo. Tenint en compte que Rosenbach imprimí el *Llibre de les dones* durant una de les seves estades a Barcelona, el més raonable seria pensar, com [Ramon Miquel i Planas](#), que aquesta relligadura fos propera, cronològicament, a la impressió del llibre, i encarregada a un enquadrador barceloní. I, per tant, que per fer el cartró de les tapes aprofités material de rebuig

provinent d'algun naiper proper. Ja que se sap del cert que els naipers venien tot el material defectuós.

Referències: *Bibliofilia*, fascicle XX, octubre-desembre 1915, pàg.181-207, il. 182a, pàg.183.

Llegendes:

Sumari	Imatge	Índex fabricants
------------------------	------------------------	----------------------------------

Núm. Registre: 26001

Procedència: [Ferran de Sagarra](#)

Datació: [1529]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 86 [de 48], diferents baralles, naips repetits

Estat de conservació: dolent, retallats; alguns només són fragments

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Virida, Joan

Marca: Jehan Virida (A-O), I.V. (4-O), I.V. (4-C), I.V. (C-C), Jehan Virida (5-E), I.V. (3-B)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Lió (França), els de Virida

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: la majoria han estat restaurats i enganxats sobre paper, no es pot veure el dors tret d'un que és blanc.

Observacions: s'ha respectat com a font de datació les dates aportades pel Museo Fournier i per Salvador Tena³² que diuen que els Virida estaven en actiu a la primera meitat del segle XVI, tot i que semblen molt posteriors, de començaments del 1600, com la resta de naips de la subcol·lecció Antiquària. Es creu que el nom de Virida va ser explotat com a marca, posteriorment, deslligada dels seus primers fabricants. Aquests naips foren una donació de la família Sagarra.

Els 20 naips d'oros són:

- 2 de A-O: un de sencer i l'altre mutilat al mig i a sota
- 3 de 2-O: un de sencer i dos de mutilats a la zona superior
- 2 de 3-O: un de mutilat al lateral i l'altre a la zona superior
- 2 de 4-O: un de mutilat a la zona superior i l'altre a la zona superior i lateral
- 5-O: porta les efígies dels Reis Catòlics a la moneda central, mutilat al lateral
- 2 de 7-O: mutilat a la zona inferior i l'altre al lateral
- 2 de 8-O: un amb un lateral mutilat
- 2 de 9-O: un de sencer i l'altre mutilat a dalt i en un lateral
- S-O: mutilada a la dreta
- C-O: mutilat a la part inferior
- 2 de R-O: un d'escapçat i l'altre mutilat a la part inferior

³² TENA, Salvador. *Op. cit*

Els 26 naips de copes són:

- 3 de A-C: un de sencer, un d'escapçat i l'altre mutilat al lateral
- 2-C: mutilat a la part inferior
- 2 de 3-C: un de partit i l'altre mutilat a les $\frac{3}{4}$ parts
- 4-C
- 5-C
- 2 de 6-C: un de mutilat a la part inferior i l'altre a la part superior i lateral
- 3 de 7-C: un de mutilat al lateral esquerre
- 2 de 8-C: mutilat a la part inferior
- 3 de 9-C: un de mutilat a la part superior i l'altre a la inferior
- S-C: mutilada a la part inferior
- 4 de C-C: dos d'escapçats i un que conserva una part del cap
- 2 de R-C: un d'escapçat i una part del cap

Els 20 naips d'espases de Virida són:

- 2 de A-E, mutilats a la zona inferior
- 2 de 2-E: un de mutilat al mig i l'altre en un lateral
- 2 de 3-E: un de mutilat al mig i a la zona inferior i l'altre només conserva $\frac{1}{4}$ del naip
- 2 de 4-E: un de mutilat en un lateral i a la zona inferior i l'altre a la zona inferior
- 5-E: mutilat a la zona inferior
- 3 de 6-E: un de mutilat als dos laterals i l'altre en tres costats i tots dos ratats
- 7-E: ratat
- 2 de 8-E: un de mutilat a la zona inferior i l'altre en tres costats i ratats
- 2 de 9-E: un de mutilat a la zona superior i al lateral i l'altre al lateral
- S-E: mutilada en dos laterals i zona superior
- C-E
- R-E: mutilat al mig i a la zona superior

Els 20 naips de bastos són:

- 3 de A-B: un de mutilat al lateral i a la zona inferior i l'altre mutilat a la zona inferior
- 2-B: mutilat al lateral
- 3-B
- 2 de 4-B: un de mutilat a la zona inferior i l'altre mutilat al centre i a la zona inferior
- 2 de 5-B: un de mutilat a la zona inferior i l'altre mutilat a les zones inferior i lateral
- 2 de 6-B: mutilat a la zona superior
- 7-B: mutilat als laterals
- 3 de 8-B: un de mutilat a zona superior i en un lateral i partit en dos trossos i l'altre mutilat al lateral
- 2 de 9-B: un de mutilat al centre i l'altre mutilat al lateral
- S-B: mutilada a les zones inferior i superior
- 2 de R-B: un de mutilat a tot el perímetre i l'altre mutilat a la zona inferior

Referències:

Llegendes:

- A-O: JEHAN / VIRIDA
- 4-O: I / V
- 4-C: I / V
- 6-C
- C-C: I.VIRIDA
- 5-E:[J] EHAN VIRIDA
- 3-B: I / V

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26002

Procedència: [Ferran de Sagarra](#)

Datació: s. XVI

Objecte: baralla
Dimensions: 90 x 58 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 3 [de ?], incompleta
Estat de conservació: dolent, retallats
Colls: espanyols
Tècnica: xilografia
Suport: papers encolats
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat:
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard toledà
Perfils: negres
Índexs: no
Pintes: no
Dorsos: la majoria han estat restaurats i enganxats sobre paper, no es pot veure el dors
Observacions: uns dels fabricants d'aquest model a Barcelona foren els [Rotxotxo](#). Els naips són:
 S-O: mutilada zona inferior i lateral
 C-O
 R-C

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26005

Procedència:

Datació: 1600-1630

Objecte: baralla

Dimensions: 82 x 46 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 1 (2-B), incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: negre, trama regular, de punts

Observacions: en una nota manuscrita adjunta consta que prové d'un reforç d'un llibre de la vegueria del rei del 1586, però la relligadura podria ser posterior.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26006

Procedència:

Datació: els Carmini: 1611-1637; els atribuïts a Grosset: primera meitat del s. XVII

Objecte: baralla

Dimensions: diferents mides

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 48], incompleta, diverses baralles i naips repetits

Estat de conservació: dolent, mal tallats

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Joan o Miquel Carmini (1611-1637), i atribuïdes a Esperança Bianya de Grosset (1619-1644), o Joan Grosset Bianya (1620-1651)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (algun dels naips)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard i Gòtic català la de Carmini. Estàndard tolosà amb colls espanyols la de Grosset

Perfils: negres

Índex: no

Pintes: no

Dorsos: Carmini: blancs; Grosset: blaus, flors de lis

Observacions: els naips Grosset són: oros (A, 2, 2 de 3, 5, 6, 7, 8 i S), copes (A, 2 de 3, 4, 8 i 3 de S, C-C), espases (2, 4, 5, 6, 8, 2 de S i 3 de R), bastos (2, 4, 5, 7, 8, 9, 2 de S, 2 de R). El Carmini: C-C. Les figures de Grosset són similars a les del catàleg del Museu Fournier, vol. I, núm. 13, pàg. 30. El 4-C presenta el segell de Salomó (una mena de cordó amb borles). La datació dels Grosset és volgutament imprecisa, ja que es tracta d'un conjunt de naips diversos que poden haver estat editats per diferents membres de la família. Per *Bibliofília* se sap que formaven part de la relligadura d'un manuscrit francès de Tolosa de Llenguadoc, del segle XV, propietat de [Marià Aguiló i Fuster](#), i comprat als Encants. [Ramon Miguel i Planas](#) remarca que els naips trobats pertanyien a dos models diferents, però no fou capaç de llegir el nom Carmini que figura al cavall de copes, i considerà que totes dues baralles eren d'origen francès. Però un text editat en francès no vol dir que la relligadura ho sigui. Les dues baralles foren fabricades a Barcelona. La casa Carmini només va tenir dues generacions de naipers: Joan Carmini, impressor i creador de la naiperia, format sota el mestratge dels naipers Grosset, i Miquel Carmini, el seu fill, que va morir molt jove. La seva vídua de seguida va vendre als Rotxotxo els estris de la fàbrica. Pare i fill editaven les baralles amb el nom de Carmini, per això és difícil establir-ne l'autoria. Un cas similar és el de la baralla dels Grosset, de la qual falten els naips de referència. Gràcies a la troballa d'uns naips a una arqueta del monestir de Pedralbes –no tan afrancesats com els presents– podem acotar que aquesta baralla fou realitzada en l'etapa central de la casa Grosset.

Referències: [Josep Brunet i Bellet](#), *Lo Joch de Naibs, naips ó cartas*, Barcelona 1886, pàg. 102, fig. 22.

Llegendes: C-C: CARMINI

[Sumari](#) [Imatge](#) [Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26007

Procedència: Arxiu de Sant Joan de les Abadesses

Datació: 1625-1650

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 46 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 1, incompleta

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: P [il·legible]

Marca: P [il·legible] (S-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Tolosa [?] (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: marrons

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: grisos, trama de ratlles i quadrats

Observacions: és un model molt rar i curiós, molt semblant a uns naips, propietat de Josep Mirabent, trobats amagats en una paret d'una casa del carrer Tallers, que il·lustraven el llibre de [Josep Brunet i Bellet](#) *Lo joch de naibs, naips ó cartes, Passatemps en Caldetes durant lo cólera de 1885*.

Referències:

Llegendes: [cartel·la] P [il·legible] L o I

[Sumari](#) [Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26003

Procedència: [Joan de Sagarra](#)

Datació: s. XVII-XVIII

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 5 [de ?], incompleta

Estat de conservació: dolent, retallats

Colls: espanyols

Tècnica: xilografia

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: la majoria han estat restaurats i enganxats sobre paper; no es pot veure el dors

Observacions: difícil datació, probablement finals del segle XVII o començaments del segle XVIII. Hi predominen els colors liles, molt poc habituals. Els naips són:

7-O: mutilat a les tres quartes parts perímetre

S-O

2-C

4-B: zona superior

R-B: zona superior

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. de registre: 26004

Procedència: [Joan de Sagarra](#)

Datació: s. XVII - XVIII

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 2 + 10 [de ?], barreja de diferents baralles

Estat de conservació: dolent, retallats

Colls: espanyols

Tècnica: xilografia

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: la majoria han estat restaurats i enganxats sobre paper; no es pot veure el dors.

Observacions: aquests naips foren una donació de la família de [Ferran de Sagarra](#). Els naips són: 2 de C-C: un de mutilat al lateral dret, i l'altre a l'inferior. Molt semblant al model Carmini. Diferents naips:

A-O: retall de la moneda central

8-O

6-C: amb signatura de la bolla

2 de C-C: un de mutilat al lateral dret i l'altre a l'inferior

2 de 2-E: diferents baralles, un presenta talls dentats amb una inscripció mecanografiada al marge: Ferran de Sagarra 1931

7-E: mutilat a la zona inferior i lateral
 S-E: manquen 2/3 de la part superior
 4-B
 5-B
 S-B: mutilada zona superior i part central

Referències:

Llegendes: 6-C: amb signatura de la bolla [manuscrit] a 8 d'agost 1720 Gabriel Vilas

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26008

Procedència:

Datació: 1690-1710

Objecte: baralla

Dimensions: 5-O: 93 x 57 mm; 6-O: 85 x 57 mm; 7-O: 88 x 42 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 3 (5-O, 6-O i 7-O)

Estat de conservació: dolent

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: encolats sobre paper; no es pot veure el dors

Observacions: naips de bona qualitat, molt semblants als que fabricaven els Rotxotxo.

Referències:**Llegendes:**

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26009

Procedència:

Datació: 1690-1710

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 1 (4-C)

Estat de conservació: dolent, sec d'un plec al darrera

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: escut amb les barres de Catalunya

Localitat: Barcelona [?]

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de rombs

Observacions: model de molt poca qualitat.

Referències:

Llegendes

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26010

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1730]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat al buit

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: [Itàlia]

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Heràldica

Perfils: negres

Índexs: aràbics, als numerals

Pintes: no

Dorsos: blanc

Observacions: al Museo Fournier es conserven dues baralles, molt similars, editades per Antonio Bulison (1677-1681), gravades per C. Orance de Brianville, amb la mateixa composició temàtica sobre la noblesa europea. Però una presenta el papa Innocenci XI (núm. 15 del catàleg) i l'altre (15 A), Benet XIII. A la nostra baralla el papa és [Climent XII](#), proclamat el 1730. Excepcionalment, per la seva llargària, no es fa la transcripció de totes les llegendes de la baralla, només la de la noblesa representada.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 15 i 15A, pàg. 114-115

Llegendes:

A-O: CAVALLERO de Oros. Las Republicas / Venecia / Genova / Luca

2-O: CASAS SOBERANAS / de Italia / Sforcia en / Milan / Bentivollio / en Bolonia.

Verana de / Camerin / Monfelftro / en Urbino. La Escala / en Verona / Carafa /

Principe / de Sabiovetta // Ursinos de / Petillan / Bracciano / Ferreri de Pio / Principe de / Maserano

3-O: MALTA. Su Eminencia // Gran Maestro // Comenda/dor./ [cartel la] POR LA
 FE // Crusado
 4-O: Principes / de Italia // De la / Mirandola // De Monaco // De Mass
 5-O: Monfarra/to
 6-O: DUQUE de Parma / y Plasencia
 7-O: El Duque ot / Modena
 8-O: Mantua // FIDES
 9-O: Milan
 10-O: Gran Duque / De / Florencia
 V-O: PRINCIPE de Oros // Napoles Reino
 D-O: DAMA de Oros // S.A.R / de / Saboya
 R-O: REY. de Oros // El Pontifice
 A-C: CAVALLERO / de Copas // El Rey / De / Polonia
 2-C: 13 / Cantones / Suisos
 3-C: LAS 17 / Provincias del / Pais Bajo / Flandes
 4-C: El Duque / De Brunsvihe
 5-C: Marques. de / Brandemburg
 6-C: Electores / Palatinos y / de Baviera
 7-C: El Elector / De Saxonia
 8-C: Los Electores / Ecclesiasticos
 9-C: El Rey./ de / Dinamarca
 10-C: El Rey. de / Suecia
 V-C: PRINCIPE de Copas / El REY / De Honⁿ/gria. y / de Boemia
 C-C: Rey de Polonia
 D-C: LA DAMA de Copas // Rey. de / Inglaterra
 R-C: REY. de Copas // El Emperador
 A-E: CAVALLERO / de Espadas // Castilla. y Leon
 2-E: Viscaya
 3-E: Sicilia / Sardeña / Mallorca
 4-E: Algarve
 5-E: Toledo / Cordova / Granada
 7-E: Andaluzia
 8-E: Valencia
 9-E: Galicia
 10-E: Aragon / n / Cataluña
 V-E: PRINCIPE / de Espadas / e Infantes / de Espana
 D-E: DAMA de Espadas / Portugal
 R-E: EL REY de Espadas / de España // [cartel la] A SOLIS ORTV / VSQUE AD
 OCASUM // SANT/IAGO
 A-B: CAVALLERO. de bastos / Duques, y / Pares, Ecclesiasticos / Rems. Laon.//
 Langres
 2-B: Principe de Orange
 3-B: Duque de Lorena
 4-B: Provincia de Leones // Forest / Bausoloes
 5-B: Condados, de / Provensa / Auvèrnia / Bressa
 6-B: Poetu // Limosin // EMPRESAS, AL ESCUDO-PENDIENTE // vermando-/es //
 Bretona
 7-B: Provincias de Gascuña // Bigorra // Cominges // Albret // Fox // Armañach
 8-B: Condes / y Pares / seglares / Toloza / Flandes / Champaña
 9-B: Duques y Pares / Seglares // Borgoña // Norman-dia // Guiera
 10-B: Condes, y / Pares // Ecclesiasticos // Chalons // Noyon // Bauves
 V-B: PRINCIPE. de bastos // El Delfín. è / Infantes. de / Francia / Anjou // Orleáns.
 D-B: La Dama. de bastos / Principes / de la / San/gre
 R-B: REY. de bastos / La Francia

Núm. Registre: 26011

Procedència: família Maldà

Datació: [1750] (6-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm i 92 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 8, incompleta

Estat de conservació: dolent

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: papers encolats

Fabricant/editor: Pere Pau Rotxotxo Castany (1731-1766)

Marca: P. Rotxotxo (2-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: signatura de bolla (6-C)

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blancs amb inscripcions manuscrites

Observacions: de bona qualitat, de les anomenades cartes fines, cal remarcar la consistència de l'encolat i la bona impressió, tot i la reutilització dels naips. Són producte de la segona etapa d'esplendor dels fabricants Rotxotxo, encapçalada per Pere Pau Rotxotxo Castany. Els naips són: (2-C) (3-C) (5-C) (6-C) (R-C) (7-E) (A-E) (4-B). El més interessant d'aquests naips és el 6-C amb la signatura del tauler (persona encarregada de recaptar els impostos) i les inscripcions dels dorsos, sobretot la del 4-B, que semblen anotacions de la fàbrica.

Referències:

Llegendes:

2-C: P. RO [il·legible]

6-C: [manuscrit] Il. Admi. S. M^a [il·legible] 1750 Hort [il·legible]

Dorsos:

2-C: [manuscrit] Ll. A de n^o / 1 à 20 / Registrats / En lo llib-/re Modern / de n° 25

3-C: [manuscrit] [il·legible] l. A de 20 / à 40 falta 28 / Registrats en / lo llibre Mod-/ern de n° 2 [il·legible]

5-C: Ll. A de 80 a / 100 Registrats / en lo llibre mod-/ ern de n° 25 / falta lo 83

6-C: Ll. A de 100 / a 108 Registrats / en lo llibre Mod-/ern de n° 25

R-C: [il·legible] de 80 à 100 / Registrats en lo / llibre Modern / n° 25

A-E: C. 40 à 60 // falta 55. 58.

7-E: C 1 à 20

4-B: [manuscrit] *Rossell / dia 26 / 8bre / 08*

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26012

Procedència:

Datació: [1766]

Objecte: 3 plecs

Dimensions: A: 213 x 180 mm; B: 220 x 183 mm; C: 232 x 198 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 6 naips a cada plec

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Pau Rotxotxo Castany (1731-1766) o bé Pere Pau Rotxotxo Puigdaura (1761-1797), i un fabricant desconegut

Marca: Pere Rotxotxo (A-O) P. Rotxo (C-C)

Senyal/marca de fàbrica: perer i ocell al 4-O del plec A, sol radiant al 4-O del plec B

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: encolats a diferents gravats del segle XVIII sobre episodis de la vida de sant Agustí

Observacions: els plecs corresponen a tres baralles estàndards diferents:

Plec A: 6-O, 4-O, 7-O // 5-O, 7-O, 5-O // [fragmentats] 2-O, 8-O, 4-O. Cal destacar que al 4-O, en lloc del sol radiant, senyal de la casa Rotxotxo, hi figura un perer i un ocell, fet que fa pensar que aquest plec probablement no sigui de la indústria Rotxotxo. La disposició i el disseny dels naips són els mateixos que els del plec B.

Plec B: 7-O, 4-O, 6-O // 5-O, 7-O, 5-O. Presenta el sol radiant, distintiu més conegut del fabricant i d'un disseny similar als oros del plec A.

Plec C: R-B, C-B, C-C // S-O, S-O, A-O. Destaca d'aquest plec la presència del nom del fabricant a l'A-O.

Tot i que a *Bibliofilia* diu que aquests plecs formaren part de la col·lecció de [Josep Brunet i Bellet](#) i que posteriorment van passar a la propietat de Salvador Barbra, a l'AHCB van entrar formant part encara de la col·lecció del senyor Josep Brunet i Bellet. Curiosament [Miquel i Plana](#) troba que aquests naips són de mala factura i mal gust, opinió que no compartim.

Referències: *Bibliofilia*, fascicle XX octubre-desembre de 1915, fol. 206, il. 190a i 190b.

Llegendes: plec C:

A-O: PERE / ROTXOTXO

C-C: P.ROTXO [txo]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26013

Procedència: Serra de Rubí

Datació: s. XVIII

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 3 [de 48], incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres; dos models diferents: trama d'estels l'un, i trama de línies rectes horitzontals i obliqües, l'altre

Observacions: els naips són dos 9-O i un 9-B, que pertanyen a baralles diferents. Un 9-O i el 9-B tenen el mateix dors, per tant poden ser de la mateixa baralla. Els naips es van trobar amb una nota on s'indicava que eren un donatiu del senyor Serra de Rubí, fet el 23 d'octubre de 1942.

Referències:

Llegendes: dors: 9-O: [manuscrit] [il·legible] Joch [il·legible]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26453

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26001

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26006

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. de registre: 26004

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26010

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricantss](#)

Núm. Registre: 26011

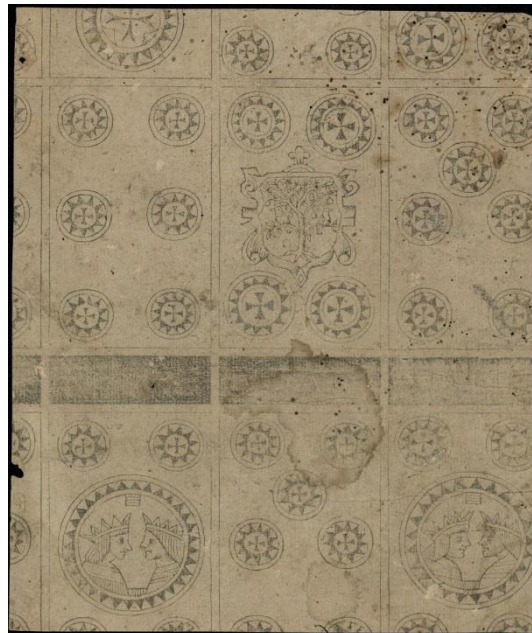
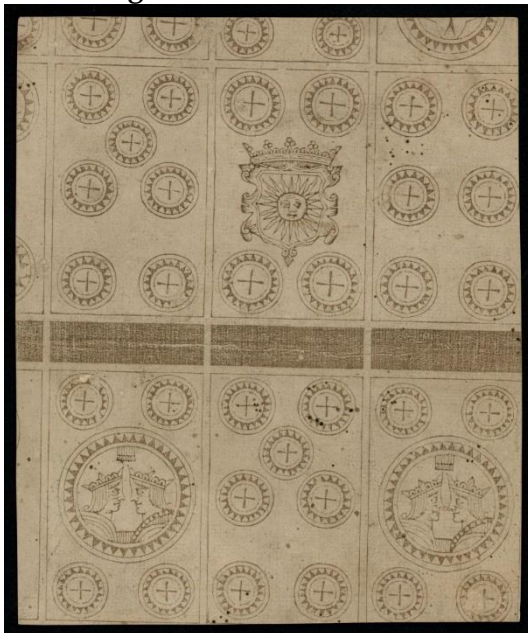

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26012

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

C07.02 SUBCOL ·LECCIÓ DE COLLS ITALOESPANYOLS: PRODUCCIÓ FORANA (1860-1950)

Núm. de registre: 26014

Procedència: Casa Dou

Datació: 1860-1880

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 [de 40], incompleta, falten: 3-O, 5-O i 6-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina i paper del dors doblegat sobre l'anvers

Fabricant/editor: R.C.A. (A-O)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Itàlia

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, mico dalt d'un arbre

Observacions: el tipus de cartolina, amb l'última capa del dors emmarcant l'anvers, és característic dels naips fets a Itàlia.

Referències:

Legendes: A-O: BAJ. 5 // ASSO DI DENARI // [cartel·la] R• C• A•

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. de registre: 26015

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 46 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 42 [de 52], incompleta, falten oros (2, 10 i S), copes (A i 6), espases (3, 10 i R), bastos (9 i 10)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: papers encolats

Fabricant/editor: Pozza Ambrosi, A. , Fabrica dei Nipoti Carlo Finetto
Marca: Fabrica dei Nipoti Carlo Finetto (2-B) / A. Pozza Ambrosi (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Verona, (Itàlia), Chiavica, 5

Col laboracions:

Timbre/bolla: A-O, gris de 30 cèntims

Model: Estàndard de dobles figures

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, retícula cubs; paper del dors doblegat sobre l'anvers

Observacions: possiblement es tracta d'un model més antic, realitzat per Finetto i posat a la venda, més tard, per Ambrosi, ja que el timbre (Mercuri de 30 cèntims) és posterior al 1879. Presenta inscripcions manuscrites en anglès que equiparen els colls italoespanyols amb els francobritànics.

Referències:

Llegendes:

A-O: A. POZZA / AMBROSI / IN CHIAVICA N. 5 / VERONA [timbre]: 12 / FEB / 80 / [il legible] IN VERONA [il legible] // REGNO D'ITALIA * CENTESIMI 30 * [al tampó] 12 / FEB / 80 // IN VERONA III

A-B: SE TU / PEROL TUO / DANNO

A-E: NON TI FIDARDI ME / SE IL CUOR / TI MANCA

2-B: FABRICA / DEI / *NIPOTI* / CARLO-FINETTO / IN / VERONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26016

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 37 [de 48], incompleta, falten: oros (7, 8 i 9); copes (8 i 9); espases (7, 8 i 9); i bastos (S)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])

Marca: B. P. Grimaud (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris, (França)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Aluette](#)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama irregular

Observacions:

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 344, pàg. 153

Llegendes: 4-C: B.P. GRIMAUD // PARIS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. de registre: 26023

Procedència: Josep Duran

Datació: 1890-1900

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 39 [de 48], incompleta, falten: 6-O, 8-O, 9-O, 8-C, 9-C, 8-E, 9-E, 8-B i 9-B

Estat de conservació: regular, pèrdua de matèria

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [B. P. Grimaud & Cie](#)

Marca: B.P. Grimaud & Cie (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: França, Paris

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, retícula de punts

Observacions: 4-E, 5-E tenen tintes diferents.

Referències:

Llegendes: 4-C: B.P. GRIMAUD & Cie // PARIS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26025

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1848-[?])

Marca: B. P. Grimaud (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell dins d'un llaç

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, retícula regular de línies ondulades amb motius decoratius

Observacions: la imatge de la marca pertany a Cristobal Massó, sembla una còpia.

Referències:

Llegendes: 4-C: B.P. Grimaud

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26017

Procedència: Josep Duran

Datació: [1887]

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cromolitografia [Courbe-Rouzet](#) (1887-[?])

Marca: Cromolitografia Courbe-Rouzet (a tots els dorsos)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Dôle du Jura (França)

Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Publicitària

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, tipogràfics, publicitaris

Observacions: igual als núm. de registre 26018, 26019, 26020 i 26021 d'aquesta mateixa subcol·lecció. El paper de fumar Alquitran Noruego va ser patentat el 1887. Una empresa fabricant de llumins de Saragossa, Viuda e Hijos de Lizarbe, realitzà una versió per a les seves caps de d'aquest model de baralla, vers el 1890.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 525, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136 i núm. 46, pàg. 66

Llegendes:

Dorsos: [es repeteix la mateixa frase formant rectangles concèntrics que es tallen en diagonal] caballero si es vd fumador y no quiere perjudicar su salud pida vd el pa/pel alquitran noruego fabricado por los señores José Bardou é hijo [dues vegades per costat] / [al centre dins d'un rombe] CROMOLITOGRAFIA / COURBE-ROUZET / DOLE DU JURA / (FRANCIA)

3-O, 4-O, 7-O, 9-O, S-O, C-O: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO

A-O: [al perímetre del cercle] FABRICANTES • JOSE BARDOU E HIJOS • PERPIGNAN • DEPOSITOS. ASALTO. 12 Y ZURBANO. 3 [al centre] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO

2-O: [cartell] PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO

5-O: [al perímetre del cercle] FABRICANTES JOSEPH BARDOU & FILS DEPOSITOS. ASALTO 12 Y ZURBANO 3 / BARCELONA [cartell central] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO

6-O: [cartell la] PAPEL DE ALQUITRAN / NORUEGO

8-O: [perímetre del cercle] PAPEL DE ALQUITRAN NORUEGO // PAPEL DE ALQUITRAN NORUEGO
 R-O: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [a la banda] ALQUITRAN
 A-C, 2-C, 3-C, 8-C: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 4-C: [cartell] PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 5-C: [arc] PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 6-C: [cartel ·la] PAPEL ALQUITRAN NORUEGO
 7-C: [al llaç] PAPEL ALQUITRAN NORUEGO
 9-C: [cartel ·la] PAPEL DE ALQUITRAN NORUEGO
 S-C: [a l'escut] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO / Fumadores, no dejar-se / engañar por charlatanes: / si quereis un buen papel / para Cigarillos, exigid el / solo higienico y sin / rival PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 C-C: [cinta] PAPEL ALQUITRAN DE NORUE
 R-C: [cartel ·la] PAPEL / DE / ALQUITRAN
 A-E, 2-E, 4-E, 8-E, R-E: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 3-E: [cinta] PAPEL DE ALQUITRAN / NORUEGO
 5-E: [cinta] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 6-E: [cercle central] PAPEL • DE • ALQ[UI]TRAN • NORUEG[O]
 7-E: [cartell] PAPEL DE ALQUITRAN / NORUEGO
 9-E: [cinta] PAPEL DE ALQUITRAN NOR[UE]GO / PAPEL DE A[LQ]UITRAN NORUE[G]O
 S-E: [triple cartell] PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [banda] ALQUITRAN
 C-E: [bandera] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 A-B: [a l'estendart] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO / "Fumadores", por no dejarse / engañar por especuladores / que bajo la palabreria de / "Alquitran" estan expendi-/endo libritos fabricados / cou papeles tintos cou / cromatos de plomo, / exigir en los libritos / el nombre de los / fabricantes Jose / Bardou & Fifs / Perpignan"
 2-B, 5-B, 8-B: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 3-B: [cartell] PAPEL / ALQUITRAN [il ·legible]
 4-B i 6-B: [cinta] PAPEL / DE ALQUITRAN / NORUEGO
 7-B: [cinta] PAPEL de ALQUITRAN NORUEGO
 9-B: [cinta] PAPEL DE ALQUITRAN / NORUEGO
 S-B: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
 C-B: [escut] ALQUITRAN
 R-B: PAPEL DE / ALQUITRAN / NORUEGO

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26018

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1887]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cromolitografía [Courbe-Rouzet](#) (1887-[?])

Marca: Cromolitografía Courbe-Rouzet (a tots els dorsos)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Dôle du Jura (França)

Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Publicitària

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: tipogràfics, publicitaris

Observacions: igual que els núm. de registre 26017, 26019, 26020 i 26021, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El paper de fumar Alquitrán Noruego va ser patentat el 1887. Una empresa fabricant de llumins de Saragossa, Viuda e Hijos de Lizarbe, realitzà una versió per a les seves capsos d'aquest model de baralla, vers el 1890.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 525, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136

Llegendes: vegeu núm. de registre [26017](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26019

Procedència: Josep Duran

Datació: [1887]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 7-O i R-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cromolitografia [Courbe-Rouzet](#) (1887-[?])

Marca: Cromolitografia Courbe-Rouzet (a tots els dorsos)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Dôle du Jura (França)

Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Publicitària

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, tipogràfics, publicitaris

Observacions: igual que els núm. de registre 26017, 26018, 26020 i 26021, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El paper de fumar Alquitrán Noruego va ser patentat el 1887. Una empresa fabricant de llumins de Saragossa, Viuda e Hijos de Lizarbe, realitzà una versió per a les seves capsos d'aquest model de baralla, vers el 1890.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 525, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136

Llegendes: vegeu núm. de registre [26017](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26020

Procedència: Josep Duran

Datació: [1887]
Objecte: baralla
Dimensions: 93 x 62 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 39 [de 48], incompleta, falten: oros (8), copes (A, 6, 7, 8, 9 i S) i espases (7 i C)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Cromolitografia [Courbe-Rouzet](#) (1887-[?])
Marca: Cromolitografia Courbe-Rouzet (a tots els dorsos)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Dôle du Jura (França)
Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)
Timbre/bolla:
Model: Fantasia. Publicitària
Perfils: sèpies
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, tipogràfics, publicitaris
Observacions: igual que els núm. de registre 26017, 26018, 26019 i 26021, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El paper de fumar Alquitrán Noruego va ser patentat el 1887. Una empresa fabricant de llumins de Saragossa, Viuda e Hijos de Lizarbe, realitzà una versió per a les seves capsos d'aquest model de baralla, vers el 1890.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 525, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136
Llegendes: vegeu núm. de registre [26017](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26021

Procedència: Josep Duran
Datació: [1887]
Objecte: baralla
Dimensions: 93 x 62 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 16 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, S i C), copes (A, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, S, C i R) i espases (A, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, S, C i R)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Cromolitografia [Courbe-Rouzet](#) (1887-[?])
Marca: Cromolitografia Courbe-Rouzet (a tots els dorsos)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Dôle du Jura (França)
Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)
Timbre/bolla:
Model: Fantasia. Publicitària

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, tipogràfics, publicitaris

Observacions: igual que els núm. de registre 26017, 26018, 26019 i 26020, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El paper de fumar Alquitrán Noruego va ser patentat el 1887. Una empresa fabricant de llumins de Saragossa, Viuda e Hijos de Lizarbe, realitzà una versió per a les seves capsos d'aquest model de baralla, vers el 1890. Impressió defectuosa d'alguns naips.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 525, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136

Llegendes: vegeu núm. de registre [26017](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26022

Procedència: Josep Duran

Datació: [1888]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Cromolitografia [Courbe-Rouzet](#)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Dôle du Jura (França)

Col·laboracions: promotor: José Bardou e Hijos (Perpinyà)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Publicitària

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ornamentals i tipogràfics, publicitaris

Observacions: és la mateixa concepció de disseny que la del núm. de registre 26017, però es tracta d'un model diferent i desconegut, rar. Promociona dos tipus de paper de fumar alhora: el paper de quitrà noruec i el paper de palla d'arròs. És d'exportació per a les Filipines.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-148, pàg. 137

Llegendes:

Dorsos: [carte les superior i inferior] EL PAPEL HIGIENICO A BASE DE PAJA DE ARROZ HA SIDO UNA / CREACION ESPECIAL PARA LAS FILIPINAS. FUERA EL PAPEL CHINO / Y VIVA PARA SIEMPRE EL PAPEL HIGIENICO DE JOSEPH BARDOU & FILS [al cercle central] Agentes Exclusivos / para las Filipinas / LABEDAN Y CHOFRÉ / 33, Escolta / MANILA.

A-O: [cartel la superior] PAPEL ALQUITRAN NOERUEGO // [cartel la inferior] DE / JOSEPH BARDOU & FILS

- 2-O: El papel alquitran / noruego es un / preservativo muy / eficaz contra las / enfermedades / epidemicas
- 3-O: [cinta] PAPEL PAJA DE / ARROZ / JOSEPH / BARDOU / & FILS
- 4-O: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
- 5-O: [drap] Los Señores Joseph Bardou & Fils / son los proveedores de papel para / cigarillos del Gobierno francès y / de otros varios Estados
- 6-O: [ornament] PAPEL / HIGIENICO / A BASE DE / PAJA DE / ARROZ
- 7-O: [cinta] PAPEL ALQUITRAN / NORUEGO DE / J. BARDOU & FILS
- 8-O: [cinta] PAPEL PAJA DE ARROZ / DE JOSEPH BARDOU
- 9-O: [cartell] PAPEL PAJA DE ARROZ // [cartel 1a] DE / JOSEPH BARDOU / ET FILS
- S-O: [laterals del naip] PAPEL A[L]QUIT[R]AN DE NUERGO // DE JOSEPH BARDOU ET FILS [catifa] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO
- C-O: [a la bandera] PAPEL HIGIENICO / A BASE DE / PAJA DE ARROZ
- R-O: [al peu de la columna] PAPEL / ALQUITRAN / DE / NORUEGO / DE / BARDOU / ET FILS
- A-C: El que fuma / pitillos elaborados con / papel Paja de Arroz de / Joseph Bardou et Fils / prueba tener buen / gusto
- 2-C: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [terra] DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 3-C: [cinta] PAPEL PAJA DE ARROZ / JOSEPH BARDOU & FILS
- 4-C: [cartell] PAPEL HIGIENICO / A BASE DE / PAJA DE ARROZ
- 5-C: [copa central] PAPEL ALQUITRAN NORUEGO DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 6-C: [peanya] El papel / Alquitran / Noruego / es un preservativo / muy eficaz / contra las / enfermedades / epidemicas
- 7-C: [cartell] Los Señores Joseph Bardou / & fils son los proveedores / de papel para cigarillos / del Gobierno francès / y de otros varios Estados
- 8-C: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [cinta] DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 9-C: [cinta] PAPEL HIGIENICO // [cinta] A BASE DE PAJA DE ARROZ
- S-C: [a la bandera] PAPEL HIGIENICO / A BASE / DE / PAJA DE ARROZ
- C-C: PAPEL PAJA DE ARROZ / DE JOSEPH BARDOU & FILS
- R-C: [a la cortina] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [zona inferior] JOSEPH BARDOU & FILS
- A-E: [requadre] Los Señores / Joseph Bardou & fils / son los proveedores de / papel para cigarillos / del Gobierno Francès / y de otros varios Estados
- 2-E: [escut] PAPEL / PAJA / DE / ARROZ // DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 3-E: [cartell]] El papel Alquitran Noruego / es un preservativo muy eficaz / contra las enfermedades epidemicas
- 4-E: [cinta] PAPEL PAJA DE ARROZ // DE JOSEPH BARDOU / & FILS
- 5-E: [escut] El que fuma / pitillos elaborados / con papel Paja de Arroz / de Joseph Bardou & Fils / prueba tener buen gusto.
- 6-E: [cinta] PAPEL HIGIENICO A BASE DE PAJA DE ARROZ
- 7-E: [cercle] PAPEL ALQUITRAN NORUEGO DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 8-E: [cinta] PAPEL HIGIENICO / A BASE DE / PAJA DE ARROZ
- 9-E: [cinta] PAPEL PAJA DE ARROZ DE // DE JOSEPH BARDOU / & FILS
- S-E: [escut] Los Señores / Joseph Bardou & fils / son los proveedores / de papel para / cigarillos del / Gobierno francès / y de otros varios / Estados
- C-E: [a la senyal] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [al terra] DE JOSEPH BARDOU & FILS
- R-E: [escut] JOSEPH BARDOU // PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // & FILS
- A-B: [cinta] PAPEL HIGIENICO A BASE DE PAJA DE ARROZ
- 2-B: [cartell] PAPEL PAJA / DE / ARROZ // [terra] DE JOSEPH BARDOU & FILS
- 3-B: [en creu] PAPEL ALQUITRAN / & FILS / JOSEPH BARDOU NORUEGO
- 4-B: [cartell] El papel Alquitran Noruego / es un preservativo / muy eficaz contra las / enfermedades epidemicas

5-B: [cinta] PAPEL / PAJA / DE ARROZ // DE JOSE[PH] BARD[O]U & FILS
 6-B: [cinta] PAPEL HIGIENICO A BASE DE PAJA DE ARROZ
 7-B: [cinta] PAPEL ALQUITRAN NORUEGO DE / JOSEPH BARDOU & FILS
 8-B: [cartell] PAPEL HIGIENICO A BASE DE / PAJA DE ARROZ
 9-B: [cinta] PAPEL PAJA DE ARROZ / JOSEPH BARDOU & FILS
 S-B: [cartell] PAPEL / DE / ALQUITRAN / NORUEGO // [terra] DE JOSEPH BARDOU & FILS
 C-B: [escut] PAPEL / HIGIENICO / A BASE / DE PAJA / DE / ARROZ
 R-B: [cartell] PA[PEL] / D[E] / ALQUI[TR]AN / NO[RUE]GO // [terra] DE JOSEPH BARDOU & FILS

Sumari	Imatge	Índex fabricants
--------	--------	------------------

Núm. Registre: 26028

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1950]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: offset

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [The United States Playing Cards C^o](#)

Marca: The United States Playing Cards C^o (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cincinatti (E.E.U.U)

Col·laboracions: dibuixant: Eduardo Espinosa Guzmán (2-C)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia núm. 81

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: fou editada amb motiu de l'[Exposició Mundial de Chicago](#). L'any 1986 Félix Fournier va vendre la seva fàbrica a US Playing Cards Corporation, abans de morir l'any 1989.

Referències: revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-12-37, pàg. 261

Llegendes:

4-O: N° 81 / COLOMBIANO NAIPES

2-C: DISEÑADOS POR / EDUARDO ESPINOSA GUZMÁN

4-C: THE UNITED STATES PLAYING CARD CO // CINCINNATI, / ESTADOS UNIDOS DE AMÉRICA

2-E: LOS FABRICANTES / MÁS IMPORTANTES / DE NAIPES DEL / MUNDO

Sumari	Imatge	Índex fabricants
--------	--------	------------------

Núm. Registre: 26024

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1898]

Objecte: baralla

Dimensions: 82 x 53 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 40, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: papers encolats
Fabricant/editor: Leonardis, Fills de
Marca: Flli. de Leonardis (4-O) (4-C) (A-O)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Bari (Itàlia)
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre gris de 30 cèntims
Model: Estàndard
Perfils: no
Índexs: no
Pintes: no
Dorsos: blaus, ocell amb flor; paper del dors encolat cap al davant
Observacions:
Referències: similar a la del catàleg Museu Forunier vol. I, núm. 100, pàg. 121, de Guglielmo Murari
Llegendes:

A-O: [cartel·la] FLLI DE LEONARDIS- BARI [timbre]: REGNO D'ITALIA * CENTESIMI
 30 *[timbre] 25 / NOV / 98 // [il·legible] E. DEMANIO * BARI *
 4-O: [cartel·la] FLLI DE / BARI / LEONARDIS
 4-C: FLLI DE LEONARDIS / PREM. STAB. A VAPORE / CANDELE DI CERA /
 STEARICHE TRANSPARENTI E LUMINI / CARTE DA GIUOCO

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26026

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: entre 1902 i 1923

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 63 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 3-E

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#)

Marca: B. D. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions: dibuixant: [Apel les Mestres Oñós](#) (1854-1936)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia núm. 304

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, vermells i daurats; trama de fulles i baies

Observacions: el núm. de registre 26027, d'aquesta mateixa subcol·lecció, és igual però timbrada. Foren editades del 1900 al maig del 1931. Com que tant l'autor, el dibuixant Apel·les Mestres, com la data de la creació, el 1900, pertanyen al punt àlgid del moviment modernista a Catalunya, la baralla també és considerada com a tal dins del món del col·leccionisme, tot i que el seu disseny no respon en absolut als canons d'aquest estil, atès que és molt més propera al gust historicista que dominava el món de la fabricació de naips de finals del segle XIX, encapçalat per la casa Fournier i el seu reeixit model creat per Rius. Fou també editada a Portugal per Costa & Valerio, vers el 1910, però en una versió de pitjor qualitat i per un altre gravador. Vegeu revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-137, pàg. 127.

Referències: igual a la del catàleg Museo Fournier, vol. I, núm. 220, pàg. 193; *Spanische Spielkarte*, núm. 304; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-136, pàg. 126

Llegendes:

A-O: [cinta] PL[US UL] TR [A] // DONDORF Frankfurt a.M

4-C: B D

A-B: [cartell, anagrama d'Apel·les Mestres]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26027

Procedència: Junta de Museus

Datació: entre 1923 i 1930

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 63 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#)

Marca: B. D. (4-C) / B. Dondorf (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions: dibuixant: [Apel·les Mestres Oñós](#) (1854-1936) (A-B)

Timbre/bolla: timbre de l'estat il·legible (A-O)

Model: Fantasia núm. 304

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, vermells i daurats; trama de fulles i baies

Observacions: igual que el núm. de registre 26026, però timbrada, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Té embolcall; mides: 110 x 65 x 16 mm. Foren editades del 1900 al maig del 1931. Com que tant l'autor, el dibuixant Apel·les Mestres, com la data de la creació, el 1900, pertanyen al punt àlgid del moviment modernista, la baralla també és considerada com a tal dins del món del col·leccionisme, tot i que el seu disseny no respon en absolut als canons d'aquest estil, atès que és molt més propera al gust historicista que dominà al món de la fabricació de naips de finals del segle XIX, encapçalat per la casa Fournier i el seu reeixit model creat per Rius. Fou també editada a Portugal per Costa & Valerio, vers el 1910, però en una versió de pitjor qualitat i per

un altre gravador. Vegeu revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-137, pàg. 127.

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 220, pàg. 193; *Spanische Spielkarte*, núm. 304; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-136, pàg. 126.

Llegendes:

A-O: [cinta] PLU [S UL] TR [A] // [timbre] DEUSTCHES REICH [il·legible]

4-C: B D

A-B: [cartell, anagrama d'Apel·les Mestres]

Embolcall: frontal: B • DONDORF // G. m. b. H.

Tapa inferior: FRANCFORT^s/M.

Solapa: NAIPES / Finos / N° 304

Revers: B•D•

[Sumari](#)

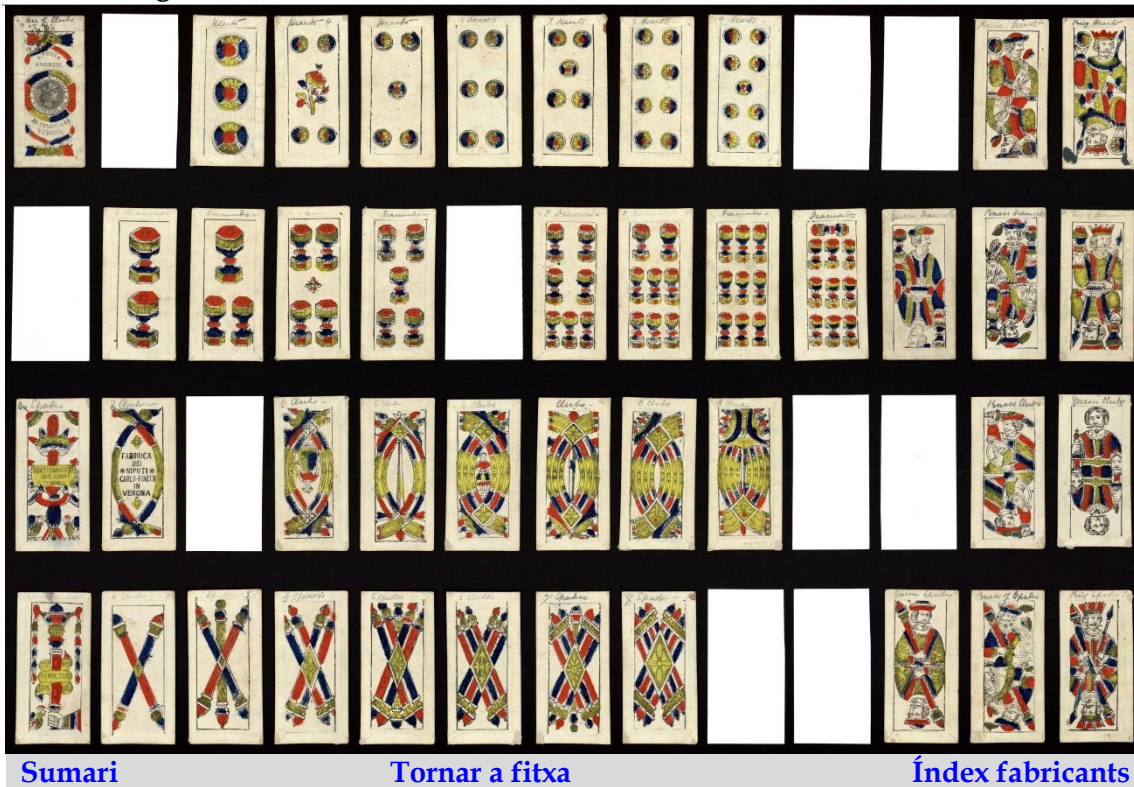
[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. de registre: 26014

Núm. de registre: 26015

Núm. Registre: 26017

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26022

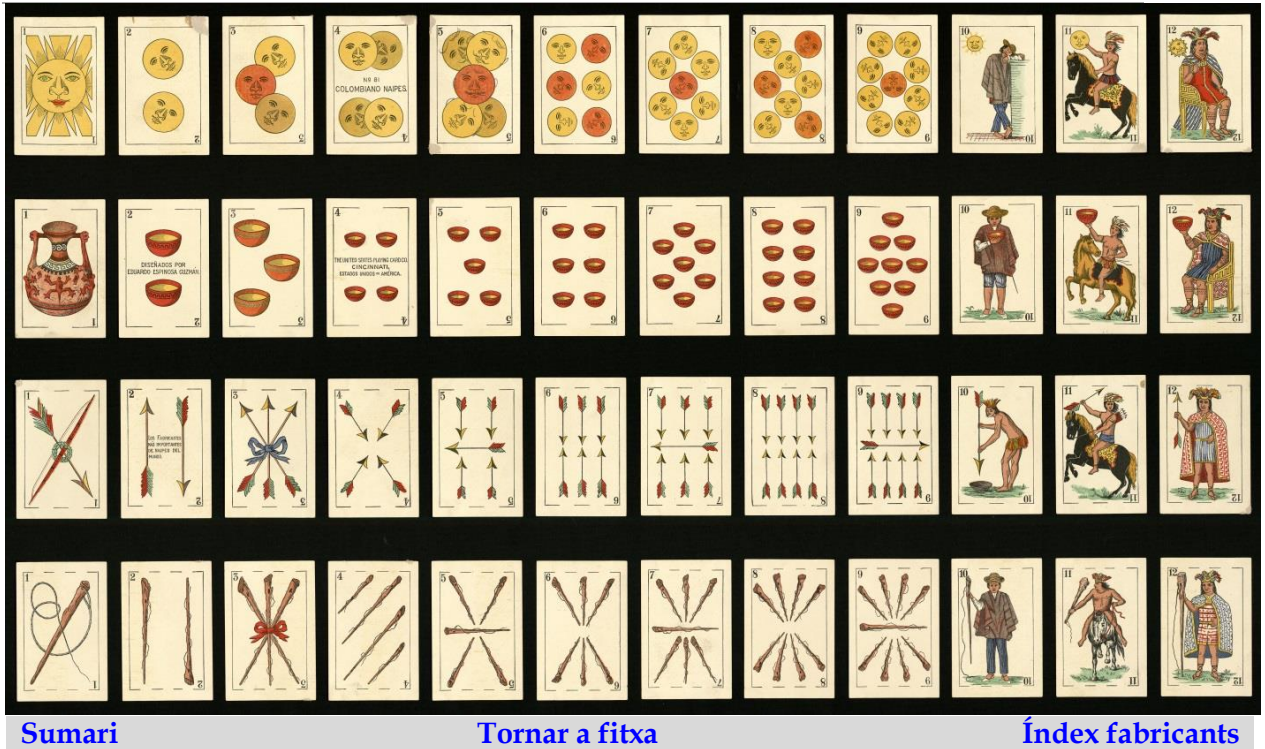

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26028

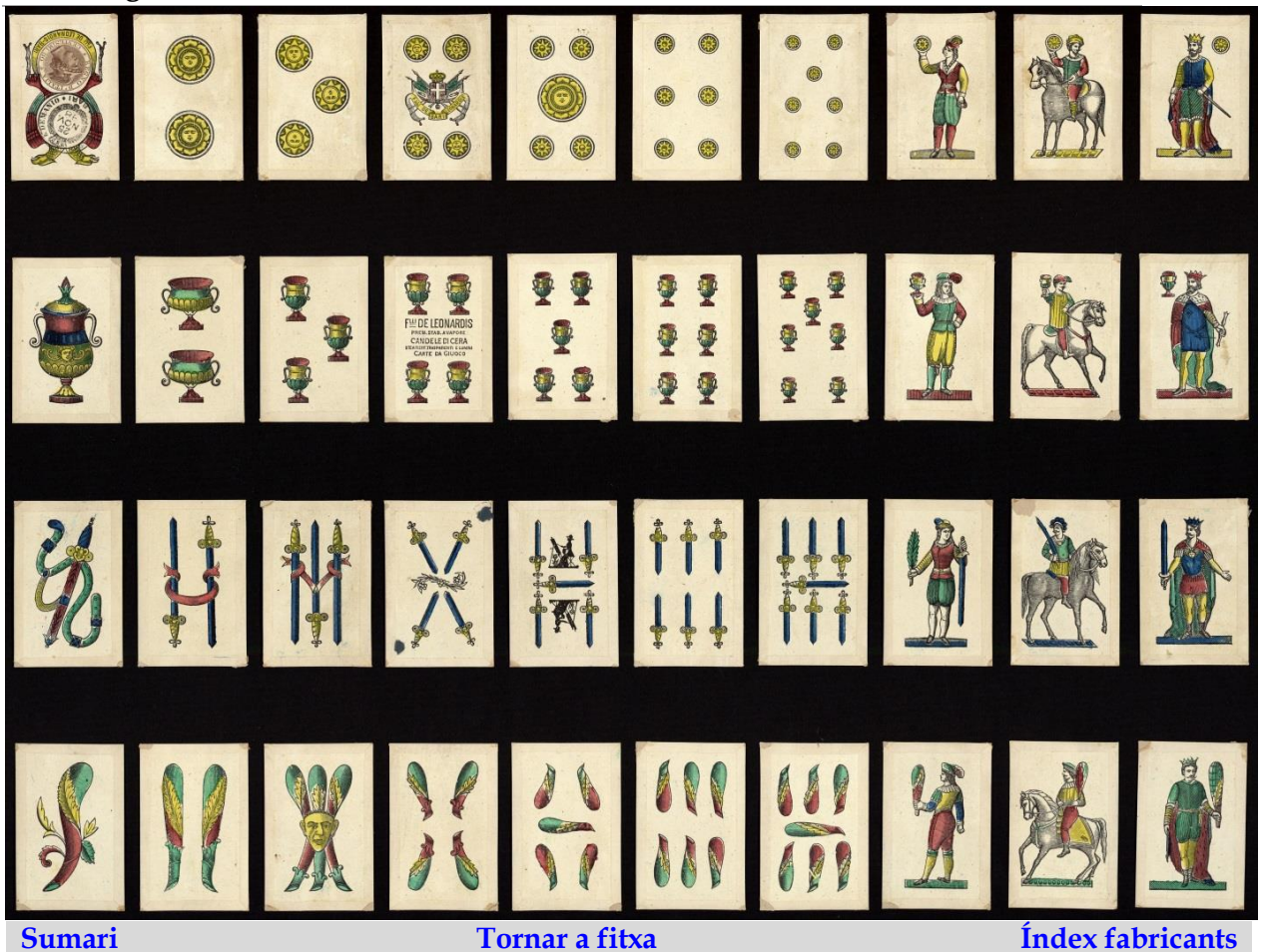

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26024

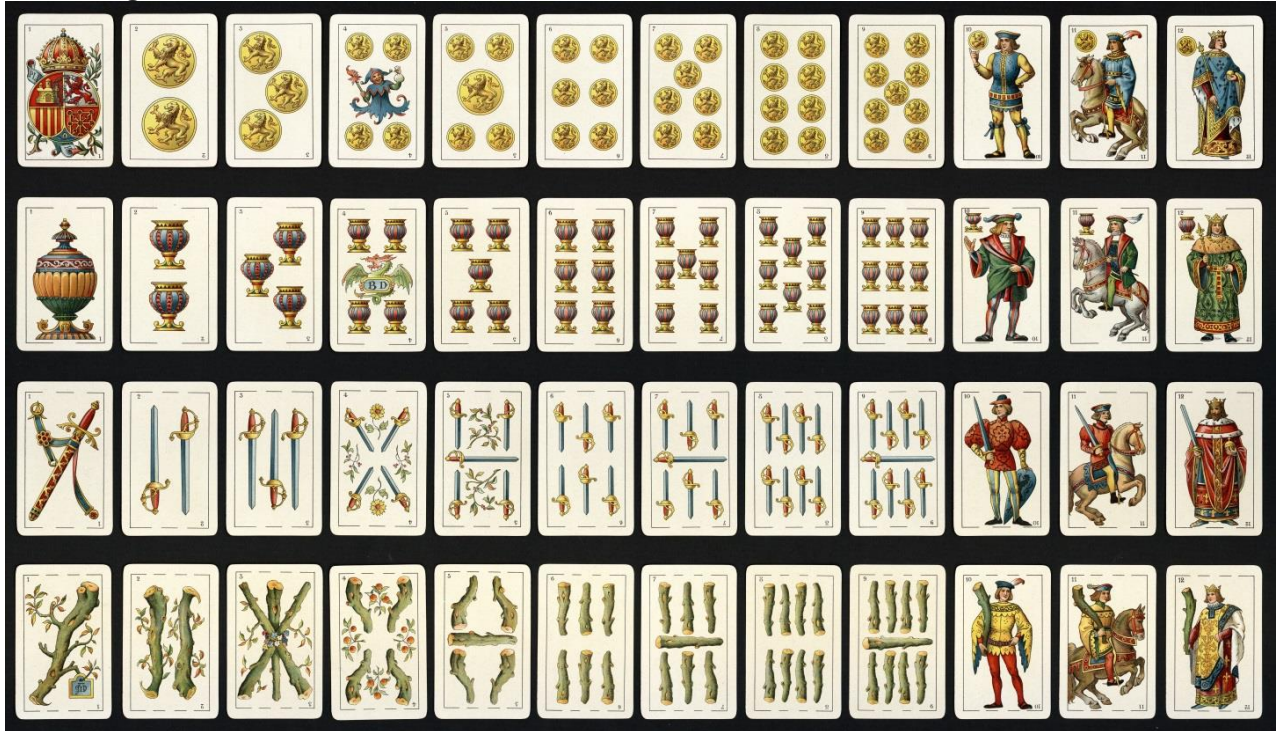

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26027

[Sumari](#)[Tornar a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

C07.03 SUBCOL ·LECCIÓ DE COLLS ITALOESPANYOLS: PRODUCCIÓ ESPANYOLA (1810-1968)

Núm. Registre: 26029

Procedència: Josep Duran

Datació: 1810 (A-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat al buit (calcografia) acolorit a mà

Support: papers encolats

Fabricant/editor: Rojas, Clemente de (1790-1817)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: gravador: José Martínez de Castro (A-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia coneguda com Neoclàssica, Quatre Nacions i Rojas

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blancs

Observacions: fou el model de fantasia de més èxit a Espanya dels primers dos terços del segle XIX. Gairebé totes les naiperies en realitzaren la seva pròpia versió i, fins i tot, esdevingué el model estàndard característic de Sardenya. Aquesta baralla, més elaborada, és anterior a d'altres que es conserven en aquest mateix [AHCB](#) (núm. de registre 26030 i 26031, d'aquesta mateixa subcol·lecció) i presenta notables diferències: les al·legories decoratives dels quatre d'oros i copes de cada coll apareixen nues, sense els vels púdics de versions posteriors. Posteriorment també es fan desaparèixer alguns elements decoratius importants, com el campament militar que decora la S-E –que quasi no es veu– o les fulles del bastó del C-B. Del repertori iconogràfic destaca l'al·legoria del 4-B, un Hèrcules, com a clara deferència als Borbons, grans jugadors de cartes. El model, pel tema iconogràfic, és clarament de quatre continents. Després va ser coneguda com a neoclàssica per iniciativa del senyor Fournier. S'hi ha inclòs també *Cuatro naciones* en castellà, perquè apareix manuscrit al sobre que les guardava. I, evidentment, Rojas-Sardenya perquè va esdevenir el model estàndard d'aquesta regió.

Referències: Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 81, pàg. 38; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-13, pàg. 16

Llegendes: A-O: [peanya] GRABADA EN MADRID / POR D. JOSÉ MARTINEZ DE / CASTRO AÑO DE 1810

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26030

Procedència: Josep Duran

Datació: 1812 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat al buit (calcografia), acolorit a mà

Support: papers encolats

Fabricant/editor: Rojas, Clemente de (1790-1817)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: gravador: José Martínez de Castro (A-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Neoclàssica. Quatre nacions. Rojas

Perfils: sèpies

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus-grisos, quadrícula amb asterisc central

Observacions: fou el model de fantasia de més èxit a Espanya dels primers tres quarts del segle XIX. Gairebé totes les naiperies en realitzaren la seva pròpia versió i, fins i tot, esdevingué el model estàndard característic de Sardènia. Aquesta baralla, menys elaborada, és posterior al núm. de registre 26029 i té la mateixa planxa que el núm. de registre 26031, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Les al·legories decoratives dels quatre d'oros i copes de cada coll apareixen amb els vels púdics. També van fer desaparèixer alguns elements decoratius importants, com el campament militar que decora la S-E –que quasi no es veu– o les fulles del bastó del C-B. Del repertori iconogràfic destaca l'al·legoria del 4-B, un Hèrcules, com a clara deferència als Borbons, grans jugadors de cartes. El model, pel tema iconogràfic, és clarament de quatre continents. Després va ser coneguda com a neoclàssica per iniciativa del senyor Fournier. S'hi ha inclòs també *Cuatro naciones* en castellà perquè apareix manuscrit al sobre que les guardava. I, evidentment Rojas-Sardènia perquè va esdevenir el model estàndard d'aquesta regió.

Referències:

Llegendes:

A-O: [peanya] GRABADA EN MADRID / POR D. JOSÉ MARTINEZ DE / CASTRO
AÑO DE 1810.

4-O: AÑO 1812

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26031

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1812]

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el C-B

Tècnica: gravat al buit (calcografia) acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Rojas, Clemente de (1790-1817)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: gravador: José Martínez de Castro (A-O)

Timbre/bolla: bolla, signatura de l'administrador, il·legible (6-C)

Model: Fantasia. Neoclàssica. Quatre nacions. Rojas

Perfils: marrons

Índex: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus-grisos, quadrícula amb asterisc central

Observacions: fou el model de fantasia de més èxit a Espanya dels primers tres quarts del segle XIX. Gairebé totes les naiperies en realitzaren la seva pròpia versió i, fins i tot, esdevingué el model estàndard característic de Sardenya. Aquesta baralla, menys elaborada, és posterior a la del núm. de registre 26029 i té la mateixa planxa que la del núm. de registre 26030, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Les al·legories decoratives dels quatre d'oros i copes de cada coll apareixen amb els vels púdics. També fan desaparèixer alguns elements decoratius importants, com el campament militar que decora la S-E –que quasi no es veu– o les fulles del bastó del C-B. Del repertori iconogràfic destaca l'al·legoria del 4-B, un Hèrcules, com a clara deferència als Borbons, grans jugadors de cartes. El model, pel tema iconogràfic, és clarament de quatre continents. Després va ser coneguda com a neoclàssica per iniciativa del senyor Fournier. S'hi ha inclòs també *Cuatro naciones* en castellà perquè apareix manuscrit al sobre que les guardava. I, evidentment, Rojas-Sardenya, perquè va esdevenir el model estàndard d'aquesta regió.

Referències:

Llegendes:

A-O: GRABADA EN MADRID / POR DON. JOSÉ MARTINEZ DE / CASTRO AÑO DE 1810.

6-C: [signatura de la bolla]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26032

Procedència:

Datació: 1810-1815

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 1, incompleta

Tècnica: gravat al buit (calcografia) acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Monjardin, Josef

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: sí

Pintes: sí

Dorsos: verds, trama regular de rombes

Observacions: només es conserva l'A-O, però val la pena, ja que és un altre dels acurats models calcogràfics realitzats a la primeria del segle, tant per la seva qualitat de realització com pel seu disseny.

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 122, pàg. 43; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-27, pàg. 28

Llegendes: A-O: [moneda] • FERNANDO VII REY DE ESP. E IND •

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26033

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1810]

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 40], incompleta, falten: 4-O i 4-B

Tècnica: gravat al buit (calcografia), acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Oejo, Felipe de (1810-1835)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: dibuix: José Altarriba, creador: J. Ruiz, i gravador [José Fonseca](#)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quatre continents, també coneguda com a Quatre cultures

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus-verds, quadradet i flor de lis

Observacions: és un altre exemple de les baralles «cultes» de la [Reial Calcografia](#) de Madrid, que fou reiteradament editada, almenys fins al 1844. No obstant això, no tingué el mateix èxit que les realitzades per Clemente de Rojas.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 101, pàg. 38 i 39; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-23, i similar fig. II-1-24, pàg. 25

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26143

Procedència:

Datació: [1815]

Objecte: plec

Dimensions: 367 x 346 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 24 [de 48], incompleta (vegeu observacions)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: paper

Fabricant/editor: Fàbrica de Zaragoza

Marca: Fàbrica de Zaragoza (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: ocell i matolls (4-C)

Localitat: Saragossa

Col·laboracions: dissenyador José Martínez de Castro

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blancs, llis

Observacions: seguint la disposició al plec els naips són: S-B, A-E, R-O, C-B, 9-C i 2-C / S-O, A-B, R-E, C-O, 8-C i 3-C / C-C, A-C, R-B, C-C, 7-C i 4-C / S-E, A-O, R-C, C-E, 6-C i 5-C. Sense color. Segons el darrer estudi realitzat per Víctor Ferro Torrelles i Alberto Pérez sobre naips aragonesos, és un disseny del gravador madrileny José Martínez de Castro, per a la Fàbrica de Zaragoza. Teoria confirmada per l'anagrama JMC que figura als medallons de tots els cavalls, i que es llegeix més clarament al d'espases i al de bastos. No sembla un dels dissenys més reeixits d'aquest autor.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la superior] Fabrica de / [cartel·la inferior] Zaragoza:

C-O: anagrama JMC [?]

C-C: anagrama JMC [?]

C-E: anagrama JMC [?]

C-B: anagrama JMC [?]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26034

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1820]

Objecte: baralla

Dimensions: 84 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 3, 4, 5, S, C i R), espases (4), bastos (4, C i R)

Tècnica: gravat al buit (calcografia), acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Atribuïda a Castellanos, Andrés (1820-1839)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: gravador: Manuel Alegre (1768-1815)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quatre continents

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, quadrícula amb flor

Observacions: creada l'any 1811, és una de les baralles més «cultes» realitzades a Espanya, i potser l'única que utilitza referents dels repertoris iconogràfics a l'ús, com es pot comprovar, per exemple, en l'A-B, reproducció bastant fidel de l'al·legoria d'Àfrica de la *Iconologia* de [Cesare Ripa](#). El 4-B fa referència a un dels treballs d'Hèrcules, tema molt del gust dels Borbons. Aquest exemplar de baralla presenta notables diferències amb el reproduït al catàleg del Museo Fournier vol. I (núm. 125 i 126). Però la falta de dos dels naips clau, com l'A-O (on es feia constar el nom del gravador) i el 4-O (que rebia el nom de l'impressor), fa que no es pugui precisar quina de les dues versions és la primera cronològicament, ni qui en fou l'editor, ja que el gravador, Manuel Alegre, va vendre les planxes a la [Real Calcografía](#) de Madrid. Encara que també fou impresa per altres naipers, l'atribuïm a Castellanos per ser l'editor més habitual del model. La diferència més notable de disseny entre totes dues baralles la trobem a la S-B, on la figura enlaira el símbol distintiu (el bastó), mentre que la versió del catàleg del Museo Fournier el fa recolzar a terra. Potser mai es va posar a la venda, ja que només estan acolorits la meitat dels naips.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm.125 i 126, pàg. 42 i 43; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-21, pàg. 22

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26035

Procedència: Josep Duran

Datació: 1822 (A-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48 + naip presentació, completa

Colls: interpretació dels espanyols

Tècnica: litografia, acolorida a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Ardit i Quer, Simó (1822-1823)

Marca: F^{ca}. de Ardit y Quer y Com^a (A-O i N-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: Jaume Sandiumenge, Vda. i Fills d'Antoni Brusi editors

Timbre/bolla: 6-C "Es prop. Del autor(signatura autogràfica)"

Model: Fantasia. Baraja Constitucional, versió de Barcelona

Perfils: negres

Índexs: aràbic

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de quadrats

Observacions: igual que la del núm. de registre 26036, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els colls són: oros/constitució; copes/bombes, espases/justícia i bastos/[caduceus](#). El naip de presentació està dedicat a la [Junta de Comerç de Barcelona](#), encara que la baralla es realitzà per recordar els herois de la Guerra de la Independència, com explicava un anunci publicitari de l'autor, Simón Ardit i Quer, aparegut al *Diario de Barcelona*, el 1822, la intenció era de crear «una baraja [...] que al paso que divirtiese, recordase a los españoles lo que debemos a los héroes que quisieron libertarnos [...] que

en efecto consiguieron el romperlas [las cadenas] para siempre con el restablecimiento de la [Constitución del año 1812](#)». I, després, explica les raons de la tria dels protagonistes de la baralla ([Daoiz](#), [Velarde](#), [Quiroga](#), [Lacy](#), etc.), i el perquè dels colls. És un dels primers models litogràfics de baralla i l'únic exemplar realitzat, excepcionalment, per Simó Ardit i Quer, que mai no tingué cap fàbrica de naips ni producció pròpia. No obstant això, la creació obtingué un notable èxit. Els Ardit i Quer (Simó i el seu germà Carles) van cursar estudis a [l'Escola de Llotja de La Junta de Comerç](#) de Barcelona, on es formaren probablement per treballar com a dissenyadors per a les indústries d'indianes. S'especialitzaren en dibuixos de flors i van desenvolupar part de la seva carrera a València. Aquest exemplar va acompanyat d'un paper manuscrit que diu: «Baraja constitucional // Dedicada á la nacional junta / de Comercio de Barcelona. // (Prospecte anunciant sa venda: / Impremta de la Vídua y Fills de D / Antoni Brusi: inscrit en el nº. / del Diario de Barna [amb titlla]. del diu-/menge 28 d'Abril de 1822, en-/tre planes 1116 y 1117.)». Conserva la carta de presentació.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 147, pàg. 44 i 45; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-1, pàg.169. Encarte publicitari entre pàg. 1116 i 1117 al *Diario de Barcelona*, núm. 117, diumenge 28 d'abril de 1822

Llegendes:

carta de presentació: [cartel·la] F^{CA} DE / ARDIT Y QUER / Y COM^A / Baraja constitu/cional, politica, y militar / siguiendo el orden de los / cuatro palos de la antigua / con la variacion siguiente: / por Oros CONSTITUCI^N / dirigido al poder legislativo: / por Copas FUERZA diri-/gido á los cuerpos nacio-/nales del exercito y milicia / por Espadas JUSTICIA / dirigido al poder ejecutivo: / por Bastos UNION diri-/gido á la nación española / Ynventada por el ciudada-/no Simon Ardit y Quer: / Sarg^o. 2° de la 6^a.C^a / del 4° Bⁿ. M.V.L / [cartel·la] Dedicada á la nacional Junta de Com^o de Barna

A-O: [cartel·la] F^{ca}. de Ardit y Quer y Com^a. en Barna // [cercle] PROMULGADA EN CADIZ A 19 DE MARZO 1812 // CONS/TITU/CION POLÍ/TICA / DE LA / MONAR/QUIA ESPA/ÑOLA // [peanya] PALO 1° / As de / CONSTITU^N / Dirigido al poder / legislativo // Ynventada por el ciudad^o. S.A. y Q / Dedicada a la nacional Junta de / Comercio de esta Capitl. año 1822

2-O: [cartell] CONS-/TITU-/CION / ART.15 / La potestad / de hacer las leyes / reside en las / Cortes con el Rey / CONS-/TITU-/CION / DOS DE CONSTITUCION // [columnes] PLUS / ULTRA

3-O: [cinta] ART. 373 / Todo español / tiene derecho / de representar á las Cortes / al Rey para / reclamar la / observancia de la / Constitución / ART. 374. Toda / persona que exerza // [dues vegades] CONS-/TITU-/CION

4-O: [cartell] ART. 7./ Todo español esta obligado á / ser fiel á la Constitución obe-/decer las leyes y respetar / las autoridades / establecidas // [quatre vegades] CONS-/TITU-/CION

5-O: VIVA LA / CONSTITUCI^N / VIVAN LAS / CORTES // [quatre vegades] CONS-/TITU-/CION

6, 7, 8 i 9-O: [tantes vegades com el numeral] CONS-/TITU-/CION

S-O: [llibre] CONS/TITU/CION PO/TI/CA DE LA // [peanya] LACI

C-O: [llibre] CONS/TITU/CION / POLI/TICA / DE / LA / [espany] OLA // QUIROGA

R-O: [llibre] CONS/TITU/CION / PO/TI/CA / DE LA MO // Constitución o muerte

A-C: PALO 2°. As de / FUERZA / Dirigido á los cuerpos / nacionales / del / exercito y milicia

2-C: ART. 9 / Esta asimismo / obligado todo español / á defender la patria / con las armas quando / sea llamado por la ley / [peanya] MORIR Ó / VENCER / DOS DE FUERZA.

3-C: [cinta] ART. 362 / Habrá en cada / provincia / cuerpos / de milicias / nacionales,/ compuestos / de habitantes / de cada una de ellas,/ en proporción á su [il·legible]

4-C: [cartell] ART. 360 / Se estableceran escuelas / militares para la ense-/ñanza é instruccion de / todas las diferentes armas / del exercito y armada

6-C: Es prop. del autor [signatura autògrafa]

7-C: [palmes] VIVA / EL / REY / CONSTITU-/CIONAL

S-C: [columna] Y / [V]ELAR[DE] / DOS / DE / MAY/ 1808 // DAÖI[Z]

C-C: [terra] ARCO AGÜERO

R-C: [cinta] La fuerza contra / la esclavitud // [paper] DES/POTIS/MO

A-E: PALO 3º. As de / JUSTICIA / Dirigido al poder / ejecutivo // La ley // ART.287 / ART.289. A / 297. A Consⁿ. Pol.^a

2-E: [peanya] DOS DE JUSTICIA // ART.171 / Segunda preroga-/tiva, del Rey / Cuidar de que en todo / el rey no se administre / prompta / y cumplidamente / la justicia

3-E: [cinta] ART.16. La / potestad de hacer / executar las leyes / reside en el / Rey // ART.17. La / potestad de / aplicar las leyes en las / causas civiles y [il.legible] / reside en / los tribun[ales]

4-E: [drap] ART.248 / En los negocios co-/munes civiles y crimi-/nales no habrá mas que / un solo fuero para toda / clase de personas

5-E: [cinta] Diseñado / litograficamente por / el mismo inventor / año 1822.

S-E: VELARDE // [cinta] 2 DE MAYO // [terra] DOS DE MAYO

C-E: RIEGO.

R-E: [cinta] Justi[cia] / Justicia /Justicia // [pergamí] CODIGO PENAL // CODIGO CIVIL

A-B: [cartell] PALO 4º. As de / UNIÓN / Dirigido á la Nacion / española // [cinta] Españoles / Union Orden

2-B: [terra] DOS DE UNION // ART. 12 / La religion de / la Nacion espa-/ñola es y será perpe-/tuamente la cató-/lica, apostólica, ro-/mana unica ver-/dadera

3-B: [cinta] ART. 2 / La Nacion / española es la / reunion de // ART. 2. La Nacion / española es libre / é independien[te]

4-B: [drap] ART. 6 / El amor á la patria / es una de las principales / obligaciones / de todos los españoles,/ y asimismo el ser / justos y benéficos

5-B: [llaç] Imp / Litog^{ca} / de la V^a Brusi / [amb titlla] Barna.

S-B: PORLIER

C-B: LOPEZ BAÑOS

R-B: [cinta] Con Union / Venceremos

Sumari**Imatge****Índex fabricants****Núm. Registre:** 26036**Procedència:** Josep Duran**Datació:** 1822 (5-E)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 87 x 53 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48 + naip presentació**Colls:** interpretació dels colls espanyols**Tècnica:** litografica, acolorida a mà**Suport:** papers encolats**Fabricant/editor:** Ardit i Quer, Simó (1822-1823)**Marca:** F^{ca}. de Ardit y Quer y Com^a (A-O i N-P)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Barcelona

Col·laboracions: Jaume Sandiumenge, Vda. i Fills d'Antoni Brusi editors

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Baraja Constitucional, versió de Barcelona

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de ratlles i quadrats

Observacions: igual que la del núm. de registre 26035, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els colls són: oros/constitució; copes/bombes, espases/justícia i bastos/*caduceus*. El naip de presentació està dedicat a la [Junta de Comerç de Barcelona](#), encara que la baralla es realitzà per recordar els herois de la Guerra de la Independència, com explicava un anunci publicitari de l'autor, Simón Ardit i Quer, aparegut al *Diario de Barcelona* el 1822, la intenció era de crear «una baraja [...] que al paso que divirtiese, recordase a los españoles lo que debemos a los héroes que quisieron libertarnos [...] que en efecto consiguieron el romperlas [las cadenas] para siempre con el restablecimiento de la [Constitución del año 1812](#)». I, després, explica les raons de la tria dels protagonistes de la baralla ([Daoiz](#), [Velarde](#), [Quiroga](#), [Lacy](#), etc.), i el perquè dels colls. És un dels primers models litogràfics de baralla i l'únic exemplar realitzat, excepcionalment, per Simó Ardit i Quer, que mai no tingué cap fàbrica de naips ni producció pròpia. No obstant això, la creació obtingué un notable èxit. Els Ardit i Quer (Simó i el seu germà Carles) van cursar estudis a l'[Escola de Llotja de La Junta de Comerç](#) de Barcelona, on es formaren probablement per treballar com a dissenyadors per a les indústries d'indianes. S'especialitzaren en dibuixos de flors i van desenvolupar gran part de la seva carrera a València.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 147, pàg. 44 i 45; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-1, pàg.169. Encarte publicitari entre pàg. 1116 i 1117 al *Diario de Barcelona*, núm. 117, diumenge 28 d'abril de 1822

Llegendes: vegeu núm. de registre [26035](#), tret del naip de presentació

N-P: [cinta] FCA DE / ARDIT Y QUER // Baraja Consti-/tucional, politica, y mili-/tar: siguiendo el orden de / los cuatro palos de la antigua / con la variacion siguiente: / por Oros CONSTITUCION / dirigido al poder legislativo: / por Copas FUERZA diri-/gido á los cuerpos nacio-/nales del exercito y milicia: / por Espadas JUSTICIA dirigido al poder ejecutivo / por Bastos UNION dirigido / á la nacion española./ Ynventada por el ciudada-/no Simon Ardit y Quer: Sargº. 2º. de la 6ª. Cª / del 4º. Bº. M. V. L // [cartel·la] Dedicada / á la nacional Junta de Comº

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26037

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1822 (5-E)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa, sense naip presentació

Colls: interpretació dels colls espanyols

Tècnica: litografia, acolorida a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Ardit i Quer, Simó (1822-1823)

Marc: Fca. de Ardit y Quer y Comª

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: Jaume Sandiumenge, Vda. i Fills d'Antoni Brusi editors

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Baraja Constitucional, versió Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula romboïdal

Observacions: relacionada amb la del núm. de registre 26035 (vegeu observacions) i núm. de registre 26036, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. La llegenda manuscrita al 6-C sembla impresa. És l'edició dedicada a Madrid amb notables canvis al disseny del dibuix, cosa que fa pensar que es va utilitzar una altra pedra. Són diferents: 5-O, 6-O, 7-O, 8-O, 9-O, o constitucions. Les bombes 5, 6, 7, 8, 9 i el 5-E. Els colls són: oros/constitució; copes/bombes, espases/justícia i bastos/*caduceus*. El naip de presentació està dedicat a la [Junta de Comerç de Barcelona](#), encara que la baralla es realitzà per recordar els herois de la Guerra de la Independència, com explicava un anunci publicitari de l'autor, Simón Ardit i Quer, aparegut al *Diario de Barcelona* el 1822, la intenció era de crear «una baraja [...] que al paso que divirtiese, recordase a los españoles lo que debemos a los héroes que quisieron libertarnos [...] que en efecto consiguieron el romperlas [las cadenas] para siempre con el restablecimiento de la [Constitución del año 1812](#)». I, després, explica les raons de la tria dels protagonistes de la baralla ([Daoiz](#), [Velarde](#), [Quiroga](#), [Lacy](#), etc.), i el perquè dels colls. És un dels primers models litogràfics de baralla i l'únic exemplar realitzat, excepcionalment, per Simó Ardit i Quer, que mai no tingué cap fàbrica de naips ni producció pròpia. No obstant això, la creació obtingué un notable èxit. Els Ardit i Quer (Simó i el seu germà Carles) van cursar estudis a l'[Escola de Llotja de La Junta de Comerç](#), on es formaren probablement per treballar com a dissenyadors per a les indústries d'indianes. S'especialitzaren en dibuixos de flors i van desenvolupar gran part de la seva carrera a València.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 147, pàg. 44 i 45; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-1, pàg.169. Encarte publicitari entre pàg. 1116 i 1117 al *Diario de Barcelona*, núm. 117, diumenge 28 d'abril de 1822

Llegendes: vegeu el núm. de registre [26035](#), tret de: 7-O: [corona de llorer] VIVA / EL HERO Y=/CO PUEBLO / DE MA=/DRID 6-C: [manuscrit] Es propiedad del autor

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26038

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1822 (A-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat al buit (calcografia) sense color

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Casanovas, Salvador (1822-1826)

Marca: F^a de Salvador Casanovas (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Fantasia, coneguda sota el nom Los Querubines**Perfils:** sèpies**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** vermells i liles, trama de línies en ziga-zaga**Observacions:** model creat originalment pel dibuixant [Antonio Carnicero Manéis](#) (també pintor i gravador) per a Clemente de Rojas. Editat per primera vegada el 1790. Posteriorment fou copiat i reeditat, ja al segle XIX, pels naipers barcelonins Salvador Casanovas (1822) i Juan Bernadino Nokin (1825), probablement –a les primeres edicions– utilitzant la mateixa planxa. Després es realitzaren altres edicions que presentaven diferències amb l'original de Rojas, per tant, fent servir una altra planxa. Al Museu Frederic Marès es conserva un exemplar de Clemente de Rojas (S-4248) i un altre al catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 48, pàg. 35. Les continuades reedicions són un dels indicadors de l'èxit que assoliren aquest tipus de baralla, editades pels principals centres productors de naips.**Referències:** revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-5, pàg. 9; edició de Nokin, núm. 43, fig. II-1-6, pàg. 9; Igual però amb colors a la núm. 43, fig. II-1-6, pàg. 9; catàleg del Museo Fournier, vol. I, num. 152, pàg. 47**Llegendes:** A-O: [perímetre] F^A DE [la e és inserida dins la d] SALVADOR CASANOVAS EN BARCELON Año-. 1822[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26039**Procedència:** Josep Duran**Datació:** 1824 (A-O)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 80 x 47 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Tècnica:** gravat en relleu, sense color**Support:** papers encolats**Fabricant/editor:** Macià Martí, Joan Josep (1804-1835)**Marca:** F^a de Macià (A-O)**Senyal/marca de fàbrica:** sol i lluna sobre núvols (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Català II**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blancs, llis; falta el full del dors**Observacions:** els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona, i des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat a la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els Rotxotxo. La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa. Aquest exemplar resulta particularment interessant, ja que sembla en procés de fabricació, o bé

és un rebuig de fàbrica. Per al full central (que havia de ser fosc, per donar opacitat) dels papers encolats que formen la cartolina (tècnica de fabricació anomenada *sandwich*), s'aprofita un imprès pertanyent a Josep Francesc Macià Martí, capellà primer del Reial Cos d'Artilleria i germà del fabricant.

Referències:

Llegendes: A-O: F^A DE MACIA / EN BAR^{NA} AÑO 1824

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26040

Procedència: Josep Duran

Datació: [1830]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i C) i copes (C)

Tècnica: gravat al buit (calcografia), acolorit a mà

Support: papers encolats

Fabricant/editor: Macià Martí, Joan Josep (1804-1835)

Marca: F^a de Macià (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: bolla, signatures de l'administrador i el comptador (4-C)

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, marbrejat

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font, el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra, el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa. És un dels pocs models de gran qualitat de la producció catalana, equiparable als editats per la [Real Calcografía](#) de Madrid. Els Macià en feren més d'una versió i, com en el cas de la baralla neoclàssica de Rojas, fou un model de gran èxit imitat per la majoria dels fabricants barcelonins. La primera versió es realitzà encara en vida de l'iniciador de la gran dinastia de naipers, Joan Francisco Macià, però lamentablement desconeixem qui fou el dibuixant i/o el gravador [[Blas Ametller](#) potser?] que el creà. La primera edició fou clarament realitzada per un dibuixant i/o un gravador diferent i presenta diferències de la versió posterior, de la qual es conserven més exemplars. Aquesta primera versió va aparèixer entre els darrers anys del segle XVIII i el començament del segle XIX. És molt probable que els Macià la realitzessin tot cercant ser proveïdors del rei, com ja ho eren els seus principals rivals, els [Rotxotxo](#), o l'editor Piferrer (marit d'Eulàlia, germana de Joan Francisco), tot aprofitant la visita del rei Carles IV a Barcelona, el 1802. La notícia de la presentació d'una baralla al rei Carles, molt acurada i de «molt de gust», per part de Joan Francisco Macià, ens la fa arribar el [baró de Maldà](#), al seu famós dietari *Calaix de sastre*. La present baralla de l'Arxiu fou probablement editada per Juan José Macià, ja que la planxa és la mateixa que la de

revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-10, pàg. 13, tret de l'A-O, que presenta les armes dels Borbons, per tant és una edició anterior a la Reial Ordre del 1828, que gravava amb una taxa especial la utilització de les armes reials. És similar a la del núm. de registre 26041, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-10, pàg. 13

Llegendes:

A-O: F.^a DE MACIÀ / de Barcelona.

4-C: [signatures de l'administrador i el comptador]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26041

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: [1830] (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat al buit (calcografia), acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Macià Martí, Joan Josep (1804-1835)

Marca: F.^a de Macià (A-O), F. de Joan Josep Macià

Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: bolla, signatures de l'administrador i del comptador al 4-C

Model: Fantasia, anomenat model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: verds i vermells, esponja

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona, que van dominar el mercat a la segona meitat del segle XVIII, competint amb els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font, el 1742, i va desaparèixer amb Pedro Martir Macià i Serra, el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felícia Juncosa. És un dels pocs models de gran qualitat de la producció catalana, equiparable als editats per la [Real Calcografía](#) de Madrid. Els Macià en feren més d'una versió i, com en el cas de la baralla neoclàssica de Rojas, fou un model de gran èxit imitat per la majoria dels fabricants barcelonins. La primera versió es realitzà encara en vida de l'iniciador de la gran dinastia de naipers, Joan Francisco Macià, però lamentablement es desconeix qui fou el dibuixant i/o el gravador [[Blas Ametller](#) potser?] que el creà. La primera edició fou clarament realitzada per un dibuixant i/o un gravador diferent i presenta diferències de la versió posterior, de la qual es conserven més exemplars. Aquesta primera versió va aparèixer entre els darrers anys del segle XVIII i el començament del segle XIX. És molt probable que els Macià la realitzessin tot buscant ser proveïdors del rei, com ja ho eren els seus principals rivals, els [Rotxotxo](#), o l'editor Piferrer (marit d'Eulàlia, la germana de Joan Francisco), tot aprofitant la visita del rei Carles IV a Barcelona, el 1802. La notícia de la presentació d'una baralla al rei Carles, molt acurada i de «molt de gust», per part de Joan Francisco Macià, ens la fa arribar el [baró de Maldà](#), al seu famós dietari *Calaix de sastre*. És similar a la del núm. de registre 26040, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però canvia l'escut de l'A-O per una efígie

llorejada, possiblement perquè una Reial Ordre del 1828 gravava amb un impost especial la incorporació dels símbols de la Casa Reial, que encariria el producte.

Referències: igual a la de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-10, pàg.13, però probablement és una edició posterior, perquè la planxa presenta senyals de fatiga, igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 161, pàg. 46 i 47

Llegendes:

A-O: [peanya] FA. DE MACIÀ, / de Barcelona.

4-C: F. DE JUAN JOSE MACIA / EN BARCELONA AÑO 183_ //

[signatures manuscrites de la bolla]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26042

Procedència: Josep Duran

Datació: 1842 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Macià i Serra, Pere Màrtir (1840-1866)

Marca: Fa. de Po. Macia (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col laboracions:

Tímbre/bolla: tímbre (4-C)

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes Primitivo

Perfils: negre

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i ratlles fent estels

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742 i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa. Realitzada el 1842, no sortí a la venda fins al 1844, com queda reflectit al tímbre.

Referències:

Llegendes: 4-C: FA DE PO MACIA / EN BARNA 1842 [tímbre]: RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA • 1844•

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26043

Procedència: Josep Duran

Datació: 1843 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Macià i Serra, Pere Màrtir (1840-1866)
Marca: F. de Pedro Macia (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre (4-C)
Model: Fantasia, model Macià
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa. És una versió molt simplificada i pràcticament estandarditzada del popular model de la casa, amb notables diferències a l'A-O.

Referències:

Llegendes: 4-C: F. DE PEDRO MACIA / EN BARCELONA AÑO 1843 [timbre]: RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA •1843•

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26044

Procedència: Josep Duran
Datació: 1846 (4-C)
Objecte: baralla
Dimensions: 87x 56 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Macià i Serra, Pere Màrtir (1840-1866)
Marca: F. de Pedro Macia (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre (4-C)
Model: Estàndard. Català II
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa.

Referències:

Llegendes: 4-C: F DE PEDRO MACIA / BARCELONA AÑO 1846 // DE UNA / HOJA.
[timbre]: RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA •1846•

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26045

Procedència: Josep Duran

Datació: [1849]

Objecte: baralla

Dimensions: 91x 56 mm

Objecte: baralla

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 9-B

Tècnica: gravat en relleu, colors amb trepa

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Macià i Serra, Pere Màrtir (1840-1866)

Marca: Pedro Macià (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, retícula estrellada

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els seus principals rivals, els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866, en què fou absorbida o comprada per Felicià Juncosa.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una hoja / Por Pedro Macià / [amb til·la] Barna.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26046

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu, colors amb trepa

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Macià i Serra, Pere Màrtir (1840-1866)

Marca: F. de Pedro Macià (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol i lluna sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts i ratlles

Observacions: els Macià foren una de les famílies de naipers més importants de Barcelona que, des de la seva incorporació al gremi de naipers, van dominar el mercat de la Catalunya de la segona meitat del segle XVIII, competint amb els seus principals rivals, els [Rotxotxo](#). La saga s'inicià amb Joan Francisco Macià Font el 1742, i va desaparèixer amb Pere Màrtir Macià i Serra el 1866. És una de les últimes edicions de la dinastia Macià, ja que la indústria naipera va desaparèixer el 1866 i va ser absorbida o comprada per Felicià Juncosa.

Referències:

Llegendes: 4-C: *Naipes de una hoja* // F. DE PEDRO MACIÀ / Barcelona

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26047

Procedència:

Datació: 1831 (4-C)

Objecte: plec

Dimensions: 304 x 477 cm.

Forma: rectangular

Núm. de naips: 21 [de 48], incompleta

Tècnica: gravat en relleu, sense colors

Support: paper encolat

Fabricant/editor: Bertschinger, Samuel (1805-1836)

Marca: Fàbrica de Bertschinger (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: sol figurat, radiant sobre núvols (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: verds-blaus, ramejat

Observacions: Samuel Bertschinger (Lenzbourg, Suïssa - Barcelona 1836) fou un soldat que aterrà a Catalunya el 1788 i treballà, a partir del 1791, com a gravador i com a majordom en diferents fàbriques d'indianes, entre elles la de Canaleta, a Vilanova i la Geltrú. No sabem quan ni com arribà a Barcelona i creà la seva fàbrica de naips. De tota manera, sembla improbable que fos abans del 1815, però el que sí que sembla clar és que fou una indústria potent des dels seus inicis. La baralla presenta 21 naips en forma de plec sense tallar amb dors imprès. És un exemplar molt interessant, ja que es conserven molt poques baralles d'aquest fabricant. Hi ha, d'esquerra a dreta, i de fila superior a inferior: C-C, S-C, R-B, C-B, S-B, R-O, C-O // R-C, S-O, R-E, C-E, S-E, A-O, 4-C // A-C, 9-E, 8-E, 7-E, 6-E, 5-E, A-E.

Referències:**Llegendes:**

A-O: [al cercle] FABRICA DE BERTSCHINGER

4-C: [a la cartel ·la] POR BERTSCHINGER. EN. BARCELONA. 1831

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26048**Procedència:** [Josep Brunet i Bellet](#)**Datació:** 1834 (4-C)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 88 x 54 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Tècnica:** gravat en relleu, colors amb trepa**Support:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Francesc d'Assís [Torras i Lleó](#) i Agustí Sanmartí (1829-1834)**Marca:** Torras y Sanmartí (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** cavallet entre dues torres sobre garlanda de palma i llorer (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Fantasia. Quatre continents**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: es tracta d'una baralla molt curiosa. És un dels pocs testimonis de la producció conjunta de dos grans fabricants de la segona meitat del segle XIX, Francesc [Torras i Lleó](#) i Agustí Sanmartí. Sabem que aquest model posteriorment també fou editat per Agustí Sanmartí (vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-43, pàg. 44). En canvi, no tenim constància que Torras y Lleó, una vegada dissolta la societat, també l'edités, per la qual cosa es dedueix que quedà només en mans de Sanmartí. Aquest model també fou realitzat per Macià (vegeu el catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 160, pàg. 47).

Referències:**Llegendes:**A-O: [anagrama] F^{co} T.A.S.

C-O: AMERICA

4-C: DE UNA OJA / POR TORRAS Y SANMARTI // 1834

C-C: ASIA

C-E: EUROPA

C-B: AFRICA

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26049**Procedència:** Casa Dou**Datació:** 1837 (4-C)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 58 x 35 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 41 [de 48], incompleta, falten: oros (4, 6, C i R), copes (2 i S) i bastos (8)

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Forns, Cayetano (1815-1839)

Marca: Cayatano [sic] Forns (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cor flamejant entre fulles de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: bolla, signatures de l'administrador i comptador (4-C)

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, retícula d'estrelles i punts

Observacions: igual que la del núm. de registre 26050, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per documentació notarial sabem que Cayetano Forns ja es dedicava a la fabricació de naips abans de l'ocupació francesa, però es dubta que abans de la guerra posseís fàbrica pròpia. El 1813 el trobem expatriat a Vilanova i la Geltrú treballant, com a cap de fàbrica o director de la producció, per al comerciant Fèlix Bonafont, a la fàbrica de naips Fèlix Miralles y Cia. Acabada la guerra sembla que s'instal·là a Barcelona amb fàbrica pròpia. Figura, en diferent documentació notarial, com a impressor i fabricant de naips.

Referències:

Llegendes: 4-C: [encerclant el cor] POR CAYATANO FORNS EN BARCELONA 1837 //
[signatures de bolla il·legibles]

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26050

Procedència: Casa Dou

Datació: [1837]

Objecte: baralla

Dimensions: 59 x 35 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 48], incompleta, falten: oros (A), copes (4, 5, 6, 7, 8, 9, C i R), espases (C) i bastos (R)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu, colors amb trepa

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Forns, Cayetano (1815-1839)

Marca: anagrama de Cayatano Forns (4-0)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, retícula d'estrelles i punts

Observacions: igual que la del núm. de registre 26049, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per documentació notarial sabem que Cayetano Forns ja es dedicava a la fabricació de naips abans de l'ocupació francesa, però es dubta que abans de la guerra posseís fàbrica pròpia. El 1813 el trobem expatriat a Vilanova i la Geltrú treballant, com a cap de fàbrica o director de la producció, per al comerciant Fèlix Bonafont, a la fàbrica de naips Fèlix Miralles y Cia. Acabada la guerra sembla que s'instal·là a Barcelona amb fàbrica pròpia. Figura, en diferent documentació notarial, com a impressor i fabricant de naips.

Referències:

Llegendes: 4-O: [anagrama complet del nom i cognom]

[Sumari](#) [Imatge](#) [Tornar a estudi de la col·lecció](#) [Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26051

Procedència: donació Josep Duran

Datació: 1839 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 3-O, 7-C i 8-B

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sanmartí, Agustí(1826-1846)

Marca: Sanmartí (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de flors (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre (4-C)

Model: Fantasia, model Sanmartí. Quatre cultures

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de línies fent una sanefa en ziga-zaga

Observacions: no se sap com Agustí Sanmartí s'inicià com a fabricant de naips, ja que era fill d'un boter. La present baralla és el model de fantasia característic creat per la casa. El timbre de renda porta data anterior a la fabricació de la baralla, ja que l'arrendament de la bolla no va sortir a subhasta fins al 31 de novembre de 1839, i es va aprofitar el timbre de l'arrendament anterior. La del núm. de registre 26058, d'aquesta mateixa subcol·lecció, edició de la vídua de Sanmartí, és el mateix model però de diferent planxa. Després la casa Comas va fer la seva pròpia versió d'aquest model. La de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-80, pàg. 80, és una edició posterior, posada a la venda sota el nom de *Cuatro Culturas*, amb dibuixos de les figures més rígids, que s'allunyen d'aquesta primera versió, que és molt més propera al disseny original.

Referències:

Llegendes: 4-C: *Ex unico Folio / Por Sanmarti / 1839*. [timbre]: RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA 1838

[Sumari](#) [Imatge](#) [Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26052

Procedència: Josep Duran

Datació: 1846 (4-C)
Objecte: baralla
Dimensions: 91 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sanmartí, Agustí (1826-1846)
Marca: Sanmartí (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de flors (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre (4-C)
Model: Estàndard. Català I
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, trama de ratlles fent estrelles
Observacions:
Referències:
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / *Por Sanmartí* [amb titlla] *Barna* / 1846 [timbre] [il·legible]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26053

Procedència: Josep Duran
Datació: 1846 (4-C)
Objecte: baralla
Dimensions: 85 x 51 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sanmartí, Agustí (1826-1846)
Marca: Sanmartí (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de flors (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre (4-C)
Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes model Primitivo
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, trama de punts que fan quadrats
Observacions: la casa Sarbat y Solé va editar un model que presenta moltes similituds amb les figures, però no amb el disseny dels símbols (vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-88 pàg. 88).
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 195, pàg. 49
Llegendes: 4-C: *De una hoja / Por Sanmarti* / 1846 [timbre]: RENTA DE NAIPIES DE CATALUÑA [il·legible]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26054

Procedència: Josep Duran

Datació: 1847-1856

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca: V^a Sanmartí é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de pàmpols de vinya (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 tenia la fàbrica al c. de l'Hospital, 46)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, gra de cafè

Observacions: igual que la del núm. de registre 26055, i similar a la del núm. de registre 26056, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, que tenia del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume Camps. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills, Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí i van fer una nova versió del mateix model, però amb un disseny més acurat (vegeu la revista *La Sota*, núm. 42, pàg. 26).

Referències:

Llegendes: 4-C: *Deunaoja // Por la V^a Sanmartí / é hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26055

Procedència: Josep Duran

Datació: 1847-1856

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca: V^a Sanmartí é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de pàmpols de vinya (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 tenia la fàbrica a c. de l'Hospital, 46)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: grisos, gra de cafè

Observacions: igual que la del núm. de registre 26054, i similar a la del núm. de registre 26056, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, que tenia del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume Camps. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van ser els successors de la vídua de Sanmartí. Posteriorment, Camps e Hijos van fer una nova versió del mateix model, però amb un disseny més acurat. Vegeu la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-10 pàg. 26.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De unaoja // Por la Vª Sanmartí / é hijo*

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26056

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1847-1856

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca: Vª Sanmartí é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 46)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts. Cal destacar que el dors d'una part del coll d'oros (2, 3, 4, 5, 6 i 7), és diferent, la qual cosa implica que aquest joc procedeix de dues baralles diferents.

Observacions: similar als núm. de registre 26055 i 26054, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van ser els successors de la vídua de Sanmartí. Posteriorment,

Camps e Hijos van fer una nova versió del mateix model, però amb un disseny més acurat. Vegeu la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-10, pàg. 26.

Referències:

Llegendes: 4-C: *Deunaoja / Por la Vª Sanmartí / é hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26057

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca: Vª Sanmartí é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 46)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes model Primitivo

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts

Observacions: catàleg de la casa Sanmartí núm. 21. Presenta similituds amb el model editat per Hermanos Macià vers el 1838, però amb notables diferències a l'A-O i al disseny de les copes; vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-64, pàg. 64. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes:

A-O: [manuscrit] 21

4-C: *Deunaoja // Por la Vª Sanmartí / é hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26058

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu, colors amb trepa

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca: V^a Sanmartí é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 46)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts

Observacions: catàleg Sanmartí núm. 20. Model característic de la casa. És una versió molt més estandarditzada que la del núm. de registre 26051, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però amb notables diferències a la S-C. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes:

A-O: [manuscrit] 20

4-C: *Deunahoja // Por la V^a Sanmartí / é hijo*

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26059

Procedència: Josep Duran

Datació: [1856]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 27 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 5, S, C i R), copes (A, 4, S, C i R), espases (A, 3, 9, S, C i R) i bastos (A, 3, S, C i R)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Vídua de Sanmartí i Jaume Camps (fill) (1847-1886)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de ratlles fent quadrats i estrelles

Observacions: catàleg Sanmartí núm. 23. Aquest registre engloba un conjunt de naips procedents de diferents baralles; diferents edicions i mateix model. Els núm. de registre 26051 i 26058, d'aquesta mateixa subcol·lecció, són edicions del mateix model. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26060

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 33 [de 48], incompleta, falten: oros (4, 5, 6, 7 i 8), copes (4), espases (S i R) i bastos (A, 3, 6, 7, 8, S i C)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Sanmartí

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de punts i ratlles

Observacions: presenta concordances amb les versions del model editades per la Vídua de Sanmartí e Hijo, vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-82, pàg. 82 i fig. II-1-83, pàg. 83, però invertint algunes de les figures.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26061

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de la Vídua de Sanmartí i Fill (1891-1897)

Marca: Sucesores de Vda. Sanmartí é Hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama irregular de punts i ratlles

Observacions: és una nova versió de la núm. de registre 26051, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Molt mal tallats. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes:

3-C: [timbre] JUNTA DE MUSEUS BIBLIOTECAS

4-C: DE UNA HOJA // POR SUCEORES DE VDA SANMARTÍ / É HIJO /
BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26062

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 7-B

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de la Vídua de Sanmartí i Fill (1891-1897)

Marca: Sucesores de Vda. Sanmartí é Hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de ratlles fent quadrats i estrelles

Observacions: encara que estigui considerat un model de quatre cultures no ho és; és més aviat una d'aquelles derivacions d'aquesta tipologia. És el mateix model que el de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-80, pàg. 80, d'Agustí Sanmartí, però més

estandarditzat. Fou també editat per la casa Comas; vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-79, pàg. 79. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR SUCESTORES DE V^{DA} SANMARTÍ / É HIJO / BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26063

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 4-O

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu sense color

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de la Vídua de Sanmartí i Fill (1891-1897)

Marca: Sucesores de Vda. Sanmartí é Hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: en algunes cartes: retícula en diagonal amb línies triples rectes i línies ondulades en color blau marí (as d'oros, sota, cavall i rei d'oros, tot el coll de copes, as d'espases, sota d'espases i tot el coll de bastos). La resta dels naips amb dors en blanc, llis.

Observacions: Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior matrimoni amb el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR SUCESTORES DE VIUDA SANMARTI / É HIJO // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26064

Procedència: Josep Brunet i Bellet

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfic

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de la Vídua de Sanmartí i Fill (1891-1897)

Marca: Sucesores de Vda. Sanmartí é Hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts

Observacions: Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior matrimoni amb el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí.

Referències: Similar a *Xilografies Gironines*, figs. 4 a 9

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // POR SUCESORES DE V^A SANMARTÌ / È HIJO

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26065

Procedència:

Datació: [1895]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de la Vídua de Sanmartí i Fill (1891-1897)

Marca: Sucesores de Vda. de Sanmartí é Hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet sobre garlanda de roure i llorer (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: model patentat el 1891 per la societat formada pels germans Agustí i Jaume Camps Vilardebó, els successors de la Viuda e Hijo. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill, Jaume Camps, del seu anterior matrimoni amb el pintador d'indianes Simeon Camps. La «viuda e hijo» eren, doncs, Margarita i el seu fill Jaume. Posteriorment, Camps e Hijos, és a dir, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó, van ser els successors de la vídua de Sanmartí. És un model compartit amb [Guarro](#) y Cía. Vegeu la del catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 558, pàg. 79, de Guarro.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR SUCEORES DE VDA SANMARTI / È HIJO // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26066

Procedència: Josep Duran

Datació: 1839 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 48], incompleta, falten: oros (5, 7, C i R), copes (S), espases (4 i 8) i bastos (9)

Estat de conservació: dolent, pèrdua de matèria al 4-C i A-E

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Cabot, Josep (1828-1848)

Marca: Fca. de José Samsó y Cabot (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: bolla, dues signatures de l'administrador i comptador (4-C)

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts

Observacions: primera versió del model Rojas realitzada per la casa Samsó, similar a les dels núm. de registre 26071 i 26072, d'aquesta mateixa subcol·lecció, que són edicions posteriors. A la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg. 72, apareix una altra versió posterior del mateix model, amb notables diferències a l'A-O, i al 4-C, on el lleó reposa sobre terra i canvien les inscripcions.

Referències:

Llegendes: 4-C: [signatura manuscrita] // [la e és inserida dins la d] DE UNA / HOJA // [cartel·la] FCA. [la e és inserida dins la d] DE JOSE SAMSO Y CABOT BARNA / 1839 // [signatura manuscrita]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26089

Procedència: Josep Duran

Datació: 1840-1850

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: A-O i 4-C

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a la fàbrica de Samsó i Cabot, Josep (1828-1848)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i negres, trama de línies ondulades i ramejat

Observacions: excel·lent baralla de la qual falten els naips clau. El 4-O presenta, a la manera de les baralles madrilenyes, una escena al mig; el disseny dels oros és similar a la baralla d'Estruch (núm. de registre 26090, d'aquesta mateixa subcol·lecció). Malgrat tot, el model no perd coherència. La casa Comas també edità dues versions basades en aquest disseny, però molt menys acurades. Una, més antiga, la 2-B, de *Testimoni històric de Naipes Comas*, de pitjor qualitat, i la 19-A (núm. de registre 26131 de la present subcol·lecció), més moderna (c. 1900) i de millor factura. Pinillos de Vallejo (en actiu entre el 1830 i el 1854) també n'edità una versió poc reeixida (catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 174, pàg. 49), fet que permet deduir que aquest model és anterior a les dues de Comas però, potser, coetani al de Pinillos.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-73, pàg. 73, mateixa planxa però altra edició més acurada.

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26067

Procedència: Josep Duran

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 4-C i 5-E

Estat de conservació: regular

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Cabot, Josep (1828-1848)

Marca: Fàbrica de Samsó (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de línies ondulades i laberint

Observacions: similar a la del núm. de registre 26068, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: A-O: [cartel·la superior] FABRICA / [cartel·la inferior, invertit] DE SAMSÓ // [al cercle central anagrama] JSC

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26068

Procedència: Josep Duran

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Cabot, Josep (1828-1848)

Marca: Fca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de ratlles amb estrella central

Observacions: l'A-O és diferent dels altres models de català I de la casa. Similar a 26067, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però és una altra edició, en canvien els colors.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la superior] FABRICA / [cartel·la inferior, invertit] DE SAMSÓ // [cercle central anagrama] JSC

4-C: [cartel·la] FCA DE JOSE SAMSO BARCELONA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26069

Procedència: Josep Duran

Datació: 1849-1858

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 64 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 26 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9), copes (A, 2, 3, 5, 6, 7 i R), espases (4 i R) i bastos (A, 2, 3 i 5)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fába. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de rombes petits i punts, amb cercle central

Observacions: similar a la del núm. de registre 26084, d'aquesta mateixa subcol·lecció, tret del senyal i la marca de fàbrica. Similar també al model anterior, del 1839, de José Samsó, a la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-2, pàg. 19, amb notables diferències al disseny del senyal.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] FAB^A DE JOSÈ SAMSÒ BARCELONA // DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26070

Procedència: Josep Duran

Datació: 1849-1858

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Aluette](#)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts irregular

Observacions: d'aquest model es realitzà una versió posterior, la núm. de registre 26082 de la present subcol·lecció. El model també fou editat per la casa [Comas](#), vegeu la núm. 24-B de *Testimoni històric de Naipes Comas*.

Referències:

Llegendes:

4-O: NAYPES FINOS / DE / PURO HILO.

4-C: [cartel·la] FAB^{CA} DE JOSE SAMSO BARCELONA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26071

Procedència: Josep Duran

Datació: 1850 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells i verds, quadrícula

Observacions: similar a la del núm. de registre 26072, ambdues parteixen del model de Josep Samsó Cabot, i núm. de registre 26066, ambdós registres d'aquesta subcol·lecció. Similar a la del núm. 4a de *Testimoni històric de Naipes Comas*.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg. 72.

Llegendes: 4-C: [cartel·la] F^{CA}. DE JOSÉ SAMSO BARCELONA. 1850 // [la e és inserida dins la d] DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26072

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 48], incompleta, falten: copes (7, 8 i 9) i bastos (A, 2, 3, 4, 5, 6 i 7)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: verds, tacat

Observacions: similar al núm. de registre 26071, d'aquesta mateixa subcol·lecció, en canvia el dors. Similar a la del núm. 4a de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg. 72.

Llegendes: 4-C: [cartel·la] FAB^{CA} DE JOSE SAMSO BAR^{NA} // [la e és inserida dins la d] DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26073

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fàba. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26074, 26075 i 26076. És una versió estàndarditzada de la núm. de registre 26066, tots els registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a la del núm. 7a de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Referències: mateix model, però altre motllo que revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg.72

Llegendes: 4-C: [cartel·la] FAB^A DE JOSÈ SAMSO BARCELONA / DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26074

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 55 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 23 [de 48], incompleta, repetit 4-C, falten: oros (2, 3, 4, 5, 6, 7 i C), copes (3, 6, 7, 9, S i C), espases (A, 2, 3, 4, 8, 9, S i C) i bastos (6, 7, 8, 9 i C)
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat en relleu
Support: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)
Marca: Fába. de José Samsó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)
Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de punts
Observacions: igual que els núm. de registre 26073, 26075 i 26076, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a la del núm. 7a de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).
Referències: mateix model, però altre motllo que revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg. 72
Llegendes: 4-C: [cartel·la] FAB^{CA} DE JOSE SAMSO BARCELONA / DE UNA / HOJA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26075

Procedència: Josep Duran
Datació: [1850]
Objecte: baralla
Dimensions: 90 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 34 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 6, 9 i S), copes (S), espases (3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9) i bastos (S)
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat en relleu
Support: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)
Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)
Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: granats, marbrejat
Observacions: igual que els núm. de registre 26073, 26074 i 26076, d'aquesta mateixa subcol·lecció, i similar a la del núm. 7a, de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada

per la casa [Comas](#).

Referències: mateix model, però altre motllo que revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-72, pàg. 72

Llegendes: [cartel·la] 4-C: FAB^{CA} DE JOSE SAMSO BARCELONA / DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26076

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: derivació estàndarditzada del model de Fantasia Rojas: Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: taronges, tacat

Observacions: igual que els núm. de registre 26073, 26074 i 26075, d'aquesta mateixa subcol·lecció i similar a la del núm. 7a de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] FAB^{CA} DE JOSE SAMSO BARCELONA / DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26077

Procedència: Sr. Dou

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 30 [de 48], incompleta, falten: oros (8 i 9), copes (8 i 9), espases (3, 8 i 9) i bastos (8, 9 i C).

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'espí

Observacions: disseny clarament inspirat en altres baralles d'èxit: les figures recorden les del model Macià, i els bastos, els del model Estruch.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-11, pàg.14, és igual, repeteix trepa però més desgastada.

Legendes: 4-C: [cartel·la] FABCA DE JOSE SAMSÓ BARNA // [la e és inserida dins la d] DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26078

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 7-B

Estat de conservació: bo, tret de l'A-O

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fàbrica de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i ratlles

Observacions: similar al núm. de registre 26079, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Potser el model no és ben bé Macià, és el resultat d'una barreja de diferents models d'èxit: les figures sí que són de Macià, però les copes són Rojas, i s'hi afegeixen altres creacions pròpies, com el disseny de l'A-O. És el mateix recurs que fou utilitzat en el núm. de registre 26077, de la present subcol·lecció, també de Samsó.

Referències: mateix model, repeteix trepa però més desgastada però un altre motllo que la de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-11, pàg. 14, presenta diferències a les figures següents: A-O, R-O, C-C, C-E, S-B

Legendes: 4-C: [cartel·la] FABRICA DE JOSE SAMSO BARCELONA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26079

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 2-O

Estat de conservació: bo, tret del 4-C

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fàbrica de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de ratlles i punts

Observacions: similar al núm. de registre 26078, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Potser el model no és ben bé Macià, és el resultat d'una barreja de diferents models d'èxit: les figures sí que són de Macià, però les copes són Rojas, i s'hi afegeixen altres creacions pròpies, com el disseny de l'A-O. És el mateix recurs que fou utilitzat a la núm. de registre 26077, de la present subcol·lecció, també de Samsó.

Referències:

Legendes: 4-C: [cartel·la] FAB^A DE JOSÈ SAMSÒ BARCELONA // DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26080

Procedència: Josep Duran

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: C-C i S-B

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fábca. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a la dreta) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts amb rombes centrals

Observacions:

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-59, pàg. 59, però un altre tiratge, diferents colors i al 4-C el senyal sembla imprès posteriorment. Similar, tret de l'A-O a la núm. 8b de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Llegendes: 4-C: [cartel ·la] FABCA DE JOSÉ SAMSÓ BARNA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26081

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1850-1858

Objecte: baralla

Dimensions: 73 x 48 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: A-C i A-E

Estat de conservació: regular, tacades

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: anagrama JSI (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: anagrama sobre garlanda de fulles de palma i roure, i sol radiant sobre cartel ·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: liles, esponja

Observacions: molt rara, molt esquematitzada, molt senzilla.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel ·la] CATALUÑA // [anagrama] JSI

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26082

Procedència: Josep Duran

Datació: 1850-1858

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Faba. de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Aluette](#)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama discontinua de línies rectes i ondulades

Observacions: hi ha una versió anterior, la núm. de registre 26070, d'aquesta mateixa subcol·lecció, i similar a la del núm. 4b de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Referències:

Llegendes:

4-O: NAYPES FINOS / DE / PURO HILO.

4-C: [cartel·la] FAB^A DE JOSÈ SAMSÒ BARCELONA // DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26083

Procedència: Josep Brunet i Bellet

Datació: [1858]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó i Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca: Fàbrica de José Samsó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Mercaders, 35)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells i blaus, trama de línies ondulades i línies en ziga-zaga

Observacions: rara.

Referències:

Llegendes:

2-O: SUPERFINOS

4-C: FÁBRICA / DE / JOSÉ SAMSÓ // BARCELONA

C-C: AHIVÁ.

A-E: CORTE TABLA

6-E: DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26084

Procedència: Josep Duran

Datació: [1858]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 64 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 48], incompleta, repetit R-E; falten: copes (4, 6, 9, R), espases (7) i bastos (2, 3, 4, 6, 7, R)

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Samsó Iglesias, Josep (1849-1858)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'espí

Observacions: similar al núm. de registre 26069, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: similar a la del núm. 3-A de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26085

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó, Josep (1880-1894)

Marca: José Samsó y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre garlanda de llorer i piràmides amb palmeres al fons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'espí

Observacions:

Referències: catàleg del Museo Fournier *vol. I*, núm. 540, pàg. 79

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // JOSÉ SAMSÓ Y CA^A // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26086

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 64 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfic

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó, Josep (1880-1894)

Marca: José Samsó y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre garlanda de llorer i piràmides amb palmeres al fons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: similar a la del núm. 16a de *Testimoni històric de Naipes Comas*, editada per la casa [Comas](#).

Referències:

Llegendes:

A-O: [peanya] J.S.C^A

2-C: CÍRCULO DE LA AMISTAD / CASTELLAR. (JAEN)

4-C: DE UNA / HOJA // JOSÉ SAMSÓ Y CA^A // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26087

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó, Josep (1880-1894)

Marca: José Samsó y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre garlanda de llorer i piràmides amb palmeres al fons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: baralla rara; similar a la del núm. de registre 26088, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però amb diferents colors.

Referències:

Llegendes:

2-C: [tamponat] CÍRCULO DE LA AMISTAD // CASTELLAR. (JAEN)

4-C: DE UNA / HOJA // JOSÉ SAMSÓ Y CA // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26088

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Dimensions: 93 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Samsó, Josep (1880-1894)

Marca: José Samsó y Ca (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó ajagut (cap a l'esquerra) sobre garlanda de llorer i piràmides amb palmeres al fons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de tres ratlles i altres motius

Observacions: similar a la del núm. de registre 26087.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-97, pàg. 97.

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // JOSÉ SAMSÓ Y CA // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26090

Procedència: Josep Duran

Datació: 1844 (4-C)

Objecte: baralla
Dimensions: 87 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat al buit (calcografia)
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Estruch i Companyia (1844-1846)
Marca: Estruch y Comp. (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: Mercuri assegut sobre mercaderies (al·legoria del comerç) (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions: gravador [Domingo Estruch](#) (Mur, Valencia, 1796-1851, Barcelona)
Timbre/bolla: timbre de renda de naips de Catalunya (4-C)
Model: Fantasia
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, trama de ratlles i punts
Observacions: [Domingo Estruch](#) fou un excepcional gravador i cartògraf (vegeu la introducció), que es formà a l'entorn del pintor [Vicenç López](#), cosa que fa pensar que ell mateix fou també el dissenyador d'aquesta baralla, de notable qualitat i que no segueix cap repertori conegut. De disseny acurat, presenta com a particularitat més rellevant unes sotes femenines, i a l'A-O, l'efígie d'una jove Isabel II. El disseny dels colls (bastos, copes, etc.) fou força imitat després per altres naiperies coetànies. Tot i la qualitat de la seva producció, sembla que aquesta naiperia només va funcionar durant tres anys, en part per la mala salut de Domingo Estruch, el gravador. Sembla que Pere Macià, d'alguna manera, es va fer amb les planxes d'aquesta baralla, que edità en alguna ocasió, ja que se'n conserva un exemplar al MNAC. Va editar almenys dos models més de característiques similars, que es conserven al Museo Fournier.
Referències: Vegeu revista *La Sota*, núm. 43 fig. II-1-66, pàg. 66, i núm. 43 fig. II-1-68, pàg. 68
Legendes: 4-C: [sota el timbre] *De una hoja // Estruch y Comp^a // BARCELONA // 1844.* [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA [il·legible]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26091

Procedència: Josep Duran

Datació: 1844 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 84 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francesc d'Assís [Torras i Lleó](#) (1833-1858)

Marca: Torras y Lleó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret entre dues torres sobre cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. del Carme, 14)

Col·laboracions:**Timbre/bolla:** timbre de renda de Catalunya (4-C)**Model:** Fantasia**Perfils:** blaus**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, laberint de punts**Observacions:** les figures no presenten coherència ni en l'estil ni en la cronologia de la indumentària. Les figures dels oros presenten casaques clàssiques del segle XIX; les figures de les copes són una mena d'**albarders**; les espases ens fan pensar en certa manera en el model Macià, i els bastos són inclassificables. Tots els reis duen capa d'ermini, com als models Macià i Rojas.**Referències:****Llegendes:** 4-C: DE UNA OJA // [cartel·la] POR *Torras y Lleó* BAR^{NA} 1844 [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA ♦1844♦[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26092**Procedència:** Josep Duran**Datació:** 1845 (4-C)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 83 x 51 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo**Tècnica:** gravat en relleu**Support:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Francesc d'Assís [Torras i Lleó](#) (1833-1858)**Marca:** Torras y Lleó (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** lleó dret entre dues torres sobre cartel·la (4-C)**Localitat:** Barcelona (la fàbrica era al c. del Carme, 14)**Col·laboracions:****Timbre/bolla:** timbre de renda de Catalunya (4-C)**Model:** Estàndard. Català I**Perfils:** blaus**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trama regular de rombes**Observacions:** es va posar a la venda l'any següent. És un model similar però d'un altre motllo, potser anterior i de més qualitat que el reproduït a la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-14, pàg. 30.**Referències:****Llegendes:** 4-C: DE UNA OJA // [cartel·la] POR TORRAS Y LLEO. BAR^{NA} // 1845 [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA ♦1846♦[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26093**Procedència:**

Datació: [1845]
Objecte: plec
Dimensions: 379 x 236 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 16 [de 48], incompleta
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Atribuïda a [Torras i Lleó](#)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: lleó dret entre dues torres sobre cartel·la (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre de renda de Catalunya (4-C)
Model: Estàndard. Català II
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: (a mig fer) blaus, trama regular de quadradets i ratlles
Observacions: els naips són, seguint la disposició al plec: R-O, S-O, 9-C i 2-C / C-C, R-C, 8-C i 5-C / A-B, 5-E, 4-E i 3-E / 8-O, 9-O, 4-O i 2-E. Hi ha una anotació manuscrita.
Referències:
Llegendes: "las hechuras a parte / y tiene que pagar otra / funda igual".

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26094

Procedència: Josep Duran
Datació: [1849]
Objecte: baralla
Dimensions: 91 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 35 [de 48], incompleta, falten: copes (2, 5, 6, 8, 9 i R), espases (A, 2, 9 i S) i bastos (2, S i R)
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Francesc d'Assís [Torras i Lleó](#) (1833-1858)
Marca: Torras y Lleó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: lleó dret entre dues torres (4-C)
Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. del Carme, 14)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: granats, marbrejat
Observacions: mateix model, però d'un altre motllo que el de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-14, pàg. 30.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Por Torras y Lleó //* [amb titlla] *Barna*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26095

Procedència: Josep Duran

Datació: [1856]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta l'A-O

Estat de conservació: bo

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francesc d'Assís [Torras i Lleó](#) (1833-1858)

Marca: *Torras y Lleó* (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret entre dues torres (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. del Carme, 14)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#). per als col·leccionistes model Primitivo

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus-verds, trama de línies ondulades dobles

Observacions: la baralla núm. de registre 26099, d'aquesta mateixa subcol·lecció, incompleta, és el mateix model (catàleg *Torras y Lleó* núm. 26), però editat posteriorment per Hijo de Torras y Lleó.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Por Torras y Lleó //* [amb titlla] *Barna*.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26096

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, quadrícula

Observacions: igual que el núm. de registre 26097, d'aquesta mateixa subcol·lecció, tret de l'A-O, on canvia la inscripció «Torras» per les inicials «T Y LL», desfent el joc de lletres i imatges: Torras més la Y al mig, i el lleó ajagut a sota, que representa una part del nom de la casa. És un joc que es repeteix a tots els oros. Aquest model fou editat per GEMACO als Estats Units.

Referències:**Llegendes:**

A-O: [cartel·la] TORRAS // [cercle central] Y

4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // [amb titlla] Barna*[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26097**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1893]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 95 x 62 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 45 [de 48], incompleta, falten: 7-O, S-C i 3-E**Estat de conservació:** regular (taques roses)**Tècnica:** litogràfica**Support:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Francisco Torras i Baseda (1884-1921)**Marca:** Hijo [Torras i Lleó](#) (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Fantasia, model Torras i Lleó**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** fúcsies, quadrícula**Observacions:** igual que el núm. 26096, d'aquesta mateixa subcol·lecció.**Referències:****Llegendes:**

A tots els oros, a la moneda: Y

A-O: [cartel·la] T Y LL // [cercle central] Y

4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // [amb titlla] Barna.*[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26098**Procedència:**

Datació: [1893]
Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 37 [de 48], incompleta, falten: oros (7, 8, 9, C i R), copes (5, 8 i 9) i espases (4 i 8)
Estat de conservació: dolent
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)
Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres sobre garlanda de llorer i palma (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, tacat
Observacions: igual que el núm. de registre 26107, d'aquesta mateixa subcol·lecció, tret de la inscripció a l'A-O.
Referències:
Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // Barcelona.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26099

Procedència: Josep Duran
Datació: [1893]
Objecte: baralla
Dimensions: 94 x 58 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 35 [de 48], incompleta, falten: copes (4, 5, S i R), espases (A, 3, 4, 8 i C) i bastos (3, 4, 8 i 9)
Estat de conservació: bo
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Atribuïda a Hijo de [Torras i Lleó](#)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes model Primitivo
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí

Dorsos: blaus i roses, línies rectes i ondulades convergents en diagonal, formant una quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26095, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26101

Procedència: Josep Duran

Datació: [1903]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, trama de semicercles, rombes i altres motius

Observacions:

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // Barcelona.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26100

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1904

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col laboracions:**Timbre/bolla:** timbre de l'Estat lila d'exportació: núm. 15-16 (5-E)**Model:** Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** no**Pintes:** sí**Dorsos:** negres, gra de cafè**Observacions:** és una versió d'un model de Camps e Hijo, inspirat en un disseny anterior de quatre continents de la mateixa naiperia, creat el 1850. Evidentment el tema està pervertit.**Referències:** catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 563, pàg. 79; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-43, pàg. 131**Llegendes:**4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // Barcelona.*

5-E: TIMBRE DEL ESTADO • EXPORTACIÓN •

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26102**Procedència:** Junta de Museus**Datació:** 1904**Objecte:** baralla**Dimensions:** 97 x 60 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Tècnica:** litogràfica**Support:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Francisco Torras i Baseda (1884-1921)**Marca:** Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres sobre garlanda de llorer i palma (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col laboracions:****Timbre/bolla:** timbre de l'Estat lila d'exportació 1-E (5-E)**Model:** Fantasia, model Torras y Lleó**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** negres, trama regular de punts i ratlles fent flors**Observacions:** igual que el núm. de registre 26104, 26105 i 26106, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Es realitzà també en edició de 40 naips. És el mateix model però un altre motllo, una altra edició (sense índexs) a la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-104, pàg. 104.**Referències:** catàleg *Torras y Lleó* núm. 25, i catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 582, pàg. 81**Llegendes:**4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // [amb titlla] Barna.*

5-E: TIMBRE DEL ESTADO • EXPORTACIÓN •

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26103

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1904]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de Torras y Lleó (4-C) / Fàbrica de [Torras i Lleó](#) (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de l'Estat lila d'exportació (5-E)

Model: Estàndard. [Aluette](#)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'estels i ratlles

Observacions:

Referències:

Llegendes:

A-O: [cinta] FCA / DE / TORRAS / Y / LLEO.

4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // Barcelona.*

5-E: TIMBRE DEL ESTADO • EXPORTACION •

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26104

Procedència: Josep Duran

Datació: 1904-1908

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 5-E

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Torras y Lleó

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i fúcsies, quadrícula línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26102, 26105 i 26106, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg *Torras y Lleó* núm. 25, i catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 582, pàg. 81.

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó //* [amb titlla] *Barna*.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26105

Procedència: Josep Duran

Datació: 1904-1908

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Torras y Lleó

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i fúcsies, quadrícula línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26102, 26104 i 26106, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg *Torras y Lleó* núm. 25, i catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 582, pàg. 81.

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó //* [amb titlla] *Barna*.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26106

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1904-1908

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Torras y Lleó

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, gra de cafè

Observacions: igual que els núm. de registre 26102, 26104 i 26105, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg *Torras y Lleó* núm. 25, i catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 582, pàg. 81.

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // [amb titlla] Barna.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26107

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1916]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa [?] (dorsos de diferents tintades)

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Torras i Baseda (1884-1921)

Marca: Hijo de [Torras i Lleó](#) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó dret (cap l'esquerra) entre dues torres, sobre garlanda de llorer i palma (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula línies rectes i ondulades

Observacions: és el mateix model que el núm. de registre 26098, d'aquesta mateixa subcol·lecció. És un dels darrers models d'aquesta indústria abans de la creació de Fabricantes de Naipes de España S.A., el 1917.

Referències:

Llegendes:

A-O: HIJO DE *Torras y Lleó // BARCELONA.*

4-C: *De una / hoja // Hijo de Torras y Lleó // Barcelona.*

5-E: HIJO DE */ Torras y Lleó // BARCELONA*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26108

Procedència: Josep Duran

Datació: 1845 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 83 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pedro [Comas](#) i Ricart (1839-1859)

Marca: Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó (cap a la dreta) sobre garlanda vegetal i cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de renda de naips (4-C)

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts fent cercles

Observacions: aquest model ja inclou l'A-O característic de la casa Comas, i l'A-C és tret del model Rojas. Similar a la de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-4, pàg. 21, de Sebastián Comas.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 3-A, editada per la casa Comas

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // [cartel·la] POR COMAS Y RICART 1845 [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA [il·legible]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26111

Procedència: Josep Duran

Datació: 1845-1850

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Sebastián Comas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres sobre garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Tantarantana, 28)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí. Per als col·leccionistes és Quatre cultures (quatre continents)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i semicercles

Observacions: aquest model també fou repetidament editat, evidentment per Sanmartí, núm. de registre 26058, i pels Macià, núm. de registre 26046, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 6-B; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-79, pàg.79.

Llegendes: 4-C: *Deunahoja / Sebastián Comas / [amb titlla] Barna*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26109

Procedència: Joan Tarrades

Datació: 1849 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó (cap a la dreta) sobre garlanda vegetal. A sobre sol i lluna (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Tantarantana, 28)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de renda de naips (4-C)

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies fent quebrades

Observacions: baralla molt interessant de la qual no es disposa de notícia que fos mai reeditada. Hi ha un exemplar similar al Museu Frederic Marès. El R-E segueix el disseny del model Macià.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 3-B, editada per la casa Comas.

Llegendes: 4-C: *De una hoja // Por Comas y Ricart // 1849* [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA [il·legible]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26110

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1852 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Sebastián Comas (4-C) (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres sobre garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1849 la fàbrica era al c. Tantarantana, 28)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: marrons

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i ratlles amb creu central

Observacions:

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 6-A.

Llegendes:

A-O: [peanya] POR SEBASTIÁN / COMAS.

4-C: *Deun[a]hoja // Sebastián Comas // [amb titlla] Barna / 1852.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26112

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Sebastián Comas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era a la pl. de Sant Agustí Vell, 15)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de quadradets i ratlles amb creu central

Observacions: igual que el núm. de registre 26113 i 26114, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Primera versió de la casa Comas del model Rojas. Té embolcall amb una llegenda a l'anvers, la marca (el cérvol) al revers i els símbols (espases i bastos) als laterals. Les mides de l'embolcall són 95 x 60 x 11 mm.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 4-A

Llegendes:

4-C: *Deunahoja / Sebastián Comas. / [amb titlla] Barna.*

Embolcall: anvers: NAIPES FINOS / DE LA FABRICA / DE / SEBASTIÁN COMAS / PLAZA DE S. AGUSTIN VIEJO N.º 15 / CERCA LA CALLE DE TANTARANTANA // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26113

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Sebastián Comas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era a la pl. Sant Agustí Vell, 15)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de quadradets i ratlles amb creu central

Observacions: igual que els núm. de registre 26112 i 26114, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Primera versió de la casa Comas del model Rojas.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 4-A

Llegendes: 4-C: *Deunahoja // Sebastián Comas / [amb titlla] Barna*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26114

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sebastián [Comas](#) i Ricart (1845-1867)

Marca: Sebastián Comas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era a la pl. Sant Agustí Vell, 15)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de quadradets i ratlles amb creu central

Observacions: igual que els núm. de registre 26112 i 26113, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Primera versió de la casa Comas del model Rojas.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 4-A

Llegendes: 4-C: *Deunahoja / Sebastián Comas / [amb titlla] Barna*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26115

Procedència: Josep Duran

Datació: [1867]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 4-O i 6-O

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, laberint

Observacions: similar al núm. de registre 26117, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 7-B

Llegendes: 4-C: *Deunahoja // Sebastián Comas / y / Ricart*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26116

Procedència: Josep Duran

Datació: [1867]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 43 [de 48], incompleta, falten: 8-O, 9-O, C-E, R-E i C-B

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) sobre cartel·la i estel·la sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts de dues mides

Observacions: versió amb l'A-O Comas.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 7-A

Llegendes: 4-C: [cartel·la] POR SEBASTIÁN COMAS Y RICART // DE UNA / HOJA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26117

Procedència: Josep Duran

Datació: [1867]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 4-C, 6-E i 10-B

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián [Comas](#) i Ricart (Cristina Montaner)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: similar al núm. de registre 26115, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 7-B

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26118

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i flor central

Observacions:

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 5

Llegendes: 4-C: *Deunahoja // Sebastián Comas / y / Ricart.*

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Tornar a estudi col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26119

Procedència: Josep Duran

Datació: 1878 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C) (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) sobre cartel·la i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'espí

Observacions: igual que el núm. de registre 26123, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 9-A

Llegendes:

4-O: [cartel·la] POR SEBASTIÁN COMAS Y RICART

4-C: DE UNA / HOJA // SEBASTIÁN COMAS / Y / RICART / BARCELONA / 1878

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26120

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de creus i punts

Observacions:

Referències: similar *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 20-A

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Sebastián Comas / y / Ricart*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26121

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts amb dos semicercles centrals

Observacions: similar al núm. de registre 26122, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de més bona qualitat, i també canvien les inscripcions.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Sebastián Comas / y / Ricart*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26122

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián [Comas](#) i Ricart (Cristina Montaner)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions: similar al núm. de registre 26121, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències: similar *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 9-B
Llegendes: 4-C: De una / hoja // CLASE TERCERA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26123

Procedència: Josep Duran
Datació: 1881 (4-C)
Objecte: baralla
Dimensions: 93 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 2-O, R-E i C-B
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Cristina Montaner, vídua de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1867-1882)
Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) sobre cartel·la i estel a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Castellà
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de fideus i punts
Observacions: igual que el núm. de registre 26119, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però d'una altra edició.
Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 9-A
Llegendes:

4-O: [cartel·la] POR SEBASTIÁN COMAS Y RICART

4-C: DE UNA / HOJA // SEBASTIÁN COMAS / Y / RICART / BARCELONA / 1881

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26124

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1892-1909)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) sobre cartel·la i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de cercles i punts

Observacions:

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 22-A

Legendes: 4-C: [cartel·la] POR SEBASTIÁN COMAS Y RICART // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26125

Procedència: Josep Duran

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 6-C i 7-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián [Comas](#) i Ricart (Antonio Comas i Montaner)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: escut de l'Uruguai (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: és un model creat per Cristobal Massó, la indústria del qual fou adquirida per la Casa Comas l'any 1896.

Referències: similar *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 21-A

Llegendes: 4-C: Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26126

Procedència: Josep Duran

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 48], incompleta, falten: copes (6, 7, 8, 9, S, C, R) i espases (A)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián [Comas](#) i Ricart (Antonio Comas i Montaner)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: escut de l'Uruguai (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: és el mateix cas que la del núm. de registre 26125, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Es tracta d'un model creat per Cristobal Massó, editat per Comas després de la seva compra l'any 1896.

Referències: similar a la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 21-A

Llegendes: 4-C: Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26127

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1897 (4-C) (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastià Comas i Ricart (1892-1909)

Marca: Sebastià Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-O)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, quadrícula

Observacions: ideograma de Comas a l'A-O.

Referències: similar a la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 10-C

Llegendes:

2-O: SUPERFINO

4-O: *Sebastià Comas / y / Ricart*

7-O: DEL N° 9

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: SEBASTIÀ COMAS / Y / RICART // BARCELONA // 1897

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

5-E: VITELA / DE HILO // PRIMER / FLORETE

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1897

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26128

Procedència: Josep Duran

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastià Comas i Ricart (1892-1909)

Marca: Sebastià Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) sobre cartel·la i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions:

Referències: similara la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 22-A

Llegendes: 4-C: [cartel·la] POR SEBASTIÁN COMAS Y RICART // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26129

Procedència: Josep Duran

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina especial

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1892-1909)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C), La Cabra Marca Registrada (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: una cabra saltant una tanca amb cometes (4-O) i un lleó amb grotescos subjectant un escut amb cometes (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Comas

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: similar al núm. de registre 26135, d'aquesta mateixa subcol·lecció. La patent de la marca La Cabra fou concedida el 1892. De fet, més que un model de fantasia, sembla un intent de crear un estàndard més elaborat, tot seguint el cànon creat per Fournier amb la popular baralla dissenyada per Rius. Potser també és podria catalogar com a fi de segle.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Coma*, núm. 14-A

Llegendes:

A-O: [cartel·la] NAIPES / COMAS

4-O: La Cabra / MARCA REGISTRADA

4-C: SEBASTIÁN / COMAS / Y/ RICART // BARCELONA a tots els oros, a la moneda: TESTIMONI HISTÒRIC DE NAIPES COMAS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26130

Procedència: Josep Duran

Datació: [1900]

Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 42 [de 48], incompleta, falten: A-O, 6-O, 9-O, S-O, 4-E i S-B
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián Comas i Ricart (1892-1909)
Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus i vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions:
Referències:
Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Sebastián Comas / y / Ricart.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26131

Procedència: Josep Duran
Datació: [1900]
Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 59 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 4-O, 8-O i 4-C
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián Comas i Ricart (Antonio Comas i Montaner)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de punts amb dos semi cercles centrals

Observacions: la casa Comas edità per primera vegada aquest model, vers el 1845 (vegeu *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 2-B). Model que també fou compartit pel fabricant Pinillos de Vallejo (catàleg del Museo Fournier, vol. I 174). La baralla núm. de registre 26089, d'aquesta mateixa subcol·lecció, atribuïda a Samsó, sembla que fou el referent en el qual es basaren aquests dos fabricants. A la revista *La Sota*, núm. 43, hi ha les dues versions diferents d'aquest model: la II-1-76, pàg. 76), i la II-1-77, pàg. 77. La present és de més qualitat. Es van realitzar moltes versions d'aquest model, vegeu *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 19-A, i 2-B.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26132

Procedència: Josep Duran

Datació: [1904]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 63 mm + 94 x 61 mm (naip solt)

Forma: rectangular

Núm. de naips: 25 + 1 [de 48], incompleta, falten: tots els oros tret de l'A, 4 i S, copes (A, 2 i 8), espases (8, 9, S, C i R) i bastos (A, 2, 3, 4 i 6)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1892-1909)

Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà + (naip solt, S-O) Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: similar a la del núm. de registre 26134, d'aquesta mateixa subcol·lecció, tret de l'A-E. I, també, a la de *Testimoni històric de Naipes Coma*, núm. 8-A.

Referències:

Llegendes:

4-C: *De una / hoja // Sebastián Comas / y / Ricart.*

S-O: [manuscrit] N° 9 á 24 r^s.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26133

Procedència: Josep Duran

Datació: [1904]

Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 29 [de 48], incompleta, falten: oros (S, C, R), copes (S, R), espases (5, 6, 7, 8, 9, S, C, R) i bastos (A, 8, 9, S, C, R)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián Comas i Ricart (1892-1909)
Marca: Sebastián Comas y Ricart (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos pins i estel a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I, classe núm. 5
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus i vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions: similar a la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 21-B.
Referències:
Llegendes: 4-C: *De una / hoja // Sebastián Comas / y / Ricart.*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26134

Procedència: Josep Duran
Datació: [1904]
Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 63 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 30 +3 [de 48], incompleta, falten: oros (A), copes (3, 4, 5, 6, 9, S, C i R) i bastos (7, 8, 9, S, C i R)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Atribuïda a Sebastián Comas i Ricart (Antonio Comas i Montaner)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Castellà
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: similar al núm. de registre 26132. Els tres naips, 4-E, 5-E i 6-E, semblen d'un altre tiratge. Similar, també, a la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 8-A.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26135

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1907]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo, tret de C-E que presenta taques d'humitat

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Antonio Comas i Montaner, Successors de Sebastián [Comas](#) i Ricart (1892-1909)

Marca: Fàbrica de Sebastián Comas y Ricart (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) una tanca amb cometes entre una palmera i un pi, i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Comas, classe 8

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ramejat

Observacions: similar al núm. de registre 26129, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 623, pàg. 85, i *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 15-A

Llegendes:

A-O: [cartel·la] NAIPES / [cartel·la] COMAS

4-O: MARCA REGISTRADA.

4-C: FÁBRICA / DE / SEBASTIÁN COMAS Y RICART // BARCELONA / CON PRIVILEGIO EXCLUSIVO // MOVIDA ELECTRICAMENTE // Nº 8. SUPERFINO.

2-E: DIBUJOS REGISTRADOS

A totes les monedes dels oros: *TESTIMONI HISTÒRIC DE NAIPES COMAS*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26136

Procedència: Josep Duran

Datació: 1845 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sarbat i Solé, Joaquim (1839-1848)

Marca: Sarbat y Solé (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. de l'Hospital, 134)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de renda de naips de Catalunya de 1845

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de ratlles fent estels

Observacions: similar al núm. de registre 26137, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però canvia l'A-O: són flors. I els símbols dels numerals dels oros també són diferents. El senyal, molt semblant als dels [Comas](#), fou causa d'un litigi entre els dos fabricants.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una oja // Por Sarbat y Solé // [amb titlla] Barna / 184. [timbre] RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA 1845*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26137

Procedència: Josep Duran

Datació: 1848 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sarbat i Solé, Joaquim (1839-1848)

Marca: Sarbat y Solé (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. de l'Hospital, 134)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de renda de naips de Catalunya de 1848

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de punts i ratlles

Observacions: similar al núm. de registre 26136, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però amb la diferència que a l'A-O canvia les flors per una efigie.

Referències:

Llegendes: 4-C: *Deunaoja // Por Sarbat y Solé // Barna // 1848* [timbre]: RENTA DE NAIPES DE CATALUÑA [il·legible]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26138

Procedència: Josep Duran

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 84 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48] incompleta, falten: A-O i 4-C

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Sarbat i Solé, Joaquim (1839-1848)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. de l'Hospital, 134)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres i blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de punts de dues mides

Observacions:

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26139

Procedència:

Datació: 1847

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 1 [de 48], incompleta

Estat de conservació: dolent

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Chavarria, Antonio (1841-1864)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Romàntica

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de línies ondulades

Observacions: és l'A-B d'una baralla de disseny inusualment acurat, editada per Chavarría, coneguda com a baralla *Romàntica*. Fou la tercera baralla litogràfica editada a Espanya. Però Alberto Pérez González puntualitza que la baralla fou impresa en cromolitografia «a la tiza» i com que al seu taller no tenia possibilitats per fer-ho, ho va encarregar fora, a l'empresa J. E. Glénisson & A. Van Genechten (1837-1855), de la ciutat flamenca de Turnhout (Bèlgica), amb els quals ja mantenia contactes comercials. Probablement fou un encàrrec puntual, ja que la marca del fabricant està tamponada al 4-B i no forma part del disseny original. Al catàleg del Museo Fournier se'n conserva un exemplar, datat el 1847, el 4-E, curiosament també amb tampó.

Referències: catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 226, pàg. 51 i revista *La Sota*, núm. 13, fig. 17, pàg. 27; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-40, pàg. 41, *Los Naipes de Càdiz*, pàg. 151

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26140

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1850]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Girbau i Companyia, Francesc (1827-[?])

Marca: F. Girbau y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: gos ajagut i estel a sobre (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Aluette](#)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de punts i ratlles

Observacions: Samsó en té un model similar, vegeu els núm. de registre 26070 i 26082, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: F. GIRBAU Y CA // IGUALADA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26144

Procedència: Josep Duran

Datació: 1854-1856

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu, colors amb trepa

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Martorell, Clemente (1854-1856)

Marca: Martorell y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: indígena americana disparant vers una palmera (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions:

Referències:

Llegendes: 4-C: *Naipes de una hoja* // POR / MARTORELL / Y CA // Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26145

Procedència: Josep Duran

Datació: [1855]

Objecte: baralla

Dimensions: 64 x 38 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés, Jaume (1854-1856)

Marca: Sabatés y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sirena amb cartel·la, entre vaixell i far (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: pràcticament idèntic a un model editat el 1876, per Mateu Piguillem i Riera, tret de l'A-O, que és molt diferent (vegeu el catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 473, pàg. 71, i revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-169, pàg. 155, ambdós de Mateu Piguillem).

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] POR SABATES Y CA // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26146

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés, Jaume (1854-1856)

Marca: Fa. de J. Sabatés (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres i rosa, marbrejat

Observacions: similar al núm. de registre 26147, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Presenta variants als asos.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] FA DE J. SABATES BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26147

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés, Jaume (1854-1856)

Marca: Fàbrica. de Jaume Sabatés [4-C?]

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: similar al núm. de registre 26146, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Presenta variants als asos.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] [il·legible] BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26148

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 5-O

Estat de conservació: bo. D'alçada més curta S-O i 2-B

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: a l'AHCB es conserven 10 exemplars de la mateixa edició, possiblement adquirits després de la desaparició de la fàbrica. Igual que els núm. de registre del 26149 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26149

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla
Dimensions: 92 x 56 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 36 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2, 3 i 6), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)
Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, marbrejat
Observacions: igual que els núm. de registre 26148 i del 26150 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26150

Procedència: Josep Duran
Datació: [1863]
Objecte: baralla
Dimensions: 89 x 57 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 36 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2, 3 i 6), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R)
Estat de conservació: regular (taques roses)
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)
Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148, 26149 i del 26151 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26151

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 35+2 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2, 3 i 6), espases (2, 4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R), repetits: 3-O i 7-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26150 i del 26152 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26152

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 + 1 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2 i 3), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R); repetit R-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26151 i del 26153 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26153

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 + 1 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2 i 3), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R); repetit 7-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26152 i del 26154 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26154

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla
Dimensions: 91 x 57 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 37 + 1 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2 i 3), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R); repetit 4-O
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)
Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, marbrejat
Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26153 i del 26155 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26155

Procedència: Josep Duran
Datació: [1863]
Objecte: baralla
Dimensions: 89 x 57 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 36 + 4 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (3, 4, 6 i R), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3 i R); repetits: 2-O, 3-O, 7-E i 4-B
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)
Marca: J. Sabatés é hijo
Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26154 i del 26156 al 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26156

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2, 3 i 6), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R)

Estat de conservació: regular (taques roses)

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26155 i 26157 i 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26157

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36 +1 [de 48], incompleta, falten: oros (5 i S), copes (2, 3 i 6), espases (4, 6 i R) i bastos (A, 3, 9 i R); repetit 3-E

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26156 i 26158, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26158

Procedència: Josep Duran

Datació: [1863]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 28 [de 48], incompleta (només copes), falten: 2, 3 i 6; repetits: 3 de 5, 5 de 7, 7 de 8, 2 de S, 2 de C i 6 de R

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Sabatés i Fill, Jaume (1861-1869)

Marca: J. Sabatés é hijo (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: tir de cavalls galopant entre dos arbres (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: igual que els núm. de registre 26148 al 26157, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE / UNA HOJA // *Por J. Sabatés é / hijo*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26159

Procedència: Josep Duran

Datació: 1858 (4-C)

Objecte: baralla
Dimensions: 94 x 58 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 34 [de 48], incompleta, falten: oros (2, 3, 4, 5, 6 i 7), copes (A, 5, S, C i R), espases (4 i R) i bastos (6)
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Support: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Samper, Antonio (1858-[?])
Marca: Fca. de Antonio Samper (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: València
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. [Alabarders](#); per als col·leccionistes Primitivo
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: vermells, taca d'esponja
Observacions: és rara, copes semblants al núm. de registre [26090](#), d'Estruch, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El 9-O està invertit.
Referències:
Llegendes: 4-C: [cartel·la] F.^{CA} DE ANTONIO SAMPER // [a la cartel·la, invertit] VALENCIA // AÑO / 1858

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26160

Procedència: Josep Duran

Datació: 1859 (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Ricart & Bacó, Joaquim [?](1851-1859)

Marca: Ricart y Bacó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: brau i cartel·la amb el nom del fabricant (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#); per als col·leccionistes Primitivo

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions:

Referències:

Llegendes: 4-C: De una hoja // [cartel·la] POR RICART Y BACÓ BARCELONA 1859

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26161

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bacó, Joaquim (1856-1863)

Marca: J. B. [il·legible] (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: brau i cartel·la amb el nom del fabricant (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, gra de cafè

Observacions: similar al núm. de registre 26162, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Aquest model fou realitzat també per Miquel Borràs.

Referències:

Llegendes: 4-C: De una hoja.// [cartel·la] POR J. B [il·legible] BARCELONA [il·legible] 186 [il·legible]

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26162

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 43 [de 48], incompleta, falten: A-O, C-O A-C, 4-C, i R-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Bacó, Joaquim

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Estàndard. Català I**Perfils:** blaus**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** granats, marbrejat**Observacions:** similar al núm. de registre 26161, d'aquesta mateixa subcol·lecció.**Referències:****Llegendes:**[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26163**Procedència:** Josep Duran**Datació:** 1868 (5-B)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 88 x 56 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 40, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** gravat en relleu**Support:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Bonmatí David, Manuel (1857-1868)**Marca:** Fca. de Naipes de David (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Cadis**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Cadis núm. 5, per exportació**Perfils:** negres**Índexs:** no**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trama irregular de punts i línies ondulades inconnexes**Observacions:** igual que el núm. de registre 26164 i similar als núm. 26165 i 26166, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez González, autor de *Los Naipes de Cádiz*, ens informa que fou l'únic naiper gadità amb fàbrica de la ciutat de Puebla (Mèxic).**Referències:** *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 177**Llegendes:**2-O: 1ER SUPERFINO

4-O: NAIPES FINOS // CADIZ Y PUEBLA / CHOLULA N° 11

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE.

4-C: Fca DE NAIPES / DE / DAVID / EN / CADIZ Y PUEBLA

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

2-E: PUEBLA

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1868.

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26164

Procedència: Josep Duran

Datació: 1868 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bonmatí David, José María (1850-1880)

Marca: Fca. de Naipes de David (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis núm. 5, per exportació

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26163 i similar als núm. 26165 i 26166, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez González, autor de *Los Naipes de Cádiz*, ens informa que fou l'únic naiper gadità amb fàbrica a la ciutat de Puebla (Mèxic).

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO

4-O: NAIPES FINOS // CADIZ Y PUEBLA / CHOLULA N° 11

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE.

4-C: FCA DE NAIPES / DE / DAVID / EN / CADIZ Y PUEBLA

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

2-E: PUEBLA

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1868.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26165

Procedència: Josep Duran

Datació: 1868 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bonmatí David, José María (1850-1880)

Marca: Fca. de Naipes de David (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis núm. 5, per exportació

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama discontinua de línies ondulades i punts

Observacions: mal impresa. Similar als núm. de registre 26163, 26164 i 26166, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez González, autor de *Los Naipes de Cádiz*, ens informa que fou l'únic naiper gadità amb fàbrica a la ciutat de Puebla (Mèxic).

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO

4-O: NAIPES FINOS // CADIZ Y PUEBLA / N° 1

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE.

4-C: FCA DE NAIPES / DE / DAVID / EN / CADIZ Y PUEBLA

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

2-E: PUEBLA

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1868.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26166

Procedència: Josep Duran

Datació: 1868 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 35 [de 40], incompleta, falten: 4-C, S-C i 5-E, S i C-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bonmatí David, José María (1850-1860)

Marca: Fca. de Naipes de David (4-C), Fca. de Naipes la Amistad de David (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: encaixada de mans (4-O)

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis núm. 5, per exportació

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts i ratlles

Observacions: similar als núm. de registre 26164 i 26165, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez González, autor de *Los Naipes de Cádiz*, ens informa que fou l'únic naiper gadità amb fàbrica a la ciutat de Puebla (Mèxic).

Referències: *Los Naipes de Cádiz*, pàg.173.

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO.

4-O: FCA DE NAIPES / LA AMISTAD / DE / DAVID

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: Fca DE NAIPES / DE / DAVID / EN / CADIZ Y PUEBLA

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

2-E: PORTERIA S^{TA} CLARA N° 7 / PUEBLA

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1868.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26167

Procedència: Josep Duran

Datació: 1880 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 84 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bonmatí David, José María (1850-1860) o González, Francisco de P.

Marca: Fca. de Naipes de J. B. David (4-C) (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis núm. 5, per exportació

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: la datació impresa a la baralla no lliga amb les dates actuals de funcionament de la naiperia, facilitades per Alberto Pérez González, però com que el fabricant tenia una oficina a la ciutat de Puebla (Mèxic) per distribuir els seus productes i, a més a més, el 1850 adquirí la indústria de Francisco de P. González, resulta molt difícil establir clarament l'autoria de la present edició.

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO.

4-O: FCA DE NAIPES / LA AMISTAD / DE / DAVID

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: FCA DE NAIPES / DE / J.B. DAVID / EN / CADIZ Y PUEBLA

C-C: AHI VÁ
 A-E: CORTE TABLA
 2-E: CALLE DE CHOLULA N° [invertit] 11 / PUEBLA
 6-E: VITELA DE HILO.
 5-B: AÑO DE / 1880.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26168

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 48], incompleta, falten: oros (2 i 5), copes (A i 4), espases (2, 6 i 8) i bastos (2)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, gra de cafè

Observacions: igual que els núm. de registre 26169, 26170 i 26171, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes:

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26169

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 [de 48], incompleta, falten: oros (2 i 5), copes (A i 4), espases (2, 3, 6, 8 i C) i bastos (2 i R)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, gra de cafè

Observacions: igual que els núm. de registre 26168, 26170 i 26171, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26170

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 34 [de 48], incompleta, falten: oros (2, S i C), copes (2 i 4), espases (2, 3, 6, 7, 8, 9 i C) i bastos (2 i R)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de ratlles fent ziga-zaga, amb dos triangles centrals

Observacions: igual que els núm. de registre 26168, 26169 i 26171, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26171

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 56 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 32 [de 48], incompleta, falten: oros (2, 5, S i C), copes (A, 2 i 4), espases (2, 3, 6, 7, 8, 9 i C) i bastos (2 i R)
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Catxutxa
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de ratlles fent ziga-zaga, amb dos triangles centrals
Observacions: igual que els núm. de registre 26168, 26169 i 26170, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26172

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica, acolorit a mà

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Litografia Alier (1860-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Ramon Puiggarí](#) (Barcelona 1820-1894) (A-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, mitologia satírica (A-O)

Perfils: diferents colors

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de línies ondulades

Observacions: similar als núm. de registre 26173 i 26174, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els perfils varien de color segons el pal (ocres, vermells, blaus i verds). Baralla molt interessant i única. Sembla una primera edició original de la baralla dissenyada per Ramon Puiggarí per a la Litografia Alier, ja que presenta diferències

pràcticament en tots el naips, algunes molt evidents. Per exemple, al 2-O, Venus no porta botes; al 8-O hi ha un test de més; al C-O Juno no porta diadema; Saturn (el 2-C) no és carlista; Apol·lo (el 4-C) porta una lira; al 7-C Hebe mostra els pits, etc. I un gran nombre de les figures apareixen invertides respecte a la baralla editada posteriorment. A més, la tipografia utilitzada a les llegendes és cal·ligràfica i els índexs porten un punt final.

Referències:

Llegendes:

A-O: [orb] MITOLOGIA / SATÍRICA // ATLAS // [signatura] R. PUIGGARÍ

2-O: MARTE Y VENUS

3-O: LAS TRES GRACIAS

4-O: VENUS / Y / ADONIS

5-O: PSIQUIS / Y / EL AMOR

6-O: VULCANO

7-O: EL BELLO / NARCISO

8-O: LA AURORA

9-O: ESCULAPIO

S-O: MINERVA // [llibre] PANDECTAS

C-O: JUNO

R-O: EOLO

A-C: [rivell] BACO

2-C: SATURNO

3-C: ORFEO

4-C: APOLO Y DAFNE

5-C: PAN

6-C: JUPITER Y CERES

7-C: HEBE

8-C: IRIS

9-C: CUPIDO

S-C: MERCURIO

C-C: SILENO

R-C: JUPITER

A-E: MARTE

2-E: POLIFEMO ACIS Y GALATEA

3-E: HERCULES / Y / OMFALA

4-E: JUPITER Y DANAE

5-E: JUICIO DE PÁRIS

6-E: URANIA

7-E: BACO Y ERIGONA

8-E: TERPSICORE

9-E: SIRENA

S-E: VENUS

C-E: APOLO // [paper] ROMANCE

R-E: NEPTUNO

A-B: HERCULES

2-B: LA VERDAD

3-B: TÉMIS

4-B: VULCANO VENUS Y MARTE

5-B: FLORA Y CÉFIRO

6-B: JUPITER Y LEDA

7-B: HIMENEO // [llibre] REGISTRO / MATRIMONIAL

8-B: BACANTE

9-B: VESTA

S-B: DIANA
 C-B: CENTAURO
 R-B: PLUTON

Sumari**Imatge****Índex fabricants**

Núm. Registre: 26173

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Litografia Alier (1860-[?])

Marca: Litografía J. Alier (2-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Ramon Puiggarí](#) (Barcelona 1820-1894) (A-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, mitología satírica (A-O)

Perfils: marrons

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, trama de còdols

Observacions: igual que el núm. de registre 26174 i similar al núm. de registre 26172, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. És el model definitiu realitzat per Ramon Puiggarí amb moltes rectificacions respecte al núm. de registre 26172. Hi ha notícia d'altres edicions amb dors beix, llis.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 323, pàg. 61; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-38, pàg. 39

Llegendes:

A-O: [orb] MITOLOGÍA / SATIRICA // ATLAS // [signatura] R. PUIGGARÍ

2-O: LITOGRAFIA / de / J. ALIER / BARCELONA // MARTE Y VENUS

3-O: LAS TRES GRACIAS

4-O: VENUS / Y / ADONIS.

5-O: PSIQUIS / Y / EL AMOR.

6-O: VULCANO

7-O: EL BELLO / NARCISO.

8-O: LA AURORA.

9-O: ESCULAPIO.

S-O: MINERVA // [llibre] PANDECTAS

C-O: JUNO

R-O: EOLO

A-C: [rivell] BACO

2-C: SATURNO.

3-C: ORFEO.

4-C: APOLO Y DAFNE

5-C: PAN.

6-C: JÚPITER Y CERES.
 7-C: HEBE.
 8-C: IRIS
 9-C: CUPIDO.
 S-C: MERCURIO
 C-C: SILENO.
 R-C: JÚPITER.

A-E: MARTE.
 2-E: POLIFEMO ACIS Y GALATEA.
 3-E: HERCULES / Y / OMFALA.
 4-E: JÚPITER Y DANAE
 5-E: JUICIO DE PARIS.
 6-E: URANIA
 7-E: BACO Y ERIGONA.
 8-E: TERPSICORE
 9-E: SIRENA.
 S-E: VENUS.
 C-E: APOLO // [paper] ROMANCE
 R-E: NEPTUNO.

A-B: HÉRCULES.
 2-B: LA VERDAD.
 3-B: TEMIS.
 4-B: VULCANO VENUS Y MARTE
 5-B: CÉFIRO Y FLORA.
 6-B: JÚPITER Y LEDA.
 7-B: HIMENEO // [llibre] REGISTRO / MATRIMONIAL
 8-B: BACANTE.
 9-B: VESTA.
 S-B: DIANA
 C-B: CENTAURO.
 R-B: PLUTON

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26174

Procedència: Josep Duran

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Litografia Alier (1860-[?])

Marca: Litografía J. Alier (2-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Ramon Puiggarí](#) (Barcelona 1820-1894) (A-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, mitología satírica (A-O)

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, trama de còdols

Observacions: és el model definitiu realitzat per Ramon Puiggarí amb moltes rectificacions respecte al núm. de registre 26172. Hi ha notícia d'altres edicions amb dors beix, llis. Igual que el núm. de registre 26173 i similar al núm. de registre 26172, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 323, pàg. 61; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-38, pàg. 39

Llegendes: vegeu núm. de registre [26173](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26175

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full (transparent)

Fabricant/editor: Argente, Josep (1849-1873)

Marca: José Argente (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes és catalogat com Valencia II i en d'altres ocasions com Primitivos.

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, laberint

Observacions: similar al núm. de registre 26176, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però diferent dors. Enrique García Martín el data cap al 1850.

Referències: revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-8-2, pàg. 161

Llegendes:

A-O: [cartel·la] JOSE ARGENTE EN / [cartel·la] VALENCIA.

4-C: POR / JOSE ARGENTE / EN / VALENCIA.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26176

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 59 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Argente, Josep (1849-1873)
Marca: José Argente (A-O) (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: València
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes és catalogat com València II i en d'altres ocasions com Primitivos.
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions: similar al núm. de registre 26175, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però diferent dors. Enrique García Martín el data cap al 1850.
Referències:
Llegendes:
 A-O: [cartel·la] JOSE ARGENTE EN / [cartel·la] VALENCIA.
 4-C: POR / JOSÉ ARGENTE / EN / VALENCIA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26177

Procedència: Josep Duran
Datació: 1860-1870
Objecte: baralla
Dimensions: 80 x 49 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Argente, Josep (1849-1873)
Marca: José Argente (A-O) (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: València
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. València, per als col·leccionistes València I
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: roses, marbrejat
Observacions: igual que el núm. de registre 26178, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Mateix model, però una altra edició, un altre motllo que el de la revista *La Sota*, núm.

42, fig. I-7-2, pàg. 153.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] POR JOSÉ ARGENTE // [cartel·la] VALENCIA.

4-C: POR / JOSE ARGENTE / VALENCIA.

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26178

Procedència: Josep Duran

Datació: 1860-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 81 x 50 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 2-E, 3-E i 4-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Argente, Josep (1849-1873)

Marca: José Argente (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Valencià, per als col·leccionistes Valencià I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, marbrejat

Observacions: igual que el núm. de registre 26177, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però de pitjor qualitat. Mateix model, però una altra edició, un altre motllo que el de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-7-2, pàg. 153.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] JOSÉ ARGENTE // [cartel·la] VALENCIA.

4-C: POR / JOSE ARGENTE / EN / VALENCIA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26179

Procedència: Josep Duran

Datació: 1873 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Argente, Josep (1849-1873)

Marca: José Argente (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, quadrícula

Observacions: les copes no segueixen l'estàndard del model Cadis.

Referències:

Llegendes:

A-O: [moneda central] VITELA / DE / HILO.

2-O: [a la moneda superior] NAPOLEON III EMPEREUR // [a la moneda inferior] ELMERCURIO // 1er SUPEREINO [per superfino]

4-O: F^{CA} DE NAIPES FINOS.

7-O: DEL N^o

4-C: JOSÉ ARGENTE.

C-C: AHI VÁ

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1873

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26180

Procedència: Josep Duran

Datació: 1861 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 29 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 3, 8, 9 i S), copes (2, 8, 9, C), espases (5, 9, S, C i R), bastos (A, 6, 8 i 9)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Gutiérrez, María. Vda. de González

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a l'esquerra) entre dos arbres i un pou (4-O)

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis núm. 5

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de línies rectes i ondulades

Observacions: l'any 1850 aquesta indústria es traslladà al mateix c. de la Verónica, 159, (Cadis) però els naips se seguiran editant sense reflectir aquest canvi.

Referències:

Llegendes:

- 4-O: PROPIEDAD DE ESTA MARCA // CALLE DE LA VERÓNICA / Nº 8. EN CADIZ.
- 7-O: DEL Nº. 5.
- 5-C: CORTE / TABLA.
- 4-B: SATINADO / CON ACERO.
- 5-B: AÑO DE / 1861.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26181

Procedència: Joan Terrades

Datació: [1861]

Objecte: baralla

Dimensions: 98 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: A-O i C-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full (transparent)

Fabricant/editor: Camps i Fills (1861-1887)

Marca: Camps é Hijos (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1887 la fàbrica era al c. Basea, 31, abans c. Barea)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts i semicercles

Observacions: existeix un model molt similar (amb diferents copes), realitzat per [Torras y Lleó](#), imprès vers el 1850, del qual Hijo de Torras y Lleó farà una versió més estandarditzada, reproduït a revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-141, pàg. 131, i catalogat a la revista com a quatre continents, però no ho és. El R-C està molt inspirat en el model Macià. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. Posteriorment Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van constituir la societat Camps e hijos, que va seguir, en certa manera, la de Successors de la Vídua de Sanmartí, ja que canvien el senyal (la marca de fàbrica), el famós cavallet de Sanmartí, per un cérvol. Senyal que és molt més semblant al de la casa [Comas](#), però el cérvol salta cap a l'altre costat (a la dreta).

Referències:

Llegendes: 4-C: De una hoja // Por Camps é hijos / [amb titlla] Barna.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26182

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1861]

Objecte: baralla

Dimensions: 62 x 38 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Camps i Fills (1861-1887)

Marca: Camps é Hijos (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1887 la fàbrica era al c. Basea, 31, abans c. Barea)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes Primitivo

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama irregular de ratlles

Observacions: Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. Posteriorment, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van constituir la societat Camps e hijos que va seguir, en certa manera, la de Successors de la Vídua de Sanmartí, ja que canvien el senyal (la marca de fàbrica), el famós cavallet de Sanmartí, per un cérvol. Senyal que és molt més semblant al de la casa [Comas](#), però el cérvol salta cap a l'altre costat (a la dreta).

Referències:

Llegendes: 4-C: Por Camps é hijos / [amb titlla] Barna

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26183

Procedència: Josep Duran

Datació: 1861-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Camps i Fills (1861-1887)

Marca: Camps é Hijos (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1887 la fàbrica era al c. Basea, 31, abans c. Barea)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: morats i blaus, quadrícula

Observacions: Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. Posteriorment, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van constituir la Societat Camps e hijos que va seguir, en certa manera, la de Successors de la Vídua de Sanmartí, ja que canvien el senyal (la marca de fàbrica), el famós cavallet de Sanmartí, per un cérvol. Senyal que és molt més semblant al de la casa [Comas](#), però el cérvol salta cap a l'altre costat (a la dreta).

Referències: revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-5, pàg. 22

Llegendes: 4-C: De una hoja / Por Camps é hijos / [amb titlla] Barna.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26184

Procedència:

Datació: 1861-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta l'A-C

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Camps i Fills (1861-1887)

Marca: Camps é Hijos (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap l'esquerra) entre dos arbres i sol a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1887 la fàbrica era al c. Basea, 31, abans c. Barea)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català II

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: similar al núm. de registre 26144, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de Clemente Martorell. És el mateix model que el de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-10, pàg. 26, però amb un altre motillo força gastat i malmès. Agustí Sanmartí va morir sense fills propis. S'havia casat amb Margarita Raus [o Reus], que aportà al matrimoni un fill del seu anterior marit, el pintador d'indianes Simeon Camps. Posteriorment, Jaume Camps i els seus fills Agustí i Jaume Camps Vilardebó van constituir la Societat

Camps e hijos que va seguir, en certa manera, la de Successors de la Vídua de Sanmartí, ja que canvien el senyal (la marca de fàbrica), el famós cavallet de Sanmartí, per un cérvol. Senyal que és molt més semblant al de la casa [Comas](#), però el cérvol salta cap a l'altre costat (a la dreta).

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / POR CAMPS E HIJOS / BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26185

Procedència: Josep Duran

Datació: 1861-1862

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 33 [de 48], incompleta, falten: oros (5, 6, 7, 8 i R), copes (A, 5, 6 i 7), espases (2) i bastos (2, 3, 5, 6 i 7)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: López, Antonio (1855-1865)

Marca: López y Compa. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: al·legoria de la fama amb escut (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 104, actual Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts de dues mides

Observacions: la data del 1855 correspon a la constitució de l'empresa, però van haver de construir la fàbrica, per tant la fabricació no va començar fins al 1857 o, més probablement, el 1858. Víctor Ferro Torrelles ens informa que és igual que el model núm. 14, del mostrari de Pedro Codolà. La baralla present és de pitjor qualitat que la de Codolà (vegeu la revista *La Sota*, núm. 44, fig. 2, pàg. 10). L'A-O presenta l'efígie d'Isabel II.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] DE UNA HOJA // Por Lopez y Comp^a, // BARCEL^{NA}

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26186

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: 1861-1862

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 2-E

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: López, Antonio (1855-1865)

Marca: López y Compa. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: al·legoria de la fama amb escut (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 104, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions: gravador Miquel Cabanach (4-C)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, de personatges grotescos

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de punts i ratlles

Observacions: la data del 1855 correspon a la constitució de l'empresa, però van haver de construir la fàbrica, per tant la fabricació no va començar fins al 1857 o, més probablement, el 1858. Vers el 1870 aquest model fou adoptat per Fulladosa y Cía., l'empresa que absorbí López y Cía. en dissoldre's.

Referències: catàleg del Museo Fournier , vol. I, núm. 445, pàg. 69; revista *La Sota*, núm. 44, fig. 16, pàg. 22, i núm. 43, fig. II-1-48, pàg. 49

Llegendes:

A-O: CON PRIVILEGIO EXCLUSIVO DE S.M.

4-C: [cartel·la] DE UNA HOJA / Por Lopez Compa / [cercle] Caranach 5º // BARCEL^{NA}

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26187

Procedència: Josep Duran

Datació: 1865-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 31 [de 48], incompleta, falten: oros (8, 9 i R), copes (A, 2, 4, 5, 8, 9 i S), espases (2, 3, 4, 5, 8 i 9) i bastos (8)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Fournier](#) González, Braulio (1860-1890)

Marca: Braulio Fournier (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Carles III

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions:

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 290, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-9-20, pàg. 181

Llegendes:

A totes les monedes dels numerals d'oros: CAROL. III D. G. HISP. ET IND. R. •1805•
 A-O: [cartel ·la] BURGOS // [peanya] BRAULIO FOURNIER // [moneda central]
 CAROL. III D. G. HISP. ET IND. R. •1805•
 4-O: PREMIADO EN / VARIAS EXPOSICIONES.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26188

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1865-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Fournier](#) González, Braulio (1860-1890)

Marca: Braulio Fournier (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Carles III

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: similar als núm. de registre 26189, 26190 i 26191, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 290, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-9-20, pàg. 181

Llegendes:

A-O: [cartel ·la] BURGOS // [peanya] BRAULIO FOURNIER.

4-O: PREMIADO EN / VARIAS EXPOSICIONES.

A-C: [caixa] BURGOS

4-C: BRAULIO FOURNIER / FABRICANTE // BURGOS.

A tots els oros: [moneda] CAROL III • D • G • HISP • ET IND • R • 1805 •

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26189

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 62 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 38 [de 40], incompleta, falten: 4-E i 7-E
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: [Fournier](#) González, Braulio (1860-1890)
Marca: Braulio Fournier (A-O) (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Burgos
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia, model Felip V
Perfils: sèpies
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus i vermells, laberint
Observacions: similar als núm. de registre 26188, 26190 i 26191, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 290, pàg. 57
Llegendes:
 A totes les monedes dels numerals d'oros: PHILIP V · D · G · HISPAN · ET IND REX · 1730
 A-O: [cartel·la] BURGOS // [peanya] BRAULIO FOURNIER // [moneda central] PHILIP · V · D · G · HISPAN · ET IND · REX · 1730 •
 4-O: PREMIADO EN / ESPECIAL, / Nº. 3 / VARIAS EXPOSICIONES
 A-C: [a la copa] BURGOS
 4-C: BRAULIO FOURNIER, / FABRICANTE // BURGOS.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26190

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Fournier](#) González, Braulio (1860-1890)

Marca: Braulio Fournier (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Felip V

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: marrons i vermells, laberint

Observacions: igual que els núm. de registre 26188, 26189 i 26191, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: similar a catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 290, de Carles IV de Fournier Hermanos, pàg. 57

Llegendes:

A totes les monedes dels numerals d'oros: PHILIP V · D · G · HISPAN · ET IND · REX · 1730 ·
 A-O: [cartel·la] BURGOS // [peanya] BRAULIO FOURNIER // [moneda central]
 PHILIP V · D · G · HISPAN · ET IND · REX · 1730
 4-O: PROPIEDAD INTELECTUAL // PREMIADO EN / VARIAS EXPOSICIONES.
 A-C: [a la copa] BURGOS
 4-C: BRAULIO FOURNIER, / FABRICANTE // BURGOS.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26191

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Fournier González, Braulio (1860-1890)

Marca: Braulio Fournier (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Felip V

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: igual que els núm. de registre 26188, 26189 i 26190, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 290, pàg. 57

Llegendes:

A totes les monedes dels numerals d'oros: PHILIP V · D · G · HISP · ET IND · REX · 1730
 A-O: [cartel·la] BURGOS // [peanya] BRAULIO FOURNIER // [moneda central]
 PHILIP V · D · G · HISP · ET IND · REX · 1730
 4-O: PROPIEDAD INTELECTUAL // PREMIADO EN / VARIAS EXPOSICIONES.
 A-C: [a la copa] BURGOS
 4-C: BRAULIO FOURNIER, / FABRICANTE // BURGOS.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26192

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 [de 40], incompleta, falten: 3-C, 6-E i 4-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Fournier](#) González, Braulio (1860-1890)

Marca: Braulio Fournier (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Felip V

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: de fet sembla una barreja de dues baralles, una d'elles és del model Felip V. Algunes figures corresponen al catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 355, pàg. 65, i d'altres són iguals al catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 300, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-125, pàg. 116, i fig. II-1-126, pàg. 117.

Referències:

Llegendes:

A totes les monedes dels numerals: PHILIP · V · D · G · [il · legible] IND · REX · 1730 ·

A-O: [moneda central] PHILIP · V · D · G · [il · legible] IND · REX · 1730 ·

4-O: BRAULIO FOURNIER // BURGOS.

4-C: PREMIADO EN / VARIAS EXPOSICIONES.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26193

Procedència: Josep Duran

Datació: [1868]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Fournier. [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: Heraclio Fournier (A-O) (4-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Fantasia, model Fournier**Perfils:** sèpies**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trames superposades

Observacions: aquesta baralla és anterior a la de referència, la premiada a l'Exposició de París del 1868, ja que aquest fet es fa constar a les inscripcions del 4-C de les edicions posteriors. A més, el color de l'A-O és diferent (marró en comptes de blau), i al 4-O no apareix la inscripció «Nº 1». Per als col·leccionistes és un model de Quatre continents (o cultures), però en realitat el tema sembla més aviat fer referència a períodes o etapes històriques. Presenta algunes diferències amb el de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-115, pàg. 113.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 298, pàg. 57**Llegendes:**

A-O: HERACLIO / FOURNIER // VITORIA

4-O: HERACLIO FOURNIER // VITORIA.

4-C: HERACLIO FOURNIER // VITORIA.

Sumari**Imatge****Índex fabricants****Núm. Registre:** 26194**Procedència:****Datació:** [1882]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 95 x 60 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Support:** cartolina especial**Fabricant/editor:** Fournier. [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)**Marca:** Heraclio Fournier (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Vitòria**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard, núm. 1, classe 2^a**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, embull

Observacions: al 8 i el 9 d'oros els símbols tenen una disposició poc freqüent: es troben alineats simètricament.

Referències:**Llegendes:**

A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS // [moneda] VARIOS PREMIOS // [peanya] EXPOSICIONES

4-O: PREMIADO EN VARIAS EXPOSICIONES // MEDALLA DE ORO-ALAVA / DE PRIMERA CLASE / MADRID / LA MAS ALTA RECOMPENSA / PARIS BURDEOS / CLASE Nº. 2

4-C: HERACLIO FOURNIER // CLASE DE 2ª // VITORIA
 2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJOS DEPOSITADOS
 2-B: PRIVILEGIO POR ESQUINAS CORTADAS
 A tots els oros: [moneda] VARIOS PREMIOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26195

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1888]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina especial

Fabricant/edidor: Fournier. [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: Heraclio Fournier (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixant: Augusto Rius

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, núm. 1

Perfils: marrons

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, aquesta baralla fou una reforma de la creada pels pintors Emilo Soubrier i [Ignacio Díaz de Olano](#), el 1877. Els nous dibuixos foren creats pel pintor Huertas, de Burgos, i interpretats litogràficament per Augusto Rius, per participar a l'Exposició de París del 1899.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 370, pàg. 65; *Diseño y pintan bastos*. pàg. 186-187

Llegendes:

A-O: [cinta] HERACLIO FOURNIER // [cinta] VITORIA

4-O: [cinta] FABRICA DE NAIPES // N° 1 // [cinta] MOVIDA Á VAPOR

4-C: PREMIADO EN VARIAS EXPOSICIONES // PARIS / BURDEOS / [cartel·la] MEDALLA DE ORO // ALAVA // LA MAS ALTA RECOMPENSA // MADRID

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26197

Procedència: Josep Duran

Datació: [1889]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo, tret de taques A-O i dors R-B

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixos rectificats per Augusto Rius

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, model Fournier núm. 1

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: és el mateix model, diferent tiratge, diferents dorsos que el núm. de registre 26198, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 373-374, pàg. 65

Llegendes:

A totes les monedes dels oros: VARIOS PREMIOS

A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS / [peanya] EXPOSICIONES

4-O: CLASE PRIMERA / N.º. 1 / SE RECOMIENDAN COMO CLASES / SUPERIORES
LOS N.ºs 1 Y 5

4-C: FÁBRICA DE NAIPES / MOVIDA Á VAPOR // PREMIADO EN VARIAS
EXPOSICIONES

2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJO Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

2-B: PRIVILEGIO POR ESQUINAS CORTADAS / Y NAIPESINTRANSPARENTES DE
UNA HOJA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26198

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1889-1892

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: H. Fournier (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixant Augusto Rius

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, model Fournier núm. 1

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: grisos i vermells, tauler d'escacs

Observacions: és mateix model diferent tiratge, diferents dorsos que el núm. de registre 26197, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 374, pàg. 65

Llegendes:

A-O: [cartel·la] H. FOURNIER // [peanya] VITORIA // [moneda] VARIOS PREMIOS
4-O: CLASE PRIMERA // N.º. 1 // SE RECOMIENDAN COMO CLASES / SUPERIORES LOS N.ºS 1 Y 5

4-C: PRIVILEGIOS POR / RESPALDO ESPECIAL / Y NAIPES INTRANSPARENTES

2-E: SON PROPIEDAD/DIBUJOS Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

2-B: PRIVILEGIO POR ESQUINAS CORTADAS / Y NAIPES INTRANSPARENTES DE UNA HOJA

A tots els oros: [moneda] VARIOS PREMIOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26199

Procedència: Josep Duran

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 60 mm; i 95 x 61 mm (C-E)

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32 +1 [de 40], incompleta, falten: oros (A, 2), copes (3), espases (3, 6, C) i bastos (6, 7)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: H. F. (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I, núm. 6 + C-E núm. 1, de Rius

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama irregular

Observacions:

Referències:

Llegendes:

4-O: PREMIADO EN VARIAS / EXPOSICIONES // H. F. [sobre] CLASE 4^A

4-C: PREMIADO EN VARIAS / N.º 6 / PARIS 1878 Y BURDEOS 1882 / CLASE TERCERA [sobre] CLASE 4^A

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26200

Procedència: Josep Duran

Datació: [1890]

Objecte: baralla
Dimensions: 94 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 40, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Support: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)
Marca: H. Fournier (A-O)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Vitòria
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I, núm. 6
Perfils: sèpies
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, embull
Observacions:
Referències:
Llegendes:

A-O: [cartel·la] H. FOURNIER // [requadre] VITORIA
 4-O: CLASE SEGUNDA // N.º. 6 // SE RECOMIENDA COMO CLASES /
 SUPERIORES LOS N.ºS. 1 Y 5
 4-C: FÁBRICA DE NAIPES / MOVIDA A VAPOR // PREMIADO EN VARIAS
 EXPOSICIONES
 2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJOS Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26201

Procedència:
Datació: [1890]
Objecte: baralla
Dimensions: 94 x 61 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el 6-B
Estat de conservació: bo, tret de 5-B que presenta pèrdua de matèria
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Support: cartolina satinada
Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)
Marca: H. Fournier (A-O), Fàbrica de Naipes de Heraclio Fournier (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Vitòria
Col·laboracions: dibuixos rectificats per Augusto Rius
Timbre/bolla:
Model: Estàndard, núm. 1, per a Monte
Perfils: negres
Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions:

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] H. FOURNIER // [moneda] VARIOS PREMIOS // [peanya] VITORIA
4-O: PRIMERA BRILLANTE // N° 1. E // CLASES SUPERIORES, MONTE, / OPACO
Y N°. 1 E.

4-C: FÁBRICA DE NAIPES / DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA / CON
PRIVILEGIO EXCLUSIVO

2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJOS Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

2-B: PRIVILEGIOS POR ESQUINAS CORTADAS / Y NAIPES INTRANSPARENTES
DE UNA HOJA.

A tots els oros: [moneda] VARIOS PREMIOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26196

Procedència: Josep Duran

Datació: 1891

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular, retallats i daurats

Núm. de naips: 36 [de 40], incompleta, falten: 4-C, C-C, 2-E i R-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: Heraclio Fournier (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dissenyadors: Emilio Soubrier i [Vitoriano Díaz de Olano](#) (Vitòria
1860-1937)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Del fundador, classe 1ª, és Quatre continents

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: els naips A-O, 2-O i 3-O semblen d'un altre tiratge.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 371, pàg. 65; revista *La Sota*, núm.
43, fig. II-1-117, pàg. 115, cantonades rodones

Llegendes:

A-O: [cartel·la] HERACLIO FOURNIER // VITORIA // FABRICA DE NAIPES A
VAPOR // [a la 1ª moneda] REPUBLIQUE FRANÇAISE // [sota les monedes]
MEDALLAS DE ORO // 1ª / CLASE

4-O: [cartel·la] VISTA DE LA FÁBRICA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26202

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el 4-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier González](#) (1867-1916)

Marca: Heraclio Fournier (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, embull

Observacions:

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 360, pàg. 65

Llegendes:

A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS / [peanya] EXPOSICIONES

4-O: HERACLIO FOURNIER // VITORIA // SE RECOMIENDA COMO CLASES / SUPERIORES LOS N^{OS}. 1 Y 5 / CLASE 4^A

2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJOS Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26203

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el C-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Atribuïda a [Heraclio Fournier González](#)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: també podria ser de Moliné.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS / [peanya] EXPOSICIONES

4-O: CLASE CUARTA

4-C: CLASE CUARTA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26204

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el 6-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina

Fabricant/editor: Atribuïda a [Heraclio Fournier González](#)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: marrons vermellosos, embull

Observacions: igual que el núm. de registre 26205, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Podria ser de Moliné.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS / [peanya] EXPOSICIONES

4-O: CLASE CUARTA

4-C: CLASE CUARTA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26205

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 [de 40], incompleta, falten: C-E, 4-B i 6-B

Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina
Fabricant/editor: Atribuïda a [Heraclio Fournier González](#)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat:
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, embull
Observacions: igual que el núm. de registre 26204, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes:
 A-O: [cartel·la] PREMIADO EN VARIAS / [peanya] EXPOSICIONES
 4-O: CLASE CUARTA
 4-C: CLASE CUARTA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26206

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1926-1929

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica, tiratge a part 1987

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Vídua i Fills d'Heraclio [Fournier](#) (1916-1933)

Marca: Vda e Hijos de H. Fournier (A-O) (5-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 1'20 ptes. (5-E)

Model: Fantasia. Fundador (A-O), darrera edició

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, pòquer espanyol núm. 20

Observacions: conserva l'embolcall de cartró amb precinte daurat. Mides de l'embolcall: 97 x 67 x 11 mm. Hi ha una discordança estranya entre les dues dates del 5-E: el timbre d'1,20 ptes. es va fer servir només entre el 1926 i el 1932, però a la baralla es consigna una data més tardana, el 1937. Triem com a data d'execució de la baralla la primera cronològicament.

Referències:**Llegendes:**

A-O: [cinta] V^{DA} E HIJOS DE H. FOURNIER / [moneda] FUNDADOR / 1870 / [cinta] VITORIA (ESPAÑA) / MEDALLAS DE ORO / 1ª CLASE / FABRICA DE NAIPES

4-O: [cartel·la] VISTA DE LA FABRICA

4-C: PREMIADO EN VARIAS EXPOSICIONES / PARIS / BURDEOS / [cinta] MEDALLA DE ORO / ALAVA / LA MAS ALTA RECOMPENSA / MADRID

2-E: SON PROPIEDAD / DIBUJOS Y RESPALDOS / DEPOSITADOS

5-E: VIUDA E HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER / VITORIA / 1937 // [timbre] TIMBRE DEL ESTADO •1,20 PESETAS•

2-B: PRIVILEGIO POR NAIPES OPACOS / DE UNA SOLA HOJA

4-B: CROMO EXTRA FANTASIA

Embolcall/estoig: anvers: NAIPE / ESPAÑOL // [cornucòpia] NAIPES / HERACLIO FOURNIER / VITORIA / ESPAÑA / MARCA REGISTRADA

Revers: CASA FUNDADA / EN 1870 / VIUDA E HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER / VITORIA (ESPAÑA)

Lateral: PROPIEDAD DE LA CASA

Lateral: DIBUJOS DEPOSITADOS.

Fons: MEDALLAS DE ORO

Sumari**Índex fabricants**

Núm. Registre: 26207

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1929 (A-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, + llibre de presentació + fulletó explicatiu + naip de presentació, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Vidua i Fills d'Heraclio [Fournier](#) (1916-1933)

Marca: Viuda e Hijos de Heraclio Fournier (5-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixant: Luís Palao (7-B)

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 1'20 ptes. (5-E)

Model: Fantasia. Naip Histórico Ibero-Americano (NP)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, escuts d'Espanya i repúbliques iberoamericanes

Observacions: conserva l'embolcall amb les mides 100 x 69 x 19 mm. La primera edició, del 1929, es va vendre a les exposicions Internacional de Barcelona i Iberoamericana de Sevilla a 5 ptes. la baralla. El fullet explica els diferents escuts dels dorsos. Oros, copes i espases representen les tres monarquies de Ferran V, Carles I i Felip II, els descobridors i colonitzadors, i els bastos són els cabdills, amb els símbols representant la flora i fauna d'Amèrica. Fou reeditada, l'any 1979, per [Heraclio](#)

Fournier S.A., amb motiu del 50è aniversari de la baralla. Segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, també és coneguda com a Baraja del Descubrimiento.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 676, pàg. 87; *LS*, 43 fig. II-3-11, pàg. 178; *Diseño y pintan bastos*, pàg. 195 i 325

Llegendes:

A-O: [moneda] CRISTOBAL COLON // [cartell] EXPOSICIÓN / IBERO-AMERICANA / MCMXXIX
 2-O: [cinta] PRIMER / DE / VIAJE / C. COLON // [mapa] S. SALVADOR / I. JUANA CUBA / I. ESPAÑOLA
 3-O: ESCUDO DE COLON // FIRMA DE ISABEL I // FIRMA DE COLON
 6-O: [cartell] ISABEL I // [cartell] P. MARCHENA
 7-O: [cartell] ALMAGRO // [cartell] SOLIS // [cartell] GARAY
 S-O: [cartell] M. A. PINZON
 C-O: [cartell] HERNAN CORTES
 R-O: [cartell] FERNANDO V
 3-C: ANAFRE, BRUJULA Y LOMBARDA / DE LA NAO SANTA MARIA
 4-C: ESCUDO DE LOS PINZON
 S-C: [cartell] P. DE MENDOZA
 C-C: [cartell] PIZARRO
 R-C: [cartell] CARLOS I
 A-E: ESPADA DE ISABEL I.
 2-E: CEREMONIA // COMBATE // ESPADAS DE / FERNANDO V
 3-E: ESPADA DE CORTES // ESPADA DE PIZARRO // ESPADA DE CARLOS V // [cartell] V.Y. PINZON
 4-E: [cartell] V.N. DE BALBOA
 5-E: [cartell] VIUDA E HIJOS / DE HERACLIO FOURNIER // •VITORIA• [timbre] TIMBRE DEL ESTADO •1'20 PESETAS•
 6-E: [cartell] ESPADA DE FELIPE II // [medalló] GRIJALBA // [medalló] PONCE DE LEON
 7-E: [cartell] HERNANDO DE SOTO
 S-E: [cartell] MAGALLANES
 C-E: [cartell] LEGAZPI
 R-E: [cartell] FELIPE II
 7-B: [cartell] L. PALAO / FECIT
 S-B: [cartell] CAONABO
 C-B: [cartell] ATAHUALPA
 R-B: [cartell] MOTEZUMA

Embolcall/estoig: anvers: EXPOSICIÓN / INTERNACIONAL / BARCELONA // VDA. E HIJOS DE H. FOURNIER // VITORIA (ESPAÑA)

Naip de presentació: NAIPE HISTORICO / IBERO-AMERICANO / Fabricado / exclusivamente para las / EXPOSICIONES / DE / SEVILLA / Y / BARCELONA / 1929 / FABRICANTES: / VDA. E HS. DE H. FOURNIER / VITORIA-ESPAÑA / Casa fundada en 1870.

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26208

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1930]

Objecte: baralla

Dimensions: 45 x 30 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua i Fills d'Heraclio Fournier (1916-1933)

Marca: [Heraclio Fournier](#) (A-O), Viuda e Hijos de Heraclio Fournier (4-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Fundador

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de ratlles, rombes i punts

Observacions: conserva l'embolcall, amb les mides 46 x 31 x 12 mm. Aquest model canvia l'A-O de la baralla del Fundador per l'altre de la medalla del premi de l'Exposició de París, i la vista de la fàbrica del 4-O per una inscripció.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cinta] HERACLIO FOURNIER // VITORIA // FABRICA / DE NAIPES / 1870 // MEDALLAS DE ORO / 1ª CLASE // MEDALLAS [il·legible]

4-O: INVENTORES / NAIPE OPACO MARFIL / DE UNA SOLA HOJA

4-C: [cartell] PREMIADO EN VARIAS EXPOSICIONES // PARIS // BURDEOS // MEDALLA DE ORO // ALAVA // LA MAS ALTA RECOMPENSA // MADRID

2-E: PROVEEDORES DE LA / CASA REAL ESPAÑOLA / Y PRINCIPALES CLUBS

4-E: VIUDA E HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // ESPAÑA

2-B: ESPECIALIDAD NAIPES / POKER-BRIDGE-BACCARAT &

4-B: CASA FUNDADA 1870

Embolcall/estoig: anvers: NAIPE / LILIPUT / DE / 40 CARTAS / EXTRA-FINO

Revers: FOURNIER / VITORIA / NAIPES / INDUSTRIA / ESPAÑOLA / LARRAMENDI H^{OS}. VITORIA

Laterals: FOURNIER-VITORIA

Solapa: CASA FUNDADA EN / •1870•

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26209

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1933-1937]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Vídua i Fills d'Heraclio Fournier (1916-1933)

Marca: [Heraclio Fournier](#) (A-O), Viuda e Hijos de Heraclio Fournier (5-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: promotor Bayer

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 1'25 ptes. (5-E)

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: sèpies, trama de cards

Observacions: conserva l'embolcall amb les mides 101 x 64 x 16 mm. És un model que també fou editat per [Guarro](#) (núm. 5) i per [Comas](#). La patent d'aquest model és d'E. Querol (5-E).

Referències:

Llegendes: a tots els naips: el logotip de la indústria Bayer

A-O: [cartel·la] HERACLIO FOURNIER · VITORIA · // [cartel·la] Gane a su contrincante / con este As, pero no le con-/tagie su resfriado / Evítelo con Pastillas de / Panflavina

2-O: [cartel·la] El mejor "palo" contra / los resfriados: / ASPIRINA

3-O: [cartel·la] El oro todo lo vence, menos / el dolor. En cambio todo / dolor es vencido por / ASPIRINA

4-O: [cartel·la] Más fácil / que jugar a la brisca / es curar la carraspera con / Bombones de / Corifina

5-O: [cartel·la] Oro es alegría y / CAFIASPIRINA / es salud.

C-O: [cartel·la] Oro son- y de ley preci-/samente- las Tabletetas / de / ASPIRINA

R-O: [cartel·la] ¿Quiere darle codillo a la / gripe? -Pues "saque" / ASPIRINA

A-C: [cartel·la] Una buena copa / ahuyenta las penas./ CAFIASPIRINA / alivia los dolores.

2-C: [cartel·la] Con el dos se saca el / siete y con Bombones/ de / Corifina / la tos y la ronquera

3-C: [cartel·la] Tras muchas copas, una mas.../ con dos Tabletetas de / CAFIASPIRINA

4-C: [cartel·la] Pastillas de / Panflavina / para la desinfección de la / boca y faringe

5-C: [cartel·la] El tabaco y las copas / producen pesadez, / CAFIASPIRINA / despeja de nuevo / el cerebro.

C-C: [cartel·la] A la sota el caballo / venció y la / ASPIRINA / al reuma / aniquiló.

R-C: [cartel·la] ¿Le falta el caballo / para cantar las cuarenta?/ Peor seria tener dolor / de cabeza y faltarle / ASPIRINA

A-E: [cartel·la] Precioso as de la / baraja Bayer / Bombones de / Corifina

2-E: [cartel·la] Dos tabletetas de / CAFIASPIRINA / bastan para hacer "caer"/ todo malestar

3-E: [cartel·la] Mate sin temor la baza / con este tres y la gripe / con / ASPIRINA

4-E: [cartel·la] En el / juego de la vida se / vence con el As de / ASPIRINA

5-E: [cartel·la] FABRICANTES / VIUDA E HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // - NAIPES- / MODELO REGISTRADO / N.º 604 / E. QUEROL / Apartado de Correos 455 / BARCELONA[timbre]: TIMBRE DEL ESTADO • 1'25 PESETAS •

S-E: [cartel·la] La sota para arrastrar; la / Panflavina / para rematar los resfriados / y los contagios

C-E: [cartel·la] El triunfo de / los triunfos: / ASPIRINA

R-E: [cartel·la] Sea Vd. valiente en el envite, y / precavido contra los resfria-/dos, tomando Tabletetas de ASPIRINA

A-B: [cartel·la] Falle la gripe con Tabletetas / de / ASPIRINA

2-B: [cartel·la] Mate Vd. los microbios / de su boca mediante las / Pastillas de / Panflavina

3-B: [cartel·la] Dos Tabletetas de / ASPIRINA / son para la salud, lo que en / el juego las tres piedras de este / tres.

4-B: [cartel·la] Contra / todos los dolores / CAFIASPIRINA / No afecta al corazón / ni a los riñones

5-B: [cartel·la] Mal podrá / Vd. cantar sin Bombones / de / Corifina

C-B: [cartel·la] Afiance / su tute de caballos, / pero también su salud con / CAFIASPIRINA

R-B: [cartel·la] CAFIASPIRINA / como el rey de bastos es el / mejor palo contra el dolor

Embolcall/estoig: anvers: Obsequio de la casa / Bayer / [logotip de Bayer]

Revers: ASPIRINA

Solapa: [interior] NAIPES / MODELO REGISTRADO / E.Q / Apartado de Correos 455 / BARCELONA [superior] Naipes Fournier / Vitoria

Cap: Corifina

Lateral: CAFASPIRINA

Lateral: Panflavina

Peu: NAIPES FOURNIER // VITORIA

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26210

Procedència: Rosendo Klein

Datació: 1935 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 48 + naip presentació, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica. Tiratge a part 6.439

Suport: cartolina especial

Fabricant/editor: Fills d'Heraclio Fournier (1933-1952)

Marca: Hijos de Heraclio Fournier (5-E), [Heraclio Fournier](#) (N- P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixant Lluís Vidal Molné (Barcelona 1907-Mónaco 1970)

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 1'25 ptes. (5-E)

Model: Fantasia. Visca la Sardana (A-O) /Joc de cartes català (embolcall)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: marrons, escut amb quatre barres sobre trama de rombes

Observacions: fou reeditada, l'any 1978, per [Heraclio Fournier S.A.](#) amb el nom de «Visca Catalunya». Conserva l'embolcall amb les mides 100 x 68 x 19 mm. Igual que el núm. de registre 26211, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Segons Juan Arroyo, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, el disseny de la versió catalana és de Lluís Alemany i la cataloga com a «baraja temàtica». Els oros estan inspirats en plats de ceràmica de Paterna, les copes són porrons, les espases falçs i els bastos porres. Les sotes són dones i els reis són gegants de festa major. Per les mateixes dates Fournier també realitzà la baralla regional basca amb dibuixos d'Isaac Díez.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 703, pàg. 89; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-160, pàg. 147; *Diseño y pintan bastos*, pàg. 198

Llegendes:

A-O: [cartel·la] VISCA // [cartel·la] LA SARDANA
 4-O: [cartell] 1935 / MOLNÉ / fecit.
 4-C: NAIPES / INTRANSPARENTES // [cartell] HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER / VITORIA
 5-E: HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // [timbre] TIMBRE DEL ESTADO • 1'25 PESETAS • / [tampó] 6439
 N-P: [escut] NAIPES / HERACLIO FOURNIER / VITORIA / ESPAÑA

Embolcall: anvers: JOC DE / CARTES / CATALA

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26211

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1935 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 48, + naip presentació, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica. Tiratge a part 3.362

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Fills d'Heraclio Fournier (1933-1952)

Marca: Hijos de Heraclio Fournier (5-E) (4-C), [Heraclio Fournier](#) (N-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions: dibuixant [Lluís Vidal Molné](#) (Barcelona 1907-Mónaco 1970)

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 1'25 ptes. (5-E)

Model: Fantasia. Visca la Sardana (A-O) i Joc de cartes català (embolcall)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quatre barres amb escut i trama de rombes

Observacions: fou reeditada l'any 1978 per Heraclio Fournier S.A., amb el nom de «Visca Catalunya». Conserva l'embolcall amb les mides 100 x 68 x 19 mm. Igual que el núm. de registre 26210, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Segons Juan Arroyo, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, el disseny de la versió catalana és de Lluís Alemany i la cataloga com a «baraja temàtica». Els oros són plats de ceràmica de Paterna, les copes són porrons, les espases falçs i els bastos porres. Les sotes són dones i els reis són gegants de festa major. Per les mateixes dates Fournier també realitzà la baralla regional basca amb dibuixos d'Isaac Díez.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 703, pàg. 89; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-160, pàg. 147; *Diseño y pintan bastos*, pàg. 198

Llegendes:

A-O: [cartel·la] VISCA / [cartel·la] LA SARDANA

4-O: [cartell] 1935 / MOLNÉ / fecit.

5-E: HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER / VITORIA // [timbre] TIMBRE DEL ESTADO • 1'25 PESETAS •

4-C: NAIPES / INTRANSPARENTES // [cartell] HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA

N-P: [escut] NAIPES / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // [escut] ESPAÑA

Embolcall: anvers: JOC DE / CARTES / CATALA

Sumari**Índex fabricants****Núm. Registre:** 26212**Procedència:** Junta de Museus**Datació:** 1936 (2-O)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 92 x 58 mm**Forma:** rectangular, angles retallats**Núm. de naips:** 48, + naip presentació, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica. Tiratge a part 6.150 // 303-4**Support:** cartolina especial**Fabricant/editor:** Fills d'Heraclio Fournier (1933-1952)**Marca:** Hijos de Heraclio Fournier (A-O) (5-E), [Heraclio Fournier](#) (4-O)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Vitòria**Col·laboracions:** dibuixant: Lluís Alemany**Timbre/bolla:** timbre de l'Estat vermell de 1'25 ptes. (5-E)**Model:** Fantasia. Baraja Nacional, núm. 1, primera edició**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, grocs i grisos, escut d'Espanya i caràcters aràbics**Observacions:** conserva l'embolcall amb les mides 100 x 63 x 13 mm. Entre el 1936 i el 1940 s'editaren altres versions amb modificacions a l'A-O, R-O, i als dorsos. El 1970 es reedità amb diferències a l'A-O. Segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, aquesta baralla està inspirada en la Reconquesta o en els inicis del Renaixement espanyol, i té la referència 058 de les fitxes del *corpus* de naips Fournier.**Referències:** catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 705, pàg. 89; *Diseño y pintan bastos*, pàg. 145-146**Llegendes:**

Carta de presentació: En la guerra por España, brota, como/ breviarío del azar, el viejo naípe es-/pañol en la nueva Baraja Nacional.// Abridla por el As de Oros, símbolo del/ rico poderío español, que empequeñe-/ce a la luna y al sol que alumbraran/ sus dominios; y lo defienden las Es-/padas y los Bastos; y lo alegran las/ Copas, y lo queremos, flor de campa-/mento, para que nuestros soldados,/ así los de los Tercios, burlen ante el/ dos de oros, con su eje de león y mo-/no, la veleidad de la fortuna porque/ en su mano todos los naipes son/ triunfos. Y porque, cuando España se/ lo juega todo a una carta, preciso es/ que las cartas de sus juegos sean/ españolas.

A-O: •HIJOS• [la e és inserida dins la d] DE HERACLIO / FOURNIER · NAIPES / FINOS · VITORIA • // [cercle] VITORIA

2-O: [moneda] AÑO / [la e és inserida dins la d] DE / 1936

4-O: N°. 1. N // [imitant signatura] Heraclio Fournier // VITORIA / (ESPAÑA)

4-C: CLASE OPACA DE 1^a // PRIVILEGIO POR EL / NAIPE OPACO MARFIL / DE UNA SOLA HOJA

6-C: CASA · FUNDADA · EN · 1870

5-E: HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // [timbre] TIMBRE DEL ESTADO · 1'25 PESETAS ·

Embolcall/estoig: anvers: Hijos de / HERACLIO FOURNIER // VITORIA
 Revers: [escut d'Espanya amb inscripcions àrabs igual als dorsos dels naips]
 Solapa: NAIPE / NACIONAL
 Peu: DIBUJOS DEPOSITADOS
 Lateral: Privilegio por el Naipe Opaco
 Cap: NAIPES / FABRICACION ESPAÑOLA
 Lateral: Naipe Opaco de una Hoja

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26213

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1862]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, + naip instructiu + presentació, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Impremta Ramírez i Companyia (1865-1879)

Marca: Imp. Ramírez y Ca. (NP)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: promotor *Los Niños* (revista infantil) (NP), dissenyador Francisco López Fabra (NP)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Baraja Geográfica de España (NP)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: vermells, quadrícula

Observacions: cada carta es compon d'un petit naip de fantasia situat a l'angle superior esquerre, d'un text encapçalat pel nom de la província i d'un mapa més les dades històriques i geogràfiques corresponents. Al naip d'instruccions es fa constar que el joc s'acompanya de «4 planitos» per formar el joc de Lotería de España. El plec següent, núm. de registre 26214, d'aquesta mateixa subcol·lecció, és una altra edició del mateix model. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 390, pàg. 67

Llegendes: a la fitxa no s'ha transcrit les dades geogràfiques contingudes als naips ni les del naip d'instruccions del joc per la seva excessiva llargària.

NP: BARAJA GEOGRÁFICA / DE / ESPAÑA // JUEGO INSTRUCTIVO / DEDICADO POR / D. FRANCISCO LOPEZ FÁBRA / Á LA / REVISTA DE EDUCACION Y RECREO / "LOS NIÑOS" / dirigida por / D. CARLOS FRONTAURA // PRECIO 12 REALES / Para los Suscritores á "LOS NIÑOS" 6 rs // Imp. Ramirez, y C^a.

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26214

Procedència:

Datació: [1862]

Objecte: plec

Dimensions: 277 x 180 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 9 [de 48], incompleta

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: paper

Fabricant/editor: Atribuïda a Impremta Ramírez i Companyia

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions: promotor *Los Niños* (revista infantil) (NP), creador: [Francisco López Fabra](#)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Baraja Geogràfica de España (NP)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama ornamental

Observacions: seguint la disposició al plec els naips són: A-O, 5-E, C-E / 5-O, NP, 5-C / R-C, 5-B S-B. És una altra edició del mateix model del núm. de registre 26213, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Cada carta es compon d'un petit naip de fantasia situat a l'angle superior esquerre, un text encapçalat pel nom de la província i d'un mapa més les dades històriques i geogràfiques corresponents. Al naip d'instruccions es fa constar que el joc s'acompanya de «4 planitos» per formar el joc de Loteria de España. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició*

a Catalunya: el segle XIX (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 390, pàg. 67

Llegendes: a la fitxa no es transcriuran les dades geogràfiques contingudes als naips ni les del naip d'instruccions del joc per la seva excessiva llargaria.

NP: BARAJA GEOGRÁFICA DE ESPAÑA // JUEGO INSTRUCTIVO DEDICADO POR D. F. L. F / Á / LOS NIÑOS / REVISTA DE EDUCACION Y RECREO, DIRIGIDA / POR / D. CARLOS FRONTAURA // Los 48 naipes espresan los limites, principales rios, ferro-carriles, capitales de Juzgá/do, personas célebres, sucesos notables, número de habitantes y extension de cada Provincia // Los palos de la Baraja y su numeracion / se hallan realacionados con la poblacion y / magnitud de las Provincias // Con esta Baraja, combinada con planitos / que se publicaran espresamente, se facilitará / la instruccion geográfica con juegos entre-/nidos // PRECIO 12 REALES / Para los Suscritores á LOS NIÑOS 6 rs.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26215

Procedència: Josep Duran

Datació: 1868-1870

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortint sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes Madrid

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: taronges, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: catàleg Ramírez núm. 8 i 9. Les dates dels Ramírez impressors no es corresponen exactament amb les dels Ramírez naipers. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona

2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: similar catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 515, pàg. 75

Llegendes:

A-O: [cartel·la] NAIPES DE / CASTILLA.

4-C: DE UNA HOJA // POR RAMIREZ Y CA // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26216

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 25, [de 48], incompleta, falten: oros (3, 4, 5, 7 i R), copes (2, 6, 8, S, C i R), espases (2, 5, 6, 7, 8 i 9) i bastos (4, 5, 7, 9, S i R)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortint sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de quadrats, flors i estels

Observacions: cal remarcar la presència a l'A-O de les inicials NR en una de les caixes que estan sota el medalló. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: similar catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 517, pàg. 75

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // Por Ramirez y Ca,, // [titlla] Barna

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26217

Procedència: Josep Duran

Datació: 1871 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38, [de 48], incompleta, falten: oros (2, 3, 6, 9 i S), copes (4 i 9), espases (2) i bastos (2 i R)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Fàbrica de Ramírez y Ca. (4-O) N R y Ca. (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres i vermells, retícula de línies rectes i ondulades

Observacions: semblen restes de fàbrica. Aquest model també fou editat per Sucesores de Ramírez y Cía, vegeu núm. de registre 26221, 26222 i 26223, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències:

Llegendes:

A-O: [al medalló] NR Y C^a.

4-O: FÁBRICA DE NAIPES / DE / RAMIREZ Y C^A // Pasaje de Escudellers, núm. 4 // BARCELONA. [manuscrit] año 1871

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA

C-C: AHÍ VÁ

A-E: CORTE TABLA.

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1871.

Núm. Registre: 26218

Procedència: Josep Duran

Datació: [1874]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 5-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortint sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg Ramírez 1868, núm. 5.

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // *Por Ramírez y Ca., // [amb titlla] Barna*

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26219

Procedència: Josep Duran

Datació: [1874]

Objecte: baralla

Dimensions: 80 x 50 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortin sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: liles, tacat

Observacions: Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg Ramírez núm. 00, dors 40

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // [cartel·la] POR RAMIREZ Y CA // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26220

Procedència: Josep Duran

Datació: [1878]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37, [de 48], incompleta, falten: oros (2, S i C), copes (A, 3 i 6), espases (2) i bastos (2, 7, 8 i C)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Narcís Ramírez i Companyia (1860-1881)

Marca: Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortin sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Escudellers, 4)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26225 i 26226, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de Sucesores de Ramírez. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 517, pàg. 75

Legendes: 4-C: [al senyal] DE UNA HOJA // Por Ramirez y C^a, // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26221

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marca: Sucesores de Ramírez y Ca. (A-O, 4-O i 4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: igual que els núm. de registre 26217, 26222 i 26223, d'aquesta mateixa subcol·lecció. De nou discordances entre les dates. Encara que a la mort de Narcís Ramírez, el 1881, l'empresa va prendre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Ramírez y Cía., fins a la seva absorció per Henrich y Cía. sembla que editaren baralles ja estampades anteriorment per Narcís Ramírez, canviant alguns naips. Es pren com a data d'edició la primera cronològicament o, lògicament, la que figura inscrita a la baralla. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer. Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc.

També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències:

Llegendes:

A-O: [a l'interior de l'escut] SR Y C^A

2-O: [cartel·la] BARCELONA LEON PREMIO DE VARIAS EXPOSICIONES VIENA FILADELFIA

4-O: FÁBRICA DE NAIPES // SUCESTORES DE RAMIREZ Y C^A // Pasaje de Escudillers, núm.4 // BARCELONA. [manuscrit] 1879

7-O: DEL N° 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: SUCESTORES DE RAMIREZ Y C^A // BARCELONA

C-C: AHÍ VÁ

A-E: CORTE TABLA

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1879.

6-B: 1.ER SUPERFINO

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26222

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marc: Sucesores de Ramírez y Ca. (A-O) (4-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, retícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que els núm. de registre 26217, 26221 i 26223, d'aquesta mateixa subcol·lecció. De nou discordances entre les dates. Encara que a la mort de Narcís Ramírez, el 1881, l'empresa va prendre el nom d'Establecimiento Tipográfico de

Sucesores de Ramírez y Cía., fins a la seva absorció per Henrich y Cía. sembla que editaren baralles ja estampades anteriorment per Narcís Ramírez, canviant alguns naips. Es pren com a data d'edició la primera cronològicament o, lògicament, la que figura inscrita a la baralla. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències:

Llegendes:

A-O: [a l'interior de l'escut] SR Y C.^A

2-O: 1.ER SUPERFINO

4-O: FÁBRICA DE NAIPES / SUCEORES DE RAMIREZ Y C.^A // Pasaje de Escudillers, núm. 4 // BARCELONA.

7-O: DEL N.º 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: SUCEORES DE RAMIREZ Y C.^A // BARCELONA

C-C: AHÍ VÁ

A-E: CORTE TABLA.

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1879.

6-B: 1.ER SUPERFINO

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26223

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marc: Sucesores de Ramírez y Ca. (A-O) (4-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, quadrícula

Observacions: igual que els núm. de registre 26217, 26221 i 26222, d'aquesta mateixa subcol·lecció. De nou discordances entre les dates. Encara que a la mort de Narcís Ramírez, el 1881, l'empresa va prendre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Ramírez y Cía., fins a la seva absorció per Henrich y Cía. sembla que editaren baralles ja estampades anteriorment per Narcís Ramírez, canviant alguns naips. Es pren com a data d'edició la primera cronològicament o, lògicament, la que figura inscrita a la baralla. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències:

Llegendes:

A-O: [a l'interior de l'escut] SR Y C.^A

2-O: [cartel·la] BARCELONA LEON PREMIO DE VARIAS EXPOSICIONES VIENA FILADELFIA

4-O: FÁBRICA DE NAIPES // SUCESORES DE RAMIREZ Y C.^A ./ Pasaje de Escudellers, núm.4 // BARCELONA.

7-O: DEL N.º 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE

4-C: SUCESORES DE RAMIREZ Y C.^A // BARCELONA

C-C: AHÍ VÁ

A-E: CORTE TABLA.

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1879.

6-B: 1.ER SUPERFINO

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26224

Procedència: Josep Duran

Datació: [1881]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 9-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marca: Sucesores de Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortin sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula de línies ondulades

Observacions: és un dels models creats per Ramírez que passà a Piguillem i Riera, i acabà sent editat per [Guarro](#). Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 516, pàg.75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-78, pàg. 78, encara que aquest fou un model editat anteriorment per Narciso Ramírez y Cía, és la mateixa planxa

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // SUCESORES DE RAMIREZ C.A // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26225

Procedència: Josep Duran

Datació: [1881]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marca: Sucesores de Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortin sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: similar a les baralles amb els núm. de registre 26220 i 26226, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 517, pàg. 75

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / [al senyal] Sucesores de Ramirez y C^a // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26226

Procedència: Josep Duran

Datació: [1881]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46, [de 48] incompleta, falten: 9-C i 5-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Successors de Ramírez i Companyia (1881-1884)

Marc: Sucesores de Ramírez y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant sortin sobre el mar i garlanda de llorer (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Còrsega)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: àrabs

Pintes: sí

Dorsos: vermells, quadrícula

Observacions: similar als núm. de registre 26220 i 26225, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Narcís Ramírez, de formació caixista d'impremta, engegà, el 1848, un taller propi de tipografia al carrer Escudellers, gràcies a un premi de loteria. Realitzà, a més dels naips, una extensa gamma de productes: llibres, títols d'obligacions i accions mercantils, cartells, factures, talonaris, bitllets de tren, etc. També va contribuir a la fundació de diaris de premsa. El 1862 s'associà amb [Manuel Henrich](#) i amb els germans Teodor i Josep Baró i l'empresa passà a denominar-se Narciso Ramírez y Cía. Plegà el 1875 i va deixar al capdavant de l'empresa Manuel Henrich i Josep Baró. A la seva

mort, sense fills, l'empresa va rebre el nom d'Establecimiento Tipográfico de Sucesores de Narciso Ramírez y Cía. I el 1889 es va anomenar Henrich y Cía. Però ja en aquells anys no fabricaven naips. Aquestes dades provenen del llibre de Manuel Llanas *L'edició a Catalunya: el segle XIX* (Barcelona 2009). En el moment del tancament del catàleg Víctor Ferro Torrelles està realitzant la monografia de Narcís Ramírez com a naiper.

Referències: catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 517, pàg. 75

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / [al senyal] Sucesores de Ramirez y Ca.// BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26227

Procedència: Josep Duran

Datació: 1863-1864

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Borràs, Miquel (1863-1864)

Marca: Miguel Borràs (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de quadrats i ratlles

Observacions: és una baralla rara, poc vista. Miquel Borràs adquirí la indústria de Joaquim Bacó el 1863.

Referències:

Llegendes: 4-C: De una hoja // Por Miguel Borrás // [amb titlla] Barna.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26228

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1865 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 [de 48], incompleta, falta R-E i tot el coll de bastos

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Humanes, Juan. García, Raimundo. Juan Humanes y dependientes de Raimundo García (1865-1879)

Marca: Juan Humanes y Ca. Deptes. de Raimundo García (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions:

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA / [cartel·la] [la e inserida dins la de] DE MADRID

4-O: JUAN HUMANES Y / CA DEPTES DE / RAIMUNDO GARCIA / 1865

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26229

Procedència: Josep Duran

Datació: 1876 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 64 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el 6-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: García, Raimundo. Successors de Raimundo García (1865-1876)

Marca: Juan Humanes y Ca. Sucres. de R[aimundo]. García (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: dues sirenes separades per motiu floral (4-O)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: igual que el núm. de registre 26230, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però una altra edició, canvia el color del dors.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA / [cartel·la] [la e inserida dins la de] DE MADRID

4-O: JUAN HUMANES Y CA / SUCRES DE R. GARCIA / 1876

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26230

Procedència: Josep Duran

Datació: 1876 (4-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 64 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 40], incompleta, falten: 6-O i A-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: García, Raimundo. Successors de Raimundo García (1865-1876)

Marca: Juan Humanes y Ca. Suces. de R[aimundo]. García (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: dues sirenes separades per motiu floral (4-O)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, laberint

Observacions: igual que el núm. de registre 26229, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però una altra edició, canvia el color del dors.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA / [cartel·la] [la e inserida dins la de] DE MADRID

4-O: JUAN HUMANES Y CA^A / SUCRES^{ES} DE R. GARCIA / 1876

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26320

Procedència:

Datació: 1866

Objecte: plec

Dimensions: 411 x 285 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: dolent

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Bosch, Antoni. Successors d'Antonio Bosch

Marca: Sucesores de Antonio Bosch (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cap d'un gnom

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blancs, llís

Observacions: molt inspirada en el model satíric d'Antonio López, gravat per Miquel Cabanach: núm. de registre 26186. També Miquel Homs, de Girona, edità un model semblant: núm. de registre 26301. Ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: revista *La Sota*, núm. 44, fig. 19, pàg. 24

Llegendes:

al plec: NAIPES INFANTILES // Ven [de se] en casa de los Sucesores de ANTONIO BOSCH Bou de la Plaza Nuova num. 17

4-C: SUCESORES / DE / ANTONIO BOSCH // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26231

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1867-1877

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular, tacades, sobretot S-B

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Comp. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: al·legoria de la fama amb escut de Castella-Lleó i cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, satíric-humorístic

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ramejat

Observacions: igual que el núm. de registre 26232, d'aquesta mateixa subcol·lecció. L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 454, pàg. 69; revista *La Sota*, núm. 44, fig.15, pàg. 21

Llegendes:

A-O: [perímetre] CON REAL PRIVILEGIO ESCLUSIVO DE S.M.

4-C: [cartel·la] DE UNA HOJA // Por Fulladosa y Comp // BARCELONA^{NA}

C-C: [a la copa] UNGÜEN-/TOS.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26232

Procedència: Josep Duran

Datació: 1867-1877

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 18 [de 48], incompleta, falten: oros (2, 8, 9, S, C i R), copes (A, 2, 3 i R), espases (4, 5, 6, 7, 8, 9, S, C i R) i bastos (3)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Comp. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: al·legoria de la fama amb escut de Castella-Lleó i cartel·la (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, satírico-humorístic

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ramejat

Observacions: igual que el núm. de registre 26231, d'aquesta mateixa subcol·lecció. L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.

Referències: catàleg del Museo Fournier , vol. I, núm. 454, pàg. 69; revista *La Sota*, núm. 44, fig.15, pàg. 21

Llegendes:

A-O: [al cercle] CON REAL PRIVILEGIO EXCLUSIVO DE S.M.

4-C: [cartel·la] DE UNA HOJA // Por Fulladosa y Comp // BARCELNA

C-C: [a la copa] UNGÜEN-/TOS!

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26233

Procedència: Josep Duran

Datació: 1867-1880

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia de Quatre continents, publicitada sota el nom de baralla Cuatro culturas

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula petita

Observacions: L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía. Aquest model ja fou editat per López i Cía., era el model núm. 24.

Referències: catàleg del Museo Fournier , vol. I, núm. 452, pàg. 69; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-47, pàg. 48 i núm. 44, fig. 16, pàg. 22

Llegendes:

A-O: [peu] ASIA

A-C: [copa] AFRICA

4-C: DE UNA HOJA // POR FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

A-E: [cinta espasa] EUROPA

A-B: [cartel·la] AMÉRICA

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26234

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta l'A-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44 actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes model de Fantasia primitivo

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, gra de cafè

Observacions: igual que el núm. de registre 26235, d'aquesta mateixa subcol·lecció. L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antoni Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-89, pàg. 89, és el mateix motllo, però fou editada posteriorment per la marca Fulladosa y Cía.

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR FULLADOSA Y CA // [anb titlla] BARNA.

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26235

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 31 [de 48], incompleta, falten: oros (4 i C), copes (5 i S), espases (A, 2, 4, 5, 7, 8, 9 i C) i bastos (4, 5, 8, 9 i S)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes model Fantasia primitivo

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26234, d'aquesta mateixa subcol·lecció. L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-89, pàg. 89, és el mateix motllo, però editada posteriorment per la marca Fulladosa y Cía.; revista *La Sota*, núm. 44, fig. 22, pàg. 26

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26236

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 56 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litògrafica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)
Marca: Fulladosa y Ca. (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)
Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)
Col·laboracions: gravador Miquel Cabanach
Timbre/bolla:
Model: Fantasia, amb personatges grotescos
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, ramejat
Observacions: L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía. Similar al model de López y Cía., núm. de registre 26186; editat com a model núm. 37. Gravet pel xilògraf Miquel Cabanach del qual Víctor Ferro Torrelles ens informa que tenia el taller al mateix edifici de l'impressor
Referències: revista *La Sota*, núm. 44, fig. 16, pàg. 22
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26237

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francisco Fulladosa i Vieta i altres socis (1865-1883)

Marca: Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula simple

Observacions: relacionada amb els núm. de registre 26238, 26239 i 26240, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però són posteriors i editades per la marca Fulladosa. A la revista *La Sota*, núm. 44, fig. 7, pàg. 15, és el mateix model però un altre motllo que l'editat anteriorment per López y Cía. L'any 1863 Antonio López es desvinculà de la societat, que restà en mans de Francisco Fulladosa i Antonio Morera i Buxó, i potser altres socis. A partir de llavors passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26238

Procedència: Josep Duran

Datació: [1883]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Morera Buxó, Antonio (1883-1886)

Marca: Marca Fulladosa y Ca (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama de quadradets i ratlles

Observacions: relacionada amb el núm. de registre 26237 de Fulladosa y Cía., i els núm. de registre 26239 i 26240, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de marca Fulladosa y Cía., és a dir, editades per Antonio Morera Buxó.

Referències: revista *La Sota*, núm. 44, fig. 17, pàg. 23, i similar a la de la fig. 7, pàg. 15, que és l'edició anterior del fabricant López y Compañía

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // MARCA FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26239

Procedència: Josep Duran

Datació: [1883]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Morera Buxó, Antonio (1883-1886)
Marca: Marca Fulladosa Ca (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català d'Igualada
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, trama de quadradets i ratlles
Observacions: relacionada amb el núm. de registre 26237 de Fulladosa y Cía., i els núm. de registre 26238 i 26240, que ja són editades per la marca Fulladosa y Cía. Registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. A partir de l'any 1883 la societat quedà sota la direcció d'Antonio Morera Buxó i passà a anomenar-se Fulladosa y Cía.
Referències: és el mateix motllo que revista *La Sota*, núm. 44, fig. 17 (pàg. 23), de Fulladosa y Cía., i similar a fig. 7, pàg. 15, que és el model anterior, editat per López y Cía.
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // MARCA FULLADOSA CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26240

Procedència: Josep Duran

Datació: [1883]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Morera Buxó, Antonio (1883-1887)

Marca: Marca Fulladosa Ca (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies ondulades amb ratlles centrals

Observacions: relacionada amb el núm. de registre 26237 de Fulladosa y Cía., i els núm. de registre 26238 i 26239 que són de la marca Fulladosa y Cía., és a dir, editades per Antonio Morera Buxó. Registres d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: revista *La Sota*, núm. 44, fig. 17, pàg. 23, i similar a fig. 7, pàg. 15, que és l'edició anterior del fabricant López y Compañía

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // MARCA FULLADOSA CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26241

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1883-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Morera Buxó, Antonio (1883-1886)

Marca: Marca Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona, (la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Rojas-Sardenya

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts formant flors

Observacions: model de Rojas, però a través de la versió de Sanmartí.

Referències: mateix model que l'edició anterior de López y Compañía (núm. 5); revista *La Sota*, núm. 44, fig. 8, pàg. 16

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // MARCA FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26242

Procedència:

Datació: 1883-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Morera Buxó, Antonio (1883-1886)

Marca: Marca Fulladosa y Ca. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut coronat flanquejat per las columnes d'Hèrcules i dos lleons (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1887 la fàbrica era al c. Conde del Asalto, 44, actual c. Nou de la Rambla)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions:

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO

7-O: DEL N^O 5.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA.

4-C: DE UNA HOJA // MARCA FULLADOSA Y CA // [amb titlla] BARNA

5-C: CORTE / TABLA.

C-C: AHIVÁ

5-E: COLORES / PERMANENTES // ÚNICA / EN SU / CLASE

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26243

Procedència: Josep Duran

Datació: [1869]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Colina, Pedro de la (1864-1869)

Marca: Colina (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Bilbao

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ramejat

Observacions: igual que el núm. de registre 26244, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FÁBRICA / EN BILBAO.

4-O: COLINA

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26244**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1869]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 94 x 58 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 40, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** gravat en relleu**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Colina, Pedro de la (1864-1869)**Marca:** Colina (4-O)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Bilbao**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Castellà; pels col·leccionistes model Madrid**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** vermells, ramejat**Observacions:** igual que el núm. de registre 26243, d'aquesta mateixa subcol·lecció.**Referències:****Llegendes:**

A-O: [cartel·la] FÁBRICA / EN BILBAO.

4-O: COLINA

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26245**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1869]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 91 x 60 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 40, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Colina, Pedro de la (1864-1869)**Marca:** Colina (4-E)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Bilbao

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: el núm. de registre 26246, d'aquesta mateixa subcol·lecció, és el mateix model però de 48 naips. Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. II, núm. 276, pàg. 8, realitzada el 1864 i a la del vol. I, núm. 274, pàg. 53, de Gombau i Labad.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-75, pàg. 95

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FÁBRICA EN / BILBAO.

4-E: COLINA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26246

Procedència: Josep Duran

Datació: [1869]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 3-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Colina, Pedro de la (1864-1869)

Marca: Colina (4-E)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Bilbao

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, ramejat

Observacions: el núm. de registre 26245, d'aquesta mateixa subcol·lecció, és el mateix model però de 40 naips. Similar al catàleg del Museo Fournier, vol. II, núm. 276, pàg. 8, i a la del vol. I, núm. 274, pàg. 53, de Gombau i Labad.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-95, pàg. 95

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FÁBRICA EN / BILBAO.

4-E: COLINA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26247

Procedència: Josep Duran

Datació: [1870]
Objecte: baralla
Dimensions: 92 x 57 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Juncosa, Feliciano (1866-1879)
Marca: Feliciano Juncosa (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: ocell entre matolls (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: granats, marbrejat
Observacions: al 4-O presenta l'escut de l'Uruguai.
Referències: revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-6, pàg. 23
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR / Feliciano Juncosa // Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26312

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Litografia Mercantil (1865-1890)

Marca: Litografía Mercantil (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: Magí Pujadas i Oliver (a totes les figures i asos)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quatre continents, coneguda com Baralla geògrafica

Perfils: vermells

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, esquitxats

Observacions: igual que el núm. de registre 26313, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però de més bona qualitat. És la segona versió millorada. Els oros són Amèrica, les copes, Àfrica; les espases, Europa, i els bastos, Àsia. Els índexs són encerclats en blanc.

Segundo de Olea encarregà un model similar al mateix dibuixant (vegeu *Testimoni històric de Naipes Comas*, pàg. 78).

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 503, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 21, pàg. 25 i núm. 43 fig. II-1-45, pàg. 46 i 47

Llegendes:

A tots els asos i figures: [signatura] Pujadas
 A-O: [moneda] CRIST [oval] COLON // [cartel·la] AMÉRICA // Pujadas
 S-O: AMERICA // Pujadas
 A-C: [copa] AFRICA // Pujadas
 4-C: LITOGRAFIA / MERCANTIL / R. Sta Madrona / Barcelona
 S-C: AFRIC[A] // Pujadas
 A-E: [cartel·la] EUROPA // Pujadas
 S-E: EUROPA // Pujadas
 A-B: [collar] ASIA // Pujadas
 S-B: ASIA // Pujadas

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26313

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: paper

Fabricant/editor: Litografia Mercantil (1865-1890)

Marca: Litografía Mercantil (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: Magí Pujadas i Oliver (a totes les figures i asos)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, de Quatre continents, coneguda com Baralla geogràfica

Perfils: vermells

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, llis

Observacions: igual que el núm. de registre 26312, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però de pitjor qualitat. És la segona versió millorada. Els oros són Amèrica; les copes, Àfrica; les espases, Europa, i els bastos, Àsia. Els índexs són encerclats en blanc. Segundo de Olea encarregà un model similar al mateix dibuixant (vegeu *Testimoni històric de Naipes Comas*, pàg. 78).

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 503, pàg. 75, revista *La Sota*, núm. 21, pàg. 25 i núm. 43, fig. II-1-45, pàg. 46 i 47

Llegendes:

A-O: [a la moneda] CRIST [obal] COLON // [cartel·la] AMÉRICA // Pujadas
 S-O: AMERICA // Pujadas
 A-C: [a la copa] AFRICA // Pujadas
 4-C: LITOGRAFIA / MERCANTIL / R. Sta Madrona / Barcelona

S-C: AFRICA // Pujadas
 A-E: [cartel·la] EUROPA // Pujadas
 S-E: EUROPA // Pujadas
 A-B: [collar] ASIA // Pujadas
 S-B: ASIA // Pujadas

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26314

Procedència: [Eduard Toda i Güell](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Litografia Mercantil (1865-1890)

Marca: Litografía Mercantil (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: vermells i sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: verds, trama regular d'elements geomètrics

Observacions: model rar, curiós i poc conegut. Els numerals són semblants als de Pujadas, però no la realització de les figures i els asos. Els numerals tenen un doble requadre i perfils vermells, i els asos i les figures, senzills i sèpies.

Referències:

Llegendes: 4-C: LITOGRAFIA / MERCANTIL / R. Sta Madrona / Barcelona

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26248

Procedència: Josep Duran

Datació: 1872 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bau, Josep (1851-1875)

Marca: José Bau (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions:

Referències:

Llegendes:

2-C: NAIPES DE UNA HOJA

4-C: DE / UNA / HOJA // POR / JOSÉ BAU // VALENCIA. [manuscrit] 1872

C-C: AHIVÁ

5-B: AÑO DE / 1872.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26249

Procedència: Josep Duran

Datació: 1872

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: paper

Fabricant/editor: Francar i Companyia (1868-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant [Francisco Ortego](#) (Madrid 1833- Paris1881), dibuixant dedicat especialment a la caricatura

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, satíric-polític

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, taca d'esponja

Observacions: igual que el núm. de registre 26250, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Coneguda com a «Espanya con Honra». Les figures són personatges de la [revolució del 1868](#) i del destronament d'Isabel II. Els personatges polítics són: [Olózaga](#) (S-O), [Figueras](#) (C-O), [duc de Montpensier](#) (R-O), [Serrano](#) (A-C), [Castelar](#) (S-C), [Nicolás Maria Rivero](#) (C-C), [príncep Alfons](#) (R-C), [Cándido Nocedal](#) (S-E), [Prim](#) (C-E), [Topete](#) (S-B), [Sagasta](#) (C-B) i [Carles de Borbó](#) (R-B).

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 306, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-2, pàg. 170

Llegendes:

A-O: [cercle] ESPAÑA / CON / HONRA
 S-O: [pergamí] DIOS SALVE / A LA / REYNA // [moneda] TURRON! Copes: les llegendes hi són inscrites al frontal
 2-C: TURRON / INTENDENCIAS // TURRON / DIPUTACIONES
 3-C: MONARQUÍA // ENTORCHADOS // MARQUESADOS
 4-C: BONOS // SECRETARÍAS // COMISARÍAS // MINISTERIOS
 5-C: ARBITRIOS // GEFATURAS // TURRON / MUNICIPIOS // PATRONATOS // FISCALIAS
 6-C: AGIOS // RENTAS // EMBAJADAS // MONTEPIOS // NEGOCIADOS // MILICIA
 7-C: DEPOSITOS // ESTANCADAS // GOBIERNOS // DESTINOS // TOGAS // CONDADOS // GRANDEZAS
 8-C: TESORERIA // CANONGÍAS // HACIENDA // LOTERIAS // CESANTÍAS // ULTRAMAR // ASCENSOS (/ CRUCES
 9-C: HONORES // GRADOS // EMPLEOS // POLICIA // ADUANAS // OBISPADO / MARINA // PENSIONES // TITULOS
 S-C: REPUBLICA
 R-C: DERECHO DE [il legible]

A-E: ESTADO [DE] SITIO // SUFRAGIO / UNIVERSAL // [espasa] LEY
 2-E: [full] LIBERTAD // LEGALIDAD
 3-E: [full] PAZ // ORDEN // JUSTICIA
 S-E: [banderola] VIVA / EL / ABUELO
 R-E: [a la X] REY INCOGNITO

A-B: [cinta] ABSOLUTISMO
 3-B: [llaçada] SEGURIDAD INDIVIDUAL

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26250

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1872

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el R-E

Estat de conservació: regular, 4-E trencat

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Francar i Companyia (1868-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col laboracions: dibuixant [Francisco Ortego](#) (Madrid 1833 - Paris1881), dibuixant dedicat especialment a la caricatura

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, satíric-polític

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, esponja

Observacions: igual que el núm. de registre 26249, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Coneguda com a «España con Honra». Les figures són personatges de la [revolució del 1868](#) i del destronament d'Isabel II. Els personatges polítics són: [Olózaga](#) (S-O), [Figueras](#) (C-O), [duc de Montpensier](#) (R-O), [Serrano](#) (A-C), [Castelar](#) (S-C), [Nicolás Maria Rivero](#) (C-C), [príncep Alfons](#) (R-C), [Cándido Nocedal](#) (S-E), [Prim](#) (C-E), [Topete](#) (S-B), [Sagasta](#) (C-B) i [Carles de Borbó](#) (R-B).

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 306, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-2, pàg. 170.

Llegendes: vegeu núm. de registre [26249](#), tret de l'A-E: [manuscrit, invertit] As de espadas

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26259

Procedència: Josep Duran

Datació: 1872 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 48], incompleta, falten oros (2 i 7), copes (2, 4 i C), espases (5 i 6) i bastos (C)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fca. de Naipes Finos de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, quadrícula petita

Observacions: baralla de l'etapa del c. *Comedias, 12*, de Cadis. Similar (no és el mateix motlle) a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 82, A-O escut Borbons.

Referències:

Llegendes:

4-O: FCA DE [la e és inserida dins la d] NAIPES FINOS / DE / OLEA // C^E DE [la e és inserida dins d] COMEDIAS / N^o CÁDIZ 12 [manuscrit] 1872

A-E: CORTE TABLA

5-B: AÑO DE / 1872

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26260

Procedència: Josep Duran

Datació: 1877 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes Finos de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 9

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: model similar al núm. de registre 26180, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de la Viuda de González. Similar a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 83, que és un model posterior al 1880, que presenta un corn de l'abundància i una àncora al 4-C, a diferència del nostre model.

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO.

4-O: FABRICA DE NAIPES / FINOS / DE / OLEA / CADIZ. [manuscrit] 1877

7-O: DEL N° 9

8-O: FABRICA DE OLEA.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA.

5-C: CORTE / TABLA

C-C: AHI VA.

5-E: VITELA / DE HILO // PRIMER / FLORETE.

5-B: AÑO DE / 1877.

[Sumari](#)

[Tornar a estudi de la col·lecció](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26261

Procedència: Josep Duran

Datació: 1878 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes de Olea (4-O), La Flor de Cádiz (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 9

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26262, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però de 40 naips. A *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 69, Alberto Pérez considera que és una baralla poc freqüent, molt rara, que presenta la mateixa marca adoptada per la vídua de Juan Roura i Presas, marca que no figura a la majoria de les altres baralles.

Referències: *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 69

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO.

4-O: FABRICA DE NAIPES / DE / OLEA // COMEDIAS 12 / CADIZ. [manuscrit] 1878

5-O: [al cercle] PREMIO / AL / MERITO

7-O: DEL N° 9.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA

4-C: LA / FLOR / DE / CADIZ

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1878

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26262

Procedència: Josep Duran

Datació: 1878 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 44 [de 48], incompleta, falten: S-O, 8-C, 8-E i 9-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes de Olea (4-O), La Flor de Cádiz (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 9

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26261, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però de 48 naips. A *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 69, Alberto Pérez considera que és una baralla poc freqüent, molt rara, que presenta la mateixa marca adoptada per la vídua

de Juan Roura i Presas, marca que no figura a la majoria de les altres baralles.

Referències: *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 69

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO.

4-O: FABRICA DE NAIPES / DE / OLEA // COMEDIAS 12 / CADIZ. [manuscrit] año 1878

5-O: [al cercle] PREMIO / AL / MERITO

7-O: DEL N^O 9.

2-C: NAIPES DE UNA HOJA

4-C: LA / FLOR / DE / CADIZ

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1878

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26263

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fábrica de Naipes Finos de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 5

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26264 i similar al núm. de registre 26265, en canvien el tipus de paper i les inscripcions, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 85, però amb diferents inscripcions al 5-E, que fa constar la medalla de bronze de l'[Exposició Univesal de París](#) del 1867.

Referències:

Llegendes:

A-O: [dins del cercle central] PREMIO / AL / MÉRITO

2-O: PARIS 1867 // [dins el cercle superior] NAPOLEON III. EMPEREUR // [dins el cercle inferior] EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1867 A PARIS •RECOMPENSE• [centre] OLEA

4-O: FABRICA DE NAIPES / FINOS / DE / OLEA // COMEDIAS 12 // CADIZ.

5-O: [cercle central] [il·legible]

7-O: DEL N^O 5.

2-C: DE UNA HOJA
 4-C: OLEA // CADIZ.
 C-C: AHI VÁ
 5-E: VITELA / DE HILO // PRIMER / FLORETE.
 6-E: VITELA DE HILO.
 5-B: AÑO DE / 1879

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26264

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fábrica de Naipes Finos de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 5

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26263 i similar al núm. de registre 26265, en canvi en el tipus de paper i les inscripcions, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 85, però amb diferents inscripcions al 5-E, que fan constar la medalla de bronze de l'[Exposició Universal de París](#) del 1867.

Referències:

Llegendes:

A-O: [dins del cercle central] PREMIO / AL / MÉRITO

2-O: PARIS 1867 // [dins el cercle superior] NAPOLEON III. EMPEREUR // [dins el cercle inferior] EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1867 A PARIS · RECOMPENSE · [centre] OLEA

4-O: FABRICA DE NAIPES / FINOS / DE / OLEA // COMEDIAS 12 // CADIZ. [manuscrit] 1867

5-O: [cercle central] [il·legible]

7-O: DEL N° 5.

2-C: DE UNA HOJA

4-C: OLEA // CADIZ.

C-C: AHI VÁ

5-E: VITELA / DE HILO // PRIMER / FLORETE.

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1879

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26265

Procedència: Josep Duran

Datació: 1879 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 2-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes Finos de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 6

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26263 i 26264, en canvien el tipus de paper i les inscripcions, ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 85, però amb diferents inscripcions al 5-E, que fan constar la medalla de bronze de l'[Exposició Universal de París](#) del 1867.

Referències:

Llegendes:

A-O: [dins del cercle central] PREMIO / AL / MÉRITO

4-O: FABRICA DE NAIPES / FINOS / DE / OLEA // COMEDIAS 12.// CADIZ.

5-O: [cercle central] [il·legible]

7-O: DEL N° 6.

2-C: DE UNA HOJA

4-C: OLEA // CADIZ. [manuscrit] 1879

C-C: AHI VA

5-E: VITELA / DE HILO // PRIMER FLORETE.

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1879

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26266

Procedència: Josep Duran

Datació: [1882]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes Finos de Segundo de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Cadis

Col·laboracions: dissenyador Magí Pujadas i Oliver (a tots els asos i figures)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quatre continents

Perfils:

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: és la baralla que popularitzà Litografia Mercantil a partir dels anys setanta, els drets de la qual Segundo de Olea adquirí el 1882. Alberto Pérez ens informa que el preu d'aquesta baralla era de 12 reials de billó, més de tres vegades el preu de la baralla de la categoria següent.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 503, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 13, fig. II-1-46, pàg. 47; *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 78

Llegendes:

A tots els asos i figures: Pujadas

A-O: [cartel·la] AMÉRICA // [a la moneda] CRIST COLON

4-O: FABRICA DE NAIPES FINOS / DE / SEGUNDO DE / OLEA // COMEDIAS N. 12 // CADIZ.

5-O: UNICA CON / [cercle] PREMIOS EN ESTA FABRICACION

S-O: AMÉRICA

A-C: [a la copa] AFRICA

4-C: LITOGRAFIA / Y / NAIPES DE LUJO / DE / OLEA // CADIZ.

S-C: AFRICA

A-E: [cartel·la] EUROPA

S-E: EUROPA.

A-B: [collar] ASIA

S-B: ASIA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26267

Procedència: Josep Duran

Datació: 1888 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes Finos de Segundo de Olea (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: elefant amb bandera i cartel·la (4-C)

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Estàndard. Cadis, núm. 5 per a casinos**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** fúcsies, quadrícula**Observacions:** igual que el núm. de registre 26268, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez ens informa que l'emblema de l'elefant que utilitzava des del 1886 no el registrà fins al 1890. Similar a la de *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 21, que és una edició de l'any anterior.**Referències:****Llegendes:**

A-O: PREMIO / AL / MERITO.

2-O: [medalla] REPUBLIQUE FRANÇAISE / [moneda] NAPOLEON III •EMPEREUR• / [al centre de la moneda] 1867 // PARIS 1878

4-O: FA DE NAIPES FINOS / DE / SEGUNDO / OLEA // CON DIEZ Y SEIS / PREMIOS // CADIZ

5-O: [medalla] EXP[O]TITION UNIVE[R]SELLE 1878 PAR[I]S / OLE[A]

7-O: DEL N° 5

2-C: FAMA UNIVERSAL

4-C: [cartel·la] DIEZ Y SEIS PREMIOS // [elefant] SEGUNDO / OLEA

C-C: AHI VÁ

5-E: CORTE / PERFECCIONADO // ESPECIALIDAD / PARA / CASINOS.

6-E: VITELA DE HILO.

5-B: AÑO DE / 1888.

Sumari**Índex fabricants****Núm. Registre:** 26268**Procedència:** Josep Duran**Datació:** 1888 (5-B)**Objecte:** baralla**Dimensions:** 91 x 60 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 39 [de 40], incompleta, falta el 7-C**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Olea Lepiani, Segundo de (1858-1891)**Marca:** Fàbrica de Naipes Finos de Segundo de Olea (4-O)**Senyal/marca de fàbrica:** elefant amb bandera i cartel·la (4-C)**Localitat:** Cadis**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Cadis núm. 5 per a casinos**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** fúcsies, quadrícula**Observacions:** igual que el núm. de registre 26267, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Alberto Pérez ens informa que l'emblema de l'elefant que utilitzava des del 1886 no el

registrà fins al 1890. Similar a *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 21, que és una edició de l'any anterior.

Referències:

Llegendes:

- A-O: PREMIO / AL MÉRITO.
- 2-O: [medalla] REPUBLIQUE FRANÇAISE / [moneda] NAPOLEON III•EMPEREUR• / PARIS 1878 // [al centre] 1867
- 4-O: F^{CA} DE NAIPES FINOS / DE / SEGUNDO / OLEA // CON DIEZ Y SEIS / PREMIOS // CADIZ
- 5-O: MEDALLA EXPOTITION UNIVERSELLE 1878 PARIS / S. OLE[A]
- 7-O: DEL N° 5
- 2-C: FAMA UNIVERSAL
- 4-C: [cartel·la] DIEZ Y SEIS PREMIOS // SEGUNDO / [elefant] OLEA.
- C-C: AHI VÁ
- 5-E: CORTE / PERFECCIONADO // ESPECIALIDAD / PARA / CASINOS.
- 6-E: VITELA DE HILO.
- 5-B: AÑO DE / 1888.

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26251

Procedència: Josep Duran

Datació: 1872 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: S-O, C-C i R-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Joan Roura i Presas (1872-1899)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavall (A-O)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: baralla de l'any de la fundació de l'empresa.

Referències:

Llegendes:

- A-O: [moneda] MARCA / DE / FABRICA
- 2-O: 1ER SUPERFINO.
- 4-O: EL / CABALLO / DE / CADIZ // CALLE DEL RECH CONDAL N° 13 // BARCELONA // [manuscrit] año 1872
- 7-O: DEL N.º 5.
- 2-C: NAIPES DE UNA HOJA // PRIMER FLORETE.
- 4-C: [tipografia especial] LA / HISPANO AMERICANA // [anagrama de Juan Roura] // BARCELONA

A-E: CORTE TABLA
 6-E: VITELA DE HILO.
 5-B: AÑO DE / 1872.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26252

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: [1872]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: paper sense blanquejar

Fabricant/editor: Joan Roura i Presas (1872-1899)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cavallet (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Macià

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, gra de cafè

Observacions: per exportar a les Filipines; sense timbrar. Molt rara. És molt propera al model Macià, evidentment simplificada o estandarditzada, però que segueix fidelment el vestuari, les actituds, etc.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / LA / HISPANO-AMERICANA / [anagrama de Joan Roura] / BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26253

Procedència: Josep Duran

Datació: [1875]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el C-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: paper sense blanquejar

Fabricant/editor: Joan Roura i Presas (1872-1899)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: cérvol (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres i vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions:
Referències:
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // HISPANO-AMERICANA // [anagrama de Joan Roura] // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26254

Procedència: Josep Duran
Datació: [1880]
Objecte: baralla
Dimensions: 90 x 56 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Joan Roura i Presas (1872-1899)
Marca: La Hispano-Americana (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: cavallet (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama regular de punts
Observacions: semblant als núm. de registre [26136](#) i [26137](#) de Sarbat i Solé, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 549, pàg. 79
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // LA / HISPANO-AMERICANA // [anagrama de Joan Roura] // BARCELONA .

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26255

Procedència:
Datació: [1915]
Objecte: baralla
Dimensions: 97 x 61 mm
Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 2-O, S-C i 5-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Joan Roura Cortada (1915-1942)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: hemisferis i columnes d'Hèrcules sobre garlanda de roure i palma, sol radiant a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: relacionada amb els núm. de registre 26256 i 26257 i similar al núm. de registre 26258, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Després de la mort de Joan Roura i Presas, l'empresa continuà sota la direcció de la vídua entre el 1906 i el 1914, i després del fill, des del 1915.

Referències:

Llegendes: 4-C: NAIPES / FINOS / DE UNA HOJA // LA HISPANO-AMERICANA // BARCELONA // [hemisferis] ESPAÑA // AMÉRICA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26256

Procedència:

Datació: [1915]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 51 [de 48], incompleta, falten: 5-E, 3-B i 4-B; naips repetits d'oros: 3, 5, 9, 2 de S i R

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Joan Roura Cortada (1915-1942)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: hemisferis i columnes d'Hèrcules sobre garlanda de roure i palma, sol radiant a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: relacionada amb els núm. de registre 26255 i 26257 i similar al núm. de registre 26258, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Després de la mort de Joan Roura i Presas, l'empresa continuà sota la direcció de la vídua entre el 1906 i el 1914, i després del fill, des del 1915.

Referències:

Llegendes: 4-C: NAIPES / FINOS / DE UNA HOJA // LA HISPANO-AMERICANA // BARCELONA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26257

Procedència:

Datació: [1915]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 8-O i 5-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Joan Roura Cortada (1915-1942)

Marca: La Hispano-Americana (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: hemisferis i columnes d'Hèrcules sobre garlanda de roure i palma, sol radiant a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: relacionada amb els núm. de registre 26255 i 26256 i similar al núm. de registre 26258, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Després de la mort de Joan Roura i Presas, l'empresa continuà sota la direcció de la vídua entre el 1906 i el 1914, i després del fill, des del 1915.

Referències:

Llegendes: 4-C: NAIPES / FINOS / DE UNA HOJA // LA HISPANO-AMERICANA // BARCELONA // [hemisferis] ESPAÑA // AMÉRICA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26258

Procedència:

Datació: 1926

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el C-C

Estat de conservació: dolent; pèrdues de matèria

Colls: espanyols
Tècnica: litògrafica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Joan Roura Cortada (1915-1942)
Marca: La Hispano-Americana (4-C), Juan Roura (5-E)
Senyal/marca de fàbrica: hemisferis i columnes d'Hèrcules sobre garlanda de roure i palma, sol radiant a sobre (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla: timbre d'exportació vermell de 1'20 ptes. (5-E)
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades
Observacions: similar al núm. de registre 26257, altres colors i una altra qualitat, i relacionada amb els núm. de registre 26255 i 26256, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Després de la mort de Joan Roura i Presas, l'empresa continuà sota la direcció de la vídua entre el 1906 i el 1914, i després del fill, des del 1915.
Referències:
Llegendes:
 4-C: NAIPES / OPACOS / DE UNA HOJA // LA HISPANO-AMERICANA // BARCELONA // [hemisferis] ESPAÑA // AMÉRICA
 5-E: JUAN ROURA // BARCELONA [timbre de l'estat] TIMBRE DEL ESTADO • 1'20 PESETAS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26269

Procedència: Josep Duran

Datació: [1873]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 40], incompleta, falten: A-O i 4-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda a Serrano, José

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Pamplona (2-E)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Pamplona

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, gra de cafè

Observacions: possiblement de la marca El León.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 475, pàg. 71

Llegendes:

4-C: VITELA / DE UNA HOJA.

2-E: PAMPLONA.

Sumari **Imatge** **Tornar a estudi de la col·lecció** **Índex fabricants**

Núm. Registre: 26270

Procedència: Josep Duran

Datació: 1874

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 54 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litògrafica

Suport: cartolina especial

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Satíric-polític, editada sota el nom Primera República

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: la iconografia és similar a la del núm. de registre [26249](#), d'aquesta mateixa subcol·lecció, realitzada per Francar i Cía. el 1872. Els colls són oros/monàrquics; copes/liberals; espases/republicans, i bastos/carlins.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 309, pàg. 57; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-3, pàg. 171

Llegendes:

2-O: [condecoració] A LA LEALTAD •ACRISOLADA•

S-O: [manuscrit] Topete

C-O: [triangle] FAMOSO Y GRAN •TRIANGULO• // [manuscrit] SERRANO

R-O: [manuscrit] Montpensier

4-C: [a la copa] R. [il·legible] // [pal] TABLADA

S-C: [copa] ULTRAMAR // [manuscrit] Sagasta

C-C: PRIM

R-C: AMADEO // [cartel·la] CESANTE / DE / 3000 // [il·legible]

A-E: LEY / R. F // [manuscrit] Castelar

S-E: [manuscrit] Pi Margall

C-E: [paper] [L] EY // [manuscrit] La República

A-B: [cinta] ABSOLUTISMO

2-B: [manuscrit] Castells y [il·legible]

3-B: [manuscrit] V. P[il·legible]

S-B: [manuscrit] Castell

C-B: [manuscrit] Savalls
R-B: [manuscrit] Carlos VII

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26286

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1875]

Objecte: baralla

Dimensions: 60 x 37 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)

Marca: Simeón Durá (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. [Alabarders](#), per als col·leccionistes Primitivo

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies ondulades

Observacions:

Referències: igual però posterior edició el de la revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 5, realitzat quan la fàbrica estava situada al carrer. San Vicente (València), i núm. 43, fig. II-1-168, pàg. 154

Llegendes:

A-O: [cinta] SIMEON DURÁ // [cinta] VALENCIA

4-C: FÁBRICA / GUILLEM DE CASTRO / 130 / VALENCIA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26285

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 80 x 50 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina fosca

Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)

Marca: Simeón Durá (A-O) / El Cid (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, València

Perfils: blaus

Índex: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: la marca El Cid era només per a naip espanyol. El model presenta clares influències de les baralles realitzades per Manaut. Mateix model però un altre motllo i una altra edició que el de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-7-7, pàg. 158, i similar a la del núm. 14, pàg. 6, de Manaut.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] SIMEON DURÀ // VALENCIA

4-O: FÀBRICA / [cartel·la] GUILLEM DE CASTRO 130 // VALENCIA

4-C: EL CID // MARCA / DE / FÀBRICA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26287

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)

Marca: Simeón Durà (A-O) / El Cid (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)

Localitat: València

Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor Cortina (València 1890-1925)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Durà

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: taronges, embull petit

Observacions: igual que el núm. de registre 26288, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Model característic de la casa Durà que s'edita en tot tipus de formats i qualitats. Com a curiositat es remarca que Enrique Pastor es va inspirar en el retrat de Lluís XIV, de [Jacint Rigau](#), per a la realització del R-O. Alguns dels col·leccionistes la daten el 1885.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 565, pàg. 79, i revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 14, i núm. 43, fig II-1- 130, pàg. 120

Llegendes:

A-O: [cinta] SIMEON DURÀ // [cinta] VALENCIA // [moneda] 16 V

36 • PHIL • IIII • D • G • HISP • ET INDIAR • REX •

2-O i 5-O: [moneda] MERIT •• 16 V 30 • PHIL • III • PREMIT
 3-O: [moneda] PREMIT ••• HISP
 4-O: [cinta] CLASE FANTASIA
 4-C: EL CID // MARCA DE FÁBRICA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26288

Procedència: Josep Duran

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 3-O, 4-O i 8-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)

Marca: Simeón Durá (A-O) / El Cid (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)

Localitat: València

Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor Cortina (València 1890-1925)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Durà

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de fulles

Observacions: igual que el núm. de registre 26287, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Model característic de la casa Durà que s'edita en tot tipus de formats i qualitats. Com a curiositat es remarca que Enrique Pastor es va inspirar en el retrat de Lluís XIV, de [Jacint Rigau](#), per a la realització del R-O. Alguns col·leccionistes la daten el 1885.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 565, pàg. 79; revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 14, i núm. 43, fig II-1-130, pàg. 120

Llegendes:

a A-O, 2-O i 3-O, a la moneda: 16 V 36 PHIL • III • D • C • HISP • ET • INDIA R • REX •

a 2-O i 5-O, a la moneda: MERIT •• 16 V 30 • PHIL • III • PREMIT

A-O: [cartel·la] SIMEON DURÁ // [cartel·la] VALENCIA

4-C: EL CID // MARCA DE FÁBRICA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26289

Procedència: Josep Brunet i Bellet

Datació: [1905]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)
Marca: Simeón Durá (A-O) / El Cid (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)
Localitat: València
Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor Cortina (València 1890-1925)
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: sèpies
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, embull petit
Observacions: similar al núm. de registre 26290, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Algunes figures són tretes del model de fantasia de la casa, però els numerals canvien. Són similars als de Fournier del núm. 1. Aquesta baralla va esdevenir el model més popular de la producció de la casa Durà. Es realitzà en tot tipus de formats i qualitats. Similar a la de la revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 15.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 641, pàg. 85
Llegendes:
 A-O: [cinta] SIMEON DURÀ // [cinta] VALENCIA.
 4-O: [peanya] CLASE DE I^A
 4-C: EL CID // MARCA DE FÁBRICA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26291

Procedència: Junta de Museus
Datació: [1916]
Objecte: baralla
Dimensions: 89 x 63 mm
Forma: rectangular, angles retallats
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)
Marca: Simeón Durá (A-O) (5-E) / El Cid (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)
Localitat: València
Col·laboracions: promotor: Chocolate Angelical
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Pòker espanyol
Perfils: negres
Índexs: aràbics + colls
Pintes: no
Dorsos: vermells, amb motius geomètrics, i al mig: oval central amb escenes i/o protagonistes de la I Guerra Mundial.

Observacions: igual que el núm. de registre 26292, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Fou el model més triat amb fins publicitaris.

Referències: revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 17 i núm. 43, fig. II-3- 22, pàg. 185

Llegendes:

A tots els naips, a la zona superior i inferior: CHOCOLATE ANGELICAL // BARCELONA

A-O: [cinta] SIMEON DURÁ // VALENCIA

4-O: POKER ESPAÑOL

4-C: EL CID / MARCA REGISTRADA

5-E: SIMEON DURÁ // VALENCIA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26292

Procedència:

Datació: [1916]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 63 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 21 [de 48], incompleta, falten: oros (2, 3, 6, 7, 9, S, C i R); copes (2, 4, 5, 8, 9 i C), espases (2, 3, 4, 6, 7, 8 i R), bastos (2, 4, 8, 9, C i R)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)

Marca: Simeón Durá (A-O) (5-E), El Cid (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions: promotor: Chocolate Angelical

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Pòker espanyol

Perfils: negres

Índexs: aràbics + colls

Pintes: no

Dorsos: vermells, motius geomètrics i al mig: oval central amb escenes i/o protagonistes de la Primera guerra mundial

Observacions: igual que el núm. de registre 26291, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Fou el model més triat per a fins publicitaris.

Referències: revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 17, i núm. 43, fig. II-3-22, pàg. 185

Llegendes:

A tots els naips, a la zona superior i inferior: CHOCOLATE ANGELICAL // BARCELONA

A-O: [cinta] SIMEON DURÀ // [peanya] VALENCIA

4-O: POKER ESPAÑOL

4-C: EL CID // MARCA REGISTRADA

5-E: SIMEON DURÀ // VALENCIA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26290

Procedència: Josep Duran

Datació: 1830-1832
Objecte: baralla
Dimensions: 44 x 33 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Durà Vidal, Simeó (1870-1930)
Marca: Simeón Durá (A-O) / El Cid (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: el Cid (4-C)
Localitat: València
Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor Cortina (València 1890-1925)
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle, núm. 000
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: vermells, trama de línies rectes i ondulades
Observacions: similar al núm. de registre 26289, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 641, pàg. 85, i a la de la revista *La Sota*, núm. 14, pàg. 15.
Referències: revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-9-32, pàg. 189
Llegendes:
 A-O: [cartel·la] SIMEON DURÁ / [cartell] VALENCIA
 4-O: [cinta] N°. 000
 4-C: EL CID / MARCA DE FÁBRICA

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26271

Procedència: Josep Duran
Datació: [1875]
Objecte: baralla
Dimensions: 90 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 43 [de 48], incompleta, falten: 2-C, 9-C, 3-E, A-B i 2-B
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)
Marca: Piguillem y Riera (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: àguila amb cartel·la al bec, al fons vaixell i tren de vapor (4-C)
Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: similar al núm. de registre 26275, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: [a la cartel·la] DE UNA HOJA // FIGUILLEM Y RIERA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26272

Procedència: Josep Duran

Datació: 1876-1880

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 4-O i 4-C

Estat de conservació: bo, tret de 4-E, tacat

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Piguillem i Riera

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat

Observacions: similar al núm. de registre 26273, d'aquesta mateixa subcol·lecció, mateixa planxa però una altra edició i uns altres colors.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26273

Procedència: Josep Duran

Datació: 1880-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)

Marca: Piguillem y Riera (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: àguila amb cartel·la al bec, al fons vaixell i tren de vapor sobre un pont (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Catxutxa

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de punts fent flors

Observacions: similar al núm. de registre 26272, d'aquesta mateixa subcol·lecció, mateixa planxa però una altra edició i uns altres colors.

Referències:

Llegendes: 4-C: [a la cartel·la] DE UNA HOJA / POR PIGUILLEM Y RIERA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26274

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880-1886]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta l'A-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)

Marca: Piguillem y Riera (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: àguila amb cartel·la al bec, al fons vaixell i tren de vapor sobre un pont (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní,11, actual c. Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26275, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: [a la cartel·la] DE UNA HOJA // PIGUILLEM Y RIERA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26275

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880-1886]
Objecte: baralla
Dimensions: 92 x 57 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 8-B i 9-B
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)
Marca: Piguillem y Riera (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: àguila amb cartel·la al bec, al fons vaixell i tren de vapor (4-C)
Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, retícula de línies rectes i ondulades
Observacions: similar als núm. de registre 26271 i 26274, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 472, pàg. 71
Llegendes: 4-C: [a la cartel·la] DE UNA HOJA // *Piguillem y Riera* // [titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26276

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes de Piguillem y Riera (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: sèpies, quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26277. El núm. de registre 26224 de Successors de Ramírez és un model similar. Ambdós registres d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // FÁBRICA DE NAIPES / DE / [canvi tipogràfic] FIGUILLEM RIERA // Sadurní-11 // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26277

Procedència:

Datació: 1880-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)

Marca: Fàbrica de Naipes de Piguillem y Riera (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. c. Sadurní, 11, actual c. Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: similar al núm. de registre 26276. Els Successors de Ramírez tenen un model similar, el núm. de registre 26224. Ambdós registres són d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // FÁBRICA DE NAIPES / DE / [tipografia especial] FIGUILLEM Y RIERA // Sadurní-11 // [tipografia especial] BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26278

Procedència: Josep Duran

Datació: 1885-1886

Objecte: baralla

Dimensions: 98 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 8-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Piguillem i Riera. Mateu Piguillem & [?] Riera (1876-1891)

Marca: Piguillem y Riera (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: àguila amb bandera al bec, al fons vaixell i tren de vapor sobre un pont (4-C)

Localitat: Barcelona (la fàbrica era al c. c. Sadurní, 11, actual Nou de Sadurní)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: mateixa planxa que la del núm. de registre 26342 de Guarro, d'aquesta mateixa subcol·lecció. És un dels darrers models d'aquest fabricant, vers el 1887 la naiperia passà als Guarro.

Referències:

Llegendes: 4-C: [a la bandera] DE UNA HOJA // PIGUILLEM Y RIERA // [amb titlla] BARNA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26141

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1875]

Objecte: baralla

Dimensions: 56 x 37 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pou i Companyia (1850-[?])

Marca: Fabca. de Pou y Ca. (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama irregular

Observacions: és un model similar en disseny al núm. de registre 26142, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però un altre format, més allargat, molt més senzill i sense color. Presenta diferències als dibuixos dels asos de copes, espases, i bastos, i, a més, desapareixen les inscripcions. Similar a la de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-5-17, pàg. 235, però el disseny és més simple, i alguns naips presenten diferències notables: com l'A-C, a la S-E la nena recolza la espasa a terra; A-B estandarditzat. Potser procedeix del suport publicitari de les capses de mistos.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cinta] FAB^{CA} DE POU y Ca // MADRID
 4-C: DE UNA HOJA
 C-C: AHIVA

Sumari**Índex fabricants**

Núm. Registre: 26142

Procedència:

Datació: [1875]

Objecte: baralla

Dimensions: 50 x 40 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica, acolorit a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: atribuïda a Pou i Companyia

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: vermells, acolorit a mà i no tots.

Observacions: model similar al núm. de registre 26141, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de Pou y Compañía. La diferència principal és que inclou un altre joc formulat mitjançant un text. Però, a més, aquesta edició està més elaborada, amb més detalls ornamentals –sobretot al disseny de les copes– que a la versió de Pou, que és més estandarditzada. I també presenta altres variacions a les actituds de les figures.

Referències: igual a la de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-5-17, pàg. 235, però no presenta el joc a la part inferior, altra edició

Llegendes:

A-O: El As de oros, gana 24.

2-O: El 2 de oros, pierde 5.

3-O: El 3 de oros, pierde 7.

4-O: El 4 de oros, gana 1.

5-O: El 5 de oros, pierde 2.

6-O: El 6 de oros, pierde 8.

7-O: El 7 de oros, pierde 4.

8-O: El 7 [sic] de oros, sin suerte.

9-O: El 9 de oros, pierde 9.

S-O: La Sota de oros, gana 3.

C-O: El Caballo de oros, gana 6.

R-O: El Rey de oros, gana 10.

A-C: El As de copas, sin suerte.

2-C: El 2 de copas, pierde 5.

3-C: El 3 de copas, pierde 1.
 4-C: El 4 de copas, gana 2.
 5-C: El 5 de copas, gana 4.
 6-C: El 6 de copas, pierde 7.
 7-C: El 7 de copas pierde 8.
 8-C: El 8 de copas, sin suerte.
 9-C: El 9 de copas, gana 9.
 S-C: La Sota de copas, gana 3.
 C-C: El Caballo de copas, gana 6.
 R-C: El Rey de copas, gana 10.
 A-E: El As de espadas, sin suerte
 2-E: El 2 de espadas pierde 2.
 3-E: El 3 de espadas, gana 5.
 4-E: El 4 de espadas, gana 1.
 5-E: El 5 de espadas, pierde 7.
 6-E: El 6 de espadas, pierde 4.
 7-E: El 7 de espadas, gana 8.
 8-E: El 8 de espadas, sin suerte.
 9-E: El 9 de espadas, gana 9.
 S-E: La Sota de espadas, gana 3.
 C-E: El Caballo de espadas, gana 6.
 R-E: El Rey de espadas, gana 10

A-B: El As de bastos, pierde 24.
 2-B: El 2 de bastos, pierde 1.
 3-B: El 3 de bastos, gana 8.
 4-B: El 4 de bastos, pierde 4.
 5-B: El 5 de bastos, gana 7.
 6-B: El 6 de bastos, gana 5
 7-B: El 7 de bastos, pierde 2.
 8-B: El 8 de bastos, sin suerte.
 9-B: El 9 de bastos, pierde 9.
 S-B: La Sota de bastos, gana 3.
 C-B: El Caballo de bastos, gana 6.
 R-B: El Rey de bastos, gana 10.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26279

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1875]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Tipo-litografía del Universo (1875-1885)

Marca: Tipo-litografía del Universo (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: dibuixant: [Eduardo Sáenz Hérnua "Mecáchis"](#) (Madrid 1859-1898)

(A-O), editor: La Broma (4-E), promotors: La Margarita, A. Vallejo i San Román

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Satíric-polític

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: quadrícula rosa i tipografia que varia segons el naip: LA MARGARITA EN LOECHES [aigua] A. VALLEJO [mobles] SAN ROMAN [vins]

Observacions: són caricatures de polítics, literats i toreros. Al 3-C apareix l'autoretrat de l'autor.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 315, pàg. 61; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-5, pàg. 173

Llegendes:

A-O: [cinta] TIPO-LITOGRAFIA DEL / UNIVERSO / S.n JUAN 14 / [autògraf] MECÁCHIS // [moneda] NOCEDAL

2-O: [monedes]: CAMACHO // ALCANICES.

3-O: [monedes]: V. ARMIJO // XIQUENA // ALBAREDA

4-O: [monedes]: ELDUAYEN // A. MARTINEZ // L. RIVAS // R. GIRON.

5-O: [monedes]: SARDOAL // R. GOMEZ // HERRERA // INCLANIN // GALLOSTRA

6-O: SELLÉS // FRONTAURA // BLASCO // M. DE PALACIO // CRILO // Fz- Y GONZALEZ

S-O: TORENO.

C-O: R. ROBLEDO // [bola] ANTEQUERA

R-O: [bola] CANOVAS

A-C: PI.

2-C: [copes]: SILVELA (P.) // SILVELA (M.)

3-C: [copes]: P. BUXO // Y YO, (dibujante)

4-C: [copes]: M. BENITEZ // LUNA // ABASCAL // J.J.J.J.J // [càntir] LIMPIEZA

5-C: M. RIOS // [copa] L. Y CASTILLO // P. CUESTA // GULLON / N. DARCE

6-C: RETES // CAÑETE // M. ZAPATA // SANTERO // ALARCON // SANTANA

S-C: CASTELAR

C-C: SALMERON. R-C: R. ZORRILLA

A-E: L. DOMINGUEZ

2-E: [espases]: NEGRETE // SALAMANCA

3-E: [espases]: FRASCUELO // L. CANO // MAZANTINI.

4-E: ESTA BARAJA ES / PROPIEDAD / DEL PERIODICO / LA BROMA

5-E: JOVELLAR // P. RIBERA // [espasa] MATIAS LOPEZ // QUESADA // ANTEQUERA

6-E: HERMOSILLA // EL GALLO // LAGARTIJO // LAGARTIJA // EL GORDO // F. GARCIA

7-E: [espases]: SAGUNTO / 3 ENERO 1873 / 27 DICIEMBRE 1870 / BADAJOZ / 10 ABRIL 1865 / 22 JUNIO 1866 / 29 SETIEMBRE 1868

S-E: PAVIA // [espasa] 3 ENERO

C-E: MARTINEZ CAMPOS.

R-E: SERRANO

A-B: MARTOS

2-B: EZQUERDO // ECHEGARAY

3-B: [bastos]: BALAGUER // DUCAZCAL // N. RODRIGO.

4-B: MOYANO // CHESTE // [pot] LIMPIA / FIJA Y DA / ESPLENDOR

5-B: T. BALDOSERA // CAMPOAMOR // SAN MIGUEL // BECERRA // P. Y MON

6-B: [bastos]: BERANGER // COS GAYON // MOLINS // CARVAJAL // PUÑOENROSTRO // P. Y PAVIA

S-B: MORET.
 C-B: D. VENANCIO
 R-B: SAGASTA/ [a la roba] INRI

Dorsos: LA MARGARITA EN LOECHES // Ha sido la unica premiada con el GRAN DIPLOMA DE HONOR, entre todas las / aguas purgantes. nacio^{les}. y extanj^{ras} // La clinica de 32 AÑOS, garantizan / sus resultados sobre todas. Es purgante y /reconstituyente. A.VALLEJO / PRIMERA CASA / DE / Silleries, Muebles y Colgaduras / CATÁLOGOS ILUSTRADOS / Éxportacion á Provincias / Puebla, 19. MADRID / Frente a San Antonio de los Portugueses PRIMERA CASA EN VINOS / SAN ROMAN / 5. Carrera de San Gerónimo, 5./ Vinos de mesa sin rival 9 Pesetas la arroba / Vinos y Licores de las primeras / marcas nacionales y extranjeras.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26280

Procedència: Josep Duran

Datació: 1877 (4-E)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Gombau i Labad, Vicente (1844-1881)

Marca: V. Gombau y Labad (4-E)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Madrid i dos tritons encuats (4-E)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, laberint

Observacions: similar al model que figura a la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-5-7, pàg. 129, editat posteriorment per la vídua de Gombau. Els naipers Gombau procedeixen de Saragossa, on José Gombau regentava una fàbrica, ja des del 1924, situada al carrer Sant Pau, 174. I, segons Víctor Ferro Torrelles i Alberto Pérez González (revista *La Sota*, núm. 46, pàg. 54 a 56), potser en tenia una altra a Madrid, cap als anys quaranta del segle XIX, de la qual s'encarregà després en solitari Vicente Gombau i Labad, a partir del 1842. Ara per ara es desconeix el grau de parentiu entre José i Vicente. Vicente també es dedicà a la fotografia. És semblant a un model editat per Pinillos Vallejo.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA DE / [cartel·la] MADRID

4-E: V. GOMBAU / Y LABAD / 1877.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26281

Procedència: Josep Duran

Datació: 1877 (A-O) (4-E)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta el 2-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Gombau i Labad, Vicente (1844-1881)

Marca: V. Gombau y Labad (4-E)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Madrid i dos tritons encuats (4-E)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, laberint

Observacions: mateixa planxa que el núm. de registre 26282, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els naipers Gombau procedeixen de Saragossa, on José Gombau regentava una fàbrica, ja des del 1924, situada al carrer Sant Pau, 174. I, segons Víctor Ferro Torrelles i Alberto Pérez González (revista *La Sota*, núm. 46, pàg. 54 a 56), potser en tenia una altra a Madrid, cap als anys quaranta del segle XIX, de la qual s'encarregà després en solitari Vicente Gombau i Labad, a partir del 1842. Ara per ara es desconeix el grau de parentiu entre José i Vicente. Vicente també es dedicà a la fotografia.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA DE / [cartel·la] MADRID. AÑO 1877

4-E: V. GOMBAU. Y / LABAD. AÑO / 1877

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26282

Procedència: Josep Duran

Datació: 1877 (A-O) (4-E)

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36 [de 40], incompleta, falten: R-E, A-B, 2-B i S-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Gombau i Labad, Vicente (1844-1881)

Marca: V. Gombau y Labad (4-E)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Madrid i dos tritons encuats (4-E)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, laberint

Observacions: mateixa planxa que el núm. de registre 26281, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els naipers Gombau procedeixen de Saragossa, on José Gombau regentava una fàbrica, ja des del 1924, situada al carrer Sant Pau, 174. I, segons Víctor Ferro Torrelles i Alberto Pérez González (revista *La Sota*, núm. 46, pàg. 54 a 56), potser en tenia una altra a Madrid, cap als anys quaranta del segle XIX, de la qual s'encarregà després en solitari Vicente Gombau i Labad, a partir del 1842. Ara per ara es desconeix el grau de parentiu entre José i Vicente. Vicente també es dedicà a la fotografia.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA DE / [cartel·la] MADRID. AÑO 1877

4-E: V. GOMBAU. Y / LABAD. AÑO / 1877

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26283

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1877 (4-E)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Gombau i Labad, Vicente (1844-1881)

Marca: V. Gombau y Labad (4-E)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Madrid i dos tritons encuats (4-E)

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Castellà, per als col·leccionistes model Madrid

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, laberint

Observacions: mateix model que la que figura a la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-5-7, pàg. 129, però un altre motllo. Els naipers Gombau procedeixen de Saragossa, on José Gombau regentava una fàbrica, ja des del 1924, situada al carrer Sant Pau, 174. I, segons Víctor Ferro Torrelles i Alberto Pérez González (revista *La Sota*, núm. 46, pàg. 54 a 56), potser en tenia una altra a Madrid, cap als anys quaranta del segle XIX, de la qual s'encarregà després en solitari Vicente Gombau i Labad, a partir del 1842. Ara per ara es desconeix el grau de parentiu entre José i Vicente. Vicente també es dedicà a la fotografia.

Referències:**Llegendes:**

A-O: [cartel·la] FABRICA DE / [cartel·la] MADRID

4-E: V. GOMBAU / Y LABAD / 1877

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26284**Procedència:****Datació:** [1879]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 57 x 37 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 18 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 3, 6, 9 i C); copes (A, 5, 6, 9, C i R); espases (A, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, C i R); i bastos (2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 i C)**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** gravat en relleu**Support:** paper encolat sobre suport aliè**Fabricant/editor:** Pastrana Zamora, Enrique (1857-1897)**Marca:** E. Pastrana (8-O)**Senyal/marca de fàbrica:** cérvol saltant (cap l'esquerra) (4-O)**Localitat:** Cadis**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Cadis**Perfils:** blaus**Índexs:** no**Pintes:** sí**Dorsos:** blancs, llisos**Observacions:** model poc conegut. Pastrana es va fer càrrec de la fàbrica de María Gutiérrez Durán, vídua de González, i continuà editant els mateixos models de González. Té una certa semblança amb la de la revista *La Sota*, núm. 13, fig. 20, pàg. 30, editat per la vídua de González.**Referències:****Llegendes:**

2-O: [la e és inserida dins la d] DE UNA OJA

4-O: CE. VERONICA // N.º. 8. CÁDIZ.

8-O: E. PASTRANA

Dors: 15 de mayo 1879 // ARCHICOFRADIA / DE LA / DIVINA PASTOR [A]

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26293**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1880]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 93 x 58 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#), i [?] Boyer (1880-[?])

Marca: Fca. de García y Boyer (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: amorets amb naips en una mà i cartel·la a l'altre, cavalcant sobre un gos sota un sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: similar a la del núm. de registre [26237](#), de Fulladosa y Cía., d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cartel·la] IGUALADA // FCA DE GARCIA Y BOYER

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricantsv](#)

Núm. Registre: 26294

Procedència:

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 38 [de 48], incompleta, falten: oros (3, 4 i S); espases (S); bastos (5, 6, 7, 8, 9 i S)

Estat de conservació: dolent

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Jaime García Fossas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: similar a la del núm. de registre [26295](#), d'aquesta mateixa subcol·lecció, i a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 597, pàg. 83, de Gabarró.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // Jaime Garcia Fossas // EN / IGUALADA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26295

Procedència:

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 33 [de 48], incompleta, falten: oros (A, 2, 3, 5, 8, C i R), espases (2, 3, 6, 7 i C) i bastos (2, 5 i 8)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Jaime García Fossas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula

Observacions: similar al núm. de registre 26294, d'aquesta mateixa subcol·lecció, i a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 597, pàg. 83, de Gabarró.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // Jaime Garcia Fossas / EN / IGUALADA.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26296

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Jaime García Fossas (4-C), Fàbrica Jaime García Fossas (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Estàndard. Català I**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trama de línies rectes i ondulades**Observacions:** igual que el núm. de registre 26297, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Molt proper a un model de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-51, pàg. 31, però un altre motllo. La diferència principal està en el 4-C, on surt un nen cavalcant sobre un animal [un gos?].**Referències:****Llegendes:**

A-O: [cartel·la] FABRICA // [cartel·la] JAIME GARCIA FOSSAS

4-C: DE UNA HOJA // Jaime Garcia Fossas / [tipografia especial] EN / IGUALADA.

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26297**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1893]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 94 x 57 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** gravat en relleu**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** [García Fossas, Jaume](#) (1880- 1894)**Marca:** Jaime García Fossas (4-C), Fàbrica Jaime García Fossas (A-O)**Senyal/marca de fàbrica:** lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) sota sol radiant (4-C)**Localitat:** Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat, 23 Barcelona)**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Català I**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blaus, trama regular de punts**Observacions:** igual que el núm. de registre 26296, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Molt proper a un model de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-51, pàg. 31, però un altre motllo. La diferència principal està en el 4-C, on surt un nen cavalcant sobre un animal [un gos?].**Referències:****Llegendes:**

A-O: [cartel·la] FABRICA // [cartel·la] JAIME GARCIA FOSSAS

4-C: DE UNA HOJA // Jaime Garcia Fossas / EN / IGUALADA.

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26298

Procedència: Josep Duran

Datació: [1894]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Fca. de García Fossas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) i font sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de punts fent estels

Observacions: igual que el núm. de registre 26299 i similar al núm. de registre 26300, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Presenta notables diferències amb altres models del mateix tipus d'aquesta naiperia, tant pel que fa al disseny com respecte a la marca. Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 450, pàg. 69, de Girbau i Audinis, fins i tot el senyal.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una hoja* // FCA DE GARCIA FOSSAS / EN / YGUALADA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26299

Procedència: Josep Duran

Datació: [1894]

Objecte: baralla

Dimensions: 89 x 56 mm / 90 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48 [de 48], incompleta, falten: A-O i C-O; + 2 naips són d'altra baralla: A-O i C-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Fca. de García Fossas (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) i font sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres + 2 blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: fúcsies, marbrejat + 2 granat marbrejat

Observacions: igual que el núm. de registre 26298, i similar al núm. de registre 26300, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Presenta notables diferències amb altres models del mateix tipus d'aquesta naiperia, tant pel que fa al disseny com respecte a la marca. Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 450, pàg. 69, de Girbau i Audinis, fins i tot el senyal.

Referències:

Llegendes: 4-C: *De una hoja* // FCA DE GARCIA FOSSAS / EN / YGUALADA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26300

Procedència:

Datació: [1904]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [García Fossas, Jaume](#) (1880-1894)

Marca: Jaime García Fossas (4-C), Fàbrica Jaime García Fossas (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: lleó sobre els dos hemisferis (cap a l'esquerra) sota sol radiant (4-C)

Localitat: Igualada (Barcelona) (l'any 1889 té despatx a Ronda Universitat 23, Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre lila d'exportació núm. 1E 8 (5-E)

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama regular de rombes i ratlles

Observacions: similar als núm. de registre 26298 i 26299, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-100, pàg. 100

Llegendes:

A-O: [cartel·la] FABRICA / [cartel·la] JAIME GARCIA FOSSAS

4-C: DE UNA HOJA // Jaime Garcia Fossas / EN / IGUALADA

5-E: [timbre] TIMBRE DEL ESTADO • EXPORTACION •

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26301

Procedència:

Datació: [1880]

Objecte: plec

Dimensions: 410 x 283 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 44 [de 48], incompleta, falten: 2-C, 2-E, 6-E i C-E

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: paper de diari

Fabricant/editor: Homs, Miquel (1880-[?])

Marca: Miquel Homs (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Girona

Col·laboracions: editor: J. Esteve i Nadal

Timbre/bolla:

Model: Fantasia infantil

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blancs, llisos

Observacions: el disseny de la baralla està clarament inspirat en el model satíric López y Cía., gravat per Miquel Cabanach (núm. de registre [26186](#), d'aquesta mateixa subcol·lecció), i després editat per Fulladosa i Cía.

Referències: revista *La Sota*, núm. 44, fig. 20, pàg. 25

Llegendes:

4-C: MIQUEL HOMS / GERONA encapçalant el plec: BARAJA PARA NIÑOS // [tamponat] J. ESTEVE Y NADAL // BARCELONA // NÚM. 55

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26302

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 36 x 26 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica, acolorit a mà

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Manaut, Germans (1848-1889)

Marca: Manaut HERN. (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: estel (4-C)

Localitat: València

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de línies ondulades
Observacions:
Referències:
Llegendes: 4-C: MANÀUT HERN^s / VALÈNCIA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26303

Procedència: Josep Duran
Datació: [1889]
Objecte: baralla
Dimensions: 97 x 60 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Support: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Manaut, Germans (1848-1889)
Marca: Manaut Hermanos (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: escut de València (4-C)
Localitat: València
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí

Dorsos: sèpies, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: les figures són reversibles. Les sotes són dones; els cavalls de copes i oros són *jockeys*, i els cavalls de bastos i espases, guàrdies d'assalt. Patent d'invenió núm. 7.679, del 1889.

Referències: revista *La Sota*, núm. 9, pàg. 26 i núm. 43, fig. II-1-100, pàg. 100

Llegendes:

A totes les monedes dels numerals d'oros: CAROL•III•D•G•HISP•R•1781

A-O: [moneda] CAROLUS III DEI GRATIA •1775•

4-O: VITELA / DE / UNA HOJA

4-C: MARCA / REGISTRADA / MANAUT HERMANOS / EN / VALENCIA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26304

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895)
Marca: Cristobal Massó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: ocell sobre una branca entre dos plantes (4-C)
Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 91)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de punts i petites ratlles ondulades
Observacions: similar al núm. de registre 26305, d'aquesta mateixa subcol·lecció. És el mateix model que va editar Berstchinger i Codina, dissenyat per [Joan Abadal Casalins](#) (vegeu *Xilografies Gironines*, pàg. 18 a 25).
Referències: revista *La Sota*, núm. 21, pàg. 27-28 i núm. 43, fig. II-1-75, pàg 75
Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA / POR / Cristobal Massó // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26305

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 48], incompleta, falten; oros (C i R), copes (8, S i C), espases (9) i bastos (S i C)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895)

Marca: Cristobal Massó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell sobre una branca entre dos plantes (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. Hospital, 91)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, retícula de línies rectes i ondulades

Observacions: similar al núm. de registre 26304, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però una altra edició, hi canvien els colors i dorsos. És el mateix model que va editar Berstchinger i Codina, dissenyat per [Joan Abadal Casalins](#) (vegeu *Xilografies Gironines*, pàg. 18 a 25). Similar a la de la revista *La Sota*, núm. 21, pàg. 27-28, i núm. 43, fig. II-1-75, pàg 75.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR / Cristobal Massó // BARCELONA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26306

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 44 [de 48], incompleta, falten: C-O, R-O, S-C i R-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895)

Marca: Cristobal Massó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell sobre una branca entre dos plantes (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 91)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama d'ametlles

Observacions: similar als núm. de registre [26111](#) de [Comas](#), i [26058](#) de Sanmartí, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA HOJA // POR / Cristobal Massó // Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26308

Procedència: Josep Duran

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo, tret de l'A-O

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895) o Comas i Ricart, Sebastián, Successors de Sebastián [Comas](#) (1892-1909)

Marca: Cristobal Massó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell dins una anella amb llaçada (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital 91)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, retícula de línies rectes i ondulades

Observacions: catàleg Massó per a [Comas](#) núm. 2; similar a la de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-30, pàg. 44, però un altre motlle.

Referències:

Llegendes: 4-C: [llaç] DE UNA HOJA // Cristobal Massó // Barcelona

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26307

Procedència: Josep Duran

Datació: 1890-1895

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 5-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895)

Marca: Cristobal Massó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell dins una anella amb llaçada (4-C)

Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 91)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula petita

Observacions: el dibuix del senyal presenta diferències amb l'habitual.

Referències:

Llegendes:

2-O: 1ER SUPERFINO

2-C: NAIPES DE UNA HOJA

4-C: [llaç] CRISTOBAL MASSÓ // BARCELONA

C-C: AHI VÁ

A-E: CORTE TABLA

6-E: VITELA DE HILO

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26309

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 45 [de 48], incompleta, falten: 6-C, 7-C i R-E
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895) o Comas i Ricart, Sebastián, Successors de Sebastián [Comas](#) (1892-1909)
Marca: Cristobal Massó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: ocell dins una anella amb llaçada (4-C)
Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 91)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: granats, marbrejat
Observacions: catàleg Massó per a Comas núm. 3.
Referències:
Llegendes: 4-C: [llaç] DE UNA HOJA // Cristobal Massó // Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26310

Procedència: Josep Duran
Datació: 1895-1896
Objecte: baralla
Dimensions: 97 x 62 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48 completa
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: gravat en relleu
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895) o Comas i Ricart, Sebastián, Successors de Sebastián [Comas](#) (1892-1909)
Marca: Cristobal Massó (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: ocell dins una anella amb llaçada (4-C)
Localitat: Barcelona (l'any 1889 la fàbrica era al c. de l'Hospital, 91)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, reticle de línies rectes i ondulades
Observacions: igual que el núm. de registre 26311, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Al 4-O hi ha representada una baralla de galls; potser era un model per a exportació. Aquesta baralla sembla completada amb naips d'un altre tiratge del mateix model.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 18-A; i catàleg Massó per a Comas, núm. 21

Llegendes: 4-C: [llaç] DE UNA HOJA // Cristobal Massó // Barcelona

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26311

Procedència: Josep Duran

Datació: 1895-1896

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 43 [de 48], incompleta, falten: 7-O, 8-C, 5-B, 7-B i 8-B

Estat de conservació: bo, tret de l'A-O

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Massó i Artigas, Cristóbal (1872-1895) o Comas i Ricart, Sebastián, Successors de Sebastián [Comas](#) (1892-1909)

Marca: Cristobal Massó (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: ocell dins una anella amb llaçada (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Fi de segle

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26310, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Al 4-O hi ha representada una baralla de galls; potser era un model per a exportació.

Referències: *Testimoni històric de Naipes Comas*, núm. 18-A, i catàleg Massó per a Comas núm. 21

Llegendes: 4-C: [llaç] DE UNA HOJA // Cristobal Massó // Barcelona

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26315

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1880]

Objecte: baralla

Dimensions: 80 x 50 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Ramos, Bautista (1900-[?])

Marca: Bautista Ramos (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Alcoi (Alacant)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, València

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, quadrícula ondulada

Observacions: model molt semblant a un altre editat per Argente, fins i tot la tipografia amb el nom del fabricant. L'única data de funcionament confirmada per aquesta naiperia és el 1900, però la factura i el disseny de la baralla semblen molt anteriors. Similar a la de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-7-2, pàg. 153.

Referències:

Llegendes:

A-O: [cartel·la superior] POR BAUTISTA RAMOS // [cartel·la inferior] ALCOY

4-C: POR / BAUTISTA RAMOS / ALCOY

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26454

Procedència:

Datació: 1881

Objecte: baralla

Dimensions: 81 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 25 [de 40], incompleta, falten tots els O tret de S-O, 7-C, C-C i C-B

Estat de conservació: dolent, trencats A-O, 2-C, S-E i 5-B

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Roldán, Vídua de

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: fantasia infantil. Rompecabezas

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: mapes

Observacions: els símbols estan canviats per altres objectes, en aquest cas els oros són tambors i els bastos són pales de rem.

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-5-19, pàg. 237

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26316

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1884]

Objecte: baralla
Dimensions: 95 x 62 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 40, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina especial
Fabricant/editor: Barceló, Adolf (1884-[?])
Marca: Adolfo Barceló (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: gall (4-O)
Localitat: Alcoi (Alacant)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: marrons
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: vermells, retícula regular
Observacions: és molt possible que Adolf Barceló s'associés posteriorment amb Masià i mantingués el senyal del gall. Del disseny de la baralla cal remarcar que el R-B porta la caputxa posada com en d'altres de Simeó Durà o Fournier.
Referències:
Llegendes:

- A tots els oros, a la moneda: ADOLFO BARCELO
- A-O: [cinta] PREMIADO EN VARIAS / EXPOSICIONES // [moneda] ADOLFO BARCELO
- 4-O: MARCA DE FÁBRICA.
- 4-C: ADOLFO BARCELÓ // CLASE. Nº. 9 // ALCOY
- 2-E: SON PROPIEDAD // DIBUJOS DEPOSITADOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26317

Procedència: Josep Duran

Datació: [1884]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], incompleta, falta l'A-O

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina especial

Fabricant/editor: Masià i Barceló. Masià & [Adolf?] Barceló (1884-[?])

Marca: Masià y Barceló (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Alcoi (Alacant)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: marrons

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat

Observacions: és una de les poques baralles per a adults on les sotes són dones que segueixen els cànons estètics de l'època.

Referències:

Llegendes:

4-O: MASIÁ Y BARCELÓ // N.º. 1 // ALCOY

4-C: PREMIADOS EN VARIAS / EXPOSICIONES // CLASE 1ª // SON PROPIEDAD / DIBUJOS DEPOSITADOS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26318

Procedència: Josep Duran

Datació: [1884]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Masià i Barceló. Masià & [Adolf?] Barceló (1884-[?])

Marca: Masiá y Barceló (4-C), Fca. El Gallo (4-O)

Senyal/marca de fàbrica: gall (4-O)

Localitat: Alcoi (Alacant)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quatre continents

Perfils: marrons

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, ramejat i laberint

Observacions: és possible que fos per a exportació. Els colls són: oros, Amèrica; copes, Àfrica; espases, Europa, i bastos, Àsia. Baralla curiosa, poc habitual, on tant Àfrica com Àsia són representades per personatges amb indumentària àrab. El mateix fabricant edità una altra versió de la baralla amb el mateix tema, de quatre continents (vegeu la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-143, pàg. 132).

Referències:

Llegendes:

4-O: MARCA DE FCA / EL GALLO

4-C: MASIÁ / Y / BARCELÓ // ALCOY

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26319

Procedència:

Datació: 1885-1890

Objecte: plec
Dimensions: 386 x 286 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48 + NP, completa
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: paper
Fabricant/editor: Litografía Boronat
Marca: Lita. Boronat
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Madrid
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard, versió de català I
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: vermells, ornamental
Observacions: baralla infantil que inclou un naip de presentació on figuren dos nens asseguts en una taula jugant a cartes. Els oros, molt mal impresos i de mala qualitat, sobretot el color vermell, sembla que vulguin representar botons.
Referències:
Llegendes: al plec: N° 113 // Lit^a Boronat Madrid

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26321

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1885]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitògrafica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Tipolitografía González (1880-1885)

Marca: Tip. Lit. González (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: litògraf: Julio García (A-O), dibuixant: Pedro Maldonado (5-E)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Nueva Baraja Taurina (4-E), coneguda també com El Gordito

Perfils: negres

Índexs: aràbics + punt

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: coneguda com «El Gordito», igual que el núm. de registre 26322, d'aquesta mateixa subcol·lecció. N'existeix un facsímil editat per Fournier.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 395, pàg. 67; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-4-5, pàg 191, i núm. 6, pàg. 18

Llegendes:

A-O: IMP. LIT. DE GONZALEZ PRINCESA. 19. MADRID // [moneda] EL GORDITO // Julio Garcia Lit^o
 2-O: VERAGUA // MIURA
 3-O: SALAS // FELIX GOMEZ // NUÑEZ DE PRADO
 4-O: BENJUMEA // VICENTE MARTINEZ // A. HERNANDEZ // RIPAMILAN
 5-O: A. MARTIN // BAÑUELOS // LIZASO // C.FERRER // P. VALDES
 6-O: FONTECILLA // B. MUÑOZ // LOPEZ NAVARRO // R. DIAZ // PATILLA // TRESPALACIOS
 7-O: SALTILLO // MURUVE // ARRIBAS // R. LAFITTE Y LAFITTE // F.C. SIERRA // CARRIQUIRI-ESPOZ Y MINA // F. GUTIERREZ
 S-O: [moneda] ADALID-OROZCO // [lateral] CAHETA
 C-O: [moneda] J.P. DE LA CONCHA // [lateral] SUERTE DE VARA
 R-O: [moneda] BARRIONUEVO // [lateral] COSTILLARES

A-C: [copa] LAGARTIJO
 2-C: A. CALDERON // M. CALDERON
 3-C: PINTO // CHUCHO // C. MARTIN
 4-C: AGUJETAS // BADILA // CANALES // JUAN TRIGO
 5-C: EL ROJO // BASTON // ALBAÑIL // PACO FUENTES // BARTOLESI
 6-C: COLITA // EL SASTRE // J. FERNANDEZ // SALGUERO // MELONES // J.FUENTES
 7-C: NARANGERO // EL COSS // OCHELE // CANTARES // ARCE // ARTILLERO // F. MARTINEZ
 S-C: MULILLERO
 C-C: EL CID
 R-C: MONTES

A-E: [cartel ·la] FRASCUELO
 2-E: CARA-ANCHA // MAZANTINI
 3-E: HERMOSILLA // EL GALLO // VALENTIN MARTIN
 4-E: [espases] BOCANEGRA // FELIPE GARCIA // [centre] NUEVA BARAJA // TAURINA // LAGARTIJA // CHICORRO
 5-E: VALDEMORO // M. MOLINA // CUATRO DEDOS // MACHIO // PACO FRASCUELO // PROPIEDAD DE SU AUTOR / PEDRO MALDONADO
 6-E: MARINERO // EL LAVI // VILLAVERDE // REGATERO // PANADERO // G MORA.
 7-E: CHICLANERO // CUCHARAS // SALAMANQUINO // CAYETANO SANZ // DOMINGUEZ // PEPETE // EL TATO
 S-E: EL CHATO
 C-E: CABALLERO EN PLAZA
 R-E: PEDRO ROMERO

A-B: [cartel ·la] CURRITO
 2-B: MANENE // J. MOLINA
 3-B: PABLITO // REGATERIN // OSTION
 4-B: GUERRITA // MORENITO // ALMENDRO // GALLITO
 5-B: M. CAMPOS // EL BARBI // H. SANCHEZ // F SANCHEZ // J. SANCHEZ
 6-B: MALAGUEÑO // PESCADERO // JOSELITO // PUNTERET // P.CAMPOS // BIENVENIDA
 7-B: PULGUITA // LOBITO // SALERY // ARAGONÉS // E. MARTINEZ // TORERITO // QUILEZ
 S-B: MONO-SABIO
 C-B: ALGUACIL

R-B: PEPE-HILLO

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26322**Procedència:** Junta de Museus**Datació:** [1885]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 95 x 61 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 40, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** cromolitògrafica**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Tipolitografía González (1880-1885)**Marca:** Imp. y Lit. de González (A-O)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Madrid**Col·laboracions:** litògraf: Julio García (A-O), dibuixant: Pedro Maldonado (5-E)**Timbre/bolla:****Model:** Fantasia. Nueva Baraja Taurina (4-E), coneguda també com El Gordito**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** beixs, trama de punts**Observacions:** igual que el núm. de registre 26321, d'aquesta mateixa subcol·lecció. N' existeix un facsímil editat per Fournier.**Referències:** catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 395, pàg. 67; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-4-5, pàg 191, i núm. 6, pàg. 18**Llegendes:** vegeu 26321, tret de: A-O: [perímetre] IMP. Y LIT. DE GONZALEZ PRINCESA, 19. MADRID // EL GORDITO // [terra] Julio García Lit^o[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26323**Procedència:****Datació:** 1885-1890**Objecte:** plec**Dimensions:** 381 x 273 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48 + NP, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** paper**Fabricant/editor:** Litografia de Faustí Paluzie (1873-1901)**Marca:** Imp. Lit. F. Paluzie (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** llibre obert i cartel·la (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:**

Timbre/bolla:**Model:** Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blancs, llís**Observacions:** és el mateix model, una altra edició que els núm. de registre 26324 i 26325, d'aquesta mateixa subcol·lecció.**Referències:****Llegendes:**

Al plec: BARCELONA, LIT. DE PALUZIE, DIPUTACIÓN, 421 // JUEGO DE NAIPES // N.º. 921

4-C: IMP. Y LIT. F. PALUZIE // [llibre] GUIA DEL / ARTESANO // [il·legible] / POR F. PALUZI[E] // [cartel·la] DIPUTACION. 421. BARNA

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26324**Procedència:****Datació:** [1901]**Objecte:** plec**Dimensions:** 381 x 270 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48 + NP, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** paper**Fabricant/editor:** Hijos de Paluzie (1901-[?])**Marca:** Hijos de Paluzie (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** llibre obert i cartel·la (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** blancs, llísos**Observacions:** és el mateix model, una altra edició que els núm. de registre 26323 i 26325, d'aquesta mateixa subcol·lecció.**Referències:****Llegendes:**

Al plec: LIT. DE HIJOS DE PALUZIE - BARCELONA

4-C: HIJOS DE PALUZIE // [llibre] GUIA DEL / ARTESANO // [il·legible] / POR / F. PALUZI[E] // [cartel·la] DIPUTACIÓN. 337. BARNA

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26325**Procedència:**

Datació: [1901]
Objecte: plec
Dimensions: 379 x 270 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48 + NP, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: paper
Fabricant/editor: Hijos de Paluzie (1901-[?])
Marca: Lit. de Hijos de Paluzie (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: llibre obert i cartel·la (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blancs, llisos
Observacions: és el mateix model, una altra edició que els núm. de registre 26323 i 26324, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes:
 Al plec: LIT. DE HIJOS DE PALUZIE - BARCELONA
 4-C: HIJOS DE PALUZIE // [llibre] GUIA DEL / ARTESANO // [il·legible] / POR / F.
 PALUZI[E] // [cartel·la] DIPUTACIÓN. 337. BARNA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26326

Procedència:
Datació: 1885-1890
Objecte: plec
Dimensions: 445 x 323 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: dolent, trencat
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: paper
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: centaure (4-C)
Localitat: Madrid
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: barreja d'Estàndars (bastos Cadis)
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí

Dorsos: blancs, llís

Observacions:

Referències:

Llegendes:

Al plec: Nueva Baraja para los Niños. 45 // VENTA AL POR MAYOR, COLEGIATA, 6, MADRID // [manuscrit] Tabernillas

A-O: [moneda] • ESPAÑA •

4-O: F^{CA} DE ALELUYAS Y / SOLDADOS ILUMINADOS

4-C: VENTA AL POR MAYOR // MADRID

C-C: AY VA

4-E: NAYPES PARA NIÑOS.

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26327

Procedència:

Datació: [1885-1890]

Objecte: plec trepat

Dimensions: 147 x 311 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: paper

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama regular de quadrats

Observacions:

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26328

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1888]

Objecte: baralla

Dimensions: 115 x 82 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografía Vidua de Ismael Haase (1888-[?])

Marca: Lit. Vda. de Ismael Haase (a cada naip)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor (9-B), litògraf: J. Esteller (9-B), promotor: fàbrica de xocolata El Barco (València) (a cada naip)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. El Capricho (9-B)

Perfils: beixs

Índexs: aràbics

Pintes: sí [al naip Estàndard]

Dorsos: blaus, embull petit

Observacions: similar al núm. de registre 26329, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però amb certes diferències, com les mides, i el nom del promotor canvia d'ubicació i color.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 526, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 4, pàg.15, núm. 6, pàg. 6, i núm. 43, fig. II-1-149, pàg. 138

Llegendes:

A tots els naips: 1er- apareix escrit, el coll i el valor que representa 2^{on}- a la zona inferior el nom del Fabricant / editor: Lit. V^{da}. de IsmaelHaase. Colon, 7 y 9 Valencia. 3er- zona inferior o superior: nom del promotor: FÁBRICA DE CHOCOLATES "EL BARCO" VALENCIA

2-O: [cartel·la] Hagame Uste el favor / de oirme dos palabras / solo dos palabras.

3-O: CELESTE / LUZ / PURA

4-O: SIN VOCACION / !AY AY! // SOY HILARIÓN / TOLON TOLON

2-C: [cartel·la] TE ESTUVE ESPERANDO EN LA SATRERIA / - DISPENSA MANOLO QUE NO LO SAVIA

3-C: TENGO MUCHO QUE CONTARTE / MUCHO TENGO TAMBIEN YO

4-C: [naip] VALENCIA

9-C: [cornucòpia] FÁBRICA DE / CHOCOLATES-

3-E: [cartell] TRAEMOS LOS CUERPOS TRINCAUS / RACATAPLAU / DE ESTAR EN LA ESQUINA PARAUS / RACATAPLAU

5-E: [caixa] DINERO

S-E: [cartell] ESTOY TEMBLANDO / ESTOY NERVIOSO / QUE ESE MUCHACHO / TAN MISTERIOSO

3-B: [cartell] A mi me llaman la Chata / A mi la de Lavapies / y a mi me llaman la Pelos / me paese que somos / pa un banco tres pies

4-B: SÍ AL RIO VAS MAÑANA / ¿QUE HAY? // CUANTO TE AMO / CUANTO TE QUIERO...

9-B: [cartell] BARAJA CAPRICHIO / ORIGINAL DE / E. PASTOR // [cartell] J. ESTELLER. LIT^o

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26329

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1888]

Objecte: baralla

Dimensions: 112 x 78 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografía Vídua de Ismael Haase (1888-[?])

Marca: Lit. Vda. de Ismael Haase (a cada naip)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: València

Col·laboracions: dibuixant: Enrique Pastor (9-B), litògraf: J. Esteller (9-B), promotor: fàbrica de xocolata El Barco (València) (a cada naip)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. El Capricho

Perfils: beixs

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull petit

Observacions: similar al núm. de registre 26328, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però amb certes diferències, com ara les mides, i el nom del promotor canvia d'ubicació i color.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 526, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 15, núm. 6, pàg. 6, i núm. 43 fig. II-1-149, pàg. 138

Llegendes: vegeu núm. de registre [26328](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26330

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1888

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a dalt (4-C)

Localitat: Girona

Col·laboracions: inventor: Jaume Margarit i Vicens (A-O), promotor: Ajuntament de Banyoles (5-C)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil. Naipes Instructivos

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: beixs, trama ornamental d'octògons i creus

Observacions: igual que el núm. de registre 26331, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Patent núm. 8.349 del 1888. És un abecedari que porta, al centre, un petit naip estàndard més imatges d'objectes que comencen o contenen la lletra corresponent a

l'objecte representat. Les consonants presenten, a dalt i a baix, un petit sil·labari, tret de la K, la Q i els dígrafs. Tots els naips porten una numeració correlativa de l'1 al 48. Apareix en diferents anuncis i ressenyes de premsa: *La Nueva Lucha*, 5 de juliol de 1889, núm. 748, pàg. 3; *Boletín de Primera Enseñanza de la Provincia de Gerona*, 9 de juliol de 1889, núm. 34; *Magisterio Balear*, 13 de juliol de 1889, núm. 28; *El Posibilista*, 14 de juliol de 1889, núm. 21; *El Liberal de Menorca*, 4 de novembre de 1889, núm. 2502 (notícia de Víctor Ferro Torrelles). El 5-O és una altra edició.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 422, pàg. 67; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-2-9, pàg. 167

Llegendes:

A-O: RECREO INFANTIL // NAIPES INSTRUCTIVOS / por / D.JAIME MARGARIT / Bachiller en Artes y / MAESTRO SUPERIOR // PALAMÓS / PROVINCIA DE GERONA // PRIVILEGIO DE INVENCION

5-C: [segell] Alcaldía Constitucional de Bañolas

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26331

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1888

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a dalt (4-C)

Localitat: Girona

Col·laboracions: inventor: Jaume Margarit i Vicens (A-O), promotor: Ajuntament de Banyoles (5-C)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil. Naipes Instructivos

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26330, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Patentada amb el núm. 8.349 del 1888. És un abecedari que porta, al centre, un petit naip estàndard més imatges que comencen o contenen la lletra corresponent a l'objecte representat. Les consonants presenten, a dalt i a baix, un petit sil·labari, tret de la K, la Q i els dígrafs. Tots els naips porten una numeració correlativa de l'1 al 48. Apareix en diferents anuncis i ressenyes de premsa: *La Nueva Lucha*, 5 de juliol de 1889, núm. 748, pàg. 3; *Boletín de Primera Enseñanza de la Provincia de Gerona*, 9 de juliol de 1889, núm. 34; *Magisterio Balear*, 13 de juliol de 1889, núm. 28; *El Posibilista*, 14 de juliol de 1889, núm. 21; *El Liberal de Menorca*, 4 de novembre de 1889, núm. 2502 (notícia de Víctor Ferro Torrelles).

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 422, pàg. 67; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-2-9, pàg. 167

Llegendes:

A-O: RECREO INFANTIL // NAIPES INSTRUCTIVOS / por / D.JAIME MARGARIT / Bachiller en Artes y / MAESTRO SUPERIOR // PALAMÓS / PROVINCIA DE GERONA // PRIVILEGIO DE INVENCION

5-C: [segell] Alcaldía Const^{al} de Bañolas

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26332

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografía Eusebio Fernández (1885-1890)

Marca: Lit. Fernández (A-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions: dibuixant: [Antonio Macipe i Samper](#); promotor: diari "El Motín"

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Satíric anticlerical. Mística, coneguda com Anticlerical

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, capells i barrets del clergat format una trama ornamental

Observacions: igual que el núm. de registre 26333, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El nom del model no es troba inscrit a la baralla, però sí a la patent. Les monedes dels oros són diferents: algunes són de Carles IV, altres de Ferran VII, i altres de Felip IV.

Referències: revista *La Sota*, núm. 7, pàg. 29 i 31, núm. 43, fig. II-1-49, pàg. 50, i núm. 21, pàg. 20 i 30

Llegendes: A-C: LIT. FERNANDEZ, FEIJOÓ 3, MADRID

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26333

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo tret de A-C: estrip angle inferior dret i pèrdua de material al mateix cantó i 2-E: pèrdua de material a l'angle inferior esquerra. També punts de cola a les quatre cantonades del dors.

Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina
Fabricant/editor: Litografía Eusebio Fernández (1885-1890)
Marca: Lit. Fernández (A-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Madrid
Col·laboracions: dibuixant: [Antonio Macipe i Samper](#); promotor: diari El Motín
Timbre/bolla:
Model: Fantasia, satíric anticlerical. Mística, coneguda com Anticlerical
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, capells i barrets del clergat format una trama ornamental
Observacions: igual que el núm. de registre 26332, d'aquesta mateixa subcol·lecció. El nom del model no es troba inscrit a la baralla, però sí a la patent. Les monedes dels oros són diferents: algunes són de Carles IV, altres de Ferran VII, i altres de Felip IV. Té una faixeta manuscrita: Místicas.
Referències: revista *La Sota*, núm. 7, pàg. 29 i 31, núm. 43, fig. II-1-49, pàg. 50, i núm. 21, pàg. 20 i 30
Llegendes: A-C: LIT. FERNANDEZ, FEIJOÓ 3, MADRID

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26334

Procedència:
Datació: [1890]
Objecte: baralla
Dimensions: 94 x 58 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 1, incompleta
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Q.B.D.
Marca: Q.B.D. (4-C)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat:
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, quadrícula de punts amb dos semicercles centrals
Observacions: la rarsa d'aquest naip rau en què aquestes inicials no pertanyen a cap fabricant conegut fins ara.
Referències:
Llegendes: 4-C: QBD // DE UNA HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26335

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1890]

Objecte: plec trepat

Dimensions: 147 x 311 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: paper

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: verds, trama de quadrats inserits amb un 5 al mig

Observacions: igual que el núm. de registre 26336, d'aquesta mateixa subcol·lecció. De fabricant desconegut, però possiblement barceloní. Com a curiositat es remarca el *forçut* decoratiu de la moneda central del 5-O.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26336

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: plec

Dimensions: 211 x 420 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells

Observacions: igual que el núm. de registre 26335, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però diferent mida, una altra edició.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26337

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 40 x 30 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Sorpresas

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: és un model on el disseny d'asos i figures està molt inspirat en el molt conegut de Courbe-Rouzet (núm. de registre [26017](#), d'aquesta mateixa subcol·lecció, i també la de la revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-147, pàg. 136), tret de S-O i S-B, que s'inspiren en el model satíric mitològic de Puiggarí (núm. de registre [26172](#), d'aquesta mateixa subcol·lecció). Fabricant desconegut, però possiblement barceloní.

Referències:

Llegendes: als naips: 4-O, 8-O, 3-C, 4-C, 6-C, 5-E, 3-B, i 4-B: [cinta] SORPRESAS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26338

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1891 (2-O)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Lipiani & González. Manuel Lipiani (o Lepiani) Rubio & Francisco Maria Manuel González Pissón (1890-1896)

Marca: Lipiani y González (4-C) (8-0) (5-O) L y G (2-0), Fábrica del Tigre (A-0)

Senyal/marca de fàbrica: un tigre (4-O)

Localitat: Cadis

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 5

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, quadrícula

Observacions: similar a altres models editats per Segundo Olea Lipiani. Alberto Pérez ens informa que l'associació dels dos fabricants data del 1887, però les baralles editades sota la firma de Lipiani i González no començaren fins al 1890, sota la marca El Tigre.

Referències: revista *La Sota*, núm. 13, pàg. 79; *Los Naipes de Cádiz*, pàg. 205

Llegendes:

A-O: FÁBRICA / DEL / TIGRE

2-O: AÑO 1891.// [moneda] NAIPES / [centre] L Y G / ESPECIALES

4-O: FCA DE NAIPES FINOS / DEL // MENDEZ NUÑEZ. 2 // CADIZ.

5-O:[moneda] LIPIANI: CADIZ: GONZALEZ

7-O: N° 5.

8-O: LIPIANI Y GONZALEZ

2-C: DE UNA HOJA

4-C: LIPIANI Y GONZALEZ // CADIZ.

C-C: AHI VÁ

6-E: VITELA DE HILO

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26339

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1892 (5-B)

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Wenceslao [Guarro](#) (1885-1895)

Marca: Wenceslao Guarro (4-C), Fca. de Naipes Finos Wenceslao Guarro (4-0)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Barcelona (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Cadis, núm. 5 per a casinos

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: per a exportació, probablement per a Cuba. Presenta algunes similituds amb el model de la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-4-29, pàg. 105, però amb diferències notables a l'A-O, C-C, 2-O i 4-O.

Referències:

Llegendes:

A-O: PREMIO / AL / MÉRITO

2-O: [moneda] EXPOSICIÓN UNIVERSAL BARCELONA 1888 / 1888 BARCELONA 1888

4-O: FCA. DE NAIPES FINOS / WENCESLAO / GUARRO // ANCHA 46 // BARCELONA

5-O: [moneda] PREMIO AL MÉRITO ISLA DE CUBA

7-O: N° 5.

8-O: ANCHA 46 BARCELONA

2-C: FAMA UNIVERSAL

4-C: WENCESLAO GUARRO // [amb titlla] BARNA

C-C: AHI VÁ

5-E: CORTE / PERFECCIONADO // ESPECIALIDAD / PARA / CASINOS.

6-E: VITELA DE HILO

5-B: AÑO DE / 1892

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26340

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1900 (A-O) (4-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Wenceslao [Guarro](#) (1895-1903)

Marca: V. de Wenceslao Guarro (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Alexandre de Riquer i Inglada](#) (Calaf 1856-Palma de Mallorca 1920) (C-O)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Guarro

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que el núm. de registre 26341, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Riquer dissenyà, en aquesta ocasió, una baralla molt allunyada de l'estil modernista que li era característic. Per a la realització de les figures es va inspirar en antics models francesos de colls italoespanyols. Fins i tot, els oros són substituïts per trèvols. Les copes i espases són planes, gairebé siluetades. Existeixen alguns exemplars editats en plecs. Segons Assumpta Rafel Guarro, autora de la monografia sobre els Guarro, la col·laboració amb Riquer va ser estreta, va dissenyar per ells la baralla i el cartell

publicitari.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 555, pàg. 79; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1- 134, pàg. 124. Assumpta Rafel Guarro, *Guarro una nissaga de paperers. Lluís Guarro Casas 1876-1950* (pàg. 52 a 54)

Llegendes:

A-O: [cinta] ANCHA 46 / BARCELONA // 1900

A-C: GUARRO

4-C: V. de Wenceslao / Guarro: Barna 1900

S-C: [anagrama a l'escut] WG

R-C: [anagrama a l'escut] WG

S-B: [anagrama al plastró] WG

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26341

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: 1901-1904

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Wenceslao [Guarro](#) (1895-1903)

Marca: V. de Wenceslao Guarro (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Alexandre de Riquer i Inglada](#) (Calaf 1856- Palma de Mallorca 1920)(C-O)

Timbre/bolla: timbre de l'estat vermell de 10 cts., del núm. 1 (5-E)

Model: Fantasia, model Guarro

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: roses, laberint i punts

Observacions: igual que el núm. de registre 26340, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però una altra edició (angles sense retallar). Riquer dissenyà, en aquesta ocasió, una baralla molt allunyada de l'estil modernista que li era característic. Per a la realització de les figures es va inspirar en antics models francesos de colls italoespanyols. Fins i tot, els oros són substituïts per trèvols. Les copes i espases són planes, gairebé siluetades. Segons Assumpta Rafel Guarro, autora de la monografia sobre els Guarro, la col·laboració amb Riquer va ser estreta, va dissenyar per ells la baralla i el cartell publicitari.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 555, pàg. 79; revista *La Sota*, núm. 43, fig II-1- 134, pàg. 124. Assumpta Rafel Guarro, *Guarro una nissaga de paperers. Lluís Guarro Casas 1876-1950* (pàg. 52 a 54)

Llegendes:

A-O: [cinta] ANCHA 46 / BARCELONA // 1900

C-O: [signatura] A. Riquer

A-C: GUARRO
 4-C: V. de Wenceslao / Guarro: Barna // 1900.
 S-C: [anagrama a l'escut] WG
 R-C: [anagrama a l'escut] WG
 5-E: TIMBRE DEL ESTADO • 10 CÉNTIMOS •
 S-B: [anagrama al plastró] WG

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26342

Procedència: Josep Duran

Datació: [1902]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 9-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vídua de Wenceslao [Guarro](#) (1895-1903)

Marca: José Guarro (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: escut de Barcelona (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndar. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: mateixa planxa que la del núm. de registre 26278, d'aquesta mateixa subcol·lecció, de Piguillem i Riera. Es recorda que Piguillem i Riera adquirí models de la casa Ramírez que després passaren a Guarro. Segueix un model d'edicions anteriors de Wenceslao i Lluís Guarro (vegeu la revista *La Sota*, núm. 42, fig. I-3-65 i I-3-66, pàg. 74 i 75).

Referències:

Llegendes:

4-C: NAIPES / INTRANSPARENTES / DE UNA HOJA // JOSÉ GUARRO // BARCELONA

9-C: [tampó] CASINO / MERCANTIL

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26343

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: B. Luis Pons Amell (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: Mercuri alat amb roda i bàcul; al fons, dos vaixells (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que els núm. de registre 26344, 26345 i 26346, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per aquestes dates és difícil discernir si alguns models són de fantasia o un model fi de segle. En aquest cas s'ha optat per la fantasia, ja que les sotes presenten uns trets inusualment femenins.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // B. LUIS PONS / AMELL

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26344

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: B. Luis Pons Amell (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: Mercuri alat amb roda i bàcul; al fons, dos vaixells (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: igual que els núm. de registre 26343, 26345 i 26346, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per aquestes dates és difícil discernir si alguns models són de fantasia o un model fi de segle. En aquest cas s'ha optat per la fantasia, ja que les sotes presenten uns trets inusualment femenins.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // B. LUIS PONS / AMELL

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26345

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo, tret de l'A-O

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: B. Luis Pons Amell (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: Mercuri alat amb roda i bàcul; al fons, dos vaixells (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama vegetal (cireres)

Observacions: igual que els núm. de registre 26343, 26344 i 26346, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per aquestes dates és difícil discernir si alguns models són de fantasia o un model fi de segle. En aquest cas s'ha optat per la fantasia, ja que les sotes presenten uns trets inusualment femenins.

Referències:

Llegendes: 4-C: DE UNA / HOJA // B. LUIS PONS / AMELL

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26346

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: B. Luis Pons Amell (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: Mercuri alat amb roda i bàcul; al fons, dos vaixells (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** vermells i grisos, trama de formigues**Observacions:** igual que els núm. de registre 26343, 26344 i 26345, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Per aquestes dates és difícil discernir si alguns models són de fantasia o un model fi de segle. En aquest cas s'ha optat per la fantasia, ja que les sotes presenten uns trets inusualment femenins.**Referències:****Llegendes:** 4-C: DE UNA / HOJA // B. LUIS PONS / AMELL[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26347**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1893]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 89 x 55 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo, tret de l'A-O (que presenta al centre rastres de goma elàstica)**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina d'un sol full**Fabricant/editor:** Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)**Marca:** LPA (4-C)**Senyal/marca de fàbrica:** un estel (4-C)**Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Català I**Perfils:** negres**Índex:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** vermells, quadrícula línies ondulades**Observacions:** igual que el núm. de registre 26348, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els dibuixos ornamentals dels 4 i 5 no són característics d'aquest tipus d'estàndard. Per exemple, al 4-O, en lloc del carcaix amb fletxes, presenta un ocell en una branca.**Referències:****Llegendes:** 4-C: LPA // DE UNA / HOJA[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26348**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1893]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 90 x 55 mm**Forma:** rectangular

Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)
Marca: LPA (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: un estel (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: negres, trama de punts, óvals i línies curves
Observacions: igual que el núm. de registre 26347, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Els dibuixos ornamentals dels 4 i 5 no són característics d'aquest tipus d'estàndard. Per exemple, al 4-O, en lloc del carcaix amb fletxes, presenta un ocell en una branca.
Referències:
Llegendes: 4-C: LPA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26349

Procedència: Josep Duran
Datació: [1893]
Objecte: baralla
Dimensions: 91 x 55 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)
Marca: LPA (4-C)
Senyal/marca de fàbrica: un estel (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Català I
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: fúcsies, marbrejat
Observacions: sembla la mateixa planxa que la del núm. de registre 26350, d'aquesta mateixa subcol·lecció.
Referències:
Llegendes: 4-C: LPA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26350

Procedència: Josep Duran

Datació: [1893]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 4-C

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: LPA (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, tacat

Observacions: sembla la mateixa planxa que la del núm. de registre 26349 i presenta similituds amb els núm. de registre 26347 i 26348, però amb els dibuixos ornamentals dels 4 i 5 característics d'aquest estàndard (carcaix amb fletxes, etc.). Els registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències:

Llegendes: 4-C: [tipografia caligràfica] LPA // DE UNA / HOJA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26351

Procedència: Josep Duran

Datació: 1893-1895

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el C-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Pons Amell, Bernardino Lluís (1892-1897)

Marca: LPA (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: un estel (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índex: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, trama de punts

Observacions: similar a la de *Testimoni històric de Naipes Comas*, 2-B.

Referències:

Llegendes: 4-C: LPA // DE UNA / HOJA

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26352

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 98 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Imprenta y Litografía de F. Madriguera (4-O) (4-C) (4-B), Tipo-Lit. Madriguera (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Lluís Labarta](#) (1852-1924), promotor: Licors Picazo (dors)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, conegut com Heraldos, versió Felip II

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: variats: marrons, blaus-verds, tipogràfic (publicitari)

Observacions: igual que els núm. de registre 26353, 26354, i similar als núm. de registre 26355 i 26356, que són la versió de Carles V. Els registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció. El disseny de la baralla s'atribueix a Lluís Labarta. Fou un model de gran èxit, utilitzat per diferents fabricants de xocolata com a vehicle publicitari.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 504, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3- 9, pàg. 176

Llegendes:

2-O: BADAJOZ // CÁCERES

3-O: VALENCIA // CASTELLÓN DE LA PLANA // ALICANTE

4-O: BARCELONA // TARRAGONA // LÉRIDA // GERONA // IMPRENTA Y LITOGRAFIA / DE F. MADRIGUERA

5-O: CIUDAD-REAL // TOLEDO // MADRID // GUADALAJARA // CUENCA

6-O: BURGOS•//•SANTANDER•//•ÁVILA•//•SORIA•//•JAÉN•//•SEGOVIA•

7-O: SEVILLA // CADIZ // GRANADA // MÁLAGA // HUELVA // NAVARRA // ALMERIA

8-O: CORUÑA // LUGO // ORENSE // PONTEVEDRA // LEÓN // ZAMORA // SALAMANCA // PALENCIA

9-O: MURCIA // ALBACETE // VITORIA // S. SEBASTIÁN // OVIEDO // PALMA // TENERIFE // ZARAGOZA // HUESCA

S-O: LOGROÑO // Heraldo de Castilla

C-O: CÓRDOBA // GONZALO de CÓRDOBA

R-O: VALLADOLID // Felipe II, rey de España

4-C: IMPRENTA Y LITOGRAFIA / DE F.MADRIGUERA / BARCELONA

S-C: Heraldo de Navarra

C-C: General Espartero

R-C: Alfonso IX de Navarra

S-E: Heraldo de Aragón

C-E: General Prim

R-E: Jaime I el Conquistador

4-B: IMPRENTA Y LITOGRAFIA / DE F.MADRIGUERA / BARCELONA

S-B: Heraldo de León

C-B: Duque de Alba

R-B: Pelayo el Reconquistador

Dorsos: R-B: TOMAD LOS / ESCARCHADOS / AL RON Y AL ANÍS / Marca "PICAZO" / TIPO- LIT. MADRIGUERA; BARCELONA

C-B: TOMAD SIEMPRE / EL GRAN / LICOR DE ORO / Marca "PICAZO" / TIPO-LIT. MADRIGUERA; Barcelona

S-B: PEDID EN TODAS PARTES / El exquisito / Licor crema de leche / Tipo-Lit. MADRIGUERA; Barcelona

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26353

Procedència: [Armand de Fluvià i Vendrell](#)

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 2-O

Estat de conservació: dolent, pèrdues de matèria

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Imprenta y Litografía de F. Madriguera (4-O) (4-C) (4-B), Lit. Madriguera (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Lluís Labarta](#) (1892-1924), promotor: productes farmacèutics d'Antonio Serra (Reus) (dors)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, conegut com Heraldos, versió Felip II

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: marrons i blaus, tipogràfic (publicitari)

Observacions: igual que els núm. de registre 26352 i 26354, i similar als núm. de registre 26355 i 26356, que són la versió de Carles V. Els registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció. El disseny de la baralla s'atribueix a Lluís Labarta. Fou un model de gran èxit, utilitzat per diferents fabricants de xocolata com a vehicle publicitari.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 504, pàg. 75; revista *La Sota*, núm.

43, fig. II-3- 9, pàg. 176

Llegendes: són les mateixes del núm. de registre 26352 excepte:

4-C, 4-O, i 4-B: IMPRENTA Y LITOGRAFIA / DE F.MADRIGUERA / Valencia, 352. BARCELONA

Dors A: LECITHINA SERRA / Lecithina de huevo granulada / Con el empleo de este preparado se obtienen los resultados siguientes: / Aumento de apetito.- Reparación de fuerzas.- Aumento // de peso.- Visible y rápida mejora en el estado general // FÁBRICA DE PRODUCTOS FARMACÉUTICOS / Antonio Serra.- Reus / ALMACENES Y DESPACHO: / Lit. Madriguera; Barna Calle de Pelayo, 9.- Barcelona

Dors B: LEVADURA SERRA / Levadura de cerveza granulada / Superior á la Zarzaparrilla y á todos los depurativos y / remedios conocidos para combatir toda clase de erupciones / y en particular la furunculosis // Con el empleo de la LEVADURA SERRA se evitan y curan de una manera rápida y eficaz los forúnculos, sin necesidad de tratamientos locales, lociones, cataplasmas, em-plastos, etc., etc., bastando la LEVADURA SERRA por sí sola / para corregir la evolución é impedir la supuración // FÁBRICA DE PRODUCTOS FARMACÉUTICOS / Antonio Serra.- Reus / ALMACENES Y DESPACHO: / Lit. Madriguera; Barna Calle de Pelayo, 9.- Barcelona

[Sumari](#)

[Index fabricants](#)

Núm. Registre: 26354

Procedència: Josep Duran

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 99 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 30 [de 48], incompleta, falten: oros (4, 7, 8, 9 i C), copes (2, 4, 5 i 7), espases (4, 5, 6, 8 i 9), bastos (A, 3, 6 i 7)

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina especial satinada

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Imprenta y Litografía de F. Madriguera (4-O) (4-C) (4-B)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Lluís Labarta](#) (1892-1924), promotor: productes farmacèutics d'Antonio Serra (Reus) (dors). Promotor: xocolata Las Bargas Hijos de Isidro Aguirre (dors)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, conegut com Heraldos, versió Felip II

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, quadrícula i tipogràfic en blau (publicitari)

Observacions: igual que els núm. de registre 26352, 26353, excepte el dors i similar als núm. de registre 26355 i 26356, que són la versió de Carles V. Els registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció. El disseny de la baralla s'atribueix a Lluís Labarta. Fou un model de gran èxit, utilitzat per diferents fabricants de xocolata com a vehicle publicitari.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 504, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-9, pàg. 176

Llegendes: són les mateixes que la del núm. de registre 26352 excepte:

dors: CHOCOLATES "LAS BARGAS" // HIJOS DE ISIDRO AGUIRRE / MUNILLA (LOGROÑO)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26355

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina especial satinada

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Lit. Madriguera (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Lluís Labarta](#) (1892-1924), promotor: xocolata Evaristo Juncosa (4-C) (dors)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, conegut com Heraldos, versió Carles V

Perfils: blaus

Índex: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: tipogràfics (publicitari)

Observacions: igual que el núm. de registre 26356, excepte el dors. Similar als núm. de registre 26352, 26353 i 26354, que són la versió de Felip II. El registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció. Al 4-B hi ha una [xicra](#) com si fos el senyal del fabricant, però en aquest cas representa el promotor.

Referències: similar a catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 504, pàg. 75

Llegendes: A tots els naips: Chocolate Juncosa; A les figures són les mateixes que les del núm. de registre 26352 tret de:

R-O: Emperador Carlos V // VALLADOLID

4-O: EVARISTO / JUNCOSA // MARCA REGISTRADA // BARCELONA

4-C: EVARISTO JUNCOSA // MARCA REGISTRADA // BARCELONA

4-B: MARCA REGISTRADA

Dors: CHOCOLATE // [cercle] FÁBRICA DE CHOCOLATE DE EVARISTO JUNCOSA•BARCELONA•// [centre cercle] MARCA REGISTRADA // CASA / FUNDADA /EN 1835 // JUNCOSA // CLASES GARANTIDAS / CON CACAO Y AZUCAR / DE PRIMERA CALIDAD // DESPACHO CENTRAL / FERNANDO VII. Nº. 10 // BARCELONA // LIT. MADRIGUERA. PROVENZA 334. ES PROPIEDAD

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26356

Procedència:

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 98 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina especial satinada

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Lit. Madriguera (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: [Lluís Labarta](#) (1852-1924), promotor: [xocolata Evaristo Juncosa](#) (dors) (a tots els naips tret 4-B)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, conegut com Heraldos, versió Carles V

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: tipogràfics (publicitaris)

Observacions: igual que el núm. de registre 26355, excepte el dors, i similar als núm. de registre 26352, 26353 i 26354, que és la versió de Felip II. Els registres indicats són d'aquesta mateixa subcol·lecció. El 4-B té una xicra, com si fos el senyal del fabricant, que en aquest cas –excepcionalment– representa el promotor.

Referències: similar a catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 504, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-3-94, pàg. 176

Llegendes: als anversos són les mateixes del núm. de registre [26352](#) tret de:

4-C, 4-O: Evaristo Juncosa // Marca registrada // Barcelona

A tots els naips: Chocolate Juncosa

Dorsos: CHOCOLATE // [perímetre]FABRICA DE XOCOLATE DE EVARISTO JUNCOSA•BARCELONA•//MARCA REGISTRADA // CASA FUNDADA / en 1835 // JUNCOSA // CLASES GARANTIDAS / CON CACAO Y AZUCAR / DE PRIMERA CALIDAD // DESPACHO CENTRAL / FERNANDO•VII• N° 10 // BARCELONA // LIT. MADRIGUERA- VALENCIA 352 / ES PROPIEDAD

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26357

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1920]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina especial satinada

Fabricant/editor: Madriguera, Francesc (1896-[?])

Marca: Lit. Fco. Madriguera (anvers de cada naip)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: promotor: xocolata A. Solé Alsina (Barcelona) (dorsos)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil, versió bandera espanyola (A-E)

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs, quadrícula ondulada i tipogràfic (publicitari)

Observacions: els colls són: oros, pilotes i bastos bitlles. Durant la República es va editar una versió amb la bandera tricolor a l'A-E.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 26, i núm. 43, fig. II-5-2, pàg. 220.

Llegendes:

A tots els naips: LIT. FCO MADRIGUERA - BARCELONA.

3-C: [cinta] NAPOLITANAS

8-C: [cinta] BOMBONES Á LA / CREMA / CHOCOLATE CON LECHE / TORINOS

9-C: CHOCOLATE A LA VAINILLA / PASTILLAS

A-B: [cinta] DESAYUNOS

6-B: [cinta] CIGARR [I] LLOS / CROCANTS / DESSERTS

Dors: CHOCOLATES / A. SOLÉ ALSINA // BARCELONA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26358

Procedència:

Datació: [1896]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: regular, tacada

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Moliner, Pascual & José (1895-1909)

Marca: Hijos de Moliner (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama regular de punts i línies ondulades

Observacions: fou primerament editada per Moliner i Rodríguez. Després els germans Moliner n'editaren una altra, semblant, barrejant figures i algun coll d'aquesta primera (oros i algunes espases), amb d'altres de creació pròpia, d'estil similar. Els

col·leccionistes el consideren de quatre continents o quatre cultures.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 500, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 18, pàg. 51

Llegendes:

- A-O: [cartel·la] HIJOS DE MOLINER / [cartel·la] BURGOS
- 4-O: FÁBRICA DE NAIPES / DE / DIFERENTES CLASES / N.º 1
- 4-C: HIJOS DE MOLINER / CLASE PRIMERA // BURGOS
- 2-E: LOS DIBUJOS Y RESPALDO / SON PROPIEDAD DE LA CASA

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26359

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1896-1899

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 61 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36, incompleta, falta tot el coll de bastos

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Moliner, Pascual & José (1895-1909)

Marca: Hijos de Moliner (A-O) (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Burgos

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama irregular de punts i línies ondulades discontinües

Observacions: aquest model està basat o és una derivació del núm. de registre 26358, d'aquesta mateixa subcol·lecció.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 501, pàg. 75; revista *La Sota*, núm. 18, pàg. 50

Llegendes:

- A-O: [cinta] HIJOS DE MOLINER // [peanya] BURGOS
- 4-O: FÁBRICA DE NAIPES / DE / DIFERENTES CLASES // N.º 2
- 4-C: HIJOS DE MOLINER // CLASE SEGUNDA // BURGOS
- 2-E: LOS DIBUJOS Y RESPALDO / SON PROPIEDAD DE LA CASA

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26360

Procedència: [Josep Duran](#)

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 37 x 26 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 44 [de 48], incompleta, falten: 7-C, 8-C, 7-E i 7-B

Estat de conservació: regular, mal tallats

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina fosca

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: cérvol saltant (cap a la dreta) entre dos arbres i estel a sobre (4-C)

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: promotor: [El Ingenio](#)

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: negres, quadrícula i tipogràfic (publicitari)

Observacions: les petites dimensions de la baralla obliguen, en certa manera, a fragmentar el text publicitari del dors, fent una mena de trencaclosques cada quatre naips.

Referències:

Llegendes: Dorsos: El Ingenio / 6, RAURICH, 6 / GRAN EXPOSICIÓN / de figuras artísticas cabañas, casas, castillos / ruínas y demás objetos finos y ordinarios para / BELENES ó sean PESSEBRES / y de estos se construyen á precios económicos / A 10 céntimos monedas de cartón con suerte / *En breve llegarán abundantes remesas de juguetes / de todas clases para Reyes*

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26361

Procedència:

Datació: [1900]

Objecte: plec trepat

Dimensions: 141 x 300 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: paper

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blancs, manuscrit: núm. 93

Observacions: sembla per jugar a cromos.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26362

Procedència: Josep Duran

Datació: [1905]

Objecte: plec

Dimensions: 44 x 31 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 37 de 48, incompleta; falten A-C, 9-E, S-E, C-E, R-E i 6-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: paper sense blanquejar

Fabricant/editor: Gabarró i Castelló, Aleix (1900-1907)

Marca: Alejo Gabarró (4-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Igualada (Barcelona)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català d'Igualada

Perfils: blaus

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama ornamental

Observacions:

Referències:

Llegendes: 4-C: ALEJO GABARRÓ // IGUALADA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26363

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1910]

Objecte: baralla

Dimensions: 50 x 38 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Palacios, Julián (1900-[?])

Marca: J. Palacios (A-B)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: vermells, trama de línies rectes i ondulades

Observacions: les figures són nens i nenes que juguen disfressats. Els oros són panderetes i els cavalls són joguines (cavalls de cartró, tricicles, etc.).

Referències: revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-5-18, pàg. 236

Llegendes:

4-O: BARAJA / INFANTIL

5-E: BARAJA / INFANTIL

A-B: [cartel·la] L [?] A. J. Palacios / Arenal, 27

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26364

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1912]

Objecte: baralla

Dimensions: 97 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 5-E

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Bartolomé Esteva y Societat en Comandita (1912-1916)

Marca: B. Esteva y Ca. S-C (4-C)

Senyal/marca de fàbrica: mà entre dos sols, que toca una baralla (4-C)

Localitat: Ciutat de Palma

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Català I, molt reinterpretat

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: beixs i blaus, trama de triangles i a sobre la senyal del fabricant

Observacions: aquest model passà a La Balear S.A., canviant el dors per vistes de Palma. I després a la Nueva Balear, amb un dors sense dibuix.

Referències:

Llegendes:

4-O: *Azules*

4-C: B. ESTEVA Y CA S-C // PALMA

Dors: *Azules*

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26365

Procedència: Josep Duran

Datació: [1912]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 64 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: 2-O i 9-E
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: Sud Americana, La (1912-1922)
Marca: La Sud Americana (dors)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions: promotor; Ferreteria Francisco Benavent (dors)
Timbre/bolla:
Model: Fantasia. Infantil. Sports (dors)
Perfils: sèpies
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, sobre una quadrícula, diferents requadres amb tipografia i una escena esportiva (tres esports per pal)
Observacions: el personatge protagonista de la baralla reproduceix molt fidelment la figura de *Kewpie*, un ninot creat per la nord-americana [Rose O'Neil](#), el 1909, com a motiu il·lustratiu. Va assolir un gran èxit i es convertí en protagonista de la tira còmica *Kewpie and Dottie Darling*, publicada al *Ladie's Home Journal*. Els protagonistes eren uns petits elfs alats que vivien a Kewpieville. També es van fabricar ninos de joguina de cel·luloide del personatge. El punt més àlgid de la fama de *Kewpie* es donà cap al 1920, fet que posa en relleu l'agilitat que tenien en aquell moment els fabricants de naips per captar tot allò que podria esdevenir moda. Aquesta baralla es popularitzà molt i fou adoptada com a reclam publicitari per diferents fabricants de comestibles, com J. Baró Gras, llet Núria o xocolata Mas.
Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 32, i núm. 43, fig. II-5-8, pàg. 226
Llegendes: Dors: [primer requadre] BARAJA FANTASIA /•SPORTS•// [segon requadre][escena esportiva] // [tercer requadre, llegenda lligada a l'escena esportiva] // [quart requadre] Ferreteria - Bateria de Cocina - Suport eléctrico / Calle Sans, 378-380 -Tel. 33984-Barcelona // Francisco Benavent // Almacén de Suportes para la Cons-/trucción - Cementos, Cales, Yesos / Calle Occidente, 45 - Telef. 33984 - Hospitalet (Coll Blanch) // PATENTADO: LA SUD AMERICANA CORTES 550 BARCELONA // [cinqué requadre] COLLECCIÓN DE / 48 CROMOS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26366

Procedència:

Datació: [1918]

Objecte: baralla

Dimensions: 96 x 59 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 46 [de 48], incompleta, falten: A-O i 3-E

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica, tiratge 28738

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Fabricantes de Naipes de España (1917-1918)

Marca: Fabricantes de Naipes de España S.A. (5-E)

Senyal/marca de fàbrica: El Quixot contra els molins de vent (4-C)

Localitat: Barcelona; la botiga era al c. de l'Hospital

Col laboracions:

Timbre/bolla: timbre de l'Estat vermell de 30 cts. (5-E)

Model: Estàndard. Català I

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, decoració ornamental amb faisans capiculats

Observacions: disseny creat per la casa [Guarro](#), indústria adquirida posteriorment per Fournier. Fabricantes de Naipes de España fou fundada l'any 1917 per quatre socis: Lluís Guarro i Casas, comerciant; Francisco Torras i Baseda, comerciant; José Durà, litògraf de València, i Rómulo Gabarró i García, enginyer d'Igualada. Guarro y Torras ja formaven prèviament la companyia per fer naips anomenada Hijo de [Torras i Lleó](#).

Referències:

Llegendes:

4-C: NAIPES / INTRANSPARENTES / DE UNA HOJA // MARCA / REGISTRADA
//•BARCELONA

5-E: 28738 // FABRICANTES DE NAIPES / DE / ESPAÑA-S.A
//•BARCELONA•[timbre]TIMBRE DEL ESTADO•30 CENTIMOS•

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26367

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1920]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografia de Baltasar Bañó (1909-1930)

Marca: Lit. Bañó (A-O) (3-O) (A-C) (2-B) (R-B)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col laboracions: dibuixant: [Alberto Mestre Moragas](#) (1896-1973), (A. Mestre a diversos naips), promotor (dors): xocolata Orthí (Tarragona)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, de cinema. Figuras del Cine (A-O)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama de cercles, a sobre, dos ovals: un amb esports i l'altre amb el nom del promotor

Observacions: hi apareixen caricatures d'actors de cinema de l'època.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 63, i núm. 43, fig. II-4-30, pàg. 212

Llegendes:

A-O: [cartel ·la] FIGURAS / DEL CINE // Lit. Bañó - Barcelona // [sota la figura, signatura] A. Mestre

2-O: WINDSOR // PICKFORD

3-O: MELLER // VALENTINO // VIDOR // Lit. Bañó - Barcelona

4-O: NAGEL // C. TALMADGE // CHARLOT // ADOREE

5-O: KEATON // NEGRI // LLOYD // CORTEZ // SWANSON

6-O: BARRYMORE // LAROCQUE // HOXIE // BRIAN // P. RUTH // MORENO

7-O: PRINGLE // LA PLANTE // MOORE // SHEARER // GRIFFITH // TALKS // CODY

S-O: [cartel ·la] BILLY / BEVAN // A. Mestre

C-O: [cartel ·la] TOM MIX

R-O: [cartel ·la] HARRY / LANGDON

A-C: [cartel ·la] CHARLES CHAPLIN // Lit. Bañó - Barcelona

S-C: [cartel ·la] LARRY SEMON / (Tomasin) // A. Mestre

C-C: [cartel ·la] HOOT / GIBSON // A. Mestre

R-C: MONTY / BANKS / (Posturitas) // A. Mestre

A-E: [signatura] A. Mestre

S-E: CLY DE COOK / (Lucas) // A. Mestre

C-E: [cartel ·la] HARRY / CAREY // A. Mestre

R-E: [cartel ·la] HAROLD / LLOYD // A. Mestre

A-B: [cartel ·la] BUSTER / KEATON // A. Mestre

2-B: LIT. BAÑÓ - BARCELONA

S-B: [signatura] A. Mestre

C-B: [cartel ·la] BUCK / JONES // A. Mestre

R-B: [cartel ·la] BEN / TURPIN // Lit. Bañó - Barcelona // A. Mestre

Dorsos:

A l'oval superior: encapçaments i imatges de 18 esports que es repeteixen aleatòriament.

A l'oval inferior: [la marca del promotor] CHOCOLATE AL GUSTO DEL PAIS / FABRICADO EN TARRAGONA / M. ORTHI / CANELA / MARCA REGISTRADA

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26368

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1920]

Objecte: baralla

Dimensions: 101 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48 [de 48], incompleta, el C-E és d'una altra baralla

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Talleres Gráficos Irández (1920-1930)

Marca: Cromografía Irández (diferents naips), Talleres Gráficos Irández (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona (c. Aragón, 197)

Col·laboracions: dibuixant i gravador: [Josep de Passos i Valero](#) (Barcelona 1862-1928) (A-C), promotor, als dorsos: xocolata Orthí (Tarragona) i (C-E) xocolata Monrabá (Reus)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia de cinema, coneguda popularment com a Rodolfo Valentino

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus-verds, sobre trama de línies ondulades i flors, dos requadres promocionals i, al mig, imatges de la història del pentinat

Observacions: són actors del cinema mut. Esdevingué una baralla molt popular que fou utilitzada com a recurs publicitari per diferents promotors com farmàcia Vintró Guardiola, El Lente de Oro, Comestibles Finos Fco. Planas, etc.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 60, i núm. 43, fig. II-4-32, pàg. 214

Llegendes:

Dors: [primer espai] CHOCOLATES / ORTI, PIERA / y BRUGUERAS,S.A // [imatge de la història del pentinat] // [tercer espai] Marca "ORTHI" // TARRAGONA dors II: CHOCOLATES / Monrabá // Avenida Fábregas, 69 / Reus // Talleres Gráficos Irández.-Barcelona

A-O: Rodolfo Valentino

2-O: Constance Talmage / Lila / Lee

3-O: Catalina / Calvet // Agnes / Ayres // Nita Naldi // Cromografía Irández.-Aragón, 197.- Barcelona

4-O: Raquel Meyer // Helene / D'Algy // Wuanda / Hawley // Tina de Jarque // Cromografía Irández.- Aragón,197.- Barcelona

5-O: Claire Adams Dorothy Phillips // Harriett / Hammond / Betty Bronson Greta Nissen

6-O: Viola / Dana // Eleanor Boardman

7-O: Irene / Rich // Mary / Brian // Sally Rand // Lois Wilson / E.G.Terry

8-O: Shirley / Mason // Mae Marsh // Vera / Reynolds // Billie / Burke

9-O: Mae Murnay // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

S-O: Elena Sangro // Buster Keaton

C-O: Buck Jones

R-O: Pola Negri // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

A-C: Sessue Haya Kawa // Dibujos y grabados Passos.- Barcelona

2-C: Lillian y Dorothy Gish

3-C: Dorothy Dalton // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

4-C: Priscilla Dean Edna Tichenor // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

5-C: Alice Terry

6-C: Claire Kimball // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

7-C: Italia A. Manzini//Norma Shearer

8-C: Gloria Swanson // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

9-C: Renee Adoree // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

S-C: Lang Semon // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

C-C: Tom Mix // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

R-C: Norma Talmadge

A-E: Douglas / Fairbanks

2-E: Norman Keny // Frank Mayo

3-E: William Rusell / Wallace Beery // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

4-E: Jackie Coogan

5-E: William Farnun // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

6-E: Huntley Gordon // Monte Blue
 7-E: Ramon Novarro // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona
 8-E: Max Linder / Long Chaney // Cromografía Irández - Aragón, 197.- Barcelona
 9-E: Antonio Moreno
 S-E: Harold Lloyd // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona
 C-E: Jack / Pickford
 R-E: Alma Rubens

A-B: George O'Brien
 2-B: Maciste // Cromografía Irández .- Aragón, 197.- Barcelona
 3-B: Charles Ray // Adolphe Menjou
 4-B: Lyonel / Barrymore
 5-B: Fatti
 6-B: Douglas Maclean
 7-B: Reginald Denny
 8-B: Lew Cody Conrad Nagel
 9-B: Jach Holt
 S-B: C. Chapling // Charlot // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona
 C-B: Williams / S. Hart // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona
 R-B: Mary / Pickford // Cromografía Irández.- Aragón, 197.- Barcelona

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26369

Procedència: Josep Duran

Datació: [1920]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografia Salvador Martínez (1920-[?])

Marca: Lit. S. Martínez (dors)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: E. Pastor (7-B) (Enrique Pastor Cortina, València 1890-1925), promotor (dors): xocolata Eduardo Pi (Barcelona)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Don Quijote (dors)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula amb el nom del promotor en un requadre, a sota al·leluia sobre les aventures del Quixot

Observacions: similar al núm. de registre 26370 (de petit format), d'aquesta mateixa subcol·lecció. Al dors, un dels requadres conté l'explicació de l'escena de l'anvers. Fou també editada en petit format. Segons Enrique García Martín, fou editada cap al 1915.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 575, pàg. 81; revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 23, i núm. 43 fig. II-2-2, pàg. 160

Llegendes:

Dors: [marca publicitaria] CHOCOLATES / EDUARDO PI / BARCELONA // [en el cercle de la imatge de fàbrica] MARCA REGISTRADA // Colección 48 naipes de "DON QUIJOTE" // [explicació] // Lit. S. Martínez - Rocafort, 10.- Barna.

A-O: [al voltant de l'efigie] MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA // [llibre] [QUIJO] TE / [DE] LA / MANCHA

2-O: [moneda] D. QUIJOTE DE LA MANCHA // [moneda] SANCHO PANZA

3-O: ROLDAN // AMADIS // GALAOR

4-O: [elm] YELMO

7-B: [signatura] E. Pastor

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26370

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1920]

Objecte: baralla

Dimensions: 42 x 25 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografia Salvador Martínez (1920-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: E. Pastor (7-B), (Enrique Pastor Cortina, València 1890-1925)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Quijote

Perfils: sèpies

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula amb requadre blanc per a publicitat, el nom de la baralla

Observacions: similar al núm. de registre 26369, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Fou també editada amb mida estàndard. Segons Enrique García Martín, el model fou editat cap al 1915.

Referències: vegeu catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 575, pàg. 81; revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 23, i núm. 43, fig. II-2-2, pàg. 160

Llegendes:

Dors: BARAJA "QUIJOTE" / 48. CROMITOS

A-O: [moneda] MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA 1605 // [llibre] QUIJO [TE] / [DE] LA / MANCHA

2-O: [moneda] D. QUIJOTE DE LA MANCHA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26371

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1920-1925]

Objecte: baralla
Dimensions: 92 x 58 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: regular
Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina
Fabricant/editor: Miquel Arnau, Joaquim (1915-1925)
Marca: Tip. Lit. J. M. Arnau (A-O) (A-E) (a totes les figures d'oros i espases)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Barcelona
Col·laboracions: dibuixant: [monogramat] R.L (Ramón Lago) (A-E)
Timbre/bolla:
Model: Fantasia satírica. Don Quijote
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, quadrícula amb cercle central amb escena subtitulada en un requadre, i dues cartel·les a sota i a sobre, per a promoció
Observacions: les figures són personatges caricaturitzats del Quixot. Els dorsos inclouen episodis amb la mateixa temàtica, les aventures del Quixot, però de factura més realista. És una reedició de la baralla original de Litografía Labielle (taller actiu entre el 1854 i el 1878). Presenta una faixeta amb inscripció manuscrita: «D. Quijote de la Mancha/al dorso episodios del mismo».
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 577, pàg. 81; revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-2-1, pàg. 159
Llegendes:
 A-O: [cartel·les] D. QUIJOTE / DE LA / MAN/CHA // TIP. LIT. J. M. ARNAU-MUNTANER 66- [amb titlla] BARNA
 A-E i totes les figures d'oros i espases: TIP. LIT. J. M. ARNAU- MUNTANER, 66- [amb titlla] BARNA
 A-E: [ordre, anagrama nom. del dibuixant] A R [o] L R
 4-E: [cor] TOBOSO

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26372

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1922]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Litografía F. Domingo (1912-1922)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Infantil. Baraja Fantasia Futbol (dors de cada naip)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, quadrícula amb dos rectàngles: un amb escenes de futbol, i l'altre per al promotor; més tres cartel·les amb el nom de la baralla i l'explicació de l'escena

Observacions: el nom de la baralla és equívoc, ja que l'anvers del naip és de temàtica infantil (nens jugant, més un naip petit estàndard), i el futbol queda limitat al dors. Va ser utilitzada com a reclam publicitari per xocolata Guillem, xocolata Jordi, xocolata Riucord i Comestibles de Ramón Raúl. Tenim notícia d'una altra baralla igual però de petit format.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 33, i núm. 43, fig. II-5-10, pàg. 228

Llegendes: dors: [1ª cartel·la] BARAJA FANTASÍA / FUTBOL // [2ª cartel·la explica la jugada de la 1^a] // [3ª cartel·la] COLECCION DE / 48 CROMOS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26373

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1922]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Plauber S.A. & I.S. (1920-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, equips de futbol. Fases del Fútbol

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, trama ornamental amb dos requadres; un amb acudits relacionats amb el futbol, i l'altre per al promotor; en aquest cas buit

Observacions: fou emprada per diferents promotors com xocolata Orthí, xocolata R. Planellas o xocolata Riucord. En mans privades es troba una d'aquestes baralles, al dors de la qual apareix el títol de la baralla *Fases del Fútbol*.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 67, i núm. 43, fig. II-4-18, pàg. 201

Llegendes:

A-O: ZAMORA // [escut] REAL CLUB DEPORTIVO ESPAÑOL

2-O: C.D.E / Centre [...] Sports-SABADELL // CRÓS

3-O: RACING / MADRID // [anagrama] MCF // FELIX PEREZ // ATLETIC [Madrid]
 4-O: Acero Club / Bilbao // Sestao Club / Bilbao // OSCAR / del Racing de Santander / F.C. Borjas Blancas / LÉRIDA // U.E. Bisbalense / LA BISBAL / (Lérida)
 5-O: S.D. Bilbilitana // C.D. Castellón / CASTELLÓN DE LA PLANA // C.D. Castalia // U.D. de Cassá de la Selva / GERONA // C. S. Cataluña las CORTS / BARCELONA
 6-O: F.C. Terrassa / (Barcelona) // U.S. de Figueras / (GERONA) // C.D. España / HUESCA // Haro S.C / LOGROÑO // Penya Salvat / LÉRIDA // Juventud Republicana / LÉRIDA
 7-O: R.S. Gimnástica Española / MADRID // Murcia F.C / MURCIA // Club Osasuna / PAMPLONA // C.E. Manresa / BARCELONA // Port-Bou F.C ./ GERONA // R.Stadium / OVIEDO // Motrico F.C / BILBAO
 8-O: Alfonso XIII / PALAMA DE MALLORCA // Reus Deportivo / TARRAGONA // Real Betis Balompié / SEVILLA // Real Racing / SANTANDER // Tolosa F.C / NAVARRA // Tárrega F.C ./ LERIDA // S. Gimnástica / TORRELAVEGA // Vinaroz F.C / CASTELLÓN
 9-O: Mariá-Ausá de Vich / BARCELONA // Ateneo Obrero V^a. y Geltrú / BARCELONA // Gimnástico F.C./ VALENCIA // F.C. Martinenc / BARCELONA // U.S. Celta / VIGO // U.S. Vilasar / BARCELONA // Iberia F.C / ZARAGOZA // Stadium / ZARAGOZA // Zaragoza F.C / ZARAGOZA
 S-O: QUESADA // [anagrama] MCF
 C-O: [escut] MOJARDIN / REAL / MADRID / F.C.
 R-O: GAMBORENA

A-C: SAMITIER // [escut copa] F.C.BARCELONA
 2- C: MATIAS // [copa superior] C.D. ESPAÑOL / VALLADOLID // [copa inferior] F.C.BARACALDO
 3-C: BESTIT // [copa central] C. D. E.
 4-C: OSCAR DEL S.C. OVIEDO // [escut] S.C.O:
 5-C: FEDERACIÓN ESPAÑOLA
 S-C: ACEDO // [banderí] ATLETIC / BILBAO
 C-C: [escut] TRIANA / ATLETIC MADRID // CAMPEON
 R-C: MEANA // [escut] SPORTING / GIJON

A-E: [escut] ATLETICH / BILBAO // CARMELO
 2-E: GARROBÉ // [escut] VALENCIA F.C // [escut] LEVANTE F.C.
 3-E: OTERO // [escut] BARCELONA / GRACIA F.C // [escut] DEPORTIVO / CORUÑA // [escut] U. S. SANS
 4-E: U.D. de GERONA // F.C. MALAGUEÑO // MÁLAGA F.C // CARTAGENA F.C.
 5-E: Real Madrid.- Real Unión de / Irún .- Valencia F.C. .- Ra/cing de Santander .- Carta/gena F.C. - Málaga F. C / Sevilla F.C. - Real Stadium / Ovetense // [a baix] F.C. Barcelona.- Español F / C.- CÁDIZ.- Gimnastico de / Valencia.- Real Alteltic.- GIJÓN // Peñafiel F. C.
 6-E: [requadre] Real Betis Balompié / SEVILLA // Imperial de SANTANDER // Unió Sportiva de Sans./ BARCELONA
 7-E: [requadre] Fortuna de Gijón / Balompédica Linense / LA LINEA // C. D. España-HUESCA // [requadre] R.S. Gimnástica Española / MADRID / Levante F. C.- VALENCIA // Agulla F.C. ZARAGOZA
 8-E: Recreativo Español de MADRID // Cultural Deportivo - VALLADOLID // C. S. de Sabadell - BARCELONA // Sevilla Bote Club - SEVILLA
 9-E: Zaragoza F.C / R.U. D. Luises - VALLADOLID / Avenç del Sport - BARCELONA // C. E. Manresa - BARCELONA // [requadre] Athletic Club - BILBAO // Athletic Club - MADRID // Real Sporting - GIJÓN
 S-E: JUÁNTEGUI / SAN SEBASTIÁN
 C-E: OCAÑA / SEVILLA F. C.

R-E: SAGÍ-BARBA // [escut] F.C.B.

A-B: RENÉ-PETIT // [escut] R. UNION. C / IRÚN

2-B: PIERA

3-B: POLOLO // [escut] Athletic

4-B: ALICANTE / CLUB NATACIÓN // C.D. PATRIA ZARAGOZA // ALCOY / REAL ALCODIAN

5-B: [requadre] Celta, de VIGO / Alfonso XIII, de PALMA // R. Murcia, de MURCIA // Español F. C. , de GRANADA // Gracia, de BARCELONA // [requadre] Iberia, de ZARAGOZA // U. de Racing de GIJÓN // Athletic, de Sabadell / Victoria Eugenia, de MÁLAGA // Regional, de PALMA

6-B: [requadre] Tarrasa F.C., TARRASA // C. D. Europa, BARCELONA // Arenas, de ALMERIA // D. Ferroviaria, VALLADOLID

7-B: [requadre] R.C.D. Español, BARCELONA // Baleares F.C., de PALMA // Iberia F. C., de MÁLAGA // [requadre] F. C. Natación, de ALICANTE // R. S. Gimnástica, TORRELAVEGA // Deportivo, de CORUÑA

8-B: [requadre] Racing Club, de MADRID // Reus F.C., de REUS // Arenas F.C., de BILBAO // [requadre] Real Sociedad, SAN SEBASTIÁN // F.C. Recreativo, de HUELVA // A. Caballeria, de VALLADOLID // S. Román F.C., de SEVILLA // Badalona F.C., BADALONA

9-B: Español F.C. de SEVILLA

S-B: Armet "Kinké"

C-B: [escut] VALLANA / ARENAS / CLUB

R-B: ZABALA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26374

Procedència: Josep Duran

Datació: [1923]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina

Fabricant/editor: Ferrer Ballver, Benot (1923-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: promotor (dors): xocolata Eduardo Pi (Barcelona)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Futbol

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: trama de línies ondulades, cercle central amb imatge de futbolista, i cinc espais més per al nom de la baralla, nom de futbolistes i promotor

Observacions: els colls són: oros, pilotes i jugadors de Real Club Deportivo Español; copes, trofeus i jugadors del Club Deportivo Europa; espases, xiulets i jugadors del Sabadell, i bastos, banderoles i jugadors del Futbol Club Barcelona.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 70, i núm. 43, fig. II-4-19, pàg. 202

Llegendes:

Dors: [primer espai] JUEGO INFANTIL / DE FOOT-BALL / [laterals] Colección / 48 dibujos // [bust de jugador] // [tercer espai] [nom del jugador i club al que pertany] // [quart espai] CHOCOLATES / EDUARDO PI: Barcelona

A-O: [cercle central] REAL CLUB DEPORTIVO ESPAÑOL // PATENTE N° 87265 (BIS) / B. Ferrer, Menéndez Pelayo, 188 / BARCELONA

2-O: Canals ESPAÑOL

3-O: Caicedo ESPAÑOL

4-O: Gonzalez ESPAÑOL

5-O: Sanahuja ESPAÑOL

6-O: Lakatoa ESPAÑOL

7-O: Trabal ESPAÑOL

8-O: Mauri ESPAÑOL

9-O: Juanico ESPAÑOL

S-O: Montesinos ESPAÑOL

C-O: Olariaga ESPAÑOL

R-O: Zamora ESPAÑOL

A-C: [escut Europa] C.D.E.

2-C: Pellicer EUROPA

3-C: Julia: EUROPA

4-C: Javier: EUROPA

5-C: Alcázar: EUROPA

6-C: Garrobé: EUROPA

7-C: Artius: EUROPA

8-C: Serra: EUROPA

9-C: Olivella: EUROPA

S-C: Bordoy: EUROPA

C-C: Pelaó: EUROPA

R-C: Crós: EUROPA

A-E: [escut] CENTRE DE SPORTS SABADELL F. C.

2-E: Molins SABADELL

3-E: Desvens SABADELL

4-E: Llumá SABADELL

5-E: Morera SABADELL

6-E: Tena II SABADELL

7-E: Arnet SABADELL

8-E: Bertrán SABADELL

9-E: Castellet SABADELL

S-E: Montaner SABADELL

C-E: Estruch SABADELL

R-E: Cavedo SABADELL

A-B: [escut] F.C.B

2-B: Pascual: BARCELONA

3-B: Sancho: BARCELONA

4-B: Martínez: BARCELONA

5-B: Gracia: BARCELONA

6-B: Sagi-Barba: BARCELONA

7-B: Surroca: BARCELONA

8-B: Planas: BARCELONA

9-B: Torralba: BARCELONA

S-B: Piera: BARCELONA

C-C: Alcántara: BARCELONA

R-C: Samitier: BARCELONA

Sumari**Imatge****Índex fabricants****Núm. Registre:** 26375**Procedència:** Junta de Museus**Datació:** [1923]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 92 x 60 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 48, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** espanyols**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina**Fabricant/editor:** desconegut**Marca:****Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Barcelona**Col·laboracions:** promotor (dors): xocolata Ametller S.A. (Barcelona)**Timbre/bolla:****Model:** Fantasia. Colección Boxeo-Monedas**Perfils:** negres**Índexs:** aràbics**Pintes:** sí**Dorsos:** beixs, trama de guants de boxa, requadre amb nom del promotor i rectangle amb text sobre boxa**Observacions:** patent núm. 86.434. Les figures són boxejadors. Els oros són monedes diverses que es corresponen amb el país que figura al naip; les copes són trofeus; les espases, púgils, i els bastos, guants de boxa. Hi ha un petit naip al lateral esquerre de les figures que segueix el model català I.**Referències:** revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 72, i núm. 43, fig. II-4-22, pàg. 205**Llegendes:**

A-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // [moneda] E.E. U.U // DEMPSEY

2-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // ESTADOS UNIDOS

3-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // ESPAÑA

4-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // ITALIA // CHOCOLATES / AMATLLER // AUSTRIA

5-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // INGLATERRA // FRANCIA // PORTUGAL

6-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // BÉLGICA // SUIZA // ALEMANIA

7-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // RUSIA // NORUEGA // REPÚBLICA ARGENTINA // HOLANDA

8-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // CHINA // MONTENEGRO // GRECIA RUMANIA // BULGARIA // PERSIA // ALBANIA // TURQUIA

9-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // COSTARICA // MÉJICO // DINAMARCA BRASIL // JAPÓN // PERÚ EGIPTO // CUBA // COLOMBIA

S-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // ESPAÑA // GABIOLA

C-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // E.E. U.U // DUNDEE

R-O: COLECCIÓN DE MONEDAS // E.E. U.U // SHARKEY

A-C: MARTÍNEZ

S-C: GODFREY

C-C: PLADNER
R-C: STRYBLING

A-E: TUNNEY
S-E: ALÓS
C-E: MATEO DE LA OSA
R-E: SCHEMELIENG

A-B: UZCUDUM
S-B: GIRONÉS
C-B: LONGHRAN
R-B: RISKO

Dors: [perímetre cercle] CHOCOLATES AMATLLER. S.A. • BARCELONA • [centre]
Amatller

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26376

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1930]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia infantil. Baraja rompecabezas (a cada naip)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: sèpies, trama irregular, oval amb retrat d'actor/riu de cinema, una cartel·la amb el nom de l'actor/riu, i rectangle per al promotor. Alguns es repeteixen

Observacions: més que un trencaclosques és el joc d'identificar determinades imatges (un conill, un lladre, etc.) amagades als dibuixos. Els oros són estels. Entre els promotors que van utilitzar aquest model trobem xocolata Comet. Es van editar baralles amb carta de presentació.

Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 35, i núm. 43, fig. II-5-9, pàg. 227

Llegendes:

Tots els naips: [zona superior] ROMPE-CABEZAS // [zona inferior, dibuix amagat]

A-O: ¿Dónde está el chino?

2-O: ¿Dónde está la mamá de los niños?

3-O: ¿Dónde está el otro niño?

4-O: ¿Dónde está el amo del perro?

5-O: ¿Donde está el empresario?
 6-O: ¿Dónde está la abuelita de la niña?
 7-O: ¿Dónde está el otro niño?
 8-O: ¿Dónde está mi hermanita?
 9-O: ¿Dónde está el conejo?
 S-O: ¿Dónde está el otro niño?
 C-O: ¿Dónde está el pájaro?
 R-O: ¿Dónde está el oso blanco?

A-C: ¿Dónde está el conejo?
 2-C: ¿Dónde está el niño?
 3-C: ¿Dónde está la bruja?
 4-C: ¿Dónde está el zapato?
 5-C: ¿Donde está el caballo?
 6-C: ¿Dónde está el toro?
 7-C: ¿Dónde está el papá del niño?
 8-C: ¿Dónde está el ratón?
 9-C: ¿Dónde está el conejo?
 S-C: ¿Dónde está el guerrero?
 C-C: ¿Dónde está el hombre que me sigue?
 R-C: ¿Dónde está el abuelito?

A-E: ¿Dónde está el adversario?
 2-E: ¿Dónde está el perro?
 3-E: ¿Dónde está el gigante?
 4-E: ¿Dónde está el gatito?
 5-E: ¿Donde está el lobo?
 6-E: ¿Dónde está el guarda?
 7-E: ¿Dónde está la abuelita?
 8-E: ¿Dónde está el oso?
 9-E: ¿Dónde está el ladrón?
 S-E: ¿Dónde está el borriquito?
 C-E: ¿Dónde está el ladrón?
 R-E: ¿Dónde está la reina?

A-B: ¿Dónde está el ladrón?
 2-B: ¿Dónde está el ratón?
 3-B: ¿Dónde está la vaca?
 4-B: ¿Dónde está el lobo?
 5-B: ¿Donde está el ladrón?
 6-B: ¿Dónde está el papá de la niña?
 7-B: ¿Dónde está el gatito?
 8-B: ¿Dónde está la mamá del niño?
 9-B: ¿Dónde está el perrito?
 S-B: ¿Dónde está el enano?
 C-B: ¿Dónde está el otro niño?
 R-B: ¿Dónde está el caballo?

A-C:dors: [cartel ·la superior] ARTISTAS CINE

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26377

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1932 (a tots els naips)

Objecte: baralla
Dimensions: 88 x 61 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: cromolitogràfica
Suport: cartolina
Fabricant/editor: Litografía N. García Cantos (1932-1938)
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: València
Col·laboracions: dibuixant: [Jacint Bofarull Forasté](#) (Barcelona 1903-1977) (a tots els naips), promotor (dors): xocolata San Fernando (Barcelona)
Timbre/bolla:
Model: Fantasia. Infantil, per als col·leccionistes Alimentos Dulces
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blaus, trama en espiga, dos requadres: al superior, acudit; i a l'inferior promotor
Observacions: baralla molt reeixida, els colls són: oros/ensaïmades, copes/tasses de xocolata, espases/xurros i bastos/melindros, les llepolies típiques per fer una xocolatada. Les figures són dobles. No va ser aquesta l'única incursió del dibuixant Jacint Bofarull dedicada als nens, també va fer una sèrie de cromos amb les aventures del popular Gato Fèlix, reinterpretades sota el nom del Gato Periquito.
Referències: revista *La Sota*, núm. 4, pàg. 34, i núm. 43 fig. II-5-15, pàg. 233
Legendes: a tots els naips, tret de l'A-C: [signatura del dibuixant i data] Bofarull XXXII. Dors: xifra [requadre superior, acudit] // [requadre inferior, tipografia especial] CHOCOLATES / San Fernando // Barcelona

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26378

Procedència:

Datació: [1960]

Objecte: baralla

Dimensions: 57 x 38 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: offset

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, barreja del català II (figures), i Fi de segle (numerals)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blancs, llis

Observacions: resulta molt difícil esbrinar-ne la procedència, ja que és una barreja de diferents estàndards de diversos fabricants; per exemple al 4-O hi ha un lleó molt semblant al senyal de Samsó, i els bastos i les espases dels A, 2, i 3 segueixen els patrons dels Fournier. Té embolcall, amb les mides 62 x 33 x 18 mm.

Referències:

Llegendes: embolcall: laterals: 48 NAIPES

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26379

Procedència:

Datació: 1960-1965

Objecte: plec preparat per a tallar

Dimensions: 57 x 39 mm (naip)

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: offset

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica: cavallet de juguina

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Les figures són una barreja de Rojas i Macià

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blancs, llis

Observacions: no es faciliten les mides totals, ja que part del plec està mig desarmat. Té embolcall amb les mides 58 x 41 x 14 mm.

Referències:

Llegendes:

A-O: CADIZ.

Embolcall: anvers: CADIZ

Laterals: 48 Naipes

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26380

Procedència:

Datació: 1968

Objecte: plec preparat per a tallar

Dimensions: 225 x 370 (plec), 55 x 37 mm (naip)

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: offset
Suport: paper
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: cavallet de joguina (A-C) (4-C) (4-O)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blancs, llisos
Observacions: igual que el núm. de registre 26381, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però diferent mida.
Referències:
Llegendes: 2-E: Dep. Legal B- 31417-68

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

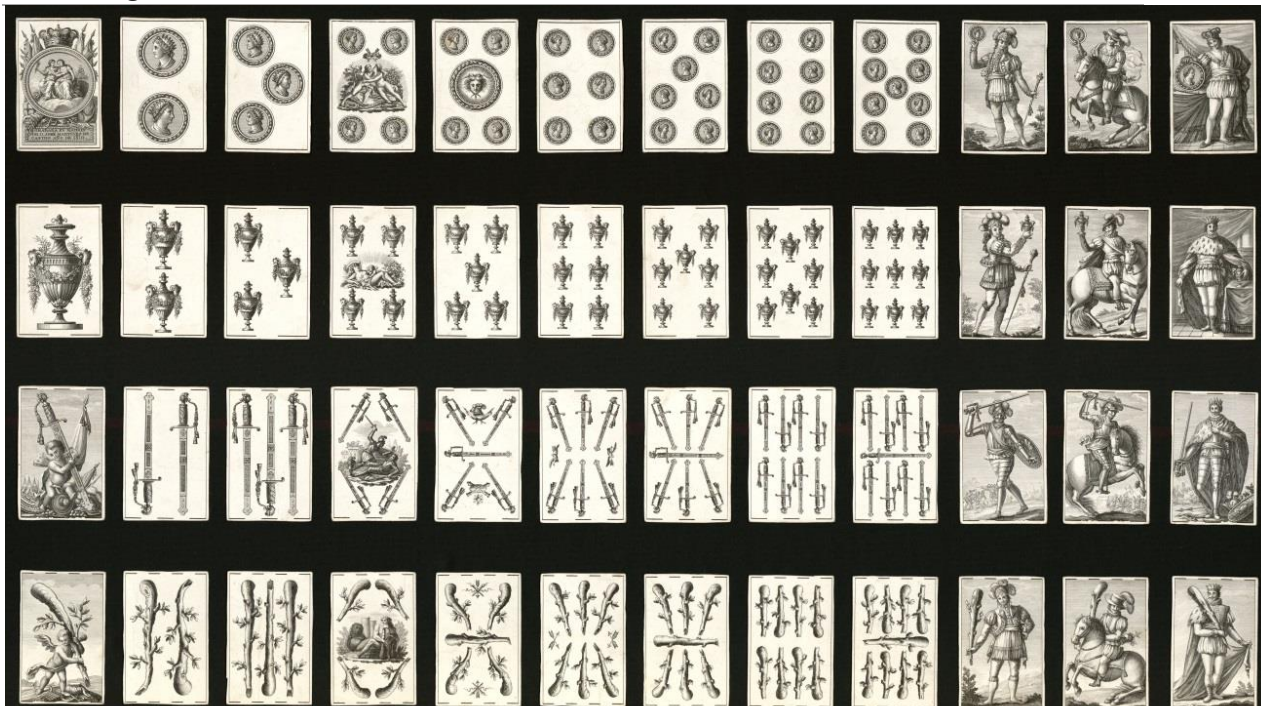
Núm. Registre: 26381

Procedència:
Datació: 1968
Objecte: plec preparat per a tallar
Dimensions: 150 x 270 (plec), 37 x 29 mm (naip)
Forma: rectangular
Núm. de naips: 40, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: offset
Suport: cartolina
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: cavallet de joguina (A-C) (4-C) (4-O)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Fi de segle
Perfils: blaus
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blancs, llisos
Observacions: igual que el núm. de registre 26380, d'aquesta mateixa subcol·lecció, però diferent mida. Dipòsit legal B-31417-68 (2-E)
Referències:
Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26029

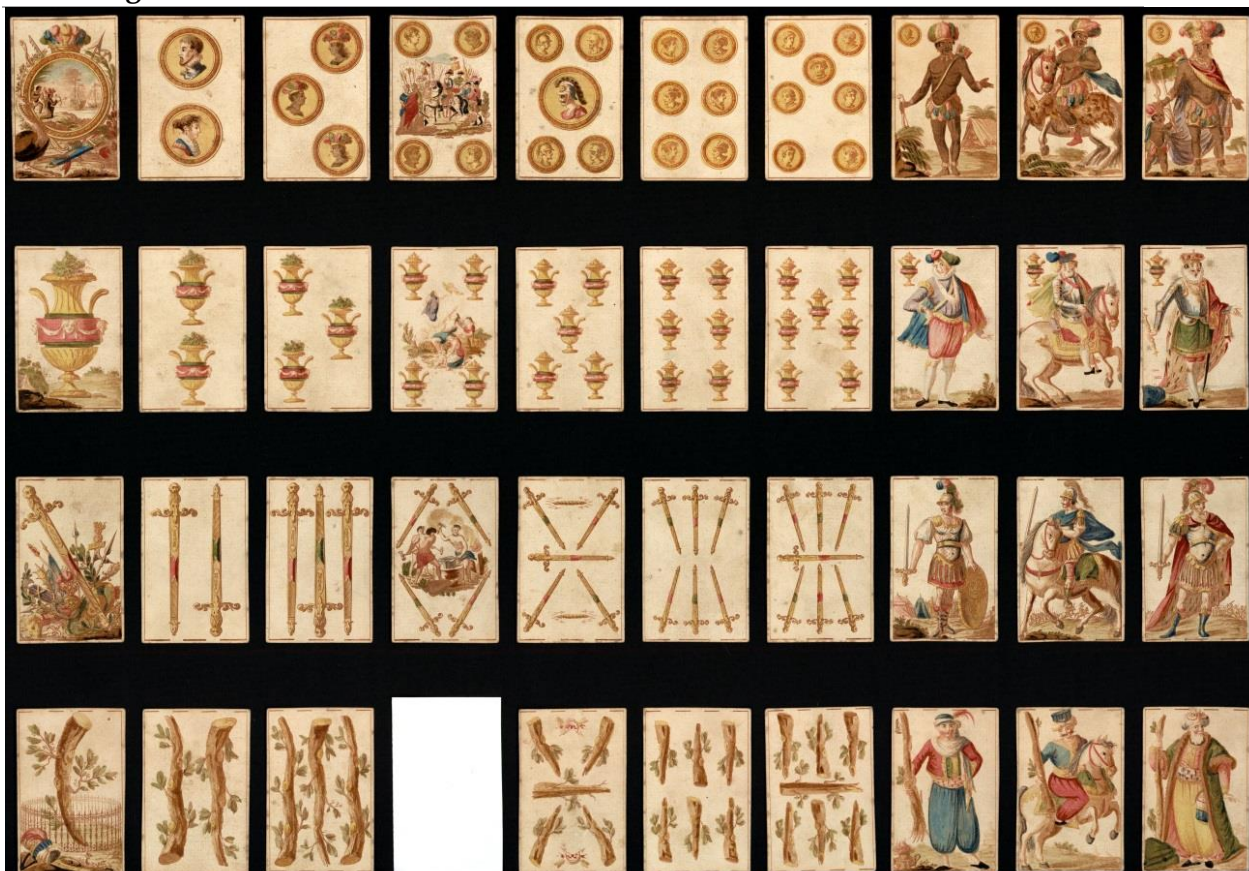

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26033

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26143

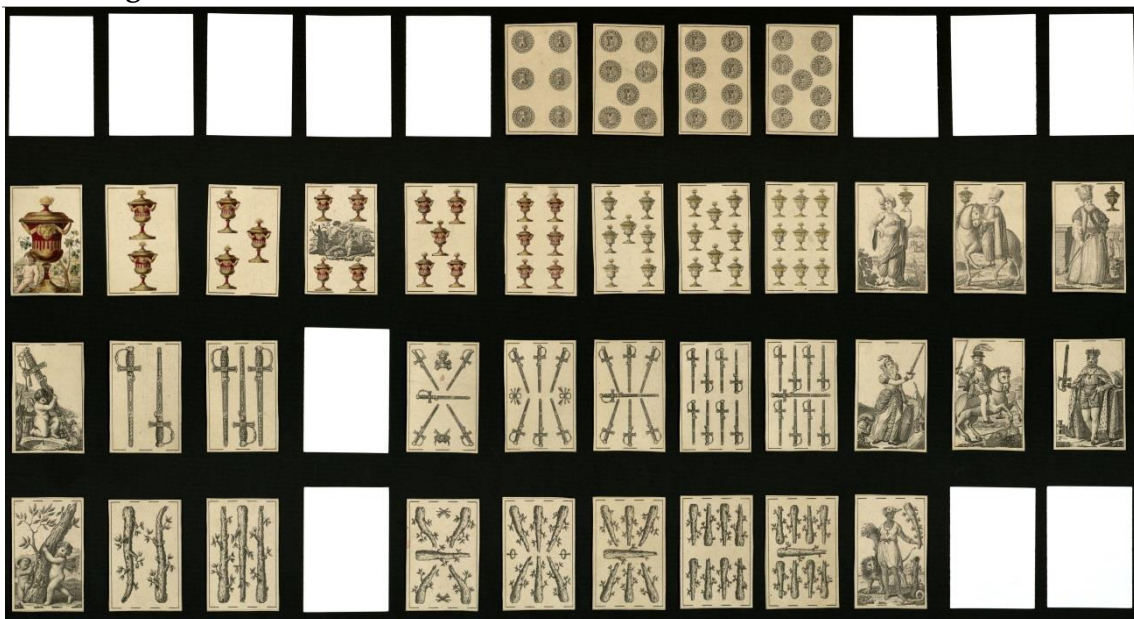

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26034

[Sumari](#)

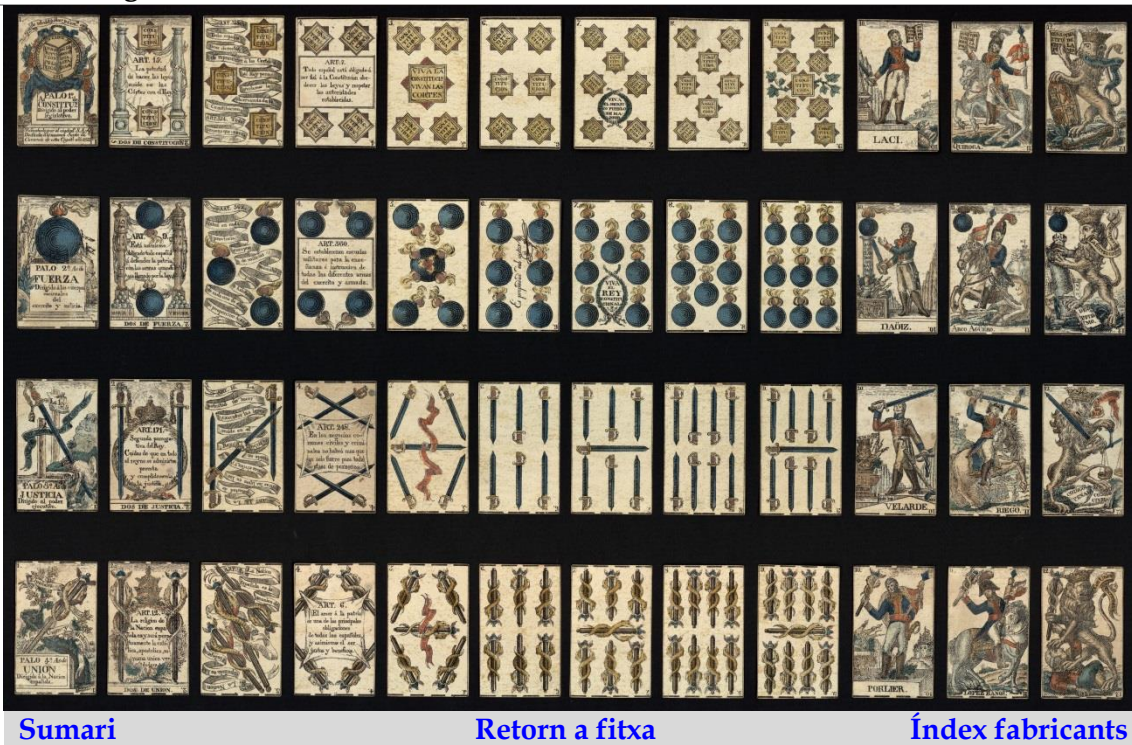
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26035

Núm. Registre: 26037

Núm. Registre: 26038

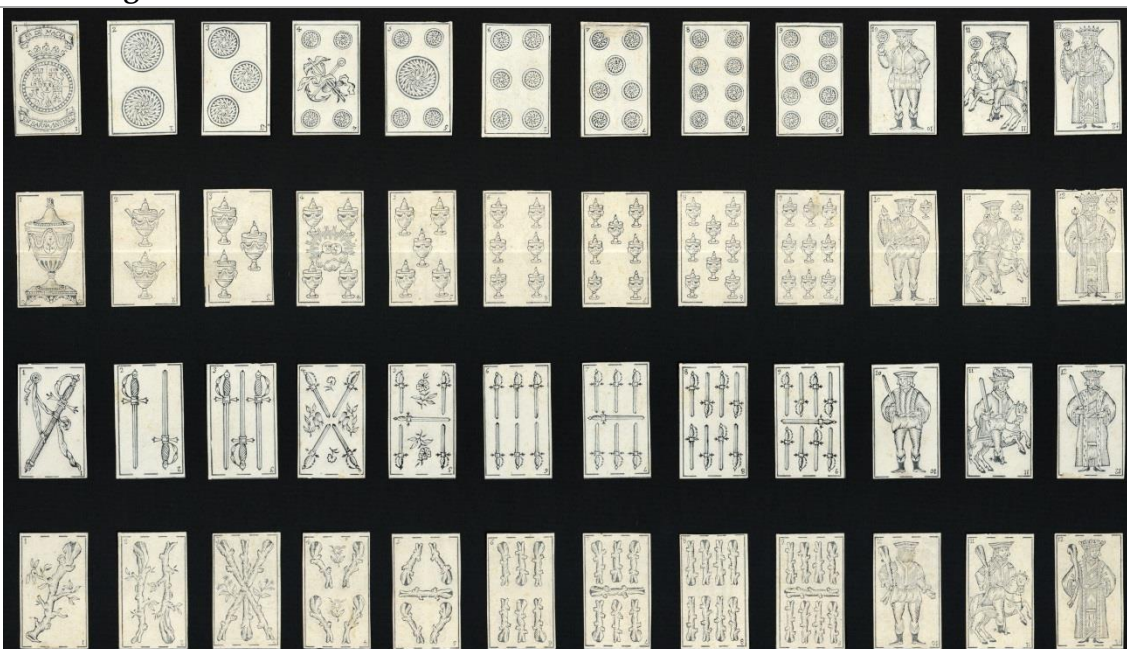

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26039

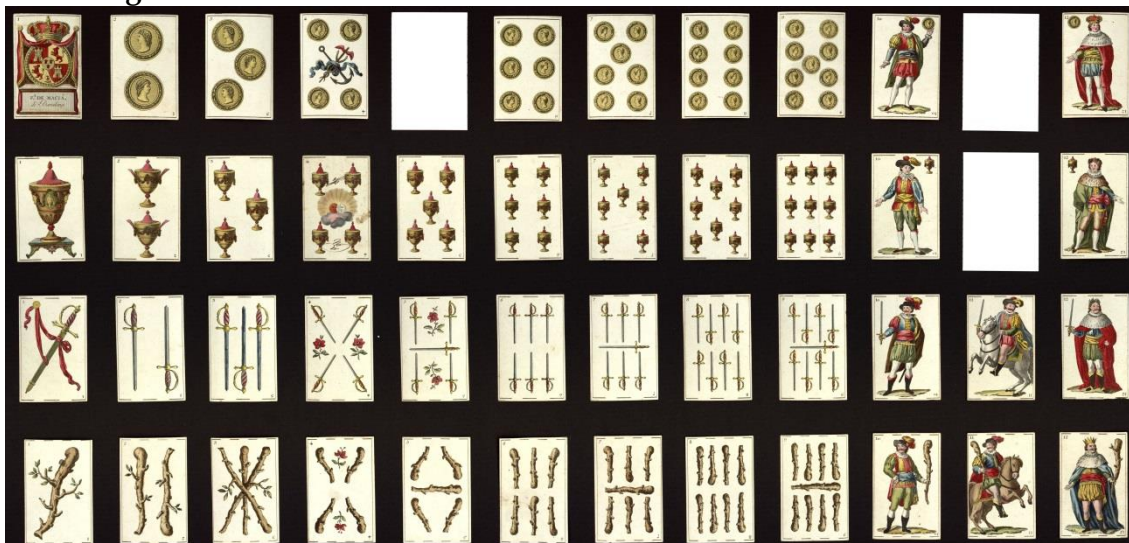

[Sumari](#)

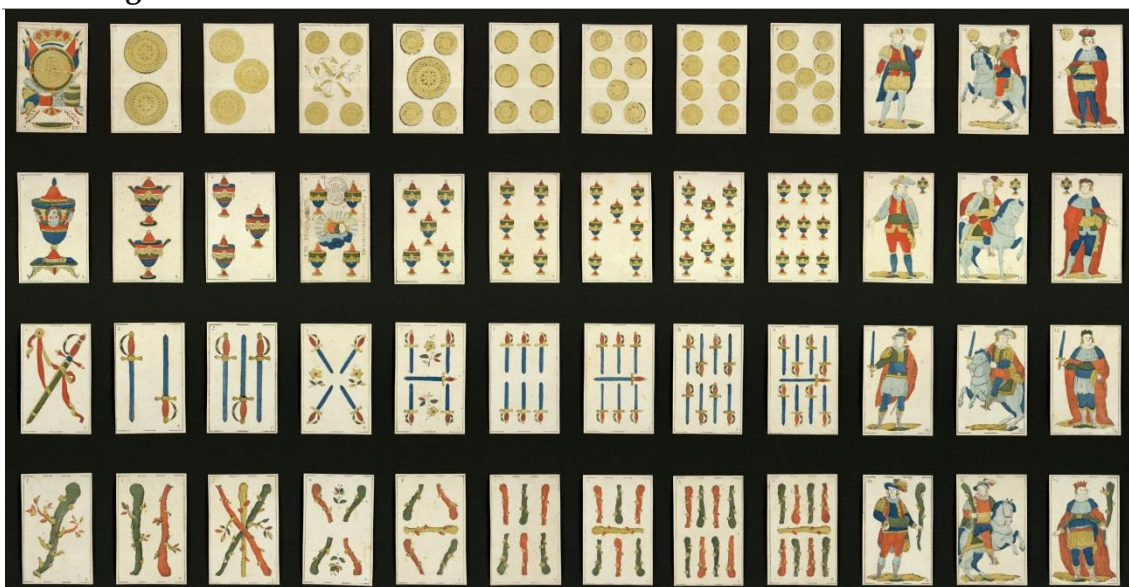
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

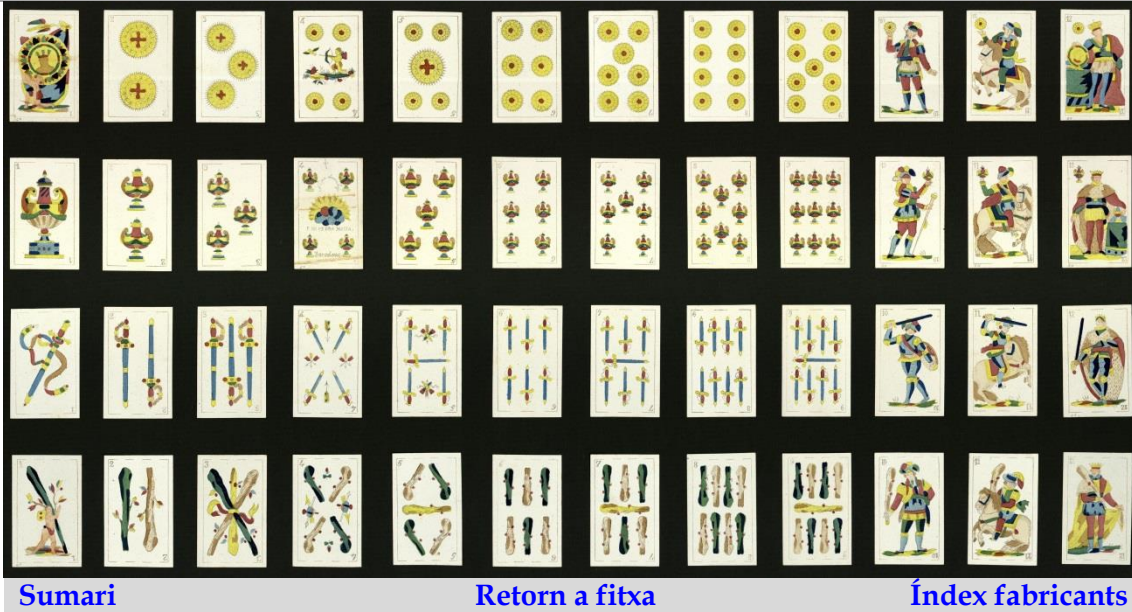
Núm. Registre: 26040

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

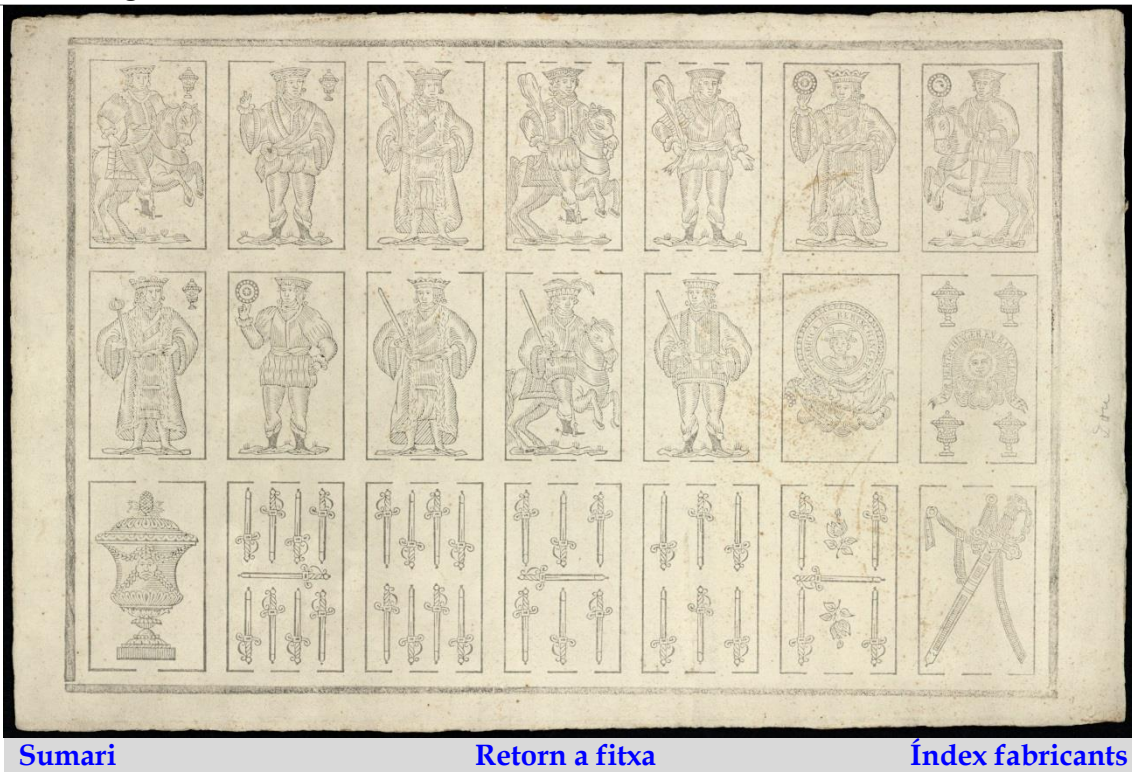
Núm. Registre: 26043

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

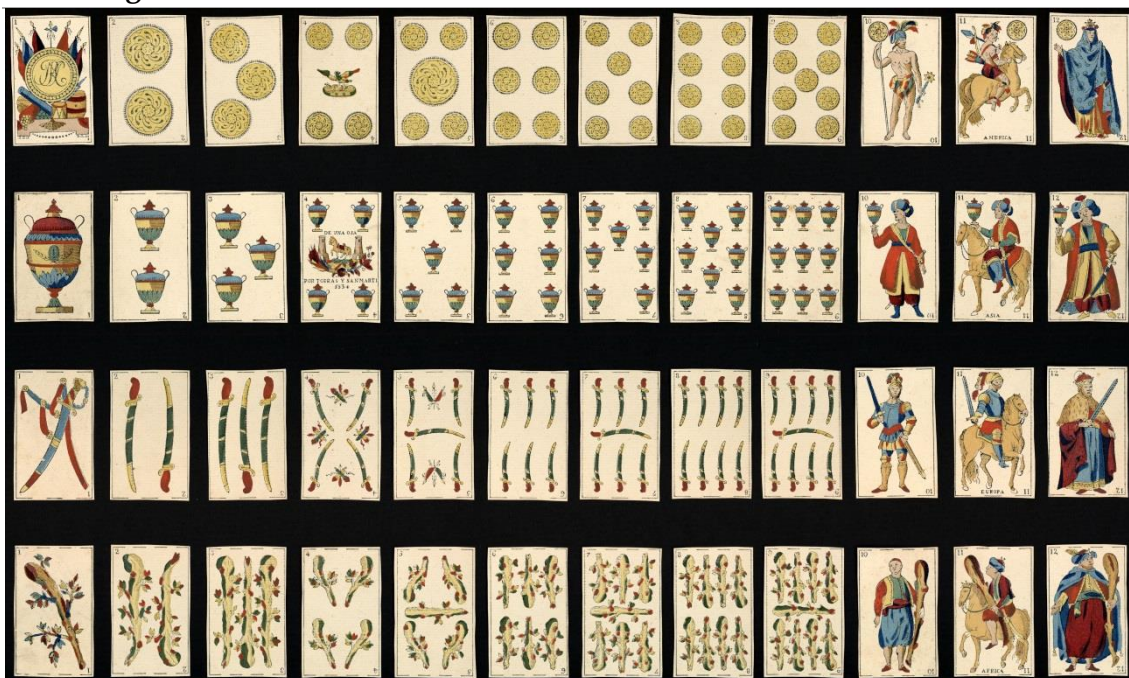
Núm. Registre: 26046

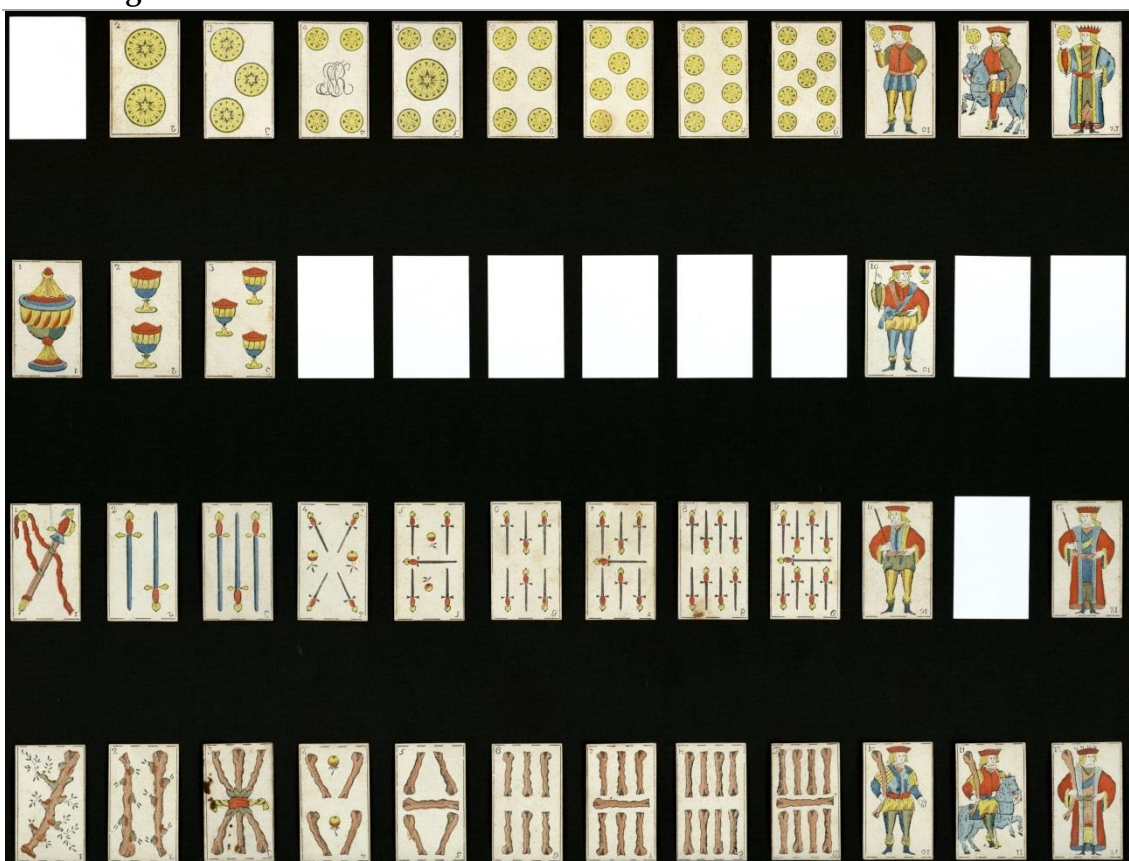
Núm. Registre: 26047

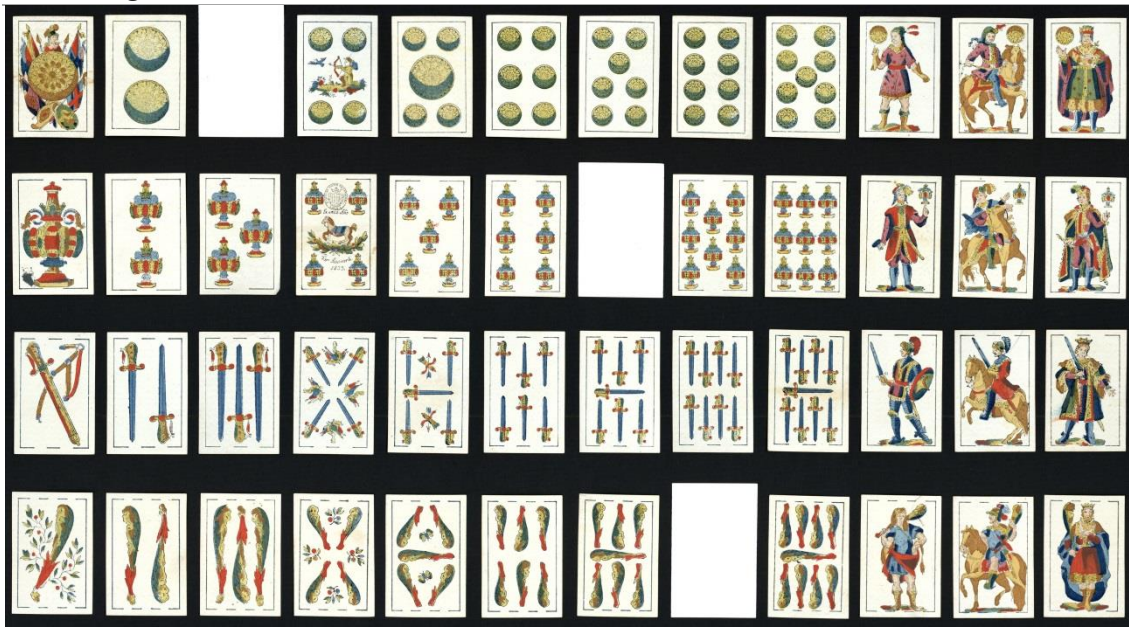
Núm. Registre: 26048

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26050

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26051

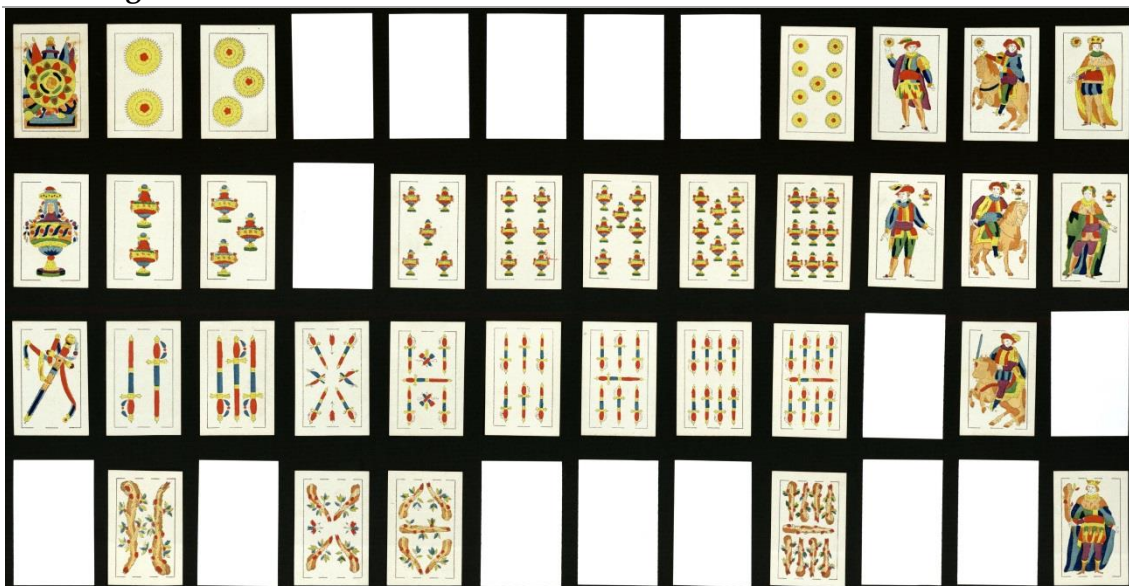

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26060

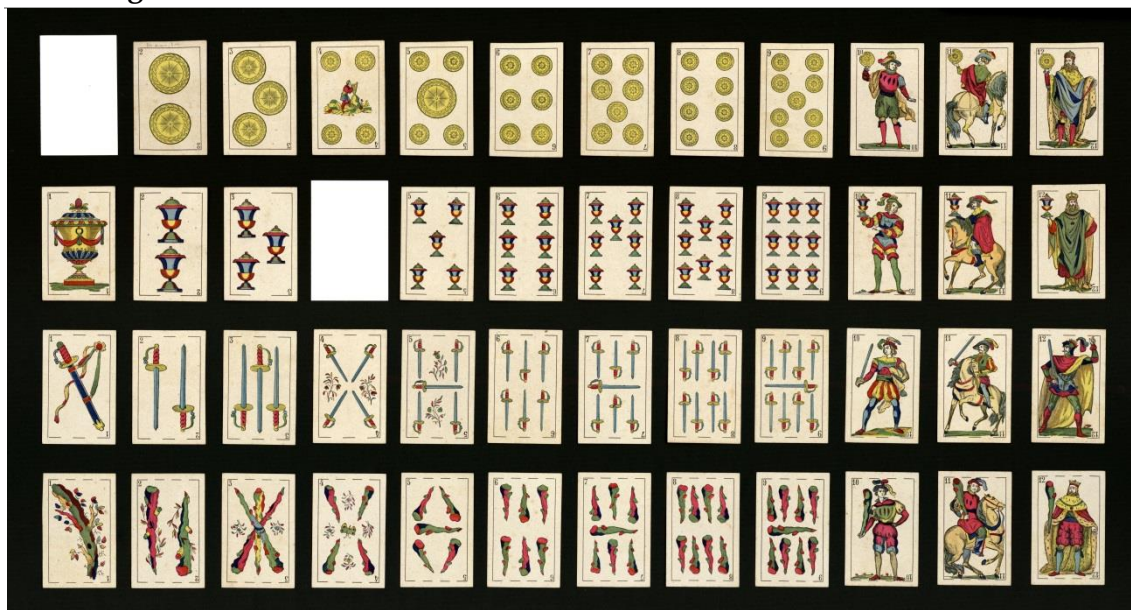

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26089

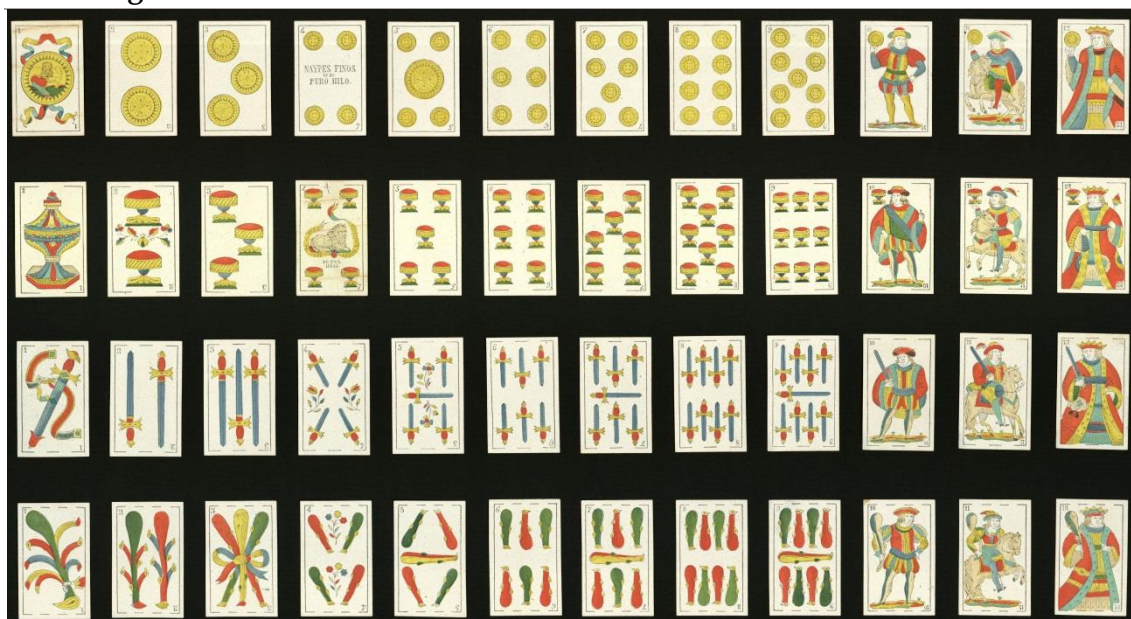

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26070

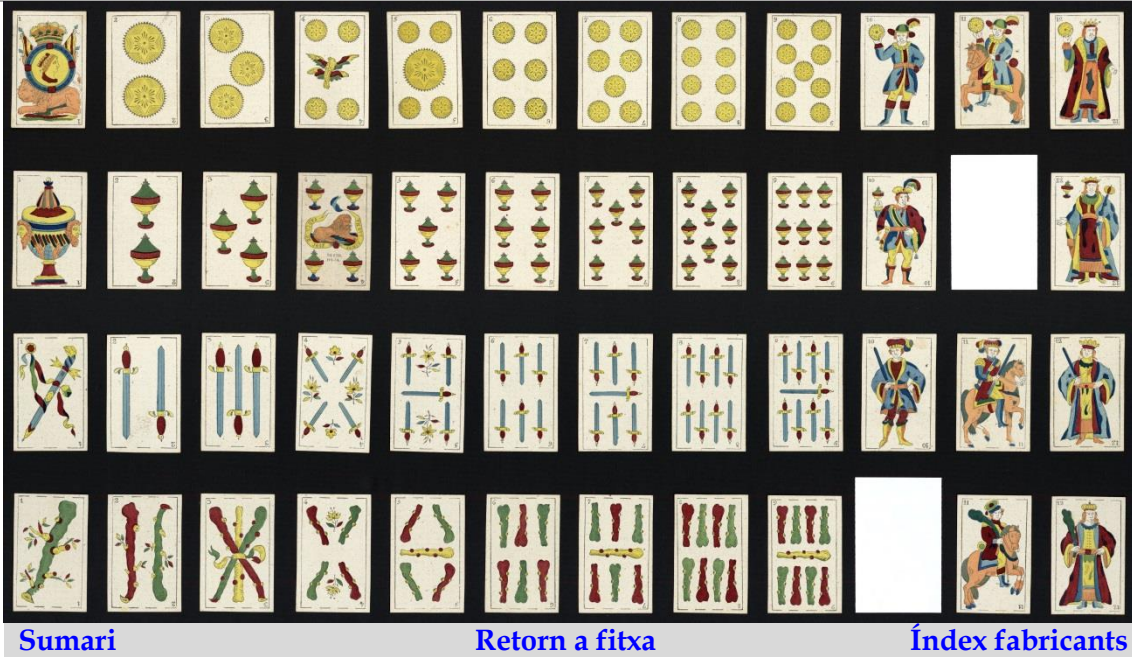

[Sumari](#)

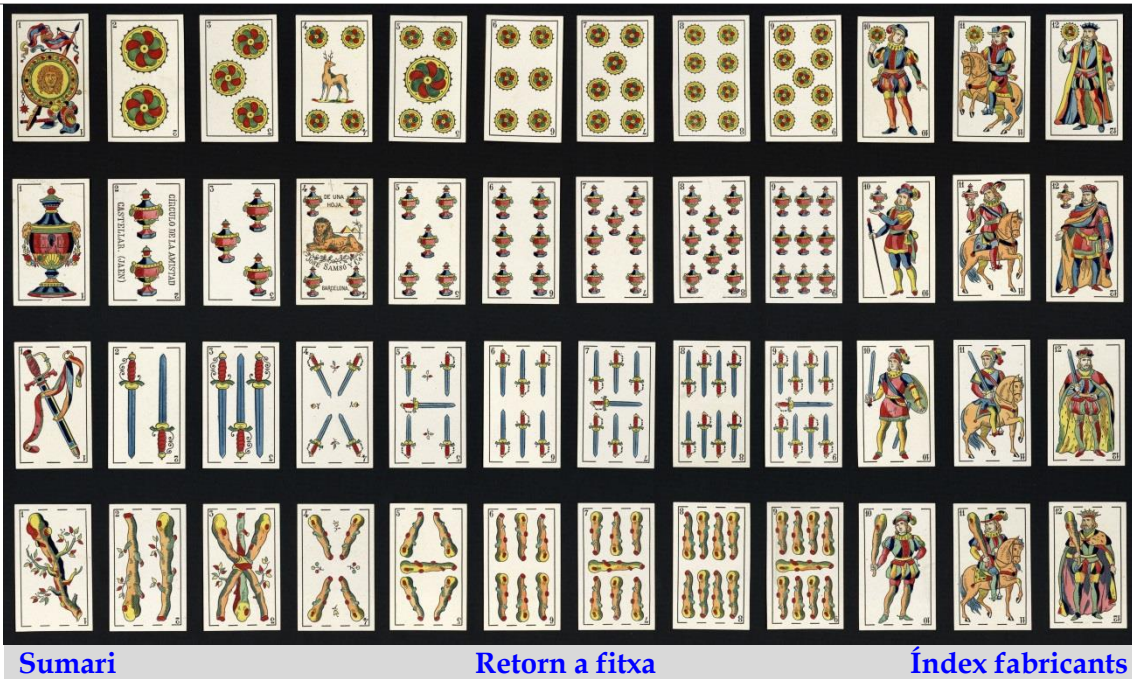
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

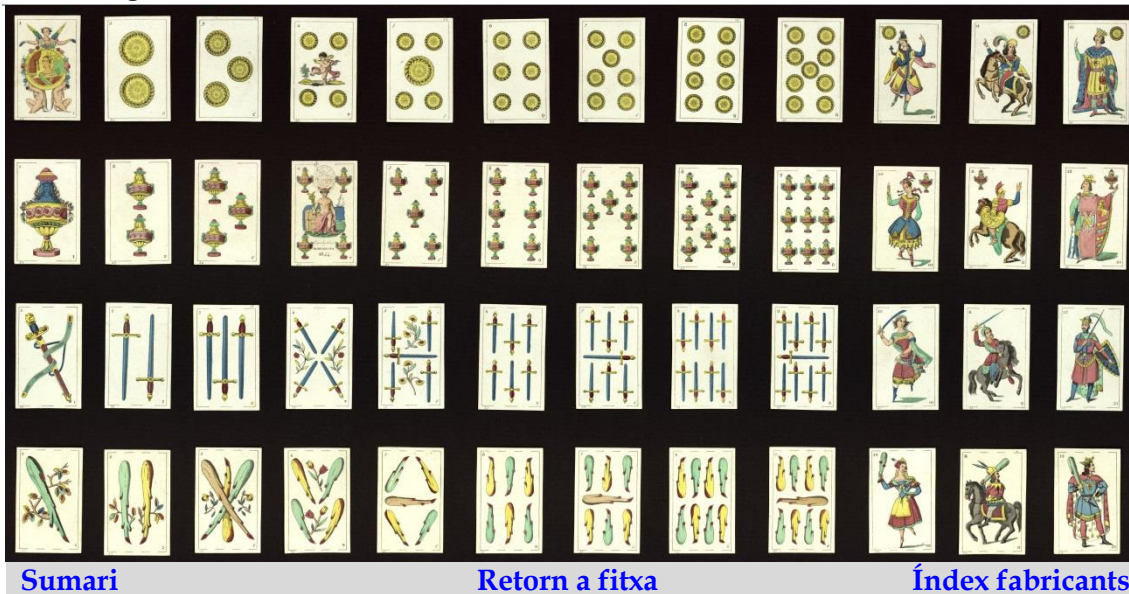
Núm. Registre: 26080

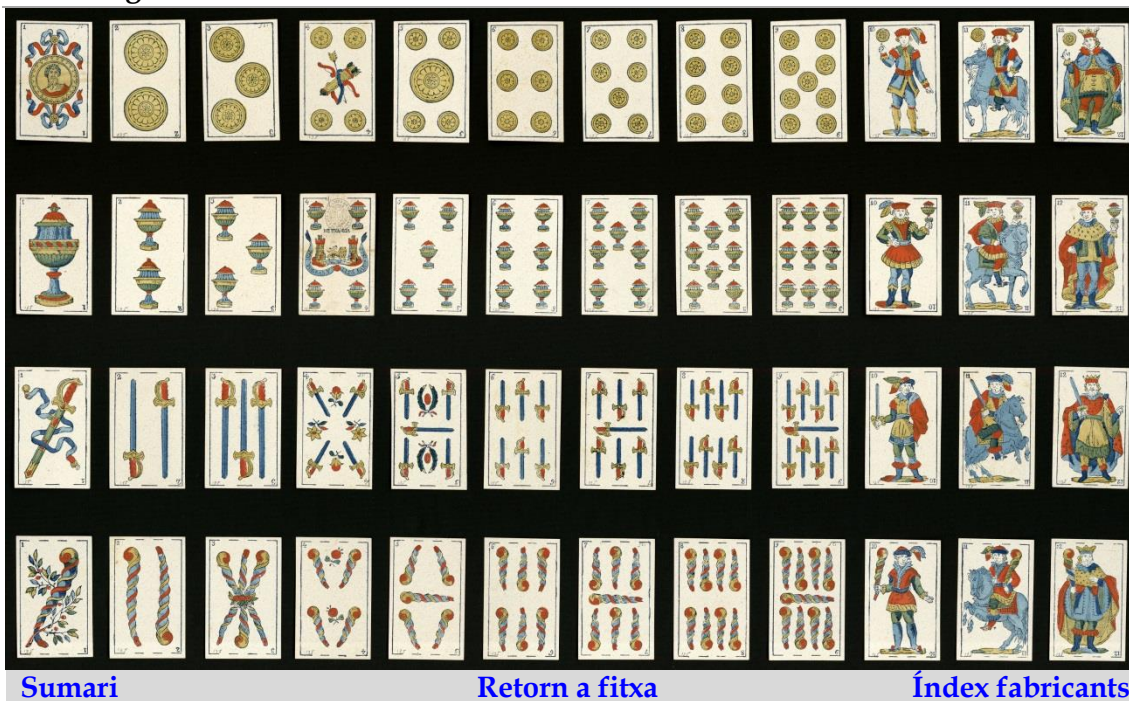
Núm. Registre: 26087

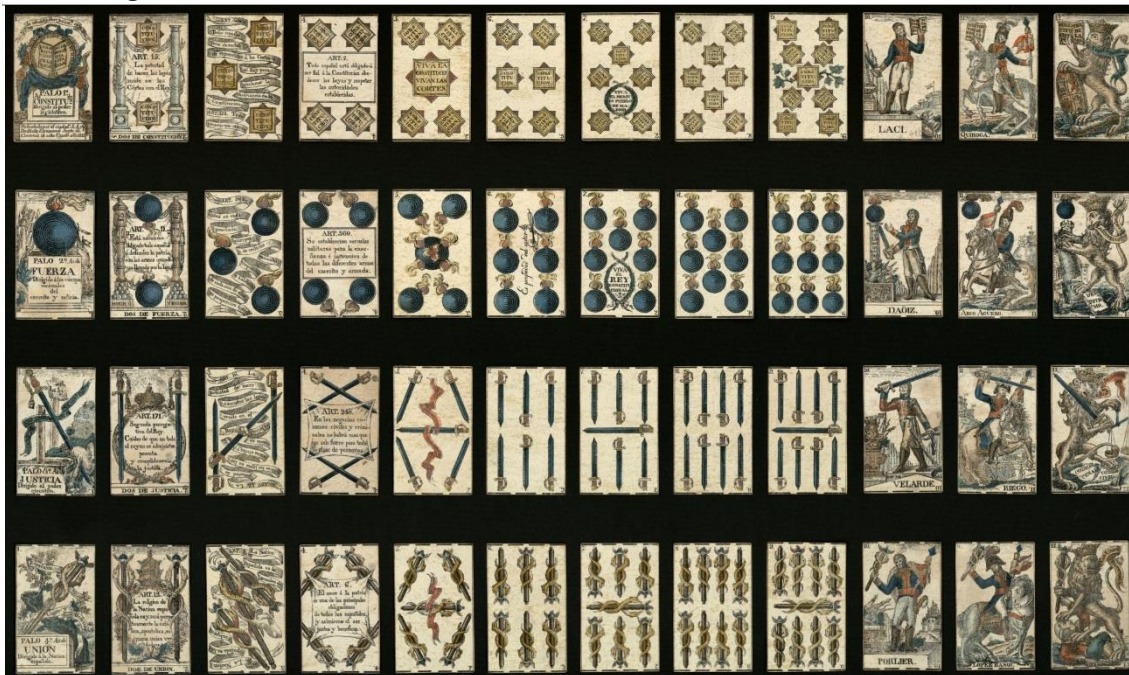
Núm. Registre: 26090

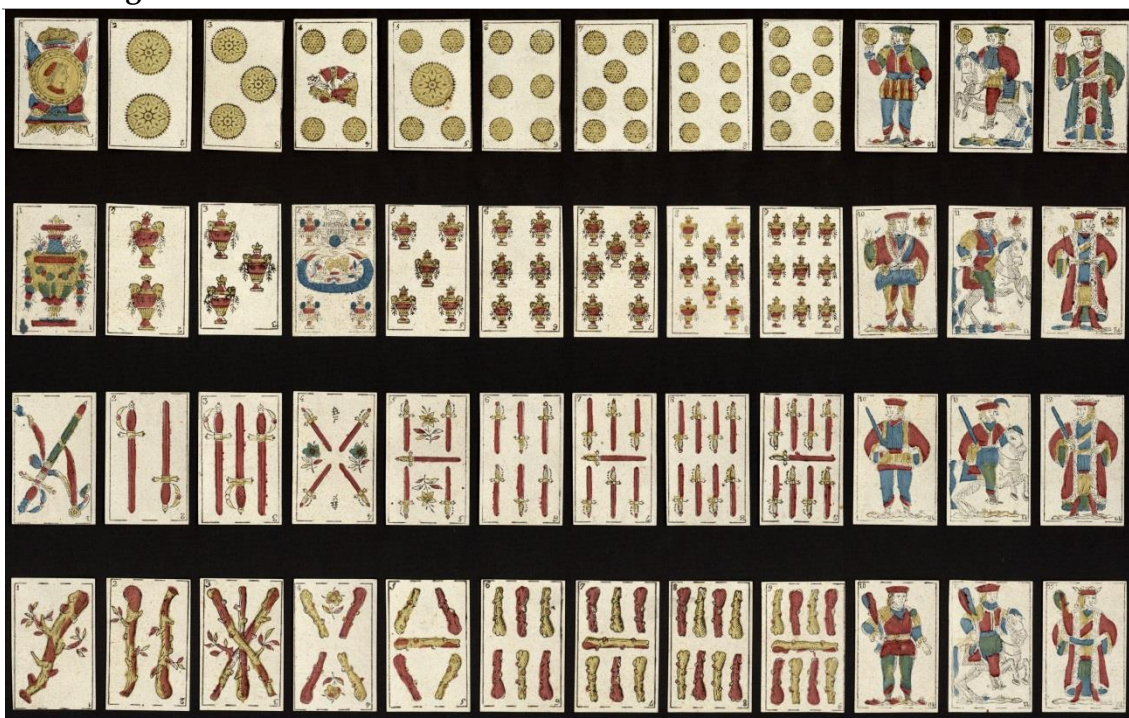
Núm. Registre: 26091

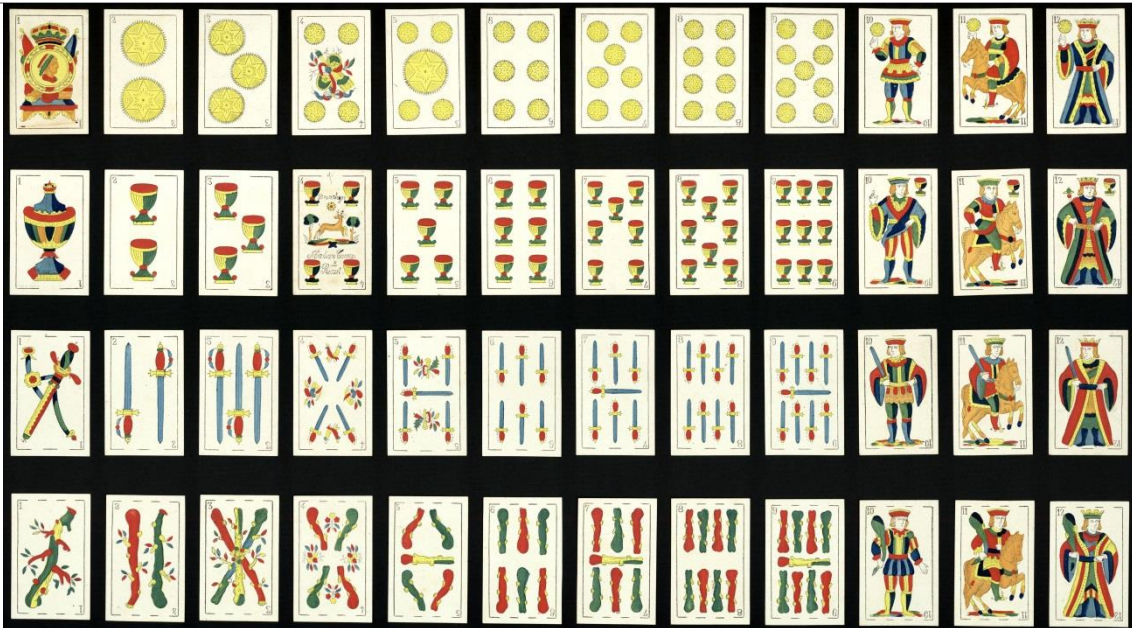
Núm. Registre: 26097

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

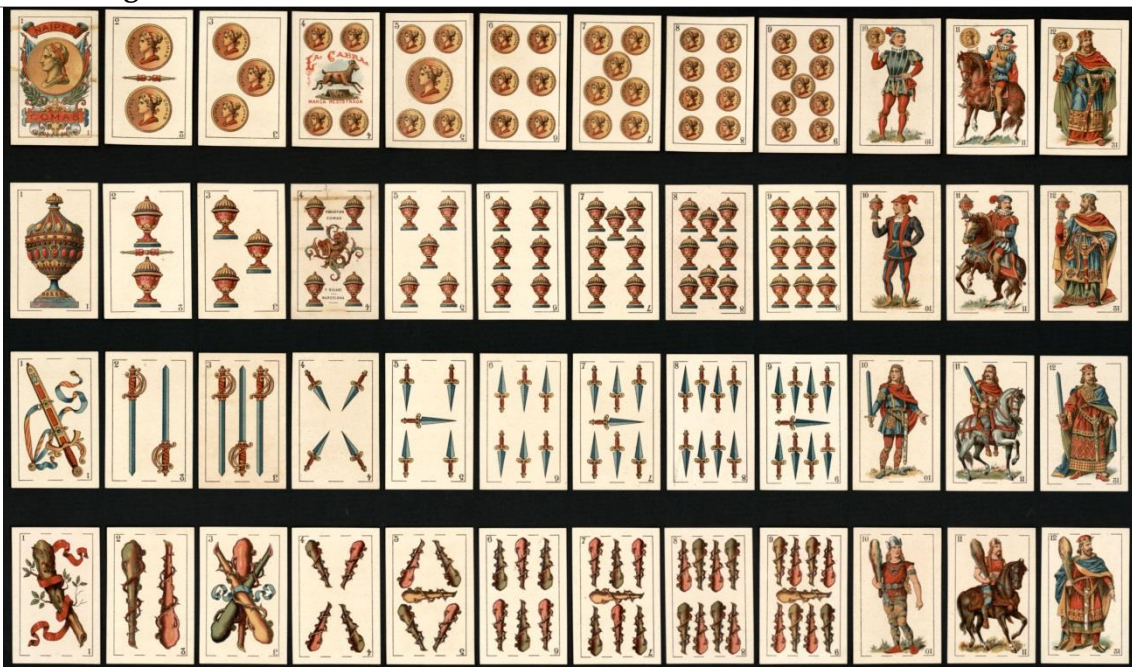
Núm. Registre: 26108

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

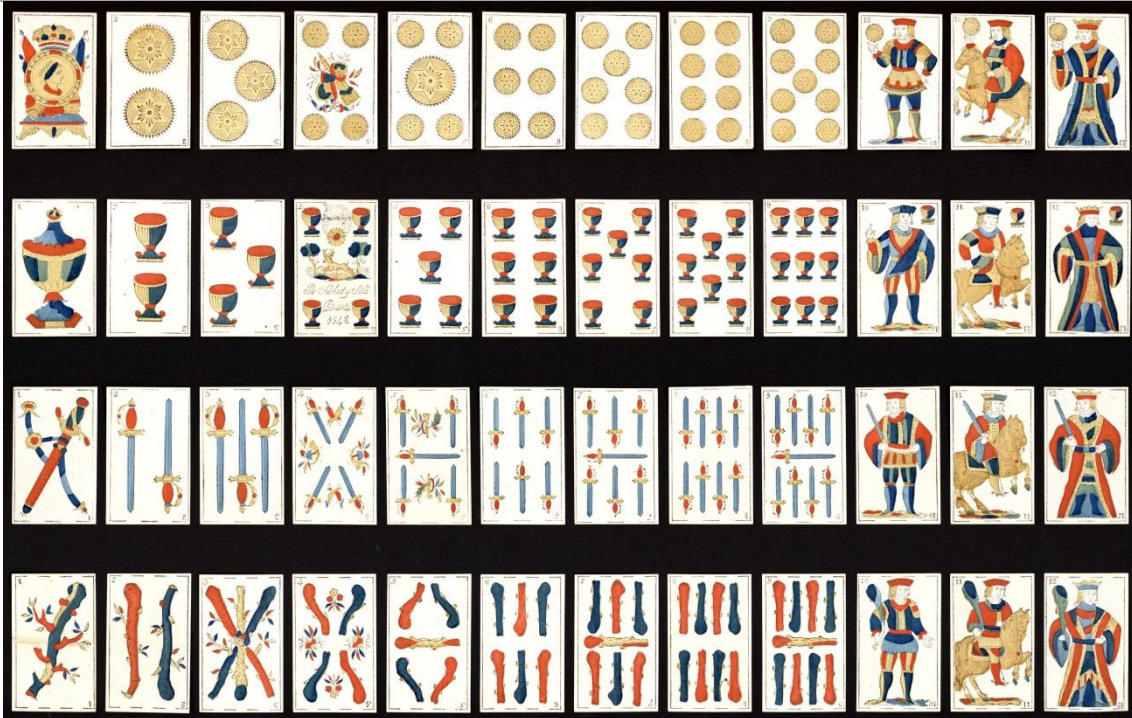
Núm. Registre: 26118

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26129

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26137

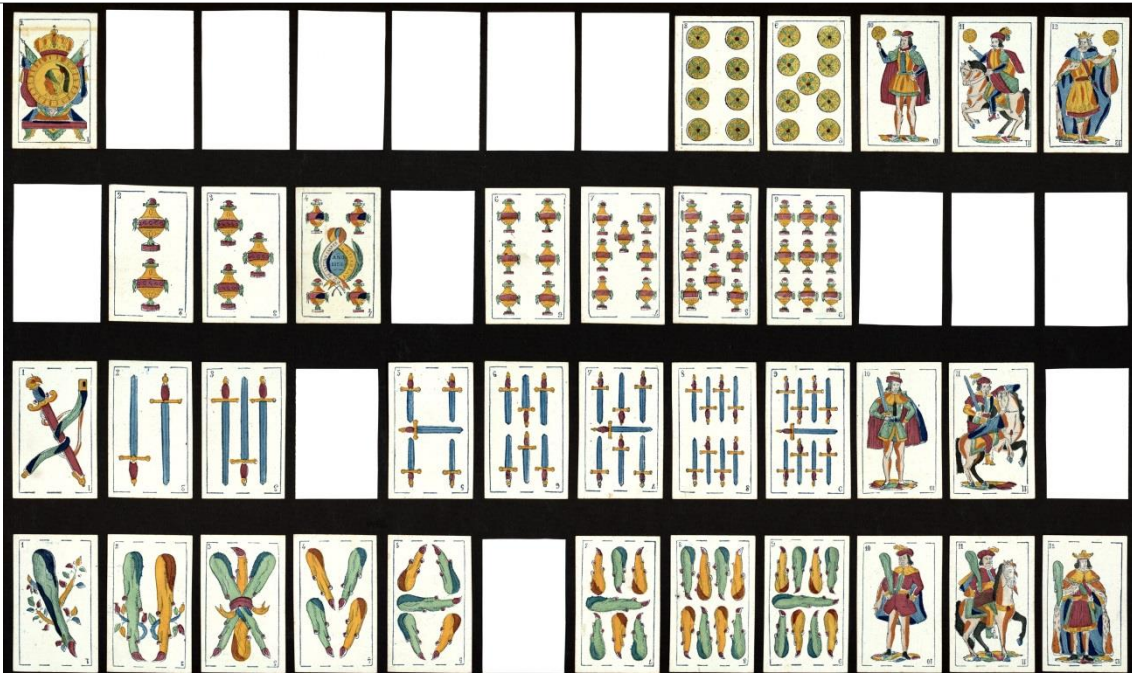

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26159

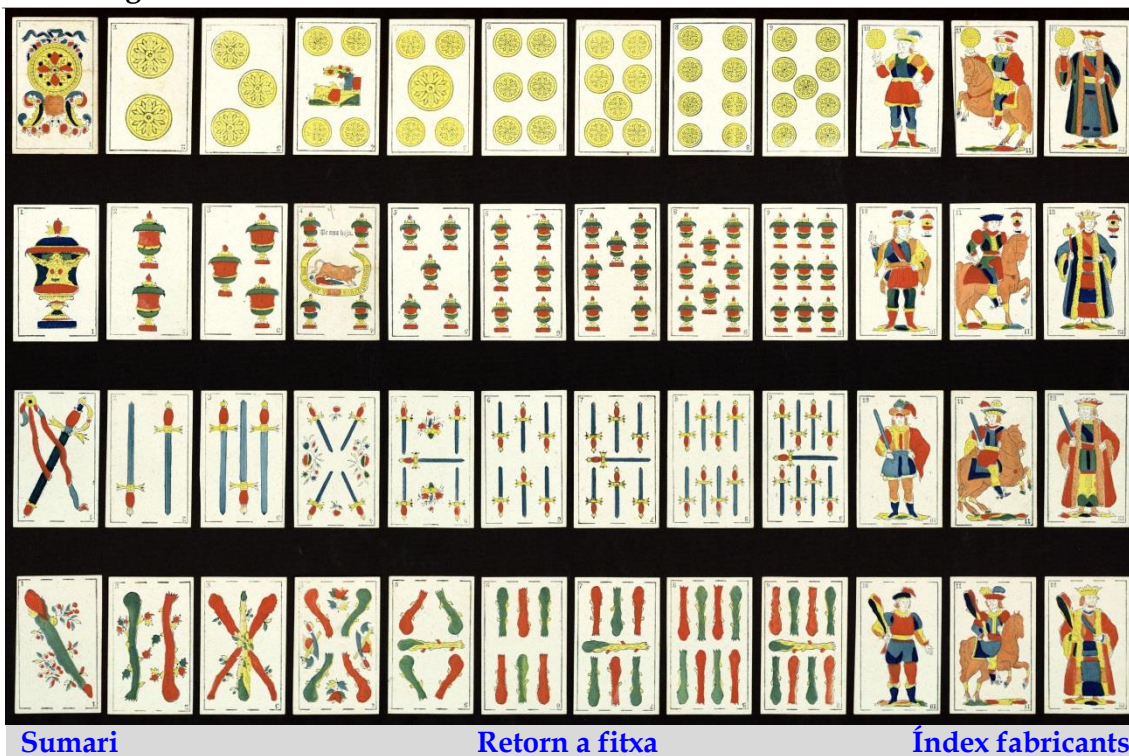

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26160

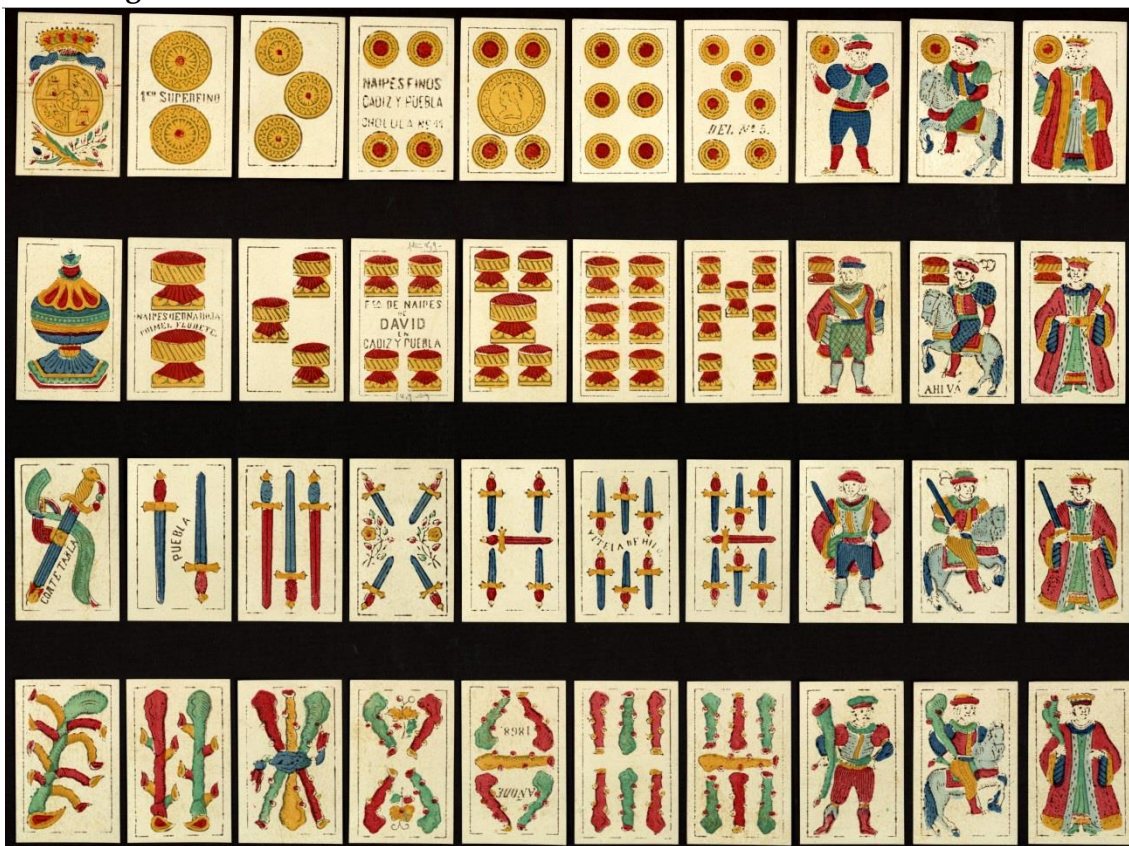

Sumari

Retorn a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26163

Sumari

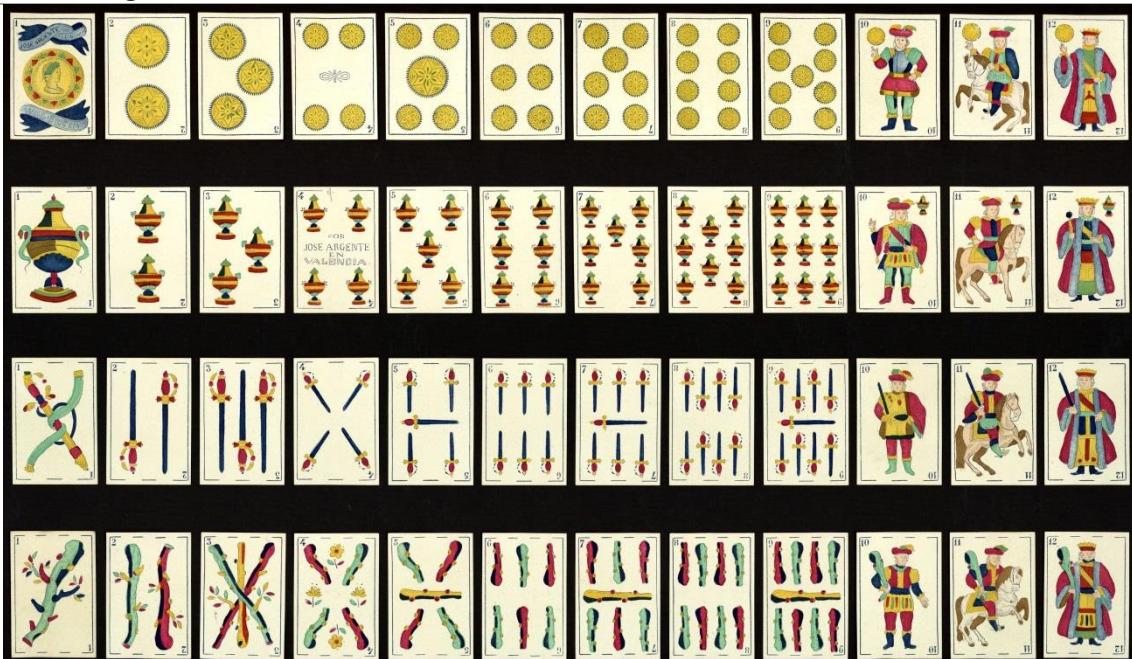
Retorn a fitxa

Índex fabricants

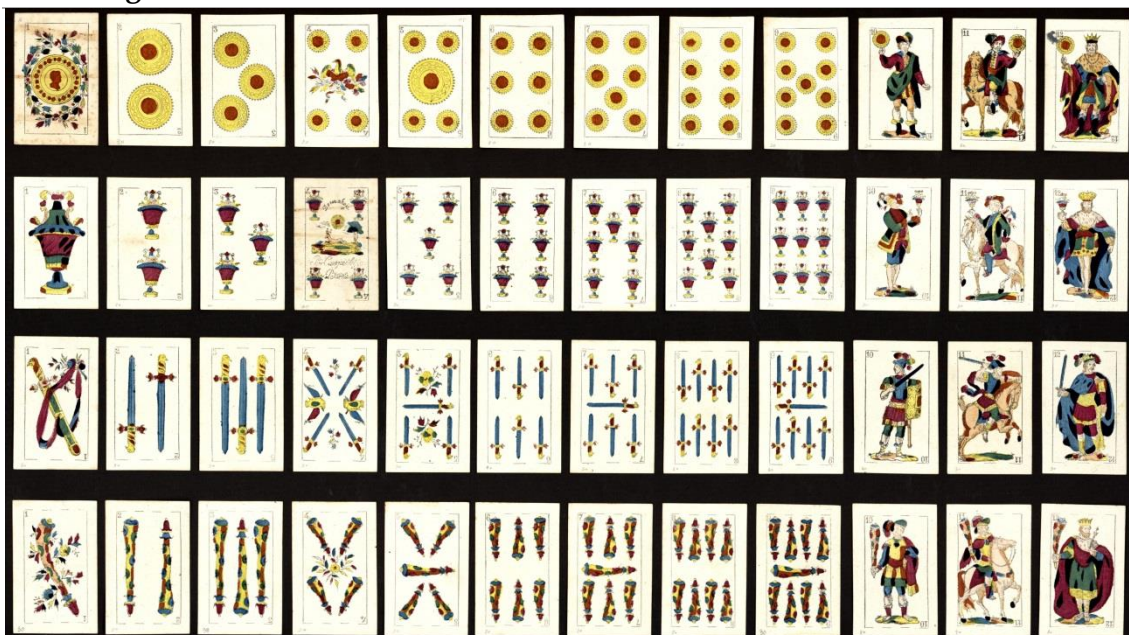
Núm. Registre: 26172

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26175

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26181

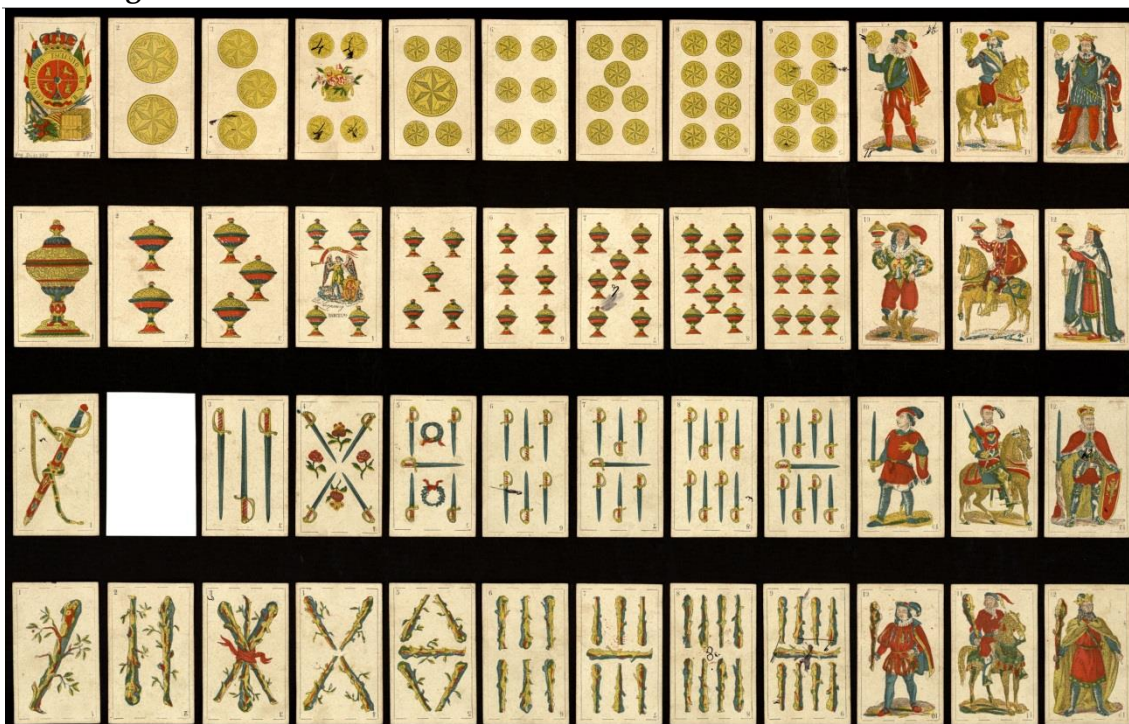

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26186

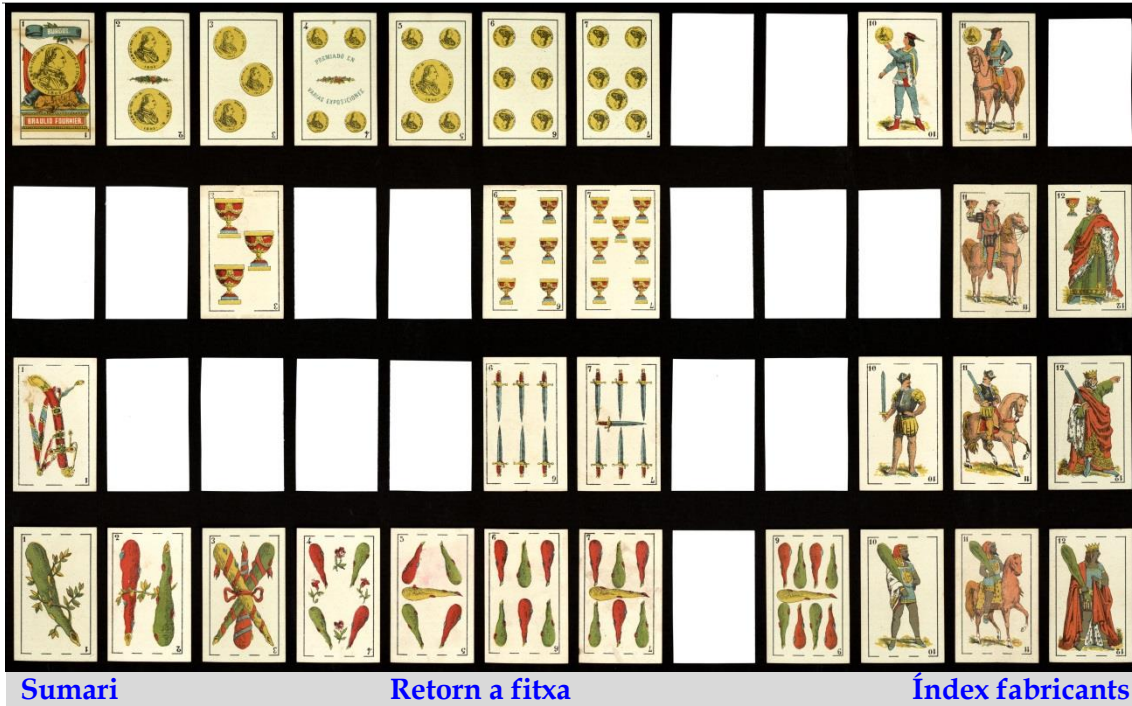

[Sumari](#)

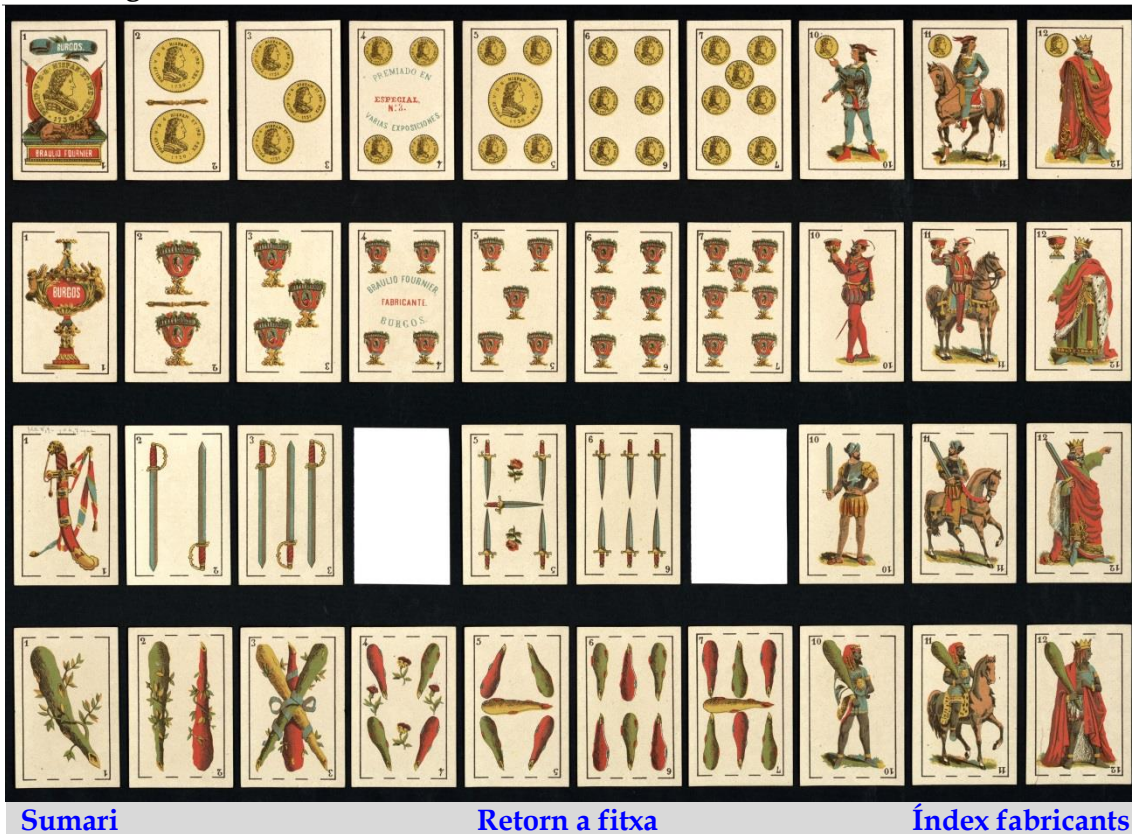
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

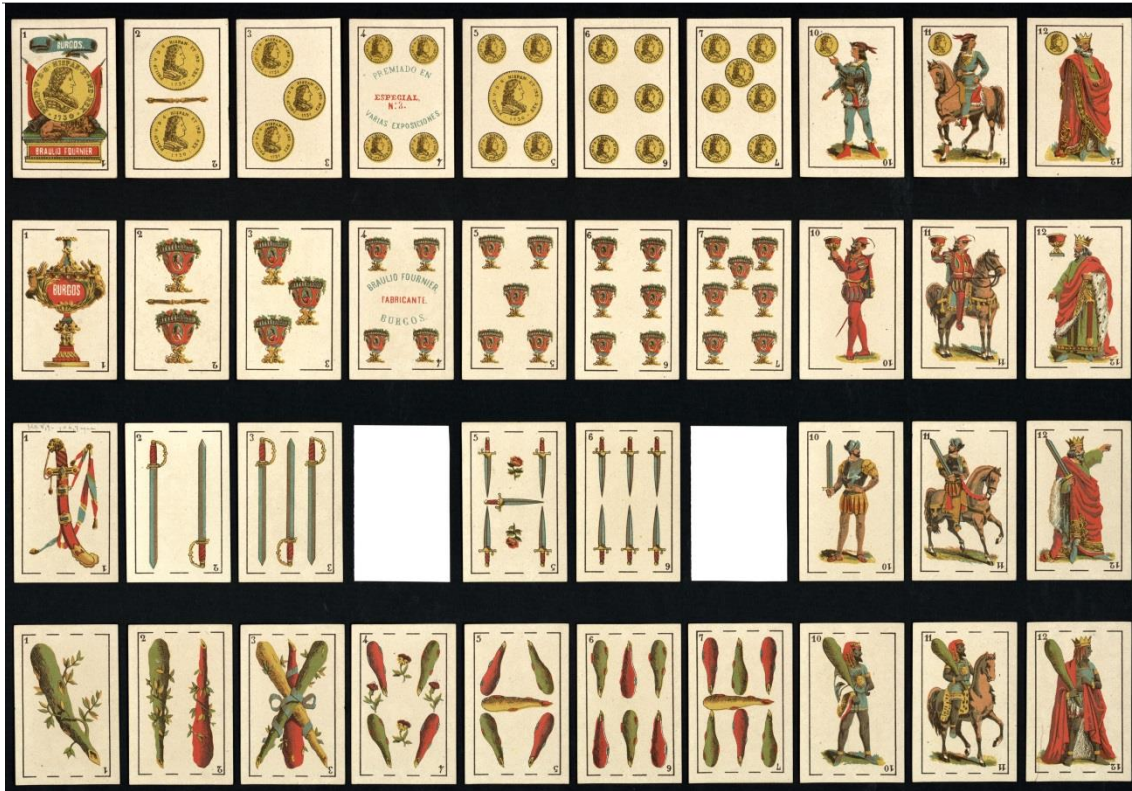
Núm. Registre: 26187

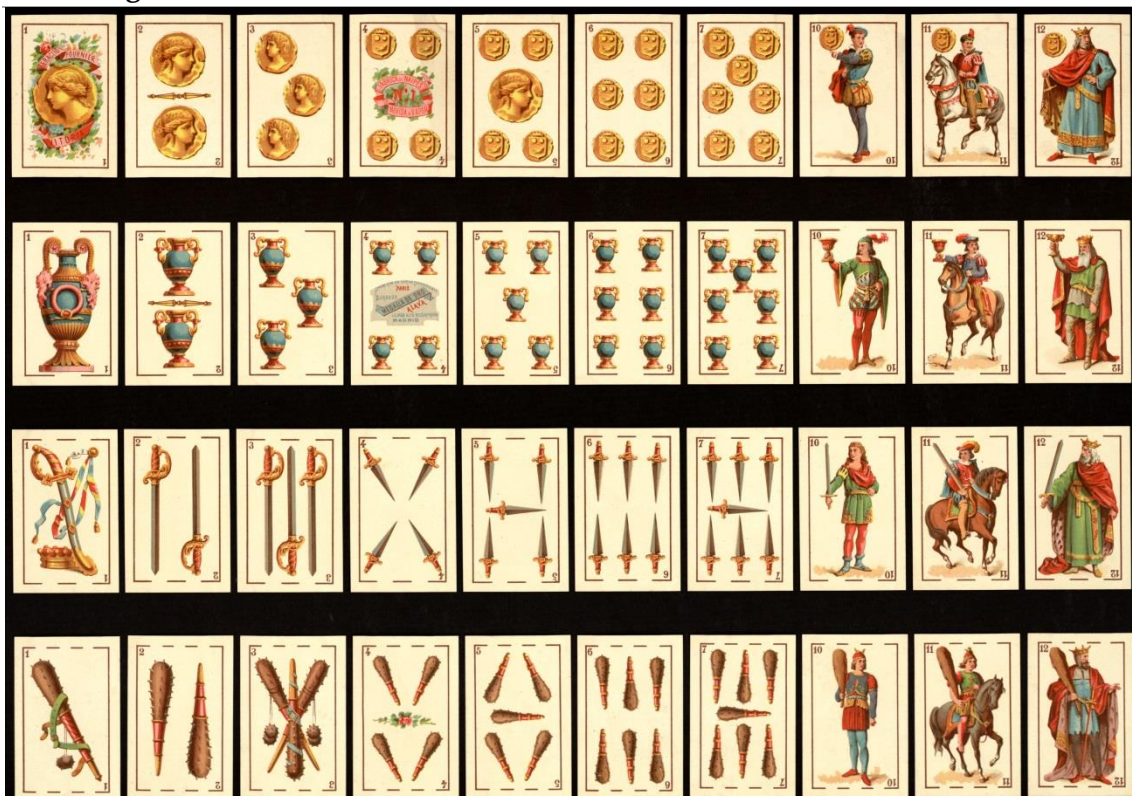
Núm. Registre: 26189

Núm. Registre: 26193

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26195

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26196

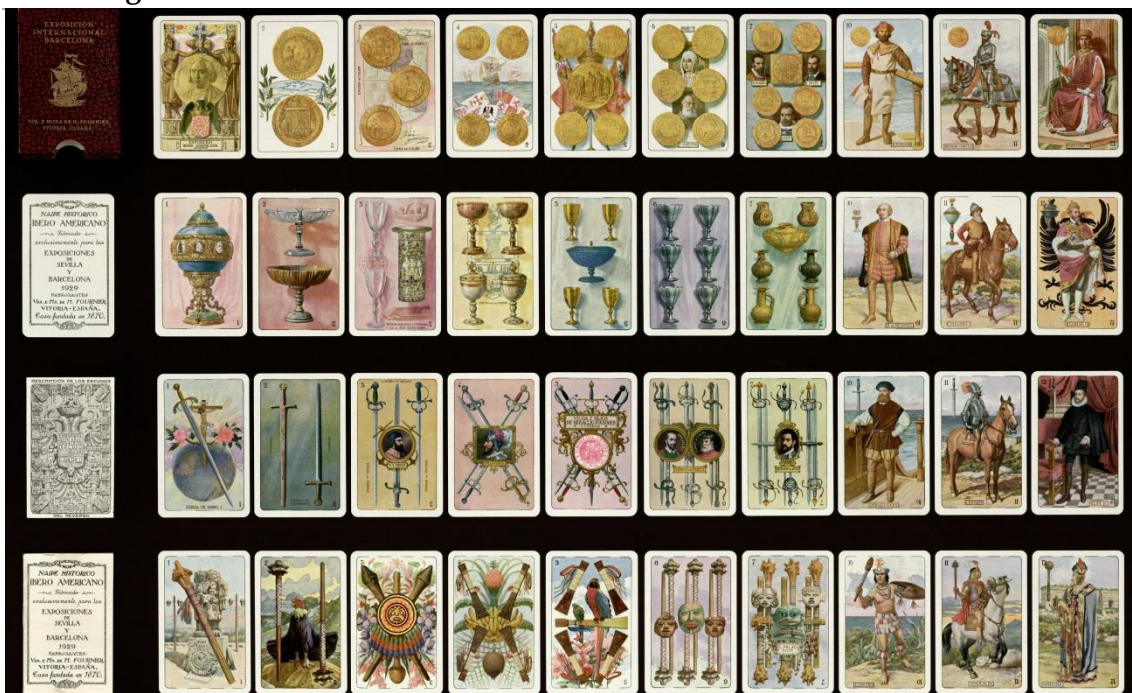

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26207

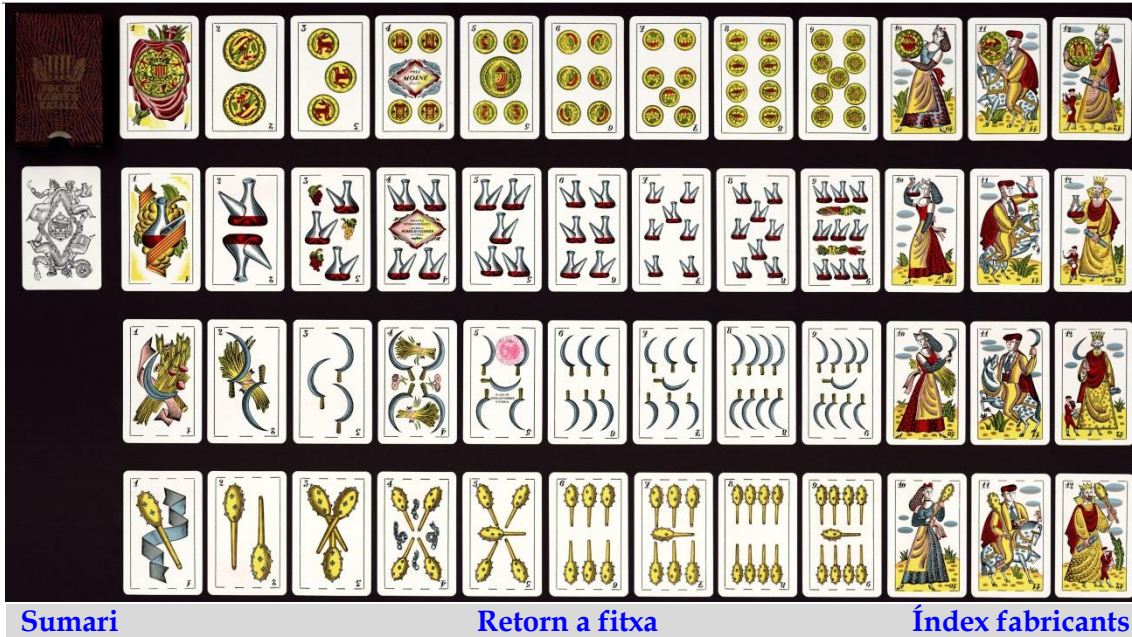

[Sumari](#)

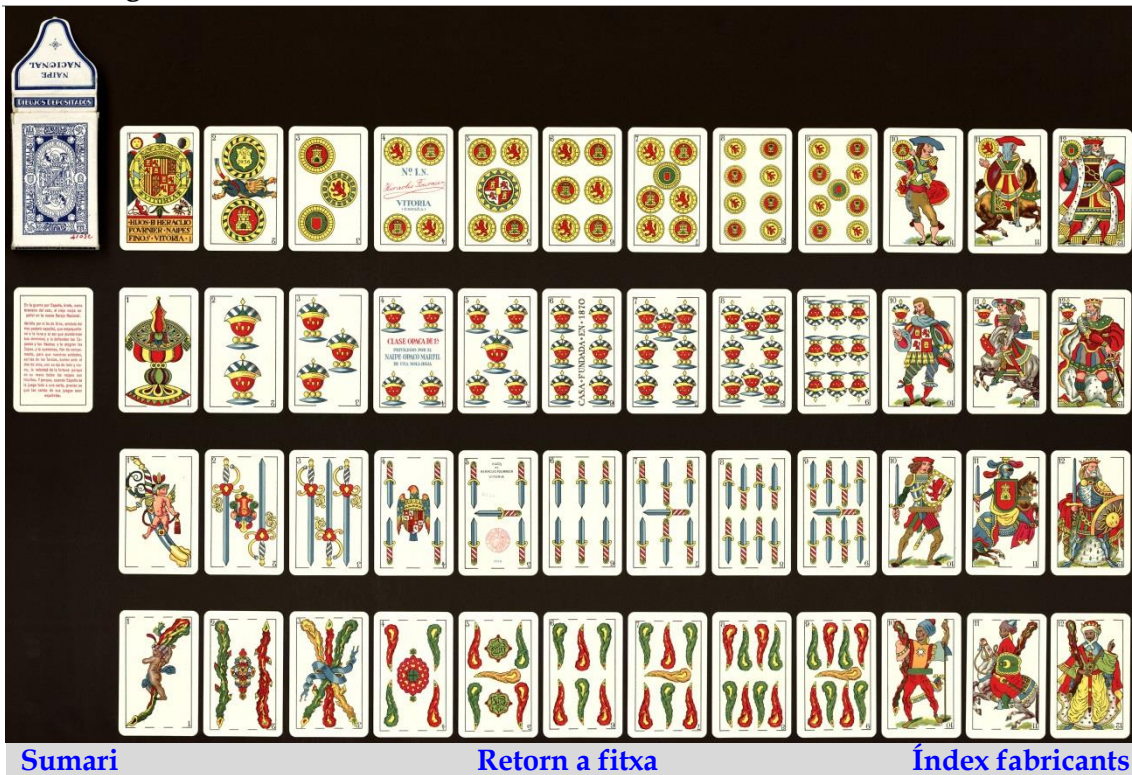
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26210

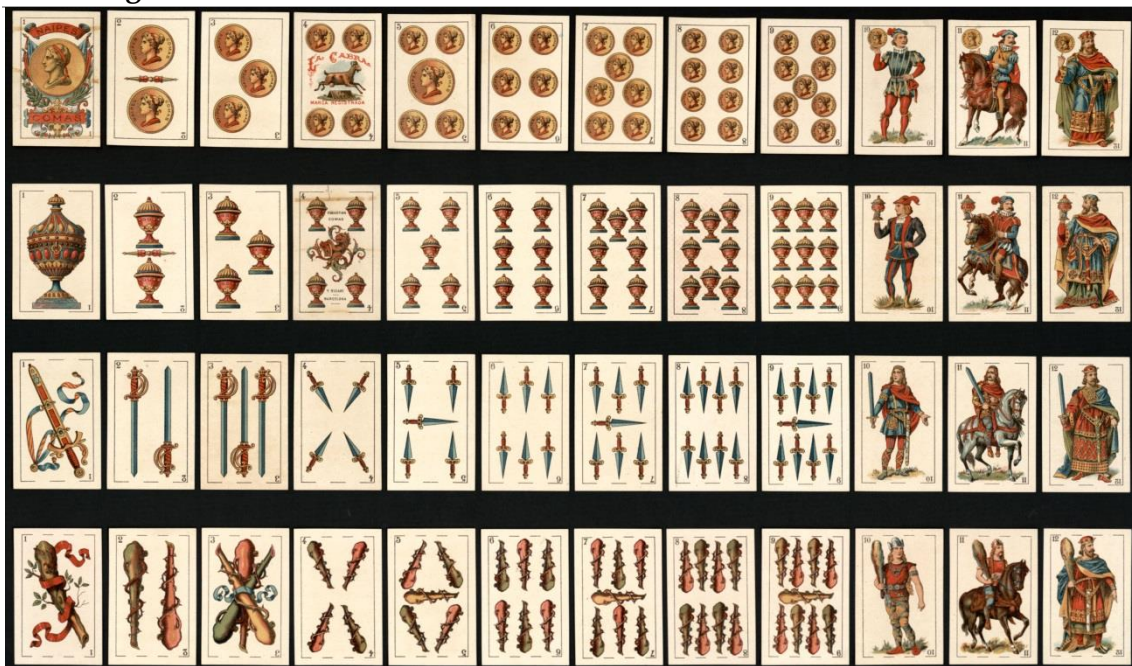
Núm. Registre: 26212

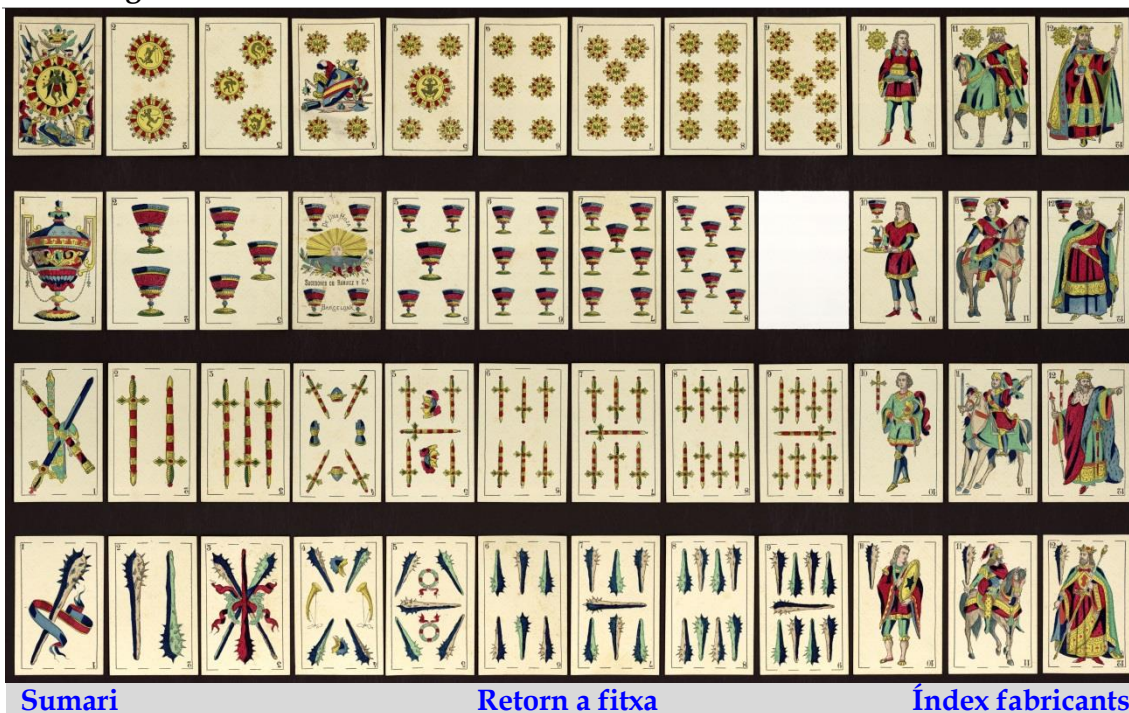
Núm. Registre: 26213

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

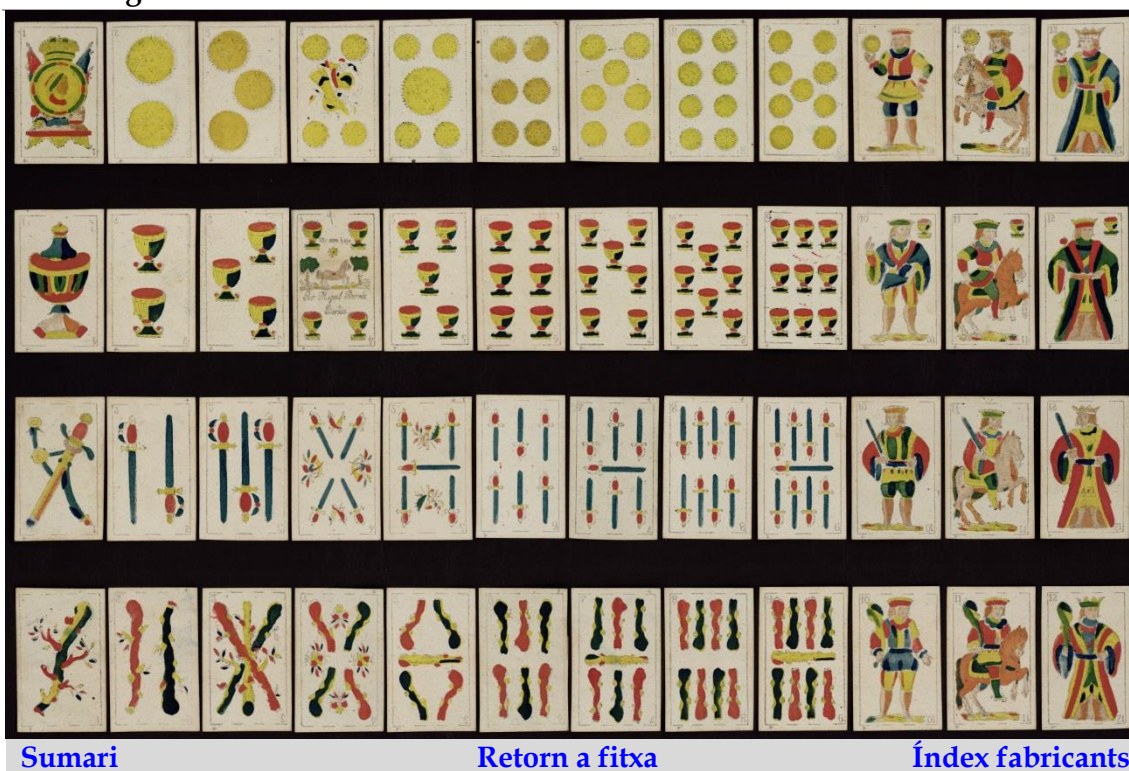
Núm. Registre: 26219

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

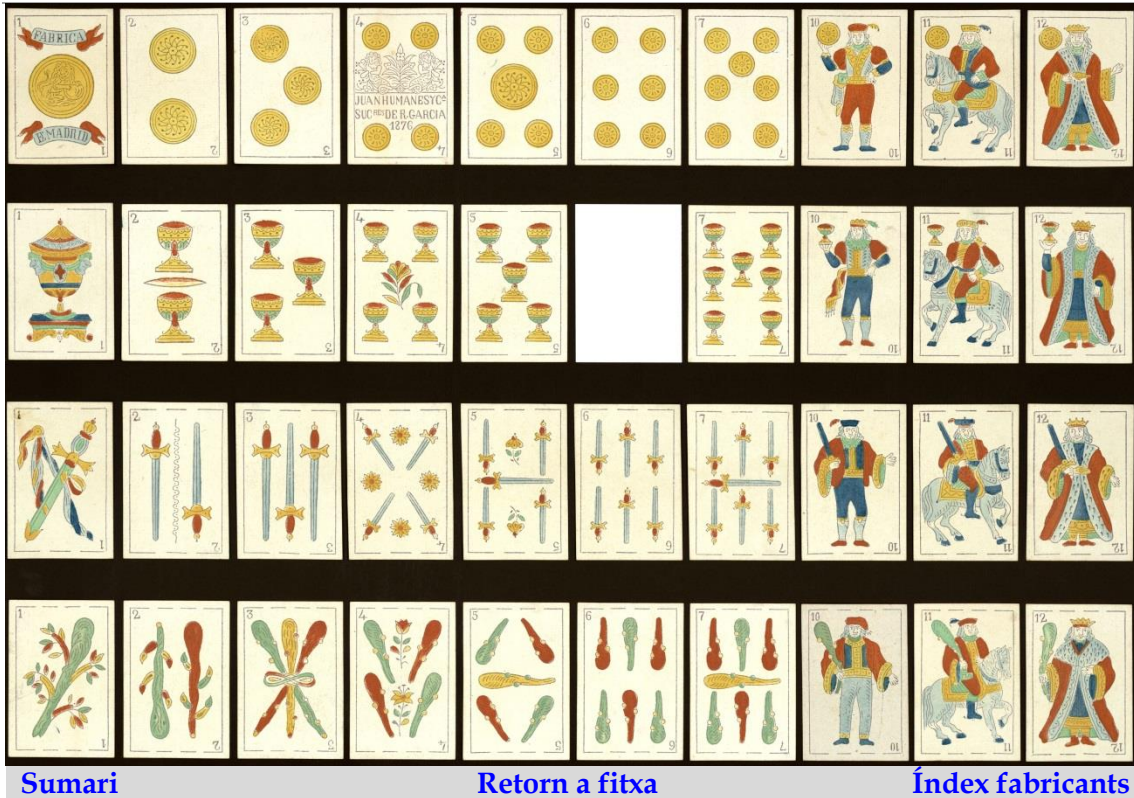
Núm. Registre: 26224

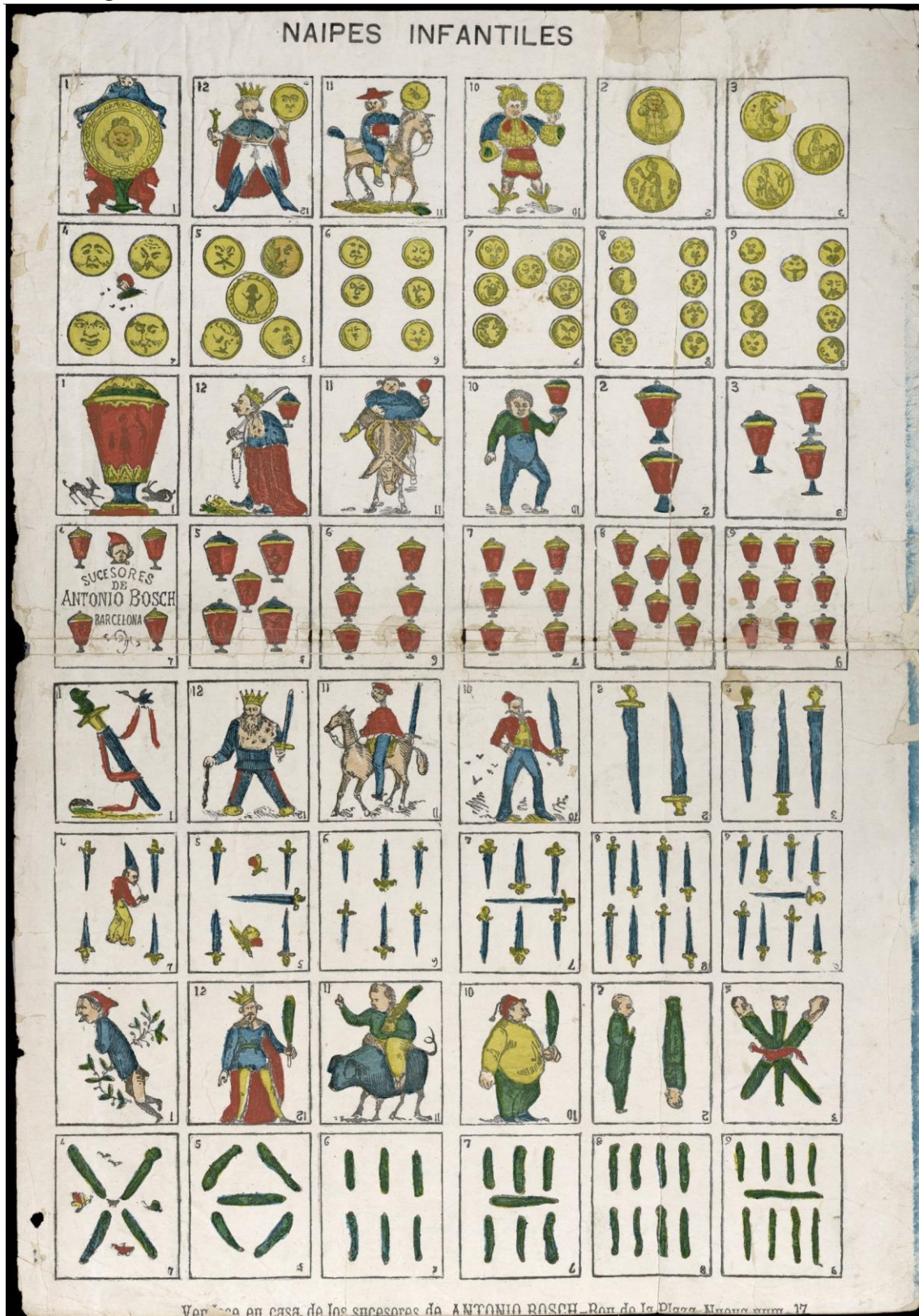
Núm. Registre: 26227

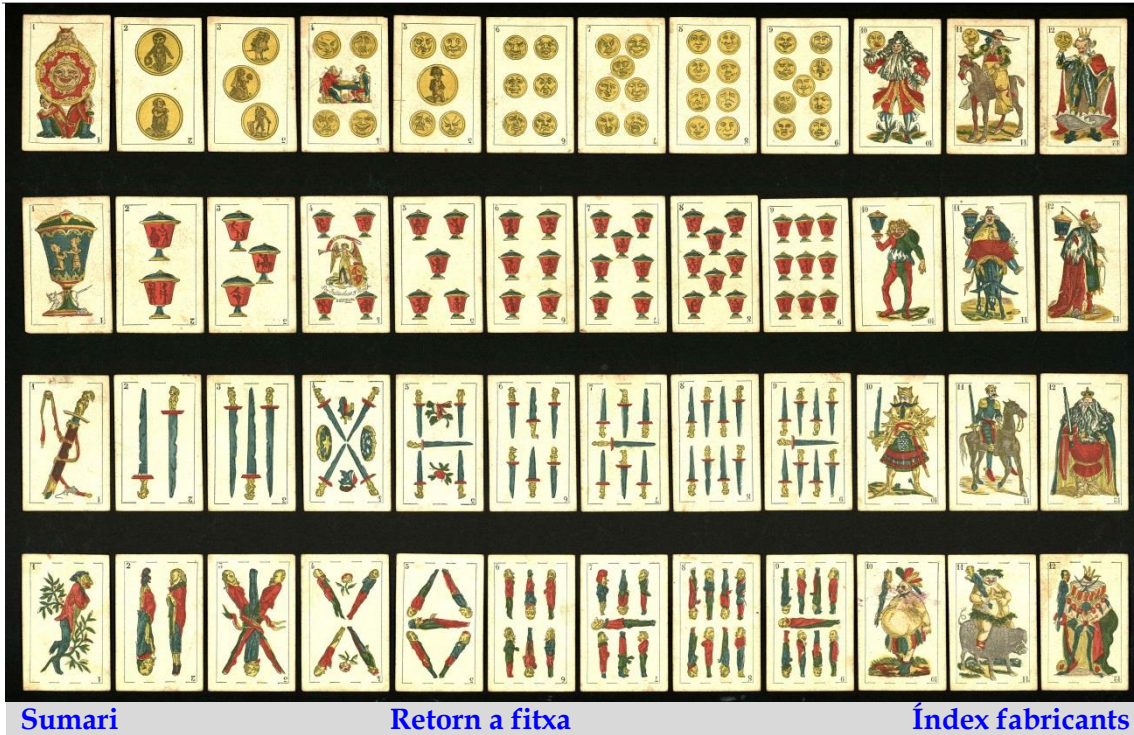
Núm. Registre: 26229

Núm. Registre: 26320

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26231

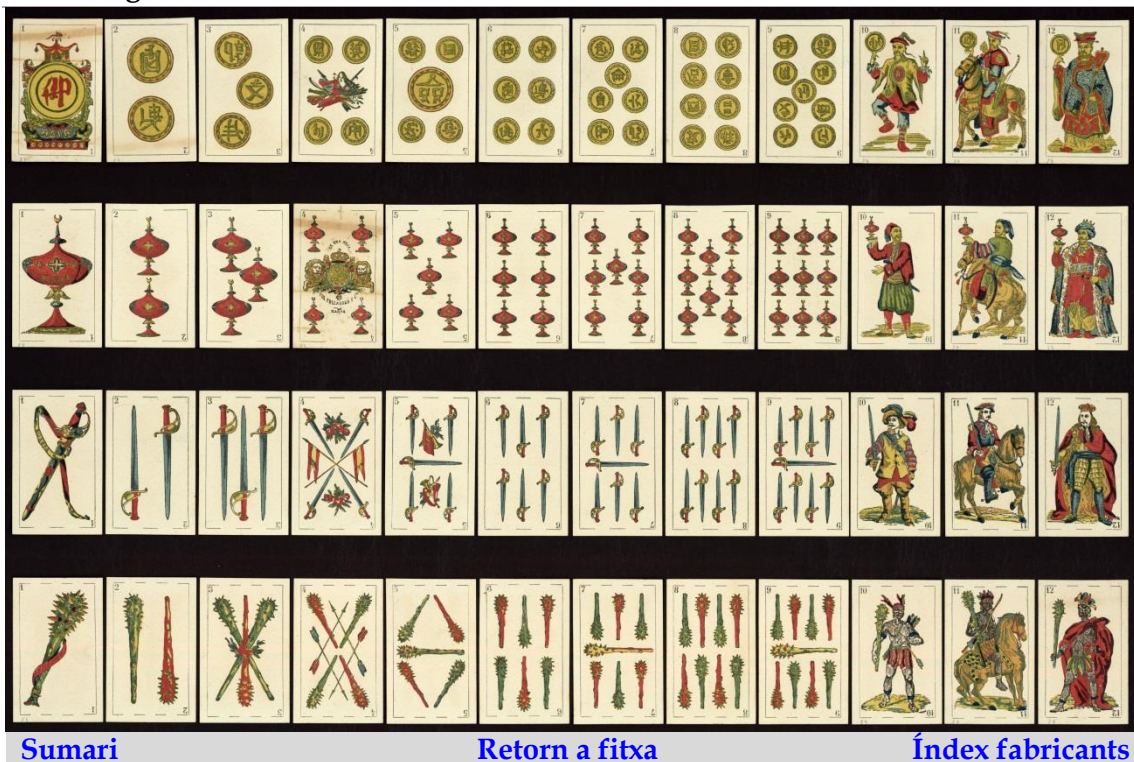

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26233

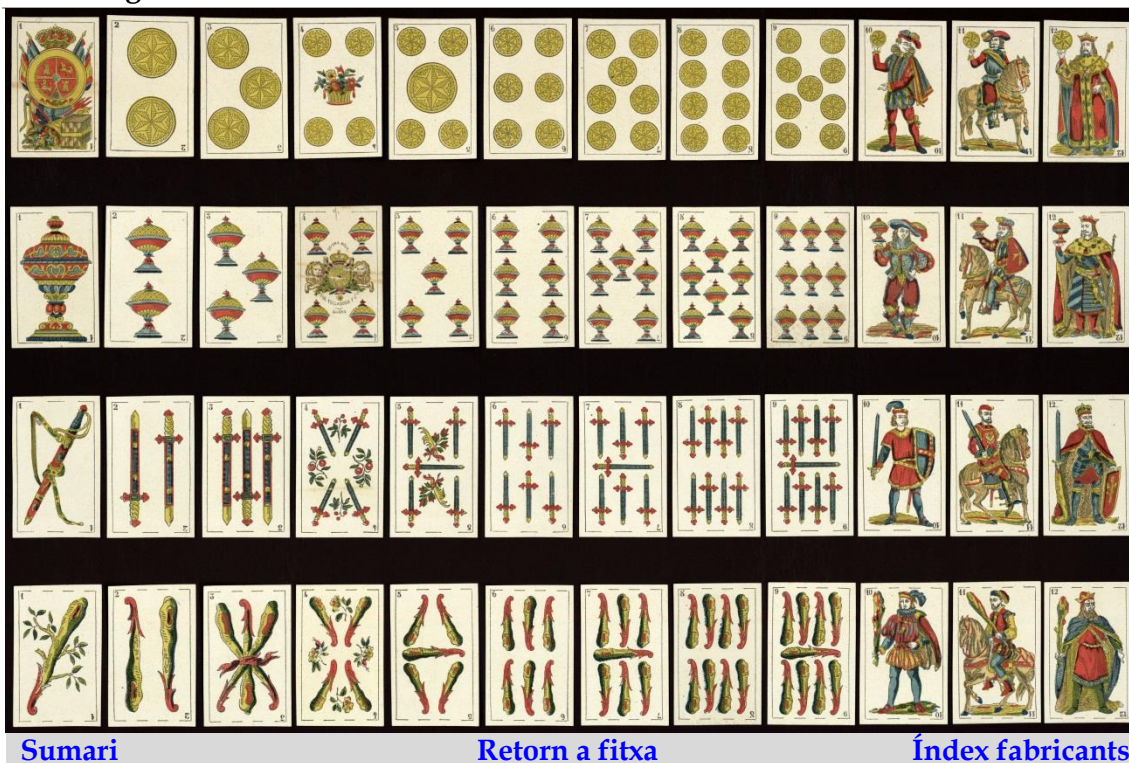

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26236

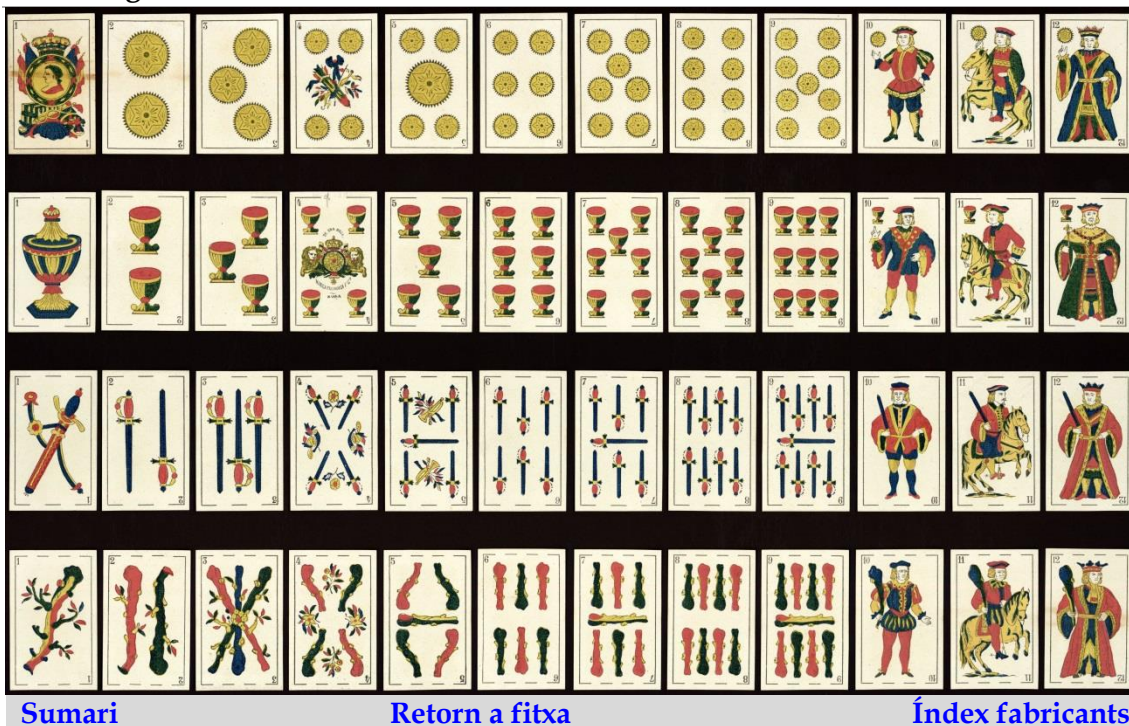

Sumari

Retorn a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26239

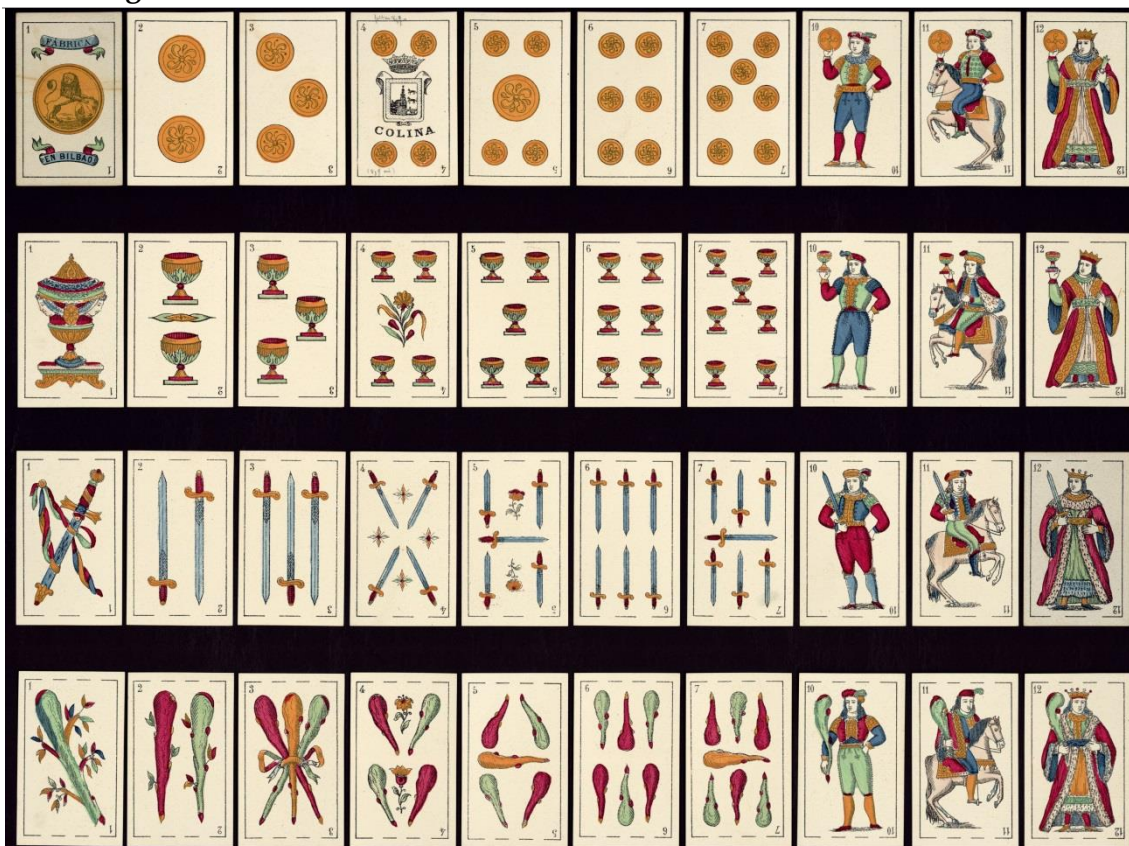

Sumari

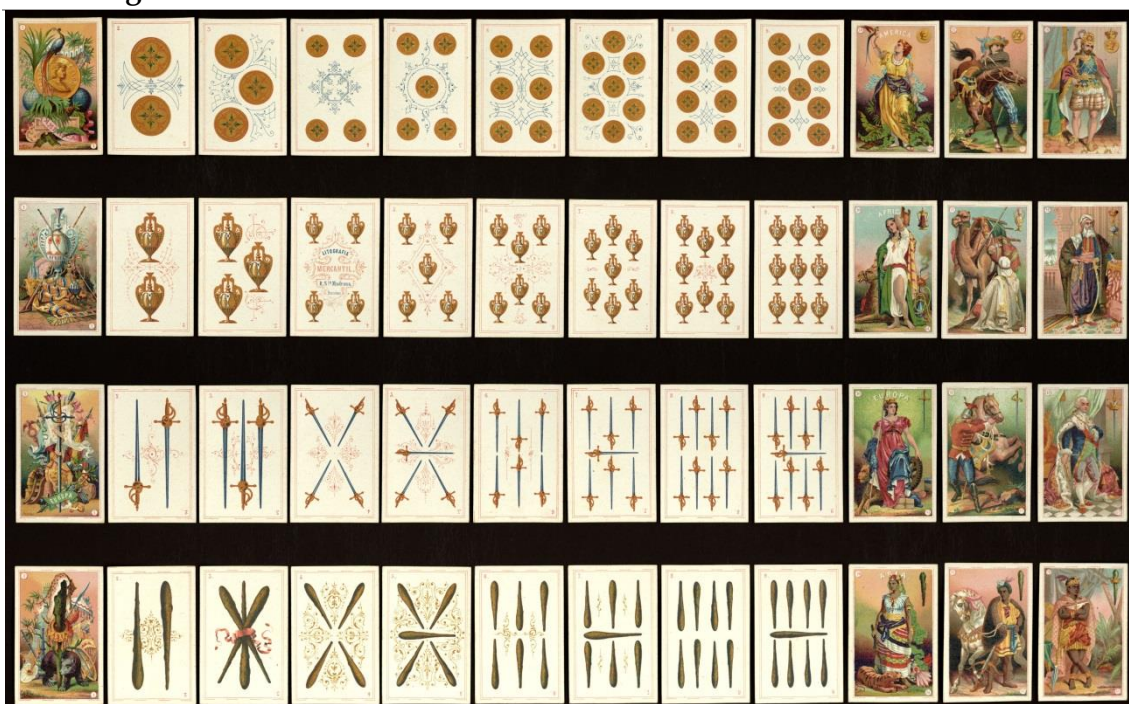
Retorn a fitxa

Índex fabricants

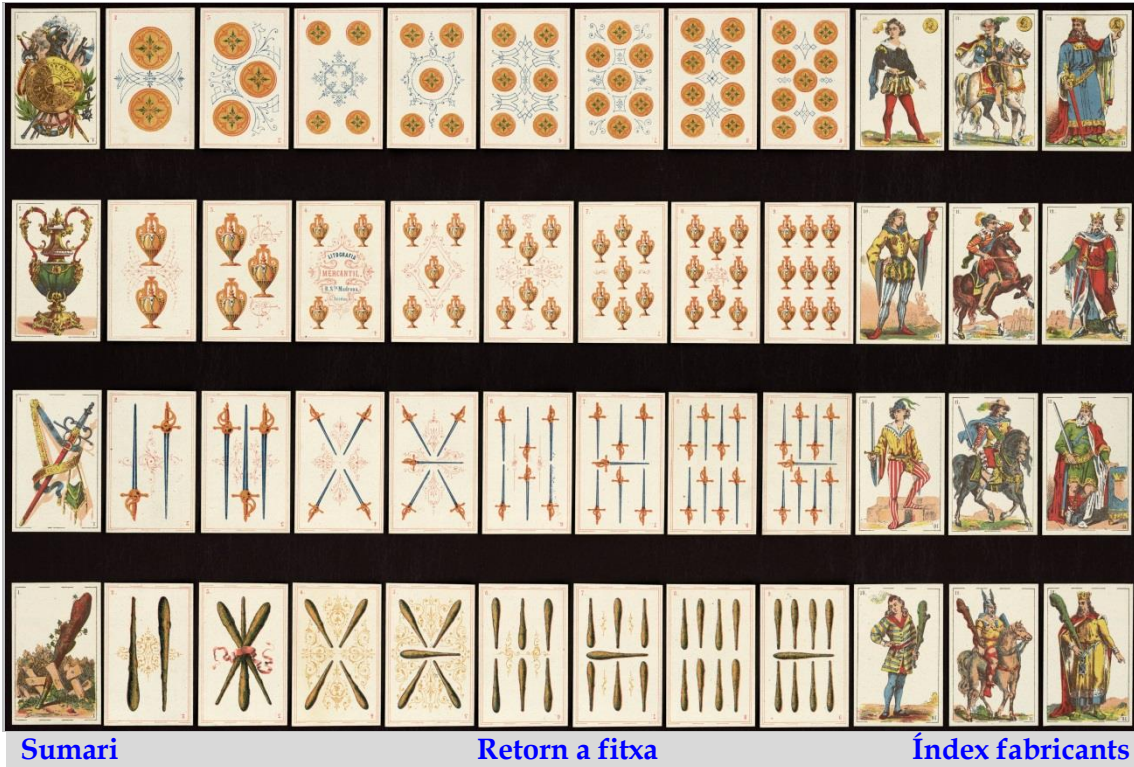
Núm. Registre: 26243

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

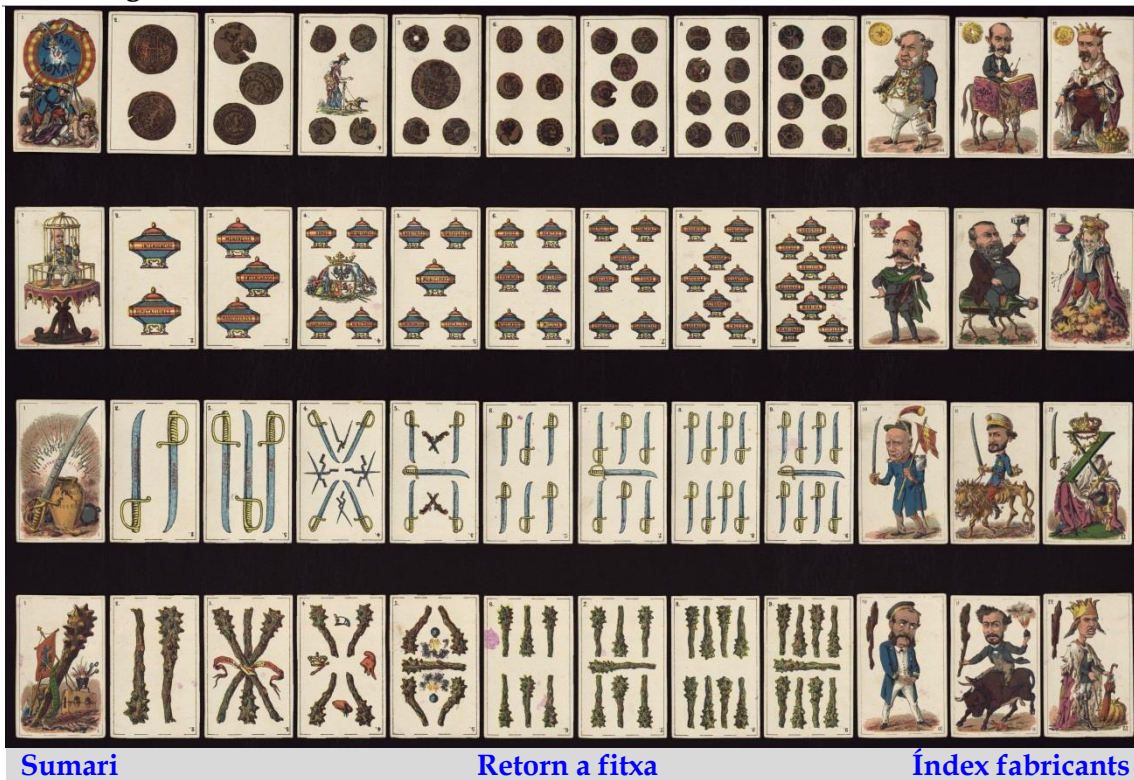
Núm. Registre: 26312

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

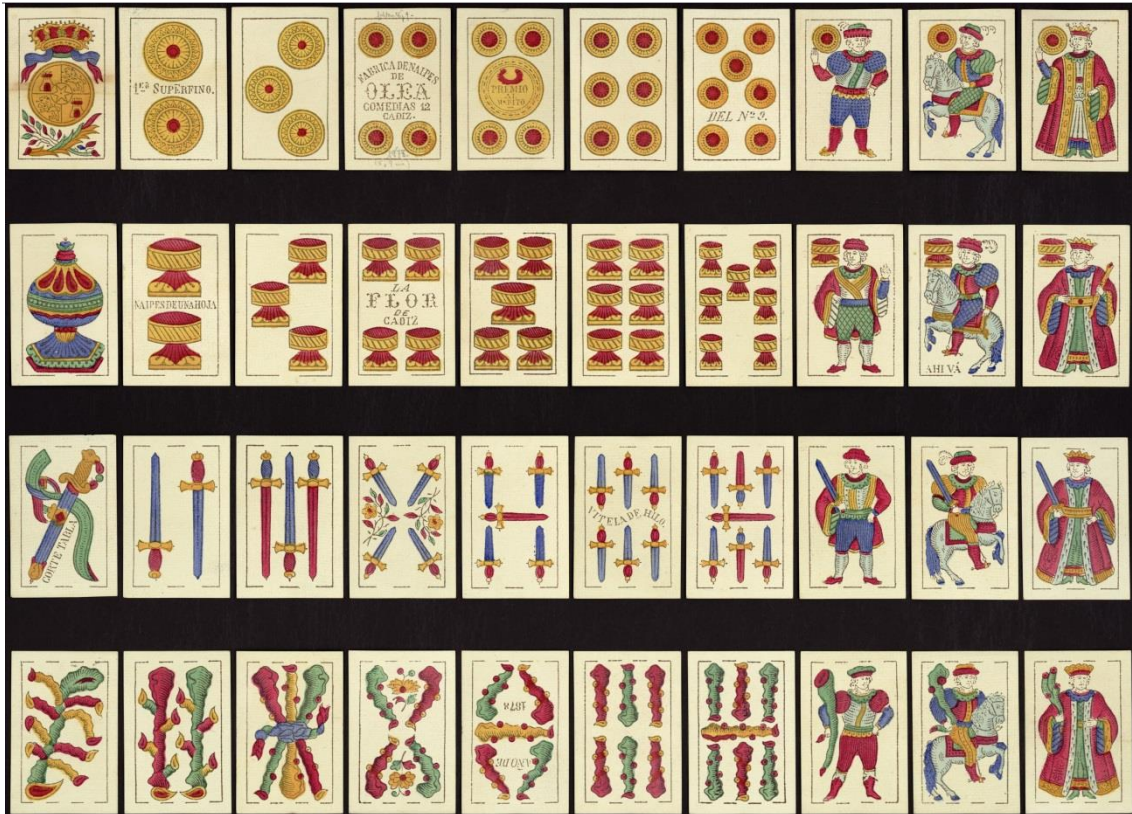
Núm. Registre: 26314

Núm. Registre: 26249

Núm. Registre: 26261

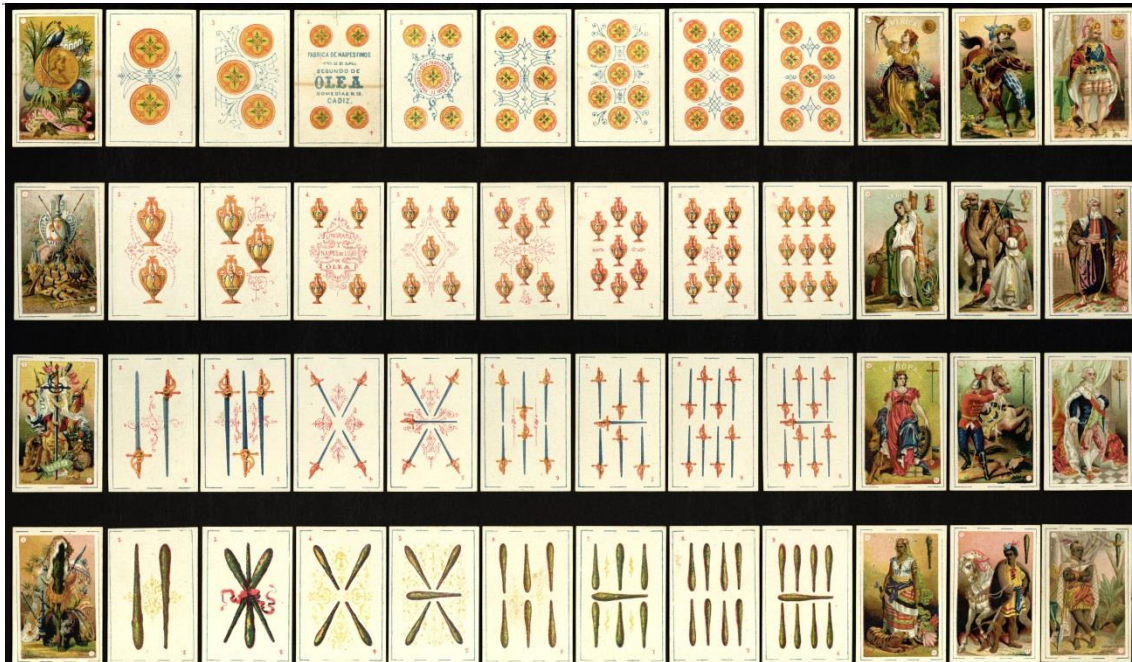

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26266

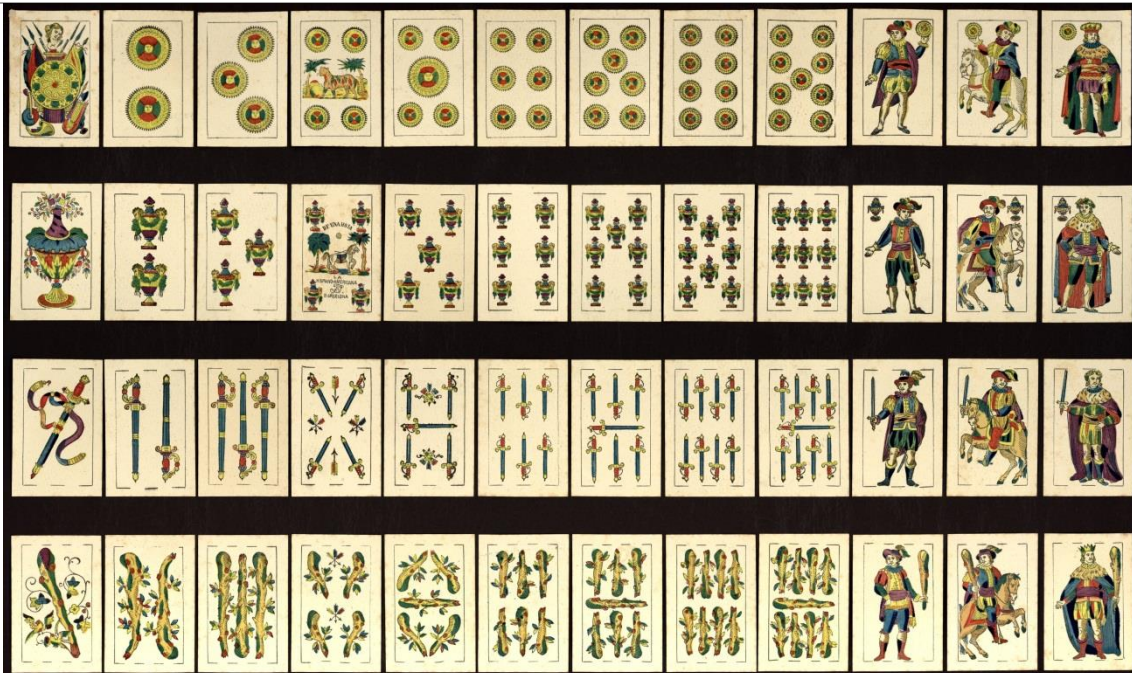

[Sumari](#)

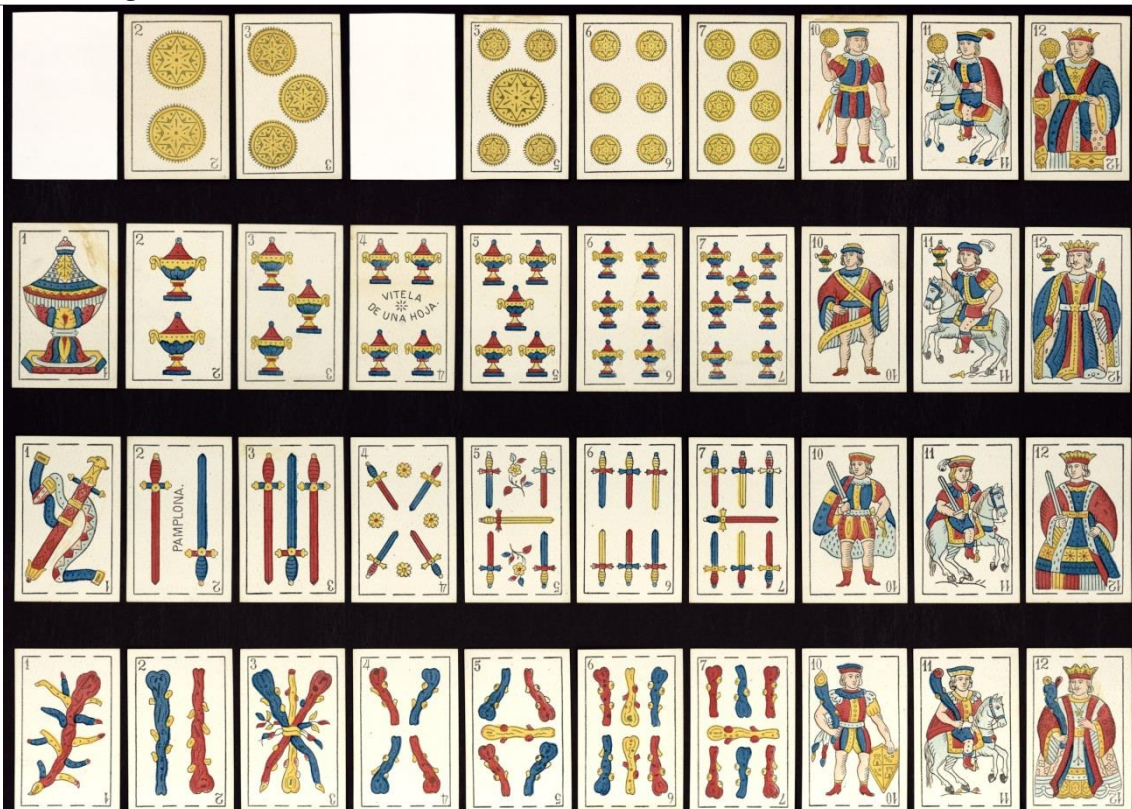
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

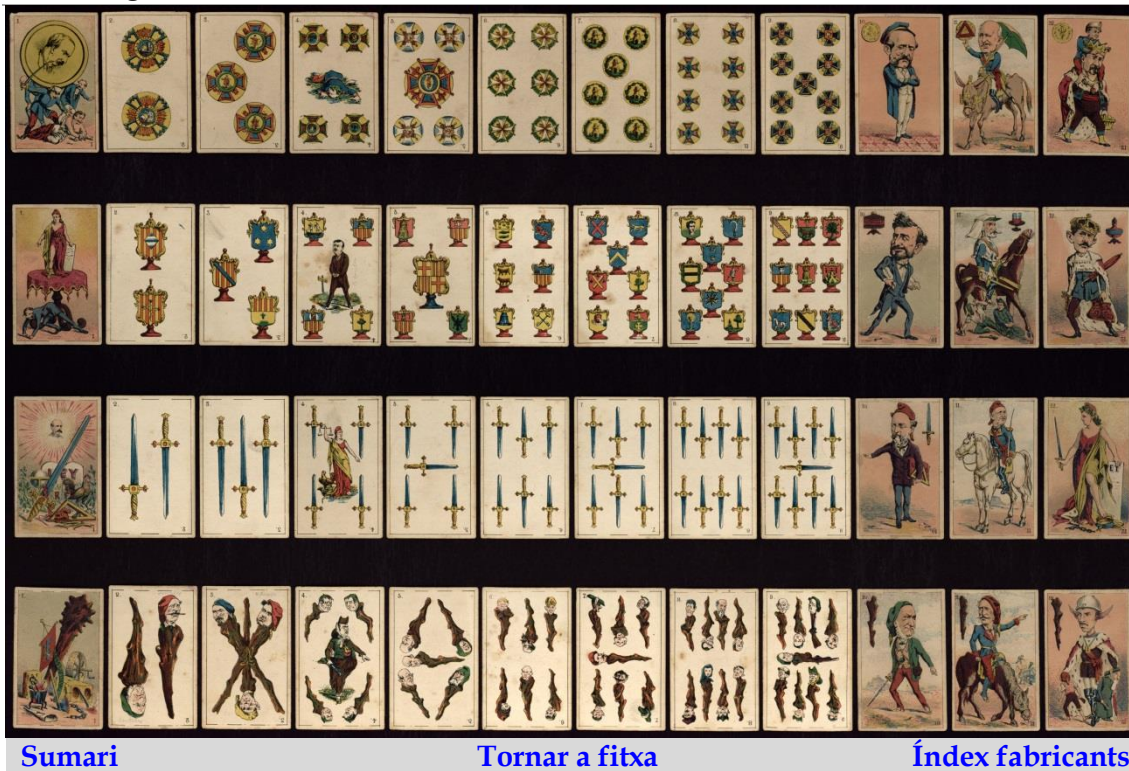
Núm. Registre: 26252

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

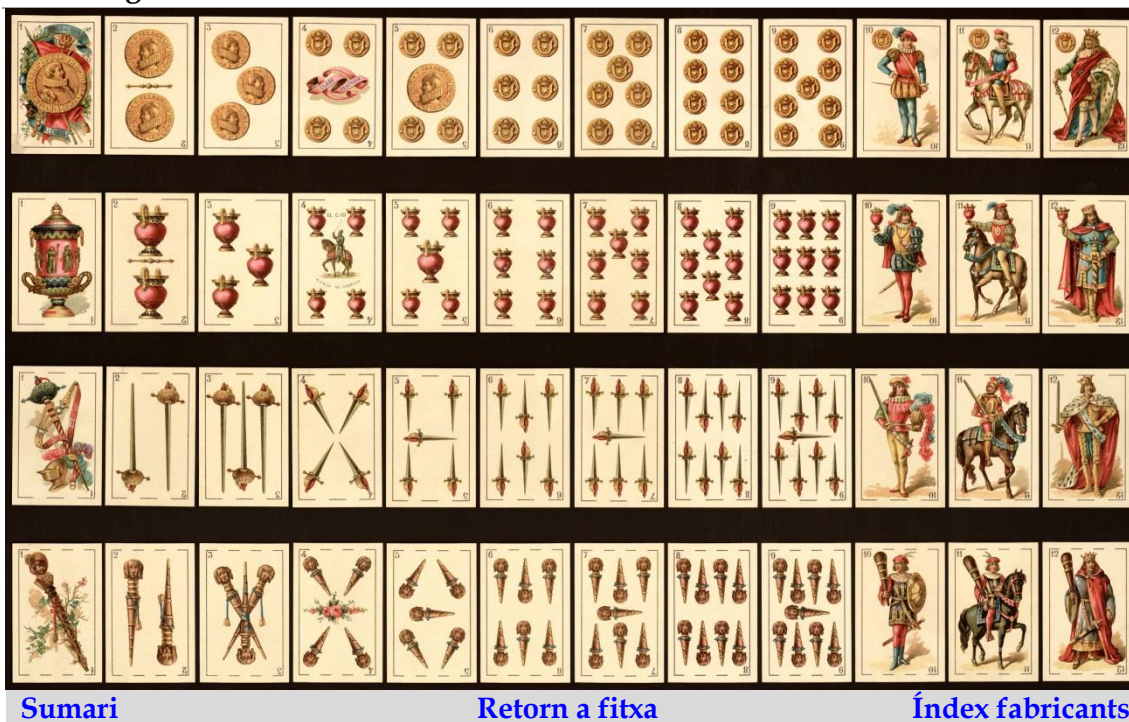
Núm. Registre: 26269

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

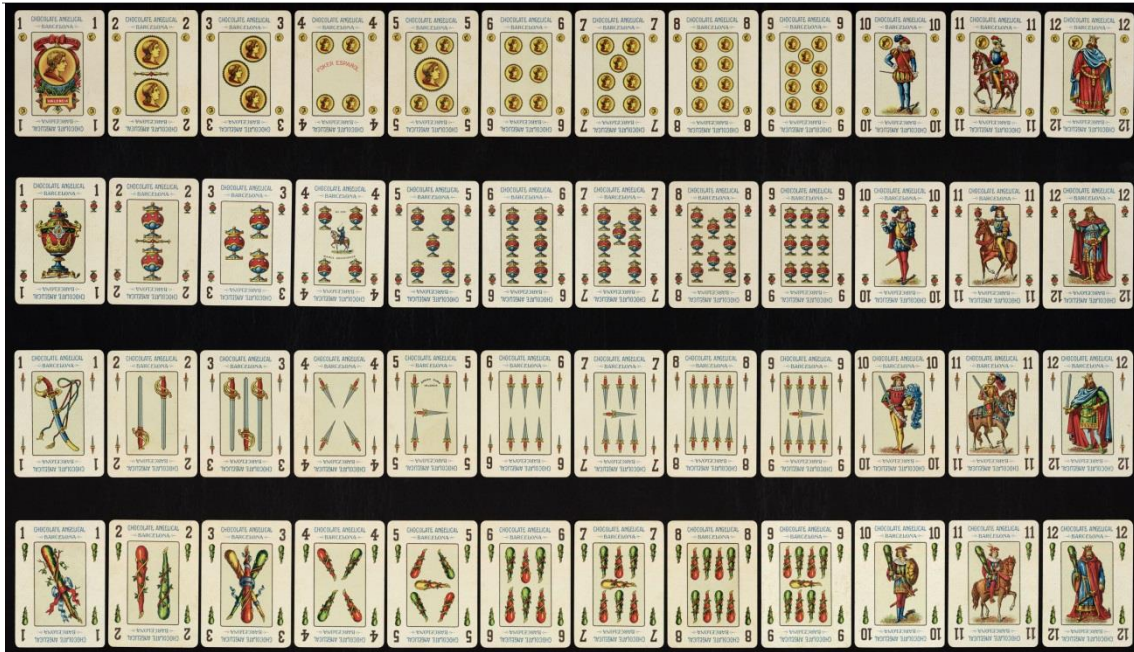
Núm. Registre: 26270

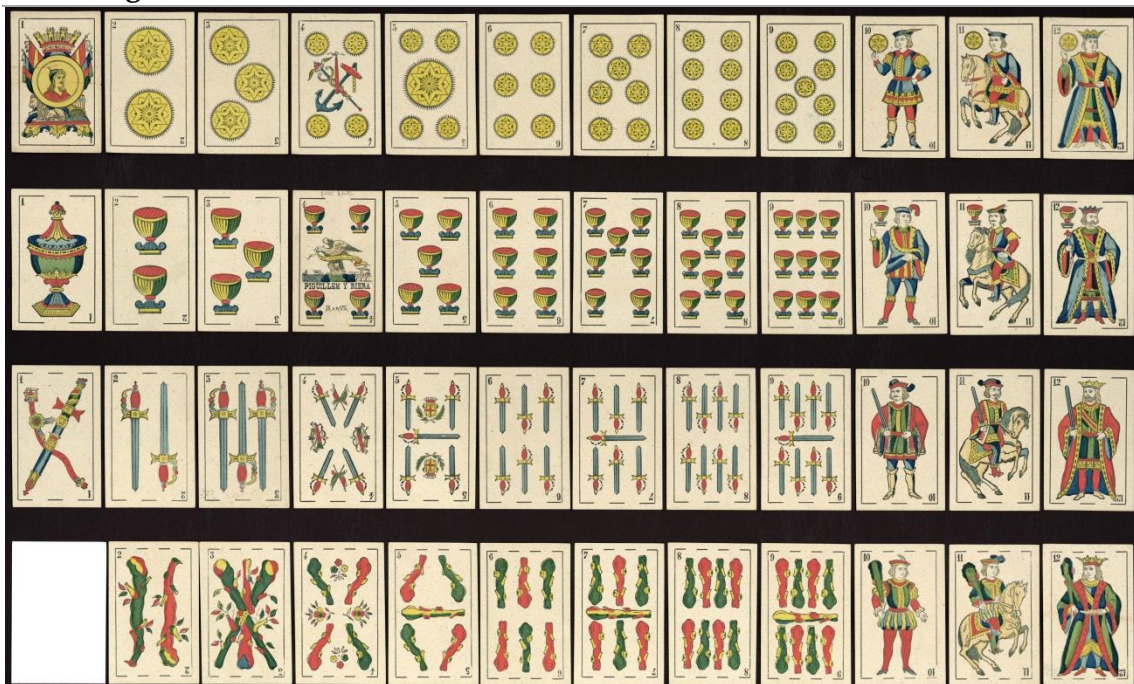
Núm. Registre: 26287

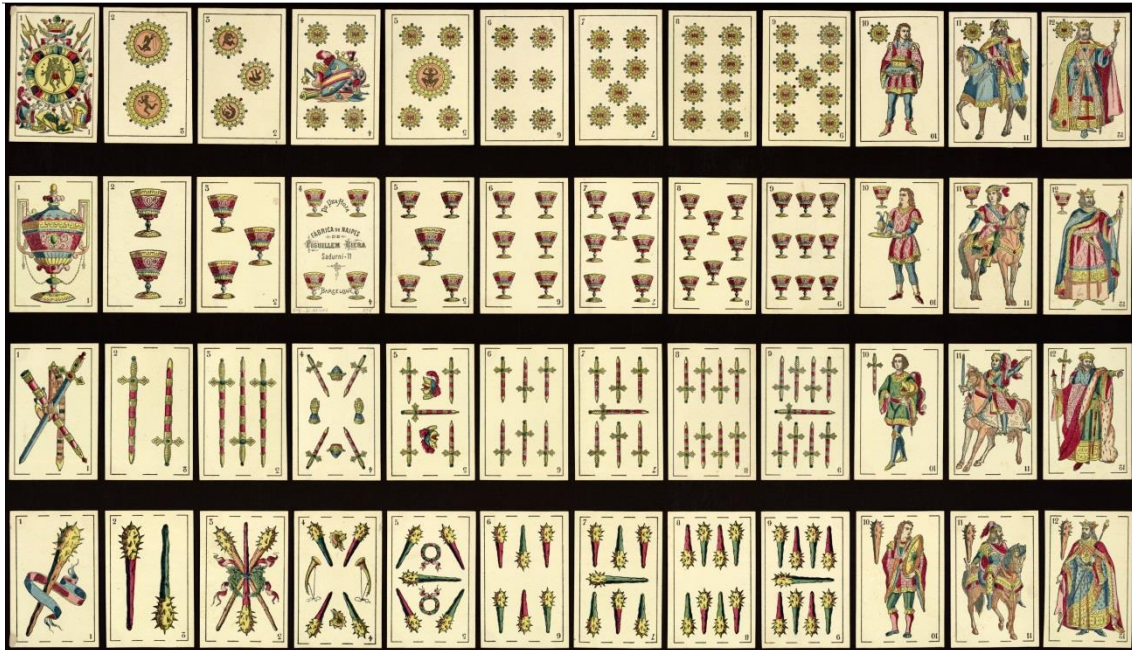
Núm. Registre: 26291

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26274

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26276

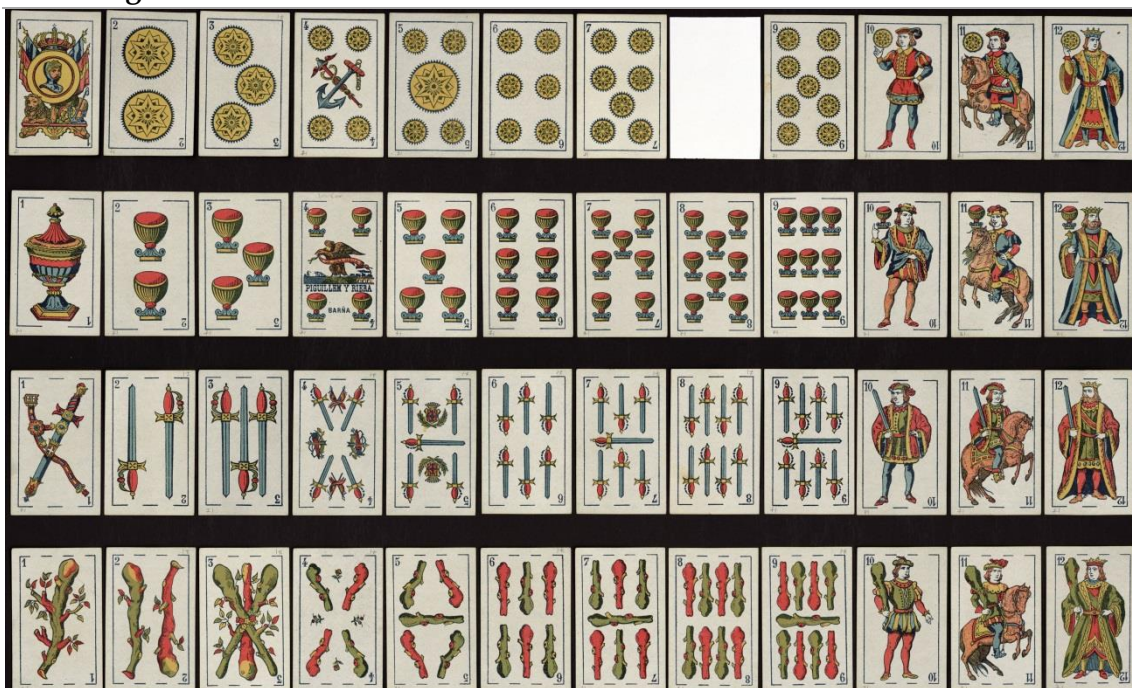

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26278

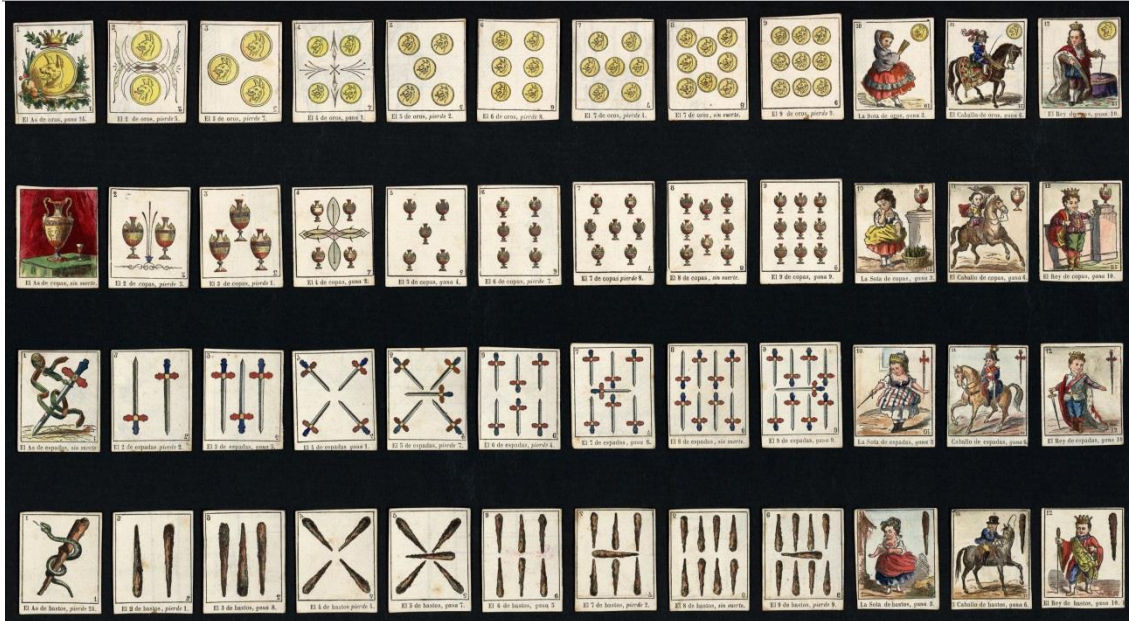

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

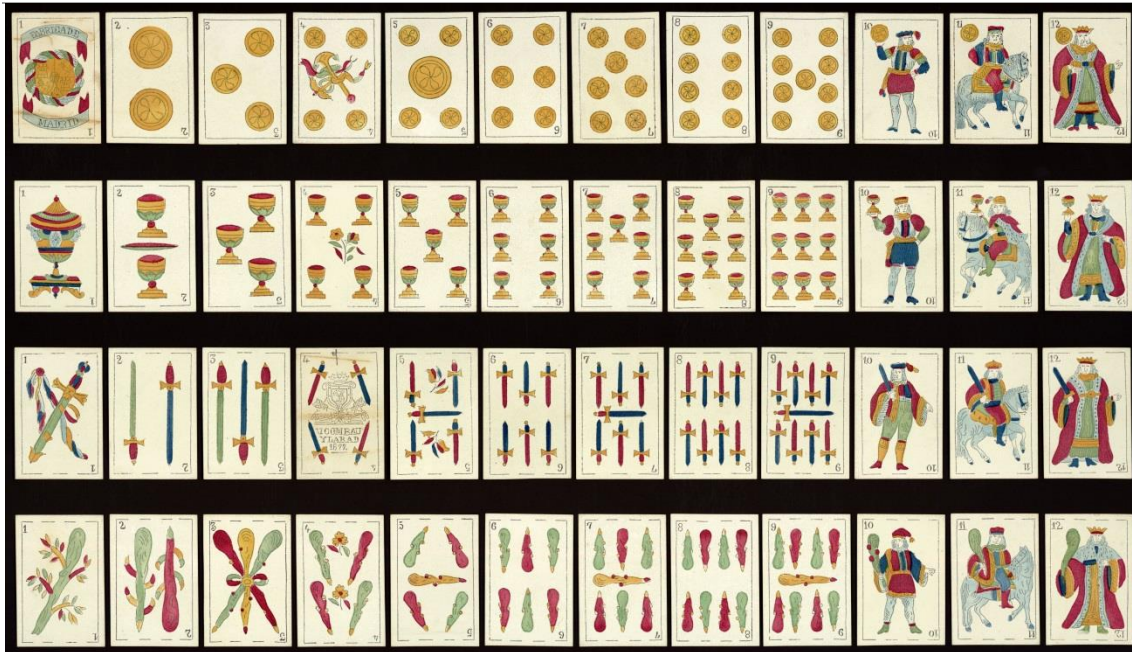
Núm. Registre: 26142

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26279

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26280

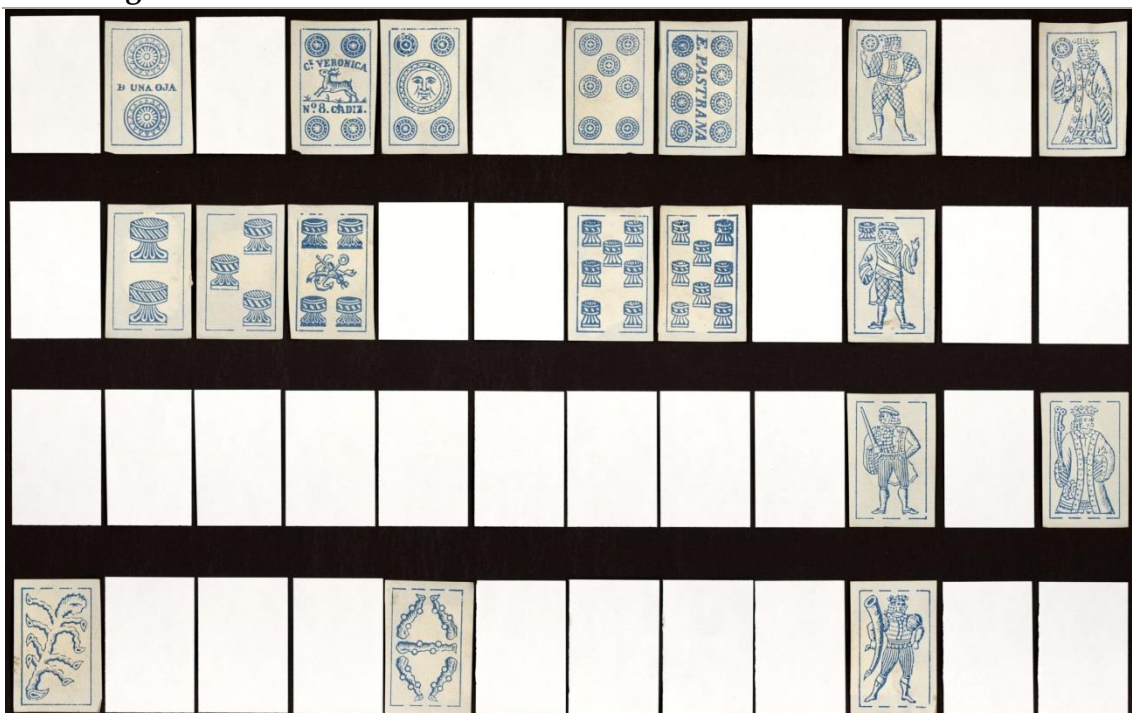

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26284

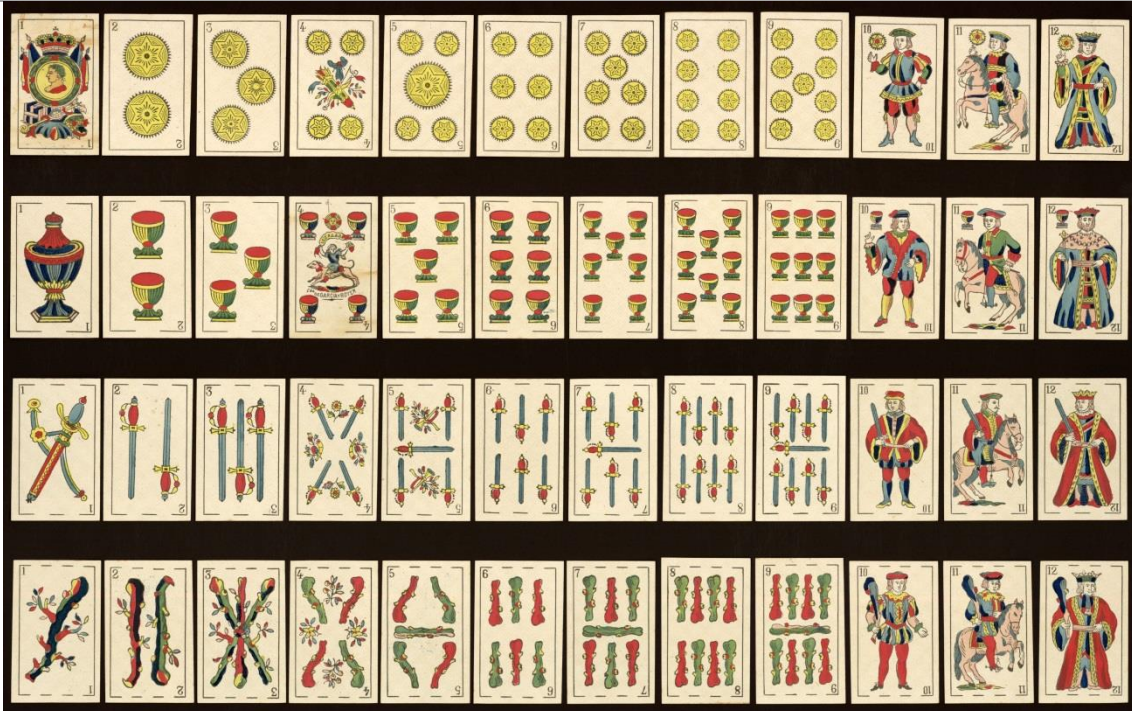

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26293

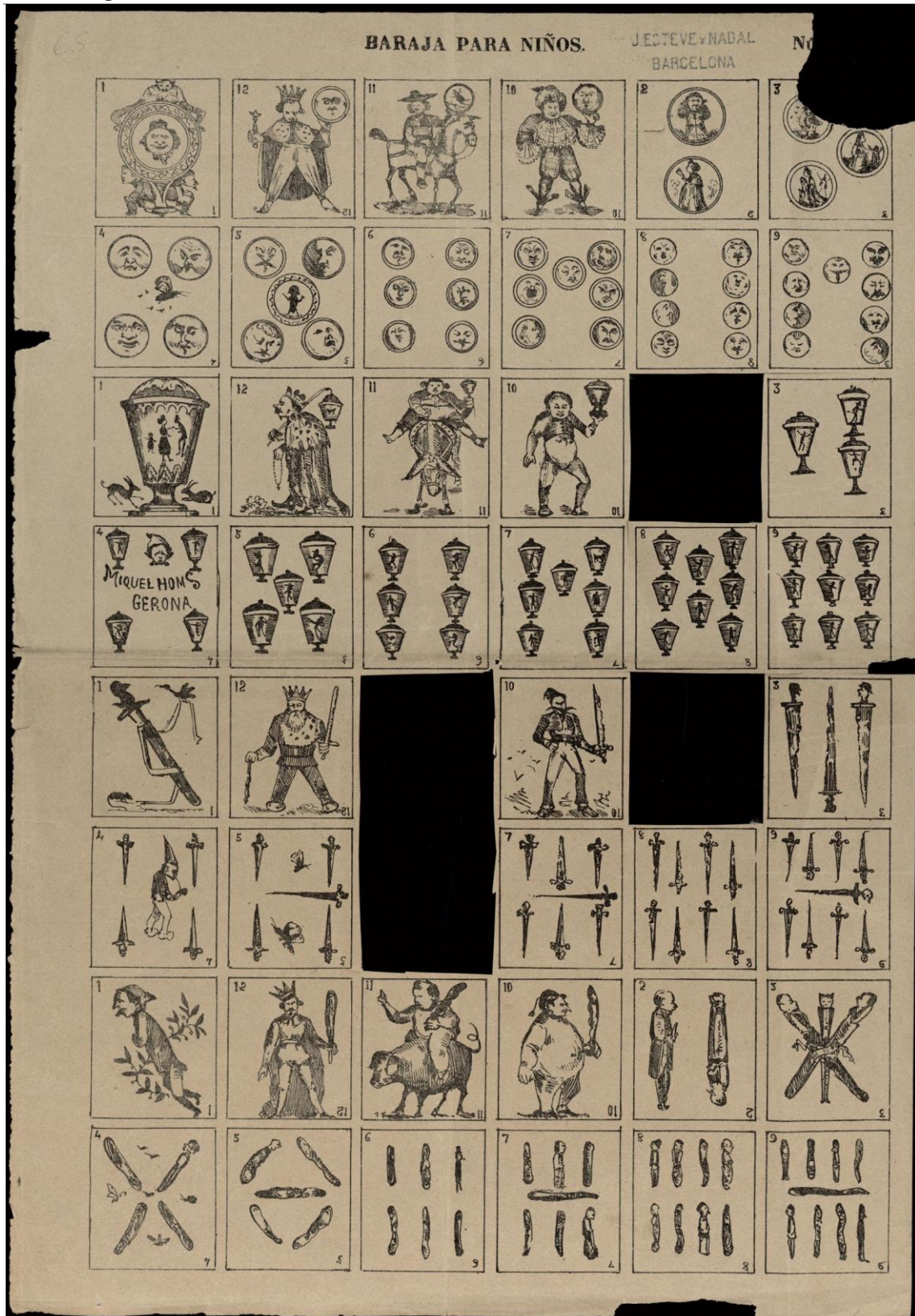

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26301

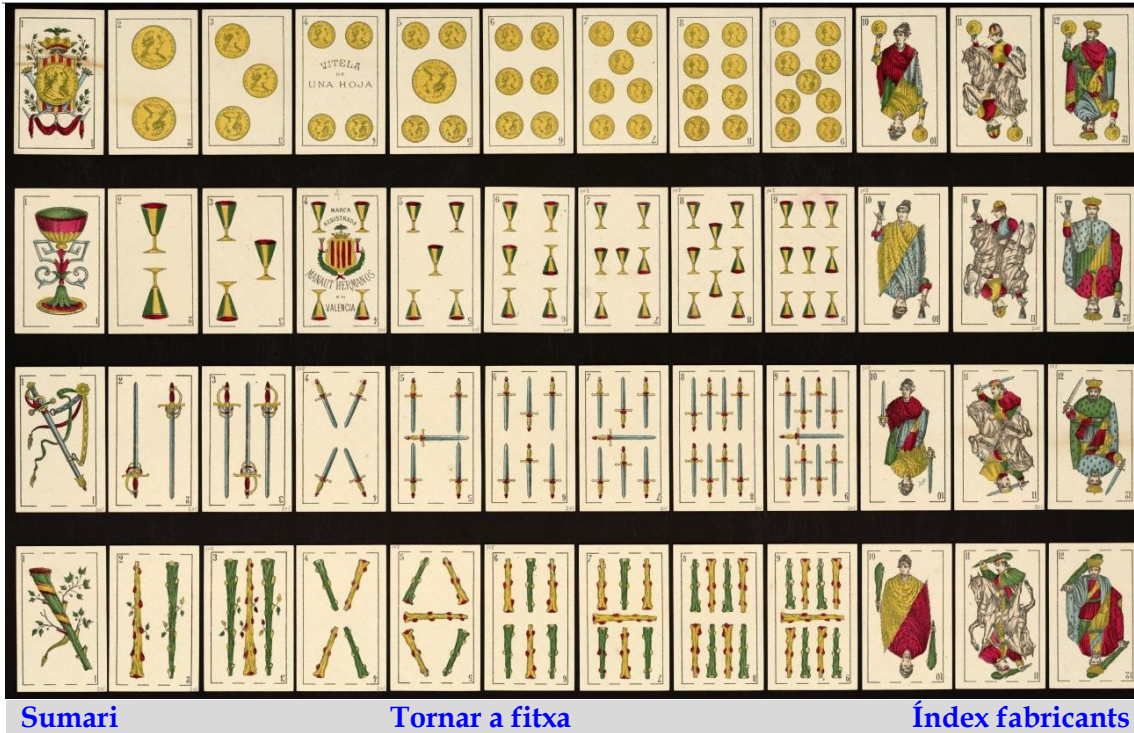

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26303

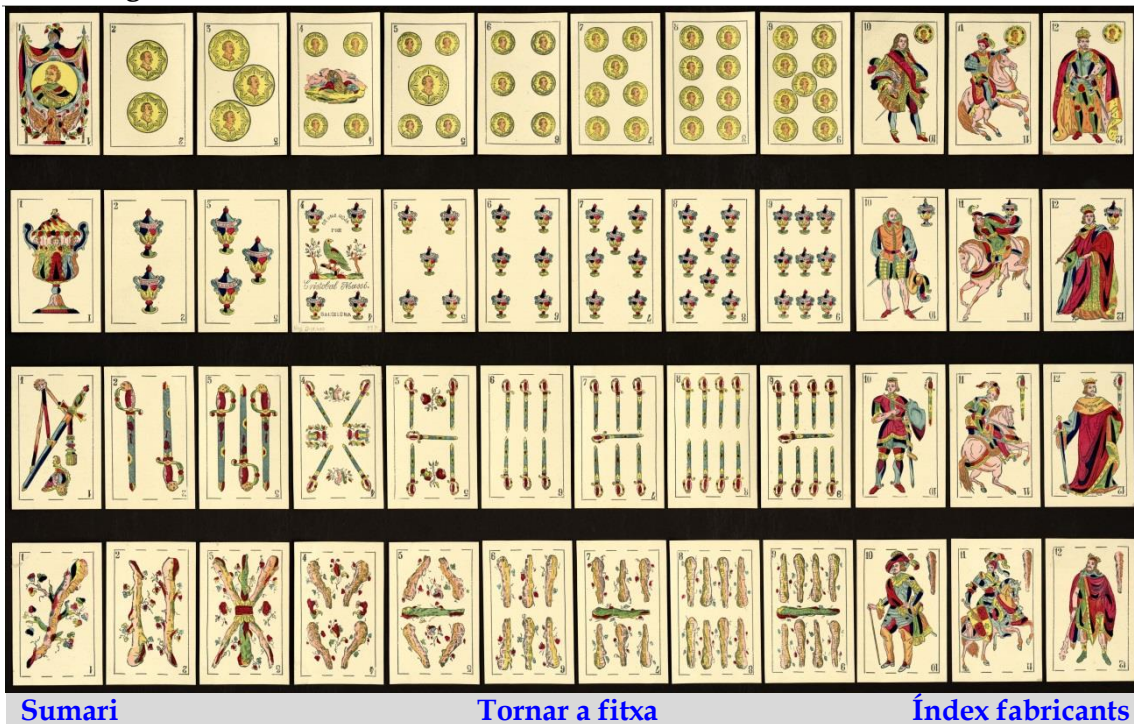

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26304

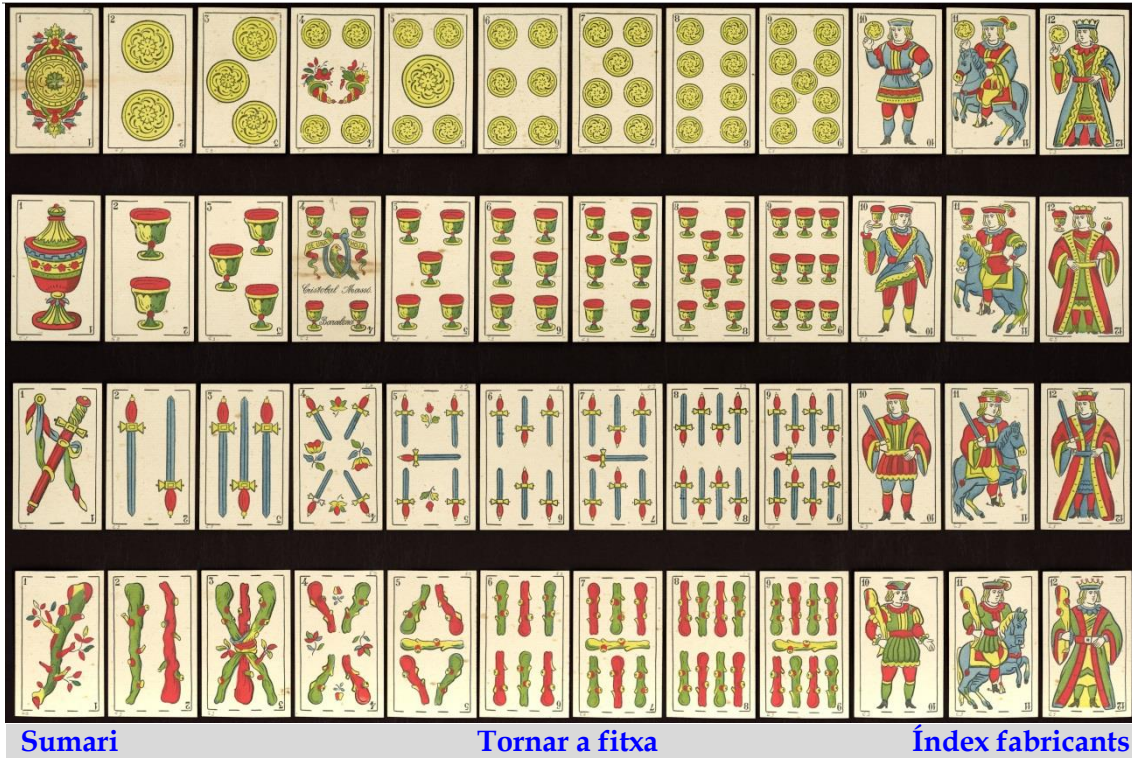

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26308

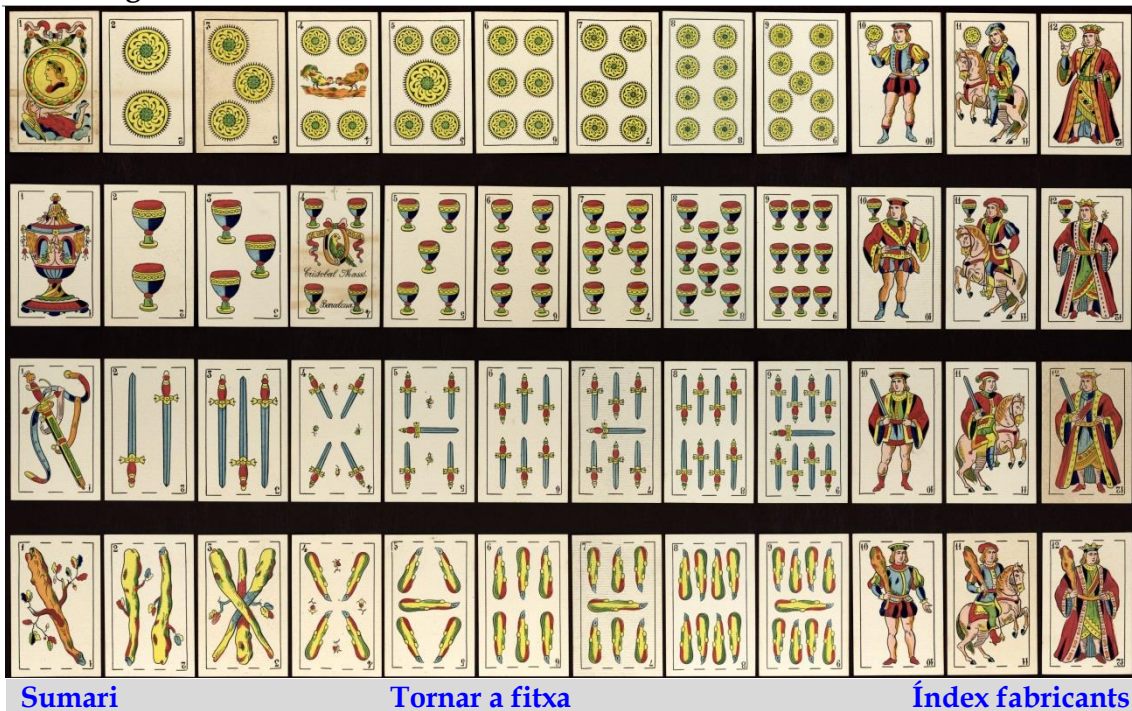

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26310

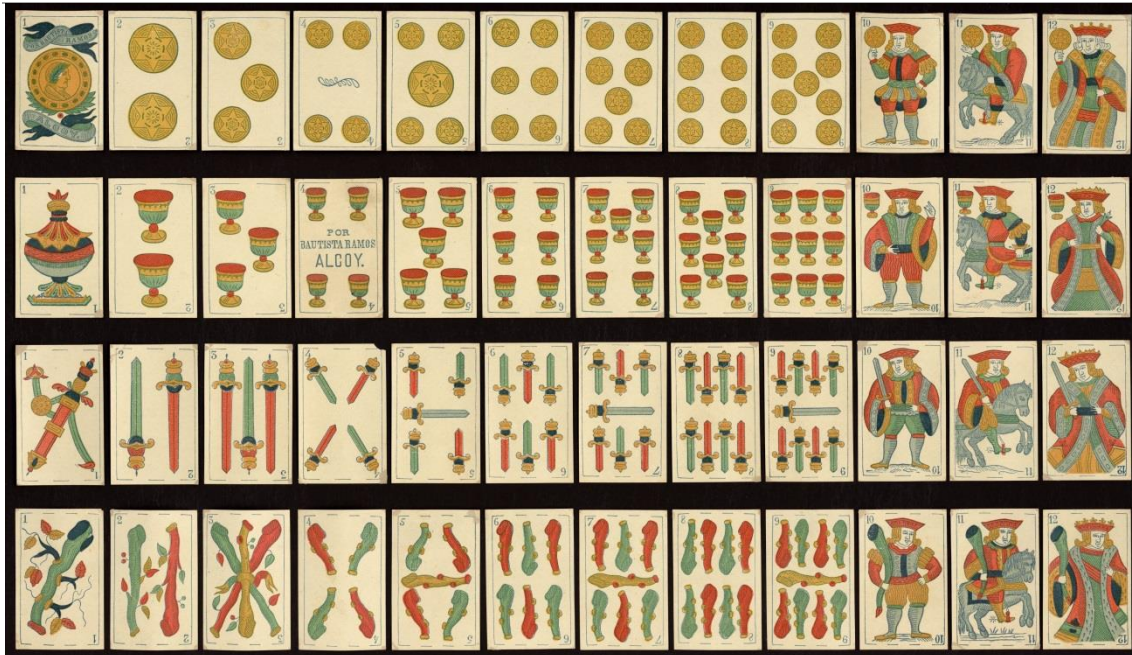

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26315

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26454

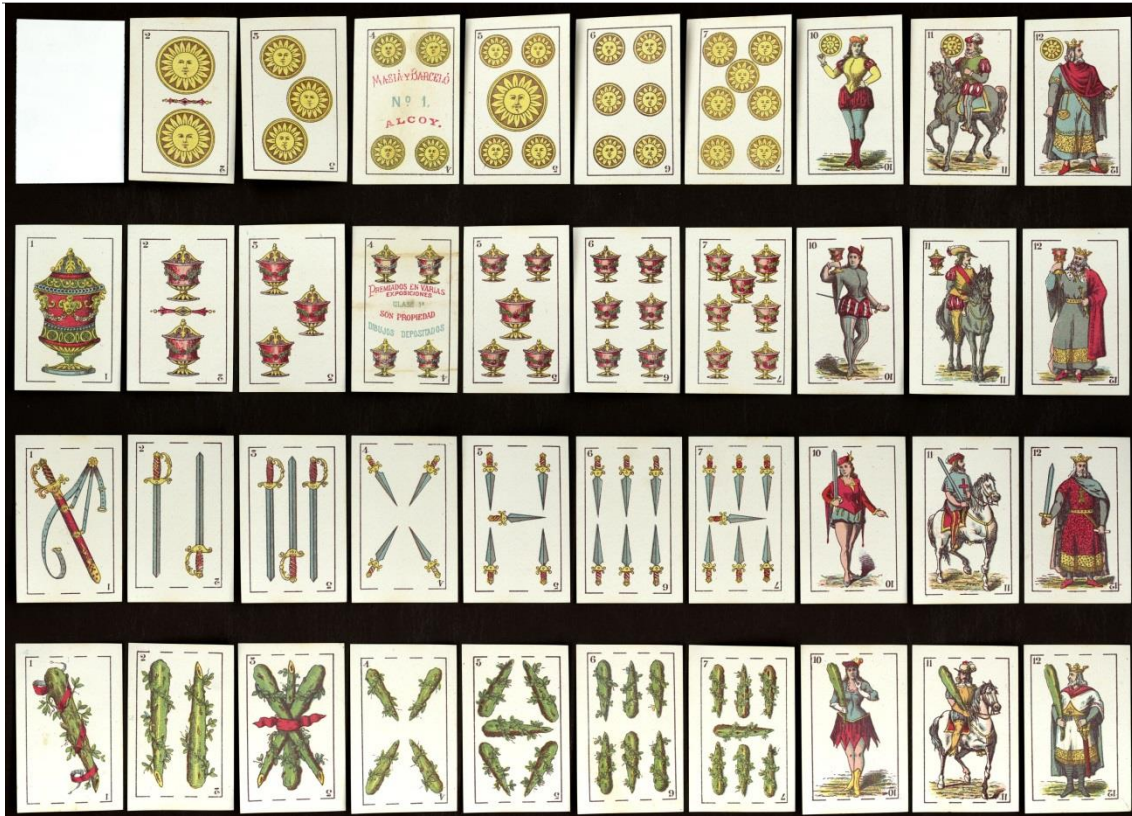

Sumari

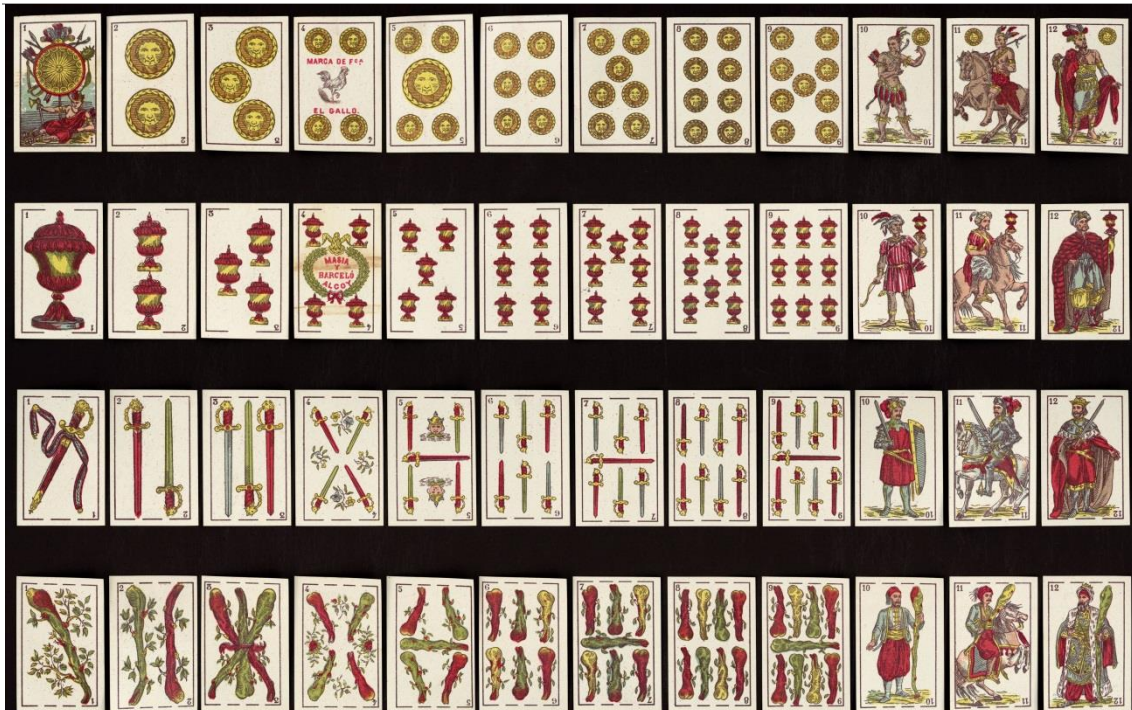
Tornar a fitxa

Índex fabricants

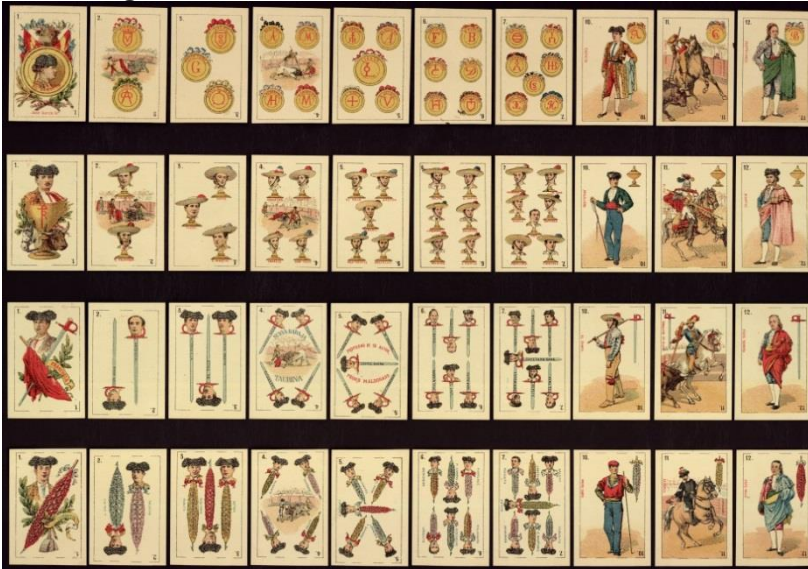
Núm. Registre: 26317

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26318

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26321

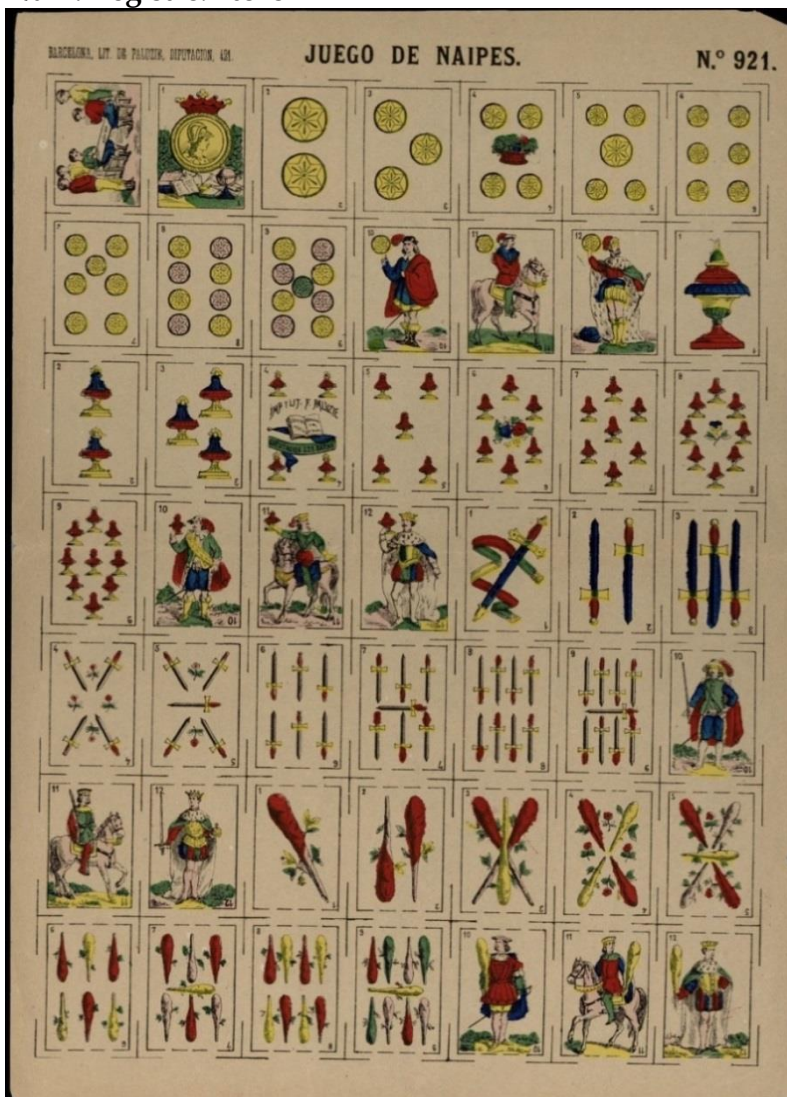

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26323

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26328

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26330

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26332

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26337

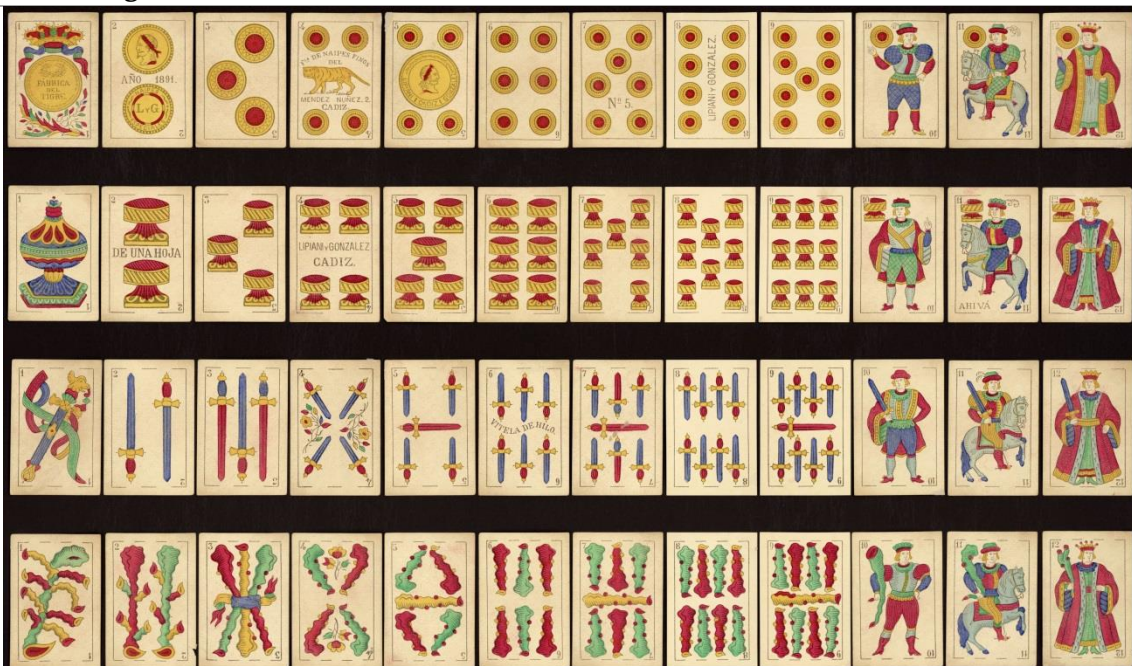

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26338

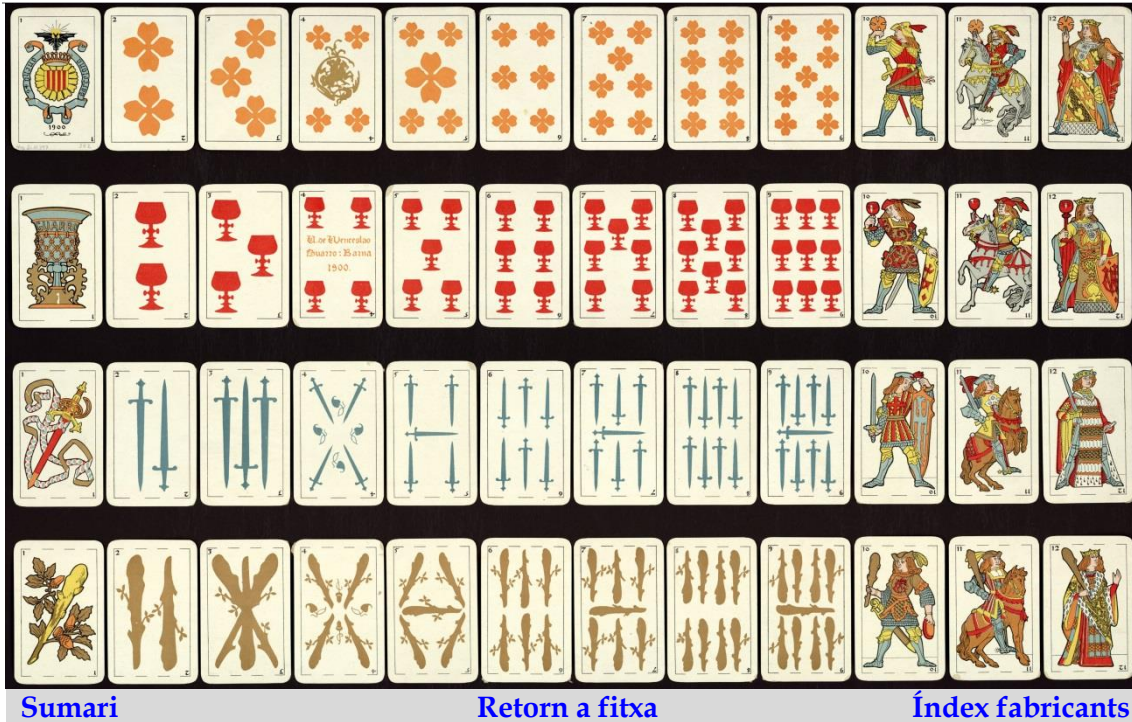

[Sumari](#)

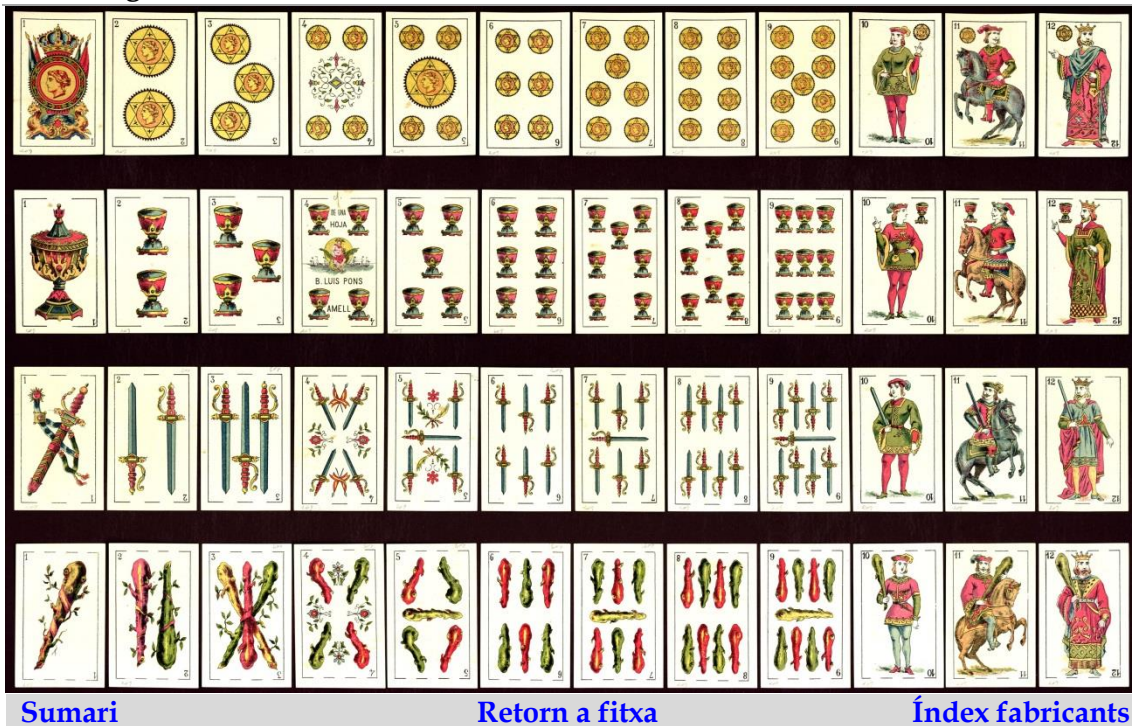
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

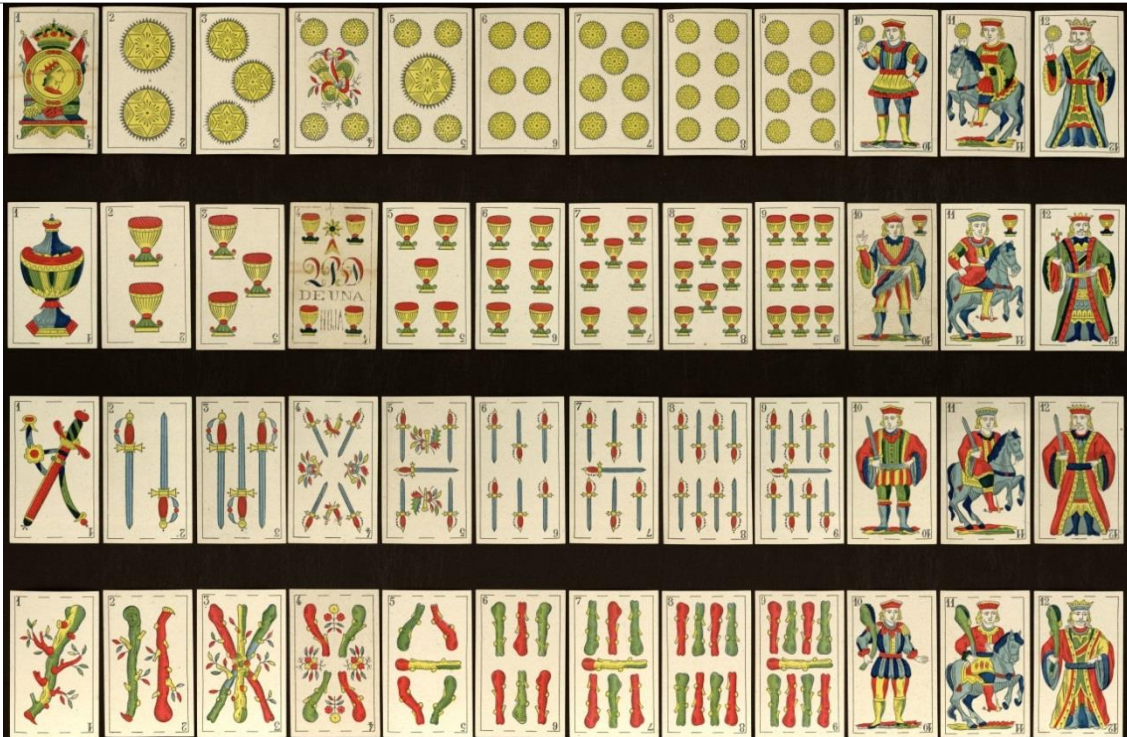
Núm. Registre: 26340

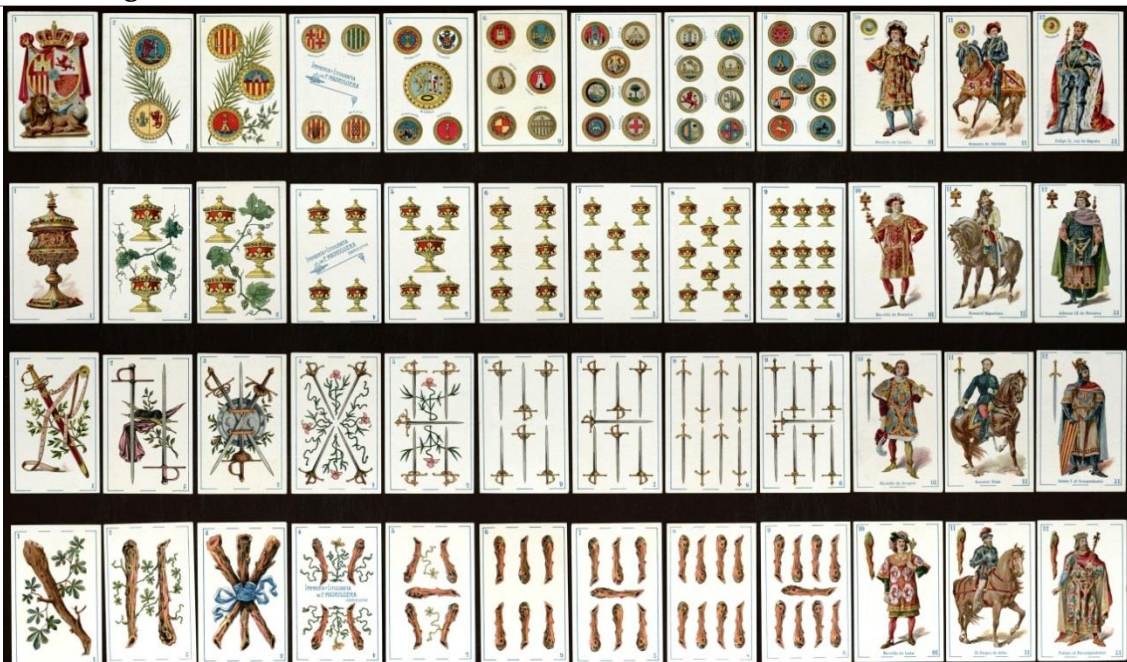
Núm. Registre: 26343

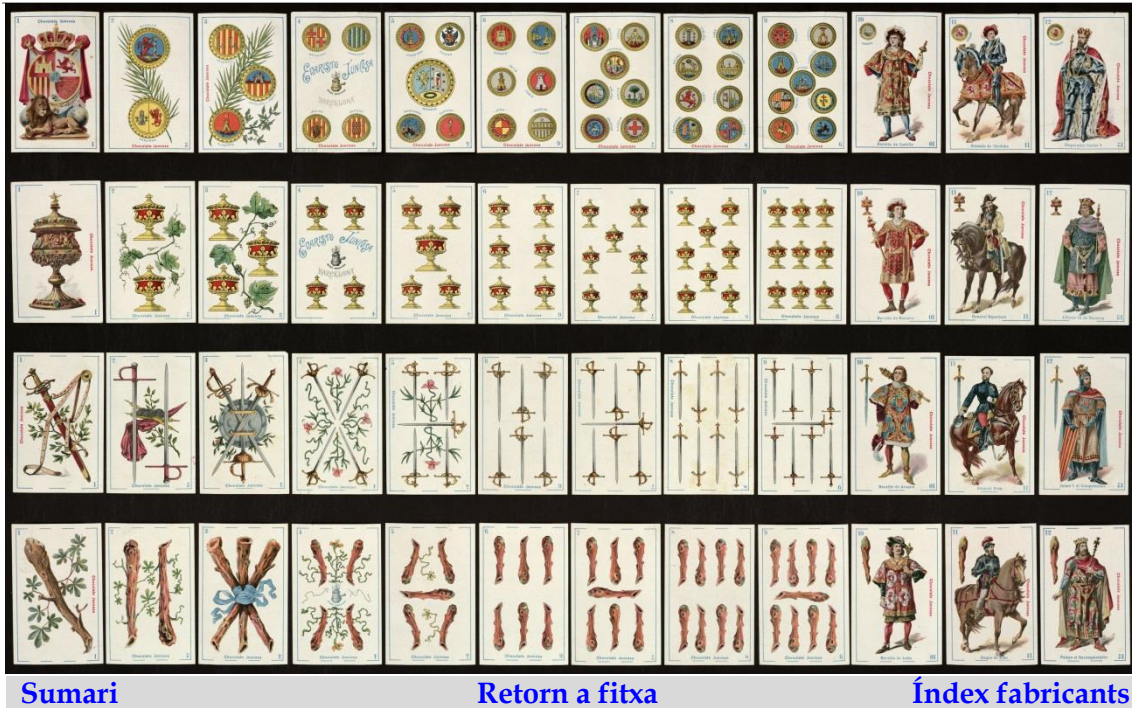
Núm. Registre: 26349

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26352

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26355

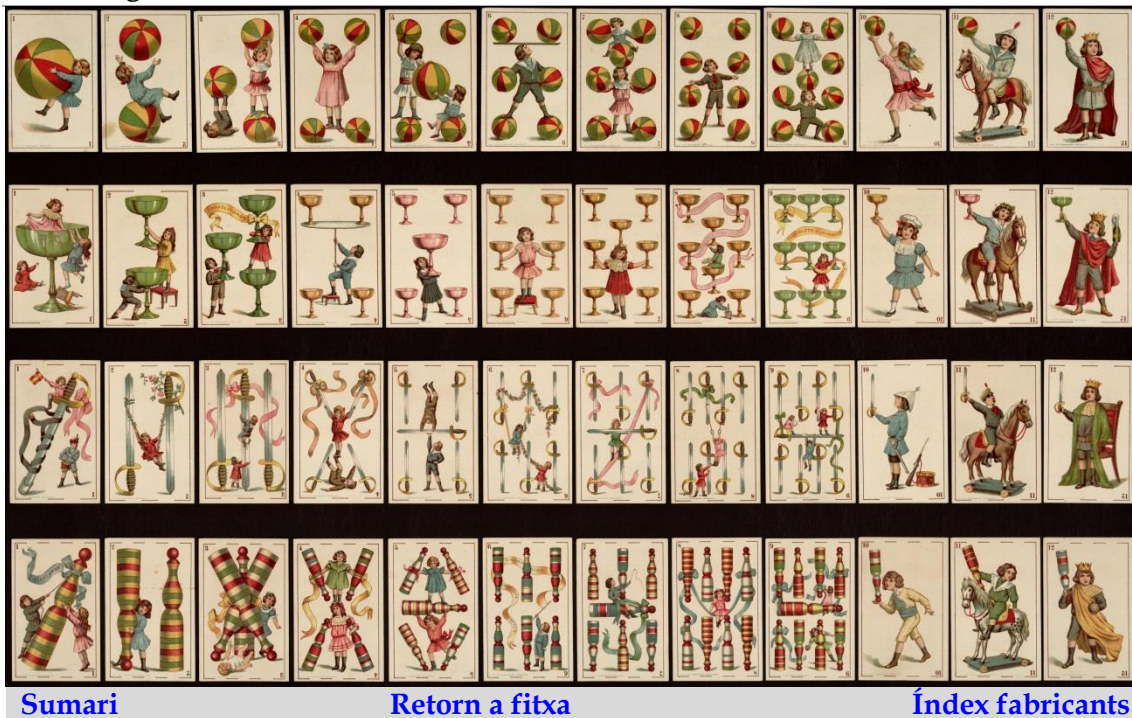

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26357

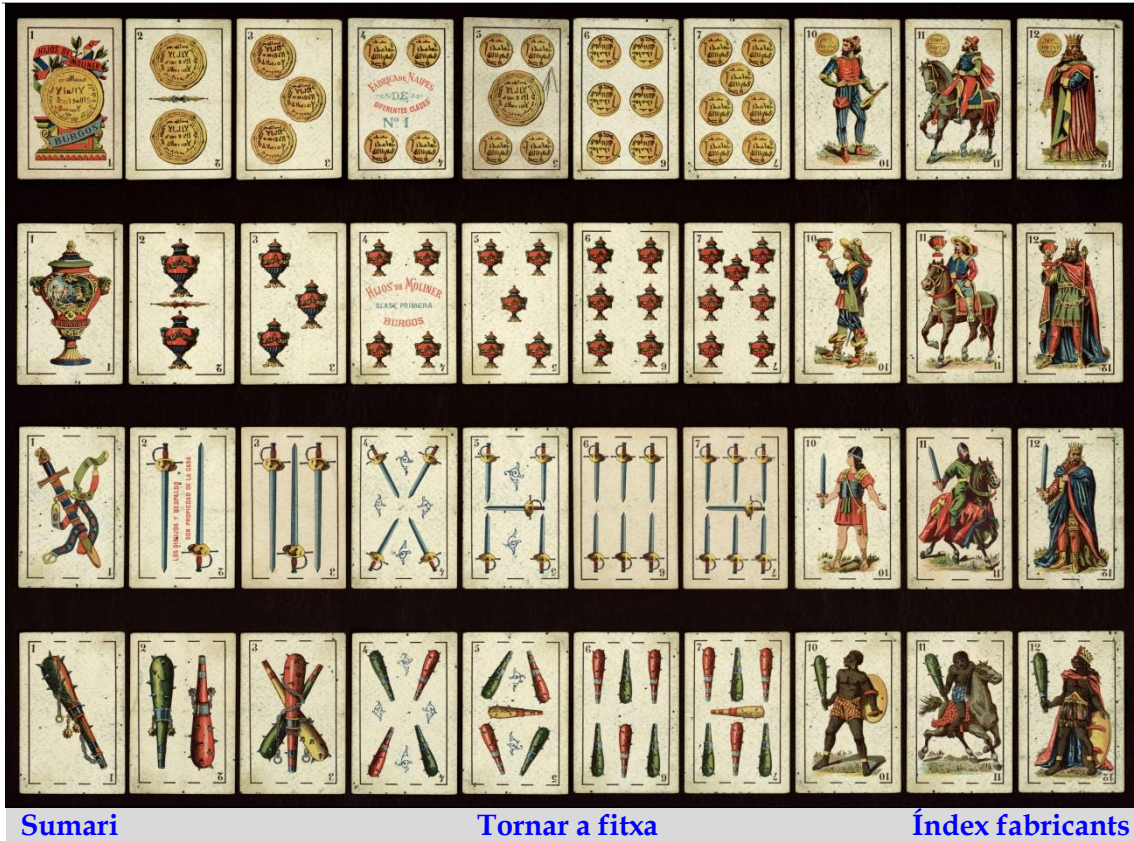

[Sumari](#)

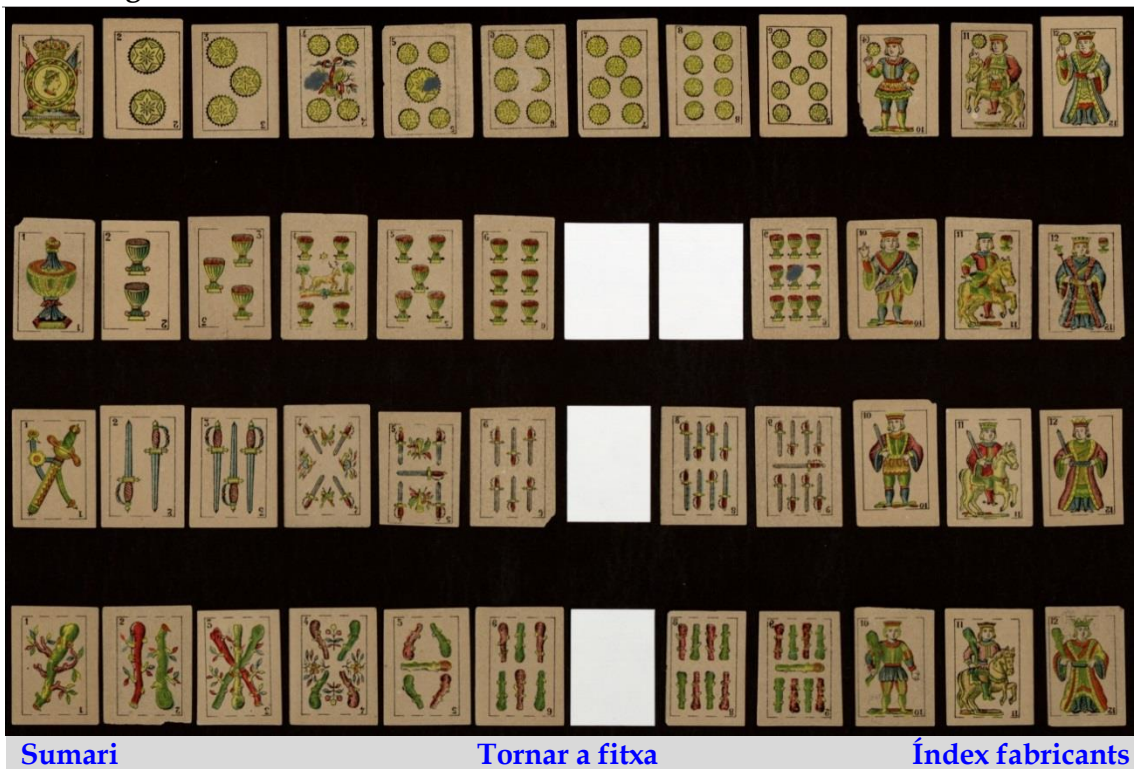
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

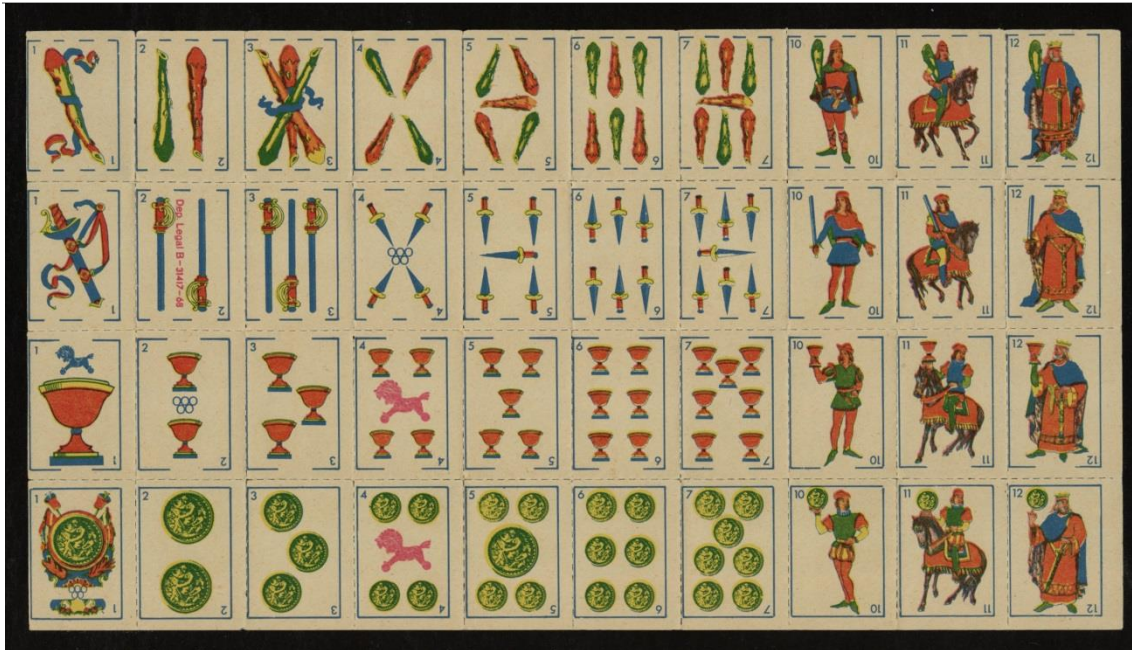
Núm. Registre: 26358

[Sumari](#)[Tornar a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26360

[Sumari](#)[Tornar a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26362

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26363

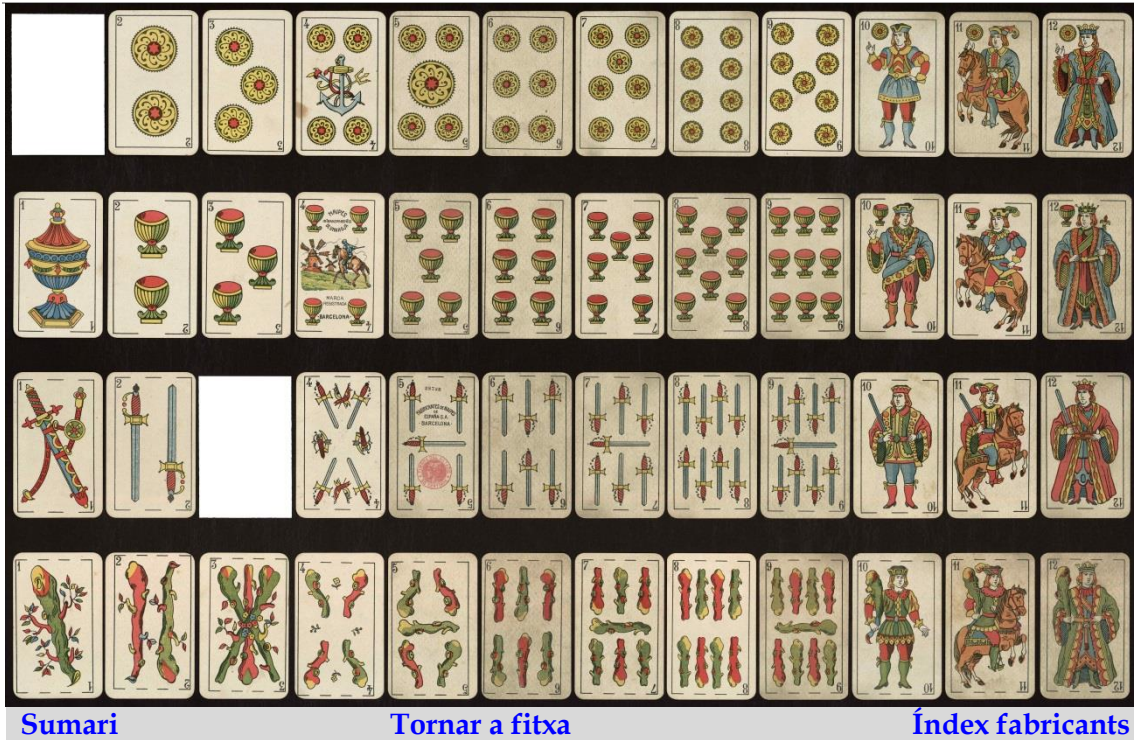

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26366

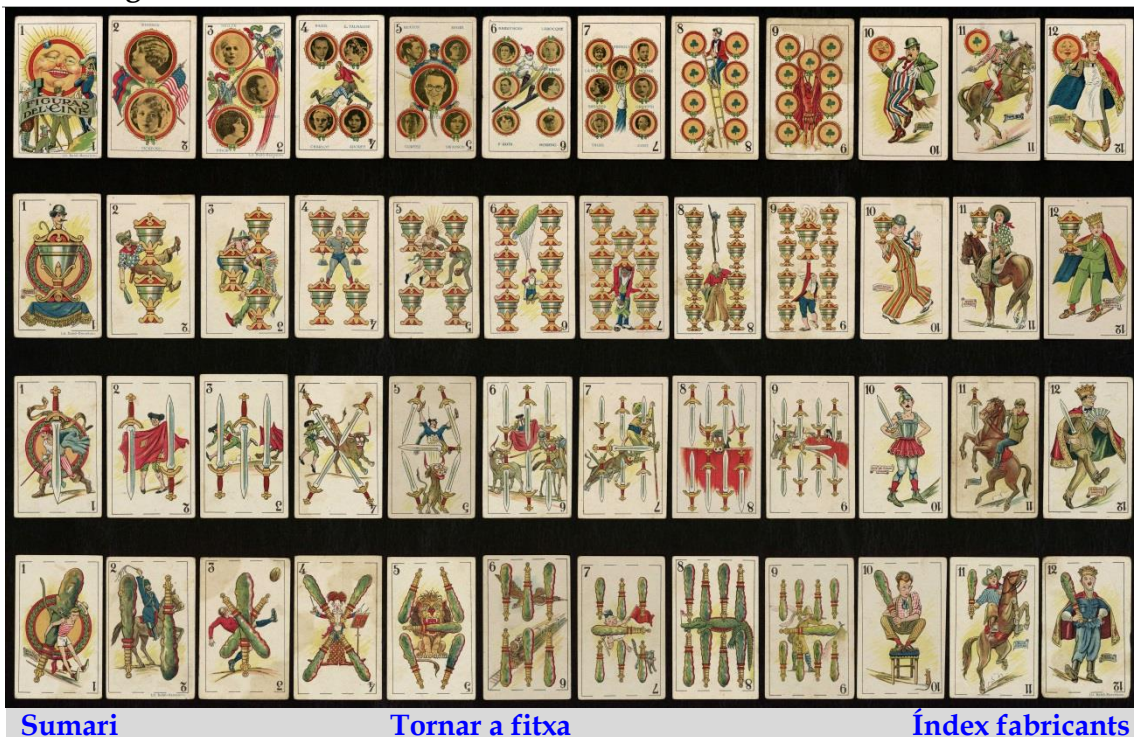

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26367

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26368

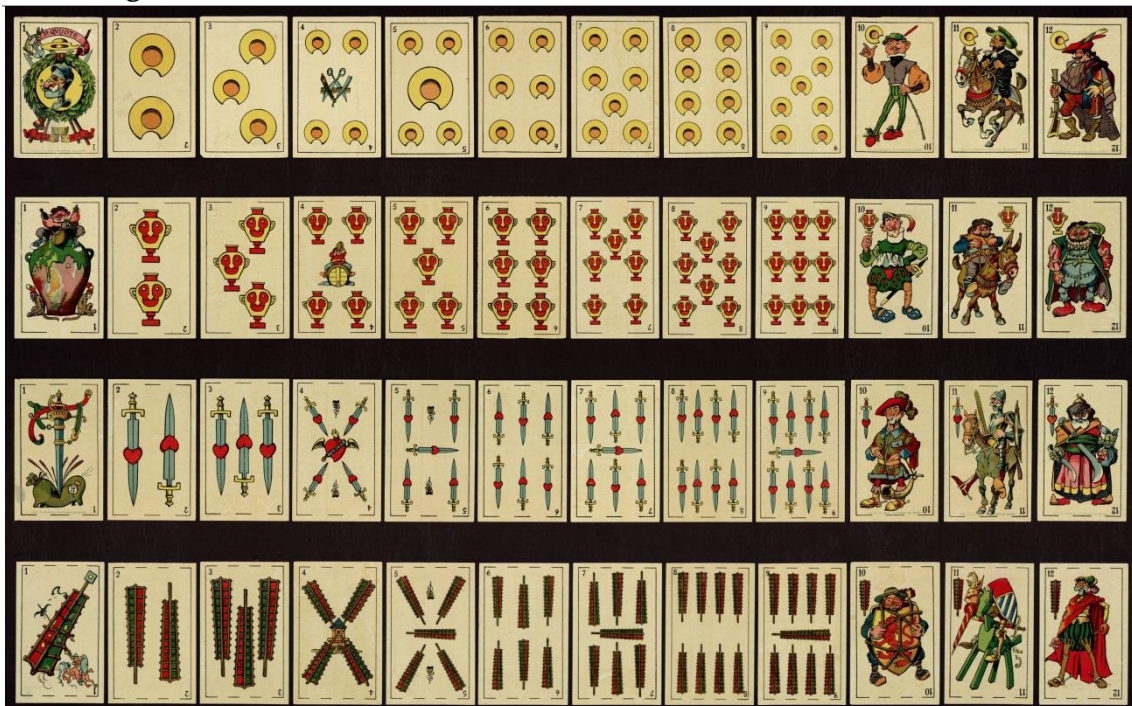

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26371

Sumari

Retorn a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26372

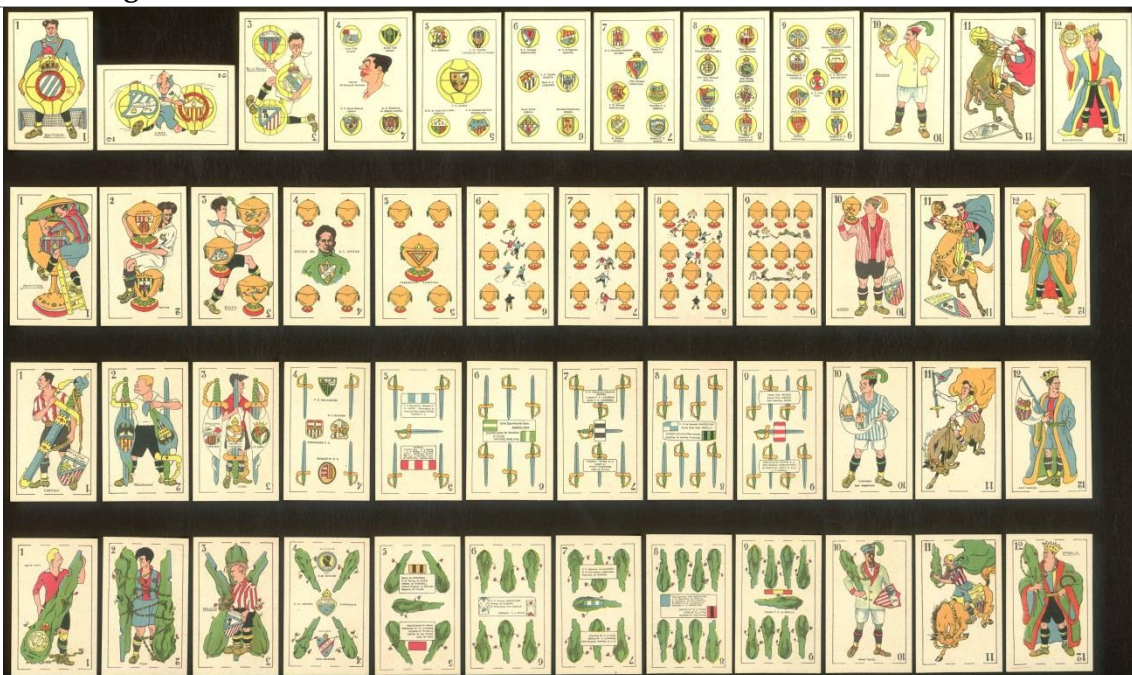

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26373

Sumari

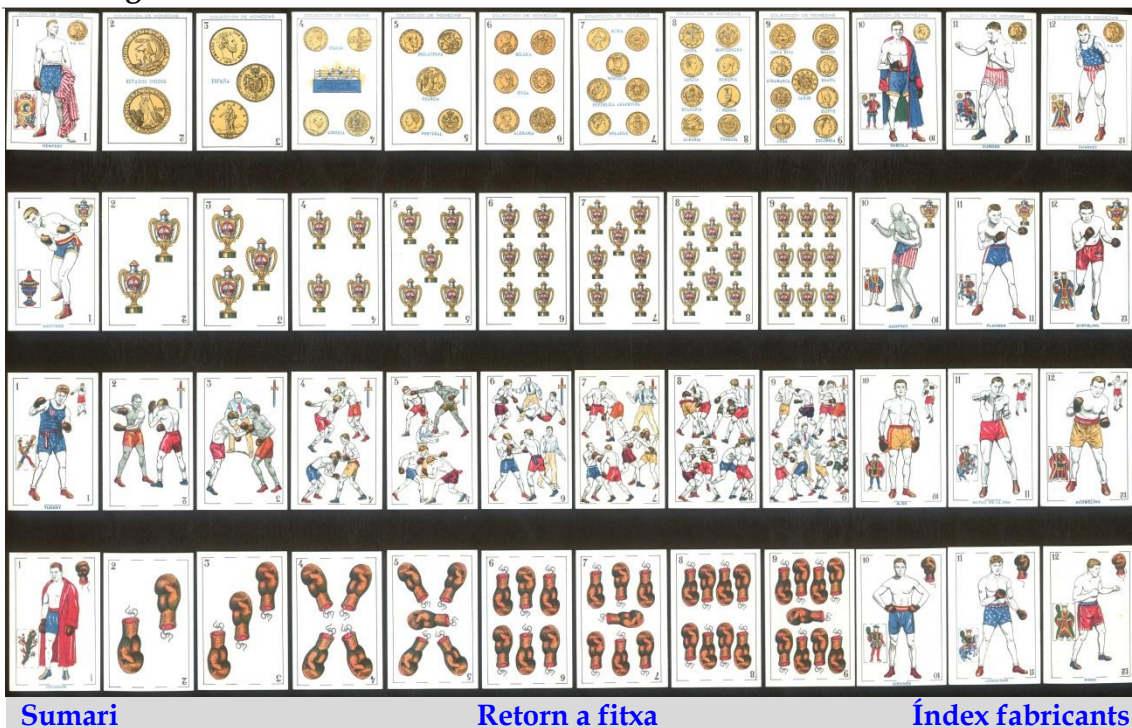
Tornar a fitxa

Índex fabricants

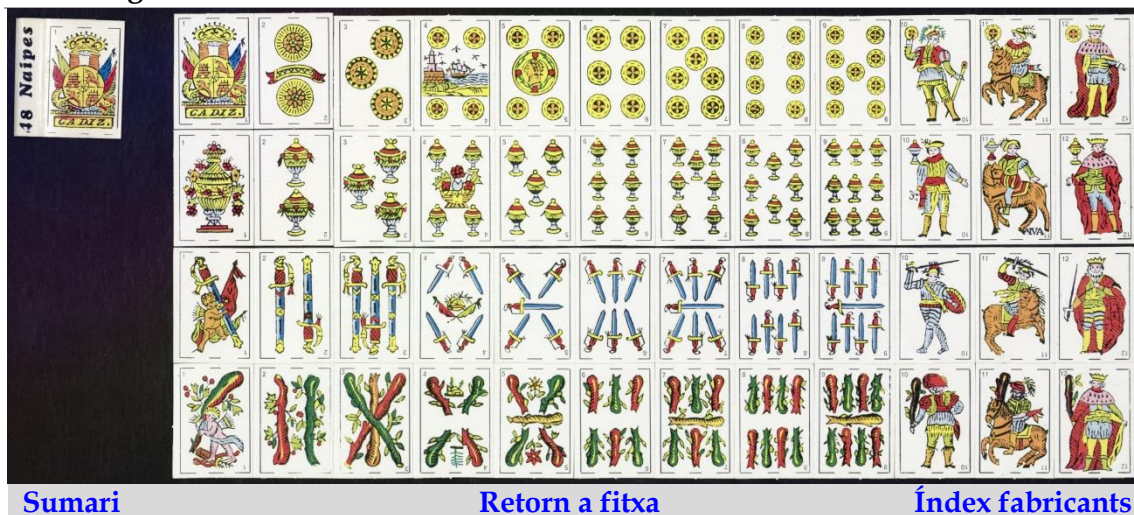
Núm. Registre: 26374

Núm. Registre: 26375

Núm. Registre: 26379

C07.04 SUBCOL ·LECCIÓ DE COLLS ITALOESPANYOLS: MISCEL·LÀNIA (1840-1920)

Núm. Registre: 26383

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1840-1844

Objecte: projecte de baralla

Dimensions: 88 x 55 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 36 [de 48], incompleta, falten: oros (2, C i R), copes (A, 4, S i R), espases (A, 3 i C) i bastos (5 i S)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: dibuix a ploma; sense colors

Suport: paper

Fabricant/editor: atribuïda a Sanmartí

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, model Sanmartí

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blancs, llis

Observacions: és un projecte de baralla de fantasia. Potser fou pretesament concebuda com a baralla de quatre continents, però en realitat acabà sent una mena de recreació de diferents etapes històriques. La baralla editada més propera, estilísticament parlant, a aquest projecte, és la núm. de registre [26051](#), model de fantasia propi o característic de la casa Sanmartí. Vegeu també núm. de registre i [26059](#). Ambdós registres de la subcol·lecció 07.03 Colls italoespanyols: producció espanyola.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26382

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1860]

Objecte: projecte per a baralla

Dimensions: 85 x 54 mm

Forma: rectangular
Núm. de naips: 48, completa
Estat de conservació: bo
Colls: espanyols
Tècnica: dibuix a ploma; sense colors
Suport: paper
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica: fama amb cartel·la (4-C)
Localitat: Barcelona
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia. Quatre continents
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: sí
Dorsos: blancs, llisos

Observacions: projecte de baralla de fantasia, derivació del popular tema iconogràfic dels quatre continents. Les espases porten una indumentària clàssica/romana, els bastos són xinesos, però els oros i les copes són difícils d'identificar. De fet, es podria dir que les figures de tots dos pals semblen dur una indumentària orientaltzant. La baralla editada més propera als dibuixos fou realitzada per Sanmartí e Hijo (vegeu revista *La Sota*, núm. 43, fig. II-1-81, pàg. 81), tret del senyal: al projecte és una fama, en comptes de l'emblemàtic cavallet de Sanmartí. La fama és semblant al senyal propi de la casa López i, posteriorment, de Fulladosa i Companyia, però aquí presenta una actitud molt diferent. Com que les baralles conservades són limitades, és difícil proposar-ne una autoria.

Referències:

Llegendes: 4-C: [cinta] DE UNA OJA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26384

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: prova de baralla

Dimensions: 97 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina

Fabricant/editor: Savall i Fortuny, Matias (1820-1830) + fabricant desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Ciutat de Palma (Illes Balears)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: a *Bibliofilia* es diu que l'impressor Àngel Aguiló conservava les fustes originals i que va fer unes impressions modernes a 4 fulls de 12 naips cadascun que junts formen un joc complet. I acredita que Savall fou un fabricant barceloní. La prova de l'AHCB amb colors fou realitzada barrejant dos models, només els oros responen al model característic de Savall. Tots dos models són probablement de finals del segle XVIII o començaments del XIX. Els naips estan molt mal tallats i les mides poden presentar diferències.

Referències: *Bibliofilia*, fascicle XX, octubre-desembre 1915, fol. 207, il. 194a; Guasp, Felip, *Colección de 1440 xilografías (iconogràfiques, heràldiques, tipogràfiques, històriques, etc.) existents en los obradores de la imprenta y libreria de Guasp*, Ed. Morey, Palma de Mallorca, 1929, vol. I; Forteza Oliver Miquela, *La xilografia en Mallorca a través de sus colecciones. La imprenta Guasp (1576-1958)*, Ed. José Olarieta, Palma de Mallorca, 2007, pàg. 187

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26385

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: prova de baralla

Dimensions: 96 x 58 mm i 9-C: 99 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 4 [de 48], incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina

Fabricant/editor: atribuïda a Savall i Fortuny, Matias (1820-1830)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: granats, marbrejat

Observacions: A *Bibliofilia* diu que l'impressor Àngel Aguiló conservava les fustes originals i va fer unes impressions modernes, 4 fulls de 12 naips cada un, que formen un joc complet. I acredita que Savall fou un fabricant barceloní. Els naips són: 9-C, 7-B, 8-B i 9-B. Són una prova realitzada amb les mateixes fustes del núm. de registre 26386, d'aquesta mateixa subcol·lecció. També està relacionada amb el plec núm. de registre 26384.

Referències: *Bibliofilia*, fascicle XX, octubre-desembre 1915, fol. 207, il. 194a; Guasp, Felip, *Colección de 1440 xilografías (iconogràfiques, heràldiques, tipogràfiques, històriques, etc.) existents en los obradores de la imprenta y libreria de Guasp*, Ed. Morey, Palma de

Mallorca, 1929, vol. I; Forteza Oliver Miquela, *La xilografia en Mallorca a través de sus colecciones. La imprenta Guasp (1576-1958)*, Ed. José Olarieta, Palma de Mallorca, 2007, pàg. 187

Llegendes:

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26386

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: 9 plecs, proves de baralla, de 16 naips cadascú

Dimensions: vegeu observacions

Forma: rectangular

Núm. de naips: 144 [de 48], incompleta, naips repetits, vegeu observacions

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: paper

Fabricant/editor: Savall i Fortuny, Matias (1820-1830)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Ciutat de Palma (Illes Balears)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blancs, llisos

Observacions: a *Bibliofilia* es diu que l'impressor Àngel Aguiló conservava les fustes originals i que va fer unes impressions modernes: 4 fulls de 12 naips cadascun que, junts, formen un joc complet. I acredita que Savall fou un fabricant barceloní.

Al 5-O surten les efígies de Ferran VII i la seva esposa Maria Lluïsa. Són 9 plecs, però n'hi ha de repetits. Són:

Plec A: 430 x 280 mm 7-E, 5-E, C-B, 9-C / 4-E, 6-E, C-E, 9-E / 8-B, 9-B, C-O, 8-E / 6-B, 7-B, S-O, 5-O

Plec B: 436 x 317 mm igual a A

Plec C: 430 x 279 mm C-B, 9-C, 7-B, 6-B / C-E, 9-E, 9-B, 8-B / C-O, 8-E, 6-E, 4-E / S-O, 5-O, 5-E, 7-E

Plec D: 433 x 279 mm igual a C

Plec E: 430 x 275 mm 2-E, 8-C, 2-O, 7-O / 6-C, 4-C, 6-O, 3-O / 3-C, 2-C, 8-O, 4-O / 5-C, 7-C, 9-O, 3-E

Plec F: 430 x 281 mm igual a D

Plec G: 430 x 280 mm A-B, A-C, C-C, R-B / A-E, A-O, S-B, R-O / 2-B, 3-B, S-C, R-C / 4-B, 5-B, S-E, R-E

Plec H: 431 x 520 mm igual a G i I

Plec I: 438 x 316 mm igual a G i H

Referències: *Bibliofilia*, fascicle XX, octubre-desembre 1915, fol. 207, il. 194a; Guasp, Felip, *Colección de 1440 xilografías (iconogràficas, heràldicas, tipogràficas, històriques, etc.) existents en los obradores de la imprenta y libreria de Guasp*, Ed. Morey, Palma de Mallorca, 1929, vol. I; Forteza Oliver Miquela, *La xilografia en Mallorca a través de sus*

colecciones. *La imprenta Guasp (1576-1958)*, Ed. José Olarieta, Palma de Mallorca, 2007, pàg. 187

Llegendes: A-O: [tamponat] FABRICA DE MATIAS SAVALL

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26387

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: prova de baralla

Dimensions: 87 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 [de 48], incompleta, falta el 8-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Barbot, Joan (1761-1810)

Marca: I. Barbot (A-O)

Senyal/marca de fàbrica: sol radiant dins d'un grotesc (4-C)

Localitat: Sant Sebastià

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Gòtic català

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: sí

Dorsos: blaus, fletxes

Observacions: prova d'un model del segle XVIII. Probablement utilitzant motlles originals antics. A l'A-O, 6-O, 5-O es transparenta un altre naip, a la S-C es veu una figura invertida, i al C-E, unes copes. Les sotes d'oros, espases i bastos presenten, a les mitges de les figures, una ornamentació molt afrancesada. Jean Barbot fou un naiper nascut a Potiers, a mitjan segle XVIII, que s'instal·là a Sant Sebastià, al carrer Juan de Bilbao.

Referències:

Llegendes:

A-O: I. BARBOT

2-E: [escut] SS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26388

Procedència:

Datació:

Objecte: 2 plecs, facsímils de baralla

Dimensions: plec A: 313 x 215 mm, i plec B: 313 x 210 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 24 [de 52], incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: paper

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Morisc

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blanc, llis

Observacions: són plecs molt curiosos i rars, de difícil datació. Caldria realitzar un estudi del paper per determinar que no siguin, com en el cas dels plecs de Savall i/o Barbot d'aquesta col·lecció, unes proves realitzades amb motlles antics.

Referències: *The Playing-Card*, vol. XV, núm. 4, maig 1987, pàg. 112

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26389

Procedència: Junta de Museus

Datació: 1929 (4-C)

Objecte: projecte per a baralla

Dimensions: 109 x 70 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: dibuix a tinta i purpurina, acolorit a mà

Suport: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Barcelona

Col·laboracions: dibuixant: Valentí Castanys i Borràs (4-C) (Barcelona 1988-1965)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Humorístic. Joc de cartes futbolístic (4-C)

Perfils: diferents

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: platejats, polvoritzat

Observacions: els perfils són: verd, oros; vermell, copes; groc, espases, i blau, bastos. Només hi ha un índex a l'angle superior esquerre. Encara que sembla que no es va arribar a editar mai, creiem que té un notable valor i interès per ser un original de gran qualitat, en part perquè l'autor fou un bon dibuixant que, a més, estava especialitzat en temes de futbol.

Referències:

Llegendes:

A-O: Zamora

2-O: Soler

3-O: Tena. I
S-O: Vantoldrà
C-O: Mauricio
R-O: Walter

A-C: Cros
3-C: Goiburu
4-C: [cartell] JOC DE CARTES / FUTBOLÍSTIC // [signatura] Castanys / 1929
S-C: Mas
C-C: Florensa
R-C: Guzman

A-E: Samitier
S-E: Arocha
C-E: Sagi-barba
R-E: Piera

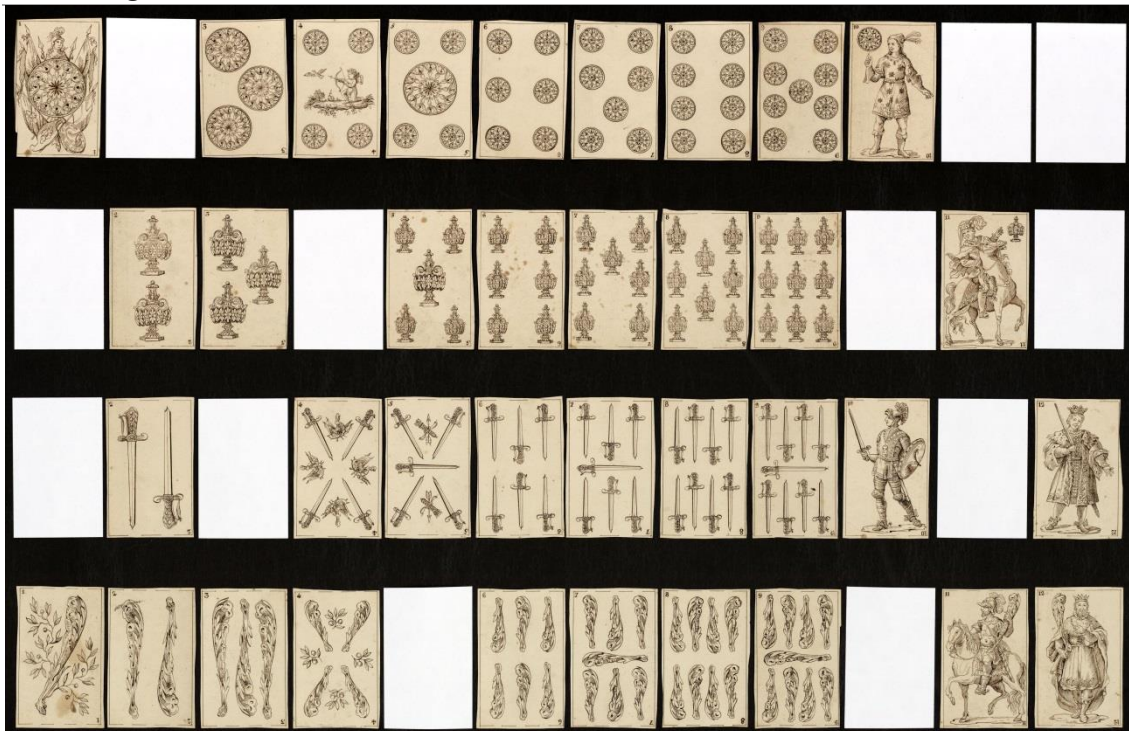
A-B: Padrón
S-B: Arnau
C-B: Loren
R-B: Castillo

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26383

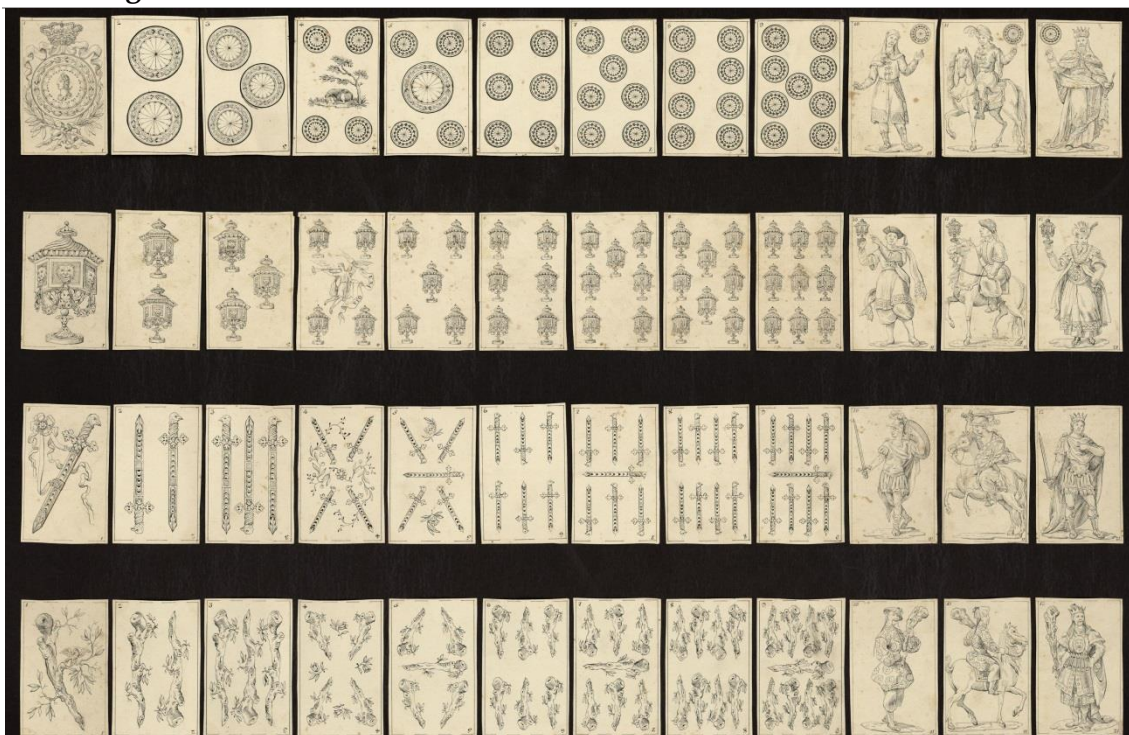

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26382

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26384

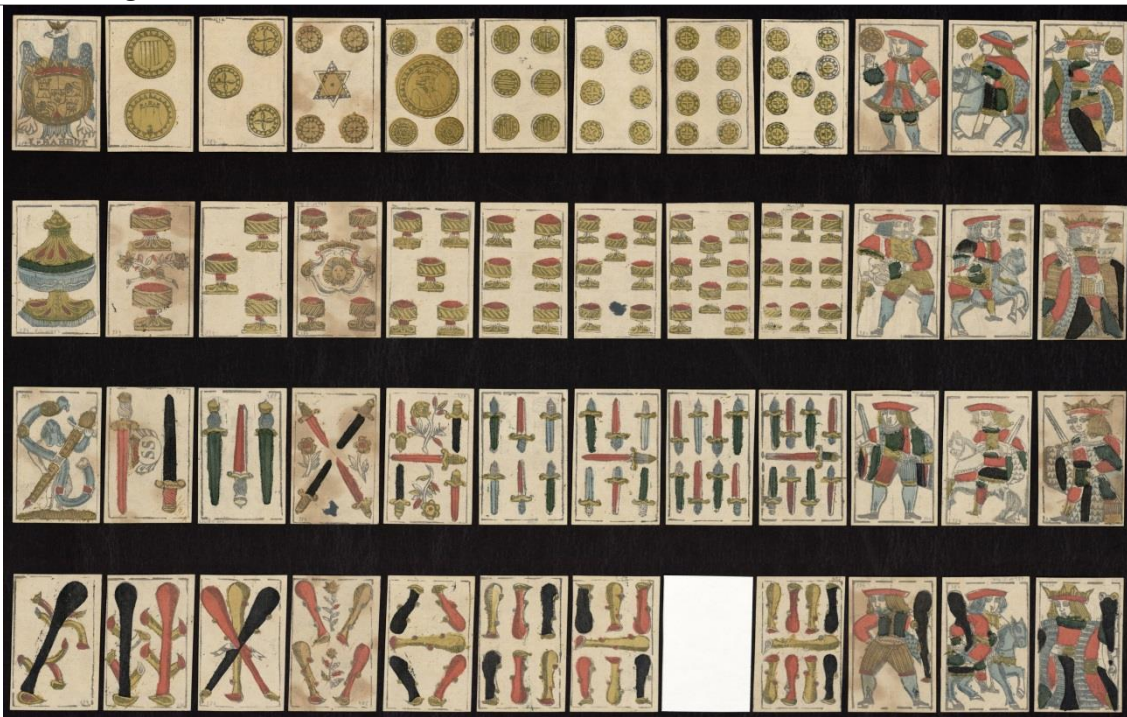

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26387

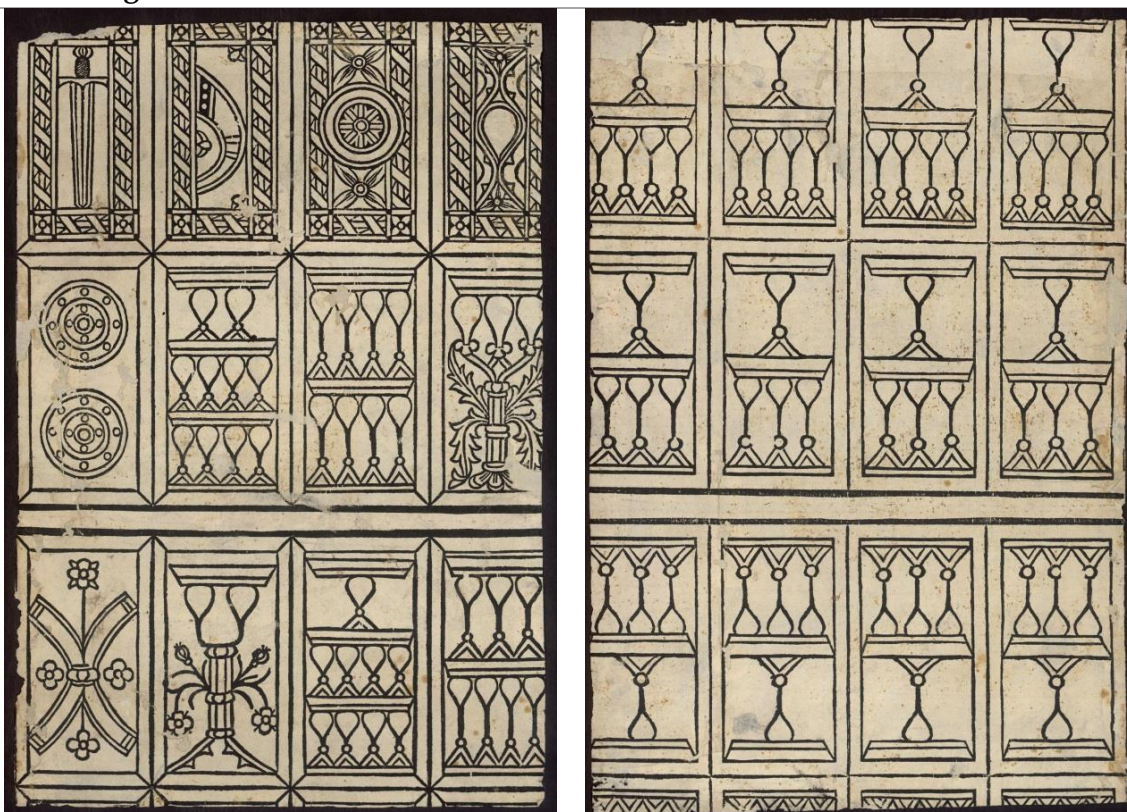

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26388

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26389

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

C07.05 SUBCOL ·LECCIÓ DE COLLS FRANCOBRITÀNICS (1790-1960)

Núm. Registre: 26390

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1790-1810

Objecte: baralla

Dimensions: 83 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: dolent

Colls: francesos

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: Chassoneris (1766-1811)

Marca: Chassoneris (R-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris [?] (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blancs, llís

Observacions: presenta la filigrana de la flor de lis corresponent a la producció del regnat de Lluís XVIII. Creiem que està completa, que és una d'aquelles baralles que no tenien els numerals baixos. Algunes figures són personatges de l'època.

Referències:

Llegendes:

V-D: BRAVE // HORACE.

D-D: VERTU // PRUDENCE.

R-D: M. P. CATON // [pergamí] RUINE / DE / CARTHAGE

V-C: BRAVE // ANNIBAL

D-C: VERTU // JUSTICE

R-C: SOLON // [pergamí] LOIX / D'ATHÉN/ES

V-T: BRAVE // P. DECIUS. MUS [escut] [Il·legible]

D-T: VERTU // UNION [llosa] CONSTI/TUTION

R-T: SAGE // J.J. ROUSSEAU. [llibre] CONTRA[T] / SOCIAL

V-P: BRAVE // M. SCAEVOT. A

D-P: VERTU // FORCE

R-P: SAGE // CHASSONERIS / L. J. BRUTUS. [pergamí] RÉPUBL[IQUE]/ ROMA

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26391

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1835]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 57 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: gravat al buit

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Soto

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Portugal)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Tema polític, commemorativa de la Revolució

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama irregular de punts de dues mides

Observacions: les figures són dobles i als asos apareixen, també desdoblades, escenes de la revolució. Els [valets](#) són destralers i llancers. El tema és la commemoració de la Guerra Civil Portuguesa (o Guerres Liberals, Guerra dels dos Germans o Guerra Miguelina), conflicte intern entre liberals constitucionalistes i absolutistes o miguelistes, que va tenir lloc entre el 1828 i el 1834. La baralla està dedicada en honor i glòria dels guanyadors, els liberals constitucionalistes.

Referències:

Llegendes:

A-D: *Entrada do Ex^{to} Liber^{dor} na Cidade do Porto* // [al cercle central] 9 DE JULHO DE 1833 / 25 DE JULHO DE 1833 // *Derrota dos Miguelistas en Cacilhas*

A-C: *Desalogamento, dos Rebeldes das Linhas do Porto* // [al cercle central] 18 D'AGOSTO DE 1833 / 25 DE MAIO DE 1834 // *Convençãõ d'Evora Monte*

A-P: *Desembarque do Ex^{to}. Liber^{dor} na Praia do Mindello* // [al cercle central] 8 DE JULHO DE 1832 / 10 D'OUTUBRO DE 1833 // *Desalogam.^{to} dos Rebeldes do sitio do Camp. Grd^e*

A-T: *Entrada do Ex^{to} Libertador em Lisboa* // [al cercle central] 24 DE JULHO DE 1833 / 5 DE JULHO DE 1833 // *Tomada da Esquadra Miguelista*

D-C: [a la urna] *Constituiçao*

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26392

Procedència:

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 65 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos
Tècnica: litogràfica
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: De la Rue & Company (1821-1969)
Marca: De la Rue and Co. (A-P)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Londres (Gran Bretanya)
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard, Pòquer anglès
Perfils: blaus
Índexs: no
Pintes: no
Dorsos: vermells i verds; quadrícula
Observacions: [Thomas de la Rue](#) (Guernsey-Illes del Canel, 1793 - Londres, 1866) creà la fàbrica l'any 1830, que tancà l'any 1969.
Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 254, pàg. 224
Llegendes: A-P: DUTY ONE SHILLING // [cercle] HONI SOIT QUI MAL Y PENSE // [cartel·la] DIEU ET MON DROIT // LONDON // DE LA RUE & Co // BY HIS MAJESTY'S ROYAL LETTERS PATENT

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26393

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1890-1910

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 48 [de 52], incompleta, falten tots els 10

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina setinada

Fabricant/editor: De la Rue & Company (1821-1958)

Marca: De la Rue & Co. (A-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Londres (Anglaterra)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Pòquer anglès

Perfils: blaus [figures]

Índexs: anglesos/aràbics

Pintes: no

Dorsos: negres i daurats, amb figures de samurais; com una laca

Observacions: figures reversibles. [Thomas de la Rue](#) (Guernsey-Illes del Canel, 1793 - Londres, 1866) creà la fàbrica de naips l'any 1830, i tancà l'any 1969.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 254, pàg. 224

Llegendes: A-P: WHEN USED IN GREAT / BRITAIN AND IRELAND. DE LA RUE & Co // LONDON // [interior] DUTY THREE PENCE

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26394

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 111 x 69 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Tiedermann, J.G.

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Rostock (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: Timbre de l'estat (A-C)

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama irregular de punts

Observacions:

Referències:

Llegendes: A-C: [timbre] DEUTSCHES REICH • FUNFZIG P.F. • // N° 81

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26395

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1862]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Aug & Hand

Marca: Aug & Hand (R-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: granats, quadrícula i punt central

Observacions: els asos són festes i escenes d'oci; les dames de diamants i de cors són al·legories d'Alemanya i de Frankfurt.

Referències:

Llegendes:

A-D: Eingangs - Pforte

D-D: Francofurtia

R-D: [bandera] GU/EIL

A-C: Gabentempel

D-C: Germania

R-C: [banderola] Veb / Aug & Hand / furs / Vaterland

A-T: Vogelperspective des Schützen-Festes in Frankfurt a/M. Juli 1862.

R-T: [cinturó] A.H.

A-P: Fest-Halle

D-P: [banderola] [il·legible]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26396

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1865]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 65 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: gravat al buit

Support: papers encolats

Fabricant/editor: atribuïda a Bunte, Josef

Marca: J.B. (diversos naips)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Leipzig (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Transformació

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds i negres, la meitat marbrejat, la meitat negre llis

Observacions: en aquests jocs els símbols queden incorporats de manera integral al dibuix i són, de vegades, còmics. Segons notícies de Víctor Ferro Torrelles, han estat mal anomenades *cartes còmiques*, i van néixer al segle XVIII, destinades a l'entreteniment innocent de l'alta societat. I encara que es desconeixen les normes o instruccions del joc, no semblen aptes per a les juguesques. No tenim notícies que els naipers espanyols realitzessin mai jocs de transformació.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 108, pàg. 183

Llegendes:

A-D: *Cerberus*

2-D: *Erlauben's*
 3-D: *Tresfaciunt collegium*
 4-D: *Begeisterung*
 5-D: [diamant] *Mauth* // [caixa] J.B.
 6-D: *Courier*
 8-D: *Caserne*
 9-D: *Nargileh* // [angle inferior] J.B.
 10-D: [anagrama] J. B.
 D-D: [anagrama] J.B.
 R-D: *Cho-/leriker* // [angle inferior] J.B.

10-C: *Waldmensch tiger. Grose* [il·legible] *Sympalkir / katze*
 R-C: [cor] *Sangui/nikus*

2-T: *Insektensammler*
 3-T: *Pasfagier*
 4-T: *Scotch welcome*
 5-T: *Selamlik*
 7-T: *Condottieri*
 8-T: *Veranda in Cuba*
 9-T: *Prozession*
 10-T: *Blau = / Strumpf*
 R-T: *Me/lancholic*

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26397

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1865]

Objecte: baralla

Dimensions: 86 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1848-[?])

Marca: B.P. Grimaud (a totes les figures)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, dita de Quatre governs (francesos)

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blancs, llis

Observacions: els cors són la república; els diamants, l'imperi napoleònic; les piques, els Valois, i els trèvols, el regnat de Lluís Felip. Presenta dobles figures.

Referències:

Llegendes:

V-D: EMPIRE // PARIS-FRANCE // EMPIRE // B. P. GRIMAUD

D-D: EMPIRE // JOSÉPHINE // PARIS-FRANCE // EMPIRE // JOSÉPHINE // B. P. GRIMAUD

R-D: EMPIRE // NAPOLÉON 1er // PARIS-FRANCE // EMPIRE // NAPOLÉON 1er // B. P. GRIMAUD

V-C: RÉPUBLIQUE // PARIS-FRANCE // RÉPUBLIQUE // B. P. GRIMAUD

D-C: RÉPUBLIQUE // PARIS-FRANCE // RÉPUBLIQUE // B. P. GRIMAUD

R-R: RÉPUBLIQUE // PARIS-FRANCE // RÉPUBLIQUE // B. P. GRIMAUD

V-P: MONARCHIE LÉGITIME // PARIS-FRANCE // MONARCHIE LÉGITIME // B. P. GRIMAUD

D-P: MONARCHIE LÉGITIME // MARGUERITE // PARIS-FRANCE // MONARCHIE LÉGITIME // MARGUERITE // B. P. GRIMAUD

R-P: MONARCHIE LÉGITIME // HENRI IV // PARIS-FRANCE // MONARCHIE LÉGITIME // HENRI IV // B. P. GRIMAUD

V-T: MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // PARIS-FRANCE // MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // B. P. GRIMAUD

D-T: MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // AMÉLIE // PARIS-FRANCE // MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // AMÉLIE // B. P. GRIMAUD

R-T: MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // LOUIS PHILIP 1er // PARIS-FRANCE // MONARCHIE CONSTITUTIONNELLE // LOUIS PHILIP 1er // B. P. GRIMAUD

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26398

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1870-1880

Objecte: baralla

Dimensions: 103 x 71 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [B.P. Grimaud](#) i Companyia & Impremta Marie

Marca: B.P. Grimaud & Cie Imp. Marie (V-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris, F^b-St Denis (França)

Col·laboracions: dissenyador: E. le Telier (R-C), gravador: Belin (R-C)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Transformació

Perfils: beixs

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: roses, llis

Observacions: fantasia, similar als jocs de transformació alemanys. En aquests jocs els símbols queden incorporats de manera integral al dibuix, i són, de vegades, còmics. Segons notícies de Víctor Ferro Torrelles, han estat mal anomenades *cartes còmiques*, i van néixer al segle XVIII, destinades a l'entreteniment innocent de l'alta societat, i encara que es desconeixen les normes o instruccions del joc, no semblen aptes per a les juguesques. No tenim notícies que els naipers espanyols realitzessin mai jocs de transformació.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 266, pàg. 149

Llegendes:

R-C: dessiné par E. Le Telier / Lith. par Belin

V-C: B.P. Grimaud & Cie. Paris / Imp. Marie, F^g- St. Denis. 61

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26399

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52 + J, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])

Marca: B. P. Grimaud & Cie. (V-T)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Portrait Paris

Perfils: daurats

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blancs, llisos

Observacions: els naips presenten un requadre daurat a l'anvers. Dobles figures.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 320, pàg. 152

Llegendes: V-T: B. P. GRIMAUD & Cie // PARIS FRANCE

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26400

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1870-1880

Objecte: baralla

Dimensions: 87x 63 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 52 + jòquer, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina setinada

Fabricant/editor: Sammuel Hart & J. Levy

Marca: Mascotte [The New York Consolidated Card Company](#) (A-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: New York (EUA)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Estàndard, Pòquer anglès**Perfils:** blaus, llis**Índexs:** anglesos, aràbics**Pintes:** no**Dorsos:** vermells, estampat decoratiu**Observacions:****Referències:****Llegendes:** A-P: [cartel·la] MASCOTTE / THE / NEW-YORK // [coll] CONSOLIDATED CARD COMPANY // [centre] 69 // [cartel·la] N.Y. CONSOLIDATED CARD CO · J: BEST / BOWER[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26401**Procedència:** Josep Duran**Datació:** [1875]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 84 x 53 mm**Forma:** rectangular, angles retallats daurats**Núm. de naips:** 32, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** francesos**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina**Fabricant/editor:** desconegut**Marca:****Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** (França)**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Portrait Paris**Perfils:** negres**Índexs:** no**Pintes:** no**Dorsos:** blaus, laberint de punts**Observacions:** per datar-la s'ha donat prioritat a la filigrana de la III República que es veu a la cartolina, per sobre de la reflectida als impostos. Similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 306, pàg. 151.**Referències:****Llegendes:**

V-D: HÈCTOR // HÈCTOR

D-D: RACHEL // RACHEL

R-D: CESAR // CESAR

V-C: LAHIRE // LAHIRE

D-C: JUDITH // JUDITH

R-C: CHARLES // CHARLES

V-P: HOGIER // HOGIER

D-P: PALLAS // PALLAS

R-P: DAVID // DAVID

V-T: LANCELOT // [escuts] 1853 ADMINIST. DES CONTRIB. INDIR // LANCELOT
 D-T: ARGINE // ARGINE
 R-T: ALEXANDRE // ALEXANDRE

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26402

Procedència:

Datació: [1877]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: regular

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#) (1833-[?])

Marca: B. Dondorf (R-T) (dorsos)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia, núm. 228. Vues et Caractères Suisses

Perfils:

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: vermells i roses, una pastora amb una cabra, més escut de Suïssa, més nom del fabricant

Observacions: té embolcall, amb les mides 94 x 67 x 15 mm. Segons Enrique García Marín, aquest tipus de baralles, amb vistes de paisatges de Suïssa, són nombroses i de gran qualitat. Les empreses editores són les millors d'Europa, com Müller (Suïssa), Wüst i Dondorf (Alemanya). Enrique García Marín data aquest model cap al 1868. Se'n van fer diferents edicions.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 124, pàg. 185; revista *La Sota*, núm. 44, pàg. 134-135

Llegendes:

A-D: GENÈVE // BÂLE
 V-D: LUCERNE // FRIBOURG
 D-D: FRIBOURG // APPENZELL
 R-D: S^T GALL // UNTERWALT

A-C: SCHAFHOUSE // ZURICH
 V-C: TESSIN // GLARIS
 D-C: BERNE // LUCERNE
 R-C: BÂLE // APPENZELL

A-P: GRUTLI // BERNE
 V-P: ZOUG // URI
 D-P: ZURICH // SCHAFHOUSE
 R-P: GENÈVE // GRISONS

A-T: INTERLAKEN // ENGELBERG
 V-T: VALAIS // BERNE
 D-T: SCHWYZ // BÂLE
 R-T: B. DONDORF / FRANCFORT ^S/M // [escut] THURGOVIE // B. DONDORF /
 FRANCFORT ^S/M // [escut] ARGOVIE

Dorsos: B. DONDORF FRANCFORT S M
 Embolcall: cap: B. DONDORF
 Peus: B. DONDORF
 Lateral: ENTIÈRES N°. 228 ENTIÈRES
 Lateral: VUES ET CARACTÈRES SUISSES

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26403

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 90 x 61 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#) (1833-[?])

Marca: Dondorf (a tots els asos i figures), B. Dondorf (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Whist núm. 167

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: vermells, decoració floral

Observacions: dobles figures. Té embolcall amb les mides 92 x 64 x 15 mm.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 178, pàg. 188-189

Llegendes:

A tots els asos: DONDORF // FRANKFURT

A totes les figures: [mànigues] • DONDORF • // • DONDORF •

Embolcall: solapa: WHIST / á 52 blatt

Anvers: [cinta] Verzierte Asse / Runde Ecken // [perímetre] B. DONDORF
 FRANKFURT ^A M • SPIELKARTEN •

Cap: B. DONDORF

Peus: FRANKFURT ^A/M

Laterals: N° 167 WHIST à 52 blatt

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26404

Procedència:

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 83 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52 + J, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#) (1833-[?])

Marca: B. Dondorf (V-T) (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Whist núm. 158, Rokokó

Perfils: daurats

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds, vermells, roses i daurats, liris blancs

Observacions: els naips presenten un requadre daurat a l'anvers. Dobles figures. Té embolcall amb les mides 85 x 59 x 15 mm.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 218, pàg. 191

Llegendes:

J: THE JOLLY JOKER.

V-T: B. Dondorf // Frankfurt ^a. M.

Embolcall: solapa: WHIST / à 52 Blatt

Anvers: [perímetre] B. DONDORF FRANKFURT ^A M • SPIELKARTEN •

Cap: B. Dondorf

Peus: Frankfurt ^A/M

Laterals: n° 158 WHIST à 52 Blatt

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26405

Procedència:

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 65 x 43 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#) (1833-[?])

Marca: B. Dondorf (V-T) (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, dobles figures, núm. 163. Baronesse

Perfils: daurats

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus i marfils i daurats figuratiu: dos ocells en una branca

Observacions: els naips porten un requadre daurat a l'anvers. Coneguda com a Baronesse: cartes per a dames. Té embolcall amb les mides 66 x 46 x 15 mm.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 184, pàg. 189

Llegendes:

V-T: B. DONDORF // Frankfurt ^a/M

Embolcall: solapa: PATIENCE-KARTEN // No 163

Anvers: [perímetre] B. DONDORF FRANKFURT. ^A M • SPIELKARTEN •

Cap: B. DONDORF

Peus: FRANKFURT ^A. M

Lateral: N° 163 Patience-Karten à 52 BLATT

Lateral: N° 163 Cartes pour Dames

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26406

Procedència:

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 60 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Dondorf, B.](#) (1833-[?])

Marca: B. Dondorf (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Frankfurt (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Whist núm. 150. Dobles figures, Mittelalter

Perfils: daurats

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: vermells, daurats i grocs; ornamental: arabesc

Observacions: els naips porten un requadre daurat a l'anvers. Té embolcall amb les mides 94 x 62 x 16 mm

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 217, pàg. 191

Llegendes:

Embolcall: solapa: WHIST // á 52 Blatt

Anvers: [cinta] Verzierte Asse / runde Ecken // [perímetre] •B. DONDORF FRANKFURT ^A. M • SPIELKARTEN •

Laterals: N° 150 Whist á 52 Blatt

Cap: B. DONDORF.

Peus: FRANKFURT A/M

[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26407**Procedència:** [Josep Brunet i Bellet](#)**Datació:** [1890]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 29 x 20 mm**Forma:** rectangular**Núm. de naips:** 52, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** francesos**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina**Fabricant/editor:** desconegut**Marca:****Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:****Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Portrait de Paris**Perfils:****Índexs:** no**Pintes:** no**Dorsos:** blancs, llis**Observacions:** porten un requadre vermell a l'anvers.**Referències:****Llegendes:**[Sumari](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26408**Procedència:** [Josep Brunet i Bellet](#)**Datació:** 1890-1910**Objecte:** baralla**Dimensions:** 89 x 64 mm**Forma:** rectangular, angles retallats**Núm. de naips:** 52, incompleta, falta el jòquer**Estat de conservació:** bo**Colls:** francesos**Tècnica:** litogràfica**Suport:** cartolina setinada**Fabricant/editor:** Goodall & Son**Marca:** Goodall and Son (A-P)**Senyal/marca de fàbrica:****Localitat:** Londres (Anglaterra)**Col·laboracions:****Timbre/bolla:****Model:** Estàndard. Pòquer anglès**Perfils:** blaus [figures]

Índexs: anglesos/dobles

Pintes: no

Dorsos: verds foscos, ornamental

Observacions: figures reversibles.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. II, núm. 399, pàg. 67

Llegendes: A-P: [cinta] GOODALL LONDON // [centre] GOODALL / AND SON / LONDON

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26409

Procedència: Joan Terrades

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 69 x 48 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Impremta de l'Estat [Rússia]

Marca: ИМПЕР: ВОСПИТ: ДОМА. ВЪ ПОЛЬЗУ (A-D)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: San Petesburgo (Rússia)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Dobles figures

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: roses, trames d'estels i punts

Observacions: es tradueixen, excepcionalment, les llegendes (A-D): «A favor dels alumnes de l'emperador». I (R-T): «Ciència i art». Veiem que, com en altres llocs, a Rússia els impostos recaptats mitjançant els naips anaven destinats a una finalitat concreta, en aquest cas al finançament d'una mena d'escoles públiques imperials.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, 15, pàg. 263

Llegendes:

A-D: ИМПЕР: ВОСПИТ: ДОМА. ВЪ ПОЛЬЗУ

R-T: НАУКИ. ИСКУСТВО // [la mateixa llegenda invertida]

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26410

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1900]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 64 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 20 [de 52], incompleta, falten: diamants (2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i 10), cors (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9), piques (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10) i trèvols (2, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10)

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Woolley & Company

Marca: Woolley & Co. (A-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Anglaterra)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Anglès

Perfils: blaus

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: beixs, verds i grocs, figuratiu: roses grogues

Observacions: presenta dobles figures. Sota el mateix número de registre es conserva un mostrari de naips diversos.

Referències:

Llegendes: A-P: WOOLLEY & CO / 210, HIGH HOLBORN // [cartel·la] ICH / DIEN

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26411

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1900-1910

Objecte: baralla

Dimensions: 44 x 30 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 51 [de 52], incompleta, falta el 4-P

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Espanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Anglès

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de ratlles i flors

Observacions: les figures porten un requadre negre a l'anvers.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26412

Procedència: Casa Dou

Datació: [1904]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 29, [de 52], incompleta, falten: cors (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, V, D i R); i piques (A, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i V)

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Atribuïda a [Heraclio Fournier](#)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre vermell de l'estat de 10 cts. (5-T)

Model: Estàndard. Portrait de Paris

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds-blaus, trama de flors

Observacions:

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 660, pàg. 87

Llegendes: 5-T: TIMBRE DEL ESTADO •10 CENTIMOS •

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26413

Procedència: Joan Terrades

Datació: [1925]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 45 + J [de 52], incompleta, falten: diamants (7), cors (A, 2 i 7), piques (7) i trèvols (A i 7)

Estat de conservació: regular

Colls: francesos

Tècnica: offset

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Vidua i Fills d'Heraclio Fournier (1916-1933)

Marca: Viuda e Hijos de Heraclio Fournier (4-T) Naipes [Heraclio Fournier](#) (A-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre magenta de l'estat de 1'50 cts. (4-T)

Model: Estàndard. Pòquer

Perfils: blaus

Índexs: sí

Pintes: no

Dorsos: blaus, ornamentals; patentat per Fournier

Observacions: segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, els naips francesos de la casa Fournier foren dissenyats per Gustavo Baujet i els anomenaven tipus M.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. II, núm. 707-A, pàg. 15

Llegendes:

A-P: NAIPES / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // ESPAÑA

4-T: VIUDA E HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA [timbre] TIMBRE DEL ESTADO •1'50 - PESTAS • J: THE JOLLY / JOKER

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26414

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1928]

Objecte: baralla

Dimensions: 87 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 52 + J + tanteigs de bridge, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: offset; tiratge a part 2106

Support: cartolina especial

Fabricant/editor: Vidua i Fills d'Heraclio Fournier (1916-1933)

Marca: Viuda e Hijos de [Heraclio Fournier](#) (A-P) (4-T) (embolcall)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre vermell de l'estat de 1'80 ptes. (4-T)

Model: Estàndard. Pòquer anglès núm. 18

Perfils: blaus

Índexs: sí

Pintes: no

Dorsos: vermells, ornamental

Observacions: té embolcall vermell i blanc amb les mides 93 x 67 x 18 mm. Segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, els naips francesos de la casa Fournier foren dissenyats per Gustavo Baujet i els anomenaven tipus M.

Referències:

Llegendes:

A-P: N° 18 / VIUDA E HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA (ESPAÑA)

4-T: VIUDA E HIJOS / DE / HERACLIO FOURNIER / VITORIA [timbre] TIMBRE DEL ESTADO •1'80 PESETAS• J: THE JOLLY / JOKER

Embolcall: solapa: FÁBRICA DE NAIPES / VIUDA E HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // -ESPAÑA-

Anvers: POKER // [escut] NAIPES / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // ESPAÑA // MARCA REGISTRADA

Revers: N° 18 // VIUDA E HIJOS DE / HERACLIO FOURNIER // VITORIA (ESPAÑA)

Lateral: DIBUJOS DEPOSITADOS / SEGUN DISPONE LA LEY

Lateral: NAIPES FIBRA MARFIL / FABRICADOS EN UNA SOLA HOJA

Fons: N° 18 -POKER

Fons: NAIPES / FABRICACIÓN ESPAÑOLA

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26415

Procedència: família Cortadellas

Datació: [1960]

Objecte: baralla

Dimensions: 88 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 52 + 2 J + 1 tanteig de pòquer i canastra, completa

Estat de conservació: regular

Colls: francesos

Tècnica: offset; tiratge a part 207.445

Suport: cartolina especial (fibra de marfil)

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier](#) S.A (1952-1993)

Marca: Heraclio Fournier (A-P) (4-T)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitòria

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre verd de l'estat de 3 ptes. (4-T)

Model: Estàndard Pòquer anglès. Esfinge 506

Perfils: negres

Índexs: dobles

Pintes: no

Dorsos: blaus, pòquer

Observacions: té embolcall blau i blanc, amb les mides 91 x 64 x 16 mm. Segons Juan Arroyo Salom, autor de la tesi doctoral sobre els Fournier, els naips francesos de la casa Fournier foren dissenyats per Gustavo Baujet i els anomenaven tipus M.

Referències:

Llegendes:

A-P: ESFINGE 506 // HERACLIO FOURNIER // VITORIA // MADE IN SPAIN

4-T: HERACLIO FOURNIER // VITORIA // 207445 // [timbre] TIMBRE SOBRE NAIPES TRES PESETAS // ESPAÑA J: JOKER

Embolcall: anvers: POKER // ESFINGE 506

Revers: [escut] NAIPES / HERACLIO FOURNIER // VITORIA // ESPAÑA // 506

Fons: ESFINGE 506

Fons: FABRICACIÓN / ESPAÑOLA

Lateral: NAIPES FIBRA / MARFIL

Lateral: DIBUJOS PATENTADOS

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26416

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1910-1920

Objecte: baralla

Dimensions: 92 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat:
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Fantasia, per a Skat
Perfils: negres
Índexs: no
Pintes: no
Dorsos: grisos, decoració geomètrica vegetal centralitzada
Observacions: són personatges grotescos.
Referències:
Llegendes:
 A tots els asos: ASS
 A tots els valets: BUBE
 A totes les dames: DAME
 R-D: KÖNIG
 R-T: KÖNIG
 R-C: KÖNIG
 R-P: KÖNIG

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26417

Procedència:
Datació: [1960]
Objecte: plec
Dimensions: 49 x 11,7 mm
Forma: rectangular
Núm. de naips: 52, completa
Estat de conservació: bo
Colls: francesos
Tècnica: offset
Suport: cartolina d'un sol full
Fabricant/editor: desconegut
Marca:
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat:
Col·laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Pòquer
Perfils: negres
Índexs: aràbics/lletres
Pintes: no
Dorsos: blaus, quadrícula regular
Observacions:
Referències:
Llegendes:

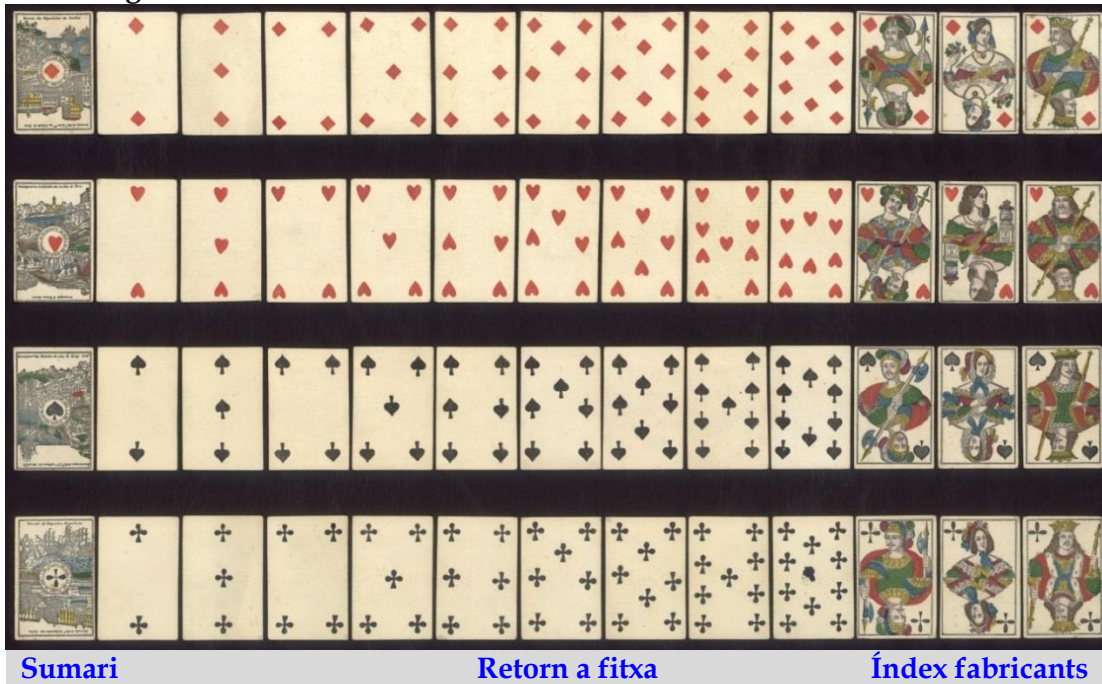
[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

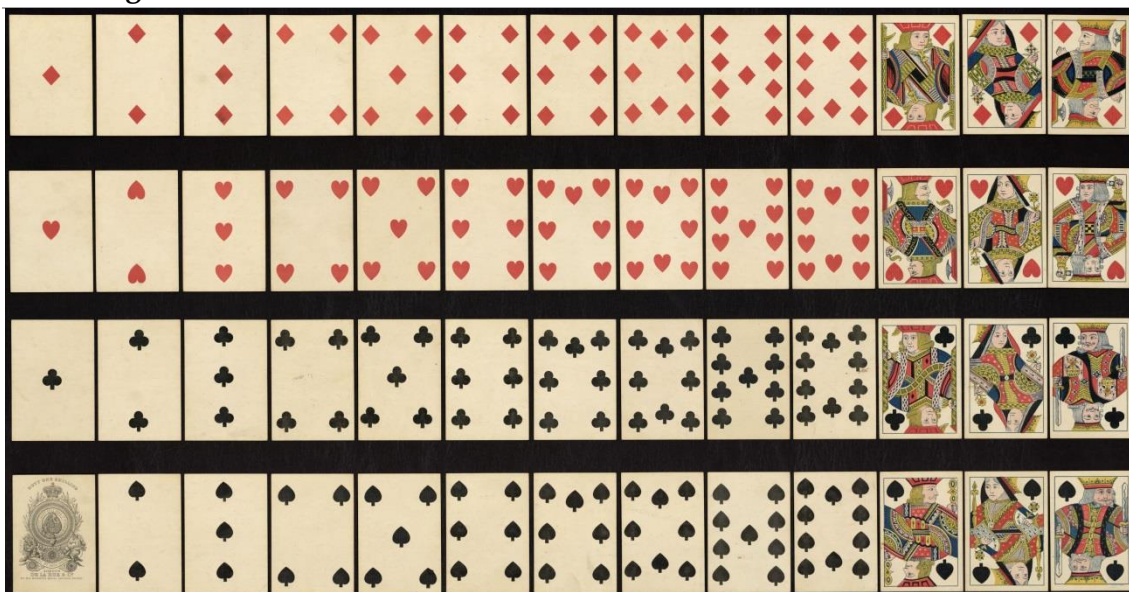
Núm. Registre: 26390

Núm. Registre: 26391

Núm. Registre: 26392

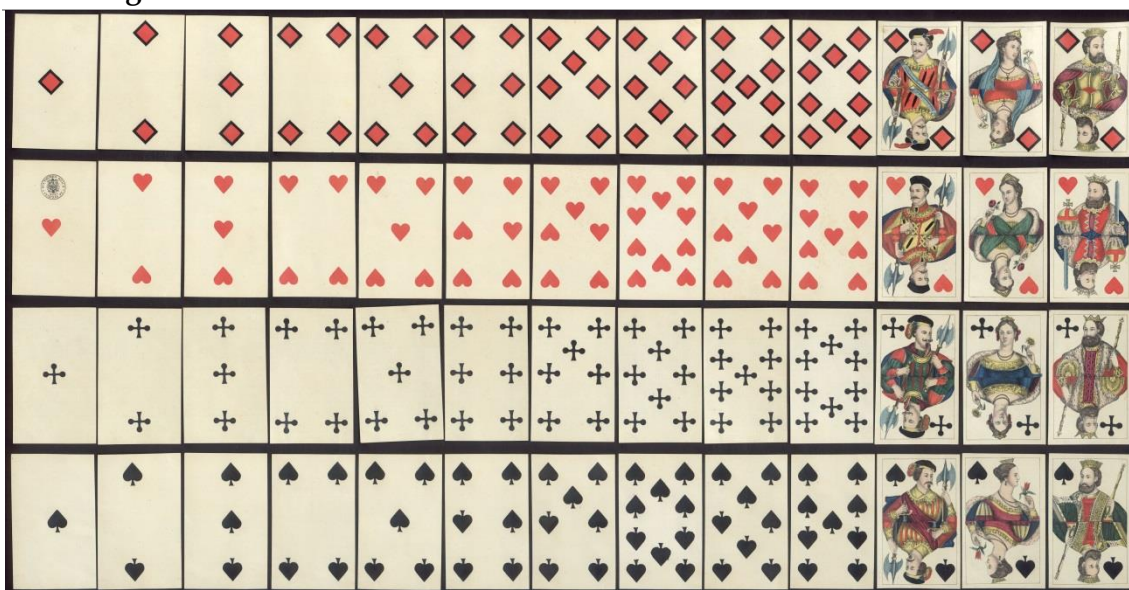

Sumari

Retorn a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26394

Sumari

Retorn a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26395

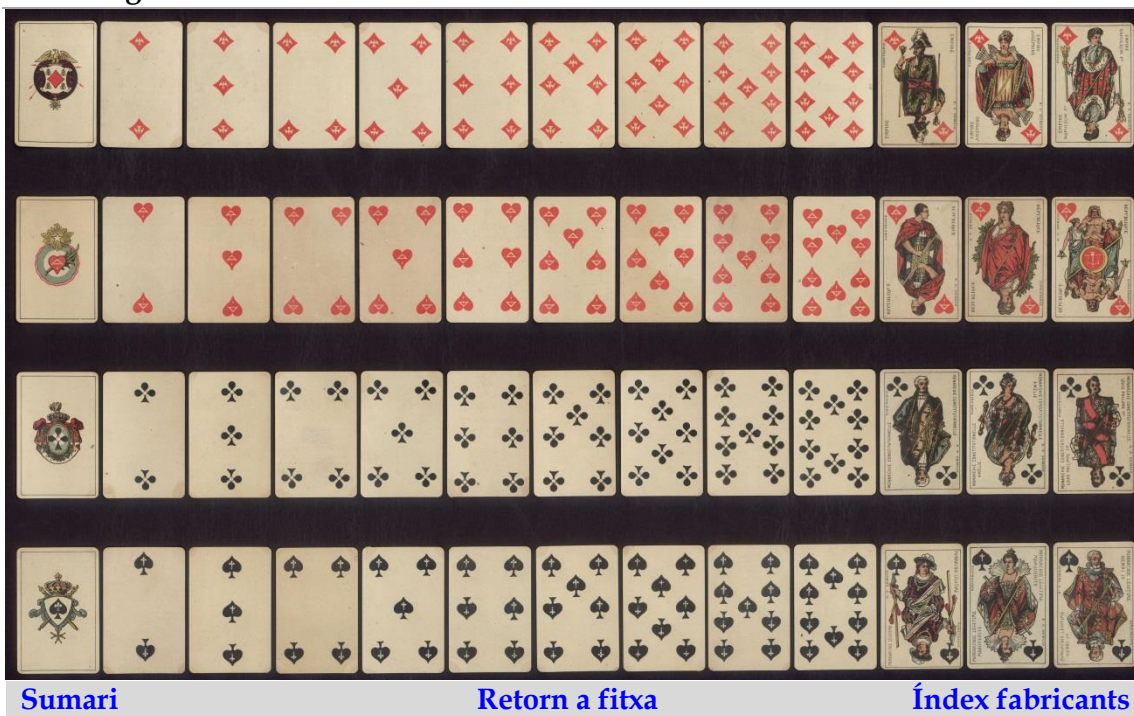

[Sumari](#)

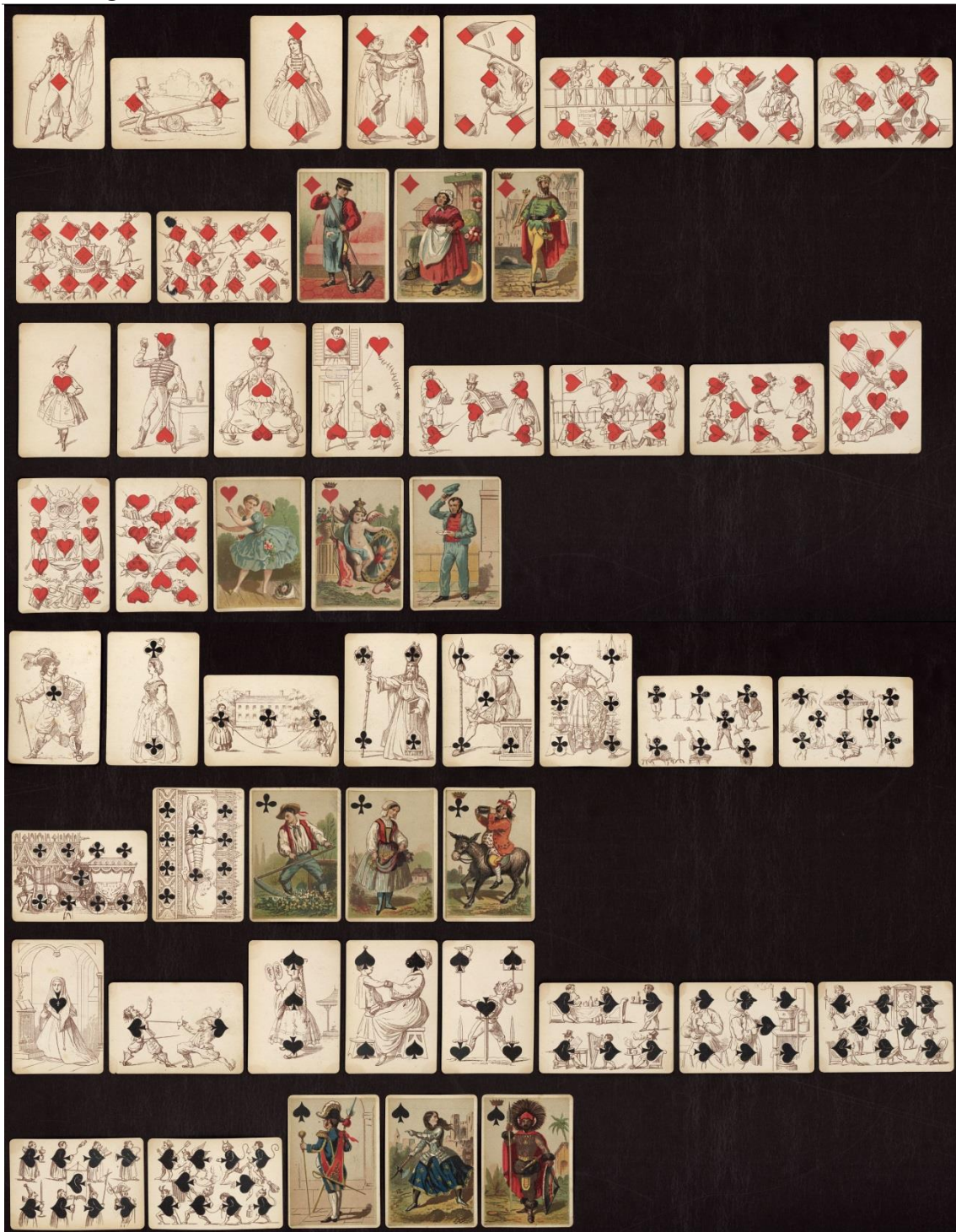
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26397

Núm. Registre: 26398

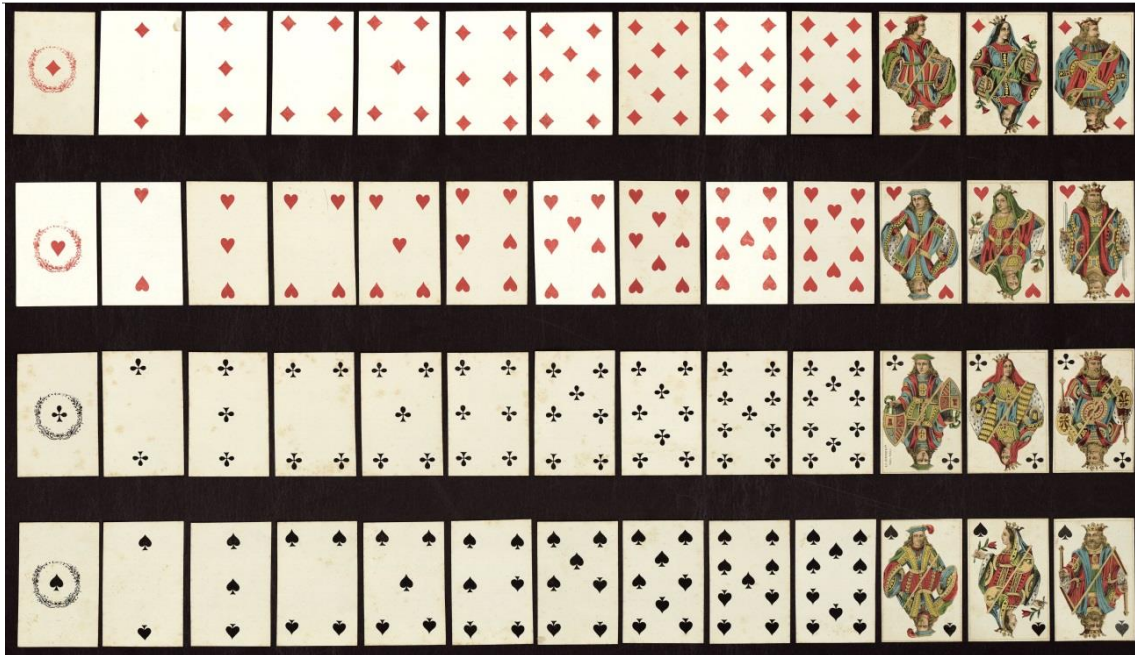

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26399

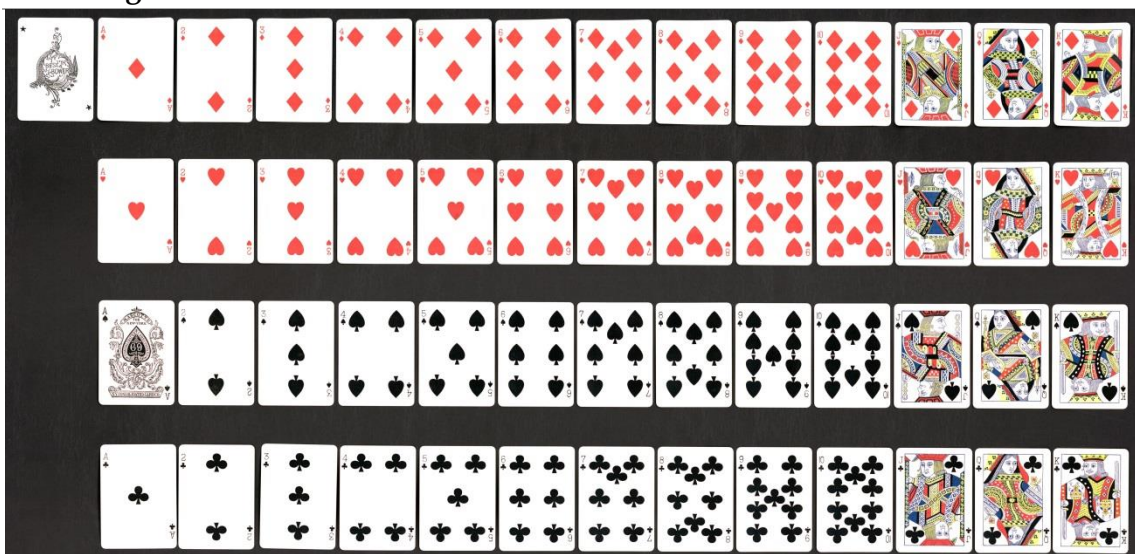

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26400

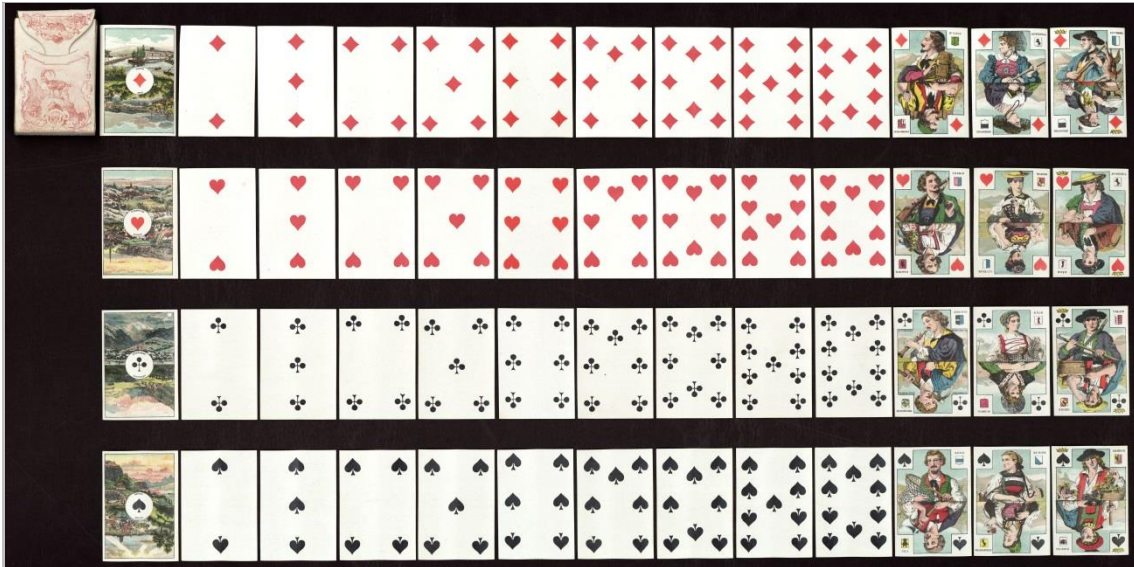

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26402

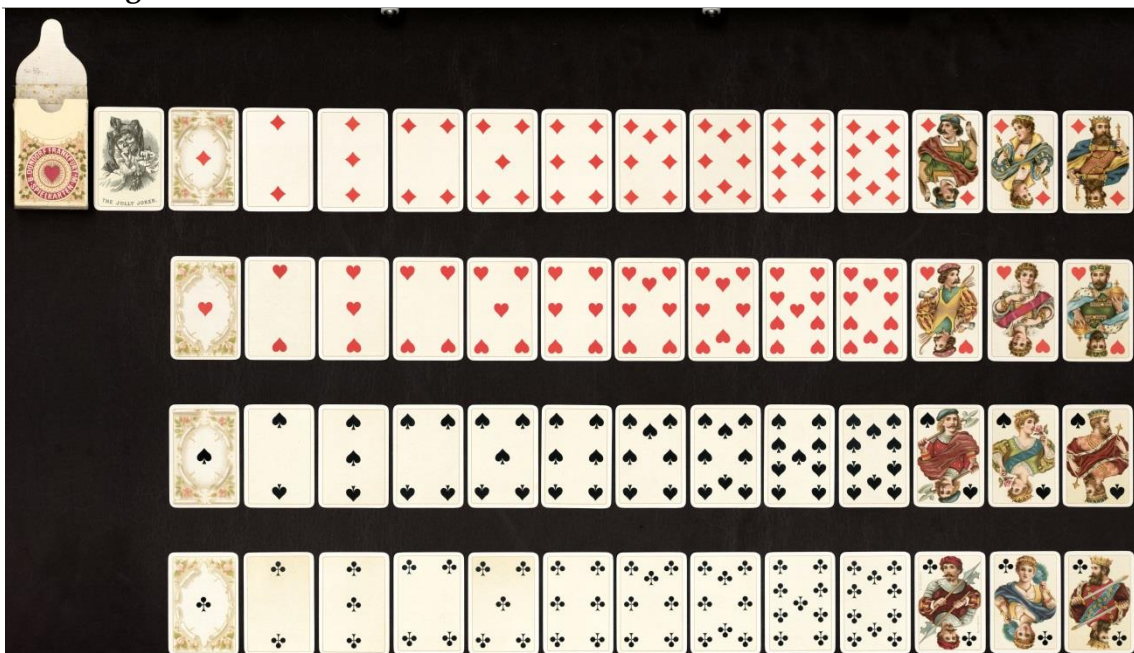

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26404

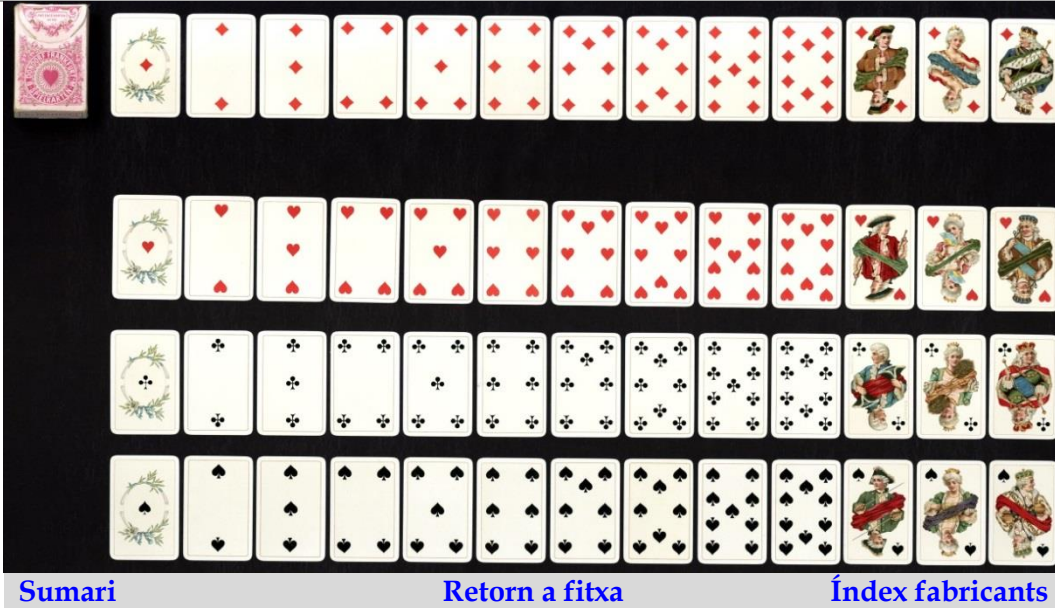

[Sumari](#)

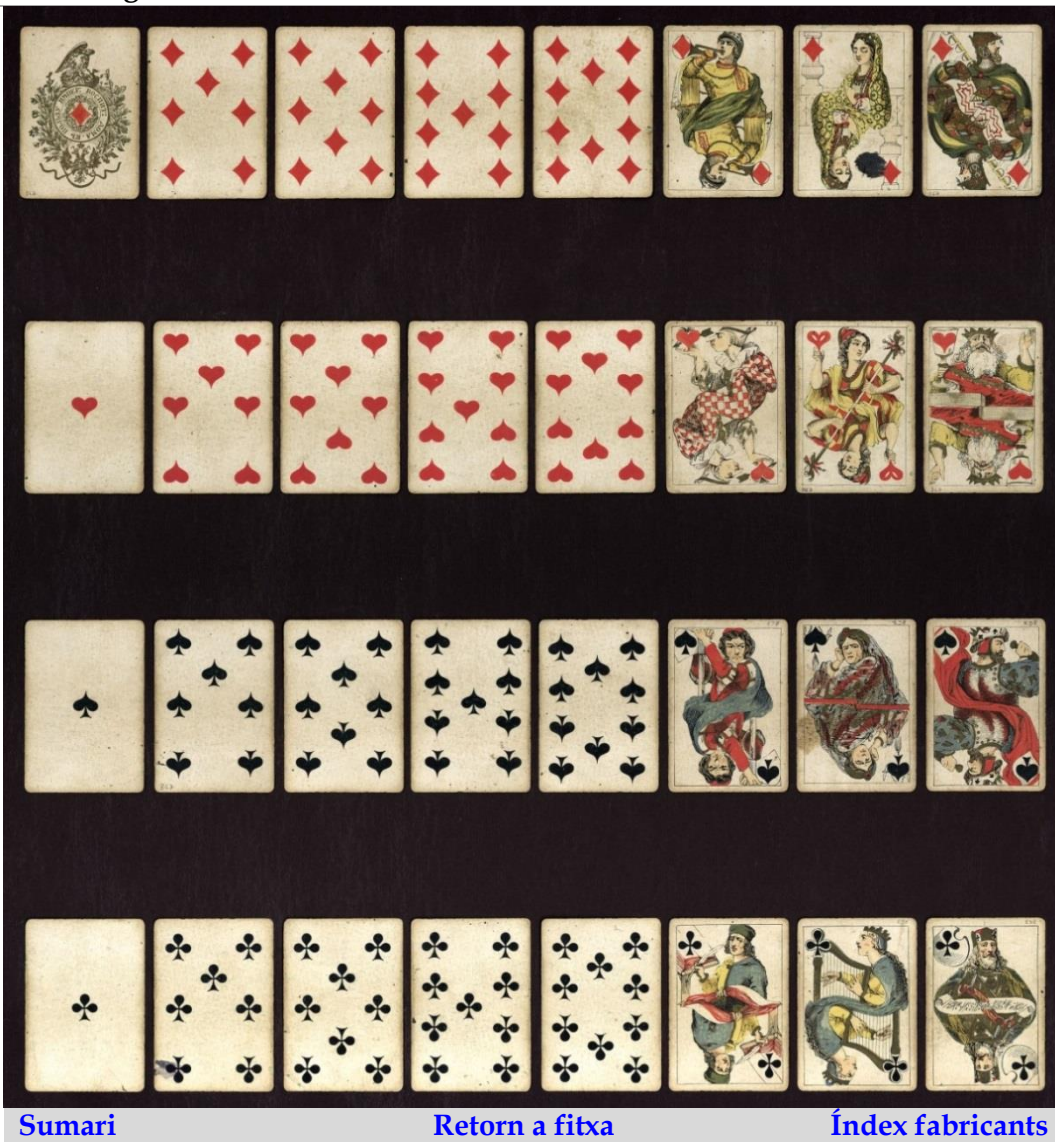
[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

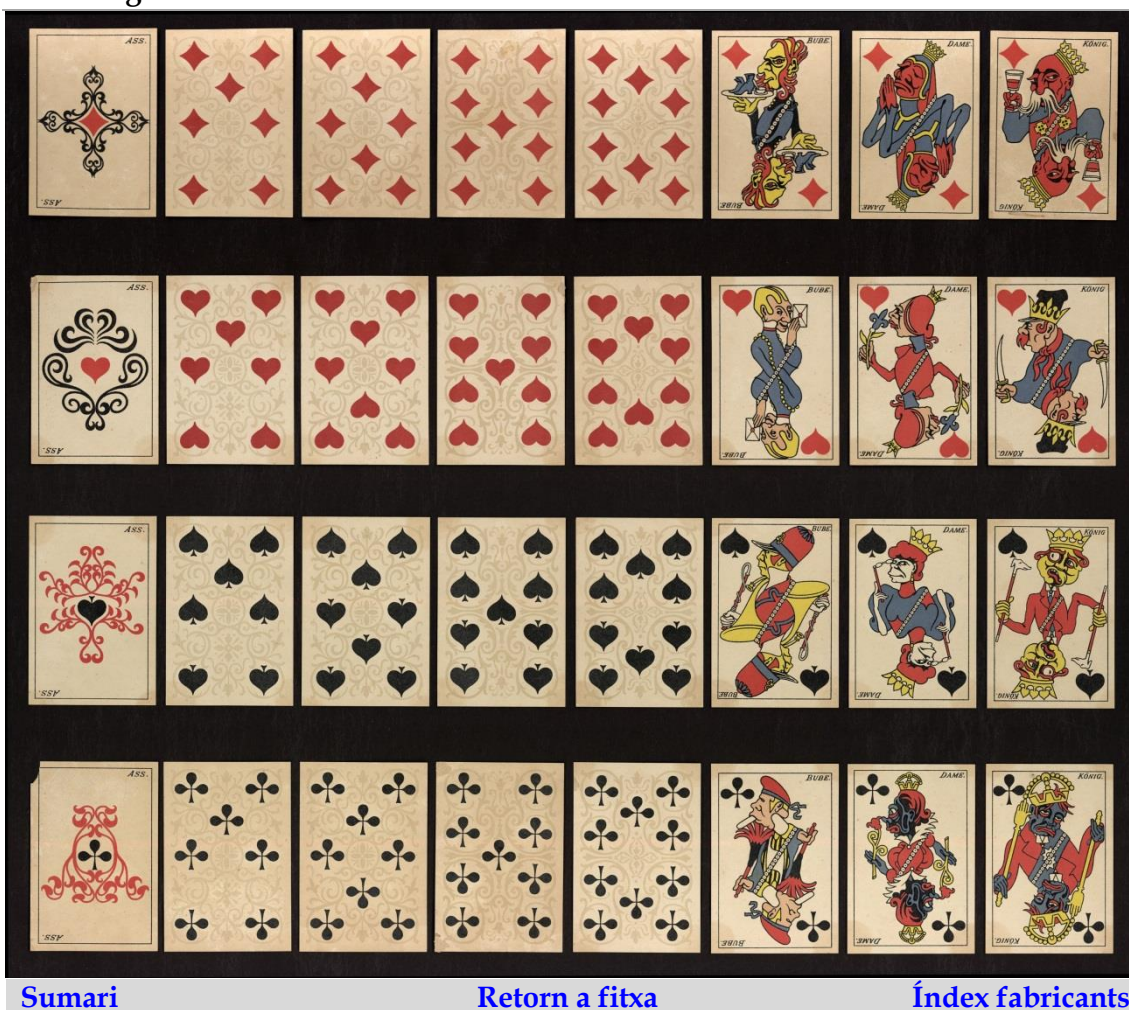
Núm. Registre: 26405

Núm. Registre: 26409

Núm. Registre: 26416

C07.06 SUBCOL·LECCIÓ DE COLLS GERMANICOSUÏSSOS (1880-1932)

Núm. Registre: 26418

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1885

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 6, incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Glanz, Josef

Marca: Josef Glanz (8-P)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Viena (Àustria)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre blau i vermell de l'estat (8-P)

Model: Estàndard

Perfils: negres

Índexs: romans

Pintes: no

Dorsos: vermells, negres, trama geomètrica de línies en ziga-zaga

Observacions: els naips són A-P, 7-P, 8-P, 9-P, 10-P i R-P. Es coneixen les dates de naixença i mort d'un naiper anomenat Josef Glanz (1795-1866) [el primer de la família?]. La producció d'aquesta naiperia continuà almenys fins al 1885.

Referències:

Llegendes: 8-P: [timbre] [KARTEN?] TENSTEMPEL • 15 • [segell] JOSEF GLANZ IN [Il·legible] VIEN

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26419

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1887-1900

Objecte: baralla

Dimensions: 103 x 65 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 30 [de 32], incompleta, falten: 8-C i 10-F

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: cromolitogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: J.B. atribuïda a Booch, Julius (Spielkartenfabrik) (1887-1904)

Marca: J.B. (A-A)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Werdau (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de l'estat (A-C)

Model: Estàndard (Saechsian)

Perfils: negres

Índexs: aràbics/romans

Pintes: no

Dorsos: blaus; figuratiu: és l'àliga imperial envoltada de fulles de roure

Observacions: Julius Booch fou el successor d'Emil Noetzel (Chemnitz, 1873-1887) i de Moritz Turk (Chemnitz, 1812-1887). Després la fàbrica fou absorbida per Vass, el 1904.

Referències:

Llegendes:

A-C: [timbre] DEUTCHES REICH • DRESSIG PF • / N° 58

A-A: [cartel·la] Superfeine Schwerdter Karte // [escut] J.B

7-C: Schweizermühle

9-C: Das Waldschlösschen

10-C: Dresden

U-C: Fabrikzeichen

7-A: Basteibrücke

8-A: Basteifelsen

9-A: Auf dem grossen Winterberg

10-A: Königstein

7-P: Der Kuhstall

8-P: Prebischthor

9-P: Schandau

10-P: Liebethaler Grund

7-F: Das neue könig Hoftheater

8-F: Herrnskretschchen

9-F: Der königliche Palast

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26420

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1890-1900

Objecte: baralla

Dimensions: 101 x 58 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 30 [de 32], incompleta, falten: A-C i A-A

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Lattmann, Friedrich Adolf (1872-1953)

Marca: F. A. Lattmann (D-P) (D-F)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Goslar (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, per a Skat

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: negres; quadrícula

Observacions: presenta dobles figures. Fou una fàbrica de naips creada per una família de grans gravadors del segle XVII, i que perdurà fins a començaments del segle XX. Es pot llegir la història de la indústria a *Die300jährige Geschichte der Buchdruckerei, des Zeitungsverlages, der Spielkartenfabrik, des Buchverlages*, editorial Lattmann.

Referències:

Llegendes:

7-C: ROSSTRAPPFELSEN

8-C: BROCKEN

9-C: ROMKER HALLE

10-C: ALEXISBAD

O-C: F L A

7-A: ILSENSTEIN

8-A: DENKMAL A. D. KYFFHÄUSER

9-A: RÜBELAND

10-A: MÄGDESPRUNG

O-A: F L A

7-P: FALKENSTEIN

8-P: KAISERHAUS GOSLAR

9-P: HARZBURG

10-P: BLANKENBURG

O-P: F L A / [pissarra] 60

D-P: F.A. Lattmann // In Goslar // [cartel·la] Doppel Figuren // Deutsche Karte

7-F: WERNIGERODE

8-F: WALKENRIED

9-F: KAISERWORTH IN GOSLAR

10-F: STEINBERG

O-F: F L A

D-F: F. A. Lattmann / in Goslar

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26421

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1890-1900

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 54 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 34 [de 36], incompleta, falten: 2-A i S-C

Estat de conservació: bo

Colls: suïssos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Müller II, Johannes

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Schaffhausen (Suïssa) (2-P)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard

Perfils: negres

Índexs: sí

Pintes: no

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: la casa Müller va funcionar fins al 1960, però Johannes Müller II va treballar-hi entre el 1873 i el 1901.

Referències:

Llegendes:

2-P: Schaffhausen.

A tots els valets: UNTER

A tots els cavallers: OBER

A tots els reis: KÖNIG; tret de R-F: KÖ-NIG

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26422

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1897 (9-C)

Objecte: baralla

Dimensions: 119 x 69 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 36, completa

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vereinigte Stralsund Spielkarten Fabriken AG

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Altenburg (Alemanya)

Col·laboracions: dissenyador: Julius Diez (Nuremberg 1870- Múnic 1957), gravador (9-C): J. C. Hirth; promotor: Münchner Jugend

Timbre/bolla: timbre núm. 4 de 30 pfg

Model: Fantasia

Perfils: negres

Índexs: aràbics, numerals

Pintes: no

Dorsos: grisos i negres, tipogràfics, trama decorativa i rens

Observacions: baralla de molta qualitat de disseny. A diferència de les realitzades per A. Mestres i A. de Riquer, sí que és estilísticament modernista. Realitzada per l'artista Julius Diez, que fou, precisament, un dels presidents del moviment secessionista de Múnic. Especialitzat en les arts gràfiques, va arribar a ser professor a la Kunstgewerbeschule, l'escola d'aquesta branca de les arts a Múnic. També fou

col·laborador, des de molt jove, de la revista *Jugend*, portaveu del moviment modernista a Alemanya. Halle-Verlag Hirth München va editar una baralla de característiques similars.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 174, pàg. 187

Llegendes: A-C: [timbre] • DEUTSCHES REICH DREISSIG PF. • // N° 4 dors: MUNCHNER / IUGEND

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26423

Procedència: Joan Terrades

Datació: [1902]

Objecte: baralla

Dimensions: 106 x 57 mm

Forma: rectangular, angles retallats i daurats

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Vereinigte Stralsund Spielkarten Fabriken AG

Marca: Vereinigte Stralsund Spielkarten Fabriken- AG (8-C)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Altenburg (Alemanya) (2-P)

Col·laboracions:

Timbre/bolla: timbre de l'estat (2-C)

Model: Estàndard, doble figures, per a Skat

Perfils: negres

Índexs: romans/aràbics

Pintes: no

Dorsos: grisos, damer

Observacions: els timbres portaven un número que indicava la localitat on es fabricaven els naips. El 4 correspon a la ciutat d'Altenburg.

Referències:

Llegendes:

A-C: DEUTSCHES REICH • DREISSIG PF. • // N° 4

8-C: Vereinigte Stralsund / Spielkarten -Fabriken- / Actien - Gesellschaft.

A-A: [cartel·la] Extra feine Schwerdter Karte // [cartel·la invertida] Extra feine Schwerdter Karte.

A-F: Fabrik .• // Zeichen

[Sumari](#)

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26424

Procedència: Junta de Museus

Datació: [1932]

Objecte: baralla

Dimensions: 35 x 27 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 36, completa

Estat de conservació: bo

Colls: germànics

Tècnica: offset

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Alemanya)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard

Perfils: negres

Índexs: aràbics/lletres

Pintes: no

Dorsos: vermells, quadrícula

Observacions: presenta un drac a l'A-C semblant al de la casa Dondorf.

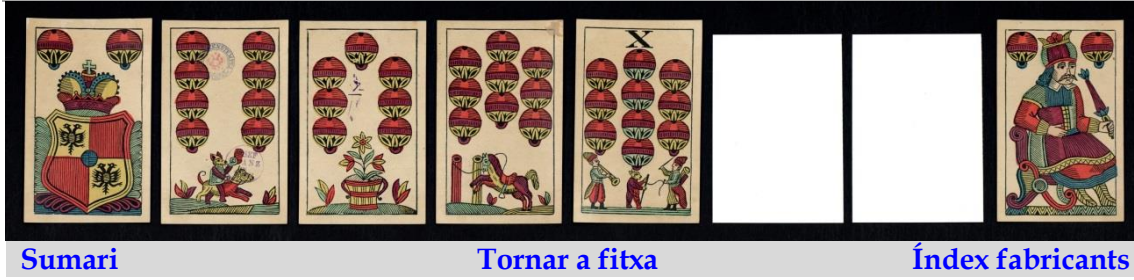
Referències:

Llegendes: A-A: [l·letera] H B

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26418

Núm. Registre: 26420

Núm. Registre: 26421

Núm. Registre: 26422

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

C07.07 SUBCOL ·LECCIÓ DE NAIPS DE TAROTS (1820-1890)

Núm. Registre: 26425

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1820-1830

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 97], incompleta, vegeu observacions

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Florència (Itàlia)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Minchiate o Florentí

Perfils: negres

Índex: no

Pintes: no

Dorsos: negres, escut dels Mèdici i trama regular de rombes

Observacions: el dors es plega cap a l'anvers fent una mena d'orla decorativa a la manera dels antics tarots realitzats als segles XVII i XVIII. Falten, dels arcans menors: oros (2, 3, 4, 5, 6, 7), copes (A, 5, 6, 8, 9, 10, C), espases (2 i 3) i bastos (3, 6, 7, 10). Dels arcans majors només hi són el Boig, la Lluna i el Sol.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 6, pàg. 113

Llegendes: dors: FIRENZE

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26426

Procedència: Casa Dou

Datació: 1820-1830

Objecte: baralla

Dimensions: 115 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 62, completa

Estat de conservació: dolent, pèrdua de matèria, cremats

Colls: espanyols

Tècnica: gravat en relleu

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: R.C.A.

Marca: R.C.A. (A-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Bolonia (Itàlia)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tarocchino

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: negres, fulles de vinya, dibuix desdoblant

Observacions: els Tarocchinos presenten 10 naips per pal (els arcans menors) que són: les 4 figures (sota, cavall, reina/dama i rei), l'as i els numerals alts, del 6 al 10; més 4 figures sense numerar (els sàtrapes o moros), els 6 arcans majors habituals, també sense numeració: el Foll, la Lluna, el Sol, el Món, el Judici i el Mag o Bateleur; més 12 arcans majors numerats del 5 al 16 (l'Amor, el Carro, la Temprança, la Justícia, la Força, la Roda de la Fortuna, l'Ermità, el Penjat, la Mort, el Diable, la Torre o Casa de Déu i l'Estrella).

Referències:

Llegendes: A-O: BAJ. 5 // R • C • A • // ASSO DI DENARI

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26427

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1850-1860

Objecte: baralla

Dimensions: 108 x 60 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 41 [de 54], incompleta, falten tots els numerals de tots els pals + el Lleó (14) del arcans majors

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat:

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tarot d'animals

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama hexagonal de punts

Observacions: model d'origen alemany i, per tant, pot ser que també ho sigui el fabricant. La majoria de baralles d'aquest tipus són de només 54 naips, encara que hi ha altres jocs molts semblants –com el Cego– que són de 78. Les de 54 estan formades pels 32 naips de la baralla habitual (asos, 4 figures: valet, cavall, dama i rei; més els 6, 7 i 8), i

22 arcans majors, que són animals diversos, tant domèstics com salvatges. Tots els naips presenten imatges doblades.

Referències: *La Grande Encyclopédie du Tarot*, pàg. 318

Llegendes:

Sumari	Imatge	Índex fabricants
------------------------	------------------------	----------------------------------

Núm. Registre: 26428

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 110 x 63 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 60 [de 78], incompleta, falten els 8,9 i 10 de tots els pals, més 2-O, 2-C, 2-B, 6-B i 7-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tarot piemontès

Perfils: negres

Índexs: aràbics i romans

Pintes: no

Dorsos: marrons, trama irregular

Observacions: el tarot piemontès presenta 56 arcans menors, els pals habituals de la baralla: de l'as al 10, més les 4 figures (sota, cavall, reina/dama i rei), i 22 arcans majors numerats de l'1 al 2 que són: el Foll (sense número), la Papessa, l'Emperadriu, l'Emperador, el Papa, els Enamorats/Amor, el Carro, la Justícia, l'Ermità, la Roda de la Fortuna, la Força, el Penjat, la Mort, la Temprança, el Diable, la Torre, l'Estrella, la Lluna, el Sol, el Judici i el Món.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 260, pàg. 149

Llegendes:

Sumari	Imatge	Índex fabricants
------------------------	------------------------	----------------------------------

Núm. Registre: 26429

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 104 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 70 (48 de 415 + 22 de 491) [de 78], incompleta, falten tots els 9 i 10 de tots els pals

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: papers encolats
Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])
Marca: B.P. Grimaud (a totes les figures)
Senyal/marca de fàbrica:
Localitat: Paris (França)
Col laboracions:
Timbre/bolla:
Model: Estàndard. Tarot Alemany
Perfils: negres
Índexs: aràbics
Pintes: no
Dorsos: beixs, trama de flors i punts
Observacions: els arcans majors presenten escenes orientals i mitològiques marines.
Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 303, pàg. 151
Llegendes: a totes les figures: B.P. GRIMAUD // FRANCE

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26430

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 130 x 66 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: de 78, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda [B.P. Grimaud](#)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tarot Grand Oracle des Dames

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de quadrats

Observacions: derivació, més elaborada, del tarot creat per Alliette (Etteilla a l'inrevés), que presentava modificacions als arcans majors. Fou molt popular a la França dels segles XVIII i XIX.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 310, pàg. 151

Llegendes: tots els naips porten numeració correlativa als angles

1: Droit. ETTEILLA. Droit // LE CHAOS // LE CHAOS // Renversé LE QUESTIONNANT. Renversé

2: Droit. ÉCLAIRCISSEMENT. Droit // LA LUMIÈRE // LA LUMIÈRE // Renversé. FEU Renversé

3: Droit. PROPOS. Droit // LES PLANTES // LES PLANTES // Renversé EAU. Renversé

- 4: Droit. DÉPOUILLEMENT. Droit // LE CIEL // LE CIEL // Renversé. AIR. Renversé
- 5: Droit. VOYAGE. Droit // L'HOMME ET LES QUADRUPÈDES // L'HOMME ET LES QUADRUPÈDES // Renversé TERRE. Renversé
- 6: Droit. LA NUIT. Droit // LES ASTRES // LES ASTRES // Renversé. LE JOUR. Renversé
- 7: Droit. APPUI. Droit // LES OISEAUX ET LES POISSONS // LES OISEAUX ET LES POISSONS // Renversé. PROTECTION. Renversé
- 8: Droit. ETTEILLA. Droit // REPOS // REPOS // Renversé. LA QUESTIONANTE. Renversé
- 9: Droit. LA JUSTICE. Droit // LA JUSTICE // LA JUSTICE // Renversé. ELÉGISTE. Renversé
- 10: Droit. LA TEMPÉRANCE. Droit // LA TEMPÉRANCE // LA TEMPÉRANCE // Renversé. LE PRÊTRE. Renversé
- 11: Droit. LA FORCE. Droit // LA FORCE // LA FORCE // Renversé. LE SOUVERAIN. Renversé
- 12: Droit. LA PRUDENCE. Droit // LA PRUDENCE // LA PRUDENCE // Renversé. LE PEUPLE. Renversé
- 13: Droit. MARIAGE. Droit // LE GRAND PRÊTRE // LE GRAND PRÊTRE // Renversé. UNION. Renversé
- 14: Droit. FORCE MAJEURE Droit // LE DIABLE // LE DIABLE // Renversé. FORCE MINEURE. Renversé
- 15: Droit. MALADIE. Droit // LE MAGICIEN OU LE BATELEUR // LE MAGICIEN OU LE BATELEUR // Renversé. MALADIE. Renversé
- 16: Droit. LE JUGEMENT. Droit // LE JUGEMENT DERNIER // LE JUGEMENT DERNIER // Renversé. LE JUGEMENT. Renversé
- 17: Droit. MORTALITÉ. Droit // LA MORT // LA MORT // Renversé NEANT. Renversé
- 18: Droit. TRAITRE. Droit // LE CAPUCIN // LE CAPUCIN // Renversé. FAUT DÉVOT. Renversé
- 19: Droit. MISÈRE. Droit // LE TEMPLE FOUDROYE // LE TEMPLE FOUDROYE // Renversé. PRISON. Renversé
- 20: Droit. FORTUNE. Droit // LA ROUE DE LA FORTUNE // LA ROUE DE LA FORTUNE // Renversé. AUGMENTATION Renversé
- 21: Droit. DISSENSION. Droit // LE DESPOTE AFRICAINE. // LE DESPOTE AFRICAINE. // Renversé. ARROGANCE. Renversé
- 22: Droit. HOMME DE CAMPAGNE. Droit // LE ROI DE BÂTON // LE ROI DE BÂTON // Renversé. HOMME BON ET SÉVÈRE Renversé
- 23: Droit. FEMME DE CAMPAGNE. Droit // LA REINE DE BÂTON // LA REINE DE BÂTON // Renversé. BONNE FEMME. Renversé
- 24: Droit. DÉPART. Droit // LE CHEVALIER DE BÂTON // LE CHEVALIER DE BÂTON // Renversé. DÉSUNION. Renversé
- 25: Droit. BON ÉTRANGER. Droit // LE VALET DE BÂTON // LE VALET DE BÂTON. // Renversé. NOUVELLE. Renversé
- 26: Droit. TRAHISON. Droit // LE DIX DE BÂTON // LE DIX DE BÂTON // Renversé. OBSTACLE. Renversé
- 27: Droit. RETARD. Droit // LE NEUF DE BÂTON // LE NEUF DE BÂTON // Renversé. TRAVERSE. Renversé
- 28: Droit. PARTIE DE CAMPAGNE. Droit // LE HUIT DE BÂTON // LE HUIT DE BÂTON // Renversé. DISPUTES INTESTINES. Renversé
- 29: Droit. POUR PARLER Droit // LE SEPT DE BÂTON // LE SEPT DE BÂTON. // Renversé. INDÉCISION. Renversé
- 30: Droit. DOMESTIQUE. Droit // LE SIX DE BÂTON // LE SIX DE BÂTON // Renversé. ATTENTE. Renversé
- 31: Droit. OR. Droit // LE CINQ DE BÂTON // LE CINQ DE BÂTON // Renversé. PROCÈS. Renversé

- 32: Droit. SOCIÉTÉ. Droit // LE QUATRE DE BÂTON // LE QUATRE DE BÂTON // Renversé. PROSPÉRITÉ. Renversé
- 33: Droit. ENTREPRISES. Droit // LE TROIS DE BÂTON // LE TROIS DE BÂTON.// Renversé. PEINES A LEUR FIN. Renversé
- 34: Droit. CHAGRIN. Droit // LE DEUX DE BÂTON // LE DEUX DE BÂTON // Renversé. SURPRISE. Renversé
- 35: Droit. CHUTE. Droit // L'AS DE BÂTON // L'AS DE BÂTON // Renversé. NAISSANCE. Renversé
- 36: Droit. HOMME BLOND. Droit // LE ROI DE COUPE // LE ROI DE COUPE // Renversé. HOMME EN PLACE. Renversé
- 37: Droit. FEMME BLONDE. Droit // LA REINE DE COUPE // LA REINE DE COUPE // Renversé. FEMME D'UN HOMME EN PLACE. Renversé
- 38: Droit. ARRIVÉE. Droit // LE CHEVALIER DE COUPE // LE CHEVALIER DE COUPE // Renversé. FRIPONNERIE. Renversé
- 39: Droit. GARÇON BLOND Droit // LE VALET DE COUPE // LE VALET DE COUPE // Renversé PENCHANT. Renversé
- 40: Droit. LA VILLE Droit // LE DIX DE COUPE // LE DIX DE COUPE // Renversé. COURROUX. Renversé
- 41: Droit. VICTOIRE. Droit // LE NEUF DE COUPE // LE NEUF DE COUPE // Renversé. SINCÉRITÉ. Renversé
- 42: Droit. FILLE BLONDE. Droit // LE HUIT DE COUPE // LE HUIT DE COUPE // Renversé. SATISFACTION. Renversé
- 43: Droit. LA PENSÉE. Droit // LE SET DE COUPE // LE SET DE COUPE // Renversé. PROJETS. Renversé
- 44: Droit. LE PASSÉ. Droit // LE SIX DE COUPE // LE SIX DE COUPE // Renversé. L'AVENIR. Renversé
- 45: Droit. HÉRITAGE. Droit // LE CINQ DE COUPE // LE CINQ DE COUPE // Renversé. PARENTS. Renversé
- 46: Droit ENNUI. Droit // LE QUATRE DE COUPE // LE QUATRE DE COUPE // Renversé. NOUVELLES CONNAISSANCES. Renversé
- 47: Droit. RÉUSSITE. Droit // LE TROIS DE COUPE // LE TROIS DE COUPE // Renversé. EXPÉDITION D'AFFAIRES. Renversé
- 48: Droit. AMOUR. Droit // LE DEUX DE COUPE // LE DEUX DE COUPE // Renversé. DÉSIR. Renversé
- 49: Droit. TABLE. Droit // L'AS DE COUPE // L'AS DE COUPE // Renversé.CHANGEMENT. Renversé
- 50: Droit. HOMME DE ROBE. Droit // LE ROI D'ÉPÉE // LE ROI D'ÉPÉE. Renversé. HOMME MÉCHANT. Renversé
- 51: Droit. VEUVAGE. Droit // LA REINE D'ÉPÉE // LA REINE D'ÉPÉE // Renversé MÉCHANTE FEMME. Renversé
- 52: Droit. MILITAIRE. Droit // LE CHEVALIER D'ÉPÉE // LE CHEVALIER D'ÉPÉE // Renversé. IGNORANCE. Renversé
- 53: Droit. ESPION. Droit // LE VALET D'ÉPÉE // LE VALET D'ÉPÉE // Renversé. IMPREVOYANCE. Renversé
- 54: Droit. PLEURS. Droit // LE DIX D'ÉPÉE // LE DIX D'ÉPÉE // Renversé. AVANTAGE. Renversé
- 55: Droit. ECCLÉSIASTIQUE. Droit // LE NEUF D'ÉPÉE // LE NEUF D'ÉPÉE // Renversé. JUSTE DÉFIANCE. Renversé
- 56: Droit. CRITIQUE. Droit // LE HUIT D'ÉPÉE // LE HUIT D'ÉPÉE // Renversé. INCIDENT. Renversé
- 57: Droit. ESPÉRANCE. Droit // LE SEPT D'ÉPÉE // LE SEPT D'ÉPÉE // Renversé. SAGE AVIS. Renversé
- 58: Droit. ROUTE. Droit // LE SIX D'ÉPÉE // LE SIX D'ÉPÉE // Renversé.DÉCLARATION. Renversé
- 59: Droit. PERTE. Droit // LE CINQ D'ÉPÉE // LE CINQ D'ÉPÉE // Renversé. DEUIL. Renversé

- 60: Droit. SOLITUDE. Droit // LE QUATRE D'ÉPÉE // LE QUATRE D'ÉPÉE // Renversé. ÉCONOMIE. Renversé
- 61: Droit. ÉLOIGNEMENT. Droit // LE TROIS D'ÉPÉE // LE TROIS D'ÉPÉE // Renversé. EGAREMENT. Renversé
- 62: Droit. AMITIÉ. Droit // LE DEUX D'ÉPÉE // LE DEUX D'ÉPÉE // Renversé. FAUX. Renversé
- 63: Droit. EXTRÊME. Droit // L'AS D'ÉPÉE // L'AS D'ÉPÉE // Renversé. GROSSESSE. Renversé
- 64: Droit. HOMME BRUN. Droit // LE ROI DE DENIER // LE ROI DE DENIER // Renversé. HOMME VICIEUX. Renversé
- 65: Droit. FEMME BRUNE. Droit // LA REINE DE DENIER // LA REINE DE DENIER // Renversé. MAL CERTAIN. Renversé
- 66: Droit. UTILITÉ. Droit // LE CHEVALIER DE DENIER // LE CHEVALIER DE DENIER // Renversé. INACTION. Renversé
- 67: Droit. GARÇON BRUN. Droit // LE VALET DE DENIER // LE VALET DE DENIER // Renversé. PRODIGALITÉ. Renversé
- 68: Droit. LA MAISON. Droit // LE DIX DE DENIER // LE DIX DE DENIER // Renversé. JEU DE HASARD. Renversé
- 69: Droit. EFFET. Droit // LE NEUF DE DENIER // LE NEUF DE DENIER // Renversé. DUPERIE. Renversé
- 70: Droit. FILLE BRUNE. Droit // LE HUIT DE DENIER // LE HUIT DE DENIER // Renversé. USURE. Renversé
- 71: Droit. ARGENT. Droit // LE SEPT DE DENIER // LE SEPT DE DENIER // Renversé. INQUIÉTUDE. Renversé
- 72: Droit. LE PRESENT. Droit // LE SIX DE DENIER // LE SIX DE DENIER // Renversé. G. AMBITION. Renversé
- 73: Droit. AMANT OU AMANTE. Droit // LE CINQ DE DENIER // LE CINQ DE DENIER // Renversé. MANQUE D'ORDRE. Renversé
- 74: Droit. CLOTURE. Droit // LE QUATRE DE DENIER // LE QUATRE DE DENIER // Renversé. UN PRESENT. Renversé
- 75: Droit. NOBLE. Droit // LE TROIS DE DENIER // LE TROIS DE DENIER // Renversé. ENFANT. Renversé
- 76: Droit. EMBARRAS. Droit // LE DEUX DE DENIER // LE DEUX DE DENIER // Renversé. LETTRE. Renversé
- 77: Droit. PARFAIT CONTENTEMENT. Droit // L'AS DE DENIER // L'AS DE DENIER // Renversé. BOURSE D'ARGENT. Renversé
- 78: Droit. FOLIE. Droit // LA FOLIE OU L'ALCHIMISTE // LA FOLIE OU L'ALCHIMISTE // Renversé. FOLIE. Renversé

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26431

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 103 x 66 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 66 [de78], incompleta, falten de l'1 el 12

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Atribuïda [B.P. Grimaud](#)

Marc:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard, tarot versió de l'Etteilla

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama ornamental de quadrats

Observacions: falten els primers números, on trobaríem el Mag (1), les Estrelles (4), Apis (5), el Cel (6), la Justícia (9), la Força (11), la Prudència (12), etc. Creat per Alliette (Etteilla a l'inrevés), adaptació, al seu torn, del tarot Court de Gébelin. Molt popular a la França de la fi del segle XVIII. Són potser de més fàcil ús per a l'endevinació, ja que presenten múltiples inscripcions que en faciliten la interpretació.

Referències: *Le Gran Encyclopédie du Tarot*, pàg. 157

Llegendes: tots els naips porten numeració als angles esquerres

- 13: Le premier prophète gardien des / divines paroles // MARIAGE. – UNION // CONCORDE
- 14: Le diable. – Mauvais Génie // CHAGRINS // BONHEUR
- 15: Le faux devin // MÉLANCOLIE // IMPREVOYANCE
- 16: Jugement // GAINÉ DE PROCES // PRÉJUDICE
- 17: Destruction et Mortalité // PERTE // RUINE
- 18: L'ermite de la grande Thébaïde d'Égypte // REPENTIR // TRAHISON
- 19: Le Rhamesseum ou Temple funéraire / de Rhamsès II (Méjamoum) / CATASTROPHE // CAPTIVITE
- 20: La roue de la fortune // DIGNITÉS // FORTUNE
- 21: Le tyran Busiris // DISCORDE // INDEPENDENCE
- 22: Le roi Ptolémée Lagus // LE SAVOIR // CONSEIL
- 23: Didon, reine de Carthage // PASSION DES RICHESSES // OBSTACLE
- 24: Le prince gouverneur d'Éthiopie // DEPART- DISGRACE // DÉSUMION
- 25: Le surintendant des greniers // BONNES NOUVELLES // MAUVAISES NOUVELLES
- 26: Les dix baguettes ou bâtons // CONFIANCE // EMBUCHES
- 27: Les neuf baguettes ou bâtons // ORDRE // TRAVERSE
- 28: Les huit baguettes ou bâtons // INTELLIGENCE // QUERELLES
- 29: Les sept baguettes ou bâtons // RÉUSSITE // INDECISION
- 30: Les six baguettes ou bâtons // ATTENTE // INFIDÉLITÉ
- 31: Les cinq baguettes ou bâtons // OR // PROCÈS
- 32: Les quatre baguettes ou bâtons // SOCIÉTÉ // PROSPÉRITÉ
- 33: Les trois baguettes ou bâtons // ENTREPRISES // ESPOIR
- 34: Les deux baguettes ou bâtons // RICHESSE // SURPRISE
- 35: La baguette ou verge de Moïse // NAISSANCE // PÉRSECUTION
- 36: Le Grand-Prêtre // BIENFAISANCE // Homme blond // MÉFIANCE
- 37: Esther, reine de Perse // SUCCES // Femme blonde // RÉUSSITE
- 38: Le prince gouverneur de Memphis // ARRIVÉE // DUPLICITÉ
- 39: Le grand Échanson // CONFIANCE // Jeune homme blond // DÉCEPTION
- 40: Les dix coupes // HONNEURS // COMBATS
- 41: Les neuf coupes // VICTOIRE // FAUTES
- 42: Les huit coupes // AMITIÉ // Demoiselle blonde // SATISFACTION
- 43: Les sept coupes // LA PENSÉE // PROJETS
- 44: Les six coupes // PASSÉ // AVENIR
- 45: Les cinq coupes // UNION // ARRIVÉE
- 46: Les quatre coupes // ENNUIS // Nouvelles connaissances / DISTRACTION
- 47: Les trois coupes // RÉUSSITE // EXPÉDITION

- 48: Les deux coupes // AMOUR // DÉSIRES CONTRARIÉS
 49: La coupe de Balthazar // FESTINS // CHANGEMENTS
 50: Ninus, roi d'Assyrie // LA PUISSANCE // CHAGRINS
 51: Sémiramis, veuve du roi Ninus // GRANDEUR DANS LE VEUVEGE // Opulence et discorde // MAUVAIS MÉNAGE
 52: Le surintendant de la cavalerie // HABILITÉ // INCONSÉQUENCES. - SIMPLICITÉ
 53: Le chef des grammates du palais // SURVEILLANCE.- ACTIVITÉ // VIGILANCE.- SECURITE
 54: Les dix épées // AFFLICTIONS // SUCCÈS PASSAGERS
 55: Les neuf épées // CONSCIENCE // DÉFIANCE
 56: Les huit épées // MÉDISANCE // ÉVÉNEMENTS
 57: Les sept épées // ESPÉRANCES // BONS CONSEILS
 58: Les six épées // VOYAGES // DÉCLARATION
 59: Les cinq épées // DEUIL // PERTE.-TRISTESSE
 60: Les quatre épées // SOLITUDE // ÉCONOMIE
 61: Les trois épées // SÉPARATION // ÉGAREMENT
 62: Les deux épées // BRAVOURE ET AMITIÉ // FAUX AMIS
 63: L'épée de Sésostris // TRIOMPHE D'EMBARRAS // FÉCONDITÉ
 64: Sésostris (Rhamsès Maeïamoun le Grand) // VICTOIRE // Homme brun // HOMME DANGEUREUX
 65: Makéda, reine de Saba et d'Éthiopie // FEMME GÉNÉREUSE // Femme brune.// FEMME SUSPECTE
 66: Joseph, surintendant du double trésor // SAGESSE ET ABONDANCE // IMPRÉVOYANCE.- PARESSE
 67: Le commandeur des constructions du palais // SAVOIR-FAIRE.- ÉCONOMIE //Jeune homme brun // PRODIGALITÉS.- INTELLIGENCE
 68: Les dix deniers // LA MAISON // LE JEU
 69: Les neuf deniers // DISCRÉTION // DUPERIE
 70: Les huit deniers // BEAUTÉ // Demoiselle brune / FLATTERIE
 71: Les sept deniers // ARGENT // INQUIETUDES
 72: Les six deniers // PRÉSENTS // AMBITION
 73: Les cinq deniers // AMOURS // DÉSORDRE
 74: Les quatre deniers // GÉNÉROSITÉ // OBSTACLES
 75: Le trois deniers // ÉLÉVATION // ENFANTS
 76: Les deux deniers // EMBARRAS // LETTRE
 77: Le denier de la Fortune // BONHEUR PARFAIT // ARGENT
 78: Folie // EXTRAVAGANCES // FOLIE

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26432

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 128 x 80 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 78, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tarot Etteilla

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, quadrícula

Observacions: creat per Alliette (Etteilla a l'inrevés), adaptació, al seu torn, del tarot Court de Gébelin, molt popular a la França de la fi del segle XVIII. Són potser de més fàcil ús per a l'endevinació ja que presenten múltiples inscripcions que en faciliten la lectura.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 88, pàg. 136-137

Legendes: tots els naips porten una numeració correlativa als angles

- 1: Droit / ETTEILLA // Le Chaos // Le Chaos // Renversé / LE QUESTIONNANT
- 2: Droit / ÉCLAIRCISSEMENT / (1er. jour de la création) // La Lumière // La Lumière // Renversé / FEU (2.e élément)
- 3: Droit / PROPOS / (3.e jour de la création) // Les Plantes // Les Plantes // Renversé / Eau / (1.er élément)
- 4: Droit / DÉPOUILLEMENT / (2.e jour de la création) // Le Ciel // Le Ciel // Renversé / AIR / (3.e élément)
- 5: Droit / VOYAGE / (6.e jour de la création) // L'Homme et les Quadrupèdes // L'Homme et les Quadrupèdes // Renversé / TERRE / (4.e élément)
- 6: Droit / LA NUIT / (4.e jour de la création) // Les Astres // Les Astres // Renversé / LE JOUR
- 7: Droit / APPUI / (5.e jour de la création) // Les Oiseaux et les Poissons // Les Oiseaux et les Poissons // Renversé / PROTECTION
- 8: Droit / ETTEILLA // (7.e jour de la création) // Repos // Repos // Renversé / LA QUESTIONNANTE
- 9: Droit / LA JUSTICE // La Justice // La Justice // Renversé / LE LÉGISTE
- 10: Droit / LA TEMPÉRANCE // La Tempérance // La Tempérance // Renversé / LE PRÊTRE
- 11: Droit / LA FORCE // La Force // La Force // Renversé / LE SOUVERAIN
- 12: Droit / LA PRUDENCE // La Prudence // La Prudence // Renversé / LE PEUPLE
- 13: Droit / MARIAGE // Le Grand Prêtre // Le Grand Prêtre // Renversé / UNION
- 14: Droit / FORCE MAJEURE // Le Diable // Le Diable // Renversé / FORCE MINEURE
- 15: Droit / MALADIE // Le Magicien ou Le Bâteleur // Le Magicien ou Le Bâteleur // Renversé / MALADIE
- 16: Droit / LE JUGEMENT // Le Jugement dernier // Le Jugement dernier // Renversé / LE JUGEMENT
- 17: Droit / MORTALITÉ // La Mort // La Mort // Renversé / NÉANT
- 18: Droit / TRAITRE // Le Capucin // Le Capucin // Renversé / FAUX DÉVOT
- 19: Droit / MISÈRE // Le Temple foudroyé // Le Temple foudroyé // Renversé / PRISON
- 20: Droit / FORTUNE // La Roue de la Fortune // La Roue de la Fortune // Renversé / AUGMENTATION
- 21: Droit / DISSENSION // Le Despote africain // Le Despote africain // Renversé / ARROGANCE
- 22: Droit / HOMME DE CAMPAGNE // Le Roi Bâton // Le Roi de Bâton // Renversé / HOMME BON SÉVÈRE
- 23: Droit / FEMME DE CAMPAGNE // La Reine de Bâton // La Reine de Bâton // Renversé / BONNE FEMME
- 24: Droit / DÉPART // Le Chevalier de Bâton // Le Chevalier de Bâton // Renversé / DÉSUNION
- 25: Droit / BON ÉTRANGER // Le Valet de Bâton // Le Valet de Bâton // Renversé / NOUVELLE

- 26: Droit / TRAHISON // Le Dix de Bâton // Le Dix de Bâton // Renversé / OBSTACLE
 27: Droit / RÉTARD // Le Neuf de Bâton // Le Neuf de Bâton // Renversé / TRAVERSES
 28: Droit / PARTIE DE CAMPAGNE // Le Huit de Bâton // Le Huit de Bâton // Renversé / DISPUTES INTESTINES
 29: Droit / POURPARLER // Le sept de Bâton // Le sept de Bâton // Renversé / INDÉCISION
 30: Droit / DOMESTIQUE // Le Six de Bâton // Le Six de Bâton // Renversé / ATTENTE
 31: Droit / OR // Le Cinq de Bâton // Le Cinq de Bâton // Renversé / PROCÈS
 32: Droit / SOCIÉTÉ // Le Quatre de Bâton // Le Quatre de Bâton // Renversé / PROSPÉRITÉ
 33: Droit / ENTREPRISES // Le Trois de Bâton // Le Trois de Bâton // Renversé / PEINES A LEUR FIN
 34: Droit / CHAGRIN // Le Deux de Bâton // Le Deux de Bâton // Renversé / SURPRISE
 35: Droit / CHUTE // L'As de Bâton // L'As de Bâton // Renversé / NAISSANCE
 36: Droit / HOMME BLOND // Le Roi de Coupe // Le Roi de Coupe // Renversé / HOMME EN PLACE
 37: Droit / FEMME BLONDE // La Reine de Coupe // La Reine de Coupe // Renversé / FEMME D'UN HOMME EN PLACE
 38: Droit / ARRIVÉE // Le Chevalier de Coupe // Le Chevalier de Coupe // Renversé / FRIPONNERIE
 39: Droit / GARÇON BLOND // Le Valet de Coupe // Le Valet de Coupe // Renversé / PENCHANT
 40: Droit / LA VILLE // Le Dix de Coupe // Le Dix de Coupe // Renversé / COURROUX
 41: Droit / VICTOIRE // Le Neuf de Coupe // Le Neuf de Coupe // Renversé / SINCÉRITÉ
 42: Droit / FILLE BLONDE // Le Huit de Coupe // Le Huit de Coupe // Renversé / SATISFACTION
 43: Droit / LA PENSÉE // Le Sept de Coupe // Le Sept de Coupe // Renversé / PROJETS
 44: Droit / LE PASSÉ // Le Six de Coupe // Le Six de Coupe // Renversé / L'AVENIR
 45: Droit / HÉRITAGE // Le Cinq de Coupe // Le Cinq de Coupe // Renversé / PARENTS
 46: Droit / ENNUI // Le Quatre de Coupe // Le Quatre de Coupe // Renversé / NOUVELLES CONNAISSANCES
 47: Droit / RÉUSSITE // Le Trois de Coupe // Le Trois de Coupe // Renversé / EXPÉDITION D'AFFAIRES
 48: Droit / AMOUR // Le Deux de Coupe // Le Deux de Coupe // Renversé / DÉSIR
 49: Droit / TABLE // L'As de Coupe // L'As de Coupe // Renversé / CHANGEMENT
 50: Droit / HOMME DE ROBE // Le Roi d'Épée // Le Roi d'Épée // Renversé / HOMME MÉCHANT
 51: Droit / VEUVAGE // La Reine d'Épée // La Reine d'Épée // Renversé / MÉCHANTE FEMME
 52: Droit / MILITAIRE // Le Chevalier d'Épée // Le Chevalier d'Épée // Renversé / IGNORANCE
 53: Droit / ESPION // Le Valet d'Épée // Le Valet d'Épée // Renversé / IMPRÉVOYANCE
 54: Droit / PLEURS // Le Dix d'Épée // Le Dix d'Épée // Renversé / AVANTAGE
 55: Droit / ECCLÉSIASTIQUE // Le Neuf d'Épée // Le Neuf d'Épée // Renversé / JUSTE DÉFIANCE
 56: Droit / CRITIQUE // Le Huit d'Épée // Le Huit d'Épée // Renversé / INCIDENT
 57: Droit / ESPÉRANCE // Le Sept d'Épée // Le Sept d'Épée // Renversé / SAGE AVIS
 58: Droit / ROUTE // Le Six d'Épée // Le Six d'Épée // Renversé / DÉCLARATION
 59: Droit / PERTE // Le Cinq d'Épée // Le Cinq d'Épée // Renversé / DEUIL
 60: Droit / SOLITUDE // Le Quatre d'Épée // Le Quatre d'Épée // Renversé / ÉCONOMIE
 61: Droit / ÉLOIGNEMENT // Le Trois d'Épée // Le Trois d'Épée // Renversé / ÉGAREMENT
 62: Droit / AMITIÉ // Le Deux d'Épée // Le Deux d'Épée // Renversé / FAUX
 63: Droit / EXTRÊME // L'As d'Épée // L'As d'Épée // Renversé / GROSSESSE

- 64: Droit / HOMME BRUN // Le Roi de Denier // Le Roi de Denier // Renversé / HOMME VICIEUX
 65: Droit / FEMME BRUNE // La Reine de Denier // La Reine de Denier // Renversé / MAL CERTAIN
 66: Droit / UTILITÉ // Le Chevalier de Denier // Le Chevalier de Denier // Renversé / INACTION
 67: Droit / GARÇON BRUN // Le Valet de Denier // Le Valet de Denier // Renversé / PRODIGALITÉ
 68: Droit / LA MAISON // Le Dix de Denier // Le Dix de Denier // Renversé / JEU DE HASARD
 69: Droit / EFFET // Le Neuf de Denier // Le Neuf de Denier // Renversé / DUPERIE
 70: Droit / FILLE BRUNE // Le Huit de Denier // Le Huit de Denier // Renversé / USURE
 71: Droit / ARGENT // Le Sept de Denier // Le Sept de Denier // Renversé / INQUIETUDE
 72: Droit / LE PRÉSENT // Le Six de Denier // Le Six de Denier // Renversé / AMBITION
 73: Droit / AMANT OU AMANTE // Le Cinq de Denier // Le Cinq de Denier // Renversé / MANQUE D'ORDRE
 74: Droit / UN PRÉSENT // Le Quatre de Denier // Le Quatre de Denier // Renversé / CLOTURE
 75: Droit / NOBLE // Le Trois de Denier // Le Trois de Denier // Renversé / ENFANT
 76: Droit / EMBARRAS // Le Deux de Denier // Le Deux de Denier // Renversé / LETTRE
 77: Droit / PARFAIT CONTENTEMENT // L'As de denier // L'As de denier // Renversé / BOURSE D'ARGENT
 78: Droit / FOLIE // La Folie ou l'Alchimiste // La Folie ou l'Alchimiste // Renversé / FOLIE

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26433

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1880-1890

Objecte: baralla

Dimensions: 110 x 60 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 54, [de 78], incompleta, falten tots els (2, 3, 4, 5 i 6) de tots els pals, 9-B i D-B, La Mort i l'Estrella/Estrelles

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Müller II, Johannes

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Suïssa)

Col·laboracions: gravador: J. P. (V-E)

Timbre/bolla:

Model: Tarot Marsella, versió suïssa

Perfils: negres

Índexs: romans

Pintes: no

Dorsos: blaus, negres i beixs, quadrícula

Observacions: existeixen dues versions d'aquest model, on la Papessa és substituïda per Juno, d'A.G. Muller & Cie. i U.S. Games Systems Inc.

Referències: similar a la de la *Le Gran Encyclopédie du Tarot*, pàg. 284, d'A. G. Muller

Llegendes:

I: LE BATELEUR
 II: LA PAGESSE
 III: L'IMPERATRICE
 IIII: L'EMPEREUR // [escut] Fabrique / des / Cartes
 V: LE PAPE
 VI: L'AMOUREUX
 VII: LE CHARIOT
 VIII: LA JUSTICE
 VIII: L'ERMITE
 X: LA ROUE DE FORTUNE
 XI: LA FORCE
 XII: LE PENDU
 XIII: TEMPERANCE
 XV: LE DIABLE.
 XVI: LA MAISON DE DIEU
 XVIII: LA LUNE
 XVIII: LA SOLEIL
 XX: LE JUGEMENT
 XXI: LE MONDE
 s.n: LE MAT
 s/n: VALET DE DENIER
 s/n: CHEVALIER DES DENIERS
 s/n: REINE DE DENIER
 s/n: ROI DE DENIER
 s/n: VALET DE COUPE
 s/n: CHEVALIER DES COUPES
 s/n: REINE DES COUPES
 s/n: ROI DE COUPE
 s/n: LE VALET DES ÉPÉES // [angle inferior esquerra] J P
 s/n: CHEVALIER DES ÉPÉES
 s/n: REINE DES ÉPÉES
 s/n: ROI DES ÉPÉES
 s/n: VALET DE BÂTON
 s/n: CHEVALIER DES BÂTONS
 s/n: LE ROI DE BÂTON

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26425

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26426

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26427

[Sumari](#)

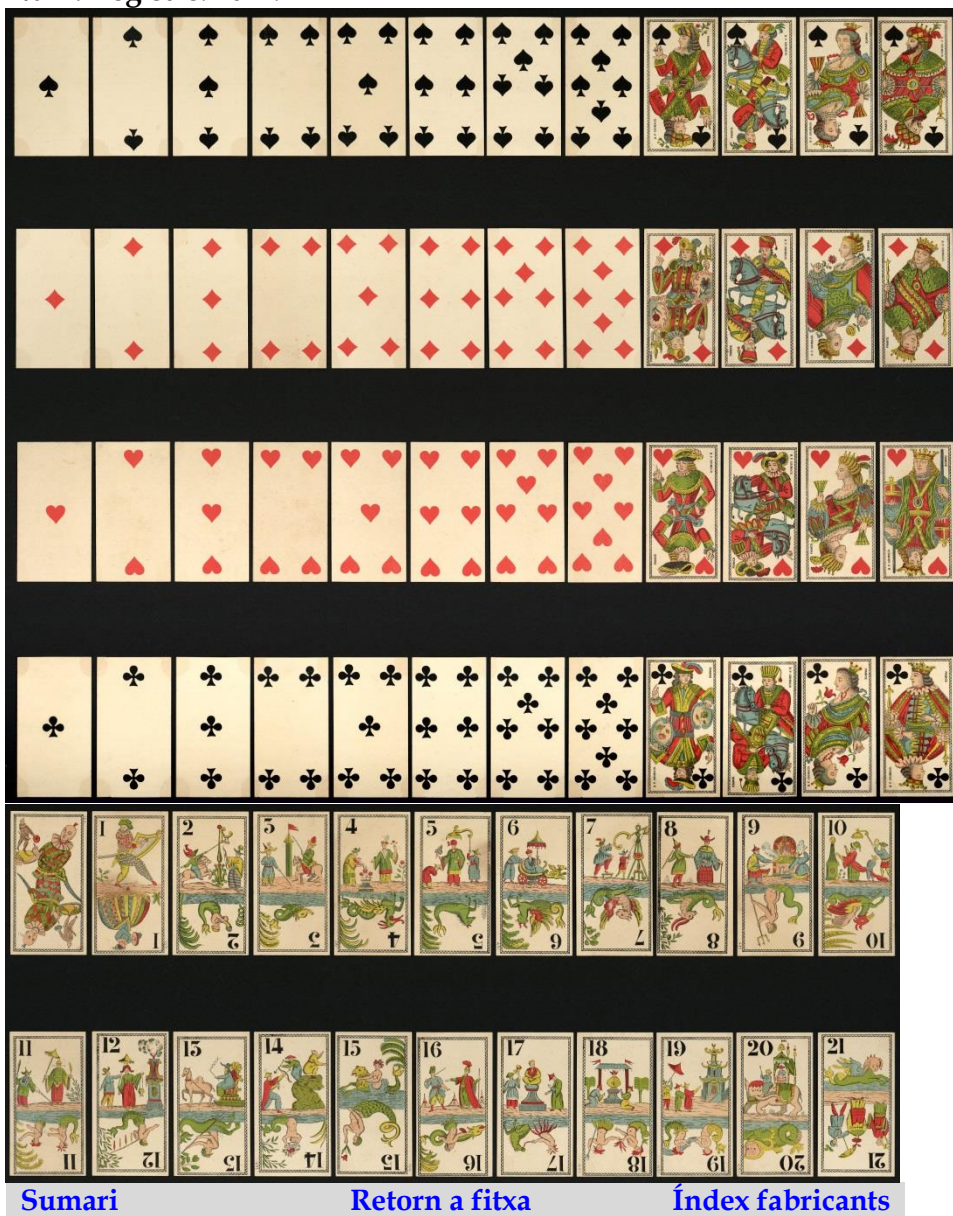
[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26428

[Sumari](#)[Retorn a fitxa](#)[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26429

Núm. Registre: 26430

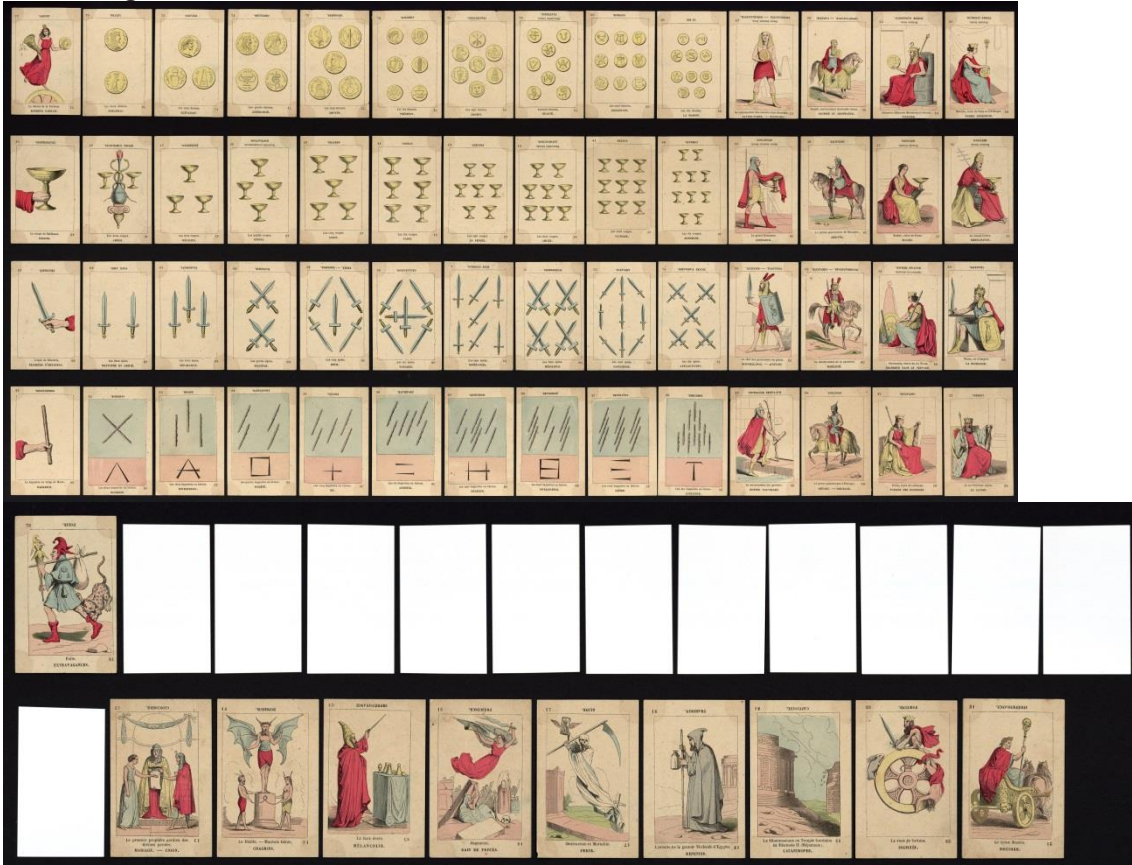

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26431

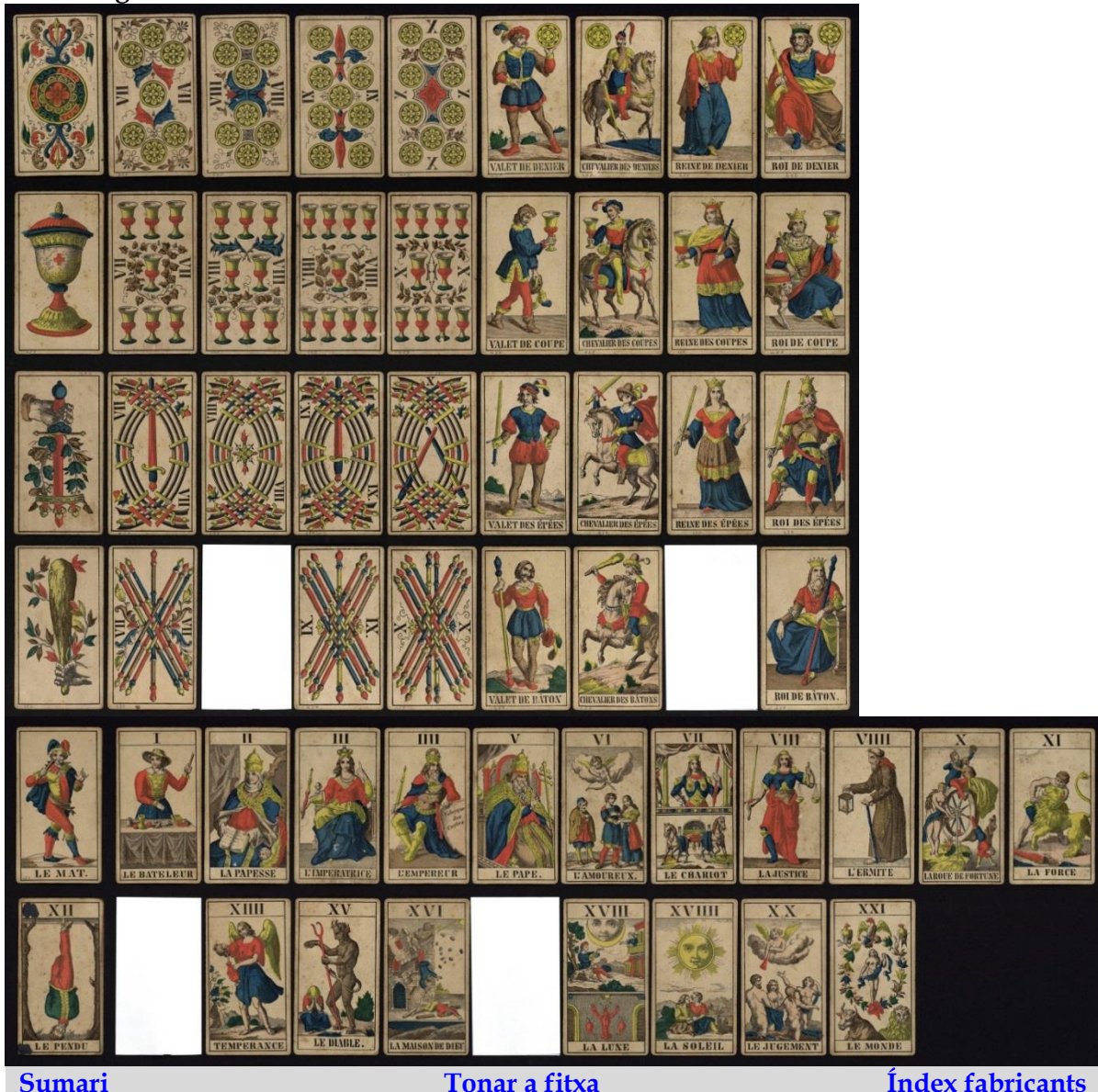

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26433

[Sumari](#)

[Tonar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

C07.08 SUBCOL·LECCIÓ DE NAIPS ORIENTALS (1890-1910)

Núm. Registre: 26434

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació:

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 24 mm.

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 125 (naips repetits)

Estat de conservació: bo

Colls:

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Xina)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. T'ienkiu

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus i negres, trama de figures geomètriques

Observacions: sembla que n'hi ha més d'una baralla juntes, ja que el joc de T'ienkiu el formen tan sols 32 naips: 10 que constitueixen 5 parelles, i 22 amb punts negres i/o vermells, més il·lustracions.

Referències:

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26435

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació:

Objecte: baralla

Dimensions: 73 x 17 mm.

Forma: rectangular

Núm. de naips: 122

Estat de conservació: bo

Colls:

Tècnica: gravat en relleu

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Xina)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Tseen-Wan

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: grisos, trama de rectangles

Observacions: sembla que n'hi ha tres baralles juntes, ja que el joc de Tseen-Wan és compon només de 30 naips, distribuïts en 3 pals, de 9 naips cadascun, més 3 honors.

Referències: similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 10, pàg. 313

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26436

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1890-1910

Objecte: baralla

Dimensions: 54 x 34 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 47 + carta presentació, incompleta

Estat de conservació: bo

Colls:

Tècnica: gravat en relleu, colors a mà

Suport: papers encolats

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Japó)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard. Hana-Karuta

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: negres, llisos

Observacions: el joc original japonès és, potser, anterior al segle XVI. La baralla es compon de 12 sèries de 4 naips cadascuna. Cada grup de naips o sèrie descriu un mes de l'any: gener està representat pel pi; febrer és la flor del pruner; març, la flor del cirerer; abril, la glicina; el maig, l'iris; el juny, la peònia; el juliol, el trèvol; l'agost, la pampa; el setembre, el crisantem; l'octubre, l'auró; el novembre, la pluja, i el desembre, la paulònia. Hi falta el naip del mes d'agost.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 14, pàg. 319

Llegendes: el primer naip del mes de desembre porta una llegenda tamponada

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26434

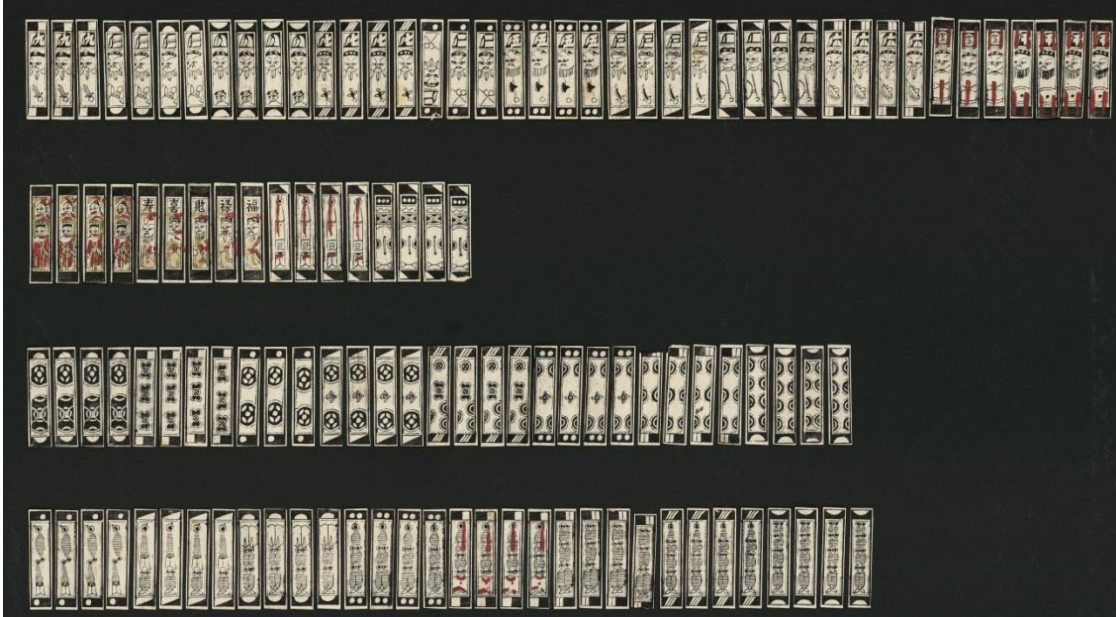

[Sumari](#)

[Tornar a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26435

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

Núm. Registre: 26436

Sumari

Tornar a fitxa

Índex fabricants

C07.09 SUBCOL ·LECCIÓ DE NAIPS DE JOCS (1820-1988)

Núm. Registre: 26437

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1820-1830

Objecte: baralla

Dimensions: 77 x 51 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa [?]

Estat de conservació: bo

Colls:

Tècnica: gravat al buit

Support: cartolina d'un sol full, acolorit a mà

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Endevinatori

Perfils: no

Índexs: numeració aràbiga correlativa a la dreta, del 1 al [?]

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de punts i ratlles

Observacions: tots els naips porten una numeració correlativa (a l'angle superior dret) seguida d'un punt. Numeració que en alguns naips, a causa de l'estat de conservació, és impossible de veure. Per tant, és difícil confirmar si la baralla està completa o no, ni quin seria el nombre total de naips que componen la baralla.

Referències:

Llegendes:

- 1: Bonne Femme brune
- 2: La Fortune.
- 6: Femme traître
- 7: La Victoire
- 8: L'Hymen
- 9: Mariage
- 10: Lucine
- 11: La Charite
- 13: Militaire Étranger
- 14: L'Espérance
- 15: Homme Blond / Homme Bienfaisant
- 16: Bellone
- 17: Thémis. la Justice
- 18: Trahison
- 19: Entremetteuse Intrigante

20: Confidente vraie amie
 21: Jupiter Protecteur
 22: Maison, Repas, Festin
 23: Nouvelles
 24: Voyage
 27: Chagrins, deuil.
 32: Jalousie
 33: Patrouille sureté / poursuites
 34: Calomnie mauvais / propos Caquet
 35: La Prudence
 37: Pertes depouillement Voleurs
 38: Naufrage, grand malheurs
 39: L'Amour
 40: Prison
 s/n: Bonne Femme blonde
 s/n: Junon protectrice.
 s/n: Homme brun / Homme de tout coeur
 s/n: L'Abondance
 s/n: Bon Voyage par Mer
 s/n: Procés Chicane
 s/n: Bataille
 s/n: Hypocrite.
 s/n: Courisan. petit-maitre / Homme dangereux
 s/n: Richard corrupteur
 s/n: Fausse Amie Femme dangereuse

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26438

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 57 x 42 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40, completa

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Fonseca, R.

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Juego de preguntas y respuestas

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blancs, llis

Observacions: igual que el núm. de registre 26455, i similar al núm. de registre 26439, d'aquesta mateixa subcol·lecció, que és de 48 naips. Sortosament un col·leccionista privat conserva una baralla (de 48 naips) del mateix model, molt completa, amb dos

naips explicatius, on consta la data de fabricació, el 1848, i l'impressor. La present baralla sembla que sigui una edició de només 40 naips, perquè és molt estrany que hi faltin tots els vuits i nous. Els naips explicatius només fan referència al joc de saló i no a l'endevinatori. El joc anava de la manera següent: oros i copes es repartien a les dames, i bastos i espases, als cavallers. Per al joc endevinatori s'havia d'adquirir un llibret explicatiu que es venia a part, a la mateixa impremta.

Referències: revista *La Sota*, núm. 7, pàg. 36, i núm. 43, fig. II-6-4, pàg. 249

Llegendes:

A-O: Fortuna // Dicha // P. ¿Tiene V. compromisos? // R. A todas horas
 2-O: Embarazo // Carta // P. ¿Engaña V. á muchos? // R. Cuando me acomoda
 3-O: Noble // Niño // P. ¿Es V amable? // R. Segun y cómo
 4-O: Regalo // Clausura // P. ¿Obsequia V. mucho? // R. Segun el caso
 5-O: Amante // Falta // P. ¿Guarda V. fidelidad? // R. Al levantarme
 6-O: Presente // Ambicion // P.¿Tiene V. cachaza? // R. Con exageracion
 7-O: Inquietud // Dinero // P. ¿Tiene V. querida? // R. En medio de un bosque?
 S-O: Moreno, a // Disolucion // P. ¿Tiene V. remordimientos? // R. Sí, si compasión
 C-O: Utilidad // Inaccion // P. ¿Es V. tonto? // R. Poquito á poquito
 R-O: Hombre // Vicioso // P. ¿Gusta V. que le mimen? // R. En la mesa

A-C: Justicia // Cambio // P. ¿Olvidará V. sus amores? // R. En el invierno, sí
 2-C: Amor // Deseo // P. ¿Agradece V. un favor? // R. No lo dude V
 3-C: Exito // Negocios // P. ¿Es V. presumido? // R. Cuando me acomoda
 4-C: Conocimiento // Enojo // P. ¿Es V. atrevido? // R. Con cariño
 5-C: Herencia // Parientes // P. ¿Su cariño es verdadero? // R. Una vez al día
 6-C: Pasado // Venidero // P. ¿Se burla V. mucho? // R. Nunca
 7-C: Pensamiento // Proyectos // P. ¿Es V. veleidoso? // R. de vez en cuando
 S-C: Rubio // Inclination // P.¿ Tiene V. pundonor? // R. Un rato
 C-C: Diablo // Picardía // P. ¿Olvida V. una memoria? // R. En la cama
 R-C: Matrimonio // Dignidad // P. ¿Ama V. mucho? // R. A media noche

A-E: Desgracia // Preñez // P.¿Se divierte V.? // R. Todos los dias
 2-E: Falso // Amistad // P. ¿Coquetea V. mucho? // R. Todo lo posible
 3-E: Ausencia // Extravíos // P. ¿Es V. cariñoso // R. Siempre
 4-E: Economía // Soledad // P. ¿Es V. obsequiosa? // R. Demasiado
 5-E: Pérdida // Velo // P. ¿Es V. fiel? // R. Cuando no hay otra
 6-E: Viaje // Declaración // P. ¿Tiene V. paciencia? // R. Raras veces
 7-E: Aviso // Esperanza // P. ¿Tiene V. caprichos? // R. Con gusto
 S-E: Llanto // Impresión // P. ¿Simpatiza V. conmigo? // R. No lo sé
 C-E: Militar // Ignorancia // P. ¿Es V. Burlona? // R. A todas horas
 R-E: Malo // Letrado // P. ¿Me quiere V.? // R. Por la noche

A-B: Caída // Nacimiento // P. ¿Soy su amigo? // R. Mucho, mucho
 2-B: Sorpresa // Pesares // P. ¿Seré su amante? // R. A medio día
 3-B: Conclusion // Empresa // P. ¿Es V. débil? // R. Por la mañana
 4-B: Sociedad // Prosperidad // P. ¿Tiene V. jaqueca? // R. Por la tarde
 5-B: Oro // Pleito // P. ¿Gusta V. de cortejos? // R. Ciertamente
 6-B: Doméstico // Espera // P. ¿Tiene V. recuerdos? // R. Al acostarme
 7-B: Conferencia // Indecision // P. ¿Es V. coqueta? // R. Así, así
 S-B: Extranjero // Noticias // P. ¿Es V. agradecida? // R. En el baile
 C-B: Desunion // Partida // P. ¿Es V. reservada? // R. Algunas veces
 R-B: Mujer // Bueno // P. ¿Es V. exigente? // R. En primavera

Núm. Registre: 26455

Procedència:

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 60x 43 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 40], falta el 5-B

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfic

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: atribuïda a Fonseca, R.

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Juego de preguntas y respuestas

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos:

Observacions: igual que el núm. de registre 26438 i similar al núm. de registre 26439, que és de 48 naips, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Una de les presentacions per a la venda deuria ser en forma de plec. Per això, possiblement, els naips estan tan mal tallats. Sortosament un col·leccionista privat conserva una baralla (de 48 naips) del mateix model, molt completa, amb dos naips explicatius on consta la data de fabricació, el 1848, i l'impressor. La present baralla sembla que sigui una edició de només 40 naips, perquè és molt estrany que hi faltin tots els vuits i nous. Els naips explicatius només fan referència al joc de saló i no a l'endevinatori. El joc anava de la manera següent: oros i copes es repartien a les dames, i bastos i espases, als cavallers. Per al joc endevinatori s'havia d'adquirir un llibret explicatiu que es venia a part, a la mateixa impremta.

Referències: revista *La Sota*, núm. 7, pàg. 36, i núm. 43, fig. II-6-4, pàg. 249

Llegendes:

- A-O: Fortuna // Dicha // P. ¿Tiene V. compromisos? // R. A todas horas
 2-O: Embarazo // Carta // P. ¿Engaña V. á muchos? // R. Cuando me acomoda
 3-O: Noble // Niño / P. ¿Es V amable? // R. Segun y cómo
 4-O: Regalo // Clausura // P. ¿Obsequia V. mucho? // R. Segun el caso
 5-O: Amante // Falta // P. ¿Guarda V. fidelidad? // R. Al levantarme
 6-O: Presente // Ambicion // P.¿Tiene V. cachaza? // R. Con exageracion
 7-O: Inquietud // Dinero // P. ¿Tiene V. querida? // R. En medio de un bosque?
 S-O: Moreno, a // Disolucion // P. ¿Tiene V. remordimientos? // R. Sí, si compasión
 C-O: Utilidad // Inaccion // P. ¿Es V. tonto? // R. Poquito á poquito
 R-O: Hombre // Vicioso // P. ¿Gusta V. que le mimen? // R. En la mesa
- A-C: Justicia // Cambio // P. ¿Olvidará V. sus amores? // R. En el invierno, sí
 2-C: Amor // Deseo // P. ¿Agradece V. un favor? // R. No lo dude V
 3-C: Exito // Negocios // P. ¿Es V. presumido? // R. Cuando me acomoda
 4-C: Conocimiento // Enojo // P. ¿Es V. atrevido? // R. Con cariño
 5-C: Herencia // Parientes // P. ¿Su cariño es verdadero? // R. Una vez al día
 6-C: Pasado // Venidero // P. ¿Se burla V. mucho? // R. Nunca

7-C: Pensamiento // Proyectos // P. ¿Es V. veleidoso? // R. de vez en cuando
 S-C: Rubio // Inclinación // P. ¿Tiene V. pundonor? // R. Un rato
 C-C: Diabolo // Picardía // P. ¿Olvida V. una memoria? // R. En la cama
 R-C: Matrimonio // Dignidad // P. ¿Ama V. mucho? // R. a media noche

A-E: Desgracia // Preñez // P. ¿Se divierte V.? // R. Todos los días
 2-E: Falso // Amistad // P. ¿Coquetea V. mucho? // R. Todo lo posible
 3-E: Ausencia // Extravíos // P. ¿Es V. cariñoso? // R. Siempre
 4-E: Economía // Soledad // P. ¿Es V. obsequiosa? // R. Demasiado
 5-E: Pérdida // Velo // P. ¿Es V. fiel? // R. Cuando no hay otra
 6-E: Viaje // Declaración // P. ¿Tiene V. paciencia? // R. Raras veces
 7-E: Aviso // Esperanza // P. ¿Tiene V. caprichos? // R. Con gusto
 S-E: Llanto // Impresión // P. ¿Simpatiza V. conmigo? // R. No lo sé
 C-E: Militar // Ignorancia // P. ¿Es V. Burlona? // R. A todas horas
 R-E: Malo // Letrado // P. ¿Me quiere V.? // R. Por la noche

A-B: Caída // Nacimiento // P. ¿Soy su amigo? // R. Mucho, mucho
 2-B: Sorpresa // Pesares // P. ¿Seré su amante? // R. A medio día
 3-B: Conclusión // Empresa // P. ¿Es V. débil? // R. Por la mañana
 4-B: Sociedad // Prosperidad // P. ¿Tiene V. jaqueca? // R. Por la tarde

6-B: Doméstico // Espera // P. ¿Tiene V. recuerdos? // R. Al acostarme
 7-B: Conferencia // Indecisión // P. ¿Es V. coqueta? // R. Así, así
 S-B: Extranjero // Noticias // P. ¿Es V. agradecida? // R. En el baile
 C-B: Desunión // Partida // P. ¿Es V. reservada? // R. Algunas veces
 R-B: Mujer // Bueno // P. ¿Es V. exigente? // R. En primavera

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26439

Procedència:

Datació: [1848]

Objecte: baralla

Dimensions: 60 x 41 mm i 58 x 41 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 39 [de 48], incompleta, falten: oros (6 i S) i espases (3, 5, 6, 7, 8, S i C)

Estat de conservació: regular

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: papers encolats

Fabricant/editor: atribuïda a Fonseca, R.

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Madrid

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Juego de preguntas y respuestas

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds, ornamental

Observacions: similar als núm. de registre 26438 i 26455, que són de 40 naips, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Sortosament un col·leccionista privat conserva una

baralla (de 48 naips) del mateix model, molt completa, amb dos naips explicatius on consta la data de fabricació, el 1848, i l'impressor. La present baralla sembla que sigui una edició de només 40 naips, perquè és molt estrany que hi faltin tots els vuits i nous. Els naips explicatius només fan referència al joc de saló i no a l'endevinatori. El joc anava de la manera següent: oros i copes es repartien a les dames, i bastos i espases, als cavallers. Per al joc endevinatori s'havia d'adquirir un llibret explicatiu que es venia a part, a la mateixa impremta.

Referències: revista *La Sota*, núm. 7, pàg. 36, i núm. 43, fig. II-6-4, pàg. 249

Llegendes:

A-O: Fortuna // Dicha // P. ¿Tiene V. compromisos? // R. A todas horas
 2-O: Embarazo // Carta // P. ¿Engaña V. á muchos? // R. Cuando me acomoda
 3-O: Noble // Niño // P. ¿Es V amable? // R. Segun y cómo
 4-O: Regalo // Clausura // P. ¿Obsequia V. mucho? // R. Segun el caso
 5-O: Amante // Falta // P. ¿Guarda V. fidelidad? // R. Al levantarme
 6-O: Presente // Ambicion // P.¿Tiene V. cachaza? // R. Con exageracion
 7-O: Inquietud // Dinero // P.¿Tiene V. querida? // R. En medio de un bosque?
 8-O: Usura // Hermosura // P. ¿Va V. á enamorar? // R. Con dulzura
 9-O: Fraude // Efecto // ¿Gusta V. del amor? // R. Como Dios manda
 S-O: Moreno, a // Disolucion // P. ¿Tiene V. remordimientos? // R. Sí, si compasión
 C-O: Utilidad // Inaccion // P. ¿Es V. tonto? // R. Poquito á poquito.
 R-O: Hombre // Vicioso // P. ¿Gusta V. que le mimen? // R. En la mesa

A-C: Justicia // Cambio // P. ¿Olvidará V. sus amores? // R. En el invierno, sí
 2-C: Amor // Deseo // P. ¿Agradece V. un favor? // R. No lo dude V
 3-C: Exito // Negocios // P. ¿Es V. presumido? // R. Cuando me acomoda
 4-C: Conocimiento // Enojo // P. ¿Es V. atrevido? // R. Con cariño
 5-C: Herencia // Parientes // P. ¿Su cariño es verdadero? // R. Una vez al día
 6-C: Pasado // Venidero // P. ¿Se burla V. mucho? // R. Nunca
 7-C: Pensamiento // Proyectos // P. ¿Es V. veleidoso? // R. de vez en cuando
 8-C: Rubia // Satisfaccion // P. ¿Soy su amiga? // R. Cuando truena
 9-C: Victoria // Sinceridad // P. ¿Tiene V. presuncion? // R. Cuando le veo
 S-C: Rubio // Inclination // P.¿ Tiene V. pundonor? // R. Un rato
 C-C: Diablo // Picardía // P. ¿Olvida V. una memoria? // R. En la cama
 R-C: Matrimonio // Dignidad // P. ¿Ama V. mucho? // R. A media noche

A-E: Desgracia // Preñez // P.¿Se divierte V.? // R. Todos los días
 2-E: Falso // Amistad // P. ¿Coquetea V. mucho? // R. Todo lo posible
 3-E: Ausencia // Extravíos // P. ¿Es V. cariñoso // R. Siempre
 4-E: Economía // Soledad // P. ¿Es V. obsequiosa? // R. Demasiado
 5-E: Pérdida // Velo // P. ¿Es V. fiel? // R. Cuando no hay otra
 6-E: Viaje // Declaración // P. ¿Tiene V. paciencia? // R. Raras veces
 7-E: Aviso // Esperanza // P. ¿Tiene V. caprichos? // R. Con gusto
 9-E: Relijion // Desconfianza // P. ¿Su cariño es sincero? // R. En verano, sí
 S-E: Llanto // Impresión // P. ¿Simpatiza V. conmigo? // R. No lo sé
 C-E: Militar // Ignorancia // P. ¿Es V. Burlona? // R. A todas horas
 R-E: Malo // Letrado // P. ¿Me quiere V.? // R. Por la noche

A-B: Caída // Nacimiento // P. ¿Soy su amigo? // R. Mucho, mucho
 2-B: Sorpresa // Pesares // P. ¿Seré su amante? // R. A medio día
 3-B: Conclusion // Empresa // P. ¿Es V. débil? // R. Por la mañana
 4-B: Sociedad // Prosperidad // P. ¿Tiene V. jaqueca? // R. Por la tarde
 5-B: Oro // Pleito // P. ¿Gusta V. de cortejos? // R. Ciertamente
 6-B: Doméstico // Espera // P. ¿Tiene V. recuerdos? // R. Al acostarme
 7-B: Conferencia // Indecision // P. ¿Es V. coqueta? // R. Así, así
 8-B: Campo // Disputas // P. ¿Gusta V. que la regalen? // R. Eso no se pregunta

9-B: Irregular // Tardanza // P. ¿Guardara V. un secreto? // R. Con trabajo
 S-B: Extranjero // Noticias // P. ¿Es V. agradecida? // R. En el baile
 C-B: Desunion // Partida // P. ¿Es V. reservada? // R. Algunas veces
 R-B: Mujer // Bueno // P. ¿Es V. exigente? // R. En primavera

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26440

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1860]

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 31 [de 32], incompleta, falta l'A-D

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full, acolorida a mà

Fabricant/editor: Bourgeois, Le

Marca: Le Bourgeois (a totes les figures)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions: gravador: Migeon (R-D)

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Imperial

Perfils: no

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: negres, trama de punts i ratlles

Observacions: els asos i els sets són relacions numerades de patronímics femenins i masculins que no es transcriuen per la seva excessiva llargària. Podria ser un joc per triar els noms dels fills [?].

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 249, pàg. 149

Llegendes: a totes les figures: Le Bourgeois, *rue de la Banque, 20, Paris*

V-D: Le Bourgeois, *rue de la Banque, 20, Paris* // FRANCE

R-D: Le Bourgeois, *rue de la Banque, 20, Paris* // MIGEON PARIS

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26441

Procedència:

Datació: [1865]

Objecte: baralla

Dimensions: 113 x 76 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52 + naip blanc, completa

Estat de conservació: regular

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Gaudais, J.

Marca: J. Gaudais (a totes les figures, tret de V-T)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions: dissenyador: Mansion invt., a tots els naips, sobrenom d'André Leon Larue, (Nancy 1785-Paris c. 1834), realitzador [Jean-Jacques Grandville](#), sobrenom de Jean Ignace Isidore Gerard (Nancy 1803-Vauves 1847)

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. La Sibylle des Salons

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: roses i verds, quadrícula

Observacions: igual que el núm. de registre 26442, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Barreja un estàndard i un joc endevinatori. Els naips porten, a la part superior, a la dreta, una numeració correlativa, manuscrita, de l'1 al 52. Similar al catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 271, pàg. 151. Encara que està signada pel famós miniaturista Mansion, es dona per cert que la realització anà a càrrec del seu deixeble, el caricaturista Grandville. Model de gran èxit que fou reeditat per [Grimaud](#), que, a més, creà, al seu torn, un model de característiques similars anomenat *Le Livre du destin*.

Referències:

Llegendes:

a totes les figures tret de (V-T): J. Gaudais Paris, a tots els naips: Mansion invt

A-D: Une Lettre

2-D: Plaisirs divertissement

3-D: L'homme pour lequel on fait les Cartes

4-D: Révélation importante

5-D: Reconciliation

6-D: Absence

7-D: Caquets

8-D: Empêchement

9-D: Contrariété déplaisir

10-D: Voyage

V-D: Voleur

D-D: Méchante, femme

R.D: Militaire

A-C: Billet doux

2-C: Maison de Campagne

3-C: La Dame pour laquelle on fait les Cartes

4-C: Maison de ville

5-C: Mariage

6-C: Amour

7-C: Pensée

8-C: Une blonde

9-C: Surprise

10-C: Attente

V-C: Visite

D-C: Tendresse

R-C: Rentier

A-P: Retard

2-P: Joueurs

3-P: Pièges

4-P: Une Brune

5-P: Perte d'Argent
 6-P: Inconstance
 7-P: Querelle
 8-P: Maladie
 9-P: Mort
 10-P: Chagrin, larmes
 V-P: Un Jeune homme Brun
 D-P: Une Veuve
 R-P: Homme de Loi

A-T: Beaucoup d'Argent
 2-T: Fidélité, attachement
 3-T: Espérance
 4-T: Partie de Campagne
 5-T: Victoire
 6-T: Ennemi
 7-T: Un peu d'argent
 8-T: Depit
 9-T: Présents
 10-T: Succès
 V-T: Flatteur
 D-T: Amie sincère
 R-T: Protecteur

Sumari

Índex fabricants

Núm. Registre: 26442

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1890-1910

Objecte: baralla

Dimensions: 114 x 77 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina, acolorida a mà

Fabricant/editor: Gaudais, J.

Marca: J. Gaudais (a totes les figures tret del V-T)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions: dissenyador: Mansion, a tots els naips, sobrenom d'André Leon Larue (Nancy 1785-Paris c. 1834), realitzador [Jean-Jacques Grandville](#), sobrenom de Jean Ignace Isidore Gerard (Nancy 1803-Vauves 1847)

Timbre/bolla:

Model: Estàndard + endivinatori. La Sibylle des Salons

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de quadradets

Observacions: igual que el núm. de registre 26441, d'aquesta mateixa subcol·lecció, i similar a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 271, pàg. 151. Pràcticament tots els naips presenten una numeració, a la part inferior, situada aleatòriament a la dreta o

a l'esquerra, manuscrita. I només alguns naips també presenten, manuscrites, a la part inferior, unes inscripcions en un castellà deficient, que semblen més aviat interpretacions del naip que una traducció de l'original en francès. Encara que la baralla està signada pel famós miniaturista Mansion, es dona per cert que la realització anà a càrrec del seu deixeble, el caricaturista Grandville. Model de gran èxit que fou reeditat per **Grimaud**, que, a més, creà, al seu torn, un model de característiques similars anomenat *Le Livre du destin*.

Referències:

Llegendes:

a tots els naips: Mansion invt., a totes les figures tret de (V-T): J. Gaudais Paris.

A-D: *Une Lettre* / [manuscrit] 46

2-D: *Plaisirs divertissement* / [manuscrit] 34

3-D: *L'Homme pour lequel on fait le Cartes* / [manuscrit] 19 / llegada

4-D: *Révélation importante* / [manuscrit] 39

5-D: *Réconciliation* / [manuscrit] 38

6-D: *Absence*.

7-D: *Caquets* / [manuscrit] satira burlesca

8-D: *Empêchement* / [manuscrit] empreses de ningun / valor

9-D: *Contrariété déplaisir* / [manuscrit] contrariedad / retardo causado / por el di[n]ers

10-D: *Voyage* / [manuscrit] 50

V-D: *Voleur* / [manuscrit] 43 o 9

D-D: *Méchante femme* / [manuscrit] blasfema seran / rechasa/das

R-D: *Militaire* / [manuscrit] 23 / peligroso

A-C: *Billet doux* / [manuscrit] visita de amigo / carta resibida

2-C: *Maison de Campagne*.

3-C: *La Dame pour laquelle on fait les Cartes* / [20 acierto

4-C: *Maison de ville* / 24 / prosperidad

5-C: *Mariage*.

6-C: *Amour*.

7-C: *Pensée* / 28

8-C: *Une blonde* / 43

9-C: *Surprise* / 41

10-C: *Attente* / la espera triunfo.

V-C: *Visite* / 51

D-C: *Tendresse* / 42

R-C: *Rentier* / 37

A-P: *Retard* / 36

2-P: *Joueurs* / 8 / vecina

3-P: *Pièges* / 32

4-P: *Une Brune* / 48

5-P: *Perte d'Argent* / 30

6-P: *Inconstance* / 17

7-P: *Querelle* / 35

8-P: *Maladie* / 27

9-P: *Mort* / 21 perdida de parientes

10-C: *Chagrin, larmes* / 8 / viage por mar

V-P: *Un Jeune homme Brun* / 47

D-P: *Une Veuve* / 44

R-P: *Homme de Lois* / 16 odioso malafe

A-T: *Beaucoup d'Argent* / 5

2-T: *Fidélité, attachement* / 15 / amigos le engañaran

3-T: Espérance / 11 / prosperaran
 4-T: Partie de Campagne / 33
 5-T: Victoire / 52-36
 6-T: Ennemi / 12 peligro le amenaza
 7-T: Un peu d'argent / 45
 8-T: Depit / 10 desprecio amigo le engañaran
 9-T: Présents
 10-T: Succés / 40
 V-T: Flatteur / 14 adulador peligroso
 D-T: Amie sincère / 2
 R-T: Protecteur / 31

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26443

Procedència:

Datació: [1866]

Objecte: baralla

Dimensions: 93 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 44 [de 52], incompleta

Estat de conservació: dolent

Colls:

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: P.P.V. [?] (13-Q)

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Italia)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Endevinatori

Perfils: negres

Índexs: lletres i aràbics

Pintes: no

Dorsos: blaus, trama de punts

Observacions: els índexs aràbics són una numeració correlativa de l'1 el 13.

Referències:

Llegendes:

1-Q: Stanza

2-Q: La Lettera

3-Q: Presente di pietre preziose

4-Q: Falsita

5-Q: Malinconia

6-Q: Il Pensiero

8-Q: La Donna di Servizio

11-Q: Messagiere

12-Q: Donna maviolata maritata

13-Q: Mercante // P P V

1-F: Imeneo

2-F: La Superbia

3-F: Viaggio

4-F: L'Amica
 6-F: Consolante sorpresa
 7-F: Gran consolazione
 9-F: L'Allegria
 10-F: La Leggerezza
 11-F: Domestico
 12-F: Giovine Fanciulla
 13-F: Dottore

1-C: La Conversazione
 3-C: Belvedere
 4-C: Amore
 5-C: Allegrezza al cuore
 6-C: Denari
 7-C: Letterato
 8-C: Speranza
 10-C: La Constanza
 11-C: L'Amante
 12-C: L'Amante
 13-C: Casa

1-P: Dispiacere
 2-P: La Vecchia Signora
 3-P: Il Vedovo
 4-P: Ammalato
 5-P: Morte
 7-P: Disgrazia
 8-P: La Riunione
 9-P: Prigione
 10-P: Militare
 11-P: Il Nemico
 12-P: La Nemica
 13-P: Sacerdote

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26444

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1868]

Objecte: baralla

Dimensions: 68 x 47 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 48, completa + naip explicatiu

Estat de conservació: bo

Colls: espanyols

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Fills de José García Taboadela](#) (1860-[?])

Marca: Hijos de José Ga. Taboadela (naip explicatiu) (4-O)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Màlaga

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Baraja del Amor (A-O)

Perfils: negres

Índexs: aràbics

Pintes: sí

Dorsos: blaus, embull

Observacions: el naip instructiu explica les normes del joc, que són molt simples: els oros i copes són per a les senyores, i les espases i els bastos, per als senyors. La presència d'un naip al centre fa pensar que podia ser igualment utilitzada com una baralla estàndard. José García en realitzà per primera vegada un model en blanc i negre, molt més senzill. Atès l'èxit, creà una nova versió, en color, més elaborada, que després els fills van reeditar pràcticament igual, fins i tot aprofitant el naip instructiu que conserva l'antiga adreça (calle Nueva, 61, Màlaga), però canviant, al 4-O, l'efígie d'Isabel II per la de Carles III.

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier vol. I, núm. 325, pàg. 61; revista *La Sota*, núm. núm. 4, pàg. 36, i núm. 43, fig. II-6-4, pàg. 254 i fig. II-6-10, pàg. 255

Llegendes: cada naip té una pregunta sota la lletra P, i una resposta sota la lletra R que no han estat recollides a la fitxa per la seva extensió.

A-O: BARAJA / DE AMOR

4-O: [a la llaçada] ES PROPIEDAD DE LOS HIJOS DE JOSE G^a TABODELA // [al centre] MALAGA / -CALLE DE GRANADA N° 38

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26445

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 122 x 80 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: cromolitogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard + Fantasia endevinatori. Destin Antique

Perfils: daurats

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blancs, llis

Observacions: és un joc de saló que presenta l'estàndard (un Portrait Paris) a l'angle superior esquerre, més una gran escena central que descriu grans esdeveniments vitals (malalties, viatges, etc.). Als angles superiors drets, els signes zodiacals i, a baix al centre, una numeració correlativa.

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. II, núm. 261, pàg. 40

Llegendes:

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26446

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 129 x 90 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52 + 2 extra, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: [Baptiste Paul Grimaud](#) (1851-[?])

Marca: B. P. Grimaud (totes les figures)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard + endivinatori. Astro-mitològica

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus i vermells, quadrícula

Observacions: model molt conegut. Cada naip presenta una combinació de 5 parts: l'estàndard, una constel·lació i una lletra, a dalt; una gran escena mitològica central, i dues escenes o objectes separats per flors, a sota.

Referències: igual a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 272, pàg. 151

Llegendes: a totes les figures: B. P. GRIMAUD / FRANCE CONSULTANT: PARIS / B. P. GRIMAUD

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26447

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1870]

Objecte: baralla

Dimensions: 94 x 59 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 40 [de 42], incompleta

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Estàndard + endivinatori

Perfils: blaus

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds, blaus i vermells, quadrícula

Observacions: de fet també es podria considerar una mena de derivació del tarot Etteilla o del Petit Oracle des Dames (també de 42 naips), perquè presenta alguns dels naips que en són característics. Hi trobem el Consultant, el Boig, el Mag, la Prudència, la Força, etc., barrejades amb d'altres amb escenes típiques dels jocs de saló, com el naufragi, la bona dona rosa, el matrimoni, el traïdor o traïdora, etc. Tots els naips estan numerats correlativament de l'1 al 42. Alguns presenten dues escenes, més dos naips estàndards, d'altres només una escena i un naip estàndard. Tots presenten dobles llegendes.

Referències:

Llegendes:

- 8-D: 1 / / *Voyage / Terre / 4e Élément*
- 9-C: 2 / *Victoire // Éclairissement Feu / 2e Élément*
- 7-P: 3 / *Propos // Eau / 1er Élément*
- 8-C: 4 / *Étoiles Brillantes // Air / 3e Élément*
- 10-T: 5 / *Creation de l'Home et de la Femme // Génération*
- 8-P: 6 / *Homme et Femme Méchants // Le Paradis Terrestre*
- 9-D: 7 / *Éntreprise // Force Majeure*
- 4-D: 8 / *Ennui, Dégoût // La Force.*
- 4-T: 9 / *La Peuple // La Prudence*
- 4-C: 10 / *La Tempérance // Nuit*
- 2-T: 11 / *Thémise, La Justice // Le Riche Corrupteur.*
- 9-P: 13 / *Chagrin. Deuil // Mortalité*
- 3-C: 14 / *Fidélité // Le Sage.*
- 6-P: 15 / *Bellone / [R-P] Dissension*
- 10-D: 16 / *Trahison // L'Homme entre le Vice et la Vértu*
- 5-C: 17 / *Mariage // Union*
- R-D: 18 / *Jupiter // Protecteur*
- 3-T: 19 / *La Loi et la Foi // Surèté et Harmonie des Peuples*
- D-D: 20 / *Junon // Protéctrice*
- 2-P: 21 / *Le Bateleur // [3-P] Le Fou: 22 / Consultante // Consultant*
- 2-C: 24 / *L'Hymen // [2-D] Départ, Désunion, Abandon*
- 6-T: 25 / *Lucine Fécondité // [5-D] Célibataire, indécision*
- 10-C: 26 / *L'Abondance // L'Espérance*
- 9-T: 27 / *Bonne Foy Amitié Réussite // Procés, Chicane*
- 6-D: 28 / *Obstacle // La Rénommée*
- 10-P: 29 / *Naufrage, Grand Malheur / Prison*
- 5-P: 30 / *Dépuillement, Voleurs // Patrouille Sùreté Poursuite imprévue*
- A-C: 31 / *Jalousie, Courtisan // Maison, Table, Festins*
- 3-D: 32 / *Ville // Bon Voyage par Mer*
- A-D: 33 / *Lettre, Billet doux // [8-T] Petit-Maître, Embarras*
- A-T: 34 / *Economie, Bourse d'Argent // Solitude, Répos*
- 4-P: 35 / *Hypocrite // Batterie Bacanal. Dispute*
- 5-T: 36 / *Le Vieillard, Pére de Famille // [7-D] Société, Mauvais Caquet*
- 6-C: 37 / *La Charité et La Franchise // [D-P] Femme traître*
- R-P: 38 / *Homme brun, de tout Coeur // [R-C] Homme blond, bienfaisant*
- D-T: 39 / *Bonne Femme brune // [D-C] Bonne Femme blonde*
- V-T: 40 / *Garçon brun // Garçon blond*
- 7-C: 41 / *Fille blonde, et Chataigne blonde // [7-T] Fille brune et Chataigne brune*
- V-P: 42 / *Étranger, nouvelles // [V-D] Homme de Champagne*

Núm. Registre: 26448

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: 1885

Objecte: baralla

Dimensions: 100 x 62 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Goldsmid, E. & G.

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Edimburg (Regne Unit)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. The Knovery of the Rump

Perfils: no

Índexs: romans

Pintes: no

Dorsos: roses, llisos

Observacions: nova edició facsímil del 1885 que no porta segell. Editat per Harry Margary [?].

Referències:

Llegendes:

I-D: The High Court of Iustice a / Olivers Slaugh ter house

II-D: Vane Father and Sonne

III-D: Simonias Slandring ye High Preist / to get his Place

III-D: Laird of Warreston an arrant / knave Au my Saul man

V-D: S. W. Naller looses two Armyes / get getts by ye bargaine

VI-D: Kelsey a sneaking Bodice maker / a gisted Brother

VII-D: Marshal curseing Meroz

VIII-D: Don Haselrigg K^t of y^e / Codled braine

IX-D: Lenthall runns away With / his Mace to the Army

X-D: A Comittee for Plunderd Mi/nisters Miles Corbet in the chaire

K-D: It Martin mowes ye House that y / King may take the Covenant

Q-D: The takeing of the Holy / League and Covenant

K-D: S.^r H Milmay solicits a Cityzens / Wife for IV^{ech} his owne corrects him

I-C: Cromwell Ireton, and / Hudson, all in ye fame / Boate

II-C: Onsley Father and Sonne

III-C: Cromwell pypeth un to Fairfax

III-C: The Rump roasted salt it well / it Stinks exceedingly

V-C: The E. of Pem: in ye H. of Com: Tha/nks ye Speaker for his Admision

VI-C: Worsley an Inckle Weaver a / man of Personal Valor

VII-C: Nathaniel Fines / Where by hangs a Tale

VIII-C: Lambert K^t of ye Golden / Tulip

IX-C: Huson the Cobbler entring / London

X-C: The Rump and dreggs of the house / of Com: remaining after the good / members were purged out

K-C: Hugh Peters fhews the bodking and / thimbles given by the wives of Wap: pin for the good old cause
 Q-C: The Damnable engagement / to be true and Faithfull
 K-C: The Saints think it meet that the/ Rump make a League IVth Oneale

I-P: Brads hi, the Taylor, and ye Hangman / keepers of the Liberty of England
 II-P: Perry Father and Sonne
 III-P: H. Martin defend s^rRalph who / designed to kill to King
 IIII-P: Argyle a muckle Scotch Knave / in gude faith Sir
 V-P: Nye, and Godrvin Olivers / Confessors
 VI-P: Skippon a Waggoner to S^r. F. Vere / one of Olivers Hectors
 VII-P: Feek the Seer
 VIII-P: Seot Olivers Clerk or / Tally man
 IX-P: A Comittee ad Derby house / to continue the Warr
 X-P: A Comittee at Haberdashers Hall / to Spoyle the Cava. Leers as the / Ierus did the Egyptians
 K-P: Sr H. Vane funds a distinction betruvixt / a Legal & am Evangelical conscience^e
 Q-P: The Lady Lambert and Oliver / under a Strong Conflict.
 K-P: BradSharv in ye High Court of / Iustice in Sulting of the King

I-T: A Free State or a tolleration / for all fort of Villany
 II-T: Lenthall Father and Sonn
 III-T: Bulstrod and Withlock present to / Oliver the Instruments of Governm^t
 IIII-T: A Covenanting Scot & an English In:/dependent differ about ye things of this / worla
 V-T: Sr H. Mildway beaten by a foot:/boy a great breach of Priviledg
 VI-T: Desbron Olivers Champion have/ing a Cannon in each Packet
 VII-T: Harrison the Carpenter witting / down ye horne of ye Beastin Daniel
 VIII-T: Pride Oliver^s Drayman
 IX-T: The Army entring the City / persuing the Apprentices
 X-T: Oliver seeking ged while the K / is murdered by his order
 K-T: Ireton holds that Saints may palsthr:/ough all formes to obtaine his ends
 Q-T: Ioane hold my Staff / Lady Protectoresse
 K-T: Oliver declares himself and the Re:/bells to be the Gadly Party

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26449

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1890]

Objecte: baralla

Dimensions: 85 x 53 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Lequart & Mignot

Marca: Lequart & Mignot (A-D)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:**Model:** Estàndard. Portrait Paris + Fantasia**Perfils:** negres**Índexs:** no**Pintes:** no**Dorsos:** blancs, llisos**Observacions:** és una baralla de format similar als jocs de saló endevinatoris, però en aquest cas algunes escenes presenten personatges literaris, majoritàriament protagonistes de contes infantils.**Referències:** similar a a la del catàleg del Museo Fournier, vol. I, núm. 275, pàg. 251**Llegendes:**

A-D: LEQUART & MIGNOT / PARIS // GENDARME

7-D: DON QUICHOTTE

8-D: LE DIABLE BOITEUX

9-D: CENDRILLON

10-D: RIQUETT Á LA HOUPE

V-D: LA BELLE AU BOIS DORMANT

D-D: LA MÈRE MICHEL

R-D: BÉDOUIN

A-C: ANGLAISE

7-C: MALADE

8-C: PIOUS-PIOUS

9-C: BAVARDE

0-C: POMPIER

V-C: DANSEUSE

D-C: ESPAGNOL

R-C: Mr PIPELET

A-P: LE PETIT POU CET

7-P: GÉNÉRAL

8-P: AVEUGLE

9-P: SAUVAGE

10-P: GARDE CHAMPÈTRE

V-P: SANCHO-PANÇA

D-P: TAMBOUR

R-P: PÈCHEUR

A-T: GARDEUDE DE PORCS

7-T: LE DIABLE // [al diari] LE FIGARO // ZOLA

8-T: TONKINOIS

9-T: PEAU D'ÂNE

10-T: LE MARQUIS DE CARABAS

V-T: LE CHAT BOTTÉ

D-T: LE PETIT CHAPERON ROUGE

R-T: JUGE

[Sumari](#)[Imatge](#)[Índex fabricants](#)**Núm. Registre:** 26450**Procedència:** [Josep Brunet i Bellet](#)**Datació:** [1890]**Objecte:** baralla**Dimensions:** 93 x 59 mm**Forma:** rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (Italia)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Estàndard + endivinatori. Joc de saló

Perfils: vermells

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: blaus, figuratius: mag tirant els naips entre follets

Observacions:

Referències:

Llegendes:

A-D: Lettera ricevuta od aspettata / per la posta, o per pedone

7-D: Denaro, ma in poca quantità

8-D: Denaro, amore contrastato, ostacoli

9-D: Grande contrarietà, ritardo di nuova / che ci preme

10-D: Rottura d'amicizia, viaggio per terra o per mare

V-D: Un tristo buffone, un servo traditore / un soldato malvagio

D-D: Una bionda perfida / che cerca di nuocere

R-D: Uomo biondo perverso, soldato brutale / che macchina una mala azione

A-C: Casa della persona per cui si fa il giuoco / convito, regalo, buona nuova

7-C: Gelosia di donne, una bella amica / di buon cuore, un matrimonio felice

8-C: Alegria, Sbevazzamento

9-C: Unione, Riconciliazione

10-C: Fortuna, Vittoria, Nascita

V-C: Giovine biondo, od un militare / Allegro, pronto a far servigi

D-C: Donna bionda, buona, // cortese, benefica

R-C: Amico biondo, o castagno, generoso, leale; // od un uomo potente, benefico

A-P: Amorzzi, annunzio di lutto

7-P: Malattia, una Ladra, // contese affanni

8-P: Pianti; perdita di danaro, // cattive nuove

9-P: Nuova dolorosa, perdita d'amici // gravidanza funesta

10-P: Un segreto, un caso notturno, / prigionia, rovina

V-P: Un giovane bruno, nostro nimico tristis.^{mo} // disposto a recarci dispiaceri

D-P: Una falsa amica, // una vedova afflitta

R-P: Uomo bruno, burbero, arrogante, // od un avvocato che macchina mali

A-T: Guadagno, lettera che apporta // buone nuove, buoni negozi

7-T: Un regaluccio, freddezza // tra due innamorati

8-T: Innamoramento di una donzella

9-T: Un viaggio, regali ricevuti, // guadagno al giuoco

10-T: Partita di campagna, fortuna // un denari, ricchezze, onori

V-T: Amante fedele, marito fortunato

D-T: Amica bionda, disposta a far buoni uffici // inclinata all'amore, favorita dalla fortuna

R-T: Amico bruno sincero, // obligantissimo

Sumari

Imatge

Índex fabricants

Núm. Registre: 26451

Procedència: [Josep Brunet i Bellet](#)

Datació: [1910]

Objecte: baralla

Dimensions: 91 x 56 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 32, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfica

Support: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: Arnaud & Compagnie Editeurs

Marca: Arnaud & Cie. Editeurs (naip de trèvol)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Paris (França)

Col·laboracions:

Timbre/bolla:

Model: Joc de saló. Endevinatori

Perfils: negres

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: verds, llis

Observacions: presenten els símbols francesos i un personatge amb una doble llegenda invertida.

Referències:

Llegendes:

Cors:

- Douces pensées. Paix de cœur // Présage d'ennui
- Nouvelle agréable- Festin / ou repas d'amis // Renversée: Visite d'ami
- Militaire qui doit entrer dans votre / famille et cherche a vous être utile // Renversée: Il en sera empêché
- Joie, Surprise qui fera grand / plaisir // Renversée: Légère inquiétude
- Homme qui vous cherche du bien // Renversée: Il sera arrêté dans ses bones intentions
- Satisfaction. Resserre les nœuds d'amitié // Renversée: Chagrin passager
- Satisfaction de la part de ses enfants / Réussite en amour // Renversée: Indifférence
- Femme honnête, bien faisante rendant des services // Renversée: Retard des vos espérances

Diamants:

- Annonce une lettre // Renversée: Nouvelle désagréable
- Militaire ou Messenger apportant des / nouvelles désagréables // Reversée il apporte des nouvelles faucheuses
- Méchante femme qui dit du mal de vous // Renversée: Elle vous fera du / tort
- Demarches amoureuses // Renversée: Demarches sans / aucun succès
- Voyage ou changement de / demeure // Renversée: Ce changement ne sera / pas heureux
- Un qui cherche à vous nourrir // Renversée: Il vous nourrira
- Contrariété. Retard pour de / l'argent // Renversée: Brouille en amour ou famille
- Gain à la loterie. Satire. Moquerie // Renversée: Caquets d'enfants
- Homme qui cherche à vous nourrir // Renversée: Il vous nourrira

Piques:

- Retard dans les affaires. Présage / de mort // Renversée: Perte des Parents
- Jeune homme qui vous causera des désagréments // Renversée: Présage d'une trahison
- Veuve qui cherche à vous tromper // Renversée: Elle vous trompera sûrement
- Querelles et Tourments / Peines passagères // Renversée: Intrigue sans importance
- Mauvaise nouvelle: Maladie / prochaine // Renversée: Mariage manqué.
- Empoisonnement- Pleurs.-Prison // Renversée: La peine sera courte
- Annonce quelque disgrâce // Renversée: Perte d'un procès
- Succès auprès de la femme / aimée. Plaisir // Renversée: Tristesse. Mauvaise nouvelle

Trèvols: Faiblesse d'amour. Recouvrement / d'une petite somme //

Renversée:

- La somme sera plus faible
- Un mariage // Renversée: Qui ne se fera pas sans / quelques embarras
- Réussite en amour ou succession // Renversée: Petit présent.
- Homme juste, loyal, aimant à rendre / service // Renversée: Ses bonnes intentions / éprouverant un / retard
- Joie, gain, Profit. Argent à recouvrer // Renversée: La Joie sera de courte / durée
- Grandes espérances bien fondées / Joie d'amour // Renversée: Amour malheureux
- Succès dans les affaires. Fortune // Renversée: Petite réussite
- Femme qui vous aime // Renversée: Femme jalouse // Déposé ARNAUD & CIE Éditeurs. 10 Rue du Paradis. PARIS.

[Sumari](#)

[Imatge](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26452

Procedència:

Datació: [1910]

Objecte: baralla

Dimensions: 78 x 51 mm

Forma: rectangular

Núm. de naips: 52 + naip presentació + regles del joc, completa

Estat de conservació: bo

Colls: francesos

Tècnica: litogràfic

Suport: cartolina d'un sol full

Fabricant/editor: desconegut

Marca:

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: (França)

Col·laboracions: dissenyador: Silvestre

Timbre/bolla:

Model: Fantasia. Jeu Héraldique (carta de presentació)

Perfils: no

Índexs: aràbics

Pintes: no

Dorsos: blancs, llis

Observacions: nova edició facsímil d'una baralla del segle XVII. Les instruccions que l'acompanyen descriuen una mena de joc de l'oca. Té numeració correlativa que ocupa un lloc aleatori.

Referències:

Llegendes:

N-P: À Monseigneur le Duc de Bourgoigne / Monseigneur / Si j'ose vous présenter la Science héroïque du Blason réduite à des Simples / cartes à jouer ce n'est pas que je prétende pas la arrester vos regarde sur on ou/vrage qui ne fait plus qu'un amusement et qu'un jeu d'une connessance si belle et si né/cessaire. Je Sçay. Monseigneur, qu'il y a déjà longtemps, que tout ce qui s'appelle-/ jeu n'est plus de vôtre goust, et ce qu'il y a de plus rude et de plus épineux dans-/ les Sciences est ceux qui piecque d'avantage la grandeur et l'elevation de vostre genie. Mais / je ne suis flatté que vous verries avec plaisir d'un seul coup d'œil toute cette Illust-/re Noblesse qui a esté la compagne fidelle des Victoires de Louis Le Grand -/ et qui le dois estre un jour de vos triompher. Trop heureux du moin, Monseigneur / si je puis par cet endroit vous marquer le zele et le profond respect avec lequel je suis / Monseigneur / Vôtre tres humble et tres / obeïssant serviteur / Silvestre.

Reglemens du Jeu Héraldique

Pour gagner il faut arriver juste-au point de 53. et S'il reste encore quelque point a compter lorisque l'on y arrive, rebrais / ser en arriere de même qu'au jeu d'Oye, dont on supese que ceux qui voudrent jouer a ce jeux aurant lintelligence // On redoublera sur les Dix et sur les As // Celuy qui va au Valet de Cœur, tombe en Roture et paye pour taille un jetton a la Poule et ne redoublera plus desor-/mais qu'il ne parvienne a tomber sur un Roy qui le renvoira au Dix de Cœur ou sont les Armes de concession pour-/estre retabily // Au 7. de Cœur, en faveur des Armes de la Pucelle d'Orleans qui y sont il avancera tout d'un coup au 9. de Pique ou sont les-/Épèes et les Cannons // A la Reine de Quareau, a cause des Fusées ou Fuseaux, il sera mis au rang des laches ou Effeminez; payera autant de jettons-// CARTE METHODIQUE

Pour apprendre aisement le Blason // en joüant // soit avec les Cartes a tous les jeux ordinaires.// soit avec les Dez comme au jeu de l'Oye.// On trouvera, pour la commodité des joueurs, une Palme aux endroits ou // l'on ne peu rester sens reculer et sans payer ou prendre a la Poule //

Reglemens du Jeu Heraldique

Qu'il aura àmené de points et n'avancera desormais que de la moitié de ce qu'il amenera jusqu'a ce qu'il soit tombé sur le 9. de Trefle ou sont 4. Otelles ou blessures, alors il sera mis au nombre des braves, tirera 4. jettons et continuera a l'ordinaire / A l'As de quareau, ou sont les Marmites, il disnera, sera deux coupes sans jouer et payera 5. jettons // A la Reine de Pique ou sont les ornemens de Veuve, il mourera, payera trois jettons et recommencera // Au 7. de Pique, ne jouera plus qu'il n'en soit delivré par un autre et payera deux jettons d'cause des armes de femmes et de / filles qui y sont // Au 3. et au 2. de Pique ou sont les armes des Cadets, il prendra la place du moins avancé des joueurs et payera 1. jetton.

Sumari**Imatge****Índex fabricants****Núm. Registre:** 26456**Procedència:****Datació:** 1988**Objecte:** baralla**Dimensions:** 95 x 62 mm**Forma:** rectangular, angles retallats**Núm. de naips:** 40, + fulletó instruccions, completa**Estat de conservació:** bo**Colls:** no**Tècnica:** offset, núm. 5508**Suport:** cartolina setinada**Fabricant/editor:** [Heraclio Fournier, S.A.](#)**Marca:** Fournier (estoig)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitoria-Gasteiz

Col·laboracions: dissenyador José Maria Bueno (a tots els naips: "Bueno 88")

Timbre/bolla:

Model: Joc de famílies

Perfils: no

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: fons blau i daurat amb un gran medalló circular sobre fons daurat amb la inscripció del nom de la baralla i un soldat de cavalleria, i a la zona inferior escut de la Diputación Foral, més anagrama de la Caja de Ahorros Provincial de Àlava.

Observacions: igual que el núm. de registre 26457, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Joc de famílies o quartets realitzat per commemorar el 175è aniversari de la [batalla de Vitòria](#), de la Guerra del Francès. Es compon de 8 sèries identificades amb diferents colors, de 5 naips enumerats (de l'1 al 5), cadascuna corresponent als diferents comandaments i escalafons dels exèrcits que hi van participar (infanteria, cavalleria, artilleria, etc.). Presenta estoig amb les mides 96 x 62 x 19 mm.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. III, núm. de registre 1089, pàg. 123

Llegendes:

Color fúcsia:

1. ALTO MANDO // GENERAL M.S. DE ALAVA España // ALIADOS
2. ALTO MANDO // EL DUQUE DE WELLINGTON Inglaterra // ALIADOS
3. ALTO MANDO // TENIENTE GENERAL SILVEIRA Portugal // ALIADOS
4. ALTO MANDO // GENERAL HALKETT, K.G.L Inglaterra // ALIADOS
5. ALTO MANDO // REY JOSE NAPOLEON Francia // IMPERIALES

Color blau clar:

1. CABALLERIA LIGERA // OF. 15.º RGTO. HUSARES. Inglaterra // ALIADOS
2. CABALLERIA LIGERA // OF. 1.º HUSARES. K.G.L. Alemania // ALIADOS
3. CABALLERIA LIGERA // OF. HUSARES. GUARDIA REAL España // IMPERIALES
4. CABALLERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. NASSAU Alemania // IMPERIALES
5. CABALLERIA LIGERA // 3.º RGTO. HUSARES Francia // IMPERIALES

Color verd clar:

1. CABALLERIA PESADA // LANCERO DE JULIAN SANCHEZ España // ALIADOS
2. CABALLERIA PESADA // DRAGON 6.º RGTO. Portugal // ALIADOS
3. CABALLERIA PESADA // DRAGON 1.º. RGTO. K.G.L. Alemania // ALIADOS
4. CABALLERIA PESADA // 2.º RGTO LIFE GUARDS Inglaterra // ALIADOS
5. CABALLERIA PESADA // DRAGON 19.º. RGTO Francia // IMPERIALES

Color vermell:

1. ARTILLERIA // CABO ARTILLERO España // ALIADOS
2. ARTILLERIA // SOLDADO ARTILLERO Portugal // ALIADOS
3. ARTILLERIA // SARGENTO ART. MONTADA España // ALIADOS
4. ARTILLERIA // ARTILLERO DE BADEN España // IMPERIALES
5. ARTILLERIA // SOLDADO ARTILLERO Francia // IMPERIALES

Color groc:

1. INFANTERIA DE APOYO // FUSILERO 1.º DE ALAVA España // ALIADOS
2. INFANTERIA DE APOYO // FUSILERO 2.º DE ALAVA España // ALIADOS
3. INFANTERIA DE APOYO // CAZADOR 1.º DE IBERIA España // ALIADOS

4. INFANTERIA DE APOYO // GRANADERO GUARDIA REAL Francia // IMPERIALES
5. INFANTERIA DE APOYO // OF. 2.º RGTO. TOLEDO España // IMPERIALES

Color blau fosc:

1. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR 11.º RGTO. Portugal // ALIADOS
2. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. VICTORIA España // ALIADOS
3. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. BRUNSWICK. Alemanya // ALIADOS
4. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR 71.º RGTO. Escocia // ALIADOS
5. INFANTERIA LIGERA // VOLTIGEUR 16.º RGTO. França // IMPERIALES

Color taronja:

1. INFANTERIA DE LINEA // OF. GRANADEROS RGTO. LEON España // ALIADOS
2. INFANTERIA DE LINEA // FUSILERO 21.º RGTO. Portugal // ALIADOS
3. INFANTERIA DE LINEA // OF. GRANADEROS 1.º K.G.L. Alemanya // ALIADOS
4. INFANTERIA DE LINEA // GRANADERO 59.º RGTO. Inglaterra // ALIADOS
5. INFANTERIA DE LINEA // CAZADOR 3.º RGTO. França // IMPERIALES

Color verd fosc:

1. MUSICOS // TAMBOR, 2.º DE JAEN España // ALIADOS
2. MUSICOS // GAITERO 92.º RGTO. Escocia // ALIADOS
3. MUSICOS // PIFANO 11.º LINEA Portugal // ALIADOS
4. MUSICOS // TROMPETA CAZADORES MONTADOS España // IMPERIALES
5. MUSICOS // TAMBOR MAYOR 63.º LINEA França // IMPERIALES

Estoig: Solapa HERACLIO // Fournier // VITORIA
40 CARTAS

Laterals: GAZTEIZKO GUDUA 1813-1988

Frontal: medalló: BATALLA DE VITORIA- GAZTEIKO GUDUA // 1813 // 1988

Escut Diputació Foral de Alava i anagrama de la Caja de Ahorros Provincial de Alava

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26457

Procedència:

Datació: 1988

Objecte: baralla

Dimensions: 95 x 62 mm

Forma: rectangular, angles retallats

Núm. de naips: 40, + fulletó instruccions, completa

Estat de conservació: bo

Colls: no

Tècnica: offset

Support: cartolina setinada

Fabricant/editor: [Heraclio Fournier, S.A.](#)

Marca: Fournier (estoig)

Senyal/marca de fàbrica:

Localitat: Vitoria-Gasteiz

Col·laboracions: dissenyador José Maria Bueno (a tots els naips: "Bueno 88")

Timbre/bolla:

Model: Joc de famílies

Perfils: no

Índexs: no

Pintes: no

Dorsos: Fons blau i daurat amb un gran medalló circular sobre fons daurat amb la inscripció del nom de la baralla i un soldat de cavalleria, i a la zona inferior escut de la Diputació Foral, més anagrama de la Caja de Ahorros Provincial de Àlava.

Observacions: igual que el núm. de registre 26456, d'aquesta mateixa subcol·lecció. Joc de famílies o quartets realitzat per commemorar el 175è aniversari de la batalla de Vitòria, de la Guerra del Francès. Es compon de 8 sèries identificades amb diferents colors, de 5 naips enumerats (de l'1 al 5), cadascuna corresponent als diferents comandaments i escalafons dels exèrcits que hi van participar (infanteria, cavalleria, artilleria, etc.). Presenta estoig amb les mides 96 x 62 x 19 mm.

Referències: catàleg del Museo Fournier, vol. III, núm. de registre 1089, pàg. 123

Llegendes:

Color fúcsia

1. ALTO MANDO // GENERAL M.S. DE ALAVA ·Espanya // ALIADOS
2. ALTO MANDO // EL DUQUE DE WELLINGTON ·Inglaterra // ALIADOS
3. ALTO MANDO // TENIENTE GENERAL SILVEIRA ·Portugal // ALIADOS
4. ALTO MANDO // GENERAL HALKETT, K.G.L ·Inglaterra // ALIADOS
5. ALTO MANDO // REY JOSE NAPOLEON ·Francia // IMPERIALES

Color blau clar

1. CABALLERIA LIGERA // OF. 15.º RGTO. HUSARES. Inglaterra // ALIADOS
2. CABALLERIA LIGERA // OF. 1.º HUSARES. K.G.L. Alemanya // ALIADOS
3. CABALLERIA LIGERA // OF. HUSARES. GUARDIA REAL Espanya // IMPERIALES
4. CABALLERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. NASSAU Alemanya // IMPERIALES
5. CABALLERIA LIGERA // 3.º RGTO. HUSARES Francia // IMPERIALES

Color verd clar

1. CABALLERIA PESADA // LANCERO DE JULIAN SANCHEZ Espanya // ALIADOS
2. CABALLERIA PESADA // DRAGON 6.º RGTO. Portugal // ALIADOS
3. CABALLERIA PESADA // DRAGON 1.º. RGTO. K.G.L. Alemanya // ALIADOS
4. CABALLERIA PESADA // 2.º RGTO LIFE GUARDS Inglaterra // ALIADOS
5. CABALLERIA PESADA // DRAGON 19.º. RGTO Francia // IMPERIALES

Color vermell

1. ARTILLERIA // CABO ARTILLERO ·Espanya // ALIADOS
2. ARTILLERIA // SOLDADO ARTILLERO Portugal // ALIADOS
3. ARTILLERIA // SARGENTO ART. MONTADA Espanya // ALIADOS
4. ARTILLERIA // ARTILLERO DE BADEN Espanya // IMPERIALES
5. ARTILLERIA // SOLDADO ARTILLERO Francia // IMPERIALES

Color groc

1. INFANTERIA DE APOYO // FUSILERO 1.º DE ALAVA Espanya // ALIADOS
2. INFANTERIA DE APOYO // FUSILERO 2.º DE ALAVA Espanya // ALIADOS
3. INFANTERIA DE APOYO // CAZADOR 1.º DE IBERIA Espanya // ALIADOS
4. INFANTERIA DE APOYO // GRANADERO GUARDIA REAL Francia // IMPERIALES
5. INFANTERIA DE APOYO // OF. 2.º RGTO. TOLEDO ·Espanya // IMPERIALES

Color blau fosc

1. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR 11.º RGTO. Portugal // ALIADOS
2. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. VICTORIA Espanya // ALIADOS

-
3. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR RGTO. BRUNSWICK. Alemania // ALIADOS
 4. INFANTERIA LIGERA // CAZADOR 71.º RGTO. Escocia // ALIADOS
 5. INFANTERIA LIGERA // VOLTIGEUR 16.º RGTO. Francia// IMPERIALES

Color taronja

1. INFANTERIA DE LINEA // OF. GRANADEROS RGTO. LEON España // ALIADOS
2. INFANTERIA DE LINEA // FUSILERO 21.º RGTO. Portugal // ALIADOS
3. INFANTERIA DE LINEA // OF. GRANADEROS 1.º K.G.L. Alemania // ALIADOS
4. INFANTERIA DE LINEA // GRANADERO 59.º RGTO. Inglaterra // ALIADOS
5. INFANTERIA DE LINEA // CAZADOR 3.º RGTO. Francia // IMPERIALES

Color verd fosc

1. MUSICOS // TAMBOR, 2.º DE JAEN España // ALIADOS
2. MUSICOS // GAITERO 92.º RGTO. Escocia // ALIADOS
3. MUSICOS // PIFANO 11. º LINEA Portugal // ALIADOS
4. MUSICOS // TROMPETA CAZADORES MONTADOS España // IMPERIALES
5. MUSICOS // TAMBOR MAYOR 63. º LINEA Francia // IMPERIALES

Estoig: Solapa: HERACLIO // Fournier // VITORIA

40 CARTAS

Laterals: GAZTEIZKO GUDUA 1813-1988

Frontal: medalló: BATALLA DE VITORIA- GAZTEIKO GUDUA // 1813 // 1988

Escut Diputació Foral de Alava i anagrama de la Caja de Ahorros Provincial de Alava

[Sumari](#)

[Índex fabricants](#)

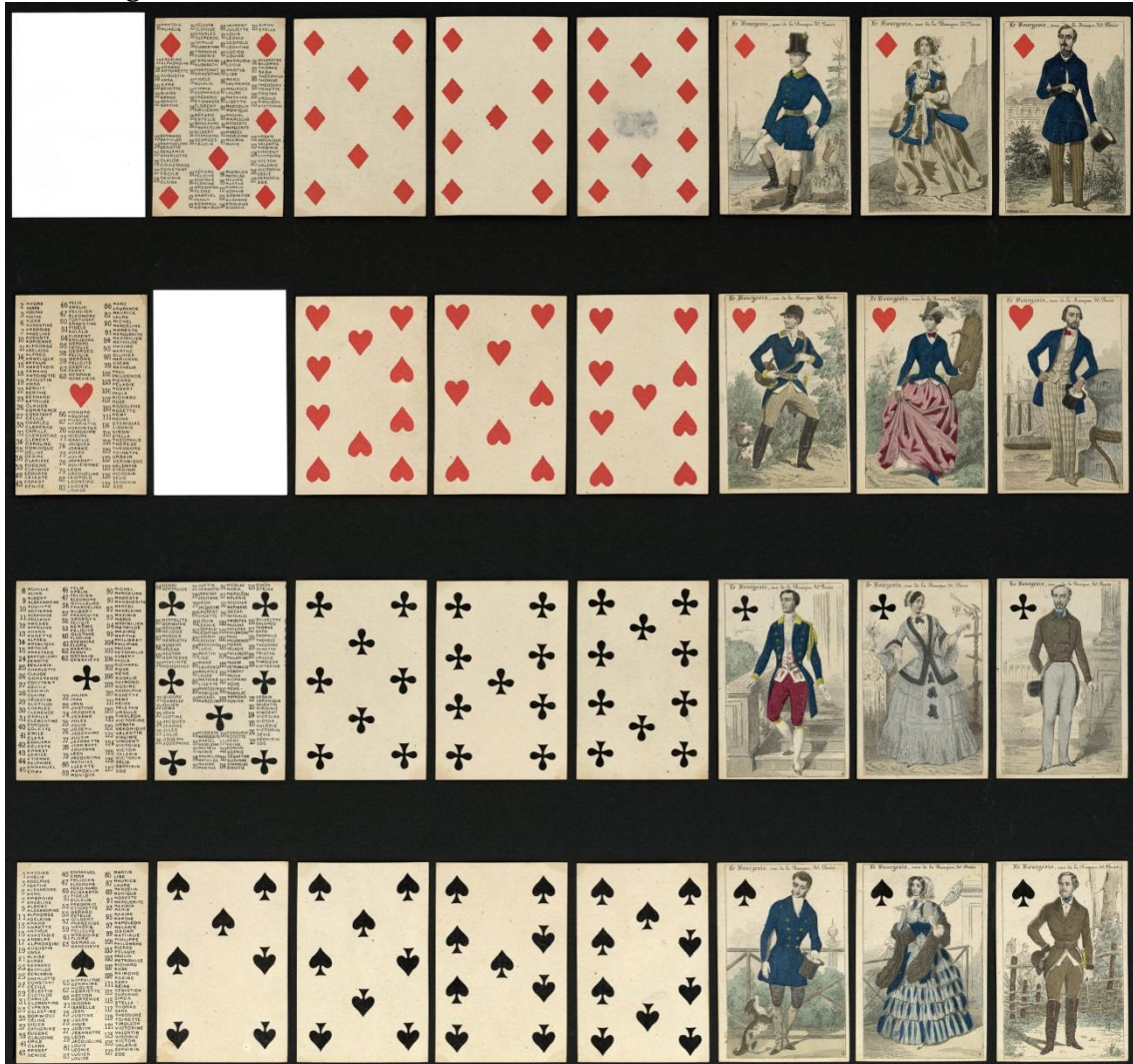
Núm. Registre: 26437

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26438

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26440

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26442

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26443

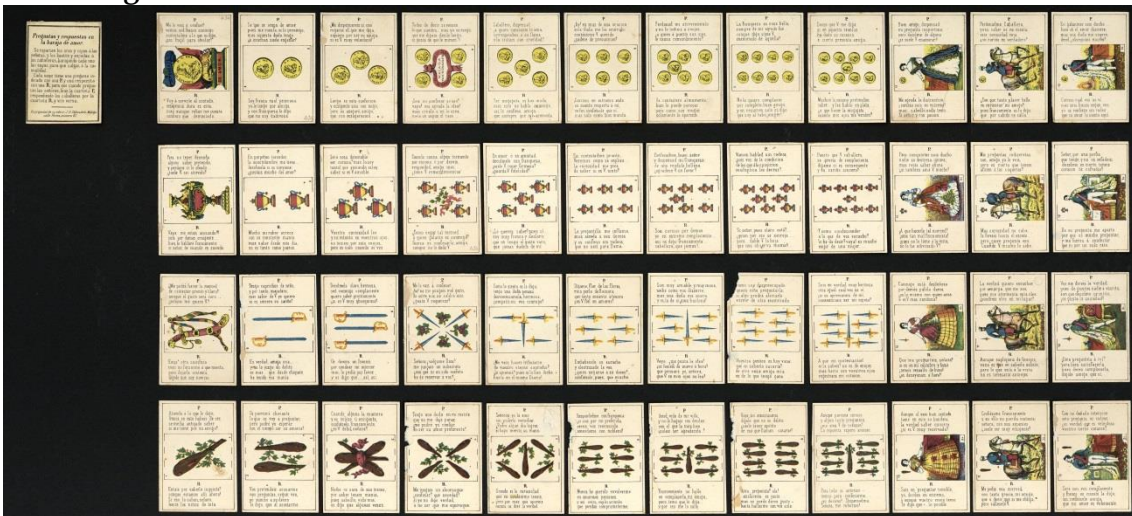

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26444

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26445

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26446

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26447

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26448

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26449

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26450

[Sumari](#)
[Retorn a fitxa](#)
[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26451

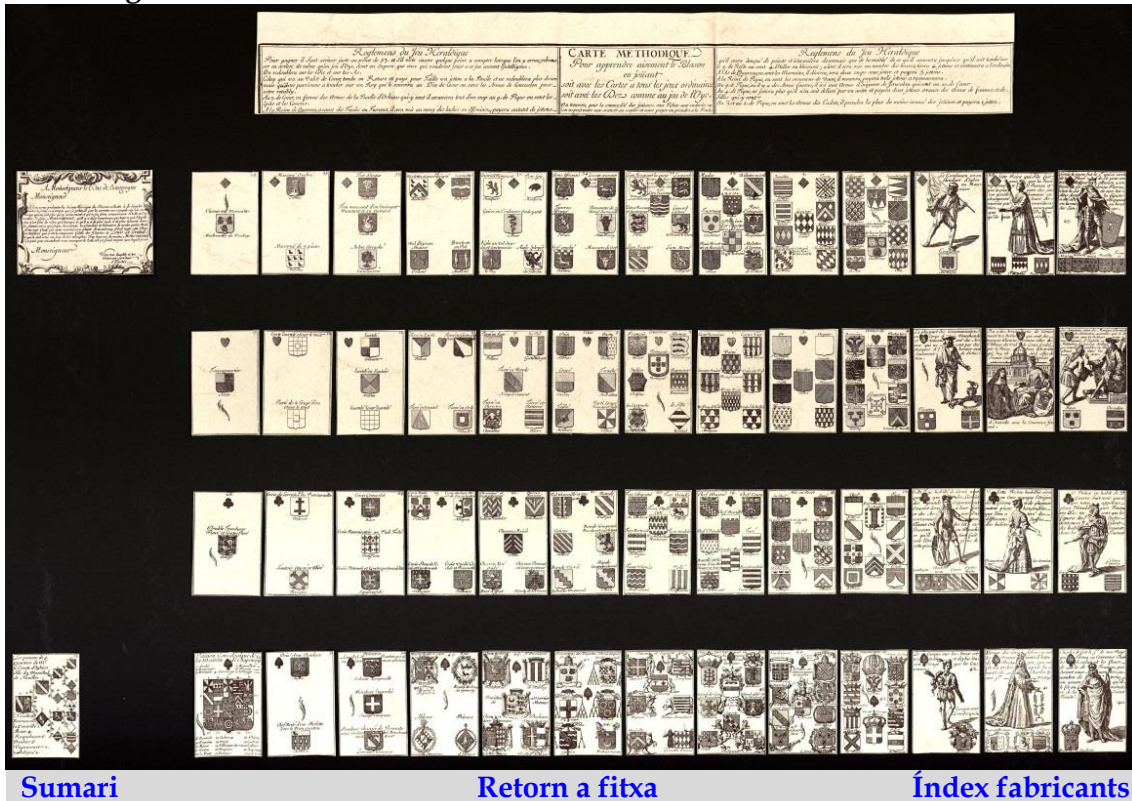

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

Núm. Registre: 26452

[Sumari](#)

[Retorn a fitxa](#)

[Índex fabricants](#)

ÍNDEX DE FABRICANTS

- Ardit i Quer, Simó, [69](#), [71](#), [72](#)
 Argente, Josep, [160](#), [161](#), [162](#), [163](#)
 Arnaud & Compagnie Editeurs, [470](#)
 Aug & Hand, [390](#)
 Bacó, Joaquim, [148](#), [149](#)
 Barbot, Joan, [380](#)
 Barceló, Adolf, [267](#)
 Bau, Josep, [218](#)
 Bertschinger, Samuel, [80](#)
 Bonmatí, [150](#), [151](#), [152](#), [153](#)
 Booch, Julius, [418](#)
 Borràs, Miquel, [202](#)
 Bosch, Antoni, [204](#)
 Bourgeois, Le, [457](#)
 Bunte, Josef, [391](#)
 Camps i Fills, [164](#), [165](#), [166](#)
 Carmini, [33](#)
 Casanovas, Salvador, [73](#)
 Castellanos, Andrés, [68](#)
 Chassoneris, [387](#)
 Chavarria, Antonio, [137](#)
 Colina, Pedro de la, [213](#), [214](#), [215](#)
 Comas i Ricart, [119](#), [120](#), [121](#), [122](#), [123](#),
[124](#), [125](#), [126](#), [127](#), [128](#), [129](#), [130](#),
[131](#), [132](#), [133](#), [134](#), [135](#), [262](#), [264](#), [265](#)
 Cromolitografia Courbe-Rouzet, [50](#),
[51](#), [52](#), [53](#), [54](#)
 De la Rue & Company, [389](#)
 Dondorf, B., [57](#), [58](#), [396](#), [397](#), [398](#), [399](#)
 Durà Vidal, Simeó, [236](#), [237](#), [238](#), [239](#),
[240](#), [241](#)
 Esteva y Societat en Comandita, [300](#)
 Estruch i Companyia, [108](#)
 Fábrika de Zaragoza, [68](#)
 Fabrica dei Nipoti Carlo Finetto, [48](#)
 Fabricantes de Naipes de España, [301](#)
 Ferrer Ballver, Benot, [310](#)
 Fonseca, R., [452](#), [454](#), [455](#)
 Forns, Cayetano, [82](#)
 Fournier, [168](#), [169](#), [170](#), [171](#), [172](#), [173](#),
[174](#), [175](#), [176](#), [177](#), [178](#), [179](#), [180](#),
[181](#), [182](#), [184](#), [186](#), [187](#), [188](#), [403](#),
[404](#), [405](#), [472](#), [474](#)
 Francar i Companyia, [219](#), [220](#)
 Fulladosa, [205](#), [206](#), [207](#), [208](#), [209](#)
 Gabarró i Castelló, Aleix, [299](#)
 García Fossas, Jaume, [254](#), [255](#), [256](#),
[257](#), [258](#)
 García Taboadela, [462](#)
 García, Raimundo, [203](#), [204](#)
 Gaudais, J., [457](#), [459](#)
 Girbau i Companyia, Francesc, [138](#)
 Glanz, Josef, [417](#)
 Goldsmid, E. & G., [466](#)
 Gombau i Labad, Vicente, [250](#), [251](#),
[252](#)
 González, Francisco de P., [153](#)
 Goodall & Son, [400](#)
 Grimaud, [48](#), [49](#), [392](#), [393](#), [394](#), [428](#),
[429](#), [432](#), [463](#), [464](#)
 Grosset, [33](#)
 Guarro, [282](#), [283](#), [284](#), [285](#)
 Gutiérrez, [163](#)
 Hart & J. Levy, [394](#)
 Homs, Miquel, [259](#)
 Humanes, Juan, [203](#)
 Impremta de l'Estat [Rússia], [401](#)
 Juncosa, Feliciano, [216](#)
 Lattmann, Friedrich Adolf, [418](#)
 Leonardis, Fills de, [57](#)
 Lequart & Mignot, [467](#)
 Lipiani & González, [282](#)
 Litografia Alier, [156](#), [158](#), [159](#)
 Litografía Boronat, [269](#)
 Litografia de Baltasar Bañó, [302](#)
 Litografía Eusebio Fernández, [278](#),
[279](#)
 Litografia F. Domingo, [307](#)
 Litografia Mercantil, [216](#), [217](#), [218](#)
 Litografía N. García Cantos, [315](#)
 Litografia Salvador Martínez, [305](#), [306](#)
 Litografía Vídua de Ismael Haase,
[275](#), [276](#)
 López, Antonio, [167](#), [168](#)
 Macià i Serra, Pere Màrtir, [77](#), [78](#), [79](#)
 Macià Martí, Joan Josep, [74](#), [75](#), [76](#)
 Madriguera, Francesc, [291](#), [292](#), [293](#),
[294](#), [295](#), [296](#)
 Manaut, Germans, [259](#), [260](#)
 Martorell, Clemente, [139](#)

- Masià i Barceló, [267](#), [268](#)
Massó i Artigas, Cristóbal, [261](#), [262](#),
[263](#), [264](#), [265](#)
Miquel Arnau, Joaquim, [307](#)
Moliner, Pascual & José, [296](#), [297](#)
Monjardin, Josef, [66](#)
Morera Buxó, Antonio, [210](#), [211](#), [212](#),
[213](#)
Müller II, Johannes, [420](#), [437](#)
Ocejo, Felipe de, [67](#)
Olea Lepiani, Segundo de, [221](#), [222](#),
[223](#), [224](#), [225](#), [226](#), [227](#), [228](#)
P.P.V., [461](#)
Palacios, Julián, [299](#)
Paluzie, [271](#), [272](#), [273](#)
Pastrana Zamora, Enrique, [253](#)
Figuillem i Riera, [241](#), [242](#), [243](#), [244](#),
[245](#), [246](#)
Plauber S.A. & I.S., [308](#)
Pons Amell, Bernardino Lluís, [286](#),
[287](#), [288](#), [289](#), [290](#)
Pou i Companyia, [246](#), [247](#)
Pozza Ambrosi, A., [48](#)
Q.B.D., [279](#)
R.C.A., [47](#), [427](#)
Ramírez i Companyia, [189](#), [190](#), [191](#),
[192](#), [193](#), [194](#), [195](#), [196](#), [197](#), [198](#),
[200](#), [201](#)
Ramos, Bautista, [265](#)
Ricart, [148](#)
Rojas, Clemente de, [64](#), [65](#), [66](#)
Roldán, Vídua de, [266](#)
Rotxotxo, [39](#), [40](#)
Roura, [229](#), [230](#), [231](#), [232](#), [233](#), [234](#)
Sabatés, [139](#), [140](#), [141](#), [142](#), [143](#), [144](#),
[145](#), [146](#), [147](#)
Samper, Antonio, [148](#)
Samsó, [93](#), [94](#), [95](#), [96](#), [97](#), [98](#), [99](#), [100](#),
[101](#), [102](#), [103](#), [104](#), [105](#), [106](#), [107](#)
Sanmartí, [81](#), [83](#), [84](#), [85](#), [86](#), [87](#), [88](#), [89](#),
[90](#), [91](#), [92](#), [376](#)
Sarbat i Solé, Joaquim, [136](#), [137](#)
Savall i Fortuny, Matias, [377](#), [378](#), [379](#)
Serrano, José, [234](#)
Soto, [388](#)
Sud Americana, La, [301](#)
Talleres Gráficos Irández, [303](#)
The United States Playing Cards Cº,
[56](#)
Tiedermann, J.G., [390](#)
Tipo-litografía del Universo, [248](#)
Tipolitografía González, [269](#), [271](#)
Torras i Lleó, [81](#), [108](#), [109](#), [110](#), [111](#),
[112](#), [113](#), [114](#), [115](#), [116](#), [117](#), [118](#)
Vereinigte Stralsund Spielkarten
Fabriken AG, [420](#), [421](#)
Virida, Joan, [30](#)
Woolley & Company, [402](#)

ANNEX. DISSENYADORS I DIBUIXANTS

Abadal Casalins, Joan (n. 1821, i en actiu a Barcelona el 1850). Xilògraf i litògraf, germà de Josep Abadal Casalins, que tenia un taller d'impressor a Mataró.

Aparici, Josep. Alguns l'identifiquen amb **José Aparicio Inglada** (Alacant, 1770 – Madrid, 1838). Es formà al taller dels Espinosa, a Alacant; després, a l'Acadèmia de Sant Carles, a València, i finalment, a la de San Fernando de Madrid, on va obtenir una pensió per anar a París, des del 1798 fins al 1807, i arribà a ser deixeble de David. Es va traslladar a Roma durant la Guerra Napoleònica i, en tornar a Espanya, fou nomenat pintor de cambra de Ferran VII. Nosaltres tenim seriosos dubtes que aquest José Aparicio sigui realment el Josep Aparici dels naips.

Asensio, José (1759-1820). Gravador, creador d'un joc de preguntes i respostes dibuixat per José Aparicio/Josep Aparici.

Bofarull i Forasté, Jacint (Barcelona, 1903). Dibuixant contemporani (col·laborador a *Xut!* i *Gripau*), estudià a l'Escola de Belles Arts de Barcelona i al Cercle Artístic de Sant Lluc. S'inicià com a dibuixant en diferents setmanaris i revistes humorístiques barcelonins del 1920. També realitzà treballs de publicitat i cartellisme, que alhora compaginà amb l'activitat com a decorador en diversos establiments comercials de Barcelona. Entre el 1939 i el 1960 es va haver d'exiliar a França, on exposà a París i Perpinyà. També col·laborà en la premsa del Rosselló i, en tornar a Barcelona, va fer caricatures per al diari vesperal *Tele/Exprés* i per al *Diario Catalán*.

Cabanach, Miquel (Barcelona, 1845-1869). Xilògraf. Es dedicà al gravat popular: auques, goigs, revistes i llibres (il·lustrà *La vida de Bertoldo*, *Bertoldino y Cacaseno*, *La vida de la mujer buena y mala*, *Las glorias nacionales*, *La vida del hijo malo*, etc.), però l'èxit més gran l'obtingué amb els romanços de temes romàntics de caire medievalista.

Carnicero Manéis, Antonio (Salamanca, 1748 – Madrid, 1814). Fill de l'escultor **Alejandro Carnicero**. Fou dibuixant, pintor i gravador. Estudià a l'Academia de Bellas Artes de San Fernando i, després, a Roma. Treballà amb **José del Castillo** per a la Real Fábrica de Tapices de Santa Bárbara, d'estils rococó i neoclàssic, i com a decorador al Teatro de la Cruz i al del Príncipe. Realitzà una sèrie de Trajes de España y de Indias (1777), gravats sobre tauromàquia (1790), retrats de personatges il·lustres, etc. Fou mestre d'infants i fou obligat a treballar per a Josep Bonaparte.

Castanys i Borràs, Valentí (Barcelona, 1898-1965). Dibuixant i periodista. Cultivà el vessant esportiu humorístic a la premsa. Participà, l'any 1916, en el Primer Saló dels Humoristes i guanyà el premi Cambó. Fou l'ànima de la revista *Xut!* (1922-1936) i *El Once* (1945-1965), entre d'altres.

Díaz Ruiz de Olano, Ignacio Salvador (Vitòria, 1860-1937). Estudià a l'Academia de Bellas Artes de Vitòria (actual Escola d'Arts i Oficis) i, després, a la Llotja, l'Escola de Belles Arts de Barcelona (1877-1880), on fou alumne d'**Antoni Caba**, **Lluís Rigalt** i **Claudi Lorenzale**.

Díez, Julius (Nuremberg, 1870 – Munic, 1957). Pintor, artista gràfic, dibuixant i gravador. Fill de comerciant i nebot del pintor Wilhelm Díez. Va estudiar primer a la Kunstgewerbeschule de Munic (acadèmia d'arts gràfiques), i després, a l'Akademie der Bildenden Künste (acadèmia de belles arts), i acabà exercint la docència en tots dos centres. Col·laborà, des de molt jove, en la revista *Jugend* com a il·lustrador. També participà en *Simplicissimus*. Fou president de la *Sezession de Munic* i decorador de l'Ajuntament de Hannover.

Estruch, Domingo (Mur, València, 1796 - Barcelona, 1851). Cartògraf i gravador, membre de l'Acadèmia de Sant Carles, nebot del pintor Francesc Jordan i pertanyent al cercle del pintor Vicenç López. Residí a Barcelona almenys des del 1828, on tenia un taller en què gravava mapes i làmines. Fou contractat per José Gaspar Jasme de Valcourt per imprimir la *Carta Geografo-Topogràfica de Cuba*, obra molt ambiciosa i de qualitat reconeguda, però, a causa de les grans dimensions (el mapa feia 5 peus de llargada per 2,5 d'amplada), va haver d'adquirir una premsa especial. Per culpa del cost de l'obra i dels posteriors problemes de difusió i venda, va perdre la salut i va caure en la ruïna. Portat als tribunals pel Cos d'Enginyers de Catalunya (els distribuïdors del mapa), va perdre el litigi el 1846. La fàbrica de naips fou la sortida per recuperar-se del daltabaix econòmic.

Gérard, Jean Ignace (Nancy, 1803 - Vauves, 1847). Signava amb el pseudònim de **J.J. Grandville** o com a Jean-Jacques Grandville. Caricaturista, es formà sota la direcció del miniaturista Mansion, publicà una sèrie de litografies satíriques, treballà per a diversos periòdics de l'època i després de la instauració de la censura el 1835 es dedicà a la il·lustració de novel·les com *Robinson Crusoe*, *Els viatges de Gulliver* o *Don Quixot*. És conegut sobretot per un treball que satiritzava el materialisme de la seva societat, *Vedell d'or* (1844). Fou el realitzador de la famosa baralla La Sybille des Salons.

Grandville vegeu Jean Ignace Gérard.

Labarta i Grañé, Lluís (1852-1924). Il·lustrador, pintor, dibuixant i figurinista. Deixeble i parent d'Eusebi Planas i pare de Francesc Labarta. Estudià a la Llotja, l'Escola de Belles Arts de Barcelona i a París. Fou professor d'indumentària a l'Institut del Teatre.

Larue, André Leon (Nancy, 1785 - París, c. 1834). Famós miniaturista i retratista, deixeble del seu pare Jacques Larue, també miniaturista, i de **Jean-Baptiste Isabey**. Habitualment pintava sobre ivori de grans mides, però també sobre altres materials (cartró, porcellana, esmalt, etc.). Realitzà un famós retrat de l'emperadriu Maria Lluïsa el 1812. També retratà altres membres de la noblesa i gent del teatre. Durant un temps treballà per a les manufactures de seda i va viure a Anglaterra, on va ser professor d'un gran nombre de miniaturistes. Fou l'inventor de la famosa baralla La Sybille des Salons.

Mansion, vegeu André Leon Larue

Mestre i Moragas, Albert (Barcelona, 1891-1977). Dibuxant humorístic i il·lustrador. Especialitzat en temes esportius, col·laborà a *La Jornada Deportiva*, *El Mundo Deportivo*, *Boxeo*, *Sidral Sportiu*, *L'Esquella de la Torratxa*, etc. Treballà en publicitat i il·lustrà obres didàctiques de l'editorial Seguí i col·leccions de cromos infantils.

Mestres i Oñó, Apel·les (Barcelona, 1854-1936). Poeta, autor de teatre, traductor, músic i dibuixant. Fill de l'arquitecte **Josep Oriol Mestres i Esplugas**, estudià a la Llotja, l'Escola de Belles Arts de Barcelona i després viatjà per Espanya, Suïssa, França i el Japó. Col·laborà en les revistes il·lustrades més importants del moment, i també publicà llibres.

Moliné i Muns, Manuel (Barcelona, 1833-1901). Dibuxant i il·lustrador, publicà els primers dibuixos originals, gravats al boix per **Abadal**, a la *Guia satírica de Barcelona* (1854). Com a il·lustrador treballà en diferents revistes humorístiques de l'època, com *La Mosca*, *La Campana de Gràcia* i *L'Esquella de la Torratxa*. També va fer llibres il·lustrats, com *Satiritas*, en què apareixien la majoria dels polítics de l'època i els personatges més coneguts de Barcelona. Té alguna obra com a pintor.

Ortego Vereda, Francisco (Madrid, 1833 - Bois-Colombes, 1881). Pintor i humorista gràfic. Estudià a l'Escuela de Bellas Artes de San Fernando. Fou dissenyador de cartells (els de la famosa xocolata madrilenya Matías López), i especialista en tipus populars. Com a pintor cultivà l'historicisme. També fou cronista i autor de sàtires polítiques. Republicà, es va haver d'exiliar a França el 1871. És autor de la baralla satírica *España con honra*, sobre la revolució del 1868.

Palao Berastain, Luís (Arequipa, Perú, 1943).

Pastor Cortina, Enrique (València, 1890-1925). Caricaturista i cartellista. Es formà a l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles. Treballà per a diverses revistes valencianes de finals del 1800. En alguna ocasió col·laborà amb **Lluís Labarta**.

Passos Valero, Josep de (Barcelona, 1862-1928). Aquarellista i ninotaire. Deixeble de **Simó Gómez** i del decorador **Eduard Llorens**. Fou fundador del Cercle Artístic. Treballà per a enciclopèdies i revistes (*Àlbum, Pluma y Lápiz*, etc.). Fou director artístic de *La Vanguardia* i il·lustrador de llibres (*El Quijote, Los misterios de la India, Historia de España*, etc.) i de postals de tema militar.

Puiggari, Ramon (Barcelona, 1820-1894). Dibuixant. L'any 1851 visqué a París amb **Eusebi Planas**. Fou un dels il·lustradors vuitcentistes més representatius, encara que molts dels seus treballs no estaven signats. Era especialista en escenes de carrer, auques, romanços, ventalls, i dibuixant en la premsa satírica de l'època (*La Flaca, La Madeja Política, El Tupé*). També té una baralla mitològica de clar contingut satíricopolític.

Pujadas i Oliver, Magí. Litògraf de renom. Fou un dels fundadors, amb **Manuel Salvat**, de l'*Editorial Salvat*, el 1880, de la qual se separà el 1882. Col·laborà amb **Lluís Labarta** en l'edició de col·leccions de *Trajes*. Encara que tenia un taller propi, col·laborà amb la Litografia Mercantil en diverses ocasions i fou el creador de la seva famosa baralla, com ho fa palesa la seva signatura en tots els naips.

Riquer i Inglada, Alexandre de (Calaf, 1856 - Palma de Mallorca, 1920). Aristòcrata (*marquès de Dávalos i comte de Benavent*), inicià estudis d'enginyeria, que aviat abandonà per anar a la Llotja, l'Escola de Belles Arts de Barcelona. Després passà un temps a les ciutats de Roma, París i Londres, per ampliar-hi els estudis d'art. A Londres entrà en contacte amb prerafaelites, d'entre els quals fou seguidor dels anglesos. Fou dissenyador gràfic (realitzà cartells, menús, diplomes, exlibris, etc.) i treballà per a revistes de la Renaixença com *Juventut* i *Pèl i Ploma*. També cultivà la faceta d'escriptor i publicà *Quan jo era noi*, el 1897, i *Enyorances*, el 1902, entre d'altres.

Rius, Augusto. En actiu a Vitòria a finals del segle XIX, rectificà una **baralla** creada per Huertas, per a Fournier, que tingué força acceptació i que acabà convertint-se en l'actual model **estàndard**.

Sáenz-Hermúa, Eduardo (*Mecachis*) (Madrid, 1859-1898). Il·lustrador, caricaturista i escriptor. Treballà per a revistes com *La Jeringa, El Padre Pullas, Oro y Azul, Fra Diávolo, El Matute, El Cabecilla, La Tomasa, La Broma, La Semana Cómica* o *Madrid Cómico*. També va fer baralles satíricohumorístiques de tema polític.

Soubrier Martínez, Emilio. En actiu a mitjan segle XIX a Vitòria, on era professor de l'Escuela de Bellas Artes. Treballà per a Fournier dibuixant la baralla que, modificada per Augusto Rius, esdevingué la seva baralla estàndard per excel·lència.

Vidal Molné, Lluís (Barcelona, 1907 - Mònaco, 1970). Dibuixant i il·lustrador, fill d'editors. Estudià Belles Arts a Barcelona. Es va haver d'exiliar durant la República, de manera que desenvolupà la carrera a França.

BIBLIOGRAFIA

ALLEMAGNE, Henri-René d'. *Les cartes á jouer du XIV au XX siècle*. Vanves: Lib. Hachette et Cie. 1906.

AMADES I GELAT, Joan. *Els naips o cartes de jugar. Tradició i vigència dels jocs de cartes a Catalunya*. Barcelona: Col. El Tresor Popular de Catalunya, 9. Ed. Selecta, 1983.

ARROYO SALOM, Juan. *Diseño y pintan bastos*. Tesi doctoral no publicada, 2008.

BERTI, Giodano. *Storia dei Tarocchi: verità e leggende sulle carte più misteriose del Mondo*. Milà: Mondadori, 2007.

BRUNET I BELLET, Josep. *Més sobre lo joc de naips o cartas de jugar*. Barcelona: Tip. L'Avenç, 1898.

Catàleg del Museo Fournier.

FERRO TORRELLES, Víctor. *Los impuestos sobre los naipes*. No publicada.

FERRO TORRELLES, VÍCTOR. *Registro de naiperías*. No publicada.

GALÍ BOADELLA, Montserrat. *Imatges de la memòria : el gravat popular a la Catalunya de la primera meitat del segle XIX*. Barcelona: Ed. Alta Fulla, 1999.

GARCIA ESPUCHE, Albert [et al.]. *Jocs, triquets i jugadors. Barcelona 1700*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2009.

KAPLAN, Stuart R. *La Grande Encyclopédie du Tarot*. París: Ed. Tchou, 1978.

LA SOTA. REVISTA. Asociación Española de Coleccionismo e Investigación del Naipe (ASESCOIN).

LLANAS, Manuel. *L'edició a Catalunya: segles XV a XVII*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2002.

MADURELL MARIMON, Josep. *Notas documentales de naiperos barceloneses*. Barcelona: Col. Documentos y Estudios, 1961.

PÉREZ GONZÁLEZ, Alberto. *Los naipes de Cádiz. Una aproximación a la historia y evolución de los naipes y naiperos de Cádiz desde 1812 hasta 1940*. Sevilla: Punto rojo Libros, SL., 2015.

PRATS, Llorenç. *La Catalunya rànica: condicions de vida materials de les classes populars a la Catalunya de la Restauració segons les topografies mèdiques*. Barcelona: Ed. Alta Fulla 1996.

SÁNCHEZ, Paloma i SARRÀ, Esther. «Els Rotxotxo, una nissaga de naipers de Barcelona amb dos-cents anys d'història (1637-1821)». A: *Estudis històrics i documents dels arxius de protocols*, núm. 33, Col legi de Notaris de Barcelona. Barcelona, 2017, p. 189-238.

SÁNCHEZ, Paloma; SARRÀ, Esther. «Naips de Barcelona». A: *Revista de Catalunya*. núm. 136. Barcelona, 1999.

TENA, Salvador. *Testimoni històric de Testimoni històric de Naipes Comas*. Barcelona: Naipes y Especialidades Gráficas SA., 1994.

VITALI, Andrea. *Ensayos sobre iconografía del Tarot*.